

བར་ཆ།

མཛོད་འགྲེལ་མདོན་པ་ནི་

རྒྱན་བཟུགས་སོ།།

མཛོད་པ་སོ། མཆིམས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས།

གནས་གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་བསྟན་པ།

སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་བསྟན་པ།	1
རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བཤད་པ།	12
སེམས་ཅན་གྱི་གནས་པ་བཤད་པ།	17
སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་བཤད་པ།	19
བར་སྲིད་བཤད་པ།	22
ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ།	41
གནས་སྐྱབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ།	46
ཡིད་ཉེར་རྒྱ་བཤད་པ།	62
སྲིད་པ་བཞིའི་དོན་བསྟུ་བ།	68
གང་གིས་གནས་པའི་ཟས་བཤད་པ།	70
སེམས་ཅན་འཆི་བ་བཤད་པ།	75
སྣོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་འཆད་པ།	79

མི་མཐེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བསྟན་པ།	81
རི་བཤད་པ།	84
མཚོ་བཤད་པ།	87
སྒྲིང་བཤད་པ།	90
འཛམ་བུའི་སྒྲིང་གི་རྒྱ་མཚན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	92
ཆ་དཔྱལ་གྱི་གནས་བསྟན་པ།	97
ཉི་འཁོར་བའི་དཔྱལ་བ་བསྟན་པ།	99
གང་དཔྱལ་གྱི་གནས་བསྟན་པ།	101
ཡི་དྲགས་གྱི་གནས་བསྟན་པ།	103
ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་བསྟན་པ།	106
ལྷའི་གནས་བཤད་པ།	107
ཉི་མ་ལྗོག་དུས་བཤད་པ།	109
ལུས་གྱི་ཆད་བསྟན་པ།	133

ཆེ་ཆེ་ཆེ་བསྟན་པ།	136
ངན་སོང་གི་ཆེ་ཆེ་ཆེ་བསྟན་པ།	139
འཇམ་བྱེད་གྱི་ཆེ་ཆེ་བཤད་པ།	143
དུས་གྱི་ཆེ་ཆེ་བཤད་པ།	145
བསྐྱལ་བ་བཤད་པ།	148
ཁར་བྱུང་བཤད་པ།	154

གནས་བཞི་པ་ལས་བསྟན་པ།

ལས་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ།	167
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཤད་པ།	168
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ།	173
ངོ་བོ་དང་སེམས་བྱེད་པར།	183
དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དབྱེ་བ།	185
ཀུན་སྟོང་བཤད་པ།	188

རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ།	192
ལྷན་པའི་ཚུལ་བཤད་བ།	203
འཛོལ་པའི་ཚུལ་བཤད་བ།	206
བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་བཤད་བ།	210
དགོ་བསྟེན་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་བཤད་བ།	213
སྐབས་འགོ་བཤད་བ།	216
ཐོབ་པའི་གཞི་སོགས་བཤད་བ།	221
སྒྲུལ་མིན་འཛོལ་པའི་ཚུལ་ནི།	226
གཏོང་བའི་ཚུལ་བཤད་བ།	227
ཏེན་གྱི་བྱེད་པར་བཤད་བ།	237
ལས་གསུམ་ཚན་དུ་དབྱེ་བ།	244
སྤོང་འགྲུར་གྱི་དབྱེ་བ།	249
དཀར་ནག་ལ་སོགས་པ་བཞིར་དབྱེ་བ།	262

ཐུབ་པ་དང་གཙང་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།	268
ལེགས་སྦྱང་ཉེས་སྦྱང་ཀྱི་དབྱེ་བ།	269
དགོ་བཙུ་མི་དགོ་བཙུར་དབྱེ་བ།	271
མི་དགོ་བཙུའི་ངོ་ཤོ་བཤད་པ།	282
ལས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པར་དབྱེ་བ།	310
རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་དབྱེ་བ།	316
འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།	317
སྐྱིབ་པ་གསུམ་བཤད་པ།	320
མཚམས་མེད་ལྔ་བཤད་པ།	325
དེ་དང་ཉེ་བ་ལྔ་བཤད་པ།	337
བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ།	351
ཆ་མཐུན་ཀྱི་དགོ་བ་གསུམ་བཤད་པ།	385
རིགས་པས་རབ་ཏུ་བཙུག་པའི་ལས་བཤད་པ།	386

ལ བོད་ས་ལ སྐབས་མགོན་ཆུལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་
བཀྲིན་འོག ཡན་གྱིས་གཞོན་སྐྱེས་སློག་པས་ར་དོན་གཉེར་ཅན་ནམས་ལ། ཀྱ་
ཤུ་ཉགས་ཅན་གྱི་ལག་ཐོག་ཁ་པར་དང་ iPad སློག་ཁྲད་སོགས་བརྒྱད་ནས་
དཔེ་དེབ་འདི་བཞིན་བོད་ཡིག་ལམ་ནས་གཟིགས་བདེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བཟོས་
པ་ཡིན། སྤང་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་དཔེ་དེབ་འོ་བཤུས་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཆེ་དེབ་
གངས་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་འོང་གི་དེར་སྤྲོད་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་
སློབ་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྟོལ་ཡོང་བར་རེ་བསྐྱུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང། ཞུ་དག་བསྐྱར་
མ་སོགས་ལ་རང་རྣམས་གང་ཡོད་གྱིས་འབད་ཆོལ་གྱིས་ཁྱུ་ཀྱང་ཆུད་ཆད་
ཞན་སྐབས་ནོར་འཁྱུལ་གང་ཤོར་ནམས་བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས།

སེར་སྤྲོད་དམར་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

དེབ་བཟོས་ཟིན་པ་ནམས་སུ་ལ་དགོས་ན་ང་རྒྱུ་རྒྱུད་ནས་རིན་མེད་དུ་སྤུལ་ཆོག

ང་རྒྱུ་ཁ་བྱང་།

marjamson618@gmail.com

གནས་གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་བསྟན་པ།

༥ ད་ནི་འཛིག་རྟེན་བསྟན་པའི་མངོན་འཆད་པ་ན་ཁམས་བསྟན་པར་
འདོད་ཁམས་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དབང་པོ་བསྟན་པར་
རྩི་མེད་མ་གཏོགས་འདོད་པར་གཏོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་མིང་
ཙམ་ཞིག་བཤད་པས་དེའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་བསྟན་པའི་མངོན་འཆད་པར་
བྱེད་དོ། །(ཡང་ན་གནས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རི་ལྗ་བ་དང་རི་སྟེང་པའི་དམིགས་པ་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་ནས། འདི་
མན་ཆད་ཀྱིས་གཙོ་ཆེར་རི་ལྗ་བའི་དམིགས་པ་སྟོན་ནོ། གེ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་ཡིན་པ་ལས་ཐོག་མར་སྟུག་བདེན་
འཆད་པའི་མཚན་གཞི་ནི་གང་སྟེ་བ་སེམས་ཅན་དང་གང་དུ་སྟེ་བ་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དང་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་མིན་པ་
དང་ཐུན་མོང་གི་ལས་བྱུང་བའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་སྟུག་བསྟུལ་གསུམ་གྱིས་ཅི་རིགས་སུ་སྟུག་བསྟུལ་བའོ། །

འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྟུལ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྟེ་པ་གཉིས་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་དེ། དེ་གསུམ་ཟག་བཅས་
ཟག་པ་མེད། །ལྟག་མ་ནམས་ནི་ཟག་བཅས་སོ། ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་སྟུག་བསྟུལ་དང་མི་ལྟན་
པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་ཡིན་ནོ། །དག་པའི་འཛིག་རྟེན་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལམ་བདེན་དུ་འདོད་
ཅིང་བསྟུ་བ་ལས་དེ་དག་དུས་གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ནམས་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྟེ་བར་བཤད་དོ། །)

སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་བསྟན་པ།

དེ་ལའང་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དང་། སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ལས་དང་
པོ་ལའང་(ལས་གསོག་པ་པོ་སེམས་ཅན་བཤད་པ་ལ།)སེམས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། བྱང་པར་གྱི་ཆོས་

དང་། རྣམ་གཞག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལའང་ཁམས་གསུམ་དུ་
དབྱེ་བ་ནི་

༥ དམུལ་བ་ཡི་དགས་དུད་འགོ་དང་། །མི་རྣམས་དང་ནི་ལྟ་བུ་དག

འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་.....

བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་བྲིད་པའམ། དགའ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
དམུལ་བ་སྟེ། ར་ར་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ན་དགག་པ་དང་ར་ཀ་དགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
སྟོབ་དཔོན་འདུན་བཟང་ན་རེ་སྐབས་མེད་པས་ན་དམུལ་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཟུམ་
སྐྱོམ་ཡིད་ལ་བཏགས་པའམ་དེར་སོང་བ་རྣམས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པས་སམ། སྐྱོམ་པ་དང་ལྷན་
པས་ཡི་དྲགས་ཏེ་བྲེ་ཏ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དུད་ཅིང་འགོ་བས་ན་དུད་འགོ་སྟེ་ཏི་རྩ་ཀ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་བྱ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཡིད་ཤས་ཆེ་བས་མི་
སྟེ་མུ་ཉའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་
བར་སྟོགས་སོ། །རྣམས་ཞེས་པ་ནི་བཞི་ག་ལ་སྒྱུར་རོ། །ལྟ་ནི་ཆངས་པའི་ལུས་ལས་སྐྱེས་པ་
དང་། (བདུད་ཅི་ཟ་བས་སམ་ལུས་ལ་འོད་ཡོད་པས་སམ།) བདེ་བ་ལ་རོལ་པ་དང་། མཆོད་པར་འོས་
པ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་ནམ་མཁའ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་
ཆེན་(རིས་བཞི་)པ་དང་། སུམ་རྩ་ཙུག་སུམ་པ་དང་། འཐབ་བུལ་བ་དང་། དགའ་ལྷན་པ་
དང་། འཕྱུལ་དགའ་བ་དང་། གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་པ་སྟེ་བྱུག་གོ། །

དེ་ལྟར་ན་དམུལ་བ་ནས་ལྟ་བུ་གི་བར་སྟོད་དང་བཅས་པ་དག་ནི་འདོད་
པའི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་(ཡུལ།)ཁམ་ཟས་དང་འབྲིག་པ་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བཅས་ཤིང་འདོད་ཡོན་ལྡན་འཆོ་བའི་ཕྱིར་དང་། (མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་དང་འདོད་
པའི་འདོད་ཆགས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།) སྟོད་ཀྱང་འདོད་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་

གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་སིལ་བྱ་ལས།
འཛིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་གང་དེ་འདོད་པ་མིན། །སྦྱིས་བྱའི་ཀྱན་རྟོག་འདོད་ཆགས་འདོད་པ་
ཡིན། །འཛིག་རྟེན་དག་ན་སྣ་ཚོགས་དེ་བཞིན་གནས། །འོན་ཀྱང་བརྟན་ནམས་འདི་ལ་
འདུན་པ་འདུལ། །ཞིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ། (འོ་ན་འདོད་པའི་སྦྱལ་སེམས་ལའང་འདོད་པའི་
འདོད་ཆགས་རྒྱས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། །སྦྱལ་པའི་དབང་གིས་སྦྱལ་སེམས་ལའང་ཆགས་པའམ་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་ཚོས་
དེ་རོ་སྦྱལ་པ་སྟེ་ས་གཞན་གྱི་སྦྱལ་སེམས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་སྦྱལ་པ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཡང་ན་སྦྱལ་པ་བྱེད་པ་
གཞན་ལས་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ཆགས་པ་མེད་ཀྱང་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་རང་གི་སྦྱལ་པ་ཉམས་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་
བས་སོ། །དེ་ལ་དེ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ།)

དེ་ནམས་ཀྱང་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་

.....དཔུལ་བ་དང་། །སྦྱིང་དབྱེ་བ་ལས་དེ་ཉི་ཤུ།

དཔུལ་བ་ལ་ཆ་དཔུལ་བརྒྱད་དང་། །མི་ལ་སྦྱིང་བཞིར་དབྱེ་བ་ལས་ནི་འདོད་
པའི་ཁམས་དེ་ཉི་ཤུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གྲང་དཔུལ་དང་ཉེ་འཁོར་བ་ནམས་ནི་ཆ་དཔུལ་
གྱི་འཁོར་ལྟ་བུར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཉི་ཆོ་བ་ལ་གནས་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་
བགྲངས་སོ། །སྦྱིང་ཕྱན་ནམས་ཀྱང་སྦྱིང་གི་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་མ་ཡིན་ལ་སོགས་
པ་ནམས་ཀྱང་འདོད་ཁམས་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་འདོད་པའི་འགོ་བ་ལྟར་འདུས་པར་འཆད་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ངན་སོང་གནས་བཅུ་དང་མཐོ་རིས་གནས་བཅུ་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། །
སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི་ཆ་དཔུལ་བརྒྱད། །གྲང་དཔུལ་བརྒྱད། །ཡི་དྲགས་དང་། །ལྟ་མ་
ཡིན་དང་། །མིའི་སྦྱིང་བཞི་སྦྱིང་ཕྱན་བརྒྱད་དེ་བཅུ་གཉིས། །རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་ལ་སོགས་
པ་ལྟའི་རིས་དྲུག་སྟེ་གནས་གཞན་སྦྱུང་ཅུ་ཙུག་པོ་འདི་དག་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཞེས་
བྱའོ། །དུད་འགོ་ནི་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་དའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་
གནས་གཞན་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ནམ་པར་མི་གཞག་གོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། །སྟོབ་དཔོན་སྦྱ་སྦྱབ་

གྲིས་ཀྱང་ས་ལུ་ལྗང་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཁམས་འགོ་སྐྱེ་འགོ་བྱེ་བྲག་གིས། འདྲོད་སྲིད་
ནམ་པ་སུམ་ཅུ་དྲུག་ཅེས་པ་དང་མཐུན་པར་སུམ་ཅུ་ཙུག་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། གཞན་དག་
ནི་དམུལ་བ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགོ་ལ་གནས་ན་གནས་པ་དང་། ཁ་
འཁོར་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་བཞི་དང་། མི་ལ་བརྩུག་གཉིས་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་(ལ་སྐྱ་
གཅན་མགུལ་འཕྲིང་རབ་གཞོན། ཐག་བཟང་རིས་ཏེ།)བཞི་དང་། ལྷ་དྲུག་སྟེ་(མཐོ་རིས་ཉེར་གཉིས། ངན་སོང་
ཉེར་གཉིས་ཏེ་འདྲོད་པའི་གནས་གཞན།)བཞི་བརྩུ་ཙུ་བཞིའོ་ཞེས་བྲེར་རོ། །

གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་བཤད་པ་ནི་

གོང་མའི་གནས་དག་བརྩུ་བདུན་ནི། གཞུགས་ཁམས་ཡིན་དེར་སོ་སོ་ཡི།

བསམ་གཏན་ས་ནི་གསུམ་པ་ཡིན། བཞི་པ་ས་ནི་བརྒྱད་པ་ཡིན།

འདྲོད་པ་ལས་ཡོན་ཏན་དང་གནས་གཞན་གྱིས་གོང་མའི་གནས་བརྩུ་བདུན་པོ་
དག་ནི་གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་པ་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་
གཞུགས་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་བྱིར་དང་། (སྟོམས་འཇུག་དང་དེའི་རྟེན་ལུས་ལ་གཞུགས་
ཀྱི་འདྲོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་བྱིར་དང་བྱེད་པ་མེད་ལ།) རང་གི་མཆན་ཉིད་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ་གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་བསམ་གཏན་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་བྱིར་རི་ལྟར་བརྩུ་བདུན་དུ་
དབྱེ་ཞེ་ན། གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་དེར་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་ས་སྟེ་རྩུ་སྟོམས་
འཇུག་གི་སེམས་ནི་རྩུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་གོམས་པས་འབྲས་
བྱ་སྐྱེ་བའི་གནས་གཞན་ཡང་ཆངས་པའི་སྟེར་གཏོགས་པས་ཆངས་རིས་པ་དང་། ཆངས་
པའི་མདུན་ན་རིག་བྱེད་འདོན་པ་ལྟར་གནས་པས་ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་དང་། ཆེ་
དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་ཆངས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཆངས་
ཆེན་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་གསུམ་དང་། གོང་མ་བས་འོད་རྩུང་བས་འོད་རྩུང་དང་།

འོད་ཚད་མེད་པས་ཚད་མེད་འོད་དང་། འོད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་འོད་གསལ་ཏེ་
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་དང་། གོང་མ་བས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་ཚུང་བས་བདེ་ཚུང་
དང་། བདེ་བ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མེད་བདེ་དང་། བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
པའི་ཕྱིར་བདེ་རྒྱས་ཏེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལ་དགོ་ཚུང་ལ་སོགས་
པར་བཤད་པ་ནི་ཀླ་ཤ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་བདེ་བ་དང་དགོ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འདུག་པས་ལོ་རྒྱུ་བ་
ནམས་ཀྱིས་དགོ་བར་བསྐྱར་ཏེ། འོན་ནི་ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་རྒྱ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཚུང་བྱ་འབྲིང་
ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། དེ་ཉིད་ཟག་མེད་དང་སྟེལ་མ་ཚུང་བྱ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དང་
ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ལྟ་སྟེ་བརྒྱད་ཏུ་བསྐྱོམས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་འབྲས་
བྱ་གནས་གཞན་ཡང་འོག་གཞི་སྤྱོད་ལྟར་འདབ་ཆགས་པར་གནས་པ་མེད་པས་སྤྱོད་
མེད་དང་། མི་གཡོ་བའི་བསོད་ནམས་ལས་སྦྱེས་པས་བསོད་ནམས་སྦྱེས་དང་། གཞུགས་
ཀྱི་ཁམས་པའི་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་ནམས་ཀྱི་དགོ་བའི་འབྲས་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
འབྲས་བྱ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོའི་གནས་གཞན་གསུམ་དང་། གནས་གཙང་མ་གོང་
མ་དག་པས་དམན་པའི་ཕྱིར་མི་ཆེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་གདུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་
གདུང་བ་དང་། ཆོས་མཐོང་བ་བཟང་བའི་ཕྱིར་ཀྱ་ཐོ་མ་སྣང་བ་དང་། ལྟ་བ་བཟང་བའི་
ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། དེའི་གོང་ན་གནས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་འོག་མིན་ཞེས་བྱ་བ་
འཕགས་པའི་གནས་གཞན་ལྟ་སྟེ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པའི་གནས་ལྟ་བོ་
དག་ལ་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་དང་མ་འདྲིས་པས་གཙང་མའི་རིས་ཞེས་གྲང་བྱའོ།

འདི་ལ་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་ནི་འགྲེལ་པ་ལས། ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་
ཁོ་ན་དག་ནི་ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཙོ་བོ་གཅིག་པ་གཅིག་

སྤྲུགས་པ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་གྱུ་གི་ས་གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་གྲག་གོ་ཞེས་འབྱུང་བས་
མདུན་ན་འདོན་ལས་གནས་གཞན་ཐ་དད་པའི་ཆངས་ཆེན་མེད་པས་གནས་གཞན་བཅུ་
དྲུག་དུ་འདོད་ལ། ཉི་འོག་པ་དང་མདོ་སྤེ་པ་ནི་གནས་གཞན་ལོགས་པ་ཡིན་པས་བཅུ་
བདུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

ཐེག་ཆེན་པ་ནི་སའི་དངོས་གཞི་ལས། གནས་གཙང་མ་རྣམས་ལས་འདས་
པ་ན་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་གནས་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ས་བཅུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་ནས་གང་དུ་སྦྱེ་བའོ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་གསང་ཐེག་
ལེ་ལས། གཙང་མའི་གནས་ནི་རྣམ་སྤངས་ནས། འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར། །
ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་འཆང་རྒྱ། སྦྱུལ་པ་པོ་ནི་འདྲིར་འཆང་རྒྱ། ཞེས་གསུངས་པས་
འོག་མིན་གྱི་སྤྲང་ནའང་འོག་མིན་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་
པའི་སྦྱའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབང་
ཕྱག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོད་
འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །

མདོ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆངས་རིས་དང་། ཆངས་ལྷ་ཉི་པན་དང་།
ཆངས་པ་ཀྱན་འཁོར་དང་། ཆངས་ཆེན་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྣང་བ་དང་། ཆུང་སྣང་དང་།
ཆད་མེད་སྣང་བ་དང་། ཀྱན་སྣང་དང་བ་དང་། གསུམ་པ་ལ་དགེ་བ་དང་། ཆུང་དགེ་དང་།
ཆད་མེད་དགེ་བ་དང་། དགེ་རྒྱས་དང་། བཞི་པ་ལ་ཆེ་བ་དང་། ཆུང་ཆེ་དང་། ཆད་མེད་
ཆེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ཞེས་བསམ་གཏན་རེ་རེ་ལ་གནས་གཞན་བཞི་བཞིར་བཤད་
པའི་དང་པོ་ནི་མདོར་བསྟན་དང་། གཞན་དག་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་སྣང་ངོ་།
སྤྱོད་ནི་གཟུགས་མཆོག་དང་ལྷན་ཞིང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་བཤད་པ་ནི།

གཞུགས་མེད་ཁམས་ན་གནས་མེད་དོ། །སྤྱི་བ་ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི།།

གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་(སྤྱི་བཤད་པ་ལྟར།)གནས་གཞན་ཐ་དད་པ་ནི་མེད་
དོ། །ཅི་རྟེན་གཞུགས་མེད་པའི་བྱིར་དང་། གནས་གཞན་ཐ་དད་པའང་གཞུགས་ཀྱིས་
བྱེ་བའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་(ལྷས་)གང་དུ་ཤི་བ་དེ་ཉིད་དུ་གཞུགས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
(གང་ཐོབ་པ་དེ)དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་སྤྱེའོ། །འོ་ན་(མཐོ་དམའ་)རྣམ་པ་བཞིར་ངི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་
ན། རྩོན་རྒྱ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་
དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་བསྟོམས་པས་ཁམས་
དེར་འབྲས་བུའི་སྟོམས་འཇུག་མི་འདྲ་བར་སྤྱི་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་ནི་རྣམ་མཁའ་མཐའ་
ཡས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་གཞག་གོ། །མཚན་ཉིད་ནི་འདོད་གཞུགས་ལས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་གཞུགས་མེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའོ། །ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་
སྤྱི་མ་བཞིན་ལོ། །སྤྱི་དོན་ནི་གནས་བརྒྱུད་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གོས་དམར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བ་གཞན་ནི་གཞུགས་མེད་ནའང་གཞུགས་སྤྱི་བ་
ཡོད་པར་འདོད་དེ། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་དམན་པ་ལ་དགག་པའི་སྤྱི་སྤྱིར་བ་ཡིན་ལ། གནས་
གཞན་ཡང་འོག་མིན་ཀྱི་སྤྱིང་ན་ཡར་བཅེགས་ཏེ་ཡོད་པར་ལྟོའོ། །

གལ་ཏེ་གཞུགས་མེད་ན་གཞུགས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལྟར་ན་སེམས་གང་ལ་བརྟེན་
ཞེ་ན།

དེར་ནི་རིས་དང་སློག་ལ་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན།།

གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་དེར་ནི་རིས་མཐུན་པ་དང་སློག་གི་དབང་པོ་ལ་སེམས་

ཀྱི་རྒྱུད་ནི་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཡང་གི་སྤྲས་ནི་ལས་ལ་བརྟེན་པ་གསུང་ངོ། །
སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་ནི་ཡང་གི་སྤྲས་སོ་སོའི་སྤྱོད་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། ཐོབ་པ་
དང་། སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་ཞེས་འཆད་དོ། །

གལ་ཏེ་འདོད་གཞུགས་ནའང་དེ་དག་ལ་རི་ལྟར་མི་བརྟེན་ཞེ་ན། དེ་དག་
ཏུ་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མ་བྲལ་བས་སློག་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བའི་སྟོམས་པར་འཇུག་
པའི་ཁྱད་པར་ལས་སྤྱོད་པས་སྟོན་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སློག་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་ཆེ་
བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སེམས་རྟེན་ལ་སེམས་ལའང་དེ་དག་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་
པའི་མཐའོ། །

མདོ་སྤྱོད་པ་ནི་སྟོན་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེར་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་འབྲུབ་ཀྱི་
སློག་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་གཞན་ནི་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལའང་གཞུགས་མེད་པའི་མིང་བཞིའི་
ཕུང་པོ་རིལ་པོ་རྣམས་པར་སྤྱོད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པ་པས་
མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་གཞན་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམས་ལ་རྟེན་ལ། ཀུན་གཞི་ནི་སྟོན་ཀྱི་ལས་ལ་
བརྟེན་པ་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ། (འདོད་པ་དང་གཞུགས་དང་མིང་བཞིའི་
ཕུང་པོ་ལ་སྟོད་པས་སོ་སོར་བཅད་པས་ཁམས་གསུམ་ཡིན་ལ། འདོད་པ་ན་གནས་རིགས་ཏུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ས་སོ་སོའི་སྟོད་
པ་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་སའང་གཅིག་གོ། །ཞོང་མ་གཉིས་ནི་སྟོད་པ་མི་འདྲ་བ་བཞི་བཞིས་རིས་སུ་བཅད་པས་སའང་མི་
འདྲ་བ་བཞི་བཞི་བྱུང་ངོ།) དེ་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

འགྲོ་བ་ལྟར་བཤད་པ་ནི།

དེར་ནི་དཔྱལ་སོགས་འགྲོ་བ་ལྟ། །རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་.....

ཁམས་གསུམ་པོ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེར་ནི་དཔྱལ་བ་དང་སོགས་པའི་སྤྲས་

བཟུང་བ་དུད་འགོ་དང་ཡི་དྲགས་དང་ལྷ་དང་མི་སྟེ་འགོ་བ་ལྷ་ཡིན་པར་སྲིད་པ་བདུན་
བསྟན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་རང་རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་རྟོ། ། (དེའང་འདོད་པར་བཞི་
དང་ལྷའི་ཚྭ་གས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ནི་ལྷའི་ཚྭ་གས་སོ།)

བྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་གཉིས་ལས་དངོས་ནི།

.....དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་བསྟན་མིན།།

སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་སྲིད་མིན། །

དེ་ལྷ་བྱའི་འགོ་བ་ལྷ་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
བསྐྱབས་པ་དང་མི་དགེ་བ་ཡང་མིན་ལ། ལུང་བསྟན་པ་དགེ་བ་ཡང་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཉོན་
མོངས་ཅན་དང་དགེ་བ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་དང་དགེ་རྩ་ཆད་པ་རྣམས་འགོ་བས་མ་བསྐྱབས་
པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ལ་ལར་དགེ་བ་དང་། ལ་ལར་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ལ་ལར་
མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའང་མི་རིགས་ཏེ། ཆོ་མ་བརྟེན་པར་འགོ་བ་
རྣམ་པར་འཕོ་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །འགོ་བ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་
བར་སྲིད་ནི་མིན་ཏེ། སྲིད་པ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སྲིད་པ་ནི་བདུན་ཏེ། དམུལ་
བའི་སྲིད་པ་དང་། དུད་འགོའི་སྲིད་པ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། ལྷའི་སྲིད་པ་
དང་། མིའི་སྲིད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་པ་བར་མའོ། ཞེས་བར་སྲིད་དམུལ་
བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། གདགས་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་
གནས་བཞིས་ནི་འགོ་བ་ལྷ་བསྐྱབས་ཀྱི་འགོ་བ་ལྷས་ནི་སྐྱེ་གནས་བཞི་མ་བསྐྱབས་ཏེ། གང་
ཞེག་མ་བསྐྱབས་ཤེ་ན། སྲིད་པ་བར་མའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་ཀྱང་།
མིག་གི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུ་བྱས་པའི་གཟུགས་དང་བ་གང་
ཡིན་པ་དམུལ་བ་པའམ། དུད་འགོའི་སྐྱེ་གནས་པའམ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཡུལ་པའམ། ལྷའམ།

མིའམ། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱང་བའམ། སྲིད་པ་བར་མ་པའི་མིག་དང་། མིག་གི་དབང་པོ་
དང་། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། མིག་གི་ཁམས་སོ་ཞེས་སྲིད་པ་བར་མའི་མིག་དཔལ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་འགོ་བ་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྲུབ་སྟེ། འགོ་བ་དེ་དག་འགྲུབ་
པའི་རྒྱ་ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་ལས་ཐ་དད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་སེལ་བྱ་ལས།
གནས་བརྟན་ཤུ་རིའི་བྱས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དཔལ་བའི་ཟག་པ་རྣམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་
དཔལ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་བྱེད་ཅིང་སྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཆོ་དང་ལྷན་
པ་ལས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྐྱོན་དང་སྟོགས་མ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་
སློན་པ་གཞུགས་དང་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དཔལ་
བ་དག་ཏུ་སློན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་སློན་པ་གྲུབ་ནས་དཔལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་
སུ་འགོ་འོ། ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དེ་ལ་ཆོས་དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པ་དཔལ་བ་མི་དམིགས་
སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སློན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་འགོ་བར་
བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། (དེའང་རྣམ་སློན་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་། རྒྱས་བྱུང་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡོད་དེ།) གཤམ་
ཏེ་འགོ་བ་ལྷ་ཡིན་ན་མདོ་གཞན་དག་ལས་ལྷ་མ་ཡིན་དང་ངི་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་
བཤད་པ་དེ་དག་གང་གིས་བསྟུས་ཤེ་ན། ལྷ་མ་ཡིན་ནི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ཡི་དྲགས་
ཀྱི་འགོ་བར་གཏོགས་པ་དང་། དུད་འགོའི་འགོ་བར་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། ། དེ་ལ་དང་པོའི་
བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ཡི་དྲགས་རྣམས་དང་། ཡི་དྲགས་རྩ་འཕྱུལ་ཆེན་པོ་རྣམས་སོ། ། གཉིས་པ་
ནི་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་གི་ས་གཞི་ལ་གནས་པ་སྟེ་རི་རབ་ཀྱི་ཉེན་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
སྟོང་ཡོད་པའི་ས་འོག་ན་གནས་སོ་ཞེས་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགོར་འདུས་པར་གསུངས་ལ།
སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ནི་ལྷ་དང་ལོངས་སྟོད་འགྲན་བཟོད་པ་དང་གཉེན་ཡང་སྟེབ་པའི་
ཕྱིར་ལྷའི་ནང་དུ་འདུས་པར་བཞེད་དེ། ས་ལས། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱང་ལྷའི་འགོ་བས་

བསྟན་པ་ཁོ་ནར་ལྟ་བར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གཡོ་སྒྱུ་ཤས་ཆེ་བས་ལྟ་ནམས་བཞིན་དུ་
དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་དུ་མ་གྱུར་པས་དེའི་ཕྱིར་ཆེད་འགའ་མདོ་གཞན་དག་ལས་འགོ་བ་
ཐ་དད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་ལྟ་ཉིད་ཡིན་ཡང་ལྟའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྒངས་ཏེ་གནས་
པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ལྟ་མ་ཡིན་ནམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དམན་པ་ལ་དགག་པའི་སྒྲར་
བཤད་དོ། ། (སའི་སྣང་འགྲེལ་ལས་སྟོབ་དཔོན་འདུན་བཟང་ལྟ་མ་ཡིན་ནི་བདེན་པ་མི་རྟོགས་པས་མི་མ་ཡིན་པ་
ཞིག་ཏུ་ངེས་པས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འགོ་བར་གཏོགས་སོ་ཞེས་པ་ནི་རྟགས་མ་ངེས་པས་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སུ་བྱུང་ངོ་།)

སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ནི་ལྟ་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འགོ་བར་འདུས་པར་འདོད་དེ།
ཕུང་པོ་ལྷ་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ལྟ་མ་ཡིན་ཀྱི་འགོ་བ་ནི་ལྟ་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འགོ་བར་
འདུས་པའི་ཕྱིར་གྱུད་དུ་མ་སྟོས་སོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཡབ་དང་སྲས་
མཇལ་བ་ལས། སེམས་ཅན་ཆོགས་ཀྱི་འགོ་དྲུག་གང་བསྟན་པ་(སེམས་ཅན་དཔུལ་དང་དུད་འགོ་
ཡི་དྲགས་དང་། །ལྟ་མིན་རིས་དང་མི་དང་ལྟ་ཡི་རྣམས། །མི་ཡི་སེང་གས་ཀུན་རྫོབ་བཀྲགས་པ་མཛད། །ཆངས་པ་ལ་ལྟ་
བ་དེ་འབྱུང་བའི་རྩ་ནི་ཁོས་སྟོན་ལམ་བཀྲམ་མ་ཐག་དེ་དག་སྒྲིས་པས་ལན་ནོ།) ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རིས་
དྲུག་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དྲི་བ་ནི་བར་སྲིད་དང་། ལྟའི་རོལ་མོ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་
དང་པོ་ནི་འགོ་བས་མ་བསྟན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ལྟ་ཡིན་ནོ། །བྱུལ་བུམ་དང་ལུས་སྒྲུལ་པོ་ནི་ཡི་
དྲགས་ཤས་ཆེ་ལ་ལྟའི་སྒྲེར་གཏོགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །སྒྲུ་དང་ནམ་མཁའ་སྒྲིང་དང་
མིའམ་ཅི་དང་སྟོ་འབྲེ་ཆེན་པོ་ནི་དུད་འགོའི་ནང་དུ་གཏོགས་སོ། །ཤ་བ་དང་སྒྲི་བྱེད་དང་
བརྗེད་བྱེད་དང་མ་མོ་དང་རྩལ་ཁྲོད་ཀྱི་ཤ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡི་དྲགས་སོ། །སྲིན་པོ་ནི་མིའི་
བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། གཞོད་སྒྲིན་དང་། རྩྭས་སྒྲིང་དང་། འཛིག་རྟེན་སྒྲིང་བ་དང་། བདུད་
རྣམས་ནི་ཕལ་ཆེར་ལྟའི་སྒྲེར་གཏོགས་ལ། སྒྲུ་དང་ཡི་དྲགས་སུ་གཏོགས་པའང་ཡོད་དོ། །

ནམ་ཤེས་གནས་པ་བཤད་པ།

ནམ་ཤེས་གནས་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་བཤད་པ་ནི་འགྲོ་བ་ལྔའི་ཁམས་གསུམ་པོ་འདིར་ནམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་བཤད་དེ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་ལྷན་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་ནམས་དང་ལྟ་ཁ་ཅིག་གོ། འདི་ནི་ནམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་དང་པོའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

ལྷན་དང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་དང་།

དེ་ལ་ལྷན་དང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་(རན་སོང་གསུམ་དང་།)མི་ནམས་དང་། འདོད་པའི་ལྟ་ནམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོར་ཕྱིས་སྦྱིས་པ་ནམས་ཏེ། ལྷན་ཀྱང་ཁ་དོག་དང་རྟགས་དང་དབྱིབས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བཏང་སྟོམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་ལྷན་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྟ་གང་དག་དང་པོར་བྱང་བ་དེ་དག་གོ། ། འདི་ནི་ནམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་གཉིས་པའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།

ལྷན་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག་

དེ་ལ་ལྷན་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྤྱར་སྦྱིས་པ་ནམས་ཏེ། (སྤྱར་དང་གོས་དང་ཆངས་ཆེན།) ལྷན་ཆེ་བ་དང་(འཁོར་)ཆུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་དག་བདག་གི་འདོད་པ་ལས་བྱང་ངོ་སྤྱོད་(དུ་རྒྱ་འདིས་བྱེད་པར་མཆུངས་)ལ། དེའི་འཁོར་དུ་དང་པོར་སྦྱིས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བདག་ཅག་ནི་ཆངས་པ་ཆེན་

པོའི་འདོད་པ་ལས་བྱང་ངོ་སྟོམ་དུ་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཤམ་ཏེ་ཆངས་པའི་འཁོར་དུ་བྱང་བ་དེ་དག་གིས་བདག་ཅག་ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་
སྟོན་པ་ལས་བྱང་ངོ་ཞེས་ངི་ལྟར་ཤེས་ཏེ། (དེ་དག་གིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སེམས་ཐོབ་ན་ཆངས་པ་
ལ་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་སྤངས་པས་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ལ། མ་ཐོབ་ན་དམན་
པའི་ཡུལ་མཆོག་མ་ཡིན་པས་གཉིས་པའི་སྟོན་གྱི་གནས་བློན་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།) དེ་དག་ནི་བསམ་
གཏན་གཉིས་པ་ནས་ཤི་འཕོས་པ་ཡིན་ན་ས་དེ་ན་གནས་པའི་ཆེ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་
ལམ་འདེབས་པ་མཐོང་ཡང་འོག་མར་སྐྱེས་པ་ན་བློན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློན་ན་ནི་ས་
འོག་མ་པ་དག་གོང་མ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། གོང་མ་ན་གནས་པ་དེའི་ཆེ་
ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ལམ་ལས་བདག་ཅག་སྐྱེའོ་ཞེས་འཛིན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
ས་གོང་མའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་དུ་
འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྲིད་ཀྱང་གོང་མའི་འདུ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ་བར་དེའི་ཆེ་སྟོན་གྱི་གནས་བློན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའང་རིགས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། བར་དོ་ནི་དུས་བྱང་བ་ཡིན་པས་ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་ཡུན་རིང་པོར་གཅིག་
བྱུར་གནས་པ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། བདག་ཅག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་
ཆེ་རིང་ཞིང་དུས་རིང་པོར་གནས་པར་མཐོང་ལ་ཞེས་ཡུན་རིང་པོར་གནས་པ་མཐོང་བར་
བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ན་ས་དེ་པའི་སྟོན་གནས་རྗེས་
བློན་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱིས་སྟོན་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་བློན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་
དེ། གཉིས་ཀའང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ན་དེ་ལས་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་འཆད་དོ། །

ཡང་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་ལུས་གཅིག་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་
དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འོད་གསལ་གྱི་ལྟ་རྒྱུ་མས་སོ། འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་

པ་གསུམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

བསྒྲིག་དང་.....

དེ་ལ་ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་ལས་བསྒྲིག་པ་ལུས་གཅིག་ཅིང་འདུ་
ཤེས་ཐ་དད་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ལྟ་ཆ་མས་ཏེ། ལུས་ནི་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་
གཅིག་པ་དང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་རྟགས་ཀྱང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་
དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེས་སྒྲི་ན་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་བཏང་སྟོམས་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། ཉེར་
བསྟོགས་ཀྱི་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་སྒྲི་ན་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ཐ་དད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱང་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
མི་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་བདེ་ནི་སེམས་གཡོ་བར་བྱེད་པས་མ་ཞི་བས་དེས་སྒྲི་ལ། བདེ་བ་ནི་ཞི་
བ་ཡིན་པས་དེས་མི་སྒྲི་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོ་སྤེལ་ནི་མདོ་ལས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེས་ནས་རིང་དུ་ལོན་པ་འཇིག་
ཆགས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ནི་བསྐྱལ་པ་འཇིག་པ་ན་དང་པོ་མན་ཆད་མེར་འབར་བས་
འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་འཇིག་ཆགས་ལ་མི་
མཁས་པ་རྣམས་ནི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པར་
འདོད་དོ། །འདི་ལ་མདོ་ལས་འོད་གསལ་གྱི་ལྟ་འབའ་ཞིག་སྟོས་པ་ནི་ཡ་མཐའ་གཟུང་
བས་འོད་ཆུང་དང་ཆད་མེད་འོད་ཀྱང་མཆོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་དག་རྣམ་
ཤེས་གནས་པ་བདུན་གྱིས་མ་བསྟུས་པར་འགྱུར་རོ། །

མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གཟུགས་ལུས་གཅིག་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་དག་ཀྱང་
ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དག་རྩལ་གྱི་ལྟ་ཆ་མས་སོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་བཞི་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

.....ལུས་དང་འདུ་ཤེས་གཅིག

དེ་ལ་ལུས་དང་འདུ་ཤེས་གཅིག་ཀ་གཅིག་པ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ལྟ་
ནམས་ཏེ། ལུས་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་རྟགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་
སེམས་བདེ་བར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལའང་མདོ་ལས་དགེ་རྒྱས་འབའ་ཞིག་སྟོས་པ་ནི་
འོག་མ་གཉིས་ཀྱང་མཆོན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། (དེ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། གཉིས་པ་
ནི་སྟོམས་འདུག་གི་དབང་གིས་དགེ་བ་དང་གསུམ་པ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་སྟེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སུ་གཅིག་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བཏང་
སྟོམས་ཀྱང་ཡོད་དོད་དེ་དག་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ།)

གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་གསུམ་པོ་དག་ །རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་.....

(དེ་བཞིན་དུ།) གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་(ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་
ཡས་དང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད།)གསུམ་པོ་དག་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས།
སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པའང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཉེ་བར་འགོ་བའི་ལྟ་དག་གོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་ལྟ་པའོ། །
སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་
ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་ནས་རྣམ་
ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པའང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་རྣམ་ཤེས་
མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཉེ་བར་འགོ་བའི་ལྟ་དག་གོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་
དུག་པའོ། །སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་ཤེས་
མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་
པའི་སྐྱེ་མཆེད་གས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་

སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཉེ་བར་འགོ་བའི་ལྷ་དག་གོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་བདུན་པ་འོ་
ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་དུ་
རྣམ་ཤེས་(སྲིད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟེན་ཅིང་།)ཀྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་སེམས་ཀྱི་གནས་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་
ཁོ་ན་རྣམ་ཤེས་གནས་པར་བསྟན་ཞེ་ན།

.....ལྷག་མ། །དེ་འཛོམས་བྱེད་ལྡན་.....

སྤར་སྒྲོས་པ་དེ་དག་གི་ལྷག་མ་ངན་སོང་གསུམ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་
སྲིད་ཅེ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། (ངན་སོང་གསུམ་ན་སྤྱག་བསྐལ་དང་།
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་རྒྱ་འབྲས་དང་། སྲིད་ཅེ་ན་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འདུག་གིས་)རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དེ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ངན་སོང་རྣམས་སུ་སྤྱག་བསྐལ་
གྱིས་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དང་འདུ་ཤེས་
མེད་པ་པའི་སྒྲོམས་འདུག་དང་། སྲིད་ཅེ་ན་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འདུག་གིས་རྣམ་ཤེས་
འཛོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ངན་སོང་བ་ནི་དེར་གནས་པར་མི་འདོད་པར་གོང་དུ་བསྟོན་པར་
འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་
དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་གནས་གཙང་མར་བསྟོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། (དང་གནས་
གཙང་བ་རྣམས་ཟུང་འདས་སུ་བསྟོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།) དེ་དག་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་གནས་པ་ནི་གཞན་ན་གནས་པ་དེར་འགོ་བར་འདོད་པ་དང་དེར་གནས་པ་
གཞན་དུ་བསྟོན་པར་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། (རྣམ་ཤེས་
གནས་པ་ནི་སེམས་གསལ་ལ།) སྲིད་ཅེ་བ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

སེམས་ཅན་གྱི་གནས་པ་བཤད་པ།

ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ་བཤད་པ་གང་ཞེ་ན།

.....སྲིད་ཅི་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས།།

སེམས་ཅན་གྱི་ནི་གནས་དགུར་བཤད། །

སྤར་སྟོས་པའི་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་དང་། སྲིད་པའི་ཅེ་མོ་དང་འདུ་ཤེས་
མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ་ཡིན་པར་མདོ་ལས་བཤད་(འདི་
དག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་དགར་གནས་པས་སོ།།)དོ། །འདི་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་
སྟོས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའང་སེམས་ཅན་
གྱི་གནས་མིན་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་བྱིར་རོ། སྟོབ་དཔོན་འདུན་བཟང་ནི་འདུ་ཤེས་
མེད་པའི་སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་གཞན་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་
གྱི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་
བཞི་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འཇུག་པར་འདོད་ལ། འཕགས་པ་
ནི་སྲིན་མེད་པ་དང་བསོད་ནམས་སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་གཙང་མ་དང་གཟུགས་མེད་ཏུ་
འཇུག་པར་འདོད་ཅིང་། གནས་གཙང་མ་པ་རྣམས་ཟུང་འདས་སུ་འཇུག་པར་འདོད་པས་
དེ་ན་གནས་འདོད་ཀྱི་སྟོ་མེད་ཅིང་། དེ་ནས་བསྐྱོད་པར་འདོད་པའི་སྟོ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་
རོ། འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་པ་ལས། གཞན་གང་ཞེ་ན། ངན་སོང་རྣམས་ཏེ་ཞེས་
བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྟོ་ཙམ་ཞིག་བཤད་པར་ཟད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

གལ་ཏེ་ངན་སོང་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སུ་ངི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།

མི་འདོད་བཞིན་གནས་ཕྱིར་གཞན་མིན།

དེ་དག་ཏུ་ནི་སེམས་ཅན་སྡོད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མི་འདོད་བཞིན་གནས་ཀྱི་རང་དགར་
གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤར་ཀྱི་དགུ་ལས་གཞན་ངན་སོང་བ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་
གནས་མིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བཙོན་ར་དང་གཤེད་མ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རང་
དགར་དགའ་མགུར་གནས་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གནས་པ་དག་ནི་ཡང་བཞི་སྟེ། །ཟག་དང་བཅས་པའི་སྤང་པོ་བཞི།

རང་གི་ས་པ་ཉིད་རྣམ་ཤེས། །འབའ་ཞིག་གནས་པར་མ་བཤད་དོ།

ཡང་མདོ་གཞན་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་(འདོད་པར།)གནས་པ་གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་
འགོ་བ་དང་། (གཟུགས་སུ།) ཚོར་བ་དང་། (གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་དུ།) འདུ་ཤེས་དང་(སྤྱི་
ཆར།)འདུ་བྱེད་དུ་ཉེ་བར་འགོ་བའོ་ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་པ་དག་ནི་ཡང་བཞིར་
གསུངས་ཏེ། (རྣམ་ཤེས་གནས་པ།) དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ས་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་ཟག་མེད་
དང་། ས་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
ས་གཞན་ནི་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཞེ་ན་རྣམ་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་
པར་མ་བཤད་དོ། །ཅི་སྟེ་ན། རྣམ་ཤེས་ནི་གནས་པ་པོ་(ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་)འབའ་
ཞིག་(ནི་གནས་པ་མ་)ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་པ་པོ་དང་གནས་ནི་ས་བོན་དང་ཞིང་ལྟར་
བརྟེན་པ་དང་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་དང་གནས་པ་བཞི་པོ་དག་གང་གིས་གང་བསྐྱུས་
ཤེ་ན།

བསྟན་མཁའི་བཞི་ཡིན་ནོ།

དེ་དག་གི་བསྟན་བ་དབྱེད་ན་མཁའི་བཞི་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བདུན་གྱིས་བསྟན་ལ་
བཞིས་མ་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་བདུན་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་སོ། །
(དེ་ཡང་བདུན་ནི་སྤང་པོ་ལྔའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སོ།) བཞིས་བསྟན་ལ་བདུན་གྱིས་མ་བསྟན་པ་ནི་ངན་
སོང་གསུམ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་(ཟག་བཅས་)དང་སྲིད་པའི་ཆེ་མོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་ལས་གཞན་པའི་སྤང་པོ་འོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་བདུན་
དུ་(གཏོགས་ལ་རྣམ་ཤེས་སུ་མ་)གཏོགས་པའི་སྤང་པོ་བཞི་འོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་ངན་སོང་
གསུམ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་སྲིད་ཆེའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཟག་པ་མེད་པའོ། །

སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་བཤད་པ།

ད་ནི་དེ་(སེམས་ཅན་)རྣམ་གཞག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་
དང་། གནས་པ་དང་། འཆི་བ་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལའང་གང་དུ་འཇུག་པའི་
སྐྱེ་བའི་གནས་ནི།

དེར་ནི་སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་སོགས། །སེམས་ཅན་སྐྱེ་གནས་བཞི་དག་ཏུ།

འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པའི་ཁམས་གསུམ་པོ་བཤད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེར་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའི་གནས་བཞི་དག་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཁང་ཆེན་སྒོ་ང་
ལས་སྐྱེ་བ་དང་། སོགས་པས་གཟུང་བ་(ནང་མའི་)མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། (ཕྱིས་འབྱུང་བའི་
དང་།) རྫོང་གཤེར་(རྒྱན་ཆགས་)ལས་སྐྱེ་བ་དང་། (མངོས་པར་སྐྱེ་བ།) རྩལ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་

(ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་སྐྱེ་བས་རྒྱ་གཞན་གསུམ་ལ་མི་སྟོས་)སོ། །དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་
སྐྱེ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གནས་སོ། །

སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་ནི་སྐྱེ་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་
ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་གནས་ནི་སྟོང་ལས་སྐྱེས་པའི་
རིགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དྲོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་གནས་གསུམ་ལའང་སྦྱར་རོ། །འདི་དག་གི་
རང་བཞིན་ཡང་རྩུས་སྐྱེས་ནི་སྤང་པོ་བཞི་དང་ལྗེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། །གཞན་གསུམ་
ནི་སྤང་པོ་ལྗེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་སྟོན་དང་རྒྱས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་
ཆོས་ཐོབ་བའི་གོ་སྐབས་ཡོད་མོད་ཀྱི་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་ཟིན་པ་རྣམས་ནི་སྟོང་དང་
བློ་གཤེར་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་དག་དུ་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་འཆད་དོ། ། (སྐྱེ་གནས་དེ་དག་གང་བཟང་
ཞེ་ན།) སྟོང་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་མངལ་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་གནས་གཉིས་པ་སྟེ་འདི་ཁོ་ན་
དམན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་བས་བློ་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། །
དེ་བས་ཀྱང་རྩུས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་བཟང་ངོ། །

འགྲོ་བ་གང་ན་སྐྱེ་གནས་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན།

མི་དང་དུད་འགྲོ་རྣམས་པ་བཞི།

མི་དང་དུད་འགྲོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་གནས་རྣམས་པ་བཞི་ག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རེ་
ཞིག་མི་སྟོང་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་གནས་བརྟན་བྲག་དང་ཉི་བའི་བྲག་དང་། རི་དྲགས་འཛིན་ཀྱི་
མའི་(ས་ག་)བྱ་སུམ་རུ་ཆ་གཉིས་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལེན་ཀྱི་(བརྩན་མོ་ལྷ་ཆེན་ལ་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་སྐྱེས་པ།
སྟོན་དུ་བརྟག་ནས་རྒྱ་ལ་བསྐྱར་བ་ལས་)བྱ་ལྷ་བརྒྱ་(བྱང་བ་)རྣམས་ལྷ་བྱའོ། །མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་ནི་ད་
ལྟར་ཀྱི་མི་རྣམས་ལྷ་བྱའོ། །བློ་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་(རྒྱལ་པོ་བསྟེན་གནས་པའི་སྤྱི་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་)

ཀྱལ་པོ་ང་ལས་ཅུ་དང་། (དེའི་ཕྱག་པ་གཡས་ལ་སྐྱེས་པ་) མངོས་པ་དང་། (དེའི་གཡོན་ལས་) ཉེ་
མངོས་དང་། (དེའི་བརྒྱ་གཡས་ལས་) མངོས་ལྗན་དང་། (དེའི་བརྒྱ་གཡོན་ལས་) མངོས་ཅན་དང་།
(དེའི་བྲང་ལས་སྐྱེས་པ་)བྱ་ཚོ་ཐེ་པའི་ཕྱིང་བ་ཅན་དང་། (ཨ་སྤྱི་སྤོང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་) ཨ་སྤྱི་སྤོང་མ་
ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། རྩུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ནི་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་དང་། འཕགས་པ་ལྟ་
དང་། མཚོ་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དུང་འགོ་ལ་སྐྱེ་གནས་གཞན་དག་ནི་མངོན་དུ་
གྱུར་ལ། རྩུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ནི་སྤྱི་དང་ནམ་མཁའ་སྤྱིང་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་(འདོད་དེ་སྤོང་སྤྱི་ཕྱད་ཀྱི་
འདིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་ན་སྤྱི་རིགས་སྤོང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་གནས་སོ། །ནམ་མཁའ་སྤྱིང་གི་རིགས་སྤོང་གིང་ཤལ་མ་ལི་ལ་
གནས་སོ། །དེ་ལ་སྐོང་ལས་སྐྱེས་པ་སྤོང་དང་མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་སྤོང་དང་། རྟོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་སྤོང་དང་། རྩུས་ཏེ་
སྐྱེ་བ་སྤོང་རྣམས་སོ་ཞེས།)གདགས་པ་ལས་བཤད་དོ། །

དཔྱལ་བ་རྣམས་དང་ལྟ་རྣམས་དང་། སྤྱིད་པ་བར་མ་རྩུས་ཏེ་སྐྱེ།

ཡི་དགས་མངལ་ནས་སྐྱེ་བའང་ཡིན། །

དཔྱལ་བ་རྣམས་དང་ལྟ་རྣམས་དང་སྤྱིད་པ་བར་མ་རྣམས་ནི་རྩུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་འབའ་
ཞིག་ཡིན་ལ། ཡི་དྲགས་རྣམས་ནི་མངལ་ནས་སྐྱེ་བའང་ཡིན་ནོ། །འང་གི་སྤྱི་ནི་སལ་ཆེར་
རྩུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟུ་བའོ། །མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ནི་ཡི་དྲགས་མོའི་རྟོགས་
པ་བརྗོད་པ་ལས་(ཡི་དྲགས་མོས།)བདག་གིས་མཚན་མོ་བྱ་ལྟ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིན་མོ་གཞན་
ལྟ་དག །བསྐྱེད་ནས་དེ་དག་ཟ་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་བདག་ནི་ཆེ་མ་པ་མེད། ། ཅེས་གནས་
བརྟན་མོའུ་དགལ་གྱི་བྱ་ལ་སྤྱིས་པས་ཤེས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྐྱེ་གནས་དག་ལས་རྩུས་སྐྱེས་བཟང་(དེ་གླེ།)ན་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་མངལ་ནས་སྐྱེ་བར་སྟོན་ཞེ་ན། དེ་ནི་(རིགས་བཟང་བར་
རྫོམ་པའི་ཤུགས།)ཉེ་དུ་རྣམས་ཆོས་ལ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རིགས་སུ་

ཤེས་ནས་གཞན་དེ་ལ་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ནམས་པལ་ཆེར་མངལ་
ནས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་མིར་གྱུར་པ་དག་གིས་
ཀྱང་གྲུབ་པ་འདི་འཕྲོ་བོ་ཞེས་གདུལ་བྱ་ནམས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་(རིགས་དང་གདུང་མེད་ན།)ལྷ་སྟོགས་ཅན་གཅེར་བྱ་བ་གཉེན་གྱི་བྱ་ལ་
སོགས་པ་དག་ཁ་ཟེར་བའི་སྐྱ་མར་རྟོག་པ་སྤང་བ་དང་། སྐྱ་གདུང་རིང་བསྐལ་བཞག་པའི་
ཕྱིར་རོ། (རྩལ་སྐྱེས་ཤི་བ་ནམས་ཀྱི་ལྷས་མི་གནས་པས་དེ་མི་རུང་བས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།) དེས་ན་སྐྱེ་གནས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་རྩལ་སྐྱེས་ཁོ་ན་མང་སྟེ། དེ་ནི་འགྲོ་བ་(རྣ་དཔལ་)གཉེས་དང་(གཞན་)
གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་དང་སྲིད་པ་བར་མ་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བར་སྲིད་བཤད་པ།

དེ་ནི་གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྲིད་ལའང་གསུམ་ལས་(དང་པོ་)ངོ་བོ་ནི།

འདིར་གང་འཆེ་དང་སྐྱེ་བ་ཡི། །སྲིད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བའོ།།

བཤོད་པའི་ཡུལ་དུ་མ་ཕྱིན་ཕྱིར། །སྲིད་པ་བར་མ་བྱུང་བ་མིན།།

འདིར་སྤང་པོ་(ལྷའི་རྒྱན་)གང་ཞིག་(ཡུལ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤང་གི།)འཆེ་སྲིད་
དང་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་གཉེས་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྲིད་པ་བར་མའོ། །དེ་ནི་
བཤོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནམ་པར་སྤྲིན་པའི་སྤང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་
སྲིད་པ་བར་མ་ལ་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིན་ཏེ། བྱུང་བ་ནི་སྤོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། (དབྱེ་ན་ཁམས་ཀྱི་གཉེས་དང་། སས་ལྷ་དང་། གནས་གཞན་གྱི་སོ་བདུན་དང་། རབ་

འབྲིང་གིས་སངས་རྒྱས་རང་རྒྱལ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་གསུམ་དེ་ལས་གཞན་དང་བཞི་ཡིན་ནོ་གསུང་ངོ།)

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ནི་པལ་ཆེན་པའི་སྡེ་པ་དག་ནི་འཆི་སྲིད་ནས་སྐྱེ་སྲིད་ཏུ་
འདུག་པའི་བར་ན་ནི་སྲིད་པ་མེད་དེ། དེས་ན་བར་ཆད་པ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པར་
འདུག་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་ཆུན་པོའི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས། བྲམ་ཟེ་ན་
ཆོད་ཁྱེར་ཟེན་ཆ་བ་དང་། ཁ་བ་ཡིན་ཏེ་གཤིན་རྗེའི་བྱང་ཏུ་བྱིན། བར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་
ཀྱང་ཡོད་མིན་ཞིང་། ཁྱོད་ཀྱི་ལམ་རྒྱགས་ཀྱང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སྲིད་པ་གཉིས་
ཀྱི་བར་ན་གནས་མེད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། བདུད་སུན་འབྲིན་བྱེད་ཅེས་བྱ་བས་
སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གི་ཉན་ཐོས་མཁས་མགུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྲད་ཏུ་ཁྱ་ཚུར་བསྐྱུན་པ་ལས་
དེས་མ་རངས་པའི་སྐྱད་ཕྱང་བ་དང་སྐྱད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་རང་གི་ལྷས་ཁོ་ནས་སེམས་ཅན་
དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་མནར་མེད་པར་ལྷང་བར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་ལས།
མཆོམས་མེད་པ་ལྗེའི་ལས་གང་དག་བྱས་ཤིང་བསགས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དཔུལ་བ་དག་ཏུ་
སྐྱེ་འོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །

འབྲུ་ཡི་རྒྱན་དང་ཆོས་མཐུན་བྱིར། །སྲིད་པ་ཆད་ལས་བྱུང་བ་མིན།།

དེ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་དེ་ནི་འཆི་སྲིད་དང་། གཉིས་ཀྱི་
བར་ཆད་པ་ལས་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་བར་སྲིད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ། གང་གི་བྱིར་ཞེ་ན། ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲ་དང་དེ་ལས་སྤོང་བུ་ལ་སོགས་པ་བར་
མ་ཆད་པར་འབྱུང་བའི་འབྲུའི་རྒྱན་དང་རྒྱན་གྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཏུ་ཆོས་མཐུན་པའི་བྱིར་
རོ། །འདི་ནི་རྟགས་དང་དཔེ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྟོན་པའི་ངག་སྟེ་འབྲུའི་རྒྱན་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དཔེའོ། །དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ནི་སྤྲ་མའི་བྱང་པོའི་རྒྱན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའོ་དེས་ན་
གང་ཞིག་རྒྱན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྲ་མའི་རྒྱན་མ་ཆད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་
ཡིན་ཏེ་འབྲུའི་རྒྱན་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་འང་རྒྱན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་སྟོན་

དུ་སོང་བ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་བར་མ་ཆད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་བར་སྲིད་ནི་མི་འགྲུབ་སྟེ། འཆི་སྲིད་ཀྱི་རྗེས་
ཉིད་དུ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་པར་སྐྱེ་སྲིད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་
ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནས་ཤི་འཕྱོང་ནས་མནར་མེད་དང་སྒྲིའི་གནས་ལ་སོགས་
པ་ཡུལ་ཐག་རིང་པོར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཙམ་ལ་འགོ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
གང་དུ་ཤི་བའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་ཡུལ་གཞན་དང་རིས་གཞན་གྱི་སྲིད་པ་འགྲུབ་པའང་མ་
ཡིན་ཏེ། འགོ་བ་རྣམས་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་
ནས་ཤི་འཕྱོང་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཕུང་པོའི་རྒྱན་ནི་བར་སྲིད་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མཐོང་སྟེ།
སྐྱེས་བུའི་བྱད་བཞིན་ལས་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པར་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།
དེའི་ཕྱིར་རྟགས་འདི་མ་ངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཟུགས་བརྟན་མ་གྲུབ་ཕྱིར་བ་དང་། །མི་འདྲའི་ཕྱིར་ན་དཔེ་མ་ཡིན།

གཅིག་ན་སྟན་ཅིག་གཉིས་མེད་ཕྱིར། །རྒྱན་མིན་ཕྱིར་གཉིས་ལས་བྱུང་ཕྱིར།

མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ནི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་གཟུགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པའི་
དཔེ་མ་ཡིན་(ཞིང་རྟགས་གྲུབ།)ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ན་དུས་སྟན་གཅིག་དུ་མེ་ལོང་དང་གཟུགས་
བརྟན་གྱི་གཟུགས་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་མེ་ལོང་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུགས་
བརྟན་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ། མེ་ལོང་གི་ཡུལ་ལས་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མེ་ལོང་
གི་ཡུལ་ན་ཡོད་ནའང་རྩལ་སྤན་རྣམས་ཐོགས་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་
ལོང་ཉིད་བྱད་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའང་མི་རིགས་ཏེ། ཟུར་ན་གནས་
པས་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་དུ་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྟན་ནི་འགའ་

ཞིག་གི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟོན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྐྱ་
བརྟན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ན་གཞུགས་བརྟན་གྲུབ་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྒྱན་
གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན་འཁྲུལ་བའི་དཔེ་
མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་བརྟན་ནི་བྱད་བཞིན་གྱི་རྒྱན་གྱི་འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱད་
བཞིན་དང་མེ་ལོང་གཉིས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱེ་སྲིད་ནི་བར་སྲིད་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་
རྒྱན་གཅིག་ཕྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདི་རྒྱད་དུ་གཞུགས་བརྟན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རམ། གྲུབ་ཀྱང་བྱད་བཞིན་
གྱི་རྒྱན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་བྱད་པར་བ་མ་ཞུགས་པས་མ་ངེས་པའི་ཡུལ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱེ་སྲིད་བར་སྲིད་གཅིག་ཕྱི་ལས་རྒྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཙུག་པོའི་རྒྱུའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། མངལ་ནས་རྒྱེ་བ་དག་བར་དོ་དང་ཕྱིའི་ཁུ་
ཁྲག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁུ་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་གཙུག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་འདྲ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་ཏེ་རྒྱེ་བ་རྣམས་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་རྒྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་རིགས་པས་སྲིད་པ་བར་མ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་སོ། །

ལྷུང་གིས་བསྐྱབ་པ་ནི།

མགྱུར་ནས་གསུངས་ཕྱིར་ཡོད་ནི་ཟ། །ལྷུར་གསུངས་འགྲོ་མདོ་ལས་ཀྱང་གྲུབ། །

སྲིད་པ་བདུན་པའི་མདོ་ལས། སྲིད་པ་ནི་བདུན་ཏེ། དམུལ་བའི་སྲིད་པ་དང་།
དུད་འགྲོའི་སྲིད་པ་དང་། ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། ལྷའི་སྲིད་པ་དང་། མའི་སྲིད་པ་
དང་། ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་པ་བར་མའོ་ཞེས་སྟོན་པའི་མགྱུར་ཉིད་ནས་དངོས་སུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་བར་སྲིད་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་མདོ་དེ་མི་འདོན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
མངལ་དུ་འཇུག་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས། གནས་གསུམ་མདོར་དུ་གྱུར་པ་ལས་མའི་

མངལ་དུ་བྱ་འཆགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། མ་རུང་ཞིང་ཟླ་མཆན་དང་ལྷན་
པ་དང་། ས་མ་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་ཕྱད་པ་དང་། ཇི་ཟ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ནའོ་
ཞེས་ཇི་ཟ་གསུངས་ཤིང་ཇི་ཟ་ནི་སྲིད་པ་བར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅི་སྟེ་དེ་ཡང་ཇི་ཟ་ཞེས་
ནི་མི་འདོན་གྱི། སྤང་པོ་ཞིག་པ་(འི་མེད་དགག་གཅིག་གསར་དུ་)ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ནའོ་
ཞེས་འདོན་ཏོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རྟ་ལེན་གྱི་བྱའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྲམ་
ཟེ་རྟ་ལེན་གྱི་བྱ་ལ། རྟ་ལེན་གྱི་བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཆིས་བྲང་ལ་ཇི་ཟ་ཉེ་བར་གནས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་རྒྱལ་རིགས་སམ། བྲམ་ཟེ་འམ། རྩེའུ་རིགས་སམ། དམངས་རིགས་སམ། འོན་
ཏེ་ཤར་ཕྱོགས་ནས་འོངས་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་སྟོ་དང་རྒྱབ་དང་བྱང་ནས་འོངས་པ་ཞིག་
ཤེས་སམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་པོ་ཞིག་པ་ལ་རིགས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྟག་པ་
དང་། དེ་ནི་འོང་བར་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷང་ཕྱན་ཆོགས་ལས། དགའ་བོ་
ས་མ་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་ཕྱད་པ་དང་། མ་ཡང་རུང་བར་གྱུར་ཅིང་ཟླ་མཆན་དང་ལྷན་
པ་དང་། ཇི་ཟ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ཅིང་འཇུག་པར་འདོད་ན་སྟེ། དགའ་བོ་ཇི་ཟ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སྲིད་པ་བར་མ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཏེ་དེ་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་མི་འདོན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ལྷར་གསུངས་
པའི་མདོ་ལས་ཤེས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་ལྟ་སྟེ། བར་མ་དོ་དང་།
སྦྱིས་ནས་དང་། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་
བཅས་པར་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། གོང་དུ་འཕོ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
བར་མ་དོར་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི་སྲིད་པ་བར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཡང་
ཁམས་བར་མའམ་བར་མ་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྟ་དག་ཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྦྱིས་ནས་
ལ་སོགས་པའང་ལྟ་དག་ཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགོ་བ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཞོགས་མའི་མེ་
ཚུང་བུ་མདོན་པར་གྲུབ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཚྭ་ཚྭ་གནམ་དུ་ཡར་བཞིན་
དུ་འཆི་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཚྭ་ཚྭ་གནམ་དུ་ཡར་ནས་ས་ལ་མ་ལྟར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་བར་
འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་དཔེ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་ནས་བར་མ་དོར་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་ལྷུར་
བ་དང་། ལྷུར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ན་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་
གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་སྐྱེས་ནས་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཉེ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་
འགོ་བ་བདུན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་བར་མ་དོར་ལྷུར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་
སྐྱེས་ནས་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཀྱང་ཞེས་པས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཞུགས་མེད་དུ་འང་བར་མ་དོར་བྱ་ངན་
འདས་གསུང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས་སྟེལ་མ་མཛད་པས། བསམ་གཏན་དག་གིས་བརྩམ་ཆོན་བཞི། །
གཞུགས་མེད་དག་གིས་བདུན་ཆོན་གསུམ། །འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་དྲུག་ཆོན་དུ། །མཛད་ནས་
ཆོམས་སུ་ཡང་དག་བསྟེན་པས། །ཞེས་བསམ་གཏན་རེ་རེ་ལ་གནས་གཞན་གསུམ་གསུམ་
དང་། ལྷུར་བཤད་པའི་བར་མ་དོར་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནས་གོང་དུ་འཕོ་བའི་བར་རྣམ་
པ་ལྟ་དང་། འཆི་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་སེམས་གཏོད་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་བརྩམ་བརྩམ་དང་། གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བར་མ་དོར་བྱ་ངན་ལས་འདའ་
བ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་བཞི་དང་། གནས་གཞན་ཐ་དད་མེད་པའི་རིས་གཅིག་དང་། འཆི་
བ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་སེམས་གཏོད་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་བདུན་བདུན་
དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ལ་གོང་དུ་འཕོ་བ་མ་གཏོགས་པ་དྲུག་གསུངས་
པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་འཆི་བ་མེད་པ་ནི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་ནི་ཟག་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་བྱ་ངན་འདས་ཡིན་པར་

མངོན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་ཁམས་སུ་བར་མ་དོར་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བ་གསུངས་ལ།
གཟུགས་མེད་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཡང་བར་སྲིད་ཡོད་པར་ཤེས་སོ། །

(ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས་ཀྱང་། ཤི་འཕྱོས་ནས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྟེན་མེད་པ་ནམས་
ནི་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ནམ་པར་འབྲུལ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་བྲག་ཆ་ལྟ་བུར་མི་རུང་། མ་འགགས་
པའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །མེད་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་འདྲིན་པ་ལྟ་བུར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། གང་གི་
ཕྱིར་དཔེ་དེ་དག་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།) བྲམ་བེ་
ལ་བར་ན་གནས་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་འདི་དང་ངན་སོང་གི་བར་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་
གནས་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བདུད་སུན་འབྲིན་བྱེད་མེ་འབར་བཞིན་པའི་ལྷས་
ཀྱིས་དཔྱལ་བར་སོང་བ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ལྷས་འདི་ལ་མེ་འབར་ཏེ་ཤི་ནས་བར་སྲིད་
ནས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། ། (དེ་ཡང་སྐྱེས་ནས་ཐོང་འཇུར་སྐྱེ་བ་
དེ་ཉིད་དུ་སློན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།) མཆིམས་མེད་པ་ལྗེའི་ལས་གང་དག་བྱས་ཤིང་བསགས་ནས་
དེ་མ་ཐག་ཏུ་དཔྱལ་བ་དག་ཏུ་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་
དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་ལ་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྐྱེ་
གནས་སུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་

དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །སྟོན་དུས་སྲིད་འབྱུང་ཤ་ཚུགས་ཅན།།

སྲིད་པ་བར་མ་དེ་ནི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་འབྱུང་བར་འཇུར་བའི་ཤ་ཚུགས་དང་
ཆ་བྱད་ཅན་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བར་འཇུར་བའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་བར་སྲིད་གཉིས་
འཕེན་པའི་ལས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱི་མོ་ལ་སོགས་པའི་མངལ་དུ་
གནས་པ་དག་གི་སྟེ་དཔྱལ་བའི་སྲིད་པ་བར་མ་གྲུབ་ན་མངལ་དང་དེ་ན་གནས་པ་གཞན་

དག་ཀྱང་འཆིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྡོན་རྒྱུ་ནི་མེ་འབར་བའི་ནམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ།
བར་སྲིད་གང་དུ་ཤི་བ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་རང་གི་ལས་
ཀྱིས་མཆོམས་བཅད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་ཤིན་ཏུ་དང་བ་ཡིན་པས་བཟླར་མི་
རུང་བ་བཞིན་དུ་རེག་ཏུ་འང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། (དེའི་ཁ་དོག་ནི་ལྷང་ཕྱན་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་
ལས་དབྱུལ་བ་དང་དུང་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་དང་འདོད་པའི་ལྷ་མི་དང་གཟུགས་ཁམས་པ་ནམས་ཀྱི་བར་སྲིད་ནི་རིམ་པ་
ལྟར་སྡོང་དུ་མ་འཆིག་པ་དང་དུ་བ་དང་ཚུ་དང་གསེར་ལྷ་བུ་དང་དཀར་པོར་གསུངས་ཤིང་།)

ཡང་གལ་ཏེ་བར་སྲིད་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་ཡིན་ན། །འོ་
ན་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བའི་བར་སྲིད་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་འགྱུར་པའི་
སྐབས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བར་སྲིད་ནི་གང་དུ་ཤི་བ་དེར་འགྱུར་པ་ཡིན་པ་ལ་འོག་མིན་
པའི་ལུས་དཔག་ཆད་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་བར་སྲིད་
ལུས་རྫོགས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ལ་ནི་དཔག་ཆད་དྲུག་སྟོང་དང་
བྱེད་དང་བཞི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བམ་མཁའ་ཡངས་ཤིང་ཏེན་འོད་ལྟར་དང་
བས་འགར་ཡང་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གང་སྤེལ་འཆད་དོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཀུན་ལས་བརྟས་ལས་ཀྱང་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་བྱད་གཟུགས་སོ་ཞེས་བཤད་
དོ། །དེའི་ཁ་དོག་ནི་ལྷང་ཕྱན་ཆོགས་ལས། དེ་ཡང་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་ངན་པ་ནམ་པ་
གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་དབྱུལ་བ་ནམས་ཀྱི་སྲིད་པ་བར་མ་ནི་ཁ་དོག་ངན་པ་དཔེར་ན་སྡོང་
པོ་འཆིག་པ་ལྷ་བུའོ། །དུང་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སོང་བ་ནམས་ཀྱི་སྲིད་པ་བར་མ་ནི་ཁ་དོག་
དུ་བ་ལྷ་བུའོ། །ཡི་དྲགས་ནམས་ཀྱི་ནི་ཁ་དོག་ཚུ་ལྷ་བུའོ། །མི་ནམས་དང་ལྷ་ནམས་ཀྱི་ནི་
སྲིད་པ་བར་མ་ནི་ཁ་དོག་གསེར་ལྷ་བུའོ། །གཟུགས་ན་སྟོང་པའི་ལྷ་ནམས་ཀྱི་ནི་དཀར་
པོའོ་ཞེས་པ་དང་། ཀུན་ལས་བརྟས་ལས་ཀྱང་། མི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་
མངོན་པར་གྲུབ་པ་ནི་དཔེར་ན་ཕྱར་བ་ནག་པོ་འམ་མཆན་མོ་ལུན་པ་ལུན་ནག་ཏུ་སྤྲང་བ་

ལྷ་བུའོ། །དགེ་བ་བྱེད་པ་ནི་དཔེར་ན་སྣམ་བུ་དཀར་པོ་འམ་ཆེ་བའི་འོད་དང་བཅས་པའི་
མཚན་མོར་སྣང་བ་ལྷ་བུའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

འོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་སྒྲུང་པོ་ཆེ་ཐལ་ཀར་མཆེ་
བ་དྲུག་དང་ལྡན་པར་ཡུམ་གྱི་མི་ལམ་དུ་སྣང་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་
གྱིས་ཀྱང་། སྒྲུང་ཆེན་དཀར་པོ་མཆེ་བ་དྲུག་ལྡན་པ། ཀླང་བཞི་མངྃས་དང་ལྡན་པར་ཞལ་
བཞེས་ནས། །དང་སྟོང་གནས་ཤེས་པ་ནི་རི་བཞིན་དུ། །ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་གྱི་གནས་སུ་ཞུགས་
པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཡུམ་གྱི་ཆང་ལམ་ནི་མི་ལམ་གྱི་ནམ་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་གྱིས་ཀྱང་མི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མ་ག་རྩ་བཟང་མོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་
གྱི་གྱིས་སྒྲུང་པོ་ཆེ་ལུས་ཐོན་ནས་མཐུག་མ་སྐར་ཁུང་ལ་ཐོགས་པ་དང་། བློན་པས་སྒྲོམ་པ་
མ་རྟེན་པའི་མའི་རྗེས་བསྟེགས་ནས་ང་ལ་འཐུང་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། བྱེད་པ་ལྟེག་མཉམ་
པོར་བརྗེ་བ་དང་། ཅན་དན་གོར་ཤིར་ཤ་དང་ཤིང་པལ་པ་མཉམ་པོར་བརྗེ་བ་དང་། དགེ་
འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་སྟེང་མོས་ཚལ་ཚོམ་རྒྱན་པས་ལོངས་སྟོན་པ་དང་། སྒྲུང་
པོ་ཆེའི་ཕྱག་གུས་སྟོས་གྱི་སྒྲུང་པོ་ཆེ་སྟོན་པ་དང་། རྗེ་ལྷུ་ཞིག་རང་གི་རྒྱབ་མི་གཙང་པས་
གོས་པར་གྱུར་པ་དེ་རྗེ་ལྷུ་གཞན་ལ་བཀོད་པར་བྱེད་པ་དང་། རྗེ་ལྷུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་
དབང་བསྐྱར་བ་དང་། མི་བཙོ་བརྒྱད་རས་ཡུག་གཅིག་ལ་བཙོད་པས་ཐམས་ཅད་གྱིས་
རས་ཡུག་རེ་རེ་ཐོབ་ནས་གཅིག་ཤུལ་དུ་ལུས་པ་དང་། རྒྱེ་བོ་པལ་པོ་ཆེ་འཐབ་པ་ཞེས་བྱ་
བ(སྒྲུང་པོ་ལྷོན་པ་བྱེད་ཅན་དན་ཚལ། །སྒྲུང་ཕྱག་སྟེལ་གཉིས་རས་ཡུག་འཐབ་མོས་ཞེས་པ།)འི་མི་ལམ་བརྒྱ་
ཤུ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་ཉན་ཐོས་གྱི་ནམ་པར་ཐར་པའི་མཚན་མ་ཉེ་བར་ཤར་བར་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བར་སྟོན་ཀྱང་གཞོན་ནུ་ཐོར་བུ་མཚན་
དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡིན་ལ། མི་གཞན་ནམས་གྱིས་ནི་ལོ་ལྷའམ་དྲུག་གི་ཚད་དུ་

ཡོད་ཅིང་། གཞུགས་ཁམས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ལྷས་རྫོགས་པ་དང་། རྡོ་ཆ་ཤེས་པ་ཤས་
ཆེ་བས་གོས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དགེ་སྲོང་མ་དཀར་མོ་
ནི་འདོད་ཁམས་པ་ཡིན་ཡང་གོས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཁམས་ན་སྲིད་པར་བར་
མ་གཞན་དག་ནི་རྡོ་ཆ་མེད་པ་ཤས་ཆེ་བས་གཅེར་བྱ་ཡིན་ནོ། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་
རབ་ཏུ་ཆ་བ་དང་མནར་མེད་ཀྱི་བར་སྲིད་ནི་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཐུབ་པའི་བྱིས་པ་
ལོ་བརྒྱད་ལོན་པའི་ཆད་དུ་གསུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྲིད་པ་བར་མ་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་འབྱུང་བར་འཇུར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་
ཡིན་ན་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན།

དེ་ནི་འཆི་བའི་སྟོན་རོལ་ཏེ། སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་ཕན་ཆད་དོ།

སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དེ་ནི་འཆི་བའི་སྲིད་པའི་སྟོན་རོལ་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་
བའི་སྲིད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྗེའི་རྒྱན་ཉིད་དོ། །དེས་ན་
སྲིད་པ་བཞི་ལས་བར་སྲིད་དང་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་
ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བའི་སྐད་ཅིག་མའོ། །སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ནི་དེ་
ཕན་ཆད་སྐྱེས་ནས་མ་ཤིའི་བར་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྗེའི་རྒྱན་ནོ། །འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་ནི་
འཆི་བའི་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞུགས་ཅན་དག་གི་ནང་དུ་སྐྱེ་ན་གང་གི་
འོག་ཏུ་བར་སྲིད་འབྱུང་བའོ། །དེས་ན་སྐྱེ་སྲིད་དང་འཆི་སྲིད་གཉིས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་།
སྲིད་པ་གཞན་གཉིས་ནི་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདས་པ་ནི་བྱང་བ་ཡིན་ལ། སྲིད་པ་བར་
མ་ནི་འབྱུང་བར་འཇུར་བའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་ཆ་བྱད་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

རིགས་མ་ཐུན་ལྷ་མིག་དག་པས་མཐོང་།

སྲིད་པ་བར་མ་དེ་ཡང་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྲིད་པ་བར་མར་རིས་མཐུན་པ་དང་།
ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་གི་(བར་སྲིད་འདི་)
ཤིན་ཏུ་དང་བས་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀྱན་
ལས་བརྟུས་ལས་ཀྱང་སྐལ་པ་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་ངོ་ཞེས་བཤད་དོ།
དེ་ལ་ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་དོན་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་འབྱུང་བའི་ཐེ་
ཆོམ་དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཟུགས་པ་དང་གཉིད་
དང་མྱོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་བཙམ་བྲགས་པ་དང་། སེམས་ཡ་ཡ་བོ་དང་། བག་ཆ་བ་
དང་། འདུ་ཤེས་སྣ་ཆོགས་དང་། སྤྲོ་བ་མང་བ་དང་། ཏ་ཅང་སྒྲོམ་བྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
སྒྲོན་བརྒྱ་གཅིག་དང་བྲལ་བའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིས་མཐུན་པ་དང་། དེ་ཡང་ལྷའི་བར་
སྲིད་ཀྱིས་འགོ་བ་ལྷ་གའི་བར་སྲིད་མཐོང་བ་ནས་མི་དང་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགོའི་བར་
སྲིད་ཀྱིས་བཞི་དང་གསུམ་དང་གཉིས་དང་དམུལ་བའི་བར་སྲིད་ཀྱིས་དམུལ་བའི་བར་
སྲིད་ཁོ་ན་མཐོང་བས་གོང་མ་གོང་མའི་སྲིད་པ་བར་མ་དང་(དམན་པའི་ལུལ་མཆོག་མིན་པར་
བསམ་པའོ།) ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་གསུམ་གྱིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

སྲིད་པ་བར་མ་དེ་ཡང་།

ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ཤུགས་དང་ལྷན། །དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་ཐོགས་མེད་ལྷན། །

སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཤུགས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་ཤིན་ཏུ་
མཁྱོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དེས་ན་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་དགག་པར་མི་སྒྲོད་དེ་ལས་སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་
རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་སྟོང་པོ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་པ་འཆོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྷ་པོ་ཀྱན་ཆང་ཞིང་། རི་དང་བྲག་ལ་སོགས་
པ་ལའང་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་དང་བྲག་སྤྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་

དཀྱིལ་ནའང་སྲིན་བྱ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་མའི་སྟོང་དང་རྩི་རྩི་
གདན་ལ་ཐོགས་སོ་ཞེས་གྲག་གོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགྲེལ་པ་ལས། སྲིད་པ་བར་མ་པ་ནི་སྟོ་
བ་བརྟོལ་ཏེ་འདུག་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་འདུག་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཆོ་མ་
ལས་གང་ཕྱིས་བྱུང་བ་དེ་ནི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་སྐྱར་བྱུང་བ་དེ་ནི་རྩ་བོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་
བཤད་དོ། །

ཁ་ཅིག་རི་རབ་ལའང་ཐོགས་པར་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་བླ་པ་ཉེར་གཞག་
ལས་འབྱུང་བ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པས་གང་རི་རབ་སྤྱོད་པ་ནས་འགོ་
བའང་བདག་ཉིད་དང་རི་རབ་ལའང་གཞོན་པ་མེད་ན་རི་གཞན་དག་ལ་སྟོན་སྟེ་ཀྱང་ཅི་
དགོས་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱུན་ལས་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། འགོ་བ་ལ་ཐོགས་ཐོགས་
མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་དོ། །

མི་སྟོན་.....

དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པ་འགོ་བ་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིད་པ་བར་མ་གྲུབ་ན་
ནི་སྟོ་ལ་སོགས་པའི་བར་སྲིད་གཞན་དུ་མི་བསྟོན་ཏེ། ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་པར་
སྲིན་པ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཤི་འཕྲོས་པའི་རྩིས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་དོན་
མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་སྤྱུལ་
ཅུང་བ་དང་ལྟར་དུ་ཐར་བ་དང་། དེ་ནས་མཐོ་རིས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

ཀྱུན་ལས་བརྟུས་ལས་ནི། ཅི་སྟོན་པ་སྟོན་གོ། །དེ་ན་གནས་པ་ཡང་ལས་གསོག་
གོ་ཞེས་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྲིད་པ་བར་མ་གྲུབ་ནས་མའི་སྲིད་པ་བར་མར་འགྱུར་
ཏེ་མིར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པར་བཤད་དེ། དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་ནི་ཤི་འཕྲོས་པའི་

དོན་གྱི་དགེ་བ་ནི་ཤིན་དུ་འང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །

.....དེ་ནི་དྲི་ཟེལ།

འདོད་པའི་བར་སྲིད་དེ་ནི་སྐྱལ་པ་བཟང་ངན་གྱིས་དྲི་ཞིམ་པ་དང་མི་ཞིམ་པ་ཟ་
བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དྲི་ཟ་ཞེས་གྲང་བྱའོ། །ཤ་ཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་བར་སྲིད་ནི་དྲི་ཟ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཁམ་གྱི་ཟས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་སྲིད་པ་བར་མ་པ་དེ་དུས་ངི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ཤེ་ན། བཅུན་པ་དབྱིག་
བཤེས་ན་རེ་ཞག་བདུན་དུ་གནས་ལ། གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་ཆོགས་པ་མ་རྟེན་ན་
དེ་ཤི་འཕྲོས་ནས་ཡང་སྲིད་པ་བར་མར་སྐྱེས་ནས་སྐྱེ་བའི་གནས་འཆོལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །ཀྱུན་ལས་བདུས་ལས་གྲང་། རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ཞག་བདུན་གནས་ཏེ་དེ་ཚུན་
ཆད་གྱིས་འཆི་འཕྲོའོ་ཞེས་བཤད་དེ། གཞན་དག་ནི་ཞག་བདུན་ཕྱག་བདུན་དུ་གནས་སོ་
ཞེས་འདོད་དོ། །

མདོ་སྡེ་པ་བཅུན་པ་ན་རེ་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་པ་ནི་མེད་དེ་ངི་སྲིད་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་
ཆོགས་པ་མ་རྟེན་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ལ། དེའི་ཆེ་འཕེན་པ་ལོགས་ཤིག་ན་མེད་དེ། རིས་
མཐུན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་ཟད་པས་འཆི་སྲིད་དུ་འང་ཐལ་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱེ་བ་ན་མས་ནི་འདི་སྲིད་པ་འཆོལ་བ་ཡིན་པས་དུས་སྤང་བར་གནས་
ཏེ་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་འདུག་གོ། །འོ་ན་སྐྱེ་བའི་གནས་མ་རྟེན་ན་ངི་ལྟར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་
དེར་ངེས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་ཆོགས་པ་(ཡ-
མ་ལ་སོགས།)འདྲེན་ལ། འོན་ཏེ་དེར་སྐྱེ་བར་མ་ངེས་ན་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ་དེ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེ་གནས་སུ་འདུག་པར་

འགྱུར་ཏེ་དབྱར་ལྷ་བྱ་དུས་ངེས་པ་ཅན་བ་ལང་གི་སྲིད་པ་བར་མ་རང་གི་སྐྱེ་གནས་མ་རྟེན་
པ་རྣམས་ནི་དུས་མ་ངེས་པ་བ་མིན་དང་། བྱི་རྣམས་ནི་ལྷེ་སྤྱང་དང་། རྟ་རྣམས་ནི་བོང་
བྱ་དང་། འོ་རྣམས་ནི་བྱེད་རྣམས་སུ་སྐྱེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་ལ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་
ཕྱིར་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་བྱད་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་གཞོན་པས་སྲ་མ་
ཉིད་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་གནས་སུ་འདུག་པ་ནི།

སྒོ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྱུར་པས། །ཅེ་དགས་འགོ་བའི་ཡུལ་དུ་འགོ།།

སེམས་ཅན་དེ་(ལས་ལས་བྱང་བའི་མིག་གིས་ཐག་རིང་ན་གནས་པའི་རང་སྐྱེ་བའི་གནས་མཐོང་སྟེ།)
ཕོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ནི་པ་ལ་སྤང་བ་དང་མ་ལ་(འཁྲིག་པ་བྱ་བར།)ཆགས་པའི་སྒོ་
ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་མ་དེ་དང་ཅེ་བ་དང་དགའ་བར་བྱ་བར་འདོད་པས་འགོ་བར་
བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་མངལ་དུ་འགོ་སྟེ། དེར་སོང་ནས་མའི་ལྷོ་གཡས་
ཕྱོགས་སུ་ཁ་རྒྱབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ་ཅོག་ཅོག་ཕོར་སྐྱེའོ། །འོན་ཏེ་མོར་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་
ལ་སྤང་བ་དང་། འོན་ཏེ་པ་ལ་ཆགས་པའི་སྒོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་པ་དང་ཅེ་བ་དང་
དགའ་བར་བྱ་བར་འདོད་པས་འགོ་བའི་ཡུལ་མའི་མངལ་དུ་སོང་སྟེ་མའི་ལྷོ་གཡོན་དུ་ཁ་
མདུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་ཏེ་འདུག་གོ། །གལ་ཏེ་མ་ནིང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནའང་བར་སྲིད་ནི་
ཕོ་ཕོ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ཀུན་ཆང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ན་ཕྱིས་མ་ནིང་གི་ལུས་འཛིན་ཅིང་ཕོ་ཕོའི་འདོད་ཆགས་གང་དང་
ལྷན་པ་བཞིན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གདགས་པ་ལས། དེའི་ཆོ་ངྷི་ཟ་ལ་
སེམས་གཉིས་ལས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་པའམ་ཁོང་ཁྱོད་དང་ལྷན་པའི་སེམས་གང་
ཡང་རུང་བ་ཞིག་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་གང་སྟེལ་གྱིས་
ཀྱང་། འདི་ནི་རང་གི་རིགས་སུ་མངལ་སྐྱེས་སམ། གལ་ཏེ་སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་འབྱུང་འགྱུར་

ན། ཏེ་ཡི་དུས་སུ་མ་དེ་དང་ནི་ཡ། སྒྲོར་བ་མཐོང་ནས་རྩེགས་པས་རབ་དགར་འགྱུར། །
ཅེ་དགས་དེ་དག་རྩང་རྒྱག་པ་ཡི་ནི། སྤྱ་རྒྱ་དེ་མཐོང་ཀུན་དུ་སྒྲོངས་པ་ཡིས། བདག་ཉིད་
ཇི་བཞིན་དེ་ལ་ཆགས་འགྱུར་ཏེ། མོ་ན་མོ་བཞིན་ཕོ་ན་ཕོ་བཞིན་ནོ། ཞེས་བཤད་དོ། ཏེ་
ལྟར་མངལ་དུ་བྱགས་པ་ན་བར་སྲིད་ཐོགས་མེད་འགགས་ནས་རྣམ་སྤྲིན་ཐོགས་བཅས་
འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་ས་མའི་མི་གཙང་བ་ལས་དབང་པོ་རྣམས་སྐྱེ་ན་དེ་དག་ཉིད་ལས་སམ།
འོན་ཏེ་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་འབྱུང་བ་གཞན་ཞིག་ལས་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་དག་
ལས་སྐྱེ་སྟེ། སྤྱ་ཁྱག་དབང་པོ་མེད་པ་འགགས་ནས་རྒྱར་རྒྱར་པོ་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་
སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དག་སྒྲོང་དག་བྱིས་ནི་ཡུན་རིང་པོར་སྤྱག་བསྐྱུལ་དག་
པ་ཆ་བ་རྒྱབ་པ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་ཞིང་དུར་ཁྲོད་བསྐྱེད་དོ། །ཁྱག་གི་ཐིགས་པ་བྲངས་སོ་ཞེས་
པ་དང་། ཡང་མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། ས་མའི་རྒྱར་རྒྱར་པོ་མི་གཙང་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ས་མའི་མི་གཙང་བ་ལས་འབྱུང་བ་
གཞན་ཞིག་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་ནི་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷས་སྐྱེ་སྟེ་ལོ་མ་ལས་བྱུང་བའི་
སྲིན་བྱ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །མདོའི་དོན་ནི་མི་གཙང་བ་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་
སྐད་བརྗོད་པར་ཟད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཏེ་དག་ནི་སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གཉིས་སུ་འདུག་ཚུལ་
ལོ། །

འགྲེལ་པར་གཞན་ལ་ནི་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལ་
རིགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་པར་སྣང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་མངོན་པ་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་དག་
སྐྱེ་གནས་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ནི་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་བའི་རིགས་པའི་
དོན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་འཆད་པ་ནི་

དེ་དང་གནས་ལ་མངོན་འདོད་གཞན།

ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངི་དང་གནས་ལ་མངོན་པར་འདོད་ཅིང་སྲིད་པས་(སྐྱེ་གནས་
 ལ།) འདུག་པ་(ར་འདོད་པ་)ནི་(རིམ་པ་ལྟར།)སྐྱེ་གནས་(དང་པོ་གཉིས་ལས།)གཞན་ཚོད་གཤེར་སྐྱེས་
 དང་རྩས་སྐྱེས་གཉིས་སུ་འདུག་ཚུལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དཔུལ་བར་མེ་འབར་བ་དང་གྲང་བའི་
 རེག་པ་ལ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། (འདིར་ཡང་།) སློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱང་དང་ཆར་པ་ལ་སོགས་པས་སྒྲིག་བསྐྱེད་པ་དག་མེ་འབར་བར་འདོད་པ་
 དང་། ཉི་མ་དང་མེ་ལ་སོགས་པས་གདུངས་པ་དག་བསིལ་བར་འདོད་ནས་རྒྱག་པའི་ཕྱིར་
 ཆ་བ་དང་གྲང་བའི་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་ནོ། །སློན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་
 པ་ཁ་ཅིག་ནི་སྤར་སློག་གཙོད་ལ་སོགས་པ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དག་མི་ལམ་ལྟར་མཐོང་
 རྟེ། དེ་དག་ལ་ཁྱེད་པ་ན་དཔུལ་བར་སྐྱེ་རྟེ། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་འགྱུར་བས་དེ་སྤྱིང་ལས།
 སྤར་བྱས་པ་ནི་མི་ལམ་ལྟར། སེམས་ཅན་དེ་འདྲ་མཐོང་གྱུར་ནས། དཔུལ་བར་རབ་དུ་
 རྒྱག་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། (འོ་ན་ཤེས་བྱ་དང་པོ་རི་རབ་ཅམ་ཡོད་ན་འབྱུང་
 ཅམ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་བར་སྲིད་དེ་དག་ཤ་དེ་མ་བྱུང་བར་དུ་གང་དུ་གནས་ཤེ་ན། དེ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་སྤྱོད་པ་ནི་མིན་ཏེ།
 འདི་ལྟར་སྲིན་བྱར་གྱུར་པའི་བར་སྲིད་གྲངས་མེད་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་རང་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཚོད་གཤེར་གྱི་ཆོགས་
 པ་གང་དང་ཕྱད་པ་དེར་སྐྱེའི་ཚོད་གཤེར་གྱི་ཆོགས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་མངོན་ནོ།།)

དཔུལ་བ་ཡི་ནི་སྤྱི་ལྷ་ཚུགས་ཡིན།།

སྲིད་པ་བར་མ་དེ་དག་ལས་དཔུལ་བའི་སྲིད་པ་བར་མའི་དབྱིབས་ནི་གཤེན་རྗེའི་
 ཞགས་པས་བཏགས་ཏེ་སྤྱི་ལྷ་ཚུགས་ཁོ་ནར་འཁྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་
 བཅས་པ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཡང་དག་སྒྲིམ་དང་དཀའ་
 ཐུབ་ཅན། །དང་སོང་རྣམས་ལ་སྐྱར་འདེབས་པ། །དེ་དག་སྤྱི་ལྷ་ཚུགས་དག་དུ་ནི། དཔུལ་
 བ་ཁོ་ནར་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིང་བ་ལས་ཀྱང་། གཞན་ཡང་
 འདི་ནི་ལོག་གཟུང་ན། ལྷན་པོ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། སྤྱོད་བས་མ་རུངས་བདག་ཉིད་

ཅན། མཁར་མེད་པར་ནི་སྤྱི་འཇུགས་འགོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡི་དྲགས་དང་
དུད་འགྲོའི་ནི་སྐྱེས་ལ་འབབ་པ་ལྟ་བུའོ། མིའི་ནི་ཐང་ལ་འགོ་བ་ལྟ་བུའོ། ། (ཡི་དྲགས་ཀྱི་ནི་
རྒྱུ་ཀྱིས་འགོ་བ་ཡང་བཤད་དོ།) ལྟ་ཡི་ནི་སྐྱེས་ལས་ལྷང་བ་ལྟ་བུར་གྱུན་དུ་འགྲོའོ། །

གལ་ཏེ་སློ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྱུར་པས། རྩེ་དགས་འགོ་བའི་ཡུལ་དུ་འགོ། ཞེས་གང་
བཤད་པ་དེ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། འདི་ལ་
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་མདོ་དང་ལྷང་ཕྱན་ཆོགས་ལས། དགའ་བོ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་
ནི་བཞི་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་གནས་པ་དང་འབྱུང་བ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཡང་འཇུག་
པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེའི་མིང་གིས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་གང་སྟེལ་འཆད་དོ། །བཞི་
གང་ཞེ་ན།

གཅིག་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ། གཞན་ནི་གནས་པ་ཡང་གཞན་ནི།

འབྱུང་བའང་གཞན་ནི་ཐམས་ཅད་ཚོངས། སློང་ལས་སྦྱེས་ཏྲག་ཏུའོ།

དེ་ལ་གཅིག་ནི་མའི་མངལ་དུ་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ། གནས་པ་དང་འབྱུང་
བ་ནི་མི་ཤེས་པ་དག་གོ། གཞན་དག་ནི་འཇུག་པར་མ་ཟད་གནས་པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་
གནས་ལ་འབྱུང་བ་ནི་མི་ཤེས་པ་དག་གོ། ཡང་གཞན་དག་ནི་འཇུག་པ་དང་གནས་པ་
ཤེས་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་མ་ཟད་འབྱུང་བའང་ཤེས་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ། ཡང་མངལ་དུ་
འཇུག་པ་ལྷ་མ་གསུམ་ལས་གཞན་དག་ནི་འཇུག་གནས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོངས་
པ་དག་གོ། འདི་ལ་སློང་ལས་སྦྱེས་པ་ནི་ཏྲག་ཏུ་འཇུག་གནས་འབྱུང་བ་ལ་ཚོངས་པ་ཁོ་
ནའོ། འདིར་སྦྱེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་སྟེ་བྱེ་འཐག་
ཅས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། ཏེའི་ཕྱིར་གནས་བཏན་བྲག་དང་ཉེ་བའི་བྲག་དང་ཡུལ་ལྷ་ལེན་
གྱི་རྒྱལ་པོའི་བུ་སློང་སྦྱེས་ཀྱི་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱང་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚོངས་པ་ཡིན་

ནོ། །དེས་ན་སློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་ནམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པར་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ནི་གཉིས་ལས་སེམས་ཅན་དབང་ཚུང་བར་གྲགས་པ་ནམས་ནི་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ན་རྒྱངས་ལངས་པའམ་ཆར་པ་འབབ་པའམ་གྲང་བའམ་ཡུལ་ངན་ནམ་སྐྱེ་བོ་པལ་པོ་ཆེའི་ཅ་ཅོ་འདོན་པ་སྟམ་བྱེད་ནས་རྩ་ཐིབས་པོའམ་ནགས་ཐིབས་པོའམ་རྩ་དང་ལོ་མའི་སྒྱིལ་པོ་དང་ཤིང་དུང་ངམ་ཅིག་པའི་དུང་དུ་འགོའོ་སྟམ་ནས་འཇུག་ལ། གནས་པ་དང་འབྱུང་བ་ནའང་དེ་དག་ཏུ་གནས་པ་དང་དེ་དག་ནས་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་མོས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབྱུང་ངོ་། །སེམས་ཅན་དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ནམས་ནི་འཇུག་པ་ན་ཀུན་དགའ་ར་བའམ་སྐྱེད་མོས་ཆལ་ལམ་ཁང་བཟང་དུ་འཇུག་པའམ། ཁང་པ་བཅེགས་པའམ། ཁྲི་ལ་འདྲིལ་གོ་སྟམ་པ་དང་། གནས་པ་དང་འབྱུང་བ་ན་ཡང་དེ་དག་ཏུ་གནས་སོ། །དེ་དག་ནས་འབྱུང་ངོ་སྟམ་དུ་འདུ་ཤེས་དང་མོས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབྱུང་བའོ། །ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ནི་མའི་མངལ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་དེ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་དང་གནས་པ་དང་དེ་ཉིད་ནས་འབྱུང་བར་ཤེས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འདུ་ཤེས་དང་མོས་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །

གལ་ཏེ་སྤྲུལ་པ་མ་ལ་ཆགས་སྤང་གིས་མངལ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་བཞིན་དུ་ཡང་འདིར་ནགས་ཐིབས་པོ་དང་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལ་སོགས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཞན་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཁོ་ནས་འཇུག་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རྩའི་ཐིབས་པོ་དང་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལ་སོགས་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་འཇུག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་ན་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀུན་ཞེས་པ་འདིའང་འཐད་པར་འཇུག་རོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་གང་སྤེལ་འཆད་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤྲུལ་ནི་རང་དང་རིང་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རང་དང་ཉེ་བའི་

གནས་སྐབས་སུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །འཁོར་ལོས་སྐྱར་དང་རང་བྱུང་གཉིས།།

ལས་སམ་ཡེ་ཤེས་སམ་གཉིས་ཀ། །རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་ན་གོ་རིམས་བཞིན།།

ཡང་འཇུག་པ་ཤེས་ལ་ཕྱི་མ་ལ་གཉིས་མི་ཤེས་པ་དང་། དང་པོ་གཉིས་ཤེས་ལ་
འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པ་དང་། གསུམ་ག་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ནི་གསུམ་
དག་སྟེ། དེ་ལ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་དང་པོ་དང་། རང་བྱུང་རང་རྒྱལ་དང་
(རྫོགས་པའི་)སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་གཉིས་ནི་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ།
།ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་(འི་བར་སྟེ།)ནི་(བསོད་ནམས་ཀྱི་)ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་ནི་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་གོམས་(ཤིང་དངོས་པོ་དྲུག་ཤེས།)པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་
བའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ན་གོ་
རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱར་རོ། ། (བསྐྱར་རང་གཉིས་གནས་སྐབས་དེར་མ་ལ་སྟེད་པས་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་
ཡང་ཤེས་བཞིན་ནི་འདུ་ཤེས་དང་མོས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་བརྗོད་དོ།) དེ་དག་འཇུག་པ་ན་སངས་རྒྱས་
ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་འབྱུང་བར་འཁྱར་བའི་མིང་གིས་བསྟན་པའོ། །སྟོང་ལས་སྐྱེ་བ་
དང་གང་ཟག་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བས་སྐྱེ་གནས་གཞན་དག་ལ་ནི་ཤེས་
བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཤུགས་
ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇུག་གནས་གཉིས་ཤེས་པ་དང་
སྟོང་སྐྱེས་ཏྲག་དུ་མོངས་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ། ལྷ་ལེན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་
སྐྱེས་ཡིན་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འཇུག་གནས་ཤེས་པ་ནི་རང་
སངས་རྒྱས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་སྐྱེས་དེ་དག་ནི་
ཆོགས་ན་སྟོད་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་འཆད་དོ། །ཡང་
ན་འཇུག་གནས་ཤེས་པ་ནི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ། (འཇུག་པ་མི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་

གཉིས་ཤེས་པ་མེད་དོ།)

ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ།

ད་ནི་བར་དུ་གནས་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ན་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་།
གང་གིས་གནས་པའི་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་(དང་པོ་)མདོར་བསྟན་
པ་ནི།

བདག་མེད་ལྷུང་པོ་ཅམ་ཉིད་དོ། །

ཆོས་འདི་ལས་བྱེ་རོལ་པ་རྣམས་ནི་འཆི་སྲིད་ནས་སྦྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་
བ་ནི་བར་སྲིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མི་རྟག་པར་ཁས་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། སྦྱེ་བ་གཞན་དུ་
འཕོ་བའི་གང་ཟག་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་བདག་ཆད་པ་དང་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་མ་
བྱས་པ་དང་ཕྱད་པར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་དོ། ཉིད་ལྱིར་བདག་རྟག་པ་ཉིད་སྦྱེ་བ་གཞན་དུ་
འཕོ་བ་ཡིན་ན་ཁོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཉི་ལྟ་བུའི་སྲིད་པ་གཞན་དུ་འཕོ་བའི་བདག་རྟག་པ་ནི་མེད་
དེ། སྦྱེ་སྲིད་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་
ཡིན་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ནི་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་བྱུབ་པའི་བྱིར་རོ། །
འདི་དག་གི་པ་རྒྱས་པར་ནི་གང་ཟག་དག་གི་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་འཆི་སྲིད་ནས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་ལྷུང་པོ་ལྟེན་ཅམ་ཉིད་དོ། ཉི་ལ་ཅམ་ནི་ལྟག་པ་འགོག་པ་སྟེ། ལྷུང་པོ་ཆོས་ཅམ་
ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱིས་མངོན་འདུས་བྱས། སྲིད་པ་བར་མའི་རྒྱན་གྱིས་ན།

མར་མེ་བཞིན་དུ་མངལ་དུ་འགོ། །

སྐྱེ་བ་སྲ་མའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་སྲིད་པ་བར་
མའི་ཕུང་པོའི་རྒྱན་གྱིས་ན་སྐྱེ་བ་འདིའི་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་མངལ་དུ་འགོ་སྟེ་སྐྱེ་
བའི་སྲིད་པར་མཆིམས་སྦྱར་རོ། །མངལ་དུ་འགོ་བས་ནི་དོད་གཤེར་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་
གནས་གཞན་དུ་འགོ་བའང་མཆོན་པར་བྱེད་དོ། །བར་སྲིད་ཉིད་སྐྱེ་སྲིད་དུ་འཕོ་བ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། བར་དོའི་ཕུང་པོ་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལས་དུས་
སྲ་མ་དང་། དེ་ལས་འཆི་བ་དང་། དེ་ལས་བར་དོ་དང་། དེ་ལས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆིམས་
སྦྱར་བའི་བྱེད་ཏེ། དཔེར་ན་མར་མེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱན་གྱིས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་
བ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་རྟག་པ་མེད་ཀྱང་ཕུང་པོའི་རྒྱན་མའི་
མངལ་དུ་འཇུག་པ་མི་འགལ་ལོ། །

དཔེ་འདིས་ནི་ཁ་ཐོན་ལས་པ་རོལ་པོ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། མེ་ལོང་
ལས་གཞུགས་བརྟན་དང་། རྒྱ་ལས་འབྱར་དང་། མེ་ཤེལ་ལས་མེ་དང་། སྦྱར་བའི་རོ་
ལས་འགུམ་ཆུ་དང་། ས་བོན་ལས་ལྷ་གུ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྟོན་ཅིང་འཕོ་བ་མེད་པའི་
དཔེ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་སྤྱ་སྦྱབ་ཀྱིས། ཁ་ཐོན་མར་མེ་མེ་ལོང་རྒྱ། །
མེ་ཤེལ་ས་ཐོན་སྦྱར་དང་སྦྱས། །ཕུང་པོ་ཉིང་མཆིམས་སྦྱར་བ་ཡང་། །མི་འཕོ་བར་ཡང་
མཁས་རྟོགས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།
ལས་ནི་ཡོད་དོ། །རྣམ་པར་སློན་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ཆོས་སུ་བརྟན་བཏགས་པ་མ་གཏོགས་པ་
གང་ཕུང་པོ་འདི་དག་འདོར་ཞིང་ཕུང་པོ་གཞན་དག་ཏུ་ཉིང་མཆིམས་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་
བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་སུ་བརྟན་བཏགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས། བུ་མ་ཟེ་རྒྱ་

ཤུག་གི་ཚའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། འདི་ན་བདག་གམ་སེམས་ཅན་མེད། །ཆོས་འདི་དག་
ནི་རྒྱ་དང་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟོན་པ་ལས་ཀྱང་། ལུས་
ལས་ལུས་གཞན་དག་ཏུ་ནི། །ཕྱ་བའི་སློག་ནི་འཕྲོ་ཞེས་གྲག། །ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལས་གཞན་
ལྟར་པའི། །སློག་ཡོད་པ་ནི་མིན་ཞེས་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། བཅ་བེ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་
རྒྱ། །སྦྱིས་བྱ་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟགས། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བའི། །རྒྱ་ནི་ཅི་ཡང་
མེད་ཅེས་བསྟན། །ཞེས་པ་དང་། སེར་རྒྱ་དེ་ཉིད་རིག་པས་ནི། །གཙོ་ལས་འགྲོ་བ་སྦྱི་བར་
བཤད། །ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་སྦྱི་བ་ནི། །ཉོན་མོངས་ལས་ལས་འབྱུང་བར་བསྟགས་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་བར་སྲིད་ལས་སྦྱི་སྲིད་འབྱུང་ན་དེ་ལས་ཅི་འབྱུང་ཞེ་ན།

ཇི་ལྟར་འཕངས་བཞིན་རིམ་གྱིས་རྒྱ།

སྟོན་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་བཞིན་རྒྱར་རྒྱར་པོ་དང་།
མེར་མེར་པོ་དང་། བར་བར་པོ་དང་། འཕྲང་ལྟར་དང་། ཀླང་ལག་འཁྱུས་པ་སྟེ། མངལ་
གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་། དེ་ལས་སྦྱི་མཆེད་དུག་དོད་པ་དང་། (དེ་ནས་མངལ་ནས་བྱུང་སྟེ།)
བྱིས་པ་དང་གཞོན་ནུ་དང་དར་ལ་བབ་པ་དང་དར་ཡོལ་བ་དང་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཅས་
པའི་གནས་སྐབས་ལྟའི་རིམ་གྱིས་སྤང་པོ་ལྟའི་རྒྱན་སྦྱི་སྟེ། གཞོད་སྦྱིན་དབང་པོས་བྱས་
པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་རིམ་གྱིས་གོང་བྱར་འཁྱུར། །ཇི་ལྟར་ལུས་འདི་མདོན་འཕེལ་
འཁྱུར་ཞེས་གཞོད་སྦྱིན་དབང་པོས་བྱས་པའི་ལན་དུ་དང་པོར་རྒྱར་རྒྱར་པོ་ཡིན་ནོ། །རྒྱར་
རྒྱར་པོ་ལས་མེར་མེར་སྦྱི། །མེར་མེར་པོ་ལས་བར་བར་(སྔ་)སྦྱི། །བར་བར་པོ་ལས་འཕྲང་
ལྟར་སྦྱི། །འཕྲང་ལས་རྒྱང་ལག་འཁྱུས་པ་དང་། །སྦྱི་སྦྱི་སེན་མོ་ལ་སོགས་དང་། །དབང་པོ་
གཞུགས་ཅན་རྣམས་དང་ནི། །མཚན་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྦྱི་བར་འཁྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་ལ་སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི། རྒྱར་རྒྱར་པོ་ལ་སོགས་པ་མངལ་ན་གནས་

པའི་དུས་དང་། བཅས་ནས་འཁོགས་པའི་བར་སྤྱི་ལ་བཅས་པའི་དུས་དང་། བཅས་ནས་
འགོ་བ་དང་ཆེ་མི་རྒྱས་པ་མན་ཆད་བྱས་པའི་དུས་དང་། དེ་དག་རྒྱས་ལ་འདོད་པ་སྦྱོད་མི་
རྒྱས་པའི་བར་ལ་གཞོན་ནུའི་དུས་དང་། འདོད་པ་སྦྱོད་རྒྱས་ནས་ལོ་སྤྱི་མ་ཅུ་མན་ཆད་ལང་
ཆོའི་དུས་དང་། དེ་ནས་ལོ་ལྔ་བཅུ་མན་དར་ལ་བབ་པའི་དུས་དང་། དེ་ནས་ལོ་བདུན་ཅུ་
མན་ཆད་ཀས་པའི་དུས་དང་། དེ་མན་ཆད་འཁོགས་པའི་དུས་སོ་ཞེས་(དུས་བརྒྱད་དུ།)བཤད་
དོ། །

སྤྱི་ནས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དག་ཏུ་འགོ།།

སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མ་མེད། །

དེ་ལྟར་སྤྱི་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ལས་གསོག་ཅིང་ཡང་འཆི་སྲིད་དང་ཆེ་འདིར་
བསགས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་བར་སྲིད་དང་།
དེ་ནས་ཡང་དེའི་སྤྱི་བའི་སྲིད་པར་རིམ་གྱིས་སྤྱི་བ་དག་ཏུ་འགོ་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་རྩ་བ་མ་བཅད་པ་རྣམས་དེ་ནས་ཀྱང་འཆི་འཕོ་དང་སྤྱི་བར་
གཞོལ་བ་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་བཞིའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་ལ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་
མའང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། (འཆི་བ་འབྱུང་བར་ཡང་མི་རྟག་པའི་ཆོམས་ལས། ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་འཁྱུར་
ཏེ། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཅས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གོག་ཙམ་དང་། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཡོངས་རྒྱུ་དང་། །ལ་ལ་
གཞོན་དང་ལ་ལ་རྒྱ། །དར་ལ་བབ་པར་ཁྱུར་པའི་མི། །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་འཆིར་འཁྱུར་ཏེ། །འབྲས་བུ་སྤྲིན་པ་ལྟར་བ་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ།།)

འདིར་སྤྱི་བ་སྤྲུལ་དང་བྱི་མ་སྤྱབ་པའི་རིགས་པའང་ཤེས་པར་བྱ་རྟེ། རྣམ་འགྲེལ་
དང་། ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལའི་ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པར་རྒྱས་
པར་བལྟའོ། །དེས་ན་ཁ་ཅིག་གིས་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་སྟོངས་པར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་བེར་

བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ལས་བཟང་པོ་སྟོང་
པ་ལས། ཉམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་གྱུར་པ་ངེ་ཅམ་པ། སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་
བཞིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་
པ་མེད་ལ་འབྲིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔུལ་པོའི་ནོར་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའང་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཚད་མེད་པ་རྣམས་ནི་སྤྱི་ཡང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཉམ་མཁའ་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ནི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་
དེ། གང་ཐོག་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་
མེད་ན་རེས་འགའ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའ་མ་ནི་སྤྱི་ལ་མེད་ལ་བྱེ་བྲག་
འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དེ། ལུས་ཞིག་ཆོར་བ་བསིལ་བར་གྱུར། །འདྲ་
ཤེས་འགགས་ཤིང་འདྲ་བྱེད་ཞི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱབ་གྱུར་པ། །འདི་འདྲ་འདི་ནི་སྤྱུག་
བསྟུལ་མཐའ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་རྒྱ་ངན་ལས་འདའ་ཀ་མའི་སེམས་དེས་སེམས་བྱི་མ་བླེད་ན་
བྱེ་བྲག་ལའང་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མི་བླེད་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་
བྱེད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟེན་པ་དག་གིས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་བྱི་མ་མི་བླེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་སྟོན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ཐེག་པ་གོང་མ་པ་དག་ནི་འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་བྱི་མ་བླེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པའི་སེམས་
ནི་མི་བླེད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་དུ་སྤངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །

གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་དང་། མདོའི་དོན་བཤད་
པ་དང་། རྒྱ་ཆགས་པ་དང་། མཆོན་པའི་དཔེ་དྲུག་ལས་དང་པོ་ནི་

དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བའི། །ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཆ་གསུམ་མོ།།

སྟོན་དང་བྱི་མཐར་གཉིས་གཉིས་དང་། །བར་དུ་བརྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་ལྡན་ལ།།

དེ་ལྟར་སྤང་པོའི་རྒྱ་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མ་དང་ད་ལྟར་བ་དང་བྱི་མའི་བདག་ཉིད་གྱིས་
འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་(མ་རིག་པ་ནས་ཀླུ་མའི་བར་)རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་། བྱི་མའི་
མཐའ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཆ་འཕྲུལ་ཆོན་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྟོན་གྱི་མཐའ་
མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་གཉིས་དང་། བྱི་མའི་མཐར་སྐྱེ་བ་དང་ཀླུ་མའི་གཉིས་དང་། བར་དུ་
ནམ་ཤེས་དང་མིང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་རེག་པ་དང་ཆོར་བ་དང་སྲིད་པ་དང་
ལེན་པ་དང་སྲིད་པའི་བར་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་
བསྟུས་པའི་ཆོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་རྩལ་སྐྱེས་དང་བར་
མ་དོར་འཆི་བ་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན།

མ་རིག་ཉོན་མོངས་མདོན་གནས་སྐབས། །འདྲ་བྱེད་དག་ནི་སྟོན་ལས་ཀྱི།།

ནམ་ཤེས་མཆོམས་སྟོར་སྤང་པོ་ཡིན། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་དེ་པན་ཆད།།

སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དོད་ཚུན་ཆད་དོ། །དེ་ནི་གསུམ་འདུས་ཚུན་ཆད་དོ།

རེག་པ་བདེ་སྤྱག་ལ་སོགས་ཀྱི། །རྒྱ་ཤེས་རྒྱས་པ་ཚུན་ཆད་དོ།

མ་རིག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྟོན་(ཆེ་ལྷན་)མ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྟོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་
པོ་ལྷ་(སྟེ་ཉོན་མོངས།)ཡིན་ནོ། ། (མ་རིག་པ་ནི་འཕེན་བྱེད་ཡིན་པས་མཐོང་སྤང་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ཀྱང་བདེན་
པ་མ་མཐོང་བ་ལ་སྟོམ་སྤང་གི་མ་རིག་པས་ཀྱང་འཕེན་པ་དང་མཐོང་སྤང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་སྟོང་བ་མི་འགལ། མཐོང་
ནས་འཕེན་པ་ནི་འཁོར་བ་ལ་སྤེད་པ་ལོག་པའོ། ཞེས་འཆད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་མཐོང་སྟོམ་གཉིས་ཀའི་སྤང་
བྱར་འདོད་དོ།) འདུ་བྱེད་དག་ནི་སྐྱེ་བ་སྟོན་(ཆེ་ལྷན་)མ་ལ་(བསོད་ནམས་)དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ལས་(གསུམ་)སྟོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་(སྟེ་ལས་སོ།)འོ། །རྣམ་ཤེས་ནི་སྐྱེ་བ་འདིར་
མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྟོར་བའི་སྐད་ཅིག་གིས་སྤང་པོ་ལྷ་ཡིན་ནོ། ། (རྣམ་ཤེས་དང་སྐྱེ་
བ་གཉིས་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་གཞན་རྣམས་རྒྱན་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ།) མིང་དང་གཟུགས་ནི་མཆམས་སྟོར་
བའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་པན་ཆད་ནས་གཟུང་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དོད་ཚུན་ཆད་དེ་སྐྱེ་མཆེད་
དྲུག་མ་དོད་ཀྱི་བར་ཏེ། (མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་པོ་བཞི་ཡིན་ནོ།) དེ་ལ་མིང་ནི་ཆོར་བ་དང་
འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། མིང་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་
རོ། །གཟུགས་ནི་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའོ། ། (དོད་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཏུ་འཛིག་སྟེ།) སྐྱེ་མཆེད་
དྲུག་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོད་པ་
ཚུན་ཆད་དེ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དོད་ནས་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་མ་འདུས་ཀྱི་
བར་གྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་དོད་པའི་གནས་སྐབས་(སྟེ་མ་བཙས་ཀྱི་བར་རོ།)སོ། ། (གསུམ་འདུས་
ནས་རེག་པར་འཛིག་སྟེ།) རེག་པ་ནི་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ལོངས་སུ་གཙོད་པ་ནས་གཟུང་སྟེ་
བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་(སོགས་པ།)བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་
བ་དང་བར་མ་ལ་སྤང་དོར་ཤེས་རྒྱས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །དེ་ཡང་གསུམ་འདུས་ནས་ཆོར་བ་
གསུམ་གྱི་རྒྱ་ལོངས་སུ་གཙོད་པར་མི་རྒྱས་པའི་བར་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་འོ། ། (སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱར་

མ་ཤེས་ན་མི་ལ་རིག་པའི་དུས་སོགས་སོ།)

ཆོར་འཁྲིག་ཚུན་ཆད་སྲིད་པ་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་འཁྲིག་པ་ཆགས་ཅན་གྱི།

ཉེ་བར་ལེན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། །ཐོབ་པར་བྱ་བྱིར་ཡོངས་རྒྱག་པའི།

དེ་སྲིད་འབྲས་བུ་འབྱུང་འབྱུར་བའི། །ལས་བྱེད་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཡིན།

ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་བ་སྦྱེ་བ་ཡིན། །ཆོར་བའི་བར་ནི་ཆ་ཤི་ཡིན།

འདི་ནི་གནས་སྐབས་པར་འདོད་ལོ། །

(ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས་ནས་ཆོར་བར་འཛོག་སྟེ།) ཆོར་བ་ནི་ཆོར་བ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་སྤྱོད་རྒྱས་
པ་དེ་ནས་བཟུང་ནས་འཁྲིག་པ་ལ་སྤྱོད་མི་རྒྱས་པ་ཚུན་ཆད་དེ་དངོས་སུ་མི་སྤྱོད་པའི་བར་
གྱི་ཕུང་པོ་ལྟའོ། ། (འཁྲིག་སྤྱོད་རྒྱས་ནས་སྲིད་པར་འཛོག་སྟེ།) སྲིད་པ་ནི་འདོད་ཡོན་གྱི་ལོངས་
སྤྱོད་དང་འཁྲིག་པ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་ཡུལ་འཚོལ་བ་ལ་མ་ཞུགས་གྱི་བར་གྱི་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་
ཕུང་པོ་ལྟའོ། ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་སྲིད་པའི་ཡུལ་དུ་རྒྱུར་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་བྱིར་ཡོངས་སུ་རྒྱག་(པ་སྟེ་འཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ།)པའི་གནས་སྐབས་གྱི་
ཕུང་པོ་ལྟའོ། ། (དེ་ནི་ཞིང་ལས་དང་གཉེན་ཐབས་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་བྱི་མའི་ལས་སྦྱོང་བྱེད་ཆོར་བའི་
རྒྱ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་ཡིན་ནོ།) དེ་ནས་དེ་ལྟར་རྒྱག་པ་དེ་ཡང་
སྲིད་སྦྱེ་བ་བྱི་མའི་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསུལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་
བའི་རྒྱ་ལས་དགེ་མི་དགེ་བྱེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་ཉིད་ནི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནས་ཤི་
འཕོས་ནས་སྦྱེ་བ་བྱི་མར་ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་སྦྱེ་བ་ཡིན་ལ།

འདི་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་(འགྲེལ་པ་ལས་འདི་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་ཆོ་གཞན་དུ་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། འདི་ལ་ཡན་ལག་བཞི་པོ་མིང་དང་གཟུགས་དང་སྦྱེ་མཆོད་དུག་དང་

རེག་པ་དང་ཆོར་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་གཞན་དུ་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བས།)གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོ་
གཞན་དུ་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འབྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། བྱི་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིང་
གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་བཞིན་(ཆོ་འདི་གཞལ་བའི་)ཆགས་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟ་བུའི་རྟེན་
འབྲེལ་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རྒྱན་ཆགས་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ཅན་དང་། གནས་
སྐབས་པ་དང་བཞིར་གསུངས་པ་ལས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་འདི་ནི་གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། རྟོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱབ་བའི་འདོད་
པ་སྟེ་འདིའི་དབྱུང་པ་ནི་འོག་དུ་བྱའོ། །

གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་ངེས་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་བྱིར་མ་རིག་པ་ལ་
སོགས་པར་བསྟན་ཞེ་ན།

གཙོ་བོའི་བྱིར་ན་ཡན་ལག་བསྐྱགས།

གནས་སྐབས་དེ་ན་མ་རིག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་གཙོ་བོའི་མིང་གིས་ཡན་
ལག་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ཏེ་དབྱུང་གི་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྔ་ན་པ་ལའང་རྒྱལ་པོ་བྱུང་
ངོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། ཇི་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་
ཉིད་ནི་འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། རྒྱན་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་
བུར་འབྲེལ་བའི་བྱིར་དང་། ཆོ་གསུམ་བར་ཆད་མེད་པར་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་
རོ། སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་སོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ཀྱན་ནས་སྤོང་བ་
ཚོངས་པ་ནི་མ་རིག་པ་དང་། སེམས་པ་ལས་འདུ་བྱེད་དང་། ཡུལ་རིག་པ་རྣམ་ཤེས་དང་།
དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕུང་པོ་བཞི་མིང་དང་གཟུགས་དང་། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་
སོགས་པ་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་དང་། གསུམ་འདུས་པ་རེག་པ་དང་། རེག་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་
ཆོར་བ་དང་། ཤ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྔ་ན་པའི་ངོ་
ཆ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་རྣམས་ལེན་པ་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་

བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་སྲིད་པ་དང་། སྤར་མེད་པ་འབྱུང་བ་སྦྱི་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
པ་ཆ་བ་དང་། དེ་ཞིག་པ་ཤི་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆང་བར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ས་བོན་ལས་ཐུ་གུ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་
བའང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་མ་རིག་པ་ལ་
སོགས་པ་ཁོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་།

སྟོན་དང་བྱི་མཐའ་བར་དག་ལ། རྫོངས་པ་རྣམ་པར་བསྒྲོག་ཕྱིར་རོ།

སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་བྱི་མའི་མཐའ་དང་བར་གསུམ་པོ་དག་ལ་བདག་འདས་པའི་
དུས་ན་བྱུང་བར་གྱུར་དོ། །མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བ་འགྱུར་རོ། །ད་ལྟར་བདག་ཟས་ནི་འདི་
ལྟ་བུ་ཞིག་ཟེམ། ཁོས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གྱོན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཅི་བདག་འདས་པ་ན་བྱུང་
ངམ། མ་བྱུང་ངམ། མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་ངམ། མི་འབྱུང་ངམ། ད་ལྟར་གྱི་འདི་རི་ལྟ་བུ་
ཞིག་སྟམ་དུ་ཐེ་ཆོམ་སྦྱི་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐེ་ཆོམ་དང་དེའི་རྒྱ་བདག་དུ་རྫོངས་པ་རྣམ་པར་
བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བ་ནི།

ཉོན་མོངས་གསུམ་མོ་ལས་གཉིས་སོ། །གཞི་བདུན་དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཡིན།

རྟེན་འབྲེལ་དེ་དག་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་དང་ལེན་པ་
གསུམ་མོ། །ལས་ནི་འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་གཉིས་སོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་གཞི་ནི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་(གཞན་)ལྟ་དང་སྦྱི་བ་དང་ཆ་ཤི་གཉིས་ཏེ་བདུན་
ནོ། །རི་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་པོ་གཞི་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡིན་
ནོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱའི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས་
ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་ལས། བརྩ་གཉིས་ཆོས་ནི་གསུམ་དུ་འདུས། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་
མོངས། །གཉིས་དང་བརྩ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་ཞེས་
བཤད་དོ། །དེས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སློན་གྱི་མཐའ་
པ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་པའོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་
པ་ལས་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ནི་སློན་གྱི་མཐའ་པའི་རྒྱ་དང་། རྣམ་ཤེས་ནས་ཆོར་བའི་
བར་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། སློན་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ནི་ཕྱི་མའི་མཐའ་པའི་རྒྱ་དང་། སླེ་
བ་ཀ་ཤི་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་ལས་བརྩས་ལས་ནི། འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དག་དང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སློན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་པར་བསྐྱེད་ཞེས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་ལས་
སྤྱ་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་ལས། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་དང་། འཕངས་པའི་ཡན་
ལག་དང་། མངོན་པར་འགྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། མངོན་པར་བྱུ་བ་པའི་ཡན་
ལག་དང་བཞིར་བཤད་དེ། དེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ནི་འཕེན་
པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སེམས་ལ་
བསྐྱོས་ནས་མིང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་
བར་བཞི་ནི་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་སླེས་
པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་དང་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱུད་ནས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློན་
ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ནི་མངོན་པར་འགྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། སླེ་བ་དངོས་
སྤྱ་འགྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སླེ་བ་དང་ཀ་ཤི་གཉིས་ནི་མངོན་པར་བྱུ་བ་པའི་ཡན་
ལག་ཡིན་ཏེ། སློན་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་བྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་ནི་གལ་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་

རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བ་ལ་བྱད་པར་མེད་བཞིན་དུ་སྡོན་གྱི་མཐའ་པའི་རྒྱ་ནི་གཉིས་
སུ་བསྐྱས་ཤིང་འབྲས་བུ་ནི་ལྷར་བྱེ་ལ། བྱི་མའི་མཐའ་པའི་རྒྱ་ནི་གསུམ་དུ་བྱེ་ལ་འབྲས་བུ་
ནི་གཉིས་སུ་བསྐྱས་ཤི་ན། སྡོན་གྱི་མཐའ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ནམ་པ་ལྷར་བྱེ་ཞི་ན།

གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མདོར་བསྐྱས་པ། །བར་མའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས།།

སྐྱེ་བ་སྔ་བྱི་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་
ནི་བར་མ་འདིར་འབྲས་བུ་ལ་ནམ་པ་ལྷར་བྱེ་བ་དང་རྒྱ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་
པ་ལས་བྱི་མའི་སྐྱེ་བ་དང་ཆ་ཤི་ཡང་ནམ་པ་ལྷར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་རྒྱས་ལ། སྔ་མའི་མ་
རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱང་ནམ་པ་གསུམ་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་རྒྱས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྔ་མའི་རྒྱ་དང་བྱི་མའི་འབྲས་བུ་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ལས་བར་མའི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་མདོར་བསྐྱས་བར་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་རྒྱས་སོ། །དེའི་
བྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མདོར་བསྐྱས་བ་དང་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་
བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ནི་བྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་ཤིས་པར་བྱའོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཀའང་མ་རིག་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་ཆ་ཤི་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ནི་ཉིན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་ངས་པར་མི་འགྱུར་ལ། མེད་ན་མ་རིག་པ་རྒྱ་
མེད་པ་དང་། ཆ་ཤི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་དང་། འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་ཅན་དུ་འང་འགྱུར་
རོ་ཞི་ན།

ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་དང་། །བྱ་བ་ཉིད་དོ་དེ་ལས་གཞི།།

དེ་ལས་གཞི་དང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ། །འདི་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལྷགས།།

བཤད་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྲིད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ལེན་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཉོན་
མོངས་པ་ལེན་པ་དང་མ་རིག་པ་ལས་བྱ་བ་སྐྱེ་ལས་སྲིད་པ་དང་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ།

ལས་སྲིད་པ་དང་འདྲ་བྱེད་དེ་(ཅ་ག)དེ་ལས་ནི་གཞི་འབྱུང་སྟེ། འདྲ་བྱེད་ལས་རྣམ་ཤེས་
དང་སྲིད་པ་ལས་སྦྱེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་དེ་དག་ལས་ཀྱང་གཞི་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་
ཤེས་ལས་མིང་དང་གཟུགས་ནས་རིག་པ་ལས་ཚོར་བ་འབྱུང་བའི་བར་དང་སྦྱེ་བ་ལས་ཀྱི་
ཤི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེ་སྟེ། ཚོར་བ་ལས་སྲིད་
པ་དང་། ཚོར་བའི་བར་ནི་ཀ་ཤི་ཡིན་ལ་སྲིད་པ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཀ་ཤི་ལས་མ་རིག་པ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་
རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་སྦྱོན་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ཏེ། མ་རིག་པའི་རྒྱ་ནི་
ཀ་ཤི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀ་ཤིའི་འབྲས་བུ་འང་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་སྦྱོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་པར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡན་
ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཉིད་འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་འབྱུང་ལས། གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་
འབྱུང་སྟེ། གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། གསུམ་འབྱུང་སྲིད་པའི་འཁོར་
ལོ་དེ། ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། །འགྲོ་ཀུན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྟེ། །འདི་ལས་
སེམས་ཅན་གཞན་ཅིའང་མེད། །ཅིས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིང་བ་ལས་ཀྱང་། ལམ་གསུམ་
ཐོག་མཐའ་དབྱས་མེད་པར། །འཁོར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །འཁོར་ལོ་ལྟ་བུར་
པན་རྒྱུན་གྱི། །རྒྱ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་
རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་ལྟ་དང་འབྲས་བུ་ནི་བདུན་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ལས་
བདུས་ལས་ནི། རྣམ་ཤེས་ནི་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཡིན་པས་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་དྲུག་དང་
འབྲས་བུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་ལ། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་མདོའི་འབྲེལ་པར་ནི་མིང་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡང་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་བརྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
གཉིས་ཡིན་པར་བཤད་མོད་གྱི། འདིར་རྒྱ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་
ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ན་མིང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞི་

ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་
དེ་དག་རྒྱུའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲུབ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱུ་ཤིང་དེ་ལྟར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་སྒྲུ་མ་ཁོ་ན་ལེགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་རིག་པ་དང་། སྤྱིང་
ལེན་ཁོ་ན་སྒྲོས་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོད་ལ་སོགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྒྲོས་ཤེ་ན། མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྒྲོས་ན་གཞན་དག་ཀྱང་མཆོན་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དོན་ནི་སྐྱེ་བ་སྒྲུ་མའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིང་ལེན་
ནི་སྐྱེ་བའི་སྤྱིད་པར་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བའི་གཙུག་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་བསྟན་པས་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཆོན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་མདོའི་དོན་བཤད་པ་ནི། མདོ་ལས། དག་སྤྱོད་དག་བྱིད་ལ་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་པར་
བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན།

འདིར་ནི་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །བྱུང་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད།།

བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་གཉིས་ཀའང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
ཡིན་པར་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བཤད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་གང་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུ་
ཡིན་པ་དེ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ལ། གང་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་དེ་
ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་མདོ་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་འདིར་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
འབྱུང་བ་ནི་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་(འི་ཡན་ལག་ལྔ་)ཡིན་ཏེ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་བྱུང་བ་ནི་སྒྲུ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་དེ།
རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདིར་སམ་སྐྱི་

ཏའི་སྐད་ལ་པ་རྟེན་ཅུང་སྤྲོད་ཞེས་འབྲུང་སྟེ། དེ་ལ་ཉེར་བསྐྱར་པ་རྟེན་ནི་ཕྱད་པ་དང་
 རྟེན་པའོ། སྐད་ཀྱི་དབྱིངས་ཨི་རི་ནི་འགོ་བ་ཡིན་ཡང་ཉེར་བསྐྱར་པ་རྟེན་དང་འབྲེལ་པ་ན་
 རྟེན་དང་ཅིང་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕྱད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་
 པ་དག་གིས། སྐད་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སྟོབས་ལྡན་ཡང་། ཉེ་བར་བསྐྱར་བས་ཟིལ་གཞོན་
 འགྱུར། གང་གཞི་ཚུ་ནི་མངར་མོད་ཀྱི། རྒྱ་མཚོའི་ཚུ་ཡིས་ངེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་བཤད་
 པ་ལྟ་བུའོ། སྐད་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྲོད་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་ཉེར་བསྐྱར་ས་སྤྲོད་གོང་ན་ཡོད་པ་ནི་
 འབྲུང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་རྟེན་དང་འབྲས་བུ་ཕྱད་ནས་ཡང་དག་པར་འབྲུང་བ་ཡིན་
 ནོ། ཕྱད་པའི་དོན་ཡང་བར་མ་ཆད་པར་འབྲུང་བ་ཡིན་ལ། ཕྱད་ནས་འབྲུང་བའང་ཕྱད་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཆེ་འབྲུང་བ་ཡིན་ཏེ་ཁ་གདངས་ནས་ཉལ་ལོ་ཞེས་བཞོད་པ་བཞིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་
 བར་སྐྱོད་པ་པས་མེད་པ་ཕྱད་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་པ་ཕྱད་ནའང་དེའི་རྗེས་ལ་
 འབྲུང་བ་མི་འཐད་དེ། གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱད་ནས་འབྲུང་བའང་རིམ་གྱིས་པའི་
 སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱད་ནས་འབྲུང་བའི་སྐྱ་ནི་སྐྱོན་དང་བཅས་སོ་ཞེས་སྐྱས་པའང་བསལ་
 བ་ཡིན་ནོ། ཁ་ཅིག་གིས་འདིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བའི་ས་མཚུངས་དབྱེད་མོད་
 ཀྱི། འདིའི་ལྷགས་ནི་ཆེ་གསུམ་དང་ཆ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་གིས་མ་བྱས་སོ། །

ཡང་མདོ་ལས། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྲུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེའོ་ཞེས་རྣམ་
 གངས་གཉིས་གསུངས་པ་ནི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཡོད་ན་འདྲ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་
 འདི་འབྲུང་གི་མེད་ན་ནི་མི་འབྲུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདི་སྐྱེས་ན་འདི་སྐྱེའི་འདི་མ་སྐྱེས་
 ན་ནི་འདི་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བའི་དོན་དང་། མ་རིག་པ་འདི་ཡོད་ན་འདྲ་བྱེད་
 འདི་འབྲུང་ལ། འདྲ་བྱེད་འདི་སྐྱེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་སྐྱེའོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རམ། སྟོན་གྱི་མཐའ་འདི་ཡོད་ན་ད་ལྟར་གྱི་

མཐའ་འདི་འབྱང་ལ། ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་འདི་སྐྱེས་པས་བྱི་མའི་མཐའ་འདི་སྐྱེའོ་ཞེས་ཆེ་
བརྒྱད་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་བྱིར་རམ། དེ་དག་གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་ཡང་དངོས་དང་བརྒྱད་
པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱར་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱང་བས་
ནི་སེམས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་བས་ནི་མི་རྟག་པའི་རྒྱ་
ལ་ལྟོས་པ་དང་། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པས་ནི་རྣམ་པའི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་
པར་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ལྟན་ཅིག་པ་དང་དེ་མ་ཐག་པ་དང་འགགས་
ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའང་རྒྱར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་འདི་ཡོད་ན་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཤམས་ཅད་ཀྱི་ལྟར་ན་འང་རྒྱ་མེད་པ་དང་བདག་རྟག་པ་
ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་དགག་པའི་བྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་རྒྱན་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འཆད་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ་མ་
རིག་པ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་སྤང་པོ་ལྷ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། མ་རིག་པ་གང་
ཞེ་ན། སྐྱེས་པ། སྡོན་གྱི་མཐའ་མི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་རིག་པ་
ནི་མི་ཤེས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ནི་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་ལ་
གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་གཙོ་ཆེ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཁོ་
ན་གཙོ་ཆེ་བའི་བྱིར་དེ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། ཤམས་ཆེ་བ་ལ་གཙོ་བོའི་
སྐྱེས་བཅོམ་ན་ཆེ་སྡུ་མ་ལ་མ་རིག་པ་ཁོ་ན་ཤམས་ཆེ་ལ་འདི་ལ་སྲིད་ལེན་ཁོ་ན་ཤམས་ཆེ་བའི་
ངས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་མིང་གཟུགས་ནི་འདོད་གཟུགས་ན་བྱུང་པར་
མེད་པར་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། རྟེན་བྱིར་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་འདི་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་བྱེ་
བྲག་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱི་
སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་ལས་ཐུ་གུ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱིའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་

འབྱུང་བའང་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་
བཞིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འོ་ན་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་གཞན། །མ་རིག་མི་མཛའ་རྩུན་སོགས་བཞིན།

འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་དངོས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་བདེན་པ་
དང་ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་པ་མི་གསལ་བའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
ཆོས་གཞན་ཞིག་མ་རིག་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་མེད་དང་བཅའ་པོའང་དེར་འགྱུར་བས་རིག་པ་
མེད་པ་དང་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ཅམ་ནི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་མི་མཛའ་བ་དང་
རྩུན་ཏེ་མི་བདེན་པ་དང་། སོགས་པའི་སྐྱེས་གཞུང་བ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་དོན་མ་ཡིན་
པ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་རྩུན་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལོག་པའི་དོན་དང་
ངན་པའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་རིག་པ་མེད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གང་ལས་ཤེ་ན།

ཀུན་སྦྱོར་སོགས་ཆོག་ཕྱིར་གལ་ཏེ། །ཤེས་རབ་ངན་པའོ་མིན་ལྟ་བུར།

ལྟ་བུ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་བསྟན་ཕྱིར་རོ།

མདོ་ལས། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནམས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་རྐྱེན་གྱིས་དངོས་
པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་དག་ལས་མ་རིག་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་
སོགས་པས་བསྟུས་པ་འཆིང་བ་དང་ཕྱ་རྒྱས་དང་ཚུ་བོ་དང་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་པ་ནི་དེ་དག་ཏུ་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་གལ་ཏེ་ཤེས་
རབ་ངན་པ་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ་སྤངས་པ་ལ་སྤུ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།

དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ངན་པ་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་བུ་དང་མ་
རིག་པ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་བོ་ལ་སོགས་པའང་
ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རབ་མ་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བུ་ནི་མ་རིག་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ལྟ་བུ་འདྲ་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩིས་གཉིས་མཚུངས་པར་ལྡན་པའང་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་།

མདོ་ལས། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ནི་
རྣམ་པར་མི་འགོ་ལ་ལོ། །མ་རིག་པས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ནི་
རྣམ་པར་མི་འདག་གོ་ཞེས་མ་རིག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནུས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་
པོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་རང་ཉིད་ནི་རང་ཉིད་ལ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་
པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་ནི་བཙུན་པ་དཔལ་ལེན་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་
པ་སྤྱིར་མིང་དུ་འདོད་པ་དང་། བཙུན་པ་ཆོས་སྦྱོབ་ངའོ་སྟམ་དུ་སེམས་ཅན་ལ་འཇུག་
པ་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། ཉེས་པའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ། འཇིག་ཆོགས་
ལྟ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན། །དེ་མ་རིག་ཅེས་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་མ་རིག་པར་བཞེད་པའང་
གསལ་བར་ལྟོའོ།

དེའི་རྩིས་ལ་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་བཤད་ཟིན་ལ།

མིང་ནི་གཟུགས་ཅན་མིན་སྤང་པོ། །

མིང་ནི་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་སྤང་པོ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་ནི་(ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་)མིང་གི་དབང་གིས་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་ལྟར་
སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དོ། །

རེག་རྒྱག་འདུས་ཏེ་བྱང་བ་ཡིན། །

དེའི་རྗེས་ལ་རེག་པ་ནི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་
བར་རྒྱག་སྟེ། དེ་དག་གྲང་(དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་།)མིག་གི་དབང་པོ་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་
རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ཏེ་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བའི་
འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་
ནི་མདོ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གསུམ་པོ་འདི་དག་འབྲེལ་ཞིང་འདུས་ལ་ཆོགས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་རེག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རེག་པ་གསུམ་འདུས་པ་ལ་བཏགས་
པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱག་ཆན་རྒྱག་གི་མདོ་ལས། ཆོས་
ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྒྱག་ཆན་རྒྱག་གང་ཞེ་ན། བར་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱག་དང་། ཕྱི་སྐྱེ་མཆེད་
རྒྱག་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་རྒྱག་དང་། རེག་པའི་ཆོགས་རྒྱག་དང་། ཆོར་བའི་
ཆོགས་རྒྱག་དང་། སྟེང་པའི་ཆོགས་རྒྱག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རེག་པ་ནི་གསུམ་
འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཞན་ཞིག་ཡིན་
ཏེ། གལ་ཏེ་གསུམ་འདུས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་དང་རྣམ་ཤེས་
རྒྱག་ལས་ལོགས་སུ་གསུང་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

ལྷ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་པ་ཡིན། །རྒྱག་པ་སྤྲ་དྲགས་ཆོག་ཅེས་བྲ། །

རེག་པའི་ཆོགས་རྒྱག་པོ་དེ་དག་ལས་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་(དང་པོ་)
ལྷ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་ཏེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱག་པ་
ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནི་ཆོག་སྤྲ་དྲགས་ཀྱི་རེག་པ་ཞེས་བྲ་སྟེ། ཆོག་སྤྲ་དྲགས་ནི་མིང་
ཡིན་ལ། ཡིད་ནི་གཙོ་བོར་མིང་ལ་དམིགས་པས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་ཀྱང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ནི་སྟོན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་
གི་སྟོན་པོའོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་རྣམ་པར་མི་ཤེས་སོ། །ཡིད་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ནི་སྟོན་
པོའང་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་སྟོན་པོའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
(ཡང་ན་ཆོགས་པ་སྤྲུམ་ཕྱི་མ་སྦྱེད་པ་ཙམ་ལ་དུས་མཉམ་དུ་གཞག་གོ།) དེས་ན་ཐོགས་པའི་རེག་པ་ནི་
ཉེན་གྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་དམིགས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་
ཅིག་ན་རེ་སྟོ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཆེག་ལ་མ་ལྟོས་པར་དོན་ལ་འཇུག་གི་ཡིད་ཤེས་ནི་ཆེག་གི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་དོན་ལ་འཇུག་པས་ན་ཆེག་སྒྲ་དྲགས་ཡིན་ལ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
རེག་པ་ལའང་ཆེག་སྒྲ་དྲགས་གྱི་རེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་འདི་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྲོགས་
གིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

རེག་དང་མ་རེག་དང་གཞན་རེག །དེ་མེད་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྷག་མ།།

གཞོད་སེམས་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རེག །བདེ་བ་ཚྱོང་འགྱུར་ལ་སོགས་གསུམ།།

ཡང་རེག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། རེག་པའི་རེག་པ་དང་། མ་རེག་པའི་རེག་
པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་རེག་པའང་མ་ཡིན་མ་རེག་པའང་མ་ཡིན་པའི་རེག་པ་སྟེ།
དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དྲི་མ་སྟེ་ཟག་པ་མེད་པའི་རེག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
གྱི་རེག་པ་དང་། ལྷག་མ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་པའི་རེག་པའོ། །མ་རེག་པའི་རེག་པའང་གཉིས་ཏེ། གཞོད་སེམས་དང་རྗེས་སུ་
ཆགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རེག་པའོ། །ཡང་རེག་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་ན་གསུམ་
སྟེ། བདེ་བ་ཚྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་སོགས་པ་སྟུག་བསྐྱེད་ཚྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་།
བཏང་སྟོམས་ཚྱོང་བར་འགྱུར་བའི་རེག་པ་དང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རེག་པ་བརྩ་
དུག་གོ། །

དེ་ལས་བྱང་བའི་ཚོར་བ་དྲུག །ལྷ་ནི་ལུས་ཀྱི་འོ་སེམས་ཀྱི་གཞན།།

དེའི་རྗེས་ལ་ཚོར་བ་ནི་(དབྱེན་)རེག་པ་དེ་དག་ལས་བྱང་བའི་ཚོར་བ་(ནི་མིག་གི་
འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱང་བ་ལ་སོགས་པ།)དྲུག་(ཡིན་པ།)སྟེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱང་བའི་
ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་འདྲིར་དབྱེ་བ་ཅམ་
ཞིག་སྟོས་སོ། །ཚོར་བ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་ལྷ་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཏེན་
པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྟེ། ལུས་ནི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་
ཀྱི་ཚོར་བ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་ལ་ཏེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་བདག་པོའི་རྒྱན་
སེམས་ཅམ་ལ་ཏེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་རེག་པ་ལས་ཚོར་བ་དྲུས་མཉམ་དུ་འཕམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་། དུས་མཉམ་
པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་གྲུབ་པ་དག་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་རེག་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ལ་ཚོར་བ་མེད་པར་
འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་ན་འང་ཚོར་བ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱེ་
བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་སྟེ་མར་མེ་
ལས་འོད་དང་ལྷ་གྲུ་ལས་གྲིབ་མ་བཞིན་ནོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། མིག་དང་གཟུགས་རྣམས་
ལ་བཏེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། གསུམ་འདུས་པའི་རེག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
འཆད་དོ། །

མདོ་སྟེ་པ་ནི་རེག་པའི་རྗེས་སུ་ཚོར་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་མཉམ་པ་འང་རྒྱ་འབྲས་
ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར་ན་མདོ་ལས། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལ་
བཏེན་ནས་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱང་བའི་ཚོར་བ་སྐྱེའི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་
པ་ལས་བྱང་བའི་ཚོར་བ་ལ་བཏེན་ནས་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ས་མང་པོ་པར་བཤད་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་
ཤིང་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པའི་ས་དང་། རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱད་པ་ཅམ་གྱི་ས་དང་། རྟོག་
པའང་མེད་དཔྱད་པའང་མེད་པའི་ས་དང་། དགེ་བའི་ས་དང་། མི་དགེ་བའི་ས་དང་།
ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ས་དང་སྟོབ་པའི་ས་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ས་དང་། གཉིས་ཀ་མ་
ཡིན་པའི་ས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ས་མང་པོ་པར་བཤད་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

འདི་ལ་བཙུན་པ་དཔལ་ལེན་ན་རེ་རེག་པ་དང་ལུན་པའི་སེམས་ལ་རེག་པའི་སྐད་
ཅིག་སྒྲ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་མེད་ལས་ལངས་མ་
ཐག་པའི་སེམས་ལ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ཐོགས་
ཉིད་དུ་རྣམ་ཤེས་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་རེག་པ་དང་ཆོར་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་
དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་ལ་དམིགས་པའི་རེག་པ་དང་ཆོར་བ་བསྐྱེད་པ་མི་
རེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་སྐྱ་ན་དུས་མཉམ་
པའི་རྒྱ་འབྲས་ཁས་སྦང་བར་བྱའོ། །

ཡིད་ཉེར་རྒྱ་བཤད་པ།

དེ་ཡིད་ཉེར་རྒྱ་བཤད་པ། རྣམ་པ་དག་ནི་ཡང་བཙོ་བརྒྱད།

ཡང་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་དེ་ཉིད་(རོ་བོ་ལས་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་བཏང་སྟོམས་གསུམ་དང་དམིགས་པ་
ལས་གཟུགས་སོགས་ལུལ་དུག་ལ་དམིགས་པ་དང་། མཚུངས་ལུན་ལས་ཡིད་དང་མཚུངས་པར་ལུན་པས།)ཡིད་ཉེར་

བར་རྒྱ་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་རྣམ་པ་དག་ནི་(ཡིད་བདེ་བའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་རྒྱག་ ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་
རྒྱག་ བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་རྒྱག་སྟེ། སྤར་རྒྱག་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་སྟོས་ནས།)ཡང་བཙེ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་ཞིང་།
གང་ཞེ་ན། ཡིད་བདེ་བའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་རྒྱག་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་རྒྱག་
དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་རྒྱག་གོ། ཁག་ཏེ་དེ་དག་རོ་བོ་ཉིད་དམ། མཚུངས་
ལྡན་ནམ། དམིགས་པ་གང་ལས་གཞག་ །དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་བཏང་
སྟོམས་གསུམ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི་ཡིད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་
གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ། གསུམ་པ་ལྟར་ན་ནི་ཡུལ་རྒྱག་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱག་ཁོ་
ནར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གསུམ་ག་ལས་གཞག་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ལས་ནི་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་བཏང་
སྟོམས་གསུམ་དང་། མཚུངས་ལྡན་ལས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཉེར་རྒྱ་དང་། དམིགས་པ་ལས་ནི་
གསུམ་པོ་རེ་རེ་འང་རྒྱག་རྒྱག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་རྒྱག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

དེ་དག་ཀྱང་བཙེ་ལྟ་ནི་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཉེར་རྒྱ་གསུམ་ནི་འདྲེས་པ་
དང་མ་འདྲེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེ་བར་རྒྱ་བ་ནི་ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་
ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ལ་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རམ། ཆོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཡུལ་ལ་
རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་ནི་ཡིད་ཉེར་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཉེར་རྒྱ་ནི་རྟོག་བཅས་
ཀྱི་ཡིད་ལ་རྟེན་པ་ཡིན་པ་ལ་ལུས་ཆོར་ནི་དབང་པོ་གཞུགས་ཁོ་ན་ལ་རྟེན་པའི་རྟོག་མེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བའང་ཡིད་ཉེར་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟན་
པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། (དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོར་བ་ཡུལ་ལ་རྒྱ་བར་འདོད་ལ།
མདོ་སྤེལ་ཆོར་བའི་དབང་གིས་ཡིད་ཡུལ་ལ་རྒྱ་བར་འདོད་དོ།)

དེ་རྣམས་ཁམས་གང་ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

འདོད་ན་ཐམས་ཅད་རང་དམིགས་ཅན། །སྤྱོད་ཡུལ་གཞུགས་ཅན་བཙུགཉིས་སོ།།

གོང་མ་གསུམ་གྱི་.....

འདོད་པ་ན་ནི་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་(བཙེ་བརྒྱད་སོ།)ཐམས་ཅད་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་
འདོད་པ་(འཇམས།)རང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་གཞུགས་དང་གཞུགས་
མེད་ལ་(ཐམས་གོང་མ་གཉིས།)དམིགས་པ་ལ་ནི་བཙེ་བརྒྱད་མི་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། འདོད་པའི་
ཡིད་ཉེར་རྒྱུའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ་དམིགས་པ་གཞུགས་ཅན་གྱི་ཐམས་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ན་རི་
རོ་མེད་པས་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་རྒྱག་མ་གཏོགས་པ་བཙུགཉིས་སོ། འདོད་གཞུགས་
གྱི་གོང་མ་གཞུགས་མེད་ནི་དེ་ན་ཡུལ་ལྔ་མེད་པས་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པའི་ཡིད་
བདེ་མི་བདེ་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ནི་འདོད་པའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

.....བསམ་གཏན་ནི། །གཉིས་ན་བཙུགཉིས་འདོད་འགྲོ་རྣམས།།
རང་ལ་དམིགས་བརྒྱད་གཞུགས་མེད་པ། །གཉིས་ཀྱི་འོ་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་རྒྱག་
རྒྱག་གི་འདོད་པའི་རང་ནི་བཞིའི། །གོང་མ་གཅིག་གི་དམིགས་པ་ཡིན།།

གཞུགས་ཐམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ན་ནི་བཙུགཉིས་
ཡོད་དེ། དེ་དག་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་རྒྱག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙུགཉིས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་
འདོད་པའི་ཐམས་ལ་ཡིད་འགྲོ་ཞིང་དམིགས་པ་རྣམས་ཡིན་གྱི་རང་དང་གོང་མ་ལ་
དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་དག་ན་རི་རོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུགས་གྱི་
ཐམས་རང་ལ་དམིགས་ན་བརྒྱད་དེ། རི་རོའི་མ་གཏོགས་པ་གཞུགས་དང་སྦྲ་དང་རེག་བྱ་
དང་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྟོམས་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུགས་
མེད་པ་ནི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་གཉིས་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།

བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བཞི་པ་གཉིས་ན་ནི་(བཏང་སྟོམས་ཀྱི།)ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་རྒྱག་ཡོད་
དེ་དེ་དག་ན་ཡིད་བདེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་བདེ་ནི་ཡིད་ཉེར་རྒྱར་མི་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱག་གོ། །རྒྱག་པོ་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་ཏེ།
ཡུལ་རྒྱག་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྟོམས་རྒྱག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་རང་ཉིད་ནི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཉེར་རྒྱ་བཞིའི་དམིགས་པ་ཡིན་
ཏེ། སྤྱི་རོ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། (གཞུགས་ཁམས་ཀྱི།) གོང་མ་གཞུགས་
མེད་པ་ནི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་གཅིག་གི་དམིགས་པ་
ཡིན་ནོ། །

གཞུགས་མེད་ཉེ་བར་བསྟོགས་ན་བཞི། །གཞུགས་འགྲོ་གོང་མར་འགྲོ་བ་གཅིག
དངོས་གཞི་ན་གཅིག་རང་ཡུལ་ཅན།།

གཞུགས་མེད་པ་ན་མ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཉེ་བར་བསྟོགས་ན་ནི་
བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཉེར་རྒྱ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ན་མ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་དང་བསམ་
གཏན་བཞི་པ་ལ་ཞི་བ་དང་རགས་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ན་དམིགས་པ་གཞུགས་ཁམས་(ཀྱི་
བཞི།)པ་ལ་ཡིད་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། (བཞི་པ།) དེ་ནའང་ཡུལ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་བཞི་པོ་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པ་ལྟར་ན་བཞིར་འགྱུར་ཀྱི་གང་དག་གི་ལྟར་
ན་ཡུལ་བཞི་པོ་བསྐྱམས་ཏེ་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ནི་དེ་ན་ཆོས་ལ་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་
འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །གཞུགས་ཁམས་ལས་གོང་མ་གཞུགས་མེད་
པར་འགྲོ་བ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ཡང་གཅིག་སྟེ། ཆོས་འབའ་ཞིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ན་ཡང་ཡིད་ཉིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་གཅིག་སྟེ། དེ་དག་ནི་
གཞུགས་མེད་དངོས་གཞི་དག་རྣམས་ཀྱི། སྟོན་ཡུལ་ཟག་བཅས་འོག་མ་མིན་ཞེས་འབྲུང་

བས་འདོད་གཟུགས་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ས་ན་ཆོས་གཅིག་ཕྱ་ལས་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་ཡུལ་ཅན་ཞེས་སྟོས་སོ། །

བཙེ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ཟག་དང་བཅས།།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཙེ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། (སྲིད་པ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་ལམ་
ནི་སྲིད་པ་ལ་རྒྱ་བ་ཀྱིས་ལྟས་པའི་ཕྱིར།) དེ་དག་གི་ཡིད་ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་དང་བཅས་པས་ཉེ་བར་རྒྱ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་བྱེ་བྱག་ཏུ་སྦྱ་བའི་ལྷགས་ཡིན་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཟག་བཅས་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ཡིད་ཉེར་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཞེན་པ་ལ་རྟེན་པའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་
བཤད་པས་ན་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

གལ་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པ་ན་འདིར་མ་རིག་པ་དང་མིང་དང་རིག་པ་དང་ཆོར་བ་
ནམས་ཁོ་ན་སྟོན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

བཤད་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་གཞན།།

གཟུགས་དང་ནམ་ཤེས་དང་སྦྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་ཁམས་བསྟན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་དང་སྲིད་ལེན་ནི་གནས་བཞི་པ་དང་ལྔ་པར་འཆད་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་(དེ་དག་གིས་ནི་རྒྱ་མཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།)གཞན་དག་ནི་མ་བཤད་
དོ།།

དྲུག་པ་རྟེན་འབྲེལ་མཆོན་པའི་དཔེ་བཤད་པ་ནི།

འདིར་ནི་ཉོན་མོངས་ས་ཐོན་བཞིན། །ལྷ་བཞིན་རྩ་བཞིན་སྟོན་གིང་བཞིན།།

དེ་བཞིན་ཤུན་པ་བཞིན་དུ་འདོད། །

ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་གཞི་གསུམ་དུ་བསྐྱས་
ནས་བསྟན་པའི་སྐབས་འདིར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་དང་
འབྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་ཞེན། དཔེར་ན་ས་བོན་ལས་སྡོང་བུ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་
དུ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་གཞི་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
ལྷ་གནས་པའི་མཆོ་མི་སྐམ་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ལྷ་གནས་པའི་སྐྱེ་བའི་མཆོ་ཡང་
མི་སྐམ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱགས་ཚལ་སོགས་ཚ་བ་ནས་མ་ཕྱུང་ན་བཅད་ཀྱང་སྐར་སྐྱེ་བ་
བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚ་བ་མ་ཕྱུངས་ན་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའང་སྐར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
དང་། རྩོན་ཤིང་གི་དུས་དུས་སུ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་སུ་སྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པས་
ཀྱང་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་གཞིའི་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་སུ་
རྣམས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་ཀྱི་ཤུན་པ་བཞིན་དུ་འདོད་དེ་དཔེར་ན་ཤུན་
པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་སུག་པོ་ཆེ་རྣམས་སྐྱེ་བར་རུས་ཀྱི་ཤུན་པ་མེད་པར་སྐྱེ་མི་རུས་པ་
ལྷར་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པའི་ཤུན་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་ལྷ་གྲ་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལས་ནི་ཤུན་བཅས་འབྲས་དང་འབྲ། །དེ་བཞིན་སྟོན་དང་མེ་ཏོག་བཞིན།།

གཞི་ནི་བཟའ་བརྟུང་གྲུབ་པ་བཞིན། །

དེ་བཞིན་དུ་ལས་ནི་ཤུན་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་དང་འབྲ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་
ཤུན་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ནི་སྲིད་པའི་ལྷ་གྲ་སྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྟོན་དང་ཡང་འབྲ་སྟེ། སྟོན་གྱིས་ནད་གཅིག་བསལ་ནས་རུས་པ་ནི་བ་ལྷར་ལས་
ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་གཅིག་ཕྱུང་ནས་གཉིས་པ་མི་འབྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་
དུ་མེ་ཏོག་འབྲས་སུའི་ཉེ་བའི་རྩྭ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱང་རྣམ་སྦྱིན་གྱི་ཉེ་བའི་རྩྭ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་གཞི་(བདུན་པོ་)རྣམས་ནི་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་གྲུབ་ཅིན་

པ་ནི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱད་ནས་ཡང་(ས་བོན་དུ་མི་རུང་བས་
ཉིང་།)མཆིམས་མི་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། (དེས་ན་རྣམ་སྤྲིན་ལས་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུང་བ་མེད་
དེ། འབྱུང་ན་ནི་དག་བཅོམ་ལའང་རྣམ་སྤྲིན་ཡོད་པས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྲིད་པ་ལ་བཞི་
ལས་མི་འདའ་བས་སོ།།

སྲིད་པ་བཞིའི་དོན་བསྟུ་བ།

གསུམ་པ་སྲིད་པ་བཞི་བཤད་པས་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

སྲིད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས། སྦྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན།།

སྦྱེ་སྲིད་ལ་སོགས་པ་སྲིད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་གཅིག་ཏུ་སྦྱེ་བའི་སྲིད་པ་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་ཁོན་ཡིན་ཏེ། (ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་སྦྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ལ་ལྟོས་པར་ཡང་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་
ས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་མཆིམས་མི་སྦྱར་བས་དེས་ན།) ཉོན་མོངས་པ་གང་གིས་ཤེ་ན།

རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱན། །གཞན་རྣམ་གསུམ་པོ་གཟུགས་མེད་གསུམ།།

རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་གྱིས་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་སྲིད་དེ། འོན་ཀྱང་ཀྱན་
དགྱིས་ཆིག་རྒྱུང་ཐུབ་པ་མ་རིག་པ་ཅམ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་
དང་ཁྲོ་བ་དང་འཆབ་པ་བཞི་དང་སློབ་དཔོན་གང་སྟེལ་གྱིས་འགྱུད་པ་དང་ལྷ་བཤད་དེ་དེ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆིམས་སྦྱར་བའང་ཉོན་མོངས་
ཅན་ཁོན་རངས་སོ། །སྦྱེ་སྲིད་ལས་གཞན་བར་སྲིད་དང་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་འཆི་
བའི་སྲིད་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་དགེ་བ་དང་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་
པ་གསུམ་མོ། །

ཐེག་ཆེན་པ་ནི་སའི་དངོས་གཞི་ལས། དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པར་འཆི་འཕོ་
བའི་ལྟ་བུ་ཞིན། ཁ་ཅིག་འཆི་བའི་ཆེ་དགེ་བའི་ཆོས་སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་རྣམས་དྲན་ནམ་
གཞན་གྱིས་དྲན་པར་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ་དེའི་ཆེ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་གང་
དག་སེམས་ལ་ཀྱན་དུ་སྦྱོད་པ་དེ་དག་རི་སྤིད་དུ་འདུ་ཤེས་རགས་པ་འབྱུང་བའི་བར་དུ་འོ་
འདུ་ཤེས་ཆ་སྤྱོད་ལྷ་བར་ཀྱུར་པའི་ཆེ་ནི་དགེ་བའི་སེམས་སྟོན་ཅིང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་
པའི་སེམས་ཉིད་དུ་གནས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེས་དེའི་ཆེ་སྟོན་གོམས་པར་བྱས་པའི་དགེ་བ་ལ་
རང་གིས་བརྩམས་པར་ཡང་མི་རྣམས་ལ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་དྲན་པར་བྱེད་མི་རྣམས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་མི་དགེ་བ་ལ་འང་སྦྱར་རོ་ཞེས་པ་དང་། དོན་གསང་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ལས་ཀྱང་།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ནི་འཆི་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་མ་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་
ཡིན་པར་བརྗོད་ན་ཞེས་འབྱུང་བས་འཆི་བའི་སྟོན་རོལ་གྱི་སེམས་གསལ་བའི་ཆེ་དགེ་མི་
དགེ་འབྱུང་ཡང་འཆི་སེམས་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །

ཡང་སྤིད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་འདོད་གཟུགས་གཉིས་ན་ནི་བཞི་ག་ཡོད་ལ།
གཟུགས་མེད་ན་ནི་གསུམ་སྟེ། དེ་ན་བར་སྤིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཀྱན་
ལས་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། བར་མ་དོའི་སྤིད་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་
སྟ་སྟེ་བ་ན་འོ། །གཟུགས་མེད་པ་ནས་ནི་འཕོ་བ་ན་འོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་གཟུགས་
མེད་ནས་ཤི་ནས་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སྟ་སྟེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེའི་བར་སྤིད་ནི་
ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སྟ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་གིས་གནས་པའི་ཟས་བཤད་པ།

ད་ནི་གང་གིས་གནས་པའི་ཟས་བཤད་པ་ན།

འགྲོ་བ་ཟས་གིས་གནས་པ་ཡིན། །ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་འདྲོད་པ་ན།།

སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །

འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་ཟས་གིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་ལུང་
ལས། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཉིད་གིས་མངོན་པར་མཁྱེན་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་
རྒྱས་ནས་ཆོས་གཅིག་བཀའ་སྩལ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟས་གིས་གནས་
པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟས་ཀྱང་བཞི་སྟེ། རགས་པ་དང་སྤྲ་བའི་ཁམ་གྱི་ཟས་དང་། རེག་
པའི་ཟས་དང་། ཡིད་ལ་སེམས་པའི་ཟས་དང་། རྣམ་པར་གྲེས་པའི་ཟས་སོ། །དེ་དག་ལས་
དང་པོ་ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་(གོང་མ་གཉིས་འདྲོད་ཆགས་བྱལ་བས།)འདྲོད་པའི་ཁམས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དེ།
དེ་ཡང་ངི་(སྐྱ་ལྗེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཁམ་དུ་བཅད་ཅིང་མིད་པས་དེ་དང་འདྲོད་པའི་)རོ་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་
གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཅི་སྟེ་ན། དེ་དག་སྐྱ་ལྗེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཁམ་དུ་བཅད་ཅིང་མིད་
ནས་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁམ་ཟས་ལའང་སྤྲ་རགས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་བར་སྲིད་པ་དང་འདྲོད་ལྟ་དང་
བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་གྱི་ཡིན་ཏེ། ངི་ཟ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་མ་ལ་ཉིལ་མར་སྤྲུགས་
པ་ལྟར་ཡན་ལག་གི་ནད་དུ་འདྲུབས་རྒྱ་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་བྱིས་པ་དང་
རྫོད་གཤེར་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་སྤྲ་མོ་རྣམས་གིས་ནི་སྤྲ་བ་དང་། དེ་དག་ལས་
གཞན་ནི་རགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་དང་བསྐྱེད་མཉེ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་མི་མིད་ལ་
ལུས་གནས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཟས་སྤྲ་མོ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གྲིབ་མ་དང་ཉི་མ་དང་མེ་

ལ་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་རེག་བྱ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཟས་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་པལ་ཆེ་བའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད་དོ། ། (འདིས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་
པལ་ཆེར་ཟས་སུ་བསྟན་ལ་ཉི་གྲིབ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ཁམ་དུ་བྱེད་པར་མི་སྟོན་ནོ།)

གལ་ཏེ་འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཁམ་དུ་
བྱས་ནས་མིད་པས་ཅིའི་ཕྱིར་ཁམ་ཟས་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་དེས། །རང་དབང་གྲོལ་ལ་མི་པན་བྱིར།

གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཁམ་གྱི་ཟས་མ་ཡིན་ཏེ། ཟས་ནི་དབང་པོ་དང་དེའི་རྟོན་
འབྱུང་བ་ལ་པན་འདོགས་པས་ཡིན་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེས་རང་གི་དབང་པོ་མིག་
ལ་མི་པན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོའི་རྟོན་གྱི་འབྱུང་བ་ལའང་མི་པན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
མིད་པའི་ཆེ་རང་གི་དབང་པོ་དང་དེའི་རྟོན་གྱི་འབྱུང་བ་ལའང་པན་མི་འདོགས་ན་གཞན་
གྱི་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ལ་ཇི་ལྟར་པན་འདོགས་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་བཀའ་པས་ཉེན་
པ་ཟས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་པན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཟས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་
བདེ་བ་ནི་བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་རེག་པ་ཟས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ན་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཙམ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཟས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོམ་པར་འགྱུར་
ན་འདོད་པའི་རྟོན་མོངས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་ལ་མི་པན་པའི་ཕྱིར། (ད་ལྟ་ཡང་རེ་
བ་དང་བྲལ་བའི་ཟས་མཐོང་བས་མི་པན་པའི་ཕྱིར།) དེའི་ཆེ་ཡང་སྲིད་པ་དང་བཅས་པའི་(སེམས་པའམ་)
རེག་པ་(རྟོན་མོངས་ཅན།)ཁོ་ན་ཟས་སུ་འདོད་དོ། ། (གང་སྟེལ་ན་རེ་གཟུགས་ཁམ་ཟས་མིན་ཏེ་སྤང་ནས་
འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །གཞན་ཡིད་དང་ཆོས་
གཟུགས་ཅན་མིན་ལ། དབང་པོ་ལྟ་འོད་ལྟར་དང་བ་དང་སྐྱེ་ལ་རྒྱུན་མིད་པས་ཁམ་ཟས་མ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ངོ། །

རེག་དང་སེམས་པ་རྣམ་ཤེས་ནི། །ཟག་བཅས་ཟས་ཡིན་གསུམ་དག་ན།།

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་བ་རྣམས་ན་རེ་ཟས་ཀྱི་དོན་ནི་སྲིད་པ་གསོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་
རེག་པ་དང་སེམས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཟས་ཡིན་གྱི་ཟག་མེད་ནི་
སྲིད་པ་ཟད་པར་བྱེད་པས་སྲིད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་(རེག་སོགས་ཟག་མེད་གསུམ་ཡང་།)
ཟས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། (དེས་ན་ཁམས་དང་ས་སྐྱལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་
ཀྱང་ཟས་མ་ཡིན་ནོ།) དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་ན་ཡོད་
དོ། །འོ་ན་མདོ་ལས་ཟས་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་བྱུང་བ་རྣམས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་འཆོ་
བར་བྱེད་པ་དང་། སྲིད་པ་འཆོལ་བ་རྣམས་ལ་པན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་(བྱིར་དེའི་)བྱུང་བ་ནི་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་སྲིད་པ་འཆོལ་བ་གང་ཞེ་ན།

ཡིད་ལས་བྱུང་དང་སྲིད་ཆོལ་དང་། །དྲི་བ་སྲིད་པ་བར་མ་དང་།།

འགྲུབ་པའོ་.....

ཡིད་ཀྱིས་རྩུས་ཏེ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་པ་མའི་མི་གཙང་བ་ལ་མི་སྟོས་པས་ཡིད་ལས་
བྱུང་བ་དང་། (སྟོན་ཏུ་ས་མ།) སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་འཆོལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་
སྲིད་པ་འཆོལ་བ་དང་། ཟས་སུ་ངི་ཕྲ་བ་ཟ་བའི་བྱིར་ངི་བ་དང་། འཆི་བ་དང་སྐྱེ་བའི་
བར་ན་གནས་པའི་བྱིར་སྲིད་པ་བར་མ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་མདོན་དུ་བྱུགས་པའི་བྱིར་མདོན་
པར་འགྲུབ་པའི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་སུ་ལྟོ། །དེས་ན་མདོ་ལས། མདོན་
པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྐྱོར་སྤངས་ལ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་མ་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པ་མུ་བཞི་
གསུངས་པའི་མུ་དང་པོ་ནི། བྱིར་མི་འོང་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་དང་། གཉིས་པ་བར་མ་དོར་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། གསུམ་པ་དགྲ་བཙུག་
པ་དང་། བཞི་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་(བདག་ཅག་ལ་སོགས་པ།)འོ། །ཡང་ན་བྱུང་བ་ནི་དགྲ་

བཅོམ་པ་ཡིན་ལ། སྲིད་པ་འཛོལ་བ་ནི་སྲིད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཟས་བཞིར་བསྟན་ཞེ་ན།

.....འདི་ལ་གནས་དང་ནི། རྟེན་པ་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་གཉིས།།

སྲིད་གཞན་འཕེན་དང་འགྲུབ་པ་ཡི། རྟོན་དུ་གཉིས་ཏེ་གོ་རིམས་བཞིན།།

ཆེ་འདི་ལ་རྟེན་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་གནས་ཏེ་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་
དང་བཅས་པའི་ལྷས་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་ནི་ཁམ་གྱི་ཟས་དང་། རྟེན་པ་སེམས་དང་སེམས་
བྱུང་དེ་དག་ཉིད་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་རེག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འདིར་སྐྱེས་པའི་སྲིད་པ་གསོ་
བར་བྱེད་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་མ་མ་ལྟ་བུའི་ཁམ་རེག་གི་ཟས་སྒྲ་མ་གཉིས་བསྟན་ཏོ།
སྲིད་པ་ཕྱི་མ་གཞན་འཕེན་པའི་ཕྱིར་སེམས་པའི་ཟས་དང་། ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཕྱི་མ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མ་
སྐྱེས་པའི་སྲིད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན་མ་ལྟ་བུའི་ཟས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་བསྟན་པས་ན་ཟས་བཞིར་ངས་སོ། རྟོན་ཀྱང་འདི་དག་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཁམ་ཟས་དང་རེག་པས་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་སྲིད་པ་འཕེན་ཏེ། དེ་དག་
ལས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེས་ལས་གསོག་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། དག་སྟོང་དག་
ཟས་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྩའི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། རྒྱལ་ཤིའི་རྟེན་ཡིན་
ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སེམས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གནས་པར་བྱེད་དེ། ལྷ་གས་
ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པ་དག་ཐལ་བའི་རྒྱལ་པ་ལ་བྱེད་སེམས་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མ་གྱི་བ་
(དང་དབྱུ་པའི་ཐུང་པོ་ལ་ཐད་དུ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མ་གྱི་བ་)ལ་རེ་བ་མེད་པ་ན་གྱི་བར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་ན་ལྷས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་

རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། (རྒྱ་མཚོ་འགྲམ་གྱི་སྒོར་མའི་སེམས་པས་མ་བརྟེན་པ་མི་འབྱུལ་ལ་བརྟེན་པ་འབྱུལ་ལོ་ཞེས་
ཀྱང་གྲག་གོ། ཁློབ་དཔོན་ན་རེ་དེ་ལྟ་ན་གཞན་གྱི་སེམས་པ་གཞན་གྱི་ཟས་སུ་ཐལ་བས་སྒོ་ངས་མ་དྲན་ན་མི་འབྱུལ་ལ་
མ་མ་དྲན་ན་འབྱུལ་ལོ་ཞེས་སོ། །ཡང་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་སྒོ་ང་ལས་སྦྱེས་པ་དང་ཚུ་སྒྲིན་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཡིད་
ལ་སེམས་པའི་ཟས་དེས་འཆོ་བར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མའམ་པས་རང་གི་བྱ་དྲན་ན་དྲན་པ་དེས་ཆིམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
ནས་ཡར་འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང་འཆོ་བར་བྱེད་ལ་ཟས་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས།) རྣམ་པར་གཏན་ལ་
དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས་ནི་ཁྱུ་བས་ཁྱུ་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ལས་གྱུར་པ་དང་།
རེ་བས་རེ་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཟིན་པས་ཟིན་པ་ལས་གྱུར་པ་ཞེས་བཤད་དེ། ལྷས་རྒྱས་
པ་དང་། ཆོར་བ་རྒྱས་པ་དང་། སེམས་རྒྱས་པ་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྒྱས་
པའི་ཕྱིར་རམ། ལྷས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བཞིར་ངེས་པར་
འདོད་དོ། །

(ཁམས་དང་ཟས་ལ་སྟུ་བཞི་ཆི་ན། སྟུ་དང་པོ་ཁམ་ཡིན་ལ་ཟས་མིན་པ་ནི་ཐོ་ལྷམ་འབར་བ་ལ་སོགས་པ་ཟ་བ་
དང་འཇུ་བའི་ཆོ་གཉིས་ཀ་པན་མི་འདོགས་པའོ། ཟས་ཡིན་ཁམ་མིན་རེག་སོགས་གསུམ་མོ། གཉིས་ཡིན་ནི་དབང་པོ་
ཉིན་བཅས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཁམ་གང་ཡིན་པའོ། གཉིས་མིན་ནི་སྟུ་དང་ཆོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་མཚུངས་ལྟན་ཐམས་
ཅད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རེག་པ་དང་། ཟས་ལའང་སྟུ་བཞི་སྟེ། རེག་པ་ཡིན་ལ་ཟས་མིན་པ་རེག་པ་ཟག་མེད་དོ། ཟས་ཡིན་
རེག་མིན་ནི་སེམས་པ་སོགས་ཟས་གསུམ་མོ། གཉིས་ཡིན་ནི་རེག་པ་ཟག་བཅས་སོ། གཉིས་མིན་ནི་དེ་དག་མ་གཏོགས་
པ་སྟེ་ཟས་གཞན་གསུམ་ལའང་སྟུ་བཞི་སྟུར་རོ། བྱི་བྲག་སྟུ་བ་དག་ཟས་ནི་ཟ་བ་དང་། འཇུ་བའི་ཆོ་གཉིས་སུ་བྱ་བ་བྱེད་
པས། སྟུ་ལྷམ་འབར་བ་ལ་སོགས་པའང་ཟས་ཡིན་ཏེ་ཟ་བའི་ཆོ་བཀྱས་སྒྲོམ་འཛོམས་རྒྱས་པས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་
རྒྱས་འགྱུར་གྱི་ཟས་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།) དེ་དག་གིས་ནི་གནས་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སེམས་ཅན་འཆི་བ་བཤད་པ།

ད་ནི་འཆི་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་འཆི་བའི་སེམས་དང་། ཚུལ་དང་། ཤི་ནས་ངི་
ལྟར་འགྱུར་བ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་

ཆད་དང་མཆམས་སྒྱུར་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཉམས་དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་རྣམས།།

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད། །

(ལོག་ལྟས།) དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་དང་། དེ་(ཐི་ཚོམ་མམ་ཡང་དག་ལྟ་བུ།)མཆམས་
སྒྱུར་བ་དང་། (མཉམ་གཞག་གིས་) ཉམས་དང་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། དེ་
ལས་(ཚུལ་བཞིན་མིན་པས་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་)ཉམས་པ་དང་། (དབང་པོ་འགགས་པ།) འཆི་འཕོ་བ་དང་།
བར་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སེམས་དྲུག་པོ་རྣམས་ནི་ཁ་ཅིག་རྟོག་བཅས་དང་
ཁ་ཅིག་མཉམ་གཞག་དང་ཁ་ཅིག་མི་གསལ་བས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་
དོཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡེ་པ་དག་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བའི་(སེམས་)ནི་
ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་བཏང་སྟོམས་ལ། །ཅེ་གཅིག་སེམས་མེད་ལ་དེ་མེད།།

ཆོར་བ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་བཏང་སྟོམས་ཉིད་ལ་ཡིན་པར་འདོད་དེ།
ཆོར་བ་གཞན་དག་ནི་རྣམ་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར་མི་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་
གསུམ་ན་ཉེར་བསྟོགས་ཁོ་ན་ལ་འཆི་སེམས་དང་སྐྱེ་སེམས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དག་ན་ནི་
མེད་དེ། བཏང་སྟོམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོཞེས་སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་འཆད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་སྟོ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་མཉམ་

གཞག་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་མེད་དེ། (མཉམ་གཞག་དང་།) རིས་མི་འདྲ་བའི་སེམས་མངོན་
དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིང་ངེ་འདྲིན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱང་བའི་སྒྲིབ་བྱང་
ཡིན་(པས་གསལ་)པའི་ཕྱིར་དང་། (ཤིན་ཏུ་སྤངས་པས།) ལྷས་ལ་ཕན་འདོགས་(པས་གོང་མ་གཉིས་སུ་
མཉམ་གཞག་གི་སེམས་ལ་དེ་དག་མེད།)པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་མེད་(གསུམ་ལ་གནས།)པའི་ངང་ལའང་
(འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་)དེ་དག་མེད་དེ་(དེ་དག་ལ་གནས་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱ་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་།)འཆི་
བ་དང་སྐྱེ་བ་ནི་སེམས་གཞན་དུ་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཆམས་སྒྲིབ་བ་ཡིན་པ་ན་སེམས་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཉིང་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དག་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་ནའང་སེམས་
འབྱུང་བར་བཤད་དོ། ། (ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།)

ཟུངན་འདའ་ལུང་བསྟན་མིན་གཉིས།

གང་ཞིག་འཆི་བའི་སྲིད་པ་ནམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་དག་བཅོམ་པ་ཟུ་
ངན་ལས་འདའ་བ་ནི་(འདོད་པ་ན་ནམ་སྤྲིན་བཏང་སྟོམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་)སྒྲིབ་ལམ་པ་དང་
ནམ་སྤྲིན་སྐྱེས་(གང་རུང་དང་མེད་པ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་ལམ་པའི།)སེམས་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་
ལུང་བསྟན་པ་མིན་པ་གཉིས་ལས་གང་རུང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་
ཡིན་ཏེ། སེམས་གཉིས་པོ་དེ་སྟོབས་ཚུང་བས་སེམས་རྒྱན་ཆད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
དང་། གཞན་དག་ནི་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་གང་སྤེལ་གྱི་ཁྲི་ཀར་ཁ་ཅིག་ན་
རེ་དག་བཅོམ་པས་མི་དགེ་བ་(དང་ཉོན་མོངས་ཅན་)སྤངས་ཤིང་ཟག་མེད་གསལ་བས་དེ་ལས་
ཟུངན་ལས་མི་འདའ་ལ། དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནི་ནམ་སྤྲིན་དང་བཅས་ཤིང་དག་བཅོམ་ནི་
མ་འོངས་པའི་ནམ་སྤྲིན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པས་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ཟུངན་ལས་
འདའ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ་མཐར་གྱིས་འཁོར་བ་སྤོང་བ་ཡིན་
ཏེ། འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ནི་མི་དགེ་བ་དང་། སྲིད་ཅེ་ལས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བས་ནི་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཟུངན་ལས་འདའ་བའི་སེམས་

མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ནི་དགོ་བ་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་
ཞུགས་པས་ནི་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་འཆི་བའི་ཚུལ་ནི་གལ་ཏེ་འཆི་བ་ན་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་དུ་ནམ་ཤེས་
འགག་ཅི་ན།

འོག་མི་ལྟར་འགོ་མི་སྐྱེ་ནམས། །རིམ་གྱིས་འཆི་ན་རྟུང་པ་དང་།།

ལྷེ་བ་སྟོང་གར་ཡིད་འཆི་འཕོ། །

འོག་ངན་སོང་གསུམ་དང་མི་དང་ལྟར་འགོ་སྟེ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དག་བཅོམ་པ་
ཟུང་ན་ལས་འདའ་བ་ནམས་རྩུས་སྐྱེས་ལ་ནི་འདི་ལྟར་མ་ངེས་པས་(ཅིག་ཅར་འཆི་ན་ཡིད་དང་
ལུས་དབང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགགས་པ།)རིམ་གྱིས་ཏེ་སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གསུམ་འཆི་བ་ན་རིམ་
པ་ལྟར་ངན་སོང་བ་རྟུང་པ་དང་མི་ལྷེ་བ་དང་ལྟ་དང་དག་བཅོམ་པ་ནི་སྟོང་གར་ཡིད་འཆི་
འཕོའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དག་བཅོམ་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་ནས་འཕོའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་ནམ་
ཤེས་ནི་གཟུགས་མེད་ཅིང་བསྟན་མེད་ཡིན་པས་ལུལ་ན་མི་གནས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
འཆི་བ་ན་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་རྟོག་སྟེགས་པ་ལ་ཚུ་བཏབ་པ་ཡལ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་
རྟུང་པ་ལ་སོགས་པར་བྱབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཡིད་འཕོ་ཞེས་བྱའོ། །ཀྱུན་ལས་བཏུས་ལས་
ནི་དགོ་བ་བྱེད་པའི་ལུས་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་སྦྱང་གང་བར་འགྱུར་རོ། །མི་དགོ་བ་བྱེད་པའི་
ལུས་ནི་སྟོད་གང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དེ། འདིའི་ལྟར་ན་ངོད་སྦྱང་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་
པ་མཐར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ག་ནས་ཀྱུན་གཞི་འཕོ་བར་འདོད་དོ། །

གལ་ཏེ་འཆི་འཕོ་བ་ན་གནད་གཅོད་པ་དེ་དག་(རྩུ)གང་(གིས་)ཞེ་ན།

གནད་གཅོད་པ་ནི་ཚུ་སོགས་ཀྱིས།།

གནད་གཅོད་པ་ནི་(བད་ཀན་དང་མཁྱིས་པ་དང་རླུང་ཤས་ཆེན་རིམ་པ་ལྟར།)ཐུ་དང་སོགས་
པའི་སྐྱུ་གཟུང་བ་མེད་དང་རླུང་གི་ཁམས་ནམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དག་ཏུ་
འཁྱུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཉམས་ནས་འཆི་བ་སྟེ། དེ་ཡང་
མཆོན་ཆ་རྟོག་པོས་བཏབ་པ་ལྟར་ཆོར་བ་མི་བཟད་པས་ཉམས་པས་བཅད་པ་དང་འདྲ་
བར་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་འདྲེ་དང་གདོན་གྱིས་དངོས་སུ་ཤིང་དུ་མ་བུར་བྱེད་པ་ལྟར་
གཅོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སའི་ཁམས་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གཅོད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་
ནམས་ལ་རླུང་དང་མཁྱིས་པ་དང་བད་ཀན་དག་ལས་སྐྱོན་བཞི་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་རླུང་ཤས་ཆེན་རླུང་དང་མཁྱིས་པ་ཤས་ཆེན་མེད་དང་། བད་ཀན་ཤས་ཆེན་ཐུ་དག་
གིས་གཅོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་འཛིག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་སོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དགེ་བ་བྱེད་ཅིང་གཞན་གྱི་གནད་དུ་བསྐྱུན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་ལྟ་ལ་སོགས་པ་
ཅིག་ཅར་འཆི་བ་ནམས་ནི་གནད་གཅོད་མེད་པར་འཆི་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་
གང་སྟེལ་གྱིས་བཤད་པས་དེ་དག་གིས་མི་གཅོད་པ་དག་ཀྱང་སྤིང་དོ། ། (ལྟ་དག་ནི་ནང་ན་
གནད་འཆད་པ་མེད་ཀྱང་འདོད་པ་ན་ལྟའི་བྱ་འཆི་བ་ལ་གོས་དང་རྒྱན་ལས་སྐྱ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱུང་བ་དང་། ལུས་
ཀྱི་འོད་སྤར་བས་རྒྱུང་བར་འཁྱུར་བ་དང་། ལུས་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཐིགས་པ་ལུས་ལ་འཆགས་པ་དང་། གཡོ་བའི་བདག་
ཉིད་ཅན་ཡང་སྟོ་ཡུལ་གཅིག་ལ་གནས་པར་འཁྱུར་བ་དང་། མིག་འབྱེད་འཇུགས་བྱེད་པར་འཁྱུར་བ་སྟེ་མ་ངེས་པ་ཉེ་
བའི་འཆི་ལྟས་ལྟ་དང་། གོས་རིམ་ཅན་དུ་ཁྱུར་པ་དང་། མེད་ཀྱི་ཐེང་རྒྱུང་པར་འཁྱུར་བ་དང་། མཆན་ཁུང་གཉིས་
ནས་རྩལ་འབྱུང་བ་དང་། ལུས་ལས་རིང་བ་འབྱུང་བ་དང་། ལྟའི་བྱ་རང་གི་སྟན་ལ་མི་དགའ་བར་འཁྱུར་བ་སྟེ་དེ་དག་
བྱུང་ན་འཆི་བར་ངེས་པས། ངེས་པ་ཅན་གྱི་འཆི་ལྟས་ལྟ་འབྱུང་ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་གྱི་རྒྱ་ཀ་ལས། ངེས་པ་
ཅན་གྱི་འཆི་ལྟས་འདི་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་མི་འབྱུང་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་འབྱུང་མོད་ཀྱིས་ལྟའི་
འཆི་ལྟས་བསྟོམས་ནས་ལྟ་ཞེས་བཞོད་དོ། །འཆི་ལྟས་དེ་དག་ནི་ལྟའི་ཞག་ལྟ་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་ལུས་
ཀྱི་སྐྱུ་གཟུང་མནར་མེད་ཆེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྐྱུ་གཟུང་འཆི་ལྟས་བྱུང་བའི་ལྟ་ཆེ་སྟེ། དན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། ལྟའི་
ཡུལ་ནས་ལྟུང་བ་ན། །སྐྱུ་གཟུང་རབ་དུ་སྟེ་བ་གང་། །དེའི་ཁྱད་པར་སེམས་ཅན་དམུལ། །བཅུ་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་མོད་

གནས་གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ།

དོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འཆི་ལྷས་ཐོག་ནས་ལྷའི་བྱ་གཞན་གྱིས་རྒྱང་ནས་མེ་ཏོག་ཅན་གྱི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་སྒྲིང་གར་
བཞག་ནས། ལྷའི་བྱ་ཁྱོད་འདི་ནས་ཤི་འཕྱོངས་ནས་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་མའི་འཇིག་རྟེན་འཛམ་གླིང་དུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག
དེ་ཡང་དད་པའི་གཤོལ་གྱིས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཆེད་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་བརྗོད་པ་ན། སྤྱི་བྱ་བྱེ་ཆན་ལ་སྒྲིམ་པ་
ལྟར། གྱེ་རྒྱད་ཤིང་རྩ་སྣ་ཆོགས་ཆལ། གྱེ་རྒྱད་ཆེའུ་དལ་གྱིས་འབབ། གྱེ་རྒྱད་སྦྱག་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྷ། སྒྲིེ་སྦྱགས་འདོན་
ཞིང་ས་ལ་ལྷང་། ཞེས་སྒྲིེ་སྦྱགས་འདོན་ནོ།)

གསུམ་པ་ཤི་ནས་ངི་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི།

འཕགས་དང་མཆམས་མེད་བྱེད་པ་དག །ཡང་དག་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས།

སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཆི་བ་ན་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་
ཆོགས་རྣམ་གསུམ་དུ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞེ་ན་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཆོགས་དང་།
ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཆོགས་དང་། མ་ངེས་པའི་ཆོགས་པ་ཞེས། དེ་ལས་འཕགས་པ་
དང་མཆམས་མེད་པ་བྱེད་པ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་
པ་ཡིན་ཏེ། ངན་འགོ་མེད་པར་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཐར་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤི་
འཕྱོངས་མ་ཐག་ཏུ་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྟོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་འཆད་པ།

ད་ནི་སྟོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་འཆད་པ་ན་འདིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པའི་
རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་བསྟན་པར་མི་རུས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱི་ཚུགས་

དང་། ལ་ཅིག་ནི་སྤེལ་ཞི་དང་། ལ་ཅིག་སྤྲོད་གཡོགས་མེད་པ་དང་། ལ་ཅིག་ནི་ཉི་ཟླ་མེད་
པ་(ར་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྲིན་མཆོམས་ཀྱི་འོར་བུས་བྱ་བ་བྱེད་པ་འོར་བུ་བཀོད་པའི་ཞིང་ལྷ་བུ་)དང་། ལ་ཅིག་ནི་
སྤོང་གསུམ་ཉི་ཟླ་གཅིག་གིས་འཁོར་བ་(ཀུན་བཟང་གི་ཞིང་ལྷ་བུ་)དང་། ལ་ཅིག་ནི་བྱང་ཚུབ་
གྱི་ཤིང་ལའང་སྤོང་གསུམ་འདྲིའི་ཚད་ཅམ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཐའ་
ཡས་པ་ཡོད་པར་མདོ་དེ་དང་དེ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ། (འཛིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱང་
སྤྱོད་ཆོགས་ཡོད་དེ། སལ་ཆེན་ལས། རྩོགས་རྣམས་ཀུན་ན་ཞིང་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་སྤྱང་། ལ་ལ་རྒྱུ་པོ་ལ་ལ་གྲུ་གསུམ་སྟེ།
དེ་དག་ལ་ལ་རྩོགས་ན་གྲུ་བཞིར་གནས། ཀུན་ཀྱང་ལས་རྣམས་རྒྱ་མཚོས་རྣམ་པར་བྲིས། ཞེས་སོ། འཛིག་རྟེན་འདི་
ཡང་སལ་ཆེན་ལས། གཞི་དང་སྤྲིང་པོ་མེ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཛིག་རྟེན་ན་སངས་རྒྱལ་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཀྱི་ཕྱག་
མཐིལ་གྱི་འོར་བུ་རིན་པོ་ཆའི་ནང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ནམ་མཁའ་དང་མེ་དང་རྩ་
དང་སའི་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་དང་མེ་རྟོག་ཚད་མེད་དང་ཕྱག་མཐིལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་ཁམས་མིང་ཅན་ཉི་ཤུ་
རྩ་ལྔ་ཡོད་པའི་བརྒྱ་གསུམ་པར་བཤད་ལ་མི་མཛེད་འདྲིའི་ཤར་གྱི་འདབ་ཆགས་པ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁེངས་པ་
ཅན་དང་། ལྟོ་ན་ལྷག་པ་དང་། ལུབ་ན་རྩལ་བསམ་པ་དང་། བྱང་ན་རྣམ་པར་བྱང་དང་། བྱང་ཤར་ན་འཕོ་བར་བྱེད་པ་
དང་། ཤར་ལྟོ་ན་སན་པ་དང་། ལྟོ་ལུབ་ན་ཀུན་རྟོག་པ་དང་། ལུབ་བྱང་ན་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་དང་། འོག་ན་མི་ཆེ་བ་
དང་། སྤོང་ན་ཞིང་ཁམས་དབྱངས་སྒྲོགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། སྤྲིང་བཞི་པ་འདི་ན་བཙུང་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་
བྱ་ལ། འདྲིའི་ཤར་གྱི་འདབ་ཆགས་པ་ན་སྤྲིང་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱངས་བ་དང་། ལྟོ་ན་བཟོད་པར་དགའ་བ་དང་། ལུབ་
ན་གཉེན་དང་ལྷན་པ་དང་། བྱང་ན་སེང་གེ་ཡོད་པ་དང་། བྱང་ཤར་ན་རྣམ་པར་བརྟེན་པ་དང་། ཤར་ལྟོ་ན་དགའ་བ་
དང་། ལྟོ་ལུབ་ན་སྤྲིང་པོ་དམ་པ་དང་། ལུབ་བྱང་ན་ས་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །)

མི་མཐེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བསྟན་པ།

དེའི་ཕྱིར་འདིར་བསྟན་པ་ནི་མི་མཐེད་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ལ་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི། །གནས་པར་འདོད་པའི་འོག་དག་གི།

རླང་གི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་ནི། །ས་ཡ་དྲུག་འབྱམ་གྲངས་མེད་དོ།།

(འཛིག་རྟེན་གཉིས་ཡོད་པའི།) སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ལ་སྟོན་གྱི་
འཛིག་རྟེན་(ཉི་སྟོང་གསུམ་)བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་མཆམས་སྦྱར་བའོ། །དེ་འཆད་པ་ན་སྟོན་
གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རིམ་པ་དང་ཆད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དང་། ཆད་ཉིད་
བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལའང་གསུམ་ཡོད་པའི་རྟེན་ནི་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་རླང་གི་
དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་གནས་པར་འདོད་པའི་མངོན་པ་བ་ལྟར་ན་སྟོན་གྱི་འོག་དག་གི་
གཞིར་གྱུར་པའི་རླང་གི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམས་ཏེ་སྟེང་འོག་དུ་ནི་དཔག་ཆད་ས་ཡ་(སྟག་
གཅིག་དང་)དྲུག་འབྱམ་ཡོད་ལ། (སྟོང་གསུམ་དང་མཉམ་པས།) རྒྱར་གྲངས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་
སེམས་ཅན་སྤྱིའི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཆགས་སོ། །རླང་གི་སྟེང་དུ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་
ཁྱབ་འབྱུག་པ་རུས་སྒྲལ་གྱི་སྟེང་ན་གནས་པ་དང་། དབང་ཕྱག་པ་དབང་ཕྱག་གི་འདོད་
པ་ལས་བྱུང་བར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་སེལ་ལོ། །(ཕྱགས་རྒྱ་ཁ་དོག་དབྱིབས་དང་ཆད། ཡོན་ཏན་
བྱེད་ལས་ངེས་པའི་ཆོག་ ཅིས་པ་བརྒྱད་གྱིས་ངེས་པར་བྱའོ།) རླང་དེའི་མིང་ནི་འཇམ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
དབྱིབས་ནི་རྒྱམ་པོའོ། །ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་པའམ། ཁ་ཅིག་ནི་སྣ་རྒྱར་འདོད་ལ། ཡོན་ཏན་
ནི་ཆན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་རྩིས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་རུས་པ་(འི་སྟབས་)དང་། ལས་ནི་བརྟེན་
པ་རྣམས་འདེགས་པ་དང་། རོ་བོ་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་།

རྒྱང་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

ཆུ་རམས་འབྲམ་ཕྱག་བརྩ་གཅིག་དང་། །སྟོང་ཕྱག་དག་ནི་ཉི་ཤུའོ།

ཕྱིས་ནི་རམས་སུ་འབྲམ་ཕྱག་བརྩད། །ལྷག་མ་དག་ནི་གསེར་དུ་འགྱུར།

དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱང་དེའི་སྟེང་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་སློན་གསེར་གྱི་སྟོང་པོ་ཅན་ཞེས་བྱ་
བ་འབྲིགས་པ་ལས་ཆར་གྱི་རྒྱན་ལོ་མང་པོར་བབ་པ་ལས་རྒྱའི་དགྲིལ་འཁོར་འཆགས་ཏེ་
རྒྱའི་དགྲིལ་འཁོར་འཆགས་པ་)དེའི་ཆད་ནི་རམས་སུ་དཔག་ཆད་འབྲམ་ཕྱག་བརྩ་གཅིག་དང་
སྟོང་ཕྱག་དག་ནི་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའོ། (ཐད་ཀར་མི་འཕོ་བ་ནི་ལས་ལས་གྲུབ་པ་སྟེ་ཟས་མ་བྱ་བ་ལོང་གར་སྟོང་
པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྟོན་གནས་པའི་རྒྱང་གིས་བརྟེན་པའོ།) དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་དེ་(ཡུན་རིང་པོར།)རྒྱང་གིས་
དགྲུགས་པ་ལས་(དུས།)ཕྱིས་ནི་(རྒྱའི་)རམས་སུ་དཔག་ཆད་འབྲམ་ཕྱག་བརྩད་ཡོད་པའི་
མཆོར་གྱུར་དོ། ། དེའི་ལྷག་མ་(དཔངས་སུ་)དཔག་ཆད་འབྲམ་ཕྱག་གསུམ་དང་སྟོང་ཕྱག་ཉི་
ཤུ་(ཁོར་ཡུག་རྩ་ས་ལ་ཕྱག་གསུམ་དུག་འབྲམ་ཁྲི་དང་སུམ་བརྒྱ་ལྟ་བུ།)དག་ནི་མཆོའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་
དགྲིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་དོ། །

ཆུ་དང་གསེར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི། །ཐད་ཀར་འབྲམ་ཕྱག་བརྩ་གཉིས་དང་།

སྟོང་ཕྱག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཕྱག་ནི། །ཕྱེད་དང་ལྷ་རྣམས་ཁོ་ནའོ།

ཁོར་ཡུག་རྩ་ནི་སུམ་འགྱུར་རོ། །

ཆུ་དེ་དང་གསེར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་གྱི་དགྲིལ་གྱི་ཐད་ཀར་ནི་དཔག་
ཆད་འབྲམ་ཕྱག་བརྩ་གཉིས་དང་སྟོང་ཕྱག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཕྱག་ནི་ཕྱེད་དང་ལྷ་རྣམས་ཁོ་
ནའོ། །དེ་དག་གི་ཁོར་ཡུག་སྟེ་མཐའ་སྟོར་དུ་ནི་སུམ་འགྱུར་དུ་བཅི་སྟེ། དཔག་ཆད་འབྲམ་
ཕྱག་སུམ་རྩ་ཅ་དུག་དང་སྟོང་ཕྱག་བརྩ་དང་བརྒྱ་ཕྱག་ཕྱེད་དང་བཞིའོ། །གལ་ཏེ་དགྲིལ་

འཁོར་དག་ཚད་མཉམ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ངི་ལྟར་ན་རྒྱང་གི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཐད་ཀར་དང་
མཐའ་མར་ཚད་མེད་ལ་རྒྱ་དང་གསེར་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རྒྱང་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་
འོག་གཞིར་གནས་པ་ལ་ཚད་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དང་གསེར་ལ་ཚད་བཤད་པ་
ནི་སྤྱིང་བཞིའི་འོག་གཞིར་གྱུར་པའི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱིང་བཞིའི་འོག་
གཞིར་གྱུར་པའི་རྒྱང་ལའང་རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་ཚད་ཅམ་(ལ་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་རྩེལ་ལྟར་)ཡོད་ལ།
སྟོང་གསུམ་གྱི་འོག་གཞིར་གྱུར་པའི་རྒྱ་དང་གསེར་ལའང་ཚད་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གི་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྒྱང་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་འོག་གཞི་གཅིག་ཏུ་འདབ་ཆགས་པར་
འབྲེལ་པའི་དེ་ལ་ཚད་མེད་ལ། རྒྱ་དང་གསེར་ནི་དེའི་སྟོང་དུ་སྤྱིང་བཞིའི་འོག་གཞིར་གྱུར་
པ་ཟེལ་པའི་ཐེགས་པ་ལྟར་དུ་མ་བྱུར་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་དག་གི་ཚད་བསྟན་པ་ཡིན་
ལ། དེ་དག་གི་བར་ནམས་ན་ནི་སྤྱིང་བར་གྱི་ཐུན་པ་ཡོད་དེ། གདགས་པ་ལས། འདིག་
རྟོན་བར་མཚམས་པན་ཆད་དུ། ཉི་ཟླ་དེ་བཞིན་སྐར་མ་དང་། རྒྱ་སྐར་ཆོགས་ནི་རྒྱ་ཆེན་
ཀུན། ཁོར་ཡུག་མི་འདའ་འདིག་རྟོན་གྱི། བར་མཚམས་ཐམས་ཅད་ཐུན་པར་འདུག །
ཅས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོར་ཡུག་གི་བྱི་
རོལ་ཏུ་རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་རེར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད་
ཅུ་ཙུ་བྱེད་དང་བརྒྱད་ལྷག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབ་དཔོན་གང་སྤེལ་བས་ཀྱང་།
གང་དག་གི་རེ་རེའི་ཚད་ཐད་ཀར་འབྲུམ་སྤྲག་བརྒྱ་གཉིས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་
བཤད་པ་རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱར་གནས་སོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ་དེ་ཉིད་རིགས་པར་བལྟའོ། །སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་ནི་དགྲིལ་འཁོར་
གསུམ་ག་ལ་ཚད་མ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྒྱ་དེ་དག་ངི་ལྟར་ཐད་ཀར་འབོ་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་
ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མི་འབོ་སྟེ་ཟས་མ་ཁྱུ་བ་ལོང་

དུ་མི་ལྷུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ནི་རླུང་དེ་ནི་སློ་ན་གནས་པ་
དང་། འོག་གཞིར་གནས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རླུང་གིས་བརྟེན་པས་འབོ་བར་མི་འགྱུར་
རོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །

རི་བཤད་པ།

རྟེན་པ་བཤད་པ་ལ་རི་བཤད་པ་ནི།

དེ་ལ་ལྷན་པོ་གཉའ་ཤིང་འཛིན། །གཤོལ་མདའ་འཛིན་དང་སངས་ལྷེང་ཅན།།

དེ་བཞིན་བལྟ་ན་སྤྱག་རི་དང་། །རྟ་ན་དང་ནི་རྣམ་འདུད་དང་།།

ལུ་ལྷུང་འཛིན་རིའོ་.....

དེའི་རྗེས་ལ་(ལས་ཀྱི་དབང་གིས།)ནམ་མཁའ་ལ་ས་པོན་(ནམ་ཁམས།)སྣ་ཆོགས་ཀྱི་སྤྲིང་
པོ་ཅན་གྱི་སྤྲིན་འཁྲིགས་ཏེ་ཆར་ལོ་མང་དུ་བབ་པ་ལས་ཡང་མཆོ་ཆེན་པོ་ཞིག་འཆགས་
ཏེ། ཆད་ནི་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་ཅམ་ཞིག་ཏུ་ངས་སོ། །དེ་ལ་ཁམས་རབ་སྤྱད་ཅིང་འབྱེད་
པའི་རླུང་གིས་བྱ་གཞིར་དཀྱུགས་པ་ལས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་དེ་ལ་ལྷན་པོའི་རི་འཆགས་ཏེ།
བརྗེད་ཆེ་བས་ན་ལྷན་པོ་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་ན་རི་རབ་བོ། ། (དེ་བཞིན་དུ་རི་ཕྱི་མ་
རྣམས་དང་གྲིང་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་དབྱིབས་དང་འདྲ་བའི་རླུང་ལས་རིམ་གྱིས་འགྱུ་བ་བོ།)

ཡང་ཁམས་འབྲིང་སྤྱད་ཅིང་འབྱེད་པའི་རླུང་གིས་བྱ་གཞིར་རི་དེ་ལ་བསྐྱོར་དེ་
དཀྱུགས་པ་ལས་ལྷན་པོའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཉའ་ཤིང་འཛིན་དང་། གཤོལ་མདའ་འཛིན་དང་།
སངས་ལྷེང་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་བལྟ་ན་སྤྱག་གི་རི་དང་། རྟ་ན་དང་། རྣམ་པར་འདུད་
དང་། ལུ་ལྷུང་འཛིན་གྱི་རི་ཞེས་བྱ་བ་བདུན་ཆགས་ཏེ། རི་དེ་དག་གི་རྩེ་མོ་ཉི་མའི་ཤིང་

ཉེ་གཉའ་ཤིང་འདྲིན་པའམ། གཉའ་ཤིང་གི་རྣམ་པ་དང་། གཤོལ་མདའི་རྣམ་པ་དང་།
མེང་(གསེར་གྱི་མེང་ལྗང་ཡོད་པས་སམ།)ལྗང་གི་མདངས་འདྲ་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། བྲག་
ཉེ་རྣམ་པ་འདྲ་བ་དང་། དབུས་ཕྱོགས་སུ་རྣམ་པར་འདུད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་
བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དོ། ། (དེ་དག་ནི་རི་དགུ་ཡིན་ལ་སའི་དངོས་གཞི་
ལས་ནི་རྣམ་པར་འདུད་དང་། ཉ་རྣམ་པ་དང་། བཟླ་ན་སྟུག་དང་། མེང་ལྗང་ཅན་དང་། གཤོལ་མདའ་འདྲིན་དང་། ཞེས་
བར་པ་ལྷ་གོ་རིམ་གཞན་དུ་བཤད་ཅིང་། རི་དེ་དག་གི་མིང་དེ་རྣམས་ནི་དེ་དག་གི་ཚེ་མའི་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་
བཟླ་བར་བྱའོ། ཞེས་བཤད་དོ།)

.....དེ་ནས་ནི། སྤྲིང་རྣམས་ཡིན་ནོ་དེ་དག་གི།

ཕྱི་རོལ་ན་ནི་ཁོར་ཡུག་སྟེ། བདུན་ནི་གསེར་ཡིན་དེ་ལྷགས་སོ།

ལྷན་པོ་རིན་ཆེན་བཞིའི་རང་བཞིན། རྩུ་ཡི་ནང་དུ་བརྒྱད་ཁྲི་དག

རྒྱབ་པོ་དེ་བཞིན་སྟེང་དུ་ཡང་། དཔག་ཚད་དག་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའོ།

བརྒྱད་པོ་འཕང་དུ་བྱེད་བྱེད་དཔེ། དེ་དག་རྣམས་སྤྲུའང་འཕང་དང་མཉམ།

དེ་ནས་ནི་ཡང་ཤར་དང་སྟོང་དང་རྒྱབ་དང་བྱང་དུ་ཁམས་ཐ་མ་སྟུང་ཅིང་འབྱེད་
པའི་རྒྱང་གིས་ཁོལ་བྱར་དཀྲུགས་པས་ལུས་འཕགས་ཀྱི་སྤྲིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཆགས་
པ་ཡིན་ནོ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་ནས་ཀྱན་དུ་བསྐྱོར་བས་སྤྲིང་དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་
ན་ནི་ཁོར་ཡུག་ལྷགས་རི་སྟེ། (དེའི་ཕྱིའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་དཔག་ཚད་ས་ཡ་ཐག་གསུམ་དང་དྲུག་འབུམ་ཉིས་
སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྷ་ཡོད་པ།) དེས་ནི་སྤྲིང་བཞི་ཁོར་ཡུག་དུ་བསྐྱོར་དོ། སྤྲིང་བཞི་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་རྩུ་ཡི་གིས་དུས་མཉམ་དུ་འཆགས་སོ། རི་དེ་དག་ལས་སྟུ་བྱུང་འདྲིན་
ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་ཁོར་ཡུག་དེ་ནི་ལྷགས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ནོ། ། (གདགས་པ་ལས། ཤར་ཤེལ། རྒྱབ་དངུལ་དུ་བཤད་དོ།) ལྷན་པོ་ནི་ཤར་དངུལ་དང་སྟོང་པོ་རྒྱུ་

དང་ཅུབ་ཤེལ་དམར་པོ་དང་བྱང་གསེར་ཏེ་རིན་ཆེན་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །རི་རབ་
གྱི་ངོས་རིན་པོ་ཆེ་གང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེའི་འོད་གྱིས་དེའི་ངོས་གྱི་ནམ་མཁའ་
དེའི་ཁ་དོག་ཏུ་སྒྲུང་ལ། དེའི་འོད་གྱིས་ངོས་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འང་དེའི་ཁ་དོག་ཏུ་སྒྲུང་སྟེ། དེས་
ན་འཇམ་བུའི་གླིང་གི་ངོས་བེ་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེའི་འོད་གྱིས་འདིའི་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱ་
མཚོ་འང་བེ་རྒྱུའི་ཁ་དོག་ཏུ་སྒྲུང་ངོ། །ཆད་ནི་རི་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུའི་ནང་དུ་
དཔག་ཆད་བརྒྱུད་ཁྲི་དག་ཅུབ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྒྱུའི་སྟངས་དུ་ཡང་རི་རབ་ནི་དཔག་ཆད་དག་ནི་བརྒྱུད་ཁྲི་འཕགས་པའོ། །

མདོ་པལ་ཆེར་ལས་ནི། རི་རབ་དཔག་ཆད་འབྲམ་རྒྱག་ཁྲི་བརྒྱུད་སྟོང་པ་
དང་། རྒྱ་མཚོ་འང་དཔག་ཆད་བརྒྱུད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་པར་བཤད་མོད་གྱི། འདིར་ནི་འདུལ་བ་
ལུང་གཞི་ལས། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ནི་དཔག་ཆད་བརྒྱུད་ཁྲི་ནི་འོག་ཏུ་གསེར་གྱི་ས་གཞི་
ལ་ཐུག་པར་འདུག་གོ། །དཔག་ཆད་བརྒྱུད་ཁྲི་ནི་རྒྱུའི་སྟངས་དུ་བྱུང་སྟེ་དེ་ལྟར་དཔག་ཆད་
འབྲམ་རྒྱག་ཁྲི་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །རི་ཕྱི་མ་བརྒྱུད་པོའི་
འཕང་གི་ཆད་དུ་ནི་རི་རབ་གྱི་ཕྱེད་ཕྱི་བ་གཉའ་ཤིང་འཛིན་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱེད་ཕྱེད་
འབྲི་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཉའ་ཤིང་འཛིན་དཔག་ཆད་བཞི་ཁྲི་ཡིན་པ་ནས་ཁོར་ཡུག་
དཔག་ཆད་སུམ་བརྒྱ་དང་ཕྱེད་དང་བརྒྱ་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྦྱར་ཏེ། དེས་
ན་རི་བརྒྱུད་པོའི་རྒྱ་མཚམས་ཡན་ཆད་གྱི་འཕང་ཆད་བསྐྱེམས་པས་ལྷན་པོའི་རྒྱ་མཚམས་
ཡན་ཆད་གྱི་འཕང་ལ་དཔག་ཆད་སུམ་བརྒྱ་ཕྱེད་དང་བརྒྱ་གསུམ་གྱིས་མ་སླེབ་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །རི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩམས་སུ་སྟེ་ཞིང་དུ་འང་རང་རང་གི་འཕང་དང་ཆད་
མཉམ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུའི་སྟངས་ཡན་ཆད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེས་ན་རི་རབ་དཔག་
ཆད་བརྒྱུད་ཁྲི་པ་དང་གཉའ་ཤིང་འཛིན་བཞི་ཁྲི་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། (ལམས་ངན་པ་རྣམས་
ལས་རི་རབ་གྱི་བང་རིམ་བཞི་དང་གླིང་བརྒྱ་གཉིས་དང་ཁོར་ཡུག་གི་རི་རྣམས་ཐུབ་ལ་གླིང་བརྒྱ་གཉིས་ནི་རྒྱུའི་གླིང་ན་

གནས་སོ།)

མཚོ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མཚོ་བཤད་པ་ནི།

དེ་དག་བར་བདུན་རོལ་མཚོ་ཡིན། །

རི་རབ་ནས་མུ་ཁྱུད་འཛིན་ལ་ཐུག་པའི་རི་དེ་དག་གི་བར་བདུན་ནི་རོལ་པའི་
མཚོ་བདུན་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་རོལ་ཞིང་ཆེ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་
དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་དག་ནི། བསིལ་དང་ཞིམ་དང་ཡང་བ་དང་། །འཇམ་དང་དང་དང་བྲི་ད་
མེད། །འཐུངས་ན་མགིན་དང་སྟོ་བ་ལ། །མི་གཞོད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་ཆུ། ། ཞེས་པའི་
ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའི་ཆུས་གང་(ཞིང་། །དགའ་པོ་ཉེར་དགའ་རྟམ་རྒྱལ་དང་། །བཏང་གཟུང་དང་
ནི་གཟི་ཅན་དང་། །ཡུལ་འཁོར་བསྐྱང་དང་ནག་པོ་ཆེ། །ཞེ་ལའི་འདབ་མ་ཕྱི་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྤྱུ་ཆེན་བརྒྱད་ཅེ།)
བའོ།

ཆད་ངི་ཅམ་ཞེ་ན།

དང་པོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུའོ། །དེ་ནི་ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཡིན། །

དེ་ཡི་རོས་ལ་སུམ་འགྱུར་རོ། །རོལ་མཚོ་གཞན་ནི་ཕྱེད་ཕྱེད་དོ། །

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཟབས་སུ་ནི་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་པར་མཚུངས་ཤིང་དང་པོ་
རི་རབ་དང་གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་བར་གྱི་རོལ་མཚོ་ལ་ཁ་ཞིང་དུ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་
བརྒྱད་ཅུའོ། །དེ་ཡང་རི་རབ་དང་གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་བར་གྱི་ཆད་ཡིན་གྱི་ཤར་རུབ་དུ་
ནི་དཔག་ཆད་ཉིས་འབུམ་བཞི་ཁྲི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་དང་ཕྱེད་ཕྱེད་མཚོ་

གཉིས་ལས་རོལ་མཚོ་བདུན་པོ་དེ་དག་ནི་ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
ནང་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་སྐར་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་
དང་། རྒྱུ་གཏོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚོ་དེའི་གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་ངོས་ལ་ནི་ཕྱོགས་
རེ་རེ་ལའང་ཞེང་གི་སྐུམ་འཁྱུར་རོ་སྟེ། དཔག་ཚད་ནི་ཉིས་འབྲུམ་བཞི་བེད་པ་རེ་རེ་ཡོད་ལ།
རོལ་མཚོ་གཞན་དྲུག་ནི་སྐྲ་མ་སྐྲ་མའི་ཕྱད་ཕྱད་ཀྱི་ཚད་དེ། རིམ་པ་ལྟར་དཔག་ཚད་བཞི་
བེད་དང་ཉི་བེད་ཐེད་དང་ལྔ་སྟོང་དང་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དང་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །
དེ་དག་གི་ངོས་ཀྱི་ཚད་ནི་སྐྲ་མ་སྐྲ་མ་བས་ཆེས་ཆེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྷག་མ་ཕྱི་ཡི་མཚོ་ཆེན་ཡིན། །འབྲུམ་ཕྱག་གསུམ་དང་སྟོང་ཕྱག་ནི། །

ཉི་ཤུ་གཉིས་སོ་.....

ལྷག་མ་སྐྱ་བྱུང་འཛིན་དང་ཁོར་ཡུག་གི་བར་གྱི་རྒྱ་རྩམས་ནི་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚད་ནི་སྐྱ་བྱུང་འཛིན་གྱི་ཐེལ་ནས་ཁོར་ཡུག་གི་ཐེལ་གྱི་བར་དུ་དཔག་ཚད་
འབྲུམ་ཕྱག་གསུམ་དང་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་སོ། །མཐའ་སྒྲོར་གྱི་ཚད་ནི་དཔག་ཚད་
ས་ཡ་ཕྱག་གསུམ་དང་དྲུག་འབྲུམ་བདུན་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བཅིས་པས་ཁོར་
ཡུག་ལྷགས་རིའི་ཕྱིའི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་ནི་དཔག་ཚད་ས་ཡ་ཕྱག་གསུམ་དྲུག་འབྲུམ་ཉིས་
སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་ཡོད་དོ། །ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་དེ་ནི་བ་ཚྭ་ཅན་གྱི་རྒྱས་གང་ངོ་། ། (པལ་
ཆེན་ལས། ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་དེར་གླིང་འདི་ནས་རྒྱ་སྟོང་ཕྱག་ཕྱིད་དང་གསུམ་དང་། རྒྱང་འདས་ལས། རྒྱ་པོ་ས་ཡ་བྱེ་བ་
དབྱས་ནས་ཐིག་བཏབ་པ་བཞིན་འབབ་ལ། བྱང་ན་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་དང་། རྒྱུ་ན་སྟོང་ཕྱག་ལྔ་དང་། ཤར་ན་སྟོང་ཕྱག་
ཕྱིད་དང་བརྒྱད་འབབ་པོ། །དེ་དག་བས་ཀྱང་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་བརྒྱ་པའི་སྤྱིན་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མང་ངོ་། །དེ་ཞུག་
ཞིག་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུར་བསྐྱེས་པའི་ལྷའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱིན་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་ལས། ལྷ་གངས་ཅན་མཚོའི་བྱ་འཇམ་བྱ་རྒྱལ་
མཚན་གྱི་སྤྱིན་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མང་ངོ་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་གངས་ཅན་མཚོའི་གཉིད་ཀྱིས་སྐྱུ་ལ་པའི་སྤྱིན་ལས་བྱུང་
བའི་རྒྱ་མང་ངོ་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་གངས་ཅན་མཚོའི་གནས་ནས་འབབ་བའི་རྒྱ་པོ་བྱེ་བྱ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཆེས་

མང་ངོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་དབྱེས་ལས་མི་འདའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་ཐ་ཆ་བས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པ་དང་། མི་རོ་དང་ཞག་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པ་དང་། འབྱུང་པོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་འབྱུང་གནས་དང་། ལྟ་བུ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆངས་པ་བྱུང་པར་སེམས་ཀྱིས་ཁྱེས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་སྤྲད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་དེ། དེ་འདིག་རྟེན་གཞན་དུ་མ་འཕོས་ན་བསྐལ་པ་འདིག་པའི་མེས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་འབྲིད་མི་ནུས་པར་བཤད་དོ།)

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན། རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། བཤད་ཀར་འབུམ་ཕྱག་བརྩ་གཉིས་དང་། རྟོང་ཕྱག་གསུམ་དང་བརྩ་ཕྱག་ནི། བྱིད་དང་ལྷ་ནམས་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་མི་འགྲིག་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་དང་མཚོ་དང་ཁོར་ཡུག་གི་བར་གྱི་ཆད་བཅིས་ན་འབུམ་ཕྱག་བརྩ་གཉིས་དང་བརྩ་ཕྱག་བརྩུང་དང་བདུན་ཅུ་ཙུ་ཙུ་ལས་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ནི་ཁོར་ཡུག་གི་བྱི་རོལ་ཏུ་ངོས་རེ་རེར་གསེར་དང་རྒྱ་དཔག་ཆད་རྟོང་ཕྱག་གཅིག་དང་བརྩ་ཕྱག་གཉིས་དང་བརྩུང་ཅུ་ཙུ་བྱིད་དང་བརྩུང་ལྟག་པས་ཁོར་ཡུག་ཚུན་ཆད་པས་རྒྱ་དང་གསེར་རྒྱ་ཆེ་བར་འདོད་པའི་བྱིར་སློན་མེད་དེ། ངོས་གཅིག་ན་འང་དེ་བཞིན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་བསྒྲམས་ཏེ། རྟོང་ཕྱག་གཉིས་དང་བརྩ་ཕྱག་ལྷ་དང་བདུན་ཅུ་ཙུ་ལྷ་དག་གིས་བསྟན་ན་འབུམ་ཕྱག་བརྩ་གཉིས་དང་སུམ་རྟོང་དང་བྱིད་དང་ལྷ་བརྩུར་འགྱུར་བས་རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་ཆད་དང་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སློན་གྱི་སློབ་དཔོན་གཞན་དག་ནི་རི་ཐམས་ཅད་འབྲུའི་ཕུང་པོ་ལྟར་གནས་གྱི་ཟུང་ཡག་ནི་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རི་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་དེ་དག་རྩམས་སུ་འང་འཕང་དང་མཉམ་ཞེས་པ་ནི་རྟོང་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚམས་གྱི་ཆད་བཅིས་པ་ཡིན་གྱི་ཁོར་ཡུག་གི་རྩ་བས་ནི་དི་སྐད་བཤད་པའི་ཆད་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་དང་གསེར་བྱུང་པར་གནས་པས་ན་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱིང་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སྤྱིང་བཤད་པ་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།

.....དེ་ལ་ནི། །འཇམ་བུའི་སྤྱིང་སྟེ་ངོས་གསུམ་ལ།།

སྟོང་ཕྱག་གཉིས་སོ་ཤིང་རྟེན་དབྱིབས། །གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་བཞི།།

མཚོ་དེ་ལ་ནི་(ཐོག་མར་སྟོ་དེ་ནས་ཤར་དང་རྩབ་དང་བྱང་དང་ཁོར་ཡུག་ནམས་རིམ་པ་ལྟར་འབྱུང་པ་
ལས་)རི་རབ་ཀྱི་སྟོ་ན་ཤིང་འཇམ་བུས་མཚོན་པ་དང་མཐའ་ཚུས་འཁོར་ཞིང་རང་གི་ངོ་
བོ་སྐྱམ་སར་གནས་པས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་སྟེ་ཆད་ནི་ངོས་གསུམ་ལ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་
གཉིས་གཉིས་ཡོད་ལ་ངོས་གཅིག་སྟེ་ཁོར་ཡུག་ལ་བསྟན་པ་ལ་ནི་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་
བཞི་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །ངོས་དག་ཆད་མཉམ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་
འདི་ནི་ཤིང་རྟེན་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཐའ་སྒྲོར་ན་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་དྲུག་
དང་བྱེད་དང་བཞི་ཡོད་དོ། །དེའི་དབྱས་སུ་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་གང་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་བཞུགས་ནས་རྩྭ་རྩྭ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པར་མཛད་པའི་རྩྭ་རྩྭ་ལྟ་བུ་གདན་
མཛོན་པར་འབྱུང་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་ལྷས་དང་ས་ཕྱོགས་གཞན་གྱིས་བཟོད་པར་མི་
རྒྱས་སོ། །

ཤར་གྱི་ལྷས་འཕགས་ལྷ་ཁམ་འབྲ། །ངོས་གསུམ་འདི་དང་འབྲ་གཅིག་ལ།།

དཔག་ཆད་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱའོ། །

འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་རི་རབ་ཀྱི་ངོས་ན་ལྷས་འཕགས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱིང་ཡོད་
དེ། དབྱིབས་ནི་ལྷ་ཁམ་འབྲ་སྟེ་བཙད་ཁམ་ནི་རི་རབ་ལ་བསྟན་པའོ། །ཆད་ནི་དེའི་ངོས་

གསུམ་ལ་ནི་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་འདི་དང་འབྲ་བར་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། ། རྒྱུ་ཆུང་ཤོས་(ནང་དུ་བསྟན་ཡང་གསུང་)ཁོར་ཡུག་ལ་བསྟན་པ་གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་
བརྒྱའོ། ། མཐའ་སྟོར་ན་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་དུག་སྟོང་དང་བྱེད་དང་བཞི་བརྒྱའོ། ། སྤྱིང་
དེ་ནི་གཞན་པས་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་སྟོང་གིས་འཕགས་པའམ་དེར་སྐྱེས་པའི་མི་རྣམས་འདི་
པ་བས་ལུས་ཆེ་བའི་བྱིར་ལུས་འཕགས་པོའོ། །

བ་ལང་སྟོད་སྤྱིང་རྒྱུ་པོ་སྟེ། །སྟོང་ཕྱག་བྱེད་དང་བརྒྱད་ཡིན་ནོ།།

དེའི་དབུས་སྟོང་ཕྱག་བྱེད་དང་གསུམ། །

འདི་ནས་རྒྱུ་ཕྱགས་གྱི་རི་རབ་གྱི་ངོས་ལོགས་ན་བ་ལང་སྟོད་ཅེས་བྱ་བའི་
སྤྱིང་ཡོད་དེ། དེ་ནི་དབྱིབས་ཀྱན་ནས་རྒྱུ་པོ་སྟེ་མཐའ་སྟོར་གྱི་ཆད་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་
བྱེད་དང་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། ། དེའི་དབུས་ལ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་བྱེད་དང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །
སྤྱིང་དེ་ན་གཙོ་བོར་བ་ལང་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ལོངས་སྟོད་པའི་བྱིར་བ་ལང་སྟོད་དོ། །

སྐྱ་མི་སྟན་བརྒྱད་བྱ་བཞིར་མཉམ།།

འདི་ནས་བྱང་ཕྱགས་གྱི་རི་རབ་གྱི་ངོས་ན་སྐྱ་མི་སྟན་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱིང་ཡོད་
དེ། ཆད་ནི་ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་སྟེ་ཀྱན་ནས་བསྟོར་ན་དཔག་ཆད་
སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་གྱིས་འཁོར་ཏེ་དབྱིབས་ནི་བྱ་བཞིར་མཉམ་པར་གནས་སོ། ། དེར་སྐྱེས་
པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་འཆི་བའི་ཞག་བདུན་གྱི་གོང་དུ་ཁྱོད་འཆིའོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་མི་སྟན་
པ་ནམ་མཁའ་ལས་ཐོས་པའི་བྱིར་རམ། བེ་ཤ་ཅི་ཏ་འདྲེའི་སྐད་དུ་སྐྱ་བའི་བྱིར་སྐྱ་མི་སྟན་
ནོ། ། སྤྱིང་གང་གི་དབྱིབས་ཅི་འབྲ་བ་དེ་ན་གནས་པའི་མི་རྣམས་གྱི་གདོང་གི་དབྱིབས་
(དང་བྱད་མེད་གྱི་སྐྱེ་གནས།)ཀྱང་དེ་དང་འབྲའོ། ། སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི་རྒྱུ་དང་བྱང་གི་
ཆད་འདི་དང་མཐུན་ལ་སྟོ་ཤར་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་བདུན་སྟོང་དང་

བདུན་སྟོང་པར་བཤད་དོ། ། (རྫོང་འཕངས་པའི་མདོར། ཤར་བརྒྱད་སྟོང་། རུབ་དགུ་སྟོང་། བྱང་ཁྱིར་བཤད་པ་ཡང་
སྟངས་དོ།)

དེ་ཡི་བར་གྱི་སྒྲིང་བརྒྱད་ནི། །ལུས་དང་ལུས་འཕགས་སྒྲ་མི་སྟན།

སྒྲ་མི་སྟན་གྱི་ཟླ་དང་ནི། །རྩ་ཡབ་དང་ནི་རྩ་ཡབ་གཞན།

གཡོ་ལྷན་དང་ནི་ལམ་མཆོག་འགོ། །

སྒྲིང་བཞི་པོ་དེའི་བར་གྱི་སྒྲིང་ཕྱན་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ནི་ལུས་འཕགས་པོའི་
སྟོན་ལུས་དང་བྱང་ན་ལུས་འཕགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་འཕགས་པོའི་སྒྲིང་གཡོག་ཡིན་ནོ།
སྒྲ་མི་སྟན་གྱི་ཤར་ན་སྒྲ་མི་སྟན་དང་རུབ་ན་སྒྲ་མི་སྟན་གྱི་ཟླ་དང་། གཉིས་ནི་སྒྲ་མི་སྟན་
གྱི་སྒྲིང་གཡོག་གོ། །འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་རུབ་ན་རྩ་ཡབ་དང་ཤར་ན་རྩ་ཡབ་གཞན་གཉིས་
ནི་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་སྒྲིང་གཡོག་ཡིན་ནོ། །བ་ལང་སྟོད་གྱི་བྱང་ན་གཡོ་ལྷན་དང་སྟོན་
ལམ་མཆོག་འགོ་(ཞེས་བྱ་བ་གནས་སོ།)གཉིས་ནི་བ་ལང་སྟོད་གྱི་སྒྲིང་གཡོག་ཡིན་ནོ། །ཁ་
ཅིག་ན་རེ་རྩ་ཡབ་ན་སྒྲིན་པོ་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་དེ། དེ་ཡང་མི་ཡིན་པའི་བྱིར་ཐམས་ཅད་
ན་མི་གནས་སོ། །སྒྲིང་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྩ་བ་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་རྟེན་པའོ། །འདི་རྣམས་གྱི་
དབྱིབས་ནི་སྒྲིང་གཙོ་པོ་དང་འབྲེལ། ཆད་ནི་མདོན་པར་མ་གསུངས་སོ། །དུས་འཁོར་
ལས་ནི་སྒྲིང་གཙོ་པོའི་བྱེད་བྱེད་དུ་གསུངས་གྱི་གཙོ་པོ་དང་ཉེ་རིང་གི་ཆད་ནི་མ་གསུངས་
སོ། །

འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་རྒྱ་མཆན་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ།

འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་རྒྱ་མཆན་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ནི།

འདི་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ། །དགུ་འདས་གངས་རིའོ་དེ་ནས་ནི།

སྒོས་ངད་ལྗང་བའི་ཚུ་རོལ་ན། །ཆུ་ཞིང་ལྗ་བརྩ་ཡོད་པའི་མཆོ།

འཇམ་བུའི་སྒྲིང་འདི་ཉིད་ནས་སྒྲིང་འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ་གསུམ་ཡོད་
དོ། །དེ་ནས་བྱང་ན་ཡང་རི་ནག་པོ་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་བྱང་ན་ཡང་གསུམ་སྟེ་
དགུ་འདས་པའི་པ་རོལ་ན་གངས་རི་དཔལ་དང་ལྗན་པའོ། །གངས་རི་དེ་འདས་ནས་ནི་
(བྱང་རོས་ན།)སྒོས་ཀྱི་ངད་ལྗང་བའི་རི་ཡོད་དོ། །གངས་རིའི་པ་རོལ་སྒོས་ཀྱི་ངད་ལྗང་བའི་
ཚུར་རོལ་དཔག་ཆད་བརྩ་ན་སྒྲུའི་རྒྱལ་པོ་མ་རྩོས་པའི་གནས་ཟབས་དང་ཆུ་དང་ཞིང་དུ་
དཔག་ཆད་ལྗ་བརྩ་ལྗ་བརྩ་ཡོད། (པ་རྒྱ་མ་རྩོས།)པའི་(གནས།)མཆོ་མ་རྩོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཐའ་
སྒོར་དུ་དཔག་ཆད་ཉིས་བརྒྱས་འཁོར་བའི་གྲུ་བཞི་པ་དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་བལྟ་ན་སྒྲུག་ལ་
མངོས་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྗན་པའི་ཆུས་གང་བ། མེ་ཏོག་ཤུགས་དང་པད་མ་དང་
ཀྲ་སྒྲ་ཏ་དང་པད་མ་དཀར་པོས་ཁེབས་པ་ཡོད་དེ། །དེའི་ནང་ནས་གང་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ཆུ་
བོ་ཆེན་པོ་བཞི་རེ་རེའང་ཆུ་ཕྲན་ལྗ་བརྒྱ་ལྗ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་མཆོ་མ་རྩོས་པ་ལ་གཡས་
ཕྱོགས་སུ་བསྒྲོར་ནས་ཤར་ཕྱོགས་བྲག་སྒང་པོའི་ཁ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་བྱུ་མཆོག་གི་ཁ་དང་།
རུབ་ཕྱོགས་རྟའི་ཁ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སེང་གའི་ཁ་ལྟ་བུ་ལས་བབས་ཏེ་རི་མ་པ་ལྟར་ཤར་
ལྷོ་རུབ་བྱང་གི་རྒྱ་མཆོར་འགོ་སྟེ་གདགས་པ་ལས། ཆུ་སྒྲུང་གང་གྲུ་སི་རྩུ་པ་ལྟ་དང་། སེ་ཏ་
དབའ་རྒྱབས་དབུ་བའི་ཕྱིང་བ་ཅན། །འབབ་ཅིང་ཐམས་ཅད་གསལ་བའི་ཆུ་ཡིན་ཏེ། །
ཕྱོགས་བཞི་ཁོར་ཁོར་ཡུག་དག་ནས་འབྱུང་། །གང་གྲུ་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་མཆོར་འགོ་བ་སྟེ། །
སེན་རྩུ་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཆོར་འགོ་བ་ཡིན། །པ་རྒྱ་ཡང་ནི་རུབ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཆོར་འགོ། །དེའི་
བྱང་ཕྱོགས་རྒྱ་མཆོར་སེ་ཏ་འགོ། །ཆུ་སྒྲུང་རབ་མཆོག་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། །མཆོག་ཏུ་
བཟང་ཞིང་སོ་སོར་འབབ་པ་སྟེ། །རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ལྗ་བརྒྱ་བྱིར་ནས་ནི། །ཆུ་ཡི་རྒྱན་ནམས་
རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་འགོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །འབྲེལ་པ་ལས། དེར་ནི་རྩུ་འཕྲུལ་དང་མི་ལྗན་

པའི་མིས་བཤོད་པར་དཀའོ། །ཞེས་བཤད་ལ། ལུང་སྒྲན་གྱི་གཞི་ལས་ཀྱང་། གནོད་སྦྱིན་གཏུམ་པོ་མི་བཟད་གནས་པ་ཡིད་འོང་ཞིང་། །མེ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་ཤིང་གིས་རྣམ་པར་མངོས་བྱས་པས། །དེ་ལས་རྒྱ་མཚོ་དྲུག་ཅན་དག་ཏུ་འགོ་བ་ཡི། །རྒྱ་བོ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཕྱོགས་བཞིར་འབབ། །གང་གྲ་སིན་རྒྱ་དེ་བཞིན་པ་ལྟར་དང་། །སི་ཏ་དེ་ལ་རྩུ་འཕྱལ་སྟོབས་ཐོབ་པ། །མ་གཏོགས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་བཤོད་པ། །དེར་ནི་ཐུབ་པ་དགེ་འདུན་བཅས་པ་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

པལ་ཆེན་ལས་ནི་རྒྱ་ལྷང་བཞི་པོ་དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཞིའི་དབུལ་དང་གསེར་དང་བེ་རྩུ་དང་རྩོ་རྩེའི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་བྲག་སྒང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ཁའི་སྒོ་དཔག་ཆད་ཅམ་ནས་བབས་ཏེ་རིམ་པ་ལྟར་དབུལ་དང་གསེར་དང་བེ་རྩུ་དང་། །རྩོ་རྩེའི་བྱེ་མ་འདྲན་ཅིང་དེ་དག་གི་བྱེ་མ་ལ་གནས་ནས་མ་རྩོས་པ་ལ་ལན་བདུན་བདུན་གཡས་ཕྱོགས་སུ་བསྐོར་ནས་ཕྱོགས་བཞིའི་རྒྱ་མཚོར་འགོ་ལ། །གཡས་ཕྱོགས་སུ་བསྐོར་བའི་བར་གྱི་སྤིང་དེ་དག་ཀྱང་ལྷ་རྩལ་གྱི་མེ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་མངོས་པར་བྱས་པ་དང་། །མ་རྩོས་པའི་ས་གཞི་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་གསེག་མ་བདལ་ཅིང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་པས་བརྒྱན་ལ། །ངོས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བཙེགས་པ་ལྷ་བྱར་གནས་པར་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་འཇམ་བུ་སྤིང་གི་རྒྱ་ལྷང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་། །མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་སྒྲན་དང་ནགས་ཆལ་ལ་སོགས་པ་དང་། །རྒྱ་མཚོའི་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་མཐུས་འབྱུང་སྟེ། །སྤུང་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས། །འཇམ་བུའི་སྤིང་འདིར་རྒྱ་ལྷང་རི་སྟོད་ཅིག་འབབ་ཅིང་། །མེ་ཏོག་འབྲས་ལྡན་སྒྲན་དང་ནགས་ཆལ་སྟོད་བྱེད་པ། །མ་རྩོས་གནས་པའི་སྤྱི་དབང་སྤྱི་བདག་བཞེན་ནས་ཏེ། །དེ་ནི་སྤྱི་ཡི་བདག་པོ་དེ་ཡི་མཐུ་དཔལ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། །དཔེར་ན་མ་རྩོས་གནས་པའི་སྤྱི་བདག་མེད་ཀྱུར་ན། །(འཇམ་བུའི་སྤིང་འདིར་རྒྱ་ལྷང་འབབ་པར་ག་ལ་འགྱུར། །རྒྱ་ལྷང་མེད་ན་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །རྒྱ་

མཚོ་ལ་ཡང་རིན་ཆེན་གཟུགས་མང་མེད་པར་འགྱུར།) ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

(མཚོ་དེའི་གཡས་རོལ་ན་འདིག་རྟེན་ཆགས་པའི་ཆོ་ཁམས་སྒྲིང་པོ་ཐོང་གི་མཚོག་ལས་སྒྲུང་གིས་བསྟུས་པ་
ལས་གྲུབ་པ་ཤིང་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ།) མཚོ་དེའི་འགྲམ་ན་ཤིང་འཛམ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལ་འབྲས་
བུ་མངར་པོ་རྩ་མ་ཙམ་དང་ལྷན་པ་དེ་སྒྲིན་པ་ཆུའི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལས་འཛམ་བུ་ཞེས་བྱ་
བའི་སྒྲ་འབྲུང་བ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲའི་རྒྱལ་པོ་ནམས་ཀྱིས་ཉར་སྒྲུལ་ནས་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །མ་
ཐོས་པ་ཆུའི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ནམས་ནི་མ་རྩོས་པའི་ཆུ་དང་ཕྲད་པས་འཛམ་བུ་ཆུ་པོའི་
གསེར་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཤིང་དེས་མཚོན་པའི་བྱིར་རམ། ཡང་ན་ཤིང་དེའི་འབྲས་བུའི་
དབང་གིས་སྒྲིང་འདི་ནི་འཛམ་བུའི་སྒྲིང་ཞེས་བྱའོ། (གདགས་པར་གངས་རིའི་ཉེ་འཁོར་དུ་བཤད།)

རི་སྒོས་ཀྱི་ངད་ལྗང་གི་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་འདས་པ་ན་བྲག་གསེར་གྱི་བྱ་
སྒྲིབས་ཅན་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ངོས་ཞེས་བྱ་བ་ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་
པ་མཐའ་སྒྲོར་ན་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱས་འཁོར་བ་སྟེང་དུ་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་བཞི་
འཕགས་པ་(ཁོར་ལྷག་དུ་གསེར་གྱི་)བྲག་གཡོག་(བྱ་སྒྲིབས།)བརྒྱད་སྟོང་དང་བཅས་པ་དང་། (ལམ་
སྟོན་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་པ་ཞེང་དུ་བྱེད་དང་གཉིས་པ།) བྲག་དེའི་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་འདས་པ་
ན་ཤིང་སྒྲ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲ་ལའི་ཕྱེང་བ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྒྲོར་
བ་ཞིག་ཡོད་དེ། སྒྲ་ལའི་རྒྱལ་པོའི་རྩ་བ་ནི་འདོམ་བཞི་བརྒྱ་ཐུར་དུ་བྲག་པ་སྒྲ་ལའི་སྟོང་
པོའི་ཕྱེང་བ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྒྲོར་བའི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྩ་བ་འདོམ་བརྒྱ་གསུམ་ཐུར་
དུ་བྲག་པ་ནས་བདུན་པའི་རྩ་བ་འདོམ་བདུན་གྱི་བར་དུ་བྲག་པ་(ཁྱིན་དུ་འཕགས་པ་ནི་རིམ་
པ་དང་པོ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་གསུམ་ནས་བདུན་པ་དཔག་ཚད་བདུན་གྱི་བར་དུ་འོ།)སྒྲ་ལའི་རྒྱལ་པོའི་ཡལ་ག་
ལོ་འདབ་གྱིས་སྒྲ་ལའི་ཕྱེང་བ་དང་པོ་ལ་ཐུག་པ་ནས་ཕྱེང་བ་དུག་པའི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་
གྱིས་ཕྱེང་བ་བདུན་པ་ལ་ཐུག་ཅིང་བདུན་པའི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ནི་ནམ་མཁའ་ཁྲབ་
པའོ། །ཤིང་དེའི་ཤར་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་འདས་པ་ན་རྩིང་བུ་དལ་གྱིས་འབབ་ཅེས་བྱ་བ་

ཅུ་ཞིང་དུ་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྩུ་ཡོད་པ་མཐའ་སྐྱོར་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱས་འཁོར་བ་ཇིང་གཡོག་བརྒྱད་སྟོང་དང་བཅས་པ་ཡོད་དོ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཡུལ་ངོར་སྟོད་པའི་སྤང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་ནི་སྤང་གཡོག་བརྒྱད་སྟོང་དང་བཅས་ཏེ་དབྱུན་(དང་དབྱིད་དང་དབྱར།)ཟླ་བ་བཞི་(བཞིར་རིམ་པ་ལྟར།)བྲག་གསེར་གྱི་བྱ་སྦྱིབས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ངོས་དང་དབྱིད་ཟླ་བ་བཞི་སྤྲེལ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་གྱི་བྱང་དང་། དབྱར་ཟླ་བ་བཞི་ཇིང་བྱ་དལ་གྱིས་འབབ་དུ་གནས་སོ། །(འདིའི་ལུས་ཀྱི་ཚད་ནི་མི་དུ་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གསུམ། ཞིང་དུ་གཅིག་པ་མཐའ་བདུན་གྱིས་འཁོར་བ། འཕང་དུ་བྱེད་དང་གཉིས་པ་སྟེ། ལུས་དཀར་པོ་མགོ་སྟོ་ལ་མགོ་བོའི་དབུས་དམར་བ་མཆེ་བ་དུག་དང་ལྷན་པ་གནས་གཞན་དུ་འགོ་བ་ན་ཐ་མལ་པའམ། ལྷའི་རྩ་འབྲུལ་ཆེ་བ་གང་རུང་དུ་སྦྱུལ་ནས་སྤང་པོ་དག་གི་མཆོག་ལ་ཞོན་ནས་སེལ་སྟན་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་ཅིང་འགོ་ལོ། རྟེན་གནས་པ་ན་འཁོར་ནམས་ཀྱིས་ཁ་ནང་དུ་ལྷས་ཕྱིང་བ་རིམ་བདུན་གྱི་ས་ལ་པད་མའི་རྩ་བ་ཟེའོ། །) གཞན་ཡང་གྲིང་འདིའི་རྩ་བ་ན་ལུ་རྒྱ་རྩོམ་ཆེན་པོའི་པོ་བྲང་ན་རིག་པ་འཛིན་པ་ནམས་ཀྱི་གནས་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཆོའི་གྲིང་ན་རི་བྱ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་རྩེ་མོ་ན་འཕགས་པ་སྦྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་དང་། རྩ་བ་ན་ཇི་བརྩུན་མ་སྟོལ་མ་བཞུགས་པའི་གནས་དང་། རྒྱའི་རི་བོ་རྩེ་ལྷ་ན་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བཞུགས་པའི་གནས་དང་། ཡུལ་དབུས་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་རྩོམ་ཆེའི་གདན་མི་དང་ཅུ་དང་རྩུང་གིས་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་བ་(དང་། ཁྱོད་ཁྱེད་ཆེན་པོ་དུག)ཡོད་དོ། །

གཞན་ཡང་འཇམ་བུའི་གྲིང་འདི་ན་(མཐའ་འཁོབ་ན་ཐོ་དགོར་དུ། རྒྱ་ཡུལ་དང་ལྷ་ན་དང་ལུ་ན་དང་ཀམ་པོ་རྩེ་དང་ཤ་ཁ་དང་སྤལ་ཁ་དང་བྱི་གདོང་དང་ཐ་གདོང་དང་གི་བ་ཤའི་གདོང་དང་གནམ་གདོང་དང་བྱིར་ཕྱོགས་གདོང་དང་གཤོག་ཐོགས་གཅེར་བྱ་དང་སྦྱས་ཏེ་འགོ་བ་དང་སྟ་མེད་དང་། རྒྱག་ཀྱ་སྟེ།)ཡུལ་ཆེན་པོ་བརྩུ་དུག་དང་། ཡུལ་ཕན་སྟོང་དང་། མི་རིགས་མི་འདྲ་བ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་དང་། ལྷན་རིགས་མི་འདྲ་བ་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དོ་ཞེས་གྲག་གོ།

ཆ་དམུལ་གྱི་གནས་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་བསྟན་པ་ལ། ངན་སོང་གི་གནས་ནི་

འདི་འོག་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ན། །མནར་མེད་པའོ་དེ་ཙམ་མོ།།

དེ་ཡི་སྟོང་ན་དམུལ་བ་བདུན། །

འཛམ་བུའི་སྤིང་འདི་ཉིད་གྱི་འོག་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་འདས་པ་ན་དམུལ་
བ་ཆེན་པོ་མནར་མེད་པའི་གནས་གྱི་ཡ་ཐོག་ཡོད་དོ། །གནས་དེའི་ཆད་(ཁྱང་ཚྭགས་རེ།)
སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་པ་བྱ་བཞིར་གནས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱའོ། ། (སྤིང་འདིའི་ནང་དུ་རི་
ལྷར་ཆུད་ཅེ་ན། སྤིང་རྣམས་ནི་ཟང་ཡག་མ་ཡིན་གྱི་འབྲུའི་ཕྱང་པོ་ལྷར་གནས་པས།) དེས་ན་དེའི་འོག་གཞི་
ནི་འདི་ནས་དཔག་ཆད་བཞི་བྲིན་ཡོད་དོ། ། (རྩྭ་གླི་རི་རབ་གྱི་འོག་ཟེ།) དེར་གནས་པའི་
སེམས་ཅན་དེ་དག་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་ངལ་བསོར་མེད་པས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བར་ཆད་མེད་པའི་
ཕྱིར་མནར་མེད་པའོ། །མནར་མེད་པ་དེའི་སྟོང་ན་ཡང་རབ་དུ་ཆ་བ་དང་ཆ་བ་དང་དུ་
འབོད་ཆེན་པོ་དང་དུ་འབོད་དང་བསྐྱེད་འཛམས་དང་ཐིག་ནག་དང་ཡང་སོས་ཏེ་ཆ་བའི་
དམུལ་བ་བདུན་གོང་ནས་གོང་དུ་བཅེགས་ཏེ་གནས་སོ།། (མཛོད་འགྲེལ་དུ།)ཁ་ཅིག་ན་རེ་
བདུན་པོ་དེ་དག་མནར་མེད་གྱི་སྟོང་དག་ན་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་
ནི་(རི་གངས་ཅན།)འདི་ནས་དཔག་ཆད་སྤྱུམ་བྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ཡང་སོས་ཡོད་ལ་གཞན་
བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བར་ན་དཔག་ཆད་བཞི་སྟོང་ཡོད་པར་བཤད་དེ། དེ་དང་འདིར་བཤད་
པའི་མནར་མེད་གྱི་གནས་གྱི་འཕངས་སྤྱུ་དཔག་ཆད་ཉི་བྲིན་ཡོད་པ་གཉིས་བསྟན་ན་འདི་
ནས་དཔག་ཆད་བརྒྱད་བྲིར་འགྱུར་བས་མནར་མེད་གྱི་གནས་གྱི་འོག་གཞི་གསེར་གྱི་ས་
གཞི་ལ་གནས་པར་མངོན་ནོ། །

དེ་ལ་ཡང་སོས་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་མཐུས་ལག་ན་མཆོན་
ཆ་སྒྲ་ཆོགས་(འབྱུང་སྟེ་དེ་དག་) ཐོགས་ནས་པན་ཚུན་དགའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མཆོན་ཆ་རྣམས་
འདེབས་ཏེ། དེ་དག་དུམ་བུར་བྱས་པས་བརྒྱལ་བ་ལྟར་གནས་པ་ན་(རླུང་བསིལ་བ་ལྡང་ཞིང་)
ནམ་མཁའ་ལས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འབྱུང་སྟེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་
ཡང་སོས་པ་ན་པན་ཚུན་འཐབ་པར་བྱེད་(ཞི་སྤང་དག་པོས་བསྐྱང་བའི་ལས་དང་འཁོན་འཛིན་ཅན་དང་
མི་གསོད་པ་དག་དེར་སྒྲེལ།)དོ། །

ཐིག་ནག་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ལུས་ལ་ཐིག་ནག་པོ་བཏབ་ནས་སྦྱི་བོ་ནས་
རྟུང་པའི་བར་དུ་སོག་ལེ་ལ་སོགས་པས་གཤེག་པར་བྱེད་པ་ན་སྟོང་གཤེགས་པ་ན་སྤང་
སོས་པར་འགྱུར་ལ་སྤང་གཤེག་པ་ན་སྟོང་སོས་པར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ། ། (འདིར་ནི་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་དང་ས་མ་དང་ཉན་རང་ལ་སྤང་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་དང་རླུང་དང་སྤྲུལ་སྤང་གཡོ་སྤྱི་
བྱེད་པ་དག་སྒྲེལ།) །

བསྐྱུས་འཛོམས་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལྷགས་གྱི་ཐོ་བས་བརྒྱངས་པ་དང་ལྷགས་
གྱི་རི་ལྷག་གི་གདོང་པ་འདྲ་བ་དག་གི་བར་དུ་རྣམ་པར་འཛོམས་ཤིང་འཆིར་བར་བྱེད་དེ།
ཕྱིར་གྱེད་པ་ན་རང་སོས་པར་འགྱུར་ལ་ཡང་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དག་ཡོད་(འདིར་ནི་བ་ལང་
ར་ལྷག་དང་རི་དྲགས་གསོད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་ལྷས་གྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་ཤས་ཆེར་སྦྱོད་པ་དག་སྒྲེལ།)དོ། །

རྩ་འབོད་ནི་ལྷགས་གྱི་ས་གཞི་མེ་འབར་བས་འཇིགས་ཏེ་ནགས་ཐིབས་པོར་
འཇགས་པ་ན་མེ་འབར་ཏེ་དེ་དག་ལོ་མང་པོར་སྲེག་པ་དང་། ལས་གྱི་དབང་གིས་སྡེ་དཔག་
ཆད་སྟོང་ཡོད་པ་ལ་རྩ་དང་ཆིག་པ་ལྷགས་ལས་གྲུབ་པའི་སྤང་གིས་རྩད་པའི་ལྷགས་གྱི་
ཐོང་ཤོལ་མེ་འབར་བས་ཆོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་(འདིར་ནི་སོག་གཙོད་ཅིང་ཁྲག་འཐུང་བ་ལ་དགའ་བ་
དང་གཞལ་བ་སྦྱ་བྱེད་པ་དག་སྒྲེལ།) ། འོ། །རྩ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་བས་སྤྱག་བསྐྱལ་
ཉིས་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་བའོ། ། (རྩ་རན་འཛིན་པ་དང་སྟེང་ས་ཆེ་བ་དང་སྦྱ་བྱེད་པ་དག་དེར་སྒྲེལ།) །

ཆ་བ་ནི་ལྷགས་ཀྱི་བུམ་པ་སུམ་རིམ་གྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ནས་མེ་འབར་བས་འཆོད་
ཅིང་སླེག་པར་བྱེད་པའོ། ། (དགེ་སྤྱོད་བྱམ་ཟེ་དང་པ་མ་དང་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དག་དེར་
སྐྱེའོ།) རབ་རྟུ་ཆ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ལས་སྤྱག་བསྐལ་ཉིས་འཇུར་གྱིས་ཆེ་(མཆོད་འོས་བསད་པ་དག་
སྐྱེ་)བའོ། །

མནར་མེད་པ་ནི་ལྷགས་ཀྱི་ཁང་པའི་ནང་དུ་ལུས་མེ་ལྷེ་གཅིག་རྟུ་འབར་ཞིང་སྤྱག་
བསྐལ་ཁྱོད་སྟེ། (གང་ཞིག་ཆོས་ལ་ཆོས་མིན་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་སུ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་དམ་པ་དག་ལ་སྤང་། མེད་
པར་སྤྱོད་པ་མནར་མེད་ལྟར་། ཞིས་པ་དག་འདིར་སྐྱེའོ།) དེ་ལྟར་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་ཆ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་
ཤས་ཆེ་བས་ཆ་བའི་དཔྱལ་བ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཉེ་འཁོར་བའི་དཔྱལ་བ་བསྟན་པ།

བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལས་སྤྱག་བཅུ་དྲུག་ ། དེ་དག་གི་ནི་ངོས་བཞི་ན།

མེ་མ་སྤར་དང་རོ་སྤགས་དང་། །སྤྱ་གྱིའི་ལམ་སོགས་ཚུ་བོ་ཡིན།

ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལའང་ཕྱོགས་གྱིས་སྤྱག་པ་(བྱ་བས་འཁོར་)བཅུ་དྲུག་བཅུ་
དྲུག་ཡོད་དོ། །གང་ཞེ་ན། ཆ་དཔྱལ་དེ་དག་གི་ནི་ངོས་བཞི་ན་བཞི་བཞི་ཡོད་པའི་བྱར་
རོ། ། (བཞི་པོ་ནི།)ཆ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་ཐར་པ་ན་མེ་མར་སྤར་གྱི་འོབས་
ལས་མོ་རུབ་པ་ཅམ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དཔྱལ་བ་དེ་དག་འགོ་བ་ན་རྒྱང་པའི་པགས་པ་དང་ཤ་
ཁྲག་དག་ཞིག་སྟེ་རུས་པ་འབའ་ཞིག་ལུས་ཤིང་ཡང་རྒྱང་པ་བཏྱེག་པ་ན་སྤར་ཤ་སྐྱེ་བ་དང་།
དེ་རྒྱལ་བ་ན་རོ་སྤགས་ཀྱི་འདམ་ཞེས་བྱ་བ་མི་གཙང་བའི་འདམ་རྩབ་རྟེན་པ་རུབ་པ་ཅམ་

ཡོད་དེ། དེ་ལ་དམུལ་བ་དག་འགོ་བ་ན་སྲིན་བྱ་མཆུ་རྗོན་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་དཀར་ལ་མགོ་
གནག་པས་ལྷགས་ཀྱི་མཆུས་རུས་པའི་བར་དུ་ཟང་ཐལ་དུ་འབྱིན་པ་དང་། རྟེན་དག་ལས་
ཐར་པ་ན་མཆོན་ཆའི་བསྐྱར་ཞེས་བྱ་བ་སྟུ་གི་(རབ་ཏུ་རྗོན་པ།)གཏམས་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་
(སྟུ་གི་)རབ་ཏུ་རྗོན་པ་གཏམས་པའི་ཐང་ལ་འགོ་བ་ན་རྒྱང་པ་འཛོག་པ་དང་འདེགས་པ་ན་
ཤ་ཁྲག་འཇིག་པ་དང་སྟེ་བར་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དོ། ། སྐྱེགས་པའི་སྦྱས་གཟུང་བ་གང་དུ་
རལ་གི་རྗོན་པོ་ནམས་ལྷུང་ནས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ནམས་གཅོད་པ་རལ་གི་ལོ་མའི་
ནགས་ཆལ་དང་། དེ་ན་བྱི་སྟེ་བོ་ལྷགས་ཀྱི་མཆེ་བ་ཅན་(གྱིས་སྟེལ་ནས་རྒྱལ་ཆོགས་ལྷུང་བ།)དང་།
ལྷགས་ཀྱི་ཤལ་མ་ལིའི་སྟོང་པོ་ཆེར་མ་རྗོན་པོ་སོར་བཅུ་དྲུག་པ་སེམས་ཅན་དེ་དག་འབབ་
འཛོག་བྱེད་པ་ན་ཁ་གྱེན་ཐུར་དུ་ལྟ་བས་ལུས་འབྲིགས་པ་དང་། རྟེན་ན་བྱ་ཁྲ་ཏ་འདབ་
འཇིགས་ཞེས་བྱ་བ་ལྷགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་ནམས་ཀྱིས་མིག་ལྷུང་ནས་ཟ་བ་ནམས་ཏེ། དེ་དག་
ནམས་ནི་མཆོན་ཆའི་སྐྱར་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྱང་ངོ། ། རྟེན་མིར་རྟེན་བྱེད་དག་གིས་ཀྱང་།
བྱི་སྟེ་བོ་ནི་ནགས་ཆལ་རལ་གི་ལྟ་བུ་ན་ཡོད་ལ། ཁྲ་ཏ་ལྷགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་ནི་ཤལ་མ་རིའི་
ནགས་ན་ཡོད་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། རྟེན་པ་རོལ་ན་ཐལ་ཆན་གྱི་ཆུ་བོ་རབ་མེད་པ་ཡོད་དེ་
དེར་དམུལ་བ་དག་འབྲས་འཆོད་པ་བཞིན་དུ་འཆོད་པ་ཡིན་ནོ། ། (ལྷགས་ཀྱི་བར་བཅུག་ནས་
ལྷགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག་ནས་སྤངས་མ་དག་གིས་ཅི་འདོད་བྲིས་པ་ན། བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་མི་
ཤེས་མི་མཐོང་སྟེ། འོན་ཀྱང་བདག་བཀེས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་ཐུ་ལམ་འབར་དང་ཟངས་ལྷན་ཁར་སྟུག་པས་ཁ་སྐོག་རྒྱ་
མ་བསྐྱེག་པའི་སྟུག་བསྐྱེལ་མྱོང་སྟེ། འདི་དག་གི་རྒྱ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པ་དང་ལོག་འཆོ་སྟུང་པ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་སྟེགས་འཇིག་པ་དང་། བག་པམ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཆུ་ལ་གནས་པ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

སྤངས་མ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཡིན་མིན་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་སྦྱ་བ། སེམས་ཅན་ཡིན་ཏེ་དེས་བྱས་པའི་ལས་དེ་ཡང་
དམུལ་བ་དེ་ཉིད་དུ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། རྟེན་དག་དམུལ་མས་མི་འཆོག་པ་ནི་ལས་ཀྱིས་མཆོམས་བཅད་པས་སོ་ཞེས་
སྟེ། མཛད་སྟེ་པ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་ཉིད་སེམས་ཅན་ལྟར་སྤངས་གཟུགས་སུ་འདོད་དོ། སེམས་ཅན་པ་

རང་གི་སེམས་སུ་འདོད་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །) དེ་ལྟར་ན་ཚྭགས་རེ་ན་བཞི་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཙུ་
བྱག་ཏུ་བགང་ངོ། །དེ་དག་ནི་གནོད་པ་ལྷག་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་དག་ཏུ་གནོད་པ་བྱས་ན་ཡང་འདི་དག་ཏུ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་དག་ལ་ནི་ཉེ་འཁོར་བའི་དཔུལ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་
བཅས་པ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཡང་སོས་དང་ནི་ཐིག་
ནག་དང་། །བསྟུས་འཛོམས་དུ་འབོད་གཉིས་དང་ནི། །ཆ་བ་རབ་ཏུ་ཆ་བ་དང་། །མནར་
མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་དག་དཔུལ་བ་ནི། །བརྒྱད་ཅེས་བྱ་སྟེ་རྒྱལ་བར་དཀའ།
།དྲག་པོའི་ལས་ཀྱིས་ཀྱུན་ཏུ་གང་། །རི་རེ་ལ་ཡང་ལྷག་བཙུ་བྱག་ །ཕྱིག་པ་བཞི་དང་སྟོ་བཞི་
སྟེ། །ནམ་ཕྱེ་རིས་སུ་ཆད་པ་ཡིན། །ལྷགས་ཀྱི་ར་བས་ཀྱུན་དུ་བསྟོར། །ལྷགས་དག་གིས་ནི་
གང་བ་ཡིན། །དེ་ན་ལྷགས་འབར་ས་གཞི་སྟེ། །འབར་བའི་མེ་དང་ལྷན་པ་ཡིན། །དཔག་
ཆད་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མར་ནི། །མེ་ལྷེ་དག་གིས་བྱུང་པར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གང་དཔུལ་གྱི་གནས་བསྟན་པ།

གང་བའི་དཔུལ་བ་ནི།

ཆུ་བྱར་ཅན་སོགས་གང་བརྒྱད་གཞན།

ཏ་ཅང་གང་བས་ཉེན་པས་ལྷས་ཆུ་བྱར་ཅན་དང་། །སོགས་པས་བསྟུས་པ་དེ་བས་
ཀྱང་གང་བས་ཆུ་བྱར་རྟོལ་བ་ཅན་དང་། །གང་བས་ཉེན་པས་སོ་བསྐྱམས་ནས་སྟོན་པ་ནི་
སོ་ཐམ་ཐམ་པ་དང་། །གང་བས་སྟེ་སྟགས་སུ་ཨ་ཆུ་བེར་བ་དང་། །སྟེ་སྟགས་སུ་ཀྱི་ཏུད་བེར་

བ་དང་། ལུས་གྲང་བས་ཤུག་ལའི་འདབ་མ་ལྟར་དུ་མར་གས་པ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་གྲང་
བས་ལུས་པརྩའི་འདབ་མ་ལྟར་གས་པ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་གྲང་བས་པརྩ་ལྟར་ཆེར་
གས་པ་སྟེ་(གསུམ་ནི་རྒྱ་དང་ལྷ་ནི་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མིང་བཏགས་པ་སྟེ།)དེ་ལྟར་གྲང་བའི་དཔུལ་བ་
བརྒྱད་ནི་ཆ་དཔུལ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་དང་ཕྱི་མ་གསུམ་སྟེ་ལྷ་ནི་
ལུས་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པའི་མིང་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་ནི་སྒྲ་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པའི་
མིང་ངོ་། །དེ་དག་གྲང་འཇམ་བུའི་སྤིང་གི་འོག་ཆ་དཔུལ་གྱི་ཐད་ཀའི་བྱང་ཕྱོགས་འབྲུག་
རུམ་གྱི་ནང་ན་གནས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་ནི་གྲང་དཔུལ་བརྒྱད་ནི་ཡང་སོས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་བཞིན་འཁོར་ལྷ་བུར་གནས་པར་འདོད་ལ། དེའི་རྒྱུ་ལས། ཁ་
ཅིག་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་ཉེ་བ་ན་གནས་པས་གྲང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ཅིང་། ཁ་
ཅིག་ན་རེ། གྲང་དཔུལ་གྱི་གནས་ནི་ཁོར་ཡུག་གི་རི་སྤིང་བཞི་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་ངོས་
ན་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་གནས་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཁའི་དངོས་གཞི་
ལས་ནི། དཔུལ་བ་ཡང་སོས་ཀྱི་ཐད་ཀ་དཔག་ཆད་བཞི་ཁྲིའི་པ་རོལ་ན་ཆུ་བུར་ཅན་ཡོད་
པ། གྲང་དཔུལ་གཞན་བདུན་ནི་དེ་ནས་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་གནས་
སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

(འདི་དག་ཏུ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ནི་ཉེན་གསུམ་གྱི་ན་བཟའ་བཤུས་པ་དང་ཆོས་འཆད་པའི་མདུན་ཁང་
བཞིག་པ་དང་པ་མ་དང་སྟུག་བསྐལ་བའི་གོས་བཤུས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གྲང་དཔུལ་ལས་ཆ་དཔུལ་སྟུག་བསྐལ་
ཆེ་ལ། སྤྱིར་དཔུལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་ལ་བཤེས་སྤྱིང་ལས། འདི་ན་ཉེན་གཅིག་མདུང་ཐུང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས། །རབ་ཏུ་དྲག་
བཏབ་སྟུག་བསྐལ་གང་ལགས་པ། །དེ་ཡིས་དཔུལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་རྒྱུང་དུ་ཡིས། །འོལ་ཡང་མི་བཞི་ཆར་ཡང་མི་ཤོད་
དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །) དེ་ལྟར་ན་ཆ་གྲང་གི་དཔུལ་བ་དེ་དག་སོ་སོའི་ལས་གང་ལས་བྱུང་བ་ནི་
དམན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཡི་གེ་མངས་སུ་དྲོགས་ནས་མ་
བྲིས་སོ། །

ཉི་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ནི་མིའི་ཡུལ་གྱི་བྱ་ངམ་གྱི་ཐང་སྟོང་པ་ལ་
སོགས་པ་(དང་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དང་འོག་ན་འང་ཡོད་པས་)ན་(ངེས་པ་མེད་ཅིང་)ཉིན་ཞག་རེ་ལ་དཔུལ་
བ་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་འདྲིན་མར་སྟོང་བ་སྟེ། ལུང་གོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ལས། ཉིན་པར་
གཞན་གྱི་སྟོག་གཅོད་ཅིང་། རྒྱབ་མོ་ཚུལ་བྲིམས་ཡོན་ཏན་ལྷན། །ལས་དེའི་འབྲས་བུ་
བཟང་པོ་དང་། སྤྲིག་ཏོ་འདི་ནི་སྟོང་བ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། མཚན་མོ་བྱི་བ་བྱེད་ལ་ཆགས།
ཉིན་པར་ཚུལ་བྲིམས་ཡོན་ཏན་ལྷན། །ལས་དེའི་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་དང་། སྤྲིག་ཏོ་འདི་
ནི་སྟོང་བ་ཡིན། །ཞེས་ཉི་ཆེ་བ་དག་གིས་ཆོང་དཔོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ལ་སྦྲས་པ་བཞིན་ནོ། །
དེ་དག་གིས་ནི་དཔུལ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་བསྟན་པ།

ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཙ་བ་(ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་དེ་དག་གི་)རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནི་
འཇམ་བུའི་སྤིང་འདི་ཉིད་ཀྱི་འོག་དཔག་ཆད་ལྔ་བརྒྱ་འདས་པ་ན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གྲོང་བྱིར་
སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་ཇེ་ཞེས་བྱ་
བ་འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་བྱས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་བྱས་པ་ལྟའི་དཔལ་ལྷ་བྱ་སྟོང་བ་
ཞིག་ཡོད་དོ། །(ཁ་འཁོར་བ་ནི་ལྷ་མིའི་གནས་ན་འང་ཡོད་དེ། ཐང་དང་རྒྱ་དང་ནམ་མཁའི་སྟོང་ཡུལ་པ་དག་ཡིན་
ནོ། །རྒྱལ་པོ་)དེའི་འཁོར་ན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རིས་སུམ་རུ་ཙ་བ་ཡོད་པར་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་
ལས་བཤད་དེ། འདི་ལྷར། ལྷོ་གྲག་ཁ་ཁབ་ལྷར་སྤང་དང་། །བཤང་ཟ་ཀུན་སྟོན་ངི་ཟ་དང་། །
ཆོས་ཟ་སྦྱིན་པ་ཟ་བ་དང་། །རྒྱ་འཕྲུང་བསམ་པས་འཆོ་བ་དང་། །མཆིལ་མ་ཟ་དང་སྤེང་བ་
ཟ། །ཁྲག་ཟ་ཤ་ཟ་བདུག་པ་ཟ། །དྲག་བྱུལ་སྟོང་དང་སྤགས་ལྷ་དང་། །ས་འོག་གནས་དང་

མཐུ་བོ་ཆེ། །མཚན་མོ་ལུས་འབར་མི་སྒྲགས་ལྟ། །འདོད་གཟུགས་སྤིང་བར་གནས་པ་དང་།
།གཤིན་རྗེའི་དབྱག་པ་བྱིས་པ་ཟ། །ཆངས་སིན་འབྲུ་ཡི་ཤུན་པ་ཟ། །མི་གཙང་ཟ་དང་ལམ་
ཆེན་གནས། །མང་དུ་ཟ་དང་མེ་འདག་ཟ། །དུག་ཟ་དགོན་པར་གནས་པ་དང་། །དུར་ཁྲོད་
གནས་དང་ཤིང་ལ་གནས། །ལམ་གྱི་བཞི་མདོར་གནས་པ་དང་། །བདུད་གྱི་སྒྲེ་སྒྲེ་སུམ་རྩ་
དུག །ཅིས་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །

སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི་བཀྲེས་སྒྲོམ་གྱིས་གདུངས་ནས་རྩ་སྤྱང་ལ་སོགས་པར་
བྱིན་པ་ན་སྦྱེས་བྱ་མཆོན་ཆ་སྒྲ་ཆོགས་ཐོགས་པས་སྤྱང་བ་དང་། །རྩ་ལ་སོགས་པའང་རྟག་
ཁྲག་དུ་མཐོང་སྟེ་ལོངས་སྤྱད་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་བ་ཟས་སྒྲོམ་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་སྦྱིབ་པ་ཡོད་
པ་དང་། །གཞན་གྱིས་གོགས་མ་བྱས་པར་ཟས་སྒྲོམ་རྟེན་ཀྱང་ཁ་དང་མགིན་པ་དང་རྒྱང་
ལག་ཕྲ་ཞིང་སྟོ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པས་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་རྣམས་པ་ཟས་སྒྲོམ་ལ་ནང་གི་སྦྱིབ་
པ་ཡོད་པ་དང་། །ཡི་དྲགས་མེ་ལྷའི་ཕྱིང་བ་ཅན་དང་། །ལྷན་ལྷན་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་
གི་ཟས་སྒྲོམ་གྱིས་ལུས་འཆིག་པ་དང་། །བཤང་གཅི་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །ཁ་
ཅིག་རང་གི་ཤ་བཅད་ཅིང་ཟ་བ་ཅམ་ལས་བཟའ་བརྟུང་བསོད་པ་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་རྣམས་
པ་ཟས་སྒྲོམ་ལ་སྦྱིབ་པ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་དྲགས་གྱི་རིགས་གསུམ་བཤད་དོ། །

ཁ་འཐོར་བ་ནི་དེ་དག་ལས་འཕྲོས་པ་སྟེ། །མཁའ་ལ་རྩྭ་བའི་ཡི་དྲགས་རྩལ་ཁྲོད་
གྱི་ཤ་ཟར་བབྱང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཡི་དྲགས་ཁ་འཐོར་བ་ནི་མུ་ངམ་གྱི་
ཐང་ལའང་ཡོད་པར་བཤད་དེ། །ཀོ་སྒྲགས་གྱི་གཞི་དེ་ཉིད་ལས། །བདག་ཅག་ངག་རྩལ་ཁོ་
ལྷན་ཞིང་། །བདག་ཅག་སེར་སྒྲས་འཇུངས་པས་ན། །སྦྱིན་པ་རུང་ཟད་མ་བཏང་དེས། །
བདག་ཅག་ཡི་དྲགས་འཇིག་རྟེན་ལྟགས། །ཞེས་པ་དང་། །ནད་མེད་རྒྱགས་པས་ཁྱོས་པ་
དང་། །ལང་ཆོ་ལོངས་སྤྱོད་རྟེན་ཁྱོས་སྟེ། །སྦྱིན་པ་རུང་ཟད་མ་བཏང་དེས། །བདག་ཅག་
ཡི་དྲགས་འཇིག་རྟེན་ལྟགས། །ཞེས་གོ་བྱུན་སྦྱེས་རྩ་མཆོའི་འབྲམ་དུ་འབྱམས་པ་ལ་ཡི་

དྲགས་ནམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་བ་ནི་དཔྱལ་བ་ནའང་ཡོད་པར་འདོད་དེ། །དཔྱལ་བ་སྤྲུངས་གཤེན་
ཇི་ནམས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྒེར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཆོས་ལུན་
རབ་འབྱོར་གྱིས་འགྲོ་བ་དྲུག་གི་ཆིག་ལེན་འཁྱུར་བ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་ཁོ་ཞིང་གཏུམ་
ལས་དང་། སྤྲིག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། །སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལ་དགའ་དེ་དག །གཤེན་
ཇིའི་སྤྲིན་པོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

མདོ་སྤེ་པ་ན་རེ་དེ་ན་དཔྱལ་བ་མིན་པའི་སེམས་ཅན་ནི་མེད་དེ། མི་དགེ་བའི་
དབང་འབྲས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉིད་གཤེན་ཇིའི་སྐྱེས་བུ་དང་ལྷགས་ཀྱི་བྱི་དང་ཁྲ་ཏ་འདབ་
འཛིགས་ལ་སོགས་པར་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ནལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བ་དང་དབུ་མ་པ་ནམས་ནི་དེ་ལྟར་གནས་ལ་སོགས་པ་ངེས་
པར་བསྟན་པ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་
དག་ན་དཔྱལ་བ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་
གྱི་དོན་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་སེམས་ཉིད་མི་དགེ་བའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་གཤེན་ཇིའི་སྤྲིན་པོ་
དང་། ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་གཞི་དང་མེ་འབར་བ་དང་འཛིགས་པའི་སྤྲང་བར་སྐྱེས་ནས་
གདུང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་འདོད་དེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་མཆོན་ཆ་
ནམས། །སྤྲིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས། །ལྷགས་བསྐྱེད་ས་གཞི་སྤྲི་ཡིས་བྱས། །མེ་ཆོགས་
དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྤྲིག་སེམས་བྱུང་བར་སྐྱབ་པས་
གསུངས། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དུད་འགོ་པལ་ཆེ་བའི་གནས་ནི་ཕྱིའི་རྒྱ་མཆོ་ན་གནས་ལ། །ཁ་འཐོར་བ་ནི་མི་
དང་འདོད་ལྟའི་གནས་དང་། ཕྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་བ་ནའང་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་བསྟན་པ།

ལྷ་མ་ཡིན་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ཚུ་མཆམས་མན་ཆད་ཀྱི་ཁོང་གསང་ན་གནས་ཏེ། དེ་
ཡང་བྱན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་རི་རབ་ཀྱི་ཚུ་མཆམས་མན་ཆད་ལ་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་
བཞི་སྟོང་ཡོད་པའི་ནང་ན་ས་གཞི་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི་ཚུ་མཆམས་ནས་དཔག་ཆད་
ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གཞལ་བའི་ཁོང་སྟོང་ན་ས་གཞི་དང་པོ་དཔག་ཆད་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ཡོད་པ་ན་
གྲོང་བྱུང་འོད་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་དཔག་ཆད་བརྒྱད་སྟོང་ཡོད་པ་ན་སངས་ཀྱི་མཐོང་བྱ་སྤྱོད་གཅན་
དང་། དེ་ནས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གཞལ་བའི་ཁོང་སྟོང་ན་ས་གཞི་གཉིས་པ་ཡུལ་ས་ཐ་དད་པ་
ལྷ་བའི་ཕྱིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ན་གཉིས་ཤིང་ཆེ་བ་དང་སྐར་ཕྱིང་གི་གྲོང་ན་མགུལ་ཕྱིང་དང་
བརྟན་པ་གཉིས་དང་། སྐར་ཕྱིང་གི་དབྱས་ན་མཚོ་ཀྱན་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ཆུ་ཁེང་དཔག་
ཆད་ལྷ་ལྷ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གཡུལ་འབྱེད་པ་དང་འཕམ་རྒྱལ་དང་གཡུལ་
དུ་འཆི་བ་དང་། མི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་གི་ནས་ལྷར་སྐྱེ་ལ་དེའི་མཐུས་ལྷ་རྣམས་རྒྱལ་ཁིང་ལྷ་
མ་ཡིན་རྣམས་པམ་པར་འགྱུར་བ་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ལྷར་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། །

དེ་ནས་(དཔག་ཆད་)ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གཞལ་བའི་ཁོང་གསང་ན་ས་གཞི་གསུམ་པ་
གནས་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ན་ཟབ་པའི་གྲོང་ན་མེ་ཏོག་ཕྱིང་དང་། དེ་ནས་(དཔག་ཆད་)ཁྲི་
ཆིག་སྟོང་གཞལ་བ་ན་ས་གཞི་བཞི་པ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ན་མངོས་པའི་གྲོང་ན་རབ་སྟོ་
དང་ཐག་བཟང་རིས་དང་རབ་དགོད་ཅེས་བྱ་བ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡོད་ལ། ས་གཞི་བྱི་
མ་གསུམ་ལའང་དཔག་ཆད་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ཆིག་སྟོང་དང་། གྲོང་བྱུང་བྱི་མ་རྣམས་ལའང་
དཔག་ཆད་བརྒྱད་སྟོང་བརྒྱད་སྟོང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །གདགས་པ་ལས་ནི། སྤངས་མ་ལྷ་
ཡི་གྲོང་བྱུང་སྤང་དང་རྣམ་རྒྱལ་བྱེད། ཆོས་བཟང་རྒྱ་བའི་ལམ་དང་འོབས་དང་སྐྱེད་མོས་
ཆལ། །ས་གཞི་དང་ནི་ཡོངས་འདུ་རྫོང་དང་སྤང་ཆེན་རྣམས། །ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་

དེ་དང་འདྲ་བར་ཡོད། །ཅེས་ངི་ལྟར་སུམ་ཅུ་ཙམ་གསུམ་པ་ལ་འོག་ནས་འཆད་པའི་སྤངས་
མ་ནས་རྟའི་བར་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་ལྟ་མ་ཡིན་བཞི་པ་ལ་ཡང་སྤངས་མ་དང་། ཐགས་བཟང་
རིས་གནས་པའི་གྲོང་བྱེར་གསེར་ལྷན་དང་། སྤང་དང་འོབས་དང་། ཟམ་པ་དང་། སོ་
བྲང་ཁང་བཟང་གཏམས་པ་ཅན་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཅི་ཏྲ་པ་ལི་དང་། མདུན་ས་
འོར་བཟང་དང་། རྡོ་ལེབ་བཟང་སོ་དང་། ཆལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་
བ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་རབ་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། ས་གཞི་ཀུན་དགའ་
མ་དང་། རབ་དགའ་མ་དང་། དགའ་མ་དང་། ཀུན་ཏུ་རབ་དགའ་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
གཡུལ་ངོར་སྦྱོད་པའི་སྤང་སོ་ཆེ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་དང་། སྦྱོད་མོས་ཆལ་དུ་སྦྱོད་པའི་
སྤང་སོ་ཆེ་ཏི་མེ་གང་བཅེགས་དང་། རྟའི་རྒྱལ་སོ་བྲག་འདིང་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
བརྒྱ་བྱིན་ལ་འགྲན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

ལྟའི་གནས་བཤད་པ།

ལྟའི་གནས་བཤད་པ་ལ་གཞུལ་ཡས་ཁང་ལ་གནས་པ་བཤད་པ་ནི།

ཉི་ཟླ་ལྷན་སོའི་བྱེད་ནའོ། །དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱ་གཅིག་དང་བཅས།།

ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དང་སྐར་མ་ནམས་ནི་ལྷན་སོའི་བྱེད་གཉའ་ཤིང་འདིན་གྱི་ཆེ་མོ་
དང་མཉམ་པ་དཔག་ཆད་བཞི་ཁྲིའི་སྟངས་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱང་གི་སྟངས་རྒྱུའོ། ། (ཟླ་བའི་
འོག་གཞི་ནི་ཆུའི་ཁམས་ཤས་ཆེ་བའི་ཤེལ་ཡིན་ཏེ་ཡོན་ཏན་བསེལ་བ་དང་མིག་ལ་ཕན་པ་དང་ལོ་ཐོག་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་
དང་སྤང་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ལོ།) དེ་དག་གི་ཆད་ནི་ཟླ་བའི་དབུས་གྱི་ཐད་ཀར་དཔག་ཆད་
ལྷ་བརྒྱ་དང་ཉི་མའི་(གཞི་མ་མེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པ་ལས་གཉིས་རྫོག་གཉིས་ཟླ་བ་དང་མཐུན་པ་ཆད་)ཐད་ཀར་

ལྷ་བརྒྱ་གཅིག་དང་བཅས་པ་སྟེ་མཐའ་སྐྱོར་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་དང་ཉི་མ་
ལ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཙུག་མཁུ་གིས་འཁོར་བའོ། །གཉིས་ཀའི་འཕང་དུ་ནི་དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་
དུག་དང་(དཔག་ཆད་གཅིག་གི་)བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ཡོད་པའོ། །དེ་དག་གི་འོག་གི་ཕྱི་
རོལ་ཉི་མའི་རིན་པོ་ཆེ་མེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་ཅིང་སྐྱབ་བའི་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པ་གཉིས་
ཀའི་སྟེང་ན་གསེར་གྱི་ར་བས་བསྐྱར་བ་དདུལ་དང་བེ་རྒྱུ་དང་ཤེལ་དང་གསེར་གྱི་ཕྱི་
སྐྱབས་བཞི་དང་། མདའ་ཡབ་དང་། ཟམ་པ་བརྒྱད་མ་བཞི་དང་ལྷན་པ། གཞལ་ཡས་ཁང་
དང་། སྦྱིད་མོས་ཆལ་དང་། (ཡང་ཐོག་དང་བསེལ་ཁང་དང་བདུད་ཅི་ནམ་པ་བཞི་དང་སྦྱང་ཅི་དང་སྦྱང་
ཆང་རོལ་མོ་ནམས་ཀྱང་བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་ལག་དུ་འོང་བ་དང་།) དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་
འབྱོར་བ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ལྷའི་བུ་ཉི་མ་དང་སྐྱབ་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་གནས་
ཡིན་ནོ། །

སྐར་མ་ནམས་ནི་འགེལ་པ་ལས། རྒྱུང་བ་ལ་རྒྱུང་གྲགས་གཅིག་ཡོད་པར་
བཤད་ཅིང་། སྐྱབ་དཔོན་གང་སྟེལ་གྱིས་ནི། སྐར་མའི་གཞལ་མེད་ཁང་གང་ཞིག་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཆེ་བ་དེའི་ཆད་ནི་དཔག་ཆད་བརྒྱ་དུག་གོ་ཞེས་བཤད་ལ། གདགས་པ་
ལས་ནི་ཆེ་བ་ལ་རྒྱུང་གྲགས་བཙེ་བརྒྱད་དང་རྒྱུང་བ་ལ་རྒྱུང་གྲགས་གསུམ་དང་པལ་ཆེ་བ་
ནི་རྒྱུང་གྲགས་བརྒྱ་པ་དང་བརྒྱ་གཉིས་པར་བཤད་ཅིང་། ས་ལས་ཆེ་བ་ལ་རྒྱུང་གྲགས་བཙེ་
བརྒྱད་དང་འབྲིང་ལ་རྒྱུང་གྲགས་བརྒྱ་དང་རྒྱུང་དུ་ལ་རྒྱུང་གྲགས་བཞིར་བཤད་དོ། །དེ་
དག་ནི་དཀྱིལ་གྱི་ཆད་དེ་མཐའ་སྐྱོར་དུ་སུམ་འཁྱུར་དང་བཅས་པ་ཡོད་དོ། །སྦྱིང་བཞི་
གཅིག་གི་སྐར་མའི་གྲངས་ནི། (རང་སྟོང་གར་གའི་ལྷས་ཀྱི་ནམ་པ་བསྟན་པ་ལས།) དུང་འཕྱར་གཉིས་
དང་ཕྱེ་བ་བརྒྱད་དང་ས་ཡ་ལྷ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །སྐར་མ་དེ་དག་ནི་རྒྱ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་
པ་སྟེང་ན་ཐམས་ཅད་ལའང་གསེར་གྱི་ར་བས་བསྐྱར་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱི་སྐྱབས་དང་།
མདའ་ཡབ་དང་ཟམ་པ་བརྒྱད་མ་བཞི་དང་ལྷན་པ་སྟེ་རྒྱ་སྐར་ལ་གནས་པའི་ལྷ་ནམས་ཀྱི་

གནས་ཡིན་ནོ། །

ཉི་མས་སྤྱིང་བཞི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་འཁོར་བར་བྱེད་དེ།

ནམ་བྱེད་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་དང་། ཉི་མ་བྱེད་དང་འཆར་དུས་གཅིག །

དེ་ཡང་བྱང་གི་སྐྱེ་མི་སྟན་དུ་ནམ་བྱེད་པ་དང་། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་སུ་ཉི་མ་
རྒྱབ་པ་དང་། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་ཉི་མ་བྱེད་པ་དང་། བ་ལང་སྟོང་དུ་ཉི་མ་འཆར་བ་
ནམས་དུས་གཅིག་གོ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་འང་སྦྱར་རྟེ། དེ་ཡང་སའི་སྟོང་འགྲེལ་ལས།
གང་གི་ཆེ་ཉིན་ཞག་མཉམ་པ་དེའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟར་བགང་གི་གཞན་ན་ནི་ཆ་ཡོད་པར་བལྟའོ་
ཞེས་འབྱུང་བས་ཉིན་མཆན་མཉམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་མི་མཉམ་པའི་དུས་སུ་ནི་དེ་
ལྟར་ངེས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

ཉི་མ་ལྟོག་དུས་བཤད་པ།

ཉི་མ་ལྟོག་པའི་དུས་ནི་འདིག་རྟེན་པ་ནམས་ཀྱི་དབྱར་དང་སྟོན་དང་དགུན་དང་
དབྱིད་ལ་སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཅི་ལ། འདུལ་བ་ལས་དགུན་དང་དབྱིད་དང་དབྱར་དང་
དབྱར་ཐུང་དུ་དང་དབྱར་རིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་དགུན་སྐྱེ་ར་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་རིམ་པ་ལྟར་
སྐྱེ་བ་བཞི་དང་བཞི་དང་གཅིག་དང་ཞག་གཅིག་དང་ཞག་གཅིག་གིས་ཆད་པའི་སྐྱེ་བ་
གསུམ་དང་། ཡང་སྟོན་སྐྱེ་བ་ཐུང་གི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐྱེ་བ་བཞི་བཞིར་བྱས་
ནས་དགུན་དང་དབྱིད་དང་དབྱར་གསུམ་དང་། ཡང་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱས་
ཉི་དགུན་སྟོན་དང་དགུན་སྐྱེད་དང་དབྱིད་དང་སོག་དང་དབྱར་དང་སྟོན་ཞེས་དྲུག་ཏུ་བྱེད་

པའང་བཤད་མོད་ཀྱི་དེ་དག་ལས་འདིར་ནི་(དབྱུག་མེན་དུག་སྒྲུལ་པོ་རྒྱལ་དང་བཞི།)དགུན་དང་
(རྟ་བུ་བྱ་ལྷ་ནག་པ། སྐག་དང་བཞི།)དབྱིད་དང་(གཏུ་བྱ་བ་ཉེ་བྱ་སྒྲོ་སྒྲོག་སྒྲུམས་དང་བཞི།)དབྱར་ཉེ་
ཟླ་བ་བཞི་བཞི་པར་བཤད་པ་དེ་སྐབས་སུ་བབ་པས་དེ་ལ་དགུན་ཀྱི་ཟླ་བ་དང་པོ་ནི་སྟོན་ཟླ་
ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ནས་འདི་ན་པ་ལས། ཁ་ཅིག་མདོ་སྤེལ་ཉི་མའི་སྤྱིང་པོ་ལས། བདག་
གིས་རྒྱ་སྐར་མེན་དུག་བཞོད། ཟླ་བ་ཉ་ཆེ་ཟླ་རངས་འགྱུར། སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཞེས་བྱ་བ། །
འདི་ནི་རབ་དུ་བཞོད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། བ་ཉེ་དང་ནི་མེན་དུག་ཀྱང་། ལན་གཉིས་
ཡོངས་སུ་འཁོར་བར་བྱེད། ཅིས་མེན་དུག་གི་ཟླ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ནས་དགུན་ཟླ་དང་པོ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་དགོ་ཚུལ་
ཀྱི་དང་པོའི་ལོ་ངོ་བ་ལས། རྒྱལ་དང་དཔོ་དང་སྐག་ཅན། རྒྱ་སྤྱིང་སྒྲུམས་སྤྱིང་མེན་དུག་
ཅན། འདི་རྣམས་ཀྱི་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས། ཟླ་བྱེད་གསེས་སྤྱིང་བརྒྱུད་བཞི་པའོ། ཞེས་པ་དང་།
འདུལ་བ་ཆོག་ལེན་ཀྱང་པ་ལས་ཀྱང་། སྐག་དང་ནི་རྒྱ་སྤྱིང་དང་། དེ་བཞིན་སྒྲུམས་
སྤྱིང་མེན་དུག་དང་། རྒྱལ་དང་དཔོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད། དུག་པོའི་མར་ངོ་བརྒྱུད་བཞིར་བཞོད།
ཅིས་མེན་དུག་གི་མར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་གསེས་སྤྱིང་མི་ཐུབ་པ་བྱེད་པར་བཤད་ལ།
གསེས་སྤྱིང་མི་ཐུབ་པའང་(འདུལ་བའི་མདོ་ལས། ཉེན་ཞག་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་པར་བྱའོ། དུས་ཆོགས་རྣམས་
ཀྱི་ཟླ་བ་བྱེད་ལུས་པ་ཉིད་ལའོ་ཞེས་པ་དང་།)འགྲེལ་པ་ལས། དགུན་དང་དབྱིད་དང་དབྱར་རྣམས་
ཀྱི། ཟླ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་། ཟླ་བ་བྱེད་ནི་ལུས་པ་ན། མཁས་པས་ཞག་མི་
ཐུབ་པ་དོར། ཞེས་ཟླ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་བྱེད་ལུས་པ་ན་བྱེད་པར་བཤད་པའི་
ཕྱིར་དབྱུག་གུའི་ཟླ་བ་ཉིད་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ནས་དགུན་
ཟླ་དང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་མོད་ཀྱི།

འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་སྒྲོག་སྒྲུམས་ཀྱིས་ཉ་བའི་ཟླ་བ་ནི་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡིན་ལ། དེའི་
ཆོས་བརྒྱུད་ནས་ཐ་སྐར་ཀྱི་ཟླ་བ་ཡིན་པས་དེའི་མར་ངོ་དང་ཐ་སྐར་ཀྱི་ཟླ་བའི་ཡར་ངོ་

བསྐྱེམས་པ་ནི་དགུན་ཟླ་དང་པོ་དང་ཐ་སྐར་གྱི་ཟླ་བའང་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། དགུན་ནམས་
 གྱི་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཡར་ངོ་ལ་(དབྱར་)ཉི་མ་ལྷོག་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་དབྱིད་ཟླ་ར་བ་
 ཡིན་པར་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟླ་བ་ཉ་ཆེ་ཟླ་རངས་འཁྱུར་ཞེས་སྐར་མ་
 གང་གིས་ཉ་པ་དེ་ཡན་ཆོད་(གྱིས་)དེའི་ཟླ་(བ་རངས་ཞིང་རྫོགས་)བར་བཤད་པས་སློག་ཁྱུམས་
 གྱིས་ཉ་བའི་ཆེས་བརྩ་དྲུག་ནས་དབྱུག་གྱའི་ཟླ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟླ་བ་དྲུག་གི་ནག་
 པོའི་ཕྱོགས་ལ་གསེ་སྦྱང་མི་སྤྱབ་པ་འབྱུང་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་ནི་རང་གི་ཟླ་སྟོད་ཡིན་
 གུང་ཟླ་བ་འགྲིབ་པ་ལ་སྟོས་ན་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ཕྱིར་འདིར་དབྱར་
 གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་ལས། སྟོན་ཟླ་ར་བའི་ཡར་གྱི་ངོ་ཆེས་དགུ་
 ནས་མཆན་མོ་རིང་ངོ་ཞེས་བཤད་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། རྟེན་མ་ཡིན་ན་མཆུ་དང་དཔེའི་
 ཟླ་བ་ལ་དགུན་དང་། བྱི་ལྷན་དང་སློག་ཁྱུམས་གྱི་ཟླ་བ་ལ་དབྱར་གྱི་ཉི་མ་ལྷོག་པར་འཁྱུར་
 བ་དགུན་རྒྱལ་དང་དབྱར་རྒྱ་སྟོད་ལ་ལྷོག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །

དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཆེས་དགུ་ནས་མཆན་རིང་།།

དེས་ན་འདིར་དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ནི་སྟོན་ཟླ་ར་བ་སྟེ། དེ་ནི་དབྱར་ཟླ་
 ཐ་རྒྱུང་(ཐ་ཉི་དང་།)སྟོན་གྱི་ཟླ་བའི་མར་ངོ་དང་། སྟོན་ཟླ་ར་བ་རྒྱ་སྟོད་གྱི་ཟླ་བའི་ཡར་ངོ་
 བསྐྱེམས་པ་སྟེ་དེའི་ཐ་མ་ནི་(རྒྱ་སྟོད་ཟླ་བའི་)ཡར་ངོ་སྟེ། (སྟོན་ཟླ་བའི་) མར་ངོ་ནི་དང་པོ་
 ཡིན་པས་སྤར་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡར་ངོ་ནི་ཐ་མ་ཡིན་པས་ཕྱི་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 དང་། རྟེན་བྱེད་དག་གིས་གུང་། ཟླ་བ་ཐམས་ཅད་མར་གྱི་ངོ་སྤར་སྟེ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། རྟེན་ཆེས་བརྩ་དྲུག་གྱི་ཉིན་མོ་རིང་དུ་སོང་སྟེ་ཡུད་ཅམ་བཅོ་བརྩ་དྲུག་གྱི་ཡུན་དུ་སྤྱབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །མཆན་མོ་ཤིན་ཏུ་སྤང་སྟེ། ཡུད་ཅམ་བརྩ་གཉིས་ལས་མི་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་
 རྟེན་ལ་(ཆེས་བརྩ་དྲུག་མ་ཐག་དབྱར་གྱི་)ཉི་མ་ལྷོག་སྟེ་ཆེས་དགུ་ནས་མཆན་མོ་ནི་(རྒྱ་སྟོད་གཉིས་

དང་དབྱགས་གསུམ་གྱི་)རིང་བར་འགྱུར་ལ། ཉིན་མོ་ནི་རིང་བ་ལས་བསྒྲིག་ནས་(ཆུ་སྐང་གཉིས་
དང་དབྱགས་གསུམ་གྱི་)སྤང་བ་འགྱུར་རོ།

དགུན་ནམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །སྤང་བ་འགྱུར་རོ་ཉིན་མོ་བསྒྲིག་

དགུན་ནམས་ཀྱི་ནི་(ཟླ་བ།)བཞི་པ་(ནི་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་མགོའི་ཟླ་བའི་མར་ངོ་དང་དབྱིད་ཟླ་ར་
བ་ཀྱལ་གྱི་ཟླ་བའི་ཡར་ངོ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཐ་མ་ཀྱལ་གྱི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་མཆན་མོ་ཤིན་ཏུ་རིང་སྟེ་ཡུད་
ཅམ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཉིན་མོ་ཤིན་ཏུ་སྤང་སྟེ་ཡུད་ཅམ་བཅུ་གཉིས་ལས་མི་སྤབ་པ་ལས་དེའི་རྩེ་ལ་ཉི་མ་ལོག་སྟེ་ཆོས་
དགུ་ལ་(ནི་མཆན་མོ་)སྤང་བ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་དགུན་གྱི་ཟླ་བ་བཞི་པ་ནི་དགུན་
ཟླ་ཐ་ཆུང་མགོའི་ཟླ་བའི་མར་ངོ་དང་། དབྱིད་ཟླ་ར་བ་ཀྱལ་གྱི་ཟླ་བའི་ཡར་ངོ་བསྐྱེད་པ་
ཡིན་ལ་དེའི་ཐ་མ་ཀྱལ་གྱི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོ་མཆན་མོ་ཤིན་ཏུ་རིང་སྟེ་ཡུད་
ཅམ་བཅོ་བརྒྱད་སྤབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉིན་མོ་ཤིན་ཏུ་སྤང་སྟེ་ཡུད་ཅམ་བཅུ་གཉིས་ལས་མི་
སྤབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྩེ་ལ་ཉི་མ་ལོག་སྟེ་(ཀྱལ་གྱི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་དགུན།)ཆོས་
དགུའི་ཆོ་ནས་ནི་མཆན་མོ་(ཆུ་སྐང་གཉིས་དང་དབྱགས་གསུམ་གྱིས་)སྤང་བ་འགྱུར་རོ། ཉིན་མོ་
ནི་དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་རིང་བ་འགྱུར་རོ།

རང་གི་ནམ་བཤད་ཀྱི་འགྱུར་འགའ་ཞིག་དང་སྟོབ་དཔོན་འདུན་བཟང་དང་
ཕྱོགས་སྤང་གི་འགྲེལ་པ་ལས་ནི་དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་དང་དགུན་ནམས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞི་
པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་དང་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གཉིས་ལ་བཤད་དེ། དེ་དག་གི་
ལྟར་ན་ནི་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གོ་བྱུན་གྱི་ཟླ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་དགུན་གྱི་ཟླ་
བ་དང་པོ་བཅི་བར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་དབྱར་ལྷོག་གི་ཡར་ངོ་(དང་མར་ངོ་ལ་ལྷོག་
ན་རིམ་པ་ལྟར་སྟོན་ཟླ་ར་བ་དང་། དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡིན་ལ། དགུན་ལྷོག་པའང་ཡར་ངོ་དང་མར་ངོ་ལ་ལྷོག་ན་རིམ་པ་
ལྟར། དབྱིད་ཟླ་ར་བ་དང་། དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡིན་པར་འཆད་ལ། འཛིག་ཉིན་པ་དག་ཀྱང་མགོ་དང་ཀྱལ་ལ་ཉི་མ་ལྷོག་
ན་རིམ་པ་ལྟར་ཟླ་སྤང་དང་ཟླ་སྟོད་ལ་ལྷོག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ།) ལ་ལྷོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོན་ཟླ་ར་བ་ཡིན་

ལ། མར་ངོ་ལ་ལྷོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགུན་ལྷོག་
ལའང་ཡར་ངོ་ལ་ལྷོག་ན་དབྱིད་ཟླ་ར་བ་དང་མར་ངོ་ལ་ལྷོག་ན་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡིན་ནོ་
ཞེས་འཆད་ལ། འདིག་ཉིན་པ་དག་ཀྱང་མགོའི་ཟླ་བ་ལ་ཉི་མ་ལྷོག་ན་རྒྱལ་སྤྲད་དང་རྒྱལ་
ལ་ལྷོག་ན་ཟླ་སྟོད་ལ་ལྷོག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། (འདི་ནི་དཔེ་བཟོད་པ་ཙམ་སྟེ་དབྱར་ཆེས་བརྒྱད་ལ་ལོག་ན་
དགུན་བརྒྱུག་ལ་ལྷོག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྩར་བས་ལོ་གསུམ་གསུམ་ན་དབྱར་ལྷོག་གི་ཤུལ་དུ་ལན་རེ་འཁོར་བས། ཉི་མ་
བརྒྱད་གསུམ་དག་ལ་ལྷོག་ །ལྷ་འགྲུར་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་འདིག་ཉིན་པ་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །)

ཆད་ངི་ཙམ་ཞིག་གིས་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཉིན་མཆན་རིང་བ་ཐང་ཅིག་གོ།

ཉིན་མོ་དང་མཆན་མོ་རིང་བ་(དང་ཐུང་བ་)ནི་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ཐང་གཅིག་(རེ་རེས་)
རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དགུ་བརྒྱའི་ཆ་སྟེ་དུས་འཁོར་བ་ལྟར་ན་
དབུགས་འབྱུང་འདུག་གནས་གསུམ་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་དབུགས་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞི་ཡིན་ཏེ།
ཆུ་སྐང་བཞི་བཞིས་རིང་ཐུང་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང་ཆུ་སྐང་རེ་ལ་དབུགས་དྲུག་དྲུག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཉི་མ་ལྷོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་ཆེས་དགུ་འབའ་ཞིག་ལ་(ཉི་མ་)ལྷོག་
པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགུ་ལ་ལྷོག་པ་གསལ་བའི་དཔེ་བྱས་ནས་གཞན་ཡང་མཆན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དབྱར་དགུ་ལ་ལོག་ན་དགུན་བཙེ་ལྷ་ལ་ལྷོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཞག་
དྲུག་དྲུག་ཕྱིར་རྩར་པའི་ཕྱིར་ལོ་གསུམ་ན་ནི་དགུ་ལ་ལྷོག་པར་སོར་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། །

འོ་ན་ཉི་མ་ལྷོག་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན།

ཉི་མ་ལྷོ་བྱང་འགོ་ཆེ་ལོ།

དེའི་ཕྱིར་ཉི་མ་ལྷོ་བྱང་འགོ་ཆེ་ལོ། །ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཉི་མ་ལྷོར་(ཟླ་བ་དྲུག་ཏུ)འགོ་

བ་ནི་དབྱར་གྱི་ལྷོག་པ་སྟེ་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་གི་དགྱིལ་ནས་རྒྱ་བའི་ཆེ་ཉིན་མོ་ཤིན་དུ་རིང་
ལ་མཆན་མོ་ཐུང་བར་ཡོད་པ་དེ་སྟོར་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ནི་བྱང་ནས་སྟོར་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་
དབྱར་གྱི་ལྷོག་པའོ། ། གང་ཆེ་རིམ་གྱིས་སྟོར་བཤོད་དེ་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་ལས་དཔག་ཆད་
དུག་དང་བཅོ་བརྒྱད་གྱི་ཆས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚོའི་སྤང་ནས་འཆར་བ་དེའི་ཆེ་
མཆན་མོ་རིང་ལ་ཉིན་མོ་ཤིན་དུ་ཐུང་ངོ། ། རྟེན་ཆེ་བྱང་དུ་(རྒྱ་བ་དུག)ཉེ་བར་འགོ་བ་ནི་
དགུན་གྱི་ལྷོག་པ་སྟེ་འདིར་དགུན་ལྷོག་པ་ནི་བྱང་སྐྱེ་མི་སྟན་དུའང་དགུན་ལྷོག་པ་དང་།
འདིར་དབྱར་ལྷོག་པ་ནི་སྐྱེ་མི་སྟན་དུའང་དབྱར་ལྷོག་པ་ཡིན་ལ་སྤྱིང་གཞན་གཉིས་སུ་ནི་
དེ་ལས་བསྐྱོག་པར་འདོད་དེ། ཉེ་མ་རིང་བ་དང་ཐུང་བའི་དུས་སུ་ཤར་རུབ་དང་སྟོ་བྱང་དུ་
ཤིན་དུ་རིང་བ་དང་ཐུང་བར་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། (ཉེ་མ་ལོག་ནས་རྒྱ་གསུམ་དང་ཞག་
གསུམ་ན།) མཆན་མོ་དང་ཉིན་མོ་(ཡུད་ཙམ་བཅོ་ལྔ་བཅོ་ལྔ་)མཉམ་པ་ན་ཉེ་རིང་མེད་པར་མཉམ་
པོ་(ར་འགྱུར་བ་གདགས་པ་ལས་དབྱིད་རྩ་ཐ་རྒྱུད་གི་ཡར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་མཉམ་པར་བཤད་ཀྱང་བཟག་དགོས་
པར་སྣང་ངོ། །མཉམ་དུས་དེར།)རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་བྱ་ཆེན་མོ་ལས། ཉེ་མ་དང་ནི་
རྩ་བ་དང་། སྐུ་མ་རྩ་རྩ་བ་དུན་ཆད་བ་དག །འཆར་བ་དང་ནི་རུབ་པ་ན། །འཁོར་ལོའི་
མཆོན་ཆ་བཞིན་དུ་རྒྱ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ཆེ་སྟོན་ག་ནི་ཉེ་མའི་འོད་ཟེར་ཆ་
སྟེ། འོད་ཟེར་སྤྱིང་གི་སྤང་ནས་ཐད་ཀར་འབབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེ་མ་རིང་བའང་ཡིན་ཏེ།
ཤར་རུབ་དུ་རྒྱ་བའི་ཐག་རིང་བའི་ཕྱིར་རོ། རྟུན་ནི་ཉེ་མའི་འོད་ཟེར་དེ་ཙམ་དུ་ཆ་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་གི་སྤང་གི་ཐད་ཀ་ནས་མི་འཕྱོག་པར་སྟོན་ནས་འདིར་བྱུར་གྱིས་འཕྱོག་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཉེ་མ་ཐུང་བའང་ཡིན་ཏེ། ཤར་རུབ་དུ་བཤོད་པའི་ཐག་ཐུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
(མཁས་པ་དག)འཆད་དོ། ། (སྟོར་བཤོད་ལ་ཉེ་མ་ལྷོག་དུས་སུ་སྤྱིང་ལས་དཔག་ཆད་དུག་དང་གཅིག་གི་བཅོ་བརྒྱད་
ཆ་གཅིག་གིས་སྤྱིང་ལས་ཉེ་མ་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོའི་སྤང་དུ་ཡོལ་ནས་འོད་ཟེར་པལ་ཆེར་རྒྱ་མཚོར་ཕྱོག་པས་རྒྱ་མཚོ་དང་རྒྱ་
མཚོ་ལས་འབབ་པའི་རྒྱ་རྩམས་ངོ་ཞིང་རྒྱ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཤིང་སོགས་སྟེ། །དབྱར་བྱང་བཤོད་དུས་སུ་དེ་ལས་སྐྱོག་པས་
སྤྱིང་ངོ་ལ། རྒྱ་མཚོ་གང་ངོ། རྟེན་ཡང་གདགས་པ་ལས་དེའི་ཆེ་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་གི་མཐའ་ལྱུར་དུ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་མཆན་

མོ་རིང་ལ། དབུས་ཡུན་རིང་པོས་སྒོང་བས་དབྱིད་དང་དབྱར་ཉིན་མོ་རིང་ངོ་ཞེས་སོ། གྲིང་གང་གི་མཐའ་ནས་ཉི་མ་རྒྱ་
བ་ཐུང་ལ། དབུས་ནས་རྒྱ་བའི་ཆེ་རིང་བ་ཡིན་ནོ།) དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བ་ནམས་ནི་རྒྱུ་པོར་
བསྐྱོར་བ་ཉིད་ཉི་རིང་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །

འོ་ན་རྒྱ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་ལ་དང་པོ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤང་བ་དང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་
སྤང་བ་དང་རངས་པ་སྤང་བ་དང་མར་གྱི་ངོ་ལ་འགྲིབ་པར་ངི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཉི་མ་དང་ནི་ཉི་བ་ལས། །རང་གི་གྲིབ་མས་འགྲིབ་པར་སྤང་།།

འདི་ལྟར་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་ཤིན་དུ་ཉི་བ་ལས་དེའི་འོད་ཟེར་རྒྱ་བ་ལ་སོག་
སྟེ་ཕར་ཕྱོགས་སུ་རང་གི་གྲིབ་མ་འབབ་པས་རྒྱ་བ་མ་ལུས་པ་འགྲིབ་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་
དང་(དེ་ཡང་གནས་སྒོང་ལ་ཉི་རྒྱ་རྒྱར་བས་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།)ཉི་མ་དང་རིང་བར་གྱུར་
པ་དང་རང་གི་གྲིབ་མས་བསྐྱིབས་པ་རྩུང་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་བ་སྤང་བ་ཆེ་བར་འགྱུར་
ལ། གང་གི་ཆེ་རྒྱ་བ་ཉི་མ་དང་ཤིན་དུ་རིང་བར་གྱུར་པས་རང་གི་གྲིབ་མས་རྩུང་ཟད་ཀྱང་
བསྐྱིབས་པ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་རྒྱ་བ་མ་ལུས་པ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱ་བའི་བྱེད་
ནི་རྒྱ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་ལ་བྱེད་ནི་བེ་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་སྒྲ་འོག་འགྱུར་བའི་བྱེད་པར་
ལས་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པར་སྤང་སྟེ། རྒྱ་ཤེལ་མ་ལུས་པ་སྤང་བའི་ཆེ་རངས་པ་སྤང་ལ།
བེ་རྒྱུ་མ་ལུས་པ་སྤང་བའི་ཆེ་མི་སྤང་ཞིང་། དེ་དག་བྱེད་མར་སྤང་བའི་ཆེ་སྤང་བ་བྱེད་
ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གྲིབ་
མ་སྒྲ་འོག་འཕྱར་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པར་བཤད་ལ། དེའི་སྒྲ་འོག་ནི་
པ་རོལ་དང་རྒྱ་རོལ་གྱི་ངོས་ལ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་སྤང་མ་དང་འདྲ་ལ་བེ་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པར་
བཤད་པ་ནི་མེད་དོ། །ཉི་རྒྱ་དང་རྒྱ་རྒྱར་ལ་གནས་པའི་ལྟ་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་

པའི་ནང་དུ་བགྲང་བ་དག་ཡིན་ནོ། ། (ཟླ་བའི་ར་ནི་ནི་ལྟའི་དབང་པོས་བྱང་སེམས་ནི་པོང་གི་གཟུགས་ལྟ་
ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གྱིས་པའོ། །གདགས་པ་ལས་བང་རིམ་འོག་མ་རྩ་ལས་དཔག་ཆད་ཁྲིས་ཀྱིན་དུ་འཕགས་པར་བཤད་
པས། བང་རིམ་བཞི་པ་ལས་ནི་རབ་ཀྱི་ཆེ་མོ་དཔག་ཆད་སྲུང་ཁྲིས་ཀྱིན་དུ་འཕགས་སོ། །བང་རིམ་དང་པོ་ནི་རི་རབ་ལས་
དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་བཙུ་བྱུག་ཕྱིར་འཕགས་ལ། གཞན་གསུམ་ཕྱིད་ཕྱིད་འཕགས་སོ། །)

རི་ལ་གནས་པ་བཤད་པ་ནི།

འདི་ལ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་དེ། །བར་གྱི་ཐག་ནི་སྟོང་ཕྱག་བཙུ།

སྟོང་ཕྱག་དག་ནི་བཙུ་བྱུག་དང་། །བརྒྱད་དང་བཞི་དང་གཉིས་འཕགས་སོ།

རི་རབ་འདི་ལ་རྩའི་མཆམས་ཡན་ཆད་ན་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་བར་
གྱི་ཐག་ནི་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་བཙུ་བཙུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་བང་རིམ་དང་པོ་ནི་དཔག་ཆད་
སྟོང་ཕྱག་དག་ནི་བཙུ་བྱུག་དང་། གཉིས་པ་ནི་བརྒྱད་དང་། གསུམ་པ་ནི་བཞི་དང་། བཞི་
པ་ནི་གཉིས་ཕྱིར་འཕགས་སོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་རྩའི་སྟོང་ནས་ཕྱིར་དཔག་ཆད་སྲུང་ཁྲི་
འཕགས་ལ། དེ་ནས་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་བཙུ་སྟོང་དུ་འདས་པ་ན་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་
བཙུ་བྱུག་ཁྱུ་པ་ལ་སོགས་པར་འདོད་དོ། །སྒྲ་མ་དག་ནི་རྩའི་སྟོང་ནས་རི་རབ་བགས་
ཀྱིས་སྒྲུལ་དུ་སོང་སྟེ་དཔག་ཆད་ཁྲི་འཕགས་པ་ན་ཁྱུ་པ་ནི་སྟོང་ཕྱག་བཙུ་བྱུག་ཡིན་པ་
ལ་སོགས་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་འང་འཕགས་པ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལས་
ཡིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་འདུན་བཟང་ནི་ཁྱུ་པའི་ཆད་བཤད་པ་ནི་སྟོང་ཕྱག་བཙུ་བྱུག་ལ་
སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རི་རབ་ནི་རྩའི་མཆམས་ཡན་ཆད་མཆད་རྟེན་ལྟར་ངེ་ཕྱར་གྱུར་
པར་འདོད་ལ། དེའི་ངོས་ལ་བརྒྱད་ཁྲིའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་བསྐྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

དེ་ལ་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས་དང་། །སྒྲེང་ཐོགས་དང་ནི་རྟག་སྒྲིས་དང་།

རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པའི་ལྷ་རྣམས་གནས། །རི་ནི་བདུན་པོ་དག་ལ་ཡང་།།

བང་རིམ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ་དང་པོ་ལ་གནོད་སྲིན་ལག་ན་རིན་པོ་ཆའི་གཞོང་
ཐོགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཉིས་པ་ལ་མེ་ཏོག་གི་ཕྱང་བ་ཐོགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་
དགུན་ཆང་གིས་རྟག་ཏུ་ཐྱོས་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་བདག་ཉིད་དང་
དེ་དག་གི་འཁོར་བའི་ལྷ་རྣམས་གནས་སོ། །རི་ལྟར་བང་རིམ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་
རིས་ཀྱི་ལྷ་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་པོ་དག་ལ་ཡང་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་
པའི་ལྷ་དག་གནས་སོ། །

ཡང་གི་སྐྱུ་ནི་ཁོར་ཡུག་དང་གྲིང་རྣམས་ཀྱི་རི་དང་གིང་དང་རྩ་ལ་སོགས་པ་
ལའང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལྟའི་རིས་དེ་ནི་ལྷ་ཐམས་ཅད་པས་
ཆེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱུ་བྱེད་དག་ཆེ་བའི་དོན་ཡང་རབ་ཏུ་མང་
བས་ཡིན་གྱི་སྤྱན་སྲུང་ཆོགས་པས་ཆེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གདགས་པ་དང་ས་
ལས་ནི་གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་ཤར་དང་སྟོ་དང་རྩབ་དང་བྱང་ན་(སྟོང་གི་ཚུགས་བཞི་ན་ངོས་རེ་ལ་
དཔག་ཆད་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷེ་མཐའ་སྟོར།)དཔག་ཆད་སྟོང་སྟོང་གིས་འཁོར་བའི་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་
དང་། འཕགས་སྦྱིས་པོ་དང་། ལྷ་ཆོགས་གཟུགས་དང་། ལྷང་ལོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་པོ་བྱང་
ཡོད་དེ། དེ་དག་ན་རིམ་པ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་དང་། འཕགས་སྦྱིས་པོ་
དང་། མིག་མི་བཟང་དང་། རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལྟའི་འབྲོར་པ་ཆེན་པོས་
བརྒྱན་ཏེ་གནས་ལ། རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་གཉིས་པ་ལག་ན་ཁྲག་ཐོགས་པ་དང་། བཞི་པ་
ལ་ཕྱང་བ་ཐོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

ལྷན་པོའི་ཆེ་ན་སྲུང་ཅུ་གསུམ།།

ལྷན་པོའི་ཆེ་མོ་ན་ནི་སྲུང་ཅུ་ཆ་གསུམ་ཡོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་

ཞེན། (བླ་པ་ཉེར་གཞག་གི་མདོ་ལས། ཆོས་བཟང་དང་། མཐོང་བ་དང་། རི་ཅེ་དང་། ལེགས་མཐོང་དང་། རྩུགས་གཅིག་དང་། ཤིང་གསེབ་དང་། ཤིང་ཉ་སྒྲ་ཆོགས་དང་། དགའ་བྱེད་དང་། རྣམ་མཛོས་དང་། ཡོངས་འདུ་དང་། འབྲེས་པའི་འགྲམ་དང་། ཆང་ཆིང་གི་འགྲམ་དང་། འོ་ར་བུའི་སྒྲིང་པོ་དང་། གྲུ་བྱ་གསལ་བར་སྦྱོད་པ་དང་། གསེར་ཕྱག་གི་ཁང་པ་དང་། བྲིང་བའི་གྲིབ་མ་དང་། དམའ་བ་དང་། མཐོ་བ་ན་རྒྱ་བ་དང་། བཟ་བ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་བྱེ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་ལ་འདུག་པ་དང་། ཞིབ་ཏུ་སྦྱོད་པ་དང་། ལྷའི་སྒྲ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཞིང་མདོན་པར་ཆགས་པ་དང་། གཟི་བུ་འབར་བ་དང་། སྒྲ་བའི་གནས་ལྟར་རྒྱ་བ་དང་། ཤིང་ས་ལ་བྱུང་དང་། མིག་བྱེ་ཞིང་འགོ་བ་དང་། བཅུ་མས་ནས་འགོ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་མདོག་བཟང་ཞིང་ཆེ་བ་དང་། འོ་ར་བུ་འཕྱང་བ་དང་། རིས་མཐུན་པ་དང་། འཁོར་ན་གནས་པ་དང་། མཐོ་བར་སྦྱོད་པ་དང་། གཟི་བུ་འཛོག་དང་། གཟི་བུ་འབྲིང་དང་། མ་འབྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་སུ་མ་རྩ་ཆ་གསུམ་ན་གནས་པས་དེ་རྒྱུ་ཅེས་བྱ་བའམ། ཡང་ན། རྒྱ་དང་སྒྲ་བ་བསྟན་པ་དང་། འཛིན་བྱེད་རྒྱུང་དང་མེ་དང་ནི། རྣམ་ལངས་འོད་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ། བརྒྱུད་པོ་འོར་གྱི་ལྷ་ཞེས་བྱ། ཞེས་པ་བརྒྱུད་དང་། མ་སྦྱིས་རྒྱུང་གཅིག་འཕེལ་དང་བསྟོད། འག་པོ་དང་ནི་བཙོན་འགྲུས་ལྷན། འཕྲོག་བྱེད་དེ་ནས་བདེ་འབྱུང་དང་། སྦྱོན་གསུམ་གཞན་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། འབང་ལྷན་དང་ནི་ས་གསུམ་པ། འག་པོ་བརྒྱུ་གཅིག་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་བརྒྱུ་གཅིག་དང་། དབང་པོ་བྱེད་པོ་ལམ་པ་དང་། ཁུ་འཕེབས་སྟོད་བྱེད་སྟོན་མིན་འཕགས། མིག་གཟུགས་བྱུང་འདུག་འོད་ཅན་དང་། རྒྱུ་བདག་གཤིན་ཇེ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པ་ཉི་མ་བརྒྱུ་གཉིས་དང་། ཆོགས་བདག་དང་། སྦྱོན་བྱག་གི་བུ་ནི་ཐ་སྐར་གྱི་བུ་གཞོན་ལྷ་གཉིས་ཏེ་སོགས་མོ།) དེ་ན་འོར་ལྷ་བརྒྱུད་དང་། འག་པོ་བརྒྱུ་གཅིག་དང་། ཉི་མ་བརྒྱུ་གཉིས་དང་། ཐ་སྐར་གྱི་བུ་གཞོན་ལྷ་གཉིས་ཏེ་དབང་པོ་དང་ཉི་དབང་སུམ་རྩ་ཆ་གཉིས་ཏེ་སུམ་རྩ་ཆ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར་རམ། རྣམ་པར་མཉམ་འཕྲུལ་དང་། རབ་འབབ་དང་། ལྷང་བྱ་དང་། ཡིད་སེང་སེང་པོ་དང་། མེ་ཏོག་གི་འཕྲུལ་ཐབས་དང་། དགའ་བའི་ཆལ་ལ་སོགས་པ་གནས་འཛམ་བུའི་སྒྲིང་པ་ལ་བསྒྲག་ཏུ་བྱུང་བ་སུམ་རྩ་ཆ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ཡི་ངོས་ལ་བརྒྱུད་ཁྱིའོ།

རི་རབ་དེའི་ངོས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཆད་བརྒྱུད་ཁྱིའོ་བརྒྱུད་ཁྱིའོ་མཐའ་རྒྱོར་དུ་དཔག་

ཚད་སུམ་འབུམ་ཉི་ཁྲི་ཡོད་དོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་འཆད་ལ། ལུང་གཞི་ལས་ཀྱང་། རི་རབ་
ཀྱི་ངོས་རེ་རེ་ལའང་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་དེ། དེའི་ཁོར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་དཔག་ཚད་སུམ་
འབུམ་ཉི་ཁྲི་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་འདུན་བཟང་ནི་ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་
ཉི་ཁྲི་ཡོད་པས་ངོས་ཀྱན་བསྐྱོར་ན་བརྒྱད་ཁྲི་ཡིན་ལ་ལུང་ལས་བཤད་པ་ནི་ཚུ་མཚམས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

ཚྱོགས་མཚམས་བཅེགས་པ་བཞི་ལ་ནི། །ལག་ན་དོ་རྗེ་གནས་.....

རི་རབ་དེའི་ཚྱོགས་མཚམས་གྲུ་བཞི་ན་གདགས་པ་ལྟར་ན་ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་
བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ཡོད་པ་མཐའ་སྐྱོར་ན་ལྟ་བུ་བརྒྱས་འཁོར་བ། འཕང་དུ་ནི་འདི་དང་
ས་ལས་དཔག་ཚད་ལྟ་བུ་འཕགས་པར་བཤད་ལ། གདགས་པ་ལྟར་ན་དཔག་ཚད་བྱེད་
དང་ལྟ་བུ་ཀྱན་དུ་འཕགས་པའི་བཅེགས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་ལ་ནི་གཞོད་སྤྱོད་ལག་
ན་དོ་རྗེ་གོས་སྤོན་པོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་གནས་ཏེ། དེ་དག་ནི་བག་མེད་པའི་ལྟ་རྒྱུ་མས་བསྐྱང་
བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་གང་སྤེལ་འཆད་དོ། །གསང་བ་པའི་བདག་པོ་ནི་དེ་དག་
གི་ཆ་ལུགས་སུ་སྤྱུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་སྤེར་གཏོགས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་གདགས་པ་ལས་རྒྱབ་སྟོན་ཤར་བྱང་རིམ་པ་བཞིན་དཔུལ་དང་བེ་རྒྱུ་
དང་ཤེལ་དང་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པར་བཤད་དོ། །

.....དབུས་ན། །གོང་ཁྱེར་བལྟ་ན་སྤྱག་ཅེས་པ། །

ངོས་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྟ་བུ་བརྒྱ་པ། །དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གཉིས་གསེར་གྱི། །

རང་བཞིན་གཞི་བཟུ་མཉེན་པ་ཡོད། །

རི་རབ་ཀྱི་ཆེ་མོ་དེའི་དབུས་ན་གོང་ཁྱེར་བལྟ་ན་སྤྱག་ཅེས་བྱ་བ་ངོས་རེ་རེ་ལ་
དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ལྟ་བུ་བརྒྱ་པ་མཐའ་སྐྱོར་ན་དཔག་ཚད་བྲིས་འཁོར་བ་ཡོད་དོ། །

དེའི་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གཉིས་(སམ་བྱེད་དང་གསུམ་)གྱེན་དུ་འཕགས་པ་གསེར་
གྱི་རང་བཞིན་དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་བལྟ་ན་སྤྱག་ལ་མངོས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཀ་བ་དྲུག་གི་
ཡོད་པ་གསེར་གྱི་ར་བ་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གསུམ་པས་བསྐྱོར་བ་དང་། ར་བ་
དེ་ལ་གསེར་དངུལ་བེ་རྒྱུ་ཤེལ་བཞི་ལས་བྱས་པའི་ཆིག་སྐྱབས་དང་། གྱེན་དུ་འཕང་བ་
དང་ཐུར་དུ་འཕང་པའི་མདའ་ཡབ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞིའི་ཟམ་པ་བརྒྱད་མ་བཞི་དང་།
ནང་གི་ས་གཞི་ཆོན་སྣ་བརྒྱ་ཙུག་གཅིག་གིས་བཟ་བར་བྱས་པ་མནན་ན་ནེམས་ཞེས་བྱེད་པ་
བཏོག་ན་སྤར་ཞེས་བྱེད་པའི་མཉེན་པ་དང་ལྗན་པ་མེ་ཏོག་མན་ད་ར་བས་སྤྱས་ཏུབ་ཅམ་
དུ་ཁེབས་ཤིང་དེ་དག་རྒྱང་གིས་རྟིང་པ་འདོར་ཞིང་གསར་པ་འགྲེམས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ།

གདགས་པ་ལས། ལྷ་རྣམས་བསོད་ནམས་དབང་གིས་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། ལྷའི་གྲོང་
ཁྱིམ་དག་ན་རྒྱང་ཆེན་ལྗང་། མེ་ཏོག་རྟིང་པ་རྣམས་ནི་འདོར་བར་བྱེད། མེ་ཏོག་གསར་པ་
རྣམས་ནི་ལེགས་པར་འགྲེམ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་ལྷའི་གྲོང་ཁྱིམ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་
བཞིའི་སྐར་མའི་གཟུགས་དང་ཟླ་བ་བྱེད་པ་དང་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་ཅིང་འཕང་
དུ་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གསུམ་ཞིང་དུ་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་སྟོ་སྟོང་དུ་
གཅིག་གིས་མ་ཆང་བ་ཡོད་ལ། སྟོ་རེ་རེ་ལའང་སུམ་ཙུ་ཙུ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱུང་
བའི་བྱིར་སྤངས་མ་གོ་ཆ་བགོས་ཤིང་མཆོན་ཆ་ཐོགས་པའི་གཞོད་སྦྱིན་གོས་སྟོན་པོ་ཅན་
ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་བཀོད་དེ་གནས་སོ། །དེའི་ལམ་སྲང་སྲིད་དུ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་
ཞིང་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་གཉིས་པ་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བདལ་ཞིང་ཅན་དན་གྱི་ཆུས་ཆག་ཆག་
བཏབ་པ་ཡོད་ལ། དེའི་གཡས་གཡོན་ན་རྒྱ་བཞི་ལ་ཞིང་སྤང་ཆེ་ལྷ་བྱས་གང་ཞིང་མེ་ཏོག་
དང་སྐད་སྟན་པ་འབྱིན་པའི་བྱ་སྣ་ཆོགས་དང་ལྗན་པའི་རྩིང་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞིའི་པ་གྲུ་
བཙེགས་ཤིང་ཐེམ་སྐྱས་དང་ལྗན་པ་དང་། རྩིང་བུའི་ཉེ་འཁོར་ན་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་
དུ་གང་འདོད་པའི་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་གོས་དང་རྒྱན་དང་རོལ་མོ་དང་བདུད་རྩི་ཁ་

དོག་བཞི་པ་སྤང་ཅི་དང་སྤང་ཆང་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཤིང་སྣ་ཆོགས་སྦྲིས་ཤིང་ཐང་ལས་སྦྲིས་པའི་བྱ་སྣ་ཆོགས་སྤྲད་སྟན་པ་འབྲིན་པ་ཡོད་དོ། །

གཞན་ཡང་གྲོང་ཁྱིམ་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞིའི་པ་གྲུས་བཅེགས་ཤིང་ཚུ་བསིལ་ཞིང་སྤང་ཅི་ལྟ་བུས་གང་བ་མེ་རྟོག་དང་ཚུ་བྱ་སྤྲད་སྟན་པ་འབྲིན་པ་སྣ་ཆོགས་དང་། གང་དུ་ལྟ་ནམས་ཁྱུགས་ནས་ཚུ་ལ་ཅེ་བའི་བྱ་སྣ་ཆོགས་དང་བཅས་པའི་འོབས་ཟབས་དང་ཁ་ཆོན་དུ་དཔག་ཆད་རེ་རེ་ཡོད་པ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྐྱར་བ་དང་། འོབས་དེའི་ཉེ་འཁོར་ནའང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཐང་ལས་སྦྲིས་པའི་བྱ་སྣ་ཆོགས་སྤྲད་སྟན་པ་འབྲིན་པ་ཡོད་དོ། གཞན་ཡང་ཡང་ཐོག་དང་ཁང་པ་བཅེགས་པ་དང་ཁང་བཟང་དང་བསིལ་ཁང་དང་ལྟ་མོ་ལྟ་བའི་ས་དང་ཟམ་པ་ནམས་ལྟའི་བྱ་མོའི་ཆོགས་གྱིས་མངོས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་འདོད་ཡོན་དང་ལྟན་པ་དག་ན་ལྟ་ནམས་ཅེ་ཞིང་དགའ་བས་རང་རང་གི་ལས་གྱི་འབྲས་བྱ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གདགས་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་ན་ནམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་དེ། །ངོས་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱའོ། །

གྲོང་ཁྱིམ་དེའི་དབུས་ན་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཁང་བཟང་ནམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་ངོས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཆད་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་ཅིང་མཐའ་སྟོང་གིས་འཁོར་བ་གྲུན་དུ་ལྟའི་གྲོང་ཁྱིམ་ལས་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་ལྟ་འཕགས་པ་ཀ་བ་བཞི་བརྒྱ་དང་ལྟན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བ་གམ་བརྒྱད་དང་བ་གམ་རེ་རེ་ལའང་ཁང་པ་བཅེགས་པ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལའང་གནས་ཁང་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལའང་ལྟའི་བྱ་མོ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལའང་གཡོག་མོ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལའང་སིལ་སྟན་བདུན་བདུན་ཡོད་པས་བརྒྱ་བྱིན་བསུ་སྦྲེལ་དང་མི་སྦྱོར་བར་བྱེད་པར་གདགས་པ་ལས་བཤད་ལ། སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི་བ་གམ་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་དང་། བ་གམ་རེ་རེ་ལའང་ཁང་པ་བཅེགས་པ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལའང་ཁང་མིག་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལའང་ལྟའི་བྱ་མོ་བདུན་

བདུན། དེ་རེ་རེ་ལའང་གཡོག་མོ་བདུན་བདུན་ཡོད་པར་བཤད་གྱི་གཉིས་ཀ་ལས་ཇིང་
དང་པར་ནི་མ་བཤད་དོ། །ཁང་བཟང་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་ནང་ན་སྤར་བཤད་པའི་བྱང་
པར་དང་ལྷན་པའི་ཇིང་བྱ་ཆུ་ཞིང་དུ་དཔག་ཆད་ལྷ་བཙུ་ལྷ་བཙུ་མཐའ་ཉིས་བརྒྱས་འཁོར་
བ་ཡོད་དོ།

ཕྱི་རོལ་གིང་རྟ་སྤྲོ་ཆོགས་དང་། །རྩལ་འགྱུར་འདྲེས་ཆལ་དགའ་བས་བརྒྱན།

གྲོང་ཁྱིམ་བལྟ་ན་སྤྲོ་དེའི་ཕྱི་རོལ་དཔག་ཆད་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུའི་ཤར་ན་གིང་རྟ་སྤྲོ་
ཆོགས་ཅན་དང་། ལྟོ་ན་རྩལ་འགྱུར་དང་། རྩལ་ན་འདྲེས་པའི་ཆལ་དང་། བྱང་ན་དགའ་
བའི་ཆལ་ཞེས་བྱ་བས་བརྒྱན་ཏེ། དེ་རེ་ལའང་ཆུ་ཞིང་དུ་དཔག་ཆད་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཙུ་ལྷ་བཙུ་
པ་མཐའ་སྟོང་གིས་འཁོར་བའི་གྲུ་བཞི་པ་གསེར་གྱི་ར་བ་འཕང་དུ་དཔག་ཆད་རེས་བསྐྱོར་
བ། དེའི་ཆིག་རྒྱབས་དང་མདའ་ཡབ་དང་ནང་གི་ས་གཞི་ལ་སོགས་པ་སྤར་བཤད་པ་འདྲ་
བར་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་དང་པོ་ན་རིན་པོ་ཆེའི་གིང་རྟ་སྤྲོ་ཆོགས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པར་ནི་
ལྷའི་བྱ་དག་དེར་ཞུགས་པ་ན་ཤེས་པ་རྩལ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པར་ནི་ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་
མོ་དག་འདྲེས་ནས་སྟོད་ལམ་སྤྲོ་ཆོགས་ལ་འཇུག་གོ། །བཞི་པར་ནི་ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་དག་
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་ཞིང་ཆེ་བར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཆལ་བཞི་པོ་དེ་དག་ན་
རིམ་པ་ལྟར་སྤར་བཤད་པའི་བྱང་པར་དང་ལྷན་པའི་ཇིང་བྱ་སྤྲོ་ཆོགས་དང་། རྩལ་འགྱུར་
དང་འདྲེས་པ་དང་། དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཆུ་ཞིང་དུ་དཔག་ཆད་ལྷ་བཙུ་ལྷ་བཙུ་མཐའ་ཉིས་
བརྒྱས་འཁོར་བ་ཡོད་དོ།

དེ་དག་གི་ནི་ཕྱོགས་བཞི་ན། །ཉི་ཤུས་བཅད་ན་ས་གཞི་བཟང་།

ཆལ་དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ན་དཔག་ཆད་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུས་བཅད་
པ་ན་ཤར་ཕྱོགས་ན་ས་གཞི་བཟང་པོ་སྤྲོ་ཆོགས་ཅན་དང་། ལྟོ་ན་རྩལ་འགྱུར་དང་། རྩལ་

ན་འདྲིས་པ་ཅན་དང་། བྱང་ན་དགའ་བ་ཞིས་བྱ་བ་ཚལ་གྱི་ཚད་དང་མཉམ་པ་པན་ཚུན་
འགུན་པ་ལྟ་བུ་བཞིའང་ཡོད་དེ། དེ་དག་ན་ལྟའི་བྱང་སྟོང་རྣམས་ཀྱང་རང་དགར་ཚངས་
པར་སྤྱད་པ་སྦྱོད་པ་ཡོད་དོ། །ལྟའི་གྲོང་བྱིར་དང་སྦྱིད་མོས་ཚལ་དང་། སྦྱིད་མོས་ཚལ་ནས་
ས་གཞིའི་བར་དག་ན་གྲོང་བྱིར་ནས་ཚལ་དང་། ཚལ་ནས་ས་གཞིར་འགྲོ་བའི་ལམ་སྲར་
བཤད་པའི་བྱང་པར་དང་ལུན་པ་རྒྱར་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་ཞིང་དུ་དཔག་ཚད་བྱིད་དང་
གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་དག་ན་སྤང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་དང་ཤིང་རྟ་དང་ཁྱོགས་ཀྱི་བཞོན་པ་བཞོད་
པ་དག་ཡོད་པ་ལ་ལྟ་རྣམས་ཞོན་ཏེ་ཚལ་དང་ས་གཞིར་འགྲོ་ཞིང་འདོད་ཡོན་གྱི་དགའ་བ་
ཚུང་བར་བྱེད་དོ། །

བྱང་ཤར་མཚམས་ན་ཡོངས་འདུ་སྟེ།

གྲོང་བྱིར་བལྟ་ན་སྤྱག་དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བྱང་ཤར་གྱི་མཚམས་ན་དཔག་བསམ་
གྱི་ཤིང་ཡོངས་འདུ་ས་བརྟོལ་ཞིས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། འདི་དང་ས་ལས་དཔག་ཚད་ལྔ་ཐུར་དུ་
ཟུག་པར་བཤད་ལ། གདགས་པ་ལྟར་ན་རྩ་བ་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ཐུར་དུ་ཟུག་པ་ཉིང་དུ་
དཔག་ཚད་བརྒྱ་འཕགས་པ་ཉིང་དུ་ཡལ་ག་དང་ལོ་འདབ་ཀྱིས་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ལྔ་
བཅུར་བྱབ་པས་རྒྱ་ཞིང་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ལྔ་བཅུ་སྟེ་མཐའ་སྒྲོར་དུ་དཔག་ཚད་
བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པ་དེའི་མེ་ཏྲོག་དང་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་ངི་ཡིས་ཇི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་
པར་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུར་ལྷང་བ་ཇི་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཚད་བརྒྱར་ལྷང་བ་(འོག་དཔག་ཚད་བརྒྱ་
བཅུར་གསལ་བ།)ཞིག་ཡོད་དོ། །

འོ་ན་ལྷང་བར་མའི་ཡོངས་འདུའི་མདོ་ལས། མེ་ཏྲོག་ངི་ནི་ཇི་ཕྱོགས་མིན་མི་
འགོ་ རྩ་བའམ་རྒྱ་སྟོས་ཅན་དན་ཡང་མ་ཡིན། །མཁས་རྣམས་ངི་ནི་ཇི་ཕྱོགས་མིན་འགོ་
སྟེ། སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱན་དུ་འགོ། ཞིས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཁ་
ཅིག་ན་རེ་ཇི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་འགོ་བ་ནི་ཤིང་དེའི་ཡལ་ག་དང་ལོ་འདབ་ཀྱིས་དཔག་

ཚད་ལྡ་བརྩུར་བྱུང་པས་དེ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
ཤིང་གཞན་ལ་འདྲ་ཡོད་ན་དེ་ཁོ་ནའི་ངོ་མཚར་བའི་ཆོས་སྤྱི་ལྟར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་མདོའི་དགོངས་པ་ནི་མའི་མེ་ཏོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདོད་
པར་བྱའོ། ། (སའི་སྟོན་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཇི་ཕྱགས་མ་ཡིན་པར་ངི་འགྲོ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ན་མ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་དེ་ལྟ་ན་གཞུགས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་དང་འདིའི་འགྱུར་པའི་ཁྱད་
པར་མི་འདྲ་བས་ཇི་ཕྱགས་སུ་ཡང་ངི་ལྡང་བ་མི་འགལ་ཏེ། ལས་ཀྱིས་བྱད་པར་གྱིས་མདོན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དཔེར་
ན་འདི་ན་མ་བརྩུངས་པར་རྩ་ལས་སྤྱི་ལྟར་ཡང་དེ་ན་མ་བརྩུངས་པར་ཡང་སྤྱི་ལྟར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །)
ས་སྟོན་སྟེ་པ་ནི་ཇི་ཕྱགས་སུ་དཔག་ཚད་བརྩུར་ངའི་དང་ལྡང་ངོ། ། རྩུང་མེད་ན་ནི་དཔག་
ཚད་ལྡ་བརྩུར་ལྡང་ངོ་ཞེས་འདོན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཤིང་དེ་ནི་སྤྱི་ལྟར་ཆ་ཆ་གསུམ་པའི་འདོད་
པའི་ཡོན་ཏན་དག་སྟེར་བའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཡིན་ནོ། །

ཤིང་དེའི་རྩུང་ན་ལ་བ་དགར་པོ་ལྟ་བུའི་རྩོ་ལེབ་ཅེས་བྱ་བ་ཆུ་ཞིང་དུ་དཔག་
ཚད་ལྡ་བརྩུར་ལྡ་བརྩུར་མཐའ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྩུས་འཁོར་བའི་བྱ་བཞི་པ་འཕང་དུ་དཔག་
ཚད་བྱིད་དང་དུག་དང་དཔག་ཚད་བཅོ་བརྩུད་ཆ་གཅིག་ཡོད་པ་ཆོན་སྟེ་བརྩུ་ཆ་གཅིག་
གིས་བཀྲ་ཞིང་རེག་ན་འཇམ་པ་མེ་ཏོག་མན་ད་ར་བས་ཤུས་རྩལ་ཅན་དུ་ཁེབས་པ་ཡོད་དེ།
དེའི་དབྱས་སུ་བརྩུ་བྱིན་གྱི་སེང་གའི་ཁྱི་དང་དེའི་རྩུང་ན་ཉེ་དབང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
གྱི་སེང་གའི་ཁྱི་བཤམས་པ་ལ་ལྟའི་དབང་པོ་བརྩུ་བྱིན་འཁོར་དང་བཅས་པ་དབྱར་སྐྱོ་བ་
བཞིར་ལྟའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཅེ་ཞིང་རང་རང་གི་ལས་གྱི་འབྲས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་
གདགས་པ་ལས་བཤད་དོ། །

སྟོ་རྩལ་མཆིམས་ན་ཆོས་བཟང་ངོ། །

གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོ་རྩལ་གྱི་མཆིམས་(དཔག་ཚད་བརྩུ་གཉིས་)ན་གང་དུ་སྟོ་
རྣམས་འཁོར་ནས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བགོ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་བཟང་ལྟའི་མདུན་ས་

ཞེས་བྱ་བ་ཚུ་ཞིང་དུ་དཔག་ཆད་སུམ་བརྒྱ་སུམ་བརྒྱ་མཐའ་སྐྱོར་དུ་དགྲ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་ཏེ་
གྲོང་ཁྱེར་ལས་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་བཞིས་གྱེན་དུ་འཕགས་པ་མངོན་གྱིང་བལྟ་ན་སྤྱག་
པ་ས་གཞི་དང་ཡ་ཐོག་དང་། བག་བ་པ་དང་སྤྱི་བསྟུས་ཀྱི་གདུང་དང་ཡང་ཐོག་གི་ཆེ་བཞི་
དང་ཕྱམ་རྟེན་དང་ཕྱམ་དགྲ་པོ་ཐམས་ཅད་ཤེལ་ལས་བྱས་པས། སྤྱིན་དཀར་པོའི་སྤང་པོ་
ལྟར་དཀར་བ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞིའི་ལན་ཀན་གྱིས་བསྐྱོར་བ་ཕྱམ་དགྲ་པོ་རེ་རེའང་ཀ་བ་
བརྩ་དུག་བརྩ་དུག་གིས་བརྟེན་པ། དབུས་ན་བེ་རྒྱུའི་ཀ་བ་བྱར་བརྒྱད་པ་གསལ་ཞིང་
འཕན་མེད་པ་སྤྱི་བསྟུས་ཀྱི་གདུང་ལ་སྒྲ་ཆེ་ཙམ་གྱིས་མ་རེག་པ་དེའི་དྲུང་ན་བརྒྱ་བྱེན་
ཆོས་སྟོན་པའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་བཤམས་པ་ཡོད་དོ། །དེའི་མཐར་ཉིད་བང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་
གསེར་གྱི་ཁྲི་བཤམས་ཏེ་དེར་སུམ་ཙུ་ཙ་གསུམ་པའི་ལྟ་རྣམས་འདུས་ནས་ལྟ་དང་མི་རྣམས་
ཀྱི་དོན་དང་ཆོས་སེམས་གིང་དབྱེད་པ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་མདུན་མ་བགོ་བར་
བྱེད་དོ། །

དེར་སུམ་ཙུ་ཙ་གསུམ་པའི་ལྟ་རྣམས་གནས་པ་ན་སུམ་ཙུ་ཙ་གསུམ་པའི་སྤངས་
མ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་གཡོག་ཞོ་ཤས་འཆོ་བ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་བྱ་རྣམས་
དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཁྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་
དང་བརྩ་བཞི་དང་བཙོ་ལྔ་ལ་འཛིག་རྟེན་འདི་ཐམས་ཅད་ལྟུལ་ཞིང་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་
ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆེ་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་
ཐོས་ན་ལྟ་རྣམས་མི་དགའ་ཞིང་སྒྲོད་ལ། ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཐོས་ན་དགའ་ཞིང་བསྟགས་
པར་བརྗོད་དོ། །ལྟ་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་ནས་མདུན་ས་ཆོས་བཟང་དུ་རྒྱ་བའི་ལམ་སྤིང་དུ་དཔག་
ཆད་བརྩ་གཉིས་ཞིང་དུ་དཔག་ཆད་གཉིས་ཡོད་པ་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བདལ་ཞིང་ཅན་དན་
ཀྱི་ཚུས་ཆག་ཆག་བཏབ་པ་གཡས་གཡོན་ན་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུའི་གིང་སྣ་ཆོགས་སྤྱིས་
གིང་ཐང་ལས་སྤྱིས་པའི་བྱ་སྣ་ཆོགས་སྐད་སྟན་པ་ཡོད་དེ། འདིའི་ལྟར་ན་མདུན་ས་ནི་

གོང་ཁྱིམ་ནས་དཔག་ཚད་བཙུག་ཉིས་ན་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མདུན་ས་དེ་
ཡང་གདགས་པ་ལས། ཤར་སྒྲིའི་མཆིམས་ན་ཡོད་པར་བཤད་ལ། སའི་དངོས་གཞི་ལས་
ནི་གོང་ཁྱིམ་གྱི་བྱང་ཤར་གྱི་མཆིམས་ན་མདུན་ས་དང་། ཤིང་ཡོངས་འདུ་ས་བརྟེན་ནི་གོང་
གི་ནང་ན་ཡོད་པར་བཤད་དེ་ཕྱོགས་གང་ན་ཡོད་པ་ནི་མ་བཤད་དོ། །དྲང་སྲོང་རྒྱས་པས་
ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས་ནི་མདུན་ས་དབྱེབས་གྱུ་བཞི་ལྷན་པ་མཐའ་སྐྱོར་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་
ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བརྒྱ་བྱེན་ལ་གཡུལ་ངོར་སྒྱུད་པའི་སྤང་པོ་ཆེ་རབ་
བརྟན་དང་། སྒྱུད་མོས་ཚལ་དུ་སྒྱུད་པའི་སྤང་པོ་ཆེ་ས་སྤང་གི་བྱ་གཉིས་ཀའང་མཐའ་
དཔག་ཚད་བདུན་བདུན་གྱིས་འཁོར་བ་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གཉིས་གྱི་ཚད་དུ་
ཡོད་པ་རེ་རེའང་སྤང་གཡོག་བརྒྱད་སྟོང་དང་བཅས་པ་དང་། སལ་ཆེར་རུབ་ཕྱོགས་གྱི་
སྤིང་ཕུན་ཁམ་བྱ་ཅན་ཞེས་བྱང་ན་གནས་པ་རྟའི་རྒྱལ་པོ་སྤིན་གྱི་ཤུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྟ་
གཡོག་བརྒྱད་སྟོང་དང་བཅས་པ་ཡོད་དོ། །ལྷའི་རྩ་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱིས་མཐོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས།
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐལ་བ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ། ལྷ་དཔན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བ་ཡིན་ན་ལྷའི་བྱ་དག་ཅིའི་
ཕྱིར་བག་མེད་པར་གནས་ཞེས་ལྷའི་བྱ་དག་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཐྱོས་པ་ལས་སྤྱུལ་
བར་བྱེད་པ་དང་། གྱི་ལྷ་རྣམས་རྒྱལ་བར་འགྱུར། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་པམ་པར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དམག་གི་འཆོ་བ་ཉི་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྤྲ་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ། །

ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་བཤད་པ་ནི་

དེ་སྟོང་ལྷ་རྣམས་གཞལ་མེད་ཁང་། །འདོད་པ་སྒྱུད་པ་དུག་ཡིན་ནོ། །

སུམ་ཙུ་རྩ་གསུམ་དེའི་སྟོང་ན་ནི་འཐབ་བྲལ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་
གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་སྤིན་གྱི་སྤང་པོ་ལྷར་གོང་ནས་གོང་དུ་བཅེགས་ནས་གནས་པ་
ལས་འདོད་པ་སྒྱུད་པ་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་ནས་གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་གྱི་བར་དུག་

ཡིན་ནོ། །དང་པོ་གཉིས་ན་ནི་ལྟ་མ་ཡིན་ནམས་དང་འཐབ་པ་ཡོད་དེ། (བཞེས་སྤྱིང་ལས། ལྟ་
མིན་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟ་ཡི། །དཔལ་ལ་སྤང་ཞིང་ཡིད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་ཆེ། །དེ་དག་སློང་དང་ལྟ་མ་ཡིད་ལོ། །
སྤྱིབ་པས་བསྐྱབས་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མེད། །ཅིས་འབྱུང་བས།) འདི་ལྟར་ལྟ་མ་ཡིན་དང་ལྟ་ནམས་ལྟ་
མ་ཡིན་གྱི་བྱ་མོ་དང་ལྟ་ལྟེན་བཟུང་ཆེ་ལ་སེར་སྒྲ་དང་ཕྱག་དོག་གིས་བཙོང་པའི་ཕྱིར་འཐབ་
པ་ན་རེས་འགའ་ནི་ཐགས་བཟང་རིས་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བཞི་ག་འོང་
ལ་རེས་འགའ་གོང་མ་དག་འོང་སྟེ། གསེར་དབུལ་བེ་རྒྱུ་ཤེལ་བཞིའི་གོ་ཆ་སྤྱི་བ་ནམས་
གྱོན་ཞིང་རལ་གྱི་དང་མདུང་དང་འཕང་མདུང་དང་མདའ་གཞུ་ཐོགས་པའི་དབུང་གི་
ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་བཅས་པ་རྩ་མཆམས་ནས་འཐོན་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྤངས་
མ་ལྟ་ལས་དང་པོ་དཀར་པོ་ལ་དགའ་བའི་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་རོལ་མཆོ་ན་གནས་པ་དང་གཡུལ་
སློང་ཅིང་དེ་དག་གིས་ཐུབ་ན་ལྟོག་ལ་གལ་ཏེ་མ་ཐུབ་ན་སྤངས་མ་གཉིས་པ་གཞིང་ཐོགས་
པ་དང་། གསུམ་པ་ཕྱིང་ཐོགས་པ་དང་། བཞི་པ་རྟག་ཚུལ་པ་དང་། ལྟ་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
བཞི་པོ་དག་ཏུ་རིམ་གྱིས་སོང་ཞིང་འོག་མ་འོག་མ་དང་བསྒྲམས་ཤིང་འཐབ་པར་བྱེད་པ་ན་
ཕལ་ཆེར་ནི་དེ་དག་གིས་བསྐྱོག་པར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་མ་བསྐྱོག་ན་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པོ་དག་སུམ་ཅུ་ཙམ་གསུམ་གྱི་
གནས་སུ་སོང་སྟེ། གྱེ་ལྟེན་དབང་པོ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག །བདག་ཅག་སྤངས་མ་ལྟ་པོ་
དག་གིས་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་དམག་བསྐྱོག་པར་མ་རུས་སོ་(ཞིང་རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་ལ་ཐེས་པ་མཁྱེན་པར་
མཛོད་ཅིག) ཞེས་བྱ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ལྟེན་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སུམ་ཅུ་ཙམ་གསུམ་པ་
ནམས་ལ་བསྐྱོས་ཏེ་གཡུལ་སློང་པར་བྱེད་དོ། །(སྤང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་ལ་བསམས་པ་དང་། རབ་བརྟན་
འཁོར་དང་བཅས་པ་འཛམ་བུའི་གླིང་ནས་འོངས་ན་མགོ་བོ་སོ་གཉིས་དང་མགོ་བོ་རེ་རེ་ལ་མཆེ་བ་དང་རྒྱུང་དང་བསྐྱོ་
དང་། ལྟེན་བྱ་མོ་དང་གཡོག་མོ་དང་སེལ་སྟན་ནམས་བདུན་བདུན་སྟུལ་ནས་འོངས་པ་ལ་དབང་པོ་དང་ཉེ་དབང་ནམས་
ཞོན་ནས་གོང་ཁྱིམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྩུབ་འགྱུར་གྱི་ཆལ་ཏུ་འགོ་ལོ། །དེར་ཅེས་པས་ལུས་སེམས་རྩུབ་པར་གྱུར་ཏེ། གཡུལ་

འགྱུར་པ་ལ་མོས་པས་དབྱང་གི་ཆོགས་བཞི་བཤམས་ཤིང་གོ་ཆ་དང་མཚོན་ཆ་བཞི་ཐོགས་ཏེ་རི་རབ་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་
འཐབ་པོ། སུ་པམ་ཡང་ལན་གསུམ་འཐབ་ལ། གང་པམ་ཡང་རང་རང་གི་ཁྱོང་དུ་ཁྱོས་ནས་སྒོ་བཅད་པས་ཐུབ་ཀྱང་
སྐྱལ་པ་འབྱུང་ངོ།) དེའི་ཆེ་ལྷ་མ་ཡིན་ནམས་རྒྱལ་ན་ཁྱོང་བྱེར་བལྟ་ན་སྤྱག་གི་ནང་དུ་འདྲེད་
པར་བྱེད་དོ། (དེའི་ཆེ་མཚོན་ཆ་དང་པོའི་དུམ་བུ་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བའི་ཐོ་ལ་སྟོག་ཆགས་ཤི་བའི་ཁྱག་གིས་མཚོའི་
ཁ་དོག་འཁྱུར་པ་དང་། སྐར་ཕྱེང་གི་མཚོ་ཀུན་སྒྲུབ་ལ་དམག་རི་ལྟར་འཐབ་པའི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བས་ལྟ་མིན་
ཤི་བའི་ཉེ་དུ་ནམས་དམག་མ་ལོག་གོང་དུ་བྱ་ངན་བྱེད་སོགས་བྱན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་བཤད་དོ།) ལྷ་ནམས་རྒྱལ་
ན་རོ་ལ་མཚོ་དང་པོའི་བར་དུ་འདྲེད་པར་བྱེད་དོ། (རྩ་ལས་ལྷ་ནམས་ནི་རྒྱལ་བར་འཁྱུར་རོ། ལྷ་
མིན་ནམས་ནི་པམ་པར་འཁྱུར་རོ། འདྲེད་འགྲོ་དག་བདའ་བར་བྱའོ། བྲེད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འབྱུང་བས་ལྟ་མིན་
རང་གནས་སུ་ལྟོག་གོ།) དེ་དག་པན་ཚུན་མགོ་དང་རྟེན་པ་ཆད་ན་འཆི་བར་འཁྱུར་ལ། ཡན་
ལག་དང་ཉིང་ལག་ཆད་པ་ནི་སྐར་སྐྱེ་བར་འཁྱུར་རོ། ཇེ་ལྷ་བྱའི་འཐབ་མོ་དང་བྲལ་བའི་
བྱིར་འཐབ་བྲལ་དང་། ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་གཉིས་གཉིས་ལྷའི་བྱ་མོ་རེ་རེའི་པང་དུ་རྩྱས་ཏེ་
སྐྱེ་བའི་བྱིར་མཆོ་མ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། ཁོངས་སྒྲོལ་ནི་སུམ་ཅུ་ཆ་གསུམ་པ་བས་ཀྱང་བྱང་
པར་དུ་འཕགས་སོ། བྲེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་དང་། རང་
གི་སྤྱལ་པའི་འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དགའ་བའི་བྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྤྱལ་པ་ལའང་
དགའ་བའི་བྱིར་དགའ་ལྷན་ལ་སོགས་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་དོ། གཟུགས་དང་
གཟུགས་མེད་པའི་མིང་གི་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ།

འདྲོད་པ་པ་དེ་དག་འདྲོད་པ་ལ་རི་ལྟར་སྒྲོལ་ཅེ་ན།

གཉིས་གཉིས་འབྱུང་དང་ལག་བཅངས་དང་། །

དགོད་དང་བལྟས་པས་འཁྲིག་པ་ཡིན།

རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་དང་སུམ་ཅུ་ཆ་གསུམ་པ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྤྲད་

པས་ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་གཉིས་འབྲིག་པ་སྟོད་དེ་འོན་ཀྱང་(དེ་དག་གི་ཟས་ལ་མི་གཙང་བའི་རྒྱ་
མཐུན་མེད་པས་)ས་བོན་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དེ་རྒྱང་རྒྱ་བས་གདུང་བ་དང་བྲལ་བར་གནས་སོ།
།འཐབ་བྲལ་བ་ནི་འབྱུང་པ་ཙམ་དང་། དགའ་ལྷན་པ་ལག་པ་བཅངས་པ་དང་། འཕྱལ་
དགའ་བ་ཚོད་པ་ཙམ་དང་། གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་པ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་འབྲིག་པ་
སྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་ནམས་ན་རེ་རི་ཙམ་དུ་ཡུལ་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་དུ་འདོད་
ཆགས་ཤས་ཆེ་བའི་བྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྐྱས་ནས་འབྲིག་པ་སྟོད་
པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །
གདགས་པ་ལས་བཤད་པ་ནི། དུས་ཀྱི་ཆད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཤམ་ཏེ་ས་བོན་འབྱུང་བ་མེད་ན་ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་ཞེས་རི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན།

བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ནས། །ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ལྟ་བུའི་བར།

དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་གཟུགས་ཅན་རྣམས། །ཀྱན་རྫོགས་གོས་དང་བཅས་པ་ཉིད།

(རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིར་)བོང་ཆོད་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ནས་(སུམ་རུ་ཙ་གསུམ་དང་འཐབ་
བྲལ་དང་དགའ་ལྷན་དང་འཕྱལ་དགའ་དང་གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་རྣམས་སུ་རིམ་པ་ལྟར་ལོ་བྱག་དང་བདུན་དང་
བརྒྱད་དང་དགུ་དང་)ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ལྟ་བུའི་བར་གྱི་ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་དག་རྒྱལ་ཆེན་རིས་
བཞི་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དུ་ལྟ་དང་ལྟ་མོའི་པང་དུ་རྩུས་ཏེ་བྱུར་བར་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་བྱིར་གང་
ཞིག་གང་དག་གི་པང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་དེ་དག་གི་ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་
རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིར་ནི་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་དང་། སུམ་རུ་ཙ་གསུམ་དུ་ལོ་བྱག་དང་། འཐབ་
བྲལ་དུ་ལོ་བདུན་དང་། དགའ་ལྷན་དུ་བརྒྱད་དང་། འཕྱལ་དགའ་དགུ་དང་། གཞན་
འཕྱལ་དབང་བྱེད་དུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྟ་རྣམས་ནི་བོངས་ཆོད་ལུས་
ཀྱན་རྫོགས་པ་དང་། (རོ་ཆ་ཁྲིལ་མེད་སྤངས་པས།)གོས་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་ལོ། །(འཆི་བ་ནའང་

གོས་བཅས་སུ་འཆིའོ།) གཞུགས་ཁམས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩལ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་བདེན་
པར་སྒྲིབས་འཕགས་པའི་སྐད་དུ་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ།

སེམས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་ལ་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་ནི།

འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་ནི། །འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིར་བཅས་རྣམས།།

མདོ་ལས། འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་བཤད་པའི་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་ནི་འདོད་
པའི་ལྷ་དང་མིར་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འདོད་པའི་མི་རྣམས་དགའ་ལྡན་གྱི་བར་
གྱི་ལྷའི་རིས་བཞི་ནི་འདོད་པ་ཉི་བར་གནས་པ་དག་ལ་དབང་ཕྱག་གིས་དབང་བྱེད་པའི་
འདོད་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ། (དེ་ཡང་རང་གི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་ཇི་ལྟར་བྱང་བ་ལོངས་སྟོན་པས་སོ།) འབྲུལ་
དགའ་བ་ནི་རང་གི་སྒྲུལ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ། (དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་
འདོད་པ་བཞིན་བདག་ཉིད་གིས་སྒྲུལ་པ་ལ་ལོངས་སྟོན་པས་སོ།) གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་པ་ནི་གཞན་
གྱི་སྒྲུལ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ། (དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རང་གཞན་
གཉིས་ཀས་སྒྲུལ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་སོ།)

བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་ནི། །བསམ་གཏན་གསུམ་ལ་ས་དགུ་ཡིན།།

བདེ་བ་སྐྱེ་བ་ནི་མདོ་ལས། (གསུངས་པའི།) དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་།
ཉིང་ངེ་འཇིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་བདེ་བ་དང་། དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་སྐྱེ་
བ་གསུམ་བཤད་པའི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་རེ་རེ་ལས་
གསུམ་གསུམ་ཡོད་པས་ས་དགུར་བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
གསུམ་ནི་འདོད་པ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་། གཉིས་པའི་གསུམ་ནི་
(རྟོག་དཔྱད་སྤངས་པའི་)ཉིང་ངེ་འཇིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་བདེ་བ་དང་། གསུམ་པའི་
གསུམ་ནི་དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཡིན་(པའི་ཕྱིར་རོ་འདོད་པའི་མི་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ།)གལ་ཏེ་དེ་

ལྷ་ན་དང་པོའི་བསམ་གཏན་བྱང་པར་ཅན་སྦྱིས་པ་དེ་བདེ་བ་སྦྱི་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
ཏེ། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པས་དགའ་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱོར་བ་
ནམས་ན་རེ་འདི་ནི་སལ་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མདོ་(རབ་ཏུ་བྱེད་པ་)ལས། མདོན་
པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་དགེ་(ཡིན་ནོ།)བཏོ་ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

གལ་ཏེ་འདི་ནས་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་ལ་སོགས་པ་གོང་མ་ནམས་བཅེགས་ཏེ་
གནས་ན་(གང་དག་ལྟའི་གནས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་བཤད་པ་)དེ་དག་གི་བར་ཐག་གི་ཆད་ཅི་ཙམ་ཞེ་ན།

གནས་ནས་གནས་འོག་ཅི་སྤྲོད་པ། །དེ་ནས་དེ་ཡི་གོང་དེ་སྤྲོད།

རང་རང་གི་གནས་ནས་གནས་འོག་མའི་གནས་ཀྱི་བར་ཐག་ཅི་སྤྲོད་པ་དེ་རང་གི་
གནས་དེ་ནས་དེའི་གོང་མའི་གནས་སྤུང་དེ་སྤྲོད་དེ། འདི་ལྟར་གནས་རྒྱལ་ཆེན་རིས་
བཞི་(འི་ཙུ་བའི་གནས་བང་རིམ་བཞི་པ་)ནས་འོག་འཛམ་བུའི་སྤྲོད་ཏུ་དཔག་ཆད་བཞི་བྲི་ཡིན་པ་
དེ་བཞིན་ཏུ་སྤུམ་ཙུ་ཙུ་གསུམ་ཏུ་འང་དེ་སྤྲོད་(དེ་བཞི་ཁྱིམ་)ཡིན་ནོ། །གནས་སྤུམ་ཙུ་ཙུ་གསུམ་
ནས་གནས་འོག་འཛམ་བུའི་སྤྲོད་ཏུ་བརྒྱད་བྲི་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་འཐབ་བྲལ་ཏུ་འང་
བརྒྱད་བྲི་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ས་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་མཐོང་མན་ཆད་དཔག་ཆད་བཞི་བྲི་
བཞི་བྲི་དང་དེ་ནས་འོག་མིན་ལ་དཔག་ཆད་འབྱམ་ཏུ་གྲུག་བྲི་ཡོད་པར་བཤད་དོ།

དེ་དག་ཏུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

རྩ་འབྲུལ་གཞན་རྟེན་མ་གཏོགས་པ། །དེ་དག་གོང་མ་མཐོང་བ་མེད།

རྩ་འབྲུལ་དང་ལྡན་པའམ་རྩ་འབྲུལ་དང་ལྡན་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས་པ་
ཁམས་དང་ས་འོག་མ་པ་དེ་དག་གིས་གོང་མར་བགྲོད་པ་དང་གོང་མ་པ་དག་མཐོང་བའང་
མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་དག་(འོག་མ་བསམ་གོང་མ་)མཐོང་བ་དེ་དག་ནི་སྦྱལ་པའི་གཞུགས་ཡིན་
ཀྱི་དམན་པའི་ཡུལ་མཆོག་མ་ཡིན་པས་འོག་མས་གོང་མའི་གཞུགས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་གོང་མ་དེ་དག་གི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་དེ་ཅི་ཙམ་ཞེ་ན། འཐབ་བྲལ་ལ་སོགས་
པ་བཞི་ནི་སྤུ་ཙུ་ཙ་གསུམ་དང་ཆད་མཉམ་མོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཉིས་འཇུར་གྱིས་གོང་མ་
གོང་མ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བསམ་གཏན་བཞིའི་ཆད་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྤྱིང་བཞི་
དང་སྟོང་རྩ་དང་སྟོང་གཉིས་བར་མ་དང་སྟོང་གསུམ་དང་མཉམ་མོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་
བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་སྟོང་རྩ་དུ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་མཉམ་ལ་
བཞི་པ་ལ་(འོག་གཞི་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་མེད་པས།)ཆད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

སྟོང་གསུམ་བཤད་པ་ནི།

སྤྱིང་བཞི་པ་དང་ཉི་ལྔ་དང་། །རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྟ་དང་།།

ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི། །སྟོང་ནི་སྤྱི་ཕུད་ཡིན་པར་འདོད།།

དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ། །བར་མའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ།།

དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་མོ། །

སྤྱིང་བཞི་པ་དང་ཉི་མ་དང་རྩ་བ་དང་དབྱུས་ཀྱི་རི་རབ་དང་གསེར་གྱི་རི་རྣམས་
དང་མཆོ་རྣམས་དང་ཁོར་ཡུག་གི་ལྷགས་རིའི་བར་དང་འདོད་པའི་ལྟ་བུ་དང་ཆངས་
པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་
འདོད་ལ། སྟོང་སྤྱི་ཕུད་དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་
བྱ་སྟེ་དེ་ལ་ནི་སྤྱིང་བཞི་ནས་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་ས་ཡ་ཕྱག་གཅིག་ཡོད་དོ།
སྟོང་གཉིས་པ་དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཏེ། དེ་ལ་
ནི་སྤྱིང་བཞི་ནས་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ཡོད་དོ། སྟོང་རྩ་དུ་ལ་
སོགས་པ་གསུམ་ཡང་ཁོར་ཡུག་གི་ལྷགས་རི་རེ་རེས་བསྐྱོར་ཏེ་གནས་སོ། །

(དེ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོང་གསུམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།)

མཉམ་དུ་འཛིག་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན།།

དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་གསུམ་དེ་ནི་མཐར་མཉམ་དུ་འཛིག་ཅིང་དང་པོ་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ནི་སྟོང་གསུམ་དུ་མ་འདུས་ཏེ། ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་མན་ཆད་ཁོ་ན་ལ་དེར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་གྱིས་ཀྱང་། ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི་ཞེས་སྟོས་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ནི་སྟོང་ཆུང་དུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱིས་བསྟུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། །རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ལས་ནི། སྤྱིང་བཞི་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཅས་བྱ་སྟེ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའོ་ཞེས་འོག་མིན་མན་ཆད་སྟོང་གསུམ་དུ་གསུངས་སོ། །

ལུས་ཀྱི་ཆད་བསྟན་པ།

ལུས་ཀྱི་ཆད་བསྟན་པ་ལ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་ལུས་ཆད་ནི་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་འདིར་མ་བསྟན་ཏོ།། (སའི་དངོས་གཞི་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཆེན་པོ་དག་གི་ཆད་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། གང་གིས་སྟེག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་དེའི་ལུས་ནི་ཆེས་ཆེ་བར་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དག་གི་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། ། སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཆེན་པོ་དག་གི་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གང་བའི་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ནམས་དང་། ཉེ་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ནམས་དང་། ཉེ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ནམས་དང་། ཏུད་འགོ་དང་། ཡི་དྲགས་ནམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། ། ཞེས་མི་དགེ་བ་ཆེ་ཆུང་གིས་ལུས་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །)

འཛམ་བུ་སྤྱིང་བ་ནམས་ཀྱི་ཆད། །སྤྱི་བཞི་བ་དང་སྟེད་དང་བཞི།།

ཤར་དང་བ་ལང་སྟོད་དང་ནི། །བྱང་ཞེས་བྱ་བ་ཉིས་འགྱུར་བསྐྱེད།།

མི་ནམས་ལས་འཇམ་བྱའི་སྒྲིང་པའི་མི་ནམས་ཀྱི་ལུས་ཚད་ནི་ཆེ་བ་ནམས་
ཁྱ་བཞི་པ་དང་ཆུང་བ་ནམས་ཕྱེད་དང་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འོག་ནས་
འཆད་པའི་སྤྲ་རབ་རྩལ་ལ་སོགས་པ་བསགས་པའི་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་རང་རང་གི་
ཁྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། (སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི། འཇམ་བྱའི་སྒྲིང་གི་མི་ནམས་ནི་ལུས་ཀྱི་ཚད་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ།
རེས་འགའ་ནི་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། རེས་འགའ་ནི་ཆུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་རང་རང་གི་ཁྱ་ཚད་ཕྱེད་དང་བཞི་འོ་
ཞེས་བཤད་དོ།) ཤར་ལུས་འཕགས་པ་དང་རྒྱབ་བ་ལང་སྟོད་པ་དང་བྱང་སྐྱ་མི་སྟན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཁྱ་བརྒྱད་དང་བརྒྱ་དྲུག་
དང་སུམ་ཅུ་ཙུག་ཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་འཇམ་བྱའི་སྒྲིང་པའི་ཁྱའི་དབང་དུ་བྱས་
གྱི་(སའི་དངོས་གཞི་ལས་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་པ་ནམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཚད་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་ཁྱ་
ཚད་ཕྱེད་དང་བཞི་པ་སྟེ་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའོ། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་པ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱབ་ཀྱི་བ་ལང་སྟོད་པ་ནམས་
དང་། བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟན་པ་ནམས་ཀྱང་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་འོ། ཞེས་འབྱུང་བས་)རང་རང་གི་ནི་ཁྱ་བཞི་པ་(འམ་
ཕྱེད་དང་བཞི་པ་)ལོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ། ། སྒྲིང་ཕྱན་ནམས་ཀྱི་མི་ནམས་ནི་གཙོ་བོའི་
སྒྲིང་གི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཕྱེད་ཕྱེད་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་གྲག་གོ། སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་གྱིས་ཀྱང་
བར་གྱི་སྒྲིང་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་བྱབ་པ་ཞིག་སྟེ།
དེའི་ཕྱིར་དེ་ན་གནས་པའི་མི་ནམས་ནི་ལུས་ཆུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

འདོད་དང་ལྡན་པའི་ལྟ་ཡི་ལུས། །བཞི་ཆ་ནས་ནི་རྒྱང་གྲགས་དག

ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད། །

འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྟ་དྲུག་པོའི་ལུས་ཚད་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་
རྒྱང་གྲགས་བཞི་ཆ་གཅིག་ཡིན་པ་ནས་སུམ་ཅུ་ཙུག་སུམ་པ་རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་དང་། འཐབ་

བྲལ་བ་བཞི་གསུམ་དང་། དགའ་ལྡན་པ་གཅིག་དང་། འཕྲུལ་དགའ་བ་གཅིག་དང་བཞི་
ཆ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་རྒྱུ་གཤམ་དག་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་
པར་བྱའོ། ། (སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི་སྤྲུལ་ཅུ་ཙ་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆད་ནི་རྒྱུ་གཤམ་གྱི་བཞི་ཆ་གཅིག་པས་ལྷག་
གོ། །ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཆད་ནི་རྒྱུ་གཤམ་བྱེད་དོ། །འཐབ་བྲལ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུ་གཤམ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡན་
ཆད་ནི་བཞི་ཆ་རེ་རེ་ལྷག་པར་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ནི་སྤྲུལ་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའི་ལྷའི་
ཆད་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ།) ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་ཅུ་ཙ་གསུམ་
པའི་ལྷ་རྣམས་དང་ལུས་ཆད་མཉམ་པར་ས་ལས་བཤད་དོ། །

གཟུགས་ཅན་དང་པོ་དཔག་ཆད་བྱེད། །དེ་ཡི་གོང་མ་བྱེད་བྱེད་བསྐྱེད།

འོད་ཚུང་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་ཡན་ཆད། །ལུས་ནི་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་ཏེ།

སྤྱིན་མེད་དཔག་ཆད་གསུམ་དོར་རོ། །

གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ཆངས་རིས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆད་ནི་དཔག་ཆད་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆངས་རིས་པ་དེའི་གོང་མ་ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་དང་། ཆངས་
ཆེན་པ་དང་། འོད་ཚུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་དཔག་ཆད་བྱེད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་
པ་དཔག་ཆད་གཅིག་དང་། བྱེད་དང་གཉིས་དང་གཉིས་ཡིན་ནོ། །འོད་ཚུང་བ་རྣམས་ཀྱི་
ལྷག་ཆད་མེད་འོད་ཡན་ཆད་ནི་ལུས་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་སྟེ། འོན་ཀྱང་སྤྱིན་
མེད་པ་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས་དཔག་ཆད་གསུམ་དོར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་པར་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆད་མེད་འོད་པ་དཔག་ཆད་བཞི་དང་། འོད་གསལ་བ་བརྒྱད་དང་།
དགེ་ཚུང་བ་བརྒྱ་དྲུག་དང་། ཆད་མེད་དགེ་བ་སྤྲུལ་ཅུ་ཙ་གཉིས་དང་། དགེ་རྒྱས་པ་དྲུག་
ཅུ་ཙ་བཞི་དང་། སྤྱིན་མེད་པ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་ལ་གསུམ་དོར་བའི་བརྒྱ་ཉི་
ཤུ་ཙ་ལྟ་དང་། བསོད་ནམས་སྐྱེད་པ་བྱེད་དང་སྤྲུལ་བརྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ལྟ་བརྒྱ་དང་།

མི་ཆེ་བ་སྟོང་དང་། མི་གདུང་བ་ཉིས་སྟོང་དང་། གྱུ་ལོ་མ་སྣང་བ་བཞི་སྟོང་དང་། ཤིན་ཏུ་
མཐོང་བ་བརྒྱད་སྟོང་དང་། འོག་མིན་པ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་རོ། ། །གཟུགས་མེད་པ་ནི་ལྷས་ཅན་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷས་ཀྱི་ཆད་མེད་ལ། དེ་ན་སྤྱལ་པའི་གཟུགས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་
ནའང་ཆད་ངེས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཆེ་འི་ཆད་བསྟན་པ།

ཆེ་འི་ཆད་བསྟན་པ་ནི།

སྒྲ་མི་སྟན་ན་ཆེ་སྟོང་སྟེ། །གཉིས་ན་ཕྱེད་ཕྱེད་སྤངས་པའོ། །

འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་བརྒྱ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །

མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལ། །འདོད་པ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་ལས། །

འོག་མ་དག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ །ངེས་ན་ཆེ་ལོ་ལྔ་བརྒྱའོ། །

གོང་མ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འགྱུར་རོ། །

བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྟན་ན་ནི་ཆེ་ལོ་སྟོང་སྟབ་སྟེ། རྒྱབ་དང་ཤར་གྱི་སྤྲིང་གཉིས་ན་ནི་
རིམ་པ་བཞིན་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་ཕྱེད་ཕྱེད་སྤངས་པས་ལྔ་བརྒྱ་དང་ཕྱེད་དང་སྟམ་བརྒྱའོ། །
འཇམ་བུའི་སྤྲིང་འདི་ན་ཆེ་འི་ཆད་མ་ངེས་ཏེ། ཐ་མ་སྤང་དུར་གྱུར་པ་ན་ནི་ཆེ་འི་ཆད་ལོ་
བརྒྱ་པ་དང་། དང་པོ་ནི་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་དེ་དག་གི་བར་དུ་འང་འཕེལ་འགྲིབ་དུ་མ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་འདོད་

པ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོག་མ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ལྷ་དག་གི་ཉིན་
ཞག་གཅིག་ཏུ་བཅེས་པའི་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་སྟོབ་གཅིག་དང་སྟོབ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་
ཡིན་པ་དེས་ན་ཆེད་ཆད་རང་གི་ལོ་ལྔ་བརྒྱའོ། །རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་གོང་མ་སུམ་ཅུ་ཙ་
གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞག་དང་ལོ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འགྱུར་རོ་སྟེ། (སྤྲུལ་པའི་འགྱུར་བྱི་མའི་ཆེ་
ཆད་ཡིན་པས།) འདི་ལྟར་སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་པ་རྣམས་ནི་མའི་ལོ་བརྒྱ་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བཅེས་
པའི་རང་ལོ་སྟོང་སྟོང་ཐུབ་པ་ནས་གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་པས་མའི་ལོ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ་ཞག་
གཅིག་ཏུ་བཅེས་པའི་རང་ལོ་བྲི་དྲུག་སྟོང་སྟོང་ཐུབ་པའི་བར་དུའོ། ། (དེ་དག་ལ་མའི་ལོ་ནི་རིམ་པ་
ལྟར་དང་པོ་ལ་ས་ཡ་ཕྱག་དགྲ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ས་ཡ་ཕྱག་སུམ་ཅུ་ཙ་དྲུག་དང་། གསུམ་པ་ལ་དུང་ཕྱུར་དང་བྱེ་བ་བཞི་
དང་། ས་ཡ་བཞི་དང་། བཞི་པ་ལ་དུང་ཕྱུར་ལྔ་དང་བྱེ་བ་བདུན་དང་། ས་ཡ་དྲུག་དང་། ལྔ་པ་ལ་ཐེར་འབུམ་གཉིས་དང་།
དུང་ཕྱུར་གསུམ་དང་ས་ཡ་བཞི་དང་། དྲུག་པ་ལ་ཐེར་འབུམ་དགྲ་དུང་ཕྱུར་གཉིས་བྱེ་བ་གཅིག་ས་ཡ་དྲུག་ཡོད་དོ།)

གལ་ཏེ་སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ན་ནི་སྟོང་ཐེང་པས་ཉིན་མཆན་མེད་པའི་བྱིར་
ཞག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་སྟངས་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉི་
སྟོང་ཐེང་ཀྱང་ཉིན་མཆན་ཡོད་དེ། དུས་ཀྱི་དབང་གིས་མེ་ཏོག་ཁ་རུམ་པ་དང་བྱ་སྐད་མི་
འབྲིན་པ་དང་གཉིད་སྟོབ་ན་མཆན་མོད་དང་། མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་བ་དང་། བྱ་སྐད་འབྲིན་པ་
དང་གཉིད་སངས་པ་ནི་ཉིན་མོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྟངས་བའི་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ལུས་ལ་འོད་
ཡོད་པས་བྱེད་དོ། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཆེ་ཆད་ནི་ས(འི་དངོས་གཞི)ལས་སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་པ་
རྣམས་དང་འབྲའོ་ཞེས་བཤད་ལ། དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ནི་མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་ཉིན་ཞག་
གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྔ་སྟོང་སྟོང་གཅན་གྱིས་ཐུབ་ཅིང་། མི་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ལ་ཉིན་ཞག་
གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་དྲུག་སྟོང་མགྲུལ་ཐེང་དང་ཉིན་པས་ཐུབ་ལ། མི་ལོ་བདུན་བརྒྱ་
ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་བདུན་སྟོང་མེ་ཏོག་ཐེང་གིས་ཐུབ་པར་གསུངས་
ཤིང་། ཐགས་བཟང་རིས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ནི་མ་གསུངས་སོ། །

གཟུགས་ཅན་ཉིན་མཆན་མེད་ཆེ་ནི། །རང་ལུས་གཞལ་བའི་བསྐྱལ་པ་ཡིས།།

གཟུགས་ཅན་ནམས་ལ་ནི་ཉིན་མཆན་མེད་དེ། ཉིན་མཆན་གྱི་ནམ་པར་འཛོག་
བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཅན་དེ་དག་གི་ཆེ་ཆད་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆད་གཞལ་
བའི་དཔག་ཆད་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་ཆད་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་ཡིས་འཇལ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར།
གཟུགས་ཅན་དང་པོ་བསྐྱལ་པ་བྱེད། །དེ་ཡི་གོང་མ་བྱེད་བྱེད་བསྐྱེད། །འོད་ཚུང་ནམས་
ཀྱི་ལྷག་ཡན་ཆད། །ཆེ་ནི་ཉིས་འཁྱར་ཉིས་འཁྱར་ཏེ། །ཐུན་མེད་བསྐྱལ་པ་གསུམ་དོར་རོ།
ཞེས་འདོན་པ་བསྐྱར་རོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་སོགས་པ་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་གུ་ལོ་མ་སྤང་
དང་ཤིན་ཏུ་མཐོང་གོ་རིམ་བསྔོར་ནས་གུ་ལོ་མ་སྤང་གི་རྗེས་ལ་འོག་མིན་བཤད་ཅིང་། སློབ་
དཔོན་ཞི་གནས་ལྷས་མདོ་བྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། །ཤིན་ཏུ་མཐོང་དང་གུ་ལོ་མ་སྤང་བའི་ཆེ་
ཆད་རིམ་པ་ལྟར་བསྐྱལ་པ་བཞི་སྟོང་དང་། བརྒྱད་སྟོང་དུ་བཤད་དོ། །

གཟུགས་མེད་བསྐྱལ་པ་སྟོང་ཕྱག་ནི། །ཉི་ཤུ་ལྷག་པས་ལྷག་པ་ཡིན།།

གཟུགས་མེད་པ་ནམས་ནི་བསྐྱལ་པ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་ལྷག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་(ལ་སོགས་པ་བཞི་རིམ་པ་ལྟར།)བསྐྱལ་པ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་
དང་། ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་བརྒྱ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ཅུ་
དང་། སྲིད་པའི་ཚེ་མོ་པས་བརྒྱད་ཅུ་ཐུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

འོ་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བར་བསྐྱལ་ལམ་བསྐྱལ་ཆེན་ཡིན་ཞེ་ན།

འོད་ཚུང་ནས་བརྒྱུད་བསྐྱལ་ཆེན་ཏེ། །དེ་ཡི་འོག་མ་བྱེད་ཡིན་ནོ།།

འོད་ཚུང་ནས་གཟུང་ནས་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འོད་ཚུང་དེའི་འོག་མ་ཆངས་
ཆེན་མན་ཆད་ནི་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོའི་བྱེད་བར་བསྐྱལ་བཞི་བརྒྱ་ལ་བསྐྱལ་པར་བཏགས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཆངས་ཆེན་པ་མ་ཤི་བར་སྔོན་འཇིག་པའི་མེ་འབར་བར་

འཇུར་བ་དང་། སྟོངས་ནས་ཀྱང་ཡོད་པར་འཇུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཉེས་ན་ཆངས་རིས་པ་
བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་དང་ཆངས་པ་མདུན་ན་འདོན་པ་བར་བསྐལ་བཞི་བཅུ་དང་ཆངས་ཆེན་
པ་བར་བསྐལ་དུག་ཅུར་བར་བསྐལ་གཉིས་ཀྱིས་ཆད་པ་ཡོད་དེ། ལྷོད་འཛིག་འཆགས་
ལ་བར་བསྐལ་རེ་རེ་ཡོད་ལ་ལྷོད་འཆགས་པ་མ་རྗེས་པའི་ཆེ་ཆངས་པ་མ་སྐྱེས་ཤིང་ལྷོད་
འཛིག་པའི་གོང་དུ་ཆངས་པ་ཤི་བའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཀྱང་བསྐལ་པ་བཞི་གསུམ་ཐུབ་པར་
བཤད་པ་ནི་དེ་དང་ཉི་བའི་ཕྱིར་རོ། ཉེས་ན་ཆངས་ཆེན་དང་འོད་ཚུང་གི་ཆེ་ཆད་ཀྱི་བར་
ན་བར་བསྐལ་བར་ཡོད་དོ། སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་དང་བཞི་བཅུ་
དང་དུག་ཅུ་ལ་བསྐལ་པའི་(ར་རེ)ཐ་སྟོད་དུ་མཛད་ནས་ཆངས་རིས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
ཀྱི་ཆེ་ཆད་བསྐལ་པ་རེ་རེར་བཤད་དོ།

ངན་སོང་གི་ཆེ་ཆད་བསྟན་པ།

ངན་སོང་གི་ཆེ་ཆད་ལ།

ཡང་སོས་ལ་སོགས་དུག་རིམ་བཞིན། འདོད་ལྷའི་ཆེ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ།

དེས་ན་དེ་དག་ནམས་ཀྱི་ཆོ། འདོད་པའི་ལྷ་དང་འབྲ་བ་ཡིན།

རབ་དུ་ཆ་ཕྱིད་མནར་མེད་ནི། བར་ཀྱི་བསྐལ་པའོ་.....

ཡང་སོས་ལ་སོགས་པ་ཆ་བའི་དཔྱལ་བ་དུག་གི་ཆེ་ཆད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
འདོད་པའི་ལྷ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་ལ་སོགས་པ་དུག་པའི་ཆེ་ཆད་ཇི་ཙམ་བཤད་པ་དང་
ཡང་སོས་ལ་སོགས་པ་དུག་གི་ཉིན་ཞག་མཉམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། (དང་པོ་དུག་སྤུངས་པའི་བརྒྱུད་

འགྱུར་བྱི་མའི་ཆོ་ཆད་ཡིན་པས།) འདི་ལྟར་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཆོ་ཆད་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱལ་
ཡང་སོས་པའི་(ཉིན་)ཞག་(གཅིག་)ཏུ་བཅི་བ་ལ་སོགས་པའོ། ཇེ་ལྷ་བྱའི་ཞག་སྤྱི་ལ་
ཟླ་བ་དང་ཟླ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཡིན་པ་དེས་ན་ཡང་སོས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
ནམས་ཀྱི་ཆོ་ཆད་ནི་རང་གི་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་དང་སྟོང་དང་ཉིས་སྟོང་དང་བཞི་སྟོང་དང་བརྒྱད་
སྟོང་དང་བྲི་བྱ་སྟོང་ཐུབ་པར་འདོད་པའི་ལྷ་བྱ་པོ་ནམས་དང་ལོའི་གྲངས་འདྲ་བ་ཡིན་
ན་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། (འདིར་ཡང་ཡང་སོས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་མི་ལོ་ས་ཡ་ཕྱག་དགྲ་དང་། རང་ལོ་ལྷ་
བརྒྱལ་མའི་ལོ་ཐྱག་ཐྱིག་བརྒྱ་བྱ་དང་ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་ནས་ཆ་བའི་རང་ལོ་བྲི་བྱ་སྟོང་ལ་མའི་ལོ་
གཏམས་གསུམ་གཏམས་ཆེན་པོ་ལྷ་རབ་བཀྲམ་བརྒྱད་དང་རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ཐྱག་ཐྱིག་དགྲ་ཐེར་འབུམ་ཆེན་
པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་བར་དུ་སྐྱར་བའོ།) རབ་དུ་ཆ་བའི་དཔྱལ་བས་ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་བྱེད་ཐུབ་པོ།
མནར་མེད་པས་ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་གཅིག་ཐུབ་པའོ། །

.....དུད་འགོ་ནམས། །མཆོག་རིང་བསྐྱལ་པའོ.....

དུད་འགོ་ནམས་ཀྱི་ཆོ་ཐུང་བ་ལ་ངས་པ་མེད་པས་ཆོ་མཆོག་དུ་རིང་བས་ནི་བར་
གྱི་བསྐྱལ་པ་གཅིག་ཐུབ་སྟེ། ལུང་ལས། དག་སྟོང་དག་སྟེ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི་སྟེ་ཆེན་
པོ་སྟེ། བསྐྱལ་པར་གནས་པས་འདྲིན་པ་བྱའི་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གིས་མི་བྱིན་པ་ལྷ་
དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གཡུལ་ཡང་ཉམས་སུ་ཁྱོད་ཁིང་སོ་སོར་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་ཡིན་ནོ། ཇེ་
དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དག་འཛོལ་དང་། ཉེར་དག་འཛོལ་དང་། ཉ་
མགོ་དང་། བཏང་བབྱང་དང་། ཡིད་ལས་བྱང་དང་། ཡུལ་འཁོར་སྐྱང་དང་། ནག་པོ་ཆེན་
པོ་དང་། ཞེ་ལའི་འདབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བྱའོ། ཤིན་དུ་ཐུང་བ་ནི་ཡུད་ཅམ་རེའི་
ཆོའི་ཆད་དང་བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

.....ཡི་དྲགས་ནམས། །ཟླ་བ་ཉིན་ཞག་གི་ལྷ་བརྒྱ།

ཡི་དྲགས་ནམས་ནི་མིའི་ཟླ་སྟོང་ལ་ཉིན་མོ་དང་། ཟླ་སྟངས་ལ་མཚན་མོར་
བྱས་ནས་མི་ནམས་ཀྱི་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་གྲངས་སུ་བཅིས་
པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་ཡིན་ལ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། བར་ཆད་མེད་པར་སྟུག་བསྐྱེད་
བསྟན་གྱུར་པས། ཉིས་པར་སྟུང་པའི་ལས་ཀྱི་ཞགས་པ་ཡི། །དྲ་བས་བཅིངས་པའི་ལྷས་
ཅན་ཁ་ཅིག་ལོ། །ལྷ་སྟོང་དག་དང་ཁྱིམ་ཡང་འཆི་མི་འགྱུར་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་མིའི་ལོའི་
དབང་དུ་མཛད་པའོ། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ནི་མིའི་ལོ་བརྒྱ་ལ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་
གཅིག་དུ་བཅིས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ཐུབ་པར་གསུངས་ཏེ། (དེའི་ལྷར་ན་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ལ་མི་ལོ་
ས་ཡ་ཕྲག་གཅིག་དང་དགུ་འབུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི་དུང་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་ནམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ནི་
ངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་འཁོར་གྱི་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་དང་། ཉེ་འཆོ་བའི་སེམས་ཅན་དམུལ་བར་
སྟེས་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ནི་ངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །)

གྲང་དམུལ་གྱི་ཆེ་ཆད་ནི།

ཏིལ་སྦྱངས་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་། ཏིལ་གཅིག་ཕྱང་བས་ཟད་གྱུར་པ།

ཁུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཆད་ཡིན་ཏེ། །གཞན་གྱི་ཆེ་ནི་ཉི་ཤུས་བསྟར་པ།

ཏིལ་གྱི་སྦྱངས་པ་མ་ག་རྒྱའི་བྱེད་ཏིལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུས་གང་བའི་ནང་ནས་འགའ་
ཞིག་གིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཞིང་ཏིལ་གཅིག་སྟེ་རེ་རེ་ཕྱང་བས་ཏིལ་དེ་དག་ཟད་པར་གྱུར་པ་ནི་
ཁུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཆད་ཡིན་ཏེ། ཁུ་བྱར་རྟོལ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་ཆེ་ནི་ཉི་ཤུར་
བསྟར་བའི་འགྱུར་གྱིས་བྱི་མ་བྱི་མ་རིང་ངོ་། ། (སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི་གྲང་བའི་སེམས་ཅན་དམུལ་
བར་སྟེས་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ནི་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཆེན་པོར་སྟེས་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ལས་བྱི་
མ་བྱི་མ་བྱེད་བྱེད་ཞུགས་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་དོན་ཁ་ཅིག་ཆད་མུལ་ནམས་ཀྱི་བྱེད་བྱེད་ཐུབ་པར་
འཆད་མོད་ཀྱི། ཆེད་མཐའི་མདོ་ལྷར་ན་ཆད་མུལ་དང་པོ་དྲུག་པས་གྲང་དམུལ་དང་པོ་དྲུག་རིང་བར་མདོན་ནོ།)

ཅི་སྒར་སྒྲོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་བར་མ་དོར་མི་འཆི་བར་ཆོ་ཆད་ལྟར་ངེས་པ་
ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

སྐྱ་མི་སྒྲན་མ་གཏོགས་པར་འཆི།

སྐྱ་མི་སྒྲན་པ་དག་ནི་སྒྲོང་དུ་ངེས་ཏེ། བར་མ་དོར་འཆི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱ་
མི་སྒྲན་པ་མ་གཏོགས་པ་ནམས་ལ་བར་མ་དོར་འཆི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་
སྤྱིའི་ཆོ་ཆད་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཆོ་ཆད་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་བསྒྲན་ནས་འདིར་མ་སྒྲོས་པ་གདགས་པ་
ལས་འབྱུང་བ་ནི། བཀྲེས་སྒྲོམ་གྱིང་བཞི་འདོད་ལྟ་ན། ཁོང་མ་ན་མེད་གྱིང་གསུམ་ན། །
འབྲས་ཆན་ཟན་ཕྱེ་ཤ་འཁྱུར་བའི། ཟས་ཟ་སྐྱ་མི་སྒྲན་པ་ནམས། མ་ཚོས་(མ་བཏབ་པའི་)
འབྲས་གྱི་(ས་ལུའི་) འབྲུ་དག་ཟ། འདོད་ལྟ་(ཁ་དོག་བཞི་པའི་) ཇི་དང་བདུད་(དང་སྐྱང་སོགས་
ཆང་)ཅིའོ། ཁོང་ན་ཁམ་ཟས་ནམ་པར་སྤངས། ཁཤང་གཅི་གྱིང་བཞི་དག་ན་ཡོད། ཡན་
ཆད་ན་མེད་ཆར་བ་དག ། འབབ་ཉེས་པ་དང་ལེགས་པ་དང་། ཁོ་ཉེས་ལོ་ལེགས་སྟུ་གེ་
དག གྱིང་གསུམ་ན་ཡོད་སྐྱ་མི་སྒྲན། འདོད་ལྟ་ཡན་ཆད་དེ་དག་མེད། འཇིགས་དང་
ཡིད་བདེ་རིས་འཛོག་ནི། གྱིང་གསུམ་དག་དང་འདོད་ལྟ་ལ། སྐྱ་མི་སྒྲན་དང་གོང་ན་
མེད། ཁོར་འབྲུ་གསེར་དུལ་ཉོ་ཆོང་དག གྱིང་གསུམ་ན་ཡོད་སྐྱ་མི་སྒྲན། ལྟ་ནམས་
ཀུན་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། བཞིན་མདོག་དཀར་ནག་སྟེ་སངས་དང་། སྐྱ་སྤང་(བཞི་ཀ་གྱིང་)གྱིང་
གསུམ་(དང་)འདོད་ལྟ་ནམས། སྟེ་སེར་དཀར་དམར་(བཞི་)སྐྱ་མི་སྒྲན། །(དང་གཟུགས་ཁམས་པ་)
ཆངས་རིས་ཡན་ཆད་དཀར་པོར་གནས། །(ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཁོ་ནའོ།) ཆེད་དུ་བྱས་དང་མ་བྱས་
པའི། ཁང་པ་གྱིང་གསུམ་འདོད་ལྟ་ན། སྐྱ་མི་སྒྲན་དང་གཟུགས་ཁམས་པ། ཆེད་དུ་བྱས་
པ་མ་ཡིན་ངེས། བལ་གོས་རས་དང་ཟབ་དར་སོགས། །(སྤྱི་ཡང་གཉིས་ཀ) གྱིང་གསུམ་ན་
ཡོད་སྐྱ་མི་སྒྲན། །(སྐྱ་མི་སྒྲན་པ་སྤང་གཅིག་དང་། འདོད་ལྟ་དུག་པོ་སྤང་གཅིག་

ནས། །དྲག་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཆ་ཡི་བར། །ཆེས་ཡང་སྡོ་སེར་དཀར་དམར་དག། །དཔག་བསམ་
ཤིང་ལས་འབྱུང་བར་བཤད། །

གཞུགས་ཁམས་གོས་དང་བཅས་པར་སྒྲེ། །རང་ལུས་ཆོད་ལས་ཉིས་འགྱུར་གྱིས། །
ལྷག་པའི་གོས་དག་གོན་པར་བཤད། །བག་མ་ལེན་དང་གཏོང་བ་ནི། །སྤིང་གསུམ་འདོད་
ལྷ་རྣམས་ལ་ཡོད། །སྒྲུ་མི་སྟན་དང་གོང་ན་མེད། །ལུས་ལ་ཆོད་དང་གྲང་བ་ནི། །སྤིང་གསུམ་
དག་ན་སྒྲུ་མི་སྟན། །ལྷ་རྣམས་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡིན། །དཀྱུན་དབྱིད་དབྱར་དང་སྟོན་
རྣམས་ནི། །སྤིང་བཞི་འདོད་ལྷ་རྣམས་ན་ཡོད། །གོང་མ་ན་མེད་ཉིན་མཆོན་དང་། །པ་མ་
རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །རྩེ་བུན་སྤིང་གསུམ་འདོད་ལྷ་རྣམས། །སྒྲུ་མི་སྟན་དང་གོང་ན་
མེད། །འོར་དང་འབྱུ་ཡོད་སྤིང་གསུམ་ན་འོ། །འབྱུ་ཡོད་འོར་མེད་སྒྲུ་མི་སྟན། །འོར་ཡོད་
འབྱུ་མེད་འདོད་ལྷ་རྣམས། །གཉིས་ཀ་མེད་པ་གོང་མ་ཡིན། །པ་མ་ནས་ནི་འབྱུའི་བར། །
ཀུན་ལ་ཞེན་པ་སྤིང་གསུམ་ན། །འབྱུ་མ་གཏོགས་ལ་ཞེན་པ་ནི། །འདོད་ལྷ་འོ་སྒྲུ་མི་སྟན་
དང་ནི། །གོང་མའི་ལྷ་རྣམས་ཞེན་པ་མེད། །ཁྲ་མཆོན་སྦྱུ་མ་མ་བྱ་བཅའ་བ། །སྤིང་བཞི་ན་
ཡོད་ལྷ་རྣམས་ནི། །རྩུས་སྒྲེས་ཁྲ་བ་འབྱུང་བ་ཡང་། །མི་རྣམས་འདོད་ལྷ་རྒྱུང་དག་ཟུ། །ཆོ་
དང་ལུས་དང་འཁྲིག་པ་སྦྱོད། །ཚ་བར་བཤད་ཕྱིར་འདིར་མ་བྲིས། །མཐོ་རིས་ཀྱི་ནི་ལོངས་
སྦྱོད་དག །ལུང་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱེབས་པ་ཡིན། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་བཤད་པ།

ད་ནི་དེ་དག་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་བཤད་པ་ལ་དོན་དངོས་དང་། །ཞར་ལས་བྱུང་བ་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས་གཞུགས་ཅན་ཀྱི་ཆོད་བསྟན་པ་ནི་

གཟུགས་མིང་དུས་མཐའ་རྩལ་ཡིག་དང་། རྟེན་ཅིག་.....

གཟུགས་ཀྱི་རྩལ་བའི་མཐའ་ནི་རྩལ་སྤྱོད་དང་། མིང་གི་རྩལ་བའི་མཐའ་ནི་ཡི་གེ་(གཅིག་ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་རྩལ་བའི་ཡི་གེ་མེད་པའི་ཕྱིར།)དང་། དུས་ཀྱི་སྤྱོད་བའི་མཐའ་ནི་རྟེན་ཅིག་མ་ཡིན་(ཏི་མེ་ལོ་གཅིག་གི་ཡུན་གྱི་རེ་ལཱ་ཆ་གཅིག་ཡིན།)ནོ། །

.....སྤྱོད་དང་ནི། རྩལ་སྤྱོད་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ།

ལྷགས་ཆུ་རི་བོང་ལྷག་དང་སྤྱོད་། ཉི་ཟེར་རྩལ་དང་སྤྱོད་མ་དང་།

དེ་ལས་སྤྱོད་དང་དེ་བཞིན་དུ། སྤྱོད་ཆེན་ཞེས་བྱ་གོང་བདུན་བསྟུར།

སྤྱོད་ཀྱི་རྩལ་བདུན་ལ་ནི་རྩལ་སྤྱོད་གཅིག་དང་། ཇི་ལྟར་རྩལ་སྤྱོད་རྩལ་བདུན་ལ་རྩལ་སྤྱོད་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་སྤྱོད་བདུན་ལ་ལྷགས་རྩལ་གཅིག་དང་། དེ་བདུན་ལ་རྩལ་སྤྱོད་གཅིག་དང་། དེ་བདུན་ལ་རི་བོང་གི་རྩལ་གཅིག་དང་། དེ་བདུན་ལ་ལྷག་གི་རྩལ་གཅིག་དང་། དེ་བདུན་ལ་སྤྱོད་གི་རྩལ་གཅིག་དང་། དེ་བདུན་ལ་ཉི་ཟེར་གྱི་རྩལ་གཅིག་དང་། དེ་བདུན་ལ་སྤྱོད་མ་གཅིག་དང་། དེ་བདུན་ལ་སྤྱོད་མ་དེ་ལས་སྤྱོད་བའི་ཤིག་གཅིག་དང་། ཇི་ལྟར་སྤྱོད་མ་བདུན་ལ་ཤིག་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤིག་བདུན་ལ་ནས་དང་། དེ་བདུན་ལ་སྤྱོད་མོའོ་ཆེན་ཞེས་བྱ་བའོ། ། (ཡིན་ཏེ་བཅོམ་ཞིང་བསལ་ཡང་དེ་ལས་རྩལ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར།) དེའི་ཕྱིར་གོང་མ་གོང་མ་རེ་རེ་ནི་འོག་མ་འོག་མ་བདུན་བདུན་དུ་བསྟུར་རོ། །

གདགས་པ་ལས་ནི། ལྷགས་ཆུ་གཉིས་མི་འབྱུང་བར་སྤྱོད་རྩལ་དང་། རྩལ་སྤྱོད་དང་། ཉི་ཟེར་རྩལ་དང་། རི་བོང་རྩལ་དང་། ལྷག་རྩལ་དང་། སྤྱོད་རྩལ་(འདི་དག་རྩལ་འདུས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ཆེ་མོ་ལ་བཞེ་བ་ལ་སྤྱོད་མ་ནི་མིན་ནོ།)དང་། སྤྱོད་དང་། ཨ་བ་ག་ན་དང་། བ་ཏི་ཀ་དང་། སྤྱོད་རྩལ་སྤྱོད་མ་བདུན་བདུན་ལ་

ཕྱི་མ་རེ་རེར་བཤད་ལ། རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས་ནི་རྩལ་སྤྲ་རབ་དང་། རྩལ་སྤྲ་མོ་དང་། རྩལ་
ཆུང་བྱ་དང་། ཉི་ཟེར་རྩལ་དང་། རི་བོང་རྩལ་དང་། ལུག་རྩལ་དང་། སྤང་རྩལ་དང་། སྟོ་
མ་དང་། ཡུངས་འབྱུང་དང་། བས་དང་། སོར་ནམས་སྤྲ་མ་བདུན་བདུན་ལ་ཕྱི་མ་རེ་རེར་
གསུངས་མོད་ཀྱི་མིང་ཐད་ཅམ་ལས་རྩལ་སྤྲ་རབ་ལ་ནི་ཆེ་ཆུང་མེད་དོ། །

སོར་མོ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་ཁྱ། །ཁྱ་བཞི་ལ་ནི་གཞུ་གང་ངོ་།

དེ་དག་ལྷ་བརྒྱ་ནམས་ལ་ནི། །རྒྱང་གྲགས་དེ་ལ་དགོན་པར་འདོད།

དེ་བརྒྱད་དཔག་ཆད་ཅེས་བྱའོ། །

སོར་མོ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་ལ་ཁྱ་གང་ངོ་། །ཁྱ་བཞི་ལ་ནི་གཞུ་འདོམ་གང་ངོ་། །འདོམ་དེ་
དག་ལྷ་བརྒྱ་ནམས་ལ་ནི་རྒྱང་གྲགས་ཡིན་ལ། བྱོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་ཀྱིས་འཕགས་པ་དེ་
ལ་ནི་དགོན་པར་འདོད་དོ། །རྒྱང་གྲགས་དེ་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཆད་གཅིག་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱ་
ཆེ་རོལ་པ་ལས་ནི། གཞུ་སྟོང་ལ་ཡུལ་མ་ག་རྟའི་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་དང་རྒྱང་གྲགས་བཞི་
ལ་དཔག་ཆད་གཅིག་ཏུ་བཤད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྟོང་བརྒྱད་ཀྱི་ཆད་ཐམས་ཅད་འཇལ་
ལོ། །

དུས་ཀྱི་ཆད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་ཆད་ལ་ལོ་བཤད་པ་ནི།

སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ། །དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་དེ་དག་ཡང་།

དུག་ཅུ་ལ་ནི་ཐང་ཅིག་གོ། །ཡུང་ཙམ་ཉིན་ཞག་ལྷ་གསུམ་ནི།

གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུ་འགྱུར། །

སྒར་བཤད་པའི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་རྩལ་ཕྱ་རབ་འཛུར་བའི་དུས་སམ།
རྒྱ་བུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་དུས་ཞེས་དཔེར་མཛད་མོད་ཀྱི་དེ་ཡང་མི་ཤེས་པས་ཆོས་
མངོན་པ་བ་ནམས་ན་རེ་སྐྱེས་བྱ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་སེ་གོལ་གཅིག་གཏོགས་པའི་ཡུན་
ལ་སྐད་ཅིག་མ་དུག་ཅུ་ཙམ་ལྷ་འདའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་
ནི་དེའི་སྐད་ཅིག་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དག་དུག་ཅུ་ལ་ཐང་གཅིག་གོ། ཐང་གཅིག་
སུམ་ཅུ་ལ་ཡུང་ཙམ་དང་། དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་དང་། དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ལྷ་བ་གཅིག་
སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་གསུམ་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུ་བསྐྱུར་རོ། །

ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་ཞག་སུམ་ཅུ་སུམ་ཅུ་ཁོ་ནར་ངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

ཞག་མི་སྐབ་དང་བཅས་པ་ཡི། །ལྷ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་

སྒར་བསྟན་པ་ལྟར་འགྲེལ་པ་ལས། དགུན་དང་དབྱེད་དང་དབྱར་ནམས་ཀྱི། །ལྷ་
བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་ནས། །ལྷ་བ་ཕྱེད་ནི་ལྷས་པ་ན། །མཁས་པས་ཞག་མི་སྐབ་པ་དོར།
ཞེས་པ་དང་། (འདུལ་བའི་མདོ་ལས་ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་པར་བྱའོ། །དུས་ཆོགས་ནམས་ཀྱིས་ལྷ་བ་ཕྱེད་
ལྷས་པ་ཉིད་ལོ་ཞེས་པ་དང་།) འདུལ་བ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་། (ཁ་བ་སོག་དབྱར་ནམས་ཀྱི། །
ལྷ་བར་གཉིས་དང་བཞི་ཡི་ནི། །མར་ངོ་ལ་ནི་བརྒྱ་བཞི་པའི། །གསོ་སྦྱང་སྟོན་བཙོན་དག་གིས་བྱ་ཞེས་པ་དང་།) དུས་
ནམས་མཐའ་དག་འཕོ་བས་ན། །ལྷ་ཕྱེད་གསུམ་གསུམ་རྗེས་ལ་འཆད། །ལོ་ལ་ཞག་རེས་
མ་ཆང་བའི། །ལྷ་བ་དུག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་སྟོན་ལྷ་ཐ་ཆུང་ཆོས་བརྒྱ་
དུག་ནས་གཟུང་སྟེ་ལྷ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་གཉིས་ནི་འདས་ལ་ལྷ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ལྷས་པའི་
མཆོམས་སུ་ཞག་མི་སྐབ་པ་རེ་རེ་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། །དེ་དག་ཀྱང་དབྱར་དགུན་འབྲིང་

ཐུབ་སྟོན་དབྱིང་འབྲིང་མི་ཐུབ་ཅེས་པས་དགུན་སྒྲུབ་པ་དང་། དགུན་སྒྲུབ་ཐ་ཆུང་དང་།
དབྱིང་སྒྲུབ་འབྲིང་པོ་དང་། དབྱར་སྒྲུབ་པ་དང་། དབྱར་སྒྲུབ་ཐ་ཆུང་དང་། སྟོན་སྒྲུབ་འབྲིང་པོ་
དུག་གི་མར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱ་བཞི་པ་ནམས་ལ་སྒྲུབ་པ་ཟད་པས་གསོ་སྦྱོང་བརྒྱ་བཞི་པ་བྱེད་པ་
ནམས་ཏེ། དེ་ལ་མི་ཐུབ་པའི་དོན་ནི་གནས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་དོན་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ལ། གནས་
སྒྲུབ་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི་བསམ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་
པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོས་ནི་མ་དབྱེད་ལ་གཞན་གྱིས་དབྱེད་པ་ནམས་
ཀྱང་ངེ་ལྟ་བུར་མི་སྤང་ངོ་། དེ་ལྟར་ཞག་མི་ཐུབ་པ་དུག་ལོ་ཕྱི་མ་ལ་སྒྲངས་པ་དང་བཅས་
པའི་སྒྲུབ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ནི་ལོ་གཅིག་གོ།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ལོ་ལྷ་ལྷ་ན་སྒྲུབ་བཤོལ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་ཏྲ་བྱ་བྱི་བ་ཡོས་ལ་བཤོལ།
སྟོན་དགུན་དབྱིང་དབྱར་འབྲིང་པོ་གཉིས། ཁྱེས་ལོ་གསུམ་གསུམ་ན་འདྲོར་བ་དང་འགལ་
ལོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་(ཤིན་ཏུ་སྤྲིབ་ཆེ་བས་)ལོ་གསུམ་གསུམ་ན་འདྲོར་བ་
ནི་རྒྱལ་པོ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དེ། (ལྷང་སྤྱི་བཞིའི་གཞུང་དམ་པ་ལ་
ཁྱེ་བ་དང་། འདུལ་བྱེད་དང་། གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ལྷ་ཚན་དང་། བརྒྱ་དུག་ཚན་དང་། སྤྱིང་གཞི་དང་། རྒྱང་
པའམ་སེལ་བྱ་དང་། གཏམ་གྱི་གཞིའམ་དངོས་པོ་དང་། མ་ན་བི་ཀའམ། བམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལྟ་བུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་
ཐུང་པོ་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ཐུང་པོ་གསུམ་སྟོན་པ་དང་། མ་མོ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་དང་། ཕྱིན་རྒྱབས་
དང་། མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིང་གཞི་དང་། ངོ་བོ་དང་། འབས་བྱ་དང་བདུན་སྟོན་པ་སྟེ་ལེའུ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད་
པ་ལས་དུག་པ་སྤྱིང་གཞི་ལ་སྟོ་ལྟོ་ཡོད་པ་ལས། སྟོ་དང་པོ་བཞི་ལ་བསྟོམས་ཆོགས་བརྒྱ་བརྒྱ། སྟོ་ལྟོ་པ་ལ་བསྟོམས་ཀྱི་
ཆོགས་དུག་ཡོད་པ་ལས་སྤྱིང་བཞིའི་སྟོ་དང་པོའི་བསྟོམས་ཆོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པའི་སྒྲུབས་ལས་སྟོན་པ་མཉན་
ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆལ་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ་དགེ་སྤོང་ནམས་ལ་ལོ་ལྷ་ལྷ་ན་བཤོལ་དོར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ནས་ལོ་ལྷ་
ལྷ་ན་བཤོལ་འདྲོར་རོ། རྒྱལ་པོ་དག་ནི་ལོ་གསུམ་གསུམ་ན་བཤོལ་འདྲོར་བར་བྱེད་དོ། དགེ་སྤོང་དག་གིས་རྒྱལ་པོའི་
ལྟར་མ་བྱས་པ་དང་། སྟོན་པོ་དག་འབྱུང་བར་ཁྱུར་ནས། དེ་ལྟར་ཁྱུར་པ་དགེ་སྤོང་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་

པ་དང་། བཀའ་སྡུལ་བ། དགེ་སློང་དག་སློན་པོ་ནམས་འཕྱ་བ་ནི་ཡུས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན། རྒྱལ་པོའི་གཞུང་བཞིན་དུ་
ཡང་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར།) འདུལ་བའི་མདོ་ལས་སྒྲ་བ་བཤོལ་དོར་བ་ནི་རྒྱལ་
པོའི་རྒྱུ་ལྷན་འབྲང་བས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འདུལ་བ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་། ལོ་
དང་སྒྲ་བ་སྒྲ་བཤོལ་དག། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཡིས་ཀྱང་ནི་བསྐྱུགས། བཀའ་བཅན་གྲགས་
ལྡན་ཤེས་རབ་ཅན། དཔྱད་ལྡན་དེ་ཡི་རྒྱུ་ལྷན་འབྲང་བ། ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། ། (དེ་
བཞིན་དུ་ལྷང་དེ་ཉིད་ལས་སྐར་མ་བཅི་བ་མི་མཐུན་པར་གྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་དག་གིས་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པ་དང་། སྐར་མ་
བཅི་བ་ལ་མཁས་པ་དག་འཕྱ་ནས་དགེ་སློང་ནམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་གསོལ་བ་ན། དགེ་སློང་དག་སྐར་མ་བཅི་བ་དག་
འཕྱ་བ་ནི་ཡུས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྐར་མ་བཅི་བ་དག་གི་རྒྱུ་ལྷན་འབྲང་བར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ལ། འདུལ་
བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་སྐར་ནི་སྐར་མཁན་གྱི་རྒྱུ་ལྷན་འབྲང་བས་སོ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། དེ་ཡང་དངོས་ཀྱི་སྒྲ་བ་ཐུབ་
ན་བཤོལ་ཡང་ཐུབ་ལ། མི་ཐུབ་ན་བཤོལ་ཡང་དེའི་རྒྱུ་ལྷན་འབྲང་ངོ་།) དེ་ལྟ་བུའི་ལོས་ནི་འདོད་པའི་སྟ་མི་
དང་ཆ་དཔྱལ་དུག་དང་ཡི་དྲགས་ནམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་འཇལ་ལོ། །

བསྐྱལ་པ་བཤད་པ།

བསྐྱལ་པ་བཤད་པ་ནི།

བསྐྱལ་པ་ནམ་པ་མང་བཤད་པ། །འཛིག་པའི་བསྐྱལ་པ་དཔྱལ་བ་ཡི།།

སྲིད་པ་མེད་ནས་སྟོད་ཟད་པ། །

མདོ་ལས་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་དང་། འཛིག་པའི་བསྐྱལ་པ་དང་། འཆགས་པའི་
བསྐྱལ་པ་དང་། གནས་པའི་བསྐྱལ་པ་དང་། སྟོངས་པའི་བསྐྱལ་པ་དང་། བསྐྱལ་པ་ཆེན་

པོ་ཞེས་བསྐལ་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་འཛིག་པའི་བསྐལ་པ་ནི་དཔུལ་
བའི་སྲིད་པ་མེད་པ་ནས་འགོ་བཙམས་ཏེ་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་ཟད་པའི་བར་ཏེ། འདི་
ལྟར་འཛིག་རྟེན་འདི་བར་བསྐལ་ལ་ཉི་ཤུར་གནས་(ཤིང་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྱི་པ་མཐར་གྱུར།)པའི་རྩེས་
ལ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་སེམས་ཅན་དག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཆད་དེ་(དེའི་ཆེ་གནས་པ་རྩོགས་ལ་
འཛིག་པའི་འགོ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་དེ་ལྟར།)སྤར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་ཟད་ན་གོང་དུ་སྐྱེ་བའམ།
མ་ཟད་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་དཔུལ་བར་སྐྱེས་ཏེ་དཔུལ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་
སྟོངས་པར་འགྱུར་རོ། ། (དེས་དཔུལ་བ་ཞིག་པ་ཡིན་ནོ།) དེའི་རྩེས་ལ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་དུད་འགོ་
དང་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱང་སྟོངས་པར་འགྱུར་རོ། |དེ་ནས་སྟོ་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་པའི་མི་
རྣམས་ལ་(ལུང་མེད་པར།)ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྐྱེས་ཏེ་(ཁྱེ་མཛོད་པེན་པ་
ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་བདེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡན་གཉིས་སུ་སྒྲོགས་ཏེ། སྐྱེ་དེ་ཆོགས་ཚུང་དུས་འཛམ་བུ་
སྤྱིང་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ། |དེ་ཐོས་ནས་གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་སྟེ་འཛམ་སྤྱིང་གི་མི་ཐམས་ཅད།)ཤི་འཕོས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
རོ། |དེའི་རྩེས་ལ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤར་བུབ་གྱི་སྤྱིང་གི་མི་རྣམས་ཀྱང་སྟོངས་པར་འགྱུར་
རོ། |དེའི་རྩེས་ལ་བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྐྱིབ་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་མི་
སྐྱེ་བས་འདོད་པའི་ལྟ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་སྟོངས་པར་འགྱུར་རོ། |

འདོད་པའི་ལྟ་རྣམས་ལ་འང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྐྱེས་
ཏེ། (སྤར་བཞིན་དུ་བསྐྱགས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ། ཤི་ནས་)བསམ་གཏན་དང་པོར་
སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། (དེས་འདོད་པའི་བརྒྱད་ཞིག་པ་ཡིན་ནོ།) བསམ་གཏན་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱང་
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་(སྤར་བཞིན་)ཐོབ་ནས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་(མེས་འཛིག་པའི་ཆེ་དེ་ཙམ་གྱིས། ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་འང་ཁ་ཅིག་ལ་ཆོས་ཉིད་
ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སྐྱེས་ཏེ་ཁྱེ་མཛོད་པེན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་བདེ་བ་ཡིན་

ནོ་ཞེས་ལན་གཉིས་བསྒྲགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཐོས་ཏེ་དེ་ལ་ཞུགས་པས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཤི་ནས་གཉིས་པར་སྒྲེའོ། །
མེས་འཇིག་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཞིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཆུས་འཇིག་ན་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་པ་སྒྲེས་ནས་གསུམ་པར་
སྒྲེའོ། །དེ་ཙམ་སོགས་འགྲེའོ། །རྒྱང་གིས་འཇིག་ན་གསུམ་པ་ལ་བཞི་པ་སྒྲེས་ནས་བཞི་པར་སྒྲེའོ། །) སེམས་ཅན་
འཇིག་པ་སྟེ་དེ་ལ་ནི་བར་བསྐྱལ་བ་ཅུ་དགུ་ཐོགས་སོ། ། (སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་མི་
ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་འང་ཐོབ་ནས་འདོད་པ་ནས་ཤི་ནས་ཐམས་ཅད་
འོད་གསལ་དུ་སྒྲེ་བར་བཤད་དོ། །) དེའི་རྗེས་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་(སྟོན་འཕེན་པའི་ལས་ཟད་ནས།)
སྟོན་འཇིག་པ་ལ་འང་བར་བསྐྱལ་གཅིག་གོ། (གདགས་པ་ལས། དུས་མཐའི་ཆོ་ན་འཆོ་བའི་འཇིག་རྟེན་
འདིར། སྤྱིན་རྣམས་ཆུ་ནི་ཅུང་ཟད་གཏོད་མི་བྱེད། ཉི་མ་གཅིག་ལུས་ཆ་དང་གེལ་པ་དང་། སྤྲུལ་དང་ས་བོན་ཤིང་མ་
ཟད་པར་བྱེད། ཉི་མ་གཉིས་པས་ཉིང་ཀ་རྒྱུང་དུ་འཛོགས། དེ་བཞིན་ཆུ་རྒྱུང་རྒྱུང་དུ་སྐྱམ་པར་འགྱུར། ཉིང་ཀ་ཆེན་
པོའི་ཆོགས་དང་རྒྱུང་ཆེན་དང་། ཆུ་རྣམས་ཉི་མ་གསུམ་པས་མེད་པར་བྱེད། མི་མ་ཡིན་གནས་འཆོ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ། མ་
རྩོས་ཞེས་བྱ་ཤིན་དུ་ཡིད་འོང་ཞིང་། གཙང་མའི་ཆུ་ཡིས་ཤིན་དུ་གང་བ་ན། ཉི་མ་བཞི་པ་ཡིས་ནི་སྐྱམ་པར་འགྱུར། །
རིན་ཆེན་མང་བས་གང་ཞིང་རབ་འཇིགས་ལ། སེམས་ཅན་ཆོགས་ཆེན་དག་གིས་གནས་ཀྱང་པ། རྒྱ་མཚོ་དག་ནི་ཉི་མ་
ལྷ་རྣམས་གྱིས། ཡོངས་སུ་གདུང་བས་མ་ལུས་སྐྱམ་པར་འགྱུར། ས་དང་གངས་དང་དེ་བཞིན་རི་རབ་དང་། གསེར་གྱི་
རི་དབང་དེ་བཞིན་བདུན་པོ་རྣམས། ཉི་མ་དུག་པ་དག་གིས་རབ་གདུངས་པས། ཀྲུན་ནས་དུད་པ་ཤིན་དུ་འཐོན་པར་
བྱེད། གང་ཆོ་ཉི་མ་བདུན་པ་ཤར་གྱུར་ཅིང་། འདིར་ནི་འོད་ཟེར་ང་བ་རབ་གཏོང་བ། དེའི་ཆོ་ན་ས་དང་རི་རྣམས་
ཀྲུན། ཤིན་དུ་རབ་དུ་འབར་བར་འགྱུར་ཞེས། འོད་ཟེར་ང་བ་རབ་འཛོམས་ལྷན་པ་ཡི། ཉི་མ་དེ་བདུན་རྣམ་པར་རྒྱ་
ཞེས། ས་འདི་དང་ནི་དེ་བཞིན་གསེར་གྱི་གཞི། སེམས་ཅན་དཔུན་བརྒྱུད་རི་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། འདོད་ལྷན་
ལྷ་རྣམས་གྱི་ནི་ཁང་པ་དང་། འདོད་པ་ཀྲུན་གྱི་གནས་སུ་སོང་ནས་ཀྱང་། འདོད་པའི་ལྷ་མང་ཤིན་དུ་ཡིད་འོང་བ་ལ།
ཁོངས་པའི་གནས་རྣམས་ཤིན་དུ་སྤྲིག་པར་བྱེད། རི་རྒྱུད་སྤྲུལ་བཞིན་མ་ལུས་ཀྲུན་བསྐྱེགས་ནས། དུས་མཐའི་ཉི་མ་
གཟེ་བུ་ཆེ་ལྷན་པ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་དབང་ནི་མེད་འགྱུར་ཞིང་། མི་རྟག་པས་ནི་བཅོམ་ནས་ཞིག་པར་འགྱུར། དེ་
ལྟར་ལྟན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་དང་ས། དེ་བཞིན་མཐོ་རིས་ཟད་འགྱུར་ཤེས་ནས་ནི། སྤྱི་བོ་དམ་པ་དག་གིས་བསྟེན་པའི་བྱིར།
ཁམས་པའི་གནས་ལ་རྟག་དུ་སྒྲོ་ཞོག་ཅིག ཁེས་བཤད་དོ། །

བསམ་གཏན་དང་པོ་འཛིག་པའི་མེ་ཡང་ས་དེ་བས་བསྟན་སོ། །ལས་ཐ་དད་ལས་གྲུབ་པས་འདོད་མེས་གནོད་
མི་ནུས་པས་སོ། །ཁྱུང་འཛིག་པ་ནི། ལྷོད་ལྷོད་པར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རང་གི་ས་པའི་ཚུ་ཁོ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་བར་དུ་འཛིག་སྟེ་ལན་ཆ་རྒྱུ་བ་ལྷན་འབྲུ་བར་བྱེད་དོ། །འདོད་པའི་ཚུ་ལ་དང་པོའི་ཚུ་དང་། དེ་ལ་གཉིས་
པའི་ཚུ་འབྲེལ་ཏེ་དེའི་ཚུ་ནི་ལྷོད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགག་གོ། །རྒྱུང་གིས་འཛིག་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་ནམ་པར་འཕྱོར་
རྒྱུ་རང་གིས་ས་པས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ལྷོད་ཀྱི་བར་དུ་འཕྱོར་ཏེ་འབྲེལ་ཚུ་ལ་ནི་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ། །)

འཆགས་པ་དང་པོའི་རྒྱུང་ནས་ནི། །དཔྱུལ་བའི་སྲིད་པའི་བར་དུ་ལོ། །

འཆགས་པ་ནི་མེས་ཞིག་ནས་སྟོངས་པའི་རྗེས་ལ་དང་པོ་ཁོ་ནར་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་འོག་གཞིའི་རྒྱུང་གི་དགྱིལ་འཁོར་འཆགས་པ་ནས་བརྒྱུས་ནས་ནི་དཔྱུལ་བ་
མནར་མེད་པར་སེམས་ཅན་གཅིག་སྲིད་པའི་བར་དུ་ལོ་སྟེ་ལྷོད་འཆགས་པ་ལ་བར་བསྐྱལ་
གཅིག་དང་། སེམས་ཅན་འཆགས་པ་ལ་བར་བསྐྱལ་བཅུ་དགུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཐོགས་སོ། །དེ་ལ་
ལྷོད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་འཆགས་པའི་ཚུ་ལ་པལ་ཆེར་ནི་བཤད་ཟེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འབྲེལ་
པ་དང་རྒྱལ་པོའི་སྐྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷགས་ཀྱིས་ན་ཐ་མར་འཛིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དང་
པོར་འཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་(མེས་ཞིག་ན།)དང་པོར་ཆངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་
འབྱུང་ངོ་། །དེའི་འོག་ཏུ་གཞན་འབྱུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་ནས་རིམ་པ་ལྷར་
འཐབ་བྲལ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་བར་དུ་(ས་དང་མ་འབྲེལ་པ་ནམས།)འབྱུང་ངོ་། །འཐབ་
བྲལ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་བྱུང་བ་དེའི་འོག་ཏུ་ནི་(འོག་གཞི།)རྒྱུང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་
སོགས་པོའོ་ཞེས་འབྱུང་བས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འཐབ་བྲལ་ཀྱི་བར་ནི་སྲིད་བཞི་པ་
ནམས་མ་ཆགས་ཀྱི་གོང་དུ་ཡས་རིམ་གྱིས་འཆགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲར་སྟོས་པའི་བྱང་
པར་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུས་ཞིག་ན་དང་པོར་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། རྒྱུང་གིས་
ཞིག་ན་(དང་པོར།)གསུམ་པའི་ལྷོད་འཆགས་པ་འང་ཡིན་ནོ། །

བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནི་(མེས་ཞིག་རྗེས་ཡིན་ན།)དང་པོར་ཁོ་ནར་འོད་གསལ་བའི་ལྷ་

ནས་ཆོ་དང་ལས་དང་བསོད་ནམས་ཟད་ནས་ཤི་འཕོས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་
ལས་ཁང་སྟོང་པར་སྐྱེའོ། །དེ་གཅིག་ཕུར་ཐུར་པས་སྐྱོ་སྤྲེ་བདག་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པ་
གཞན་དག་ཀྱང་འདིར་སྐྱོ་བར་ཐུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་སོ། །དེའི་སྒྲོན་ལམ་
ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཡང་སྤྲེས་དབང་གིས་(བྱ་རོག་དང་ཏ་ལའི་ཚུལ་དུ།)བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་ལྷ་ཆོ་དང་ལས་དང་བསོད་ནམས་ཟད་པ་ཤི་ནས་དེར་སྐྱེའོ། །དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་སྐྱེས་
པ་ནི་ལུས་ཆེ་བ་དང་འབྲིན་པ་པོར་སེམས་པའི་ཕྱིར་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་མེས་
པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱ་སྤྲེགས་པ་དག་གིས་ནི་གསེར་གྱི་པ་རྒྱའི་
སྟོང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་གསེར་གྱི་སྟོང་པོ་ཅན་དང་པད་མོའི་སྐྱེས་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་
བསྒྲགས་སོ། ། (འཕགས་པ་འོག་སར་མི་སྐྱེ་བས་དེ་ནི་སོ་སྐྱེར་ངེས་སོ།) ཕྱིས་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ནི་ལུས་
ཚུང་བ་དང་དེའི་འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པར་སེམས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
རིམ་གྱིས་ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་དང་གཞན་འཕུལ་དབང་བྱེད་ལ་སོགས་པ་འདོད་
པའི་ལྷ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཆགས་ཤིང་། དེའི་རྗེས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བྱང་དང་རྩབ་དང་ཤར་
དང་སྟོའི་སྤིང་གི་མི་རྣམས་སྐྱེ་ལ། དེ་ནས་སྤིང་གསུམ་དུ་མི་དགེ་བ་ཚུང་བྱ་དང་འབྲིང་
དང་ཆེར་སྤྱད་པས་རིམ་པ་ལྟར་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགོ་དང་དཔུལ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་སྤྲེ་
དཔུལ་བ་མནར་མེད་པར་སེམས་ཅན་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆོ་འཆགས་པ་རྫོགས་(ཤིང་
གནས་)པ་(འགོ་བཙུག་པ་)ཡིན་ནོ། ། (དེ་ལ་བར་བསྐལ་བ་བཅུ་དགུའོ།) བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་
གསུམ་པ་ནས་འཆགས་ན་འང་(དགེ་རྒྱས་དང་བཞི་པ་ནས་འོག་མ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་སོགས།)ཚུལ་དེ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །

གནས་པའི་བསྐལ་པ་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ།

བར་གྱི་བསྐལ་པ་དཔག་མེད་ནས། །ཆོ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུའོ།

དེ་ནས་ཡར་སྐྱེ་མར་འབྲི་བའི། །བསྐལ་པ་གཞན་ནི་བཙོ་བརྒྱད་དང་།

ཡར་སྐྱེ་བ་ནི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །དེ་དག་ཆེ་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར།།

དེ་ལ་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ནི་འཛམ་བུའི་སྤྲིང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ནས་རིམ་གྱིས་མར་འགྲིབས་ཏེ་བརྒྱད་ཁྲི་པར་གྱུར་པའི་བར་ནི་འཆགས་པར་གཏོགས་ལ།
གང་གི་ཆེ་བརྒྱད་ཁྲི་པ་འགྲིབ་སྟེ་འཛམ་བུའི་སྤྲིང་པའི་མིའི་ཆེ་ཆད་ལོ་བརྒྱ་པར་གྱུར་པའི་
བར་ནི་(བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་ཡར་(བརྒྱད་ཁྲི་བར་)སྐྱེ་བ་དང་མར་
(བརྒྱ་པའི་བར་དུ་)འབྲི་བའི་བསྐྱལ་པ་གཞན་ནི་(ཡར་འཕེལ་མར་འགྲིབ་བྱུང་རེར་བགྲངས་པས།)བཅོ་
བརྒྱད་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ནི་ཡར་འཕེལ་བ་དང་མར་འགྲིབ་པ་གཉིས་གཉིས་རེ་རེར་བགྲང་
པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པ་ནས་ཡར་སྐྱེ་བ་ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་(ཉི་ཤུ་བ་)གཅིག་
ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཉི་ཤུའོ། །ཡར་རི་སྤྲིད་དུ་སྐྱེ་ཞེ་ན། བར་གྱི་བསྐྱལ་
པ་དེ་དག་ཆེ་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་ཡར་སྐྱེའི་དེ་ལས་མཐོ་བར་ཡང་ནི་མི་སྐྱེའོ། །བར་གྱི་
བསྐྱལ་པ་དང་པོ་མར་འགྲིབ་པ་(རྒྱང་པ་གཅིག་)དང་། ཐ་མ་ཡར་འཕེལ་བ་(རྒྱང་པ་)གཅིག་
དང་། དེ་དག་གི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་གཉིས་གཉིས་
བསྟོམས་པ་ནི་དུས་མཉམ་སྟེ། དང་པོ་དང་ཐ་མ་ནི། (དལ་གྱིས་འགོ་བས།) འགྲིབ་པ་དང་
འཕེལ་བ་བུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་ནི་ལྷུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་
གང་སྟེལ་གྱིས་ཀྱང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཡར་སྐྱེ་བ་དང་མར་འབྲི་བའི་མཐའི་བར་བསྐྱལ་གཉིས་
དང་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བྱུང་དག་མཉམ་ཞེ་ན། མཚྭགས་པ་དང་བུལ་པར་འགོ་བའི་བྱུང་པར་
ཏེ། མཐའི་བསྐྱལ་པ་གཉིས་ནི་དལ་གྱིས་འགོ་ལ། བར་མ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་མཚྭགས་པར་
འགོ་བས་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་མོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་མཚྭགས་བུལ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི་མར་འབྲི་བ་ཉི་ཤུ་དང་ཡར་སྐྱེ་བ་
ཉི་ཤུ་སྟེ་བཞི་བརྒྱ་ལ་བར་བསྐྱལ་དུ་བྱས་ནས་ཡ་ཐོག་དང་མ་ཐོག་གཉིས་ལའང་བྱུང་རེ་
ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་འདི། །བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཉི་ཤུར་གནས།།

འཆགས་པ་དང་ནི་འཇིག་པ་དང་། །ཞིག་ནས་འདུག་པ་དག་མཉམ་མོ།།

དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན། །

དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་སྒར་ཆགས་པ་འདི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཉི་ཤུར་གནས་
པ་ཡིན་ནོ། །འཆགས་པ་དང་འཇིག་པ་དང་ཞིག་ནས་འདུག་པ་སྟོངས་པའི་བསྐྱལ་པ་དག་
ནི་གནས་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ན་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དོ། །
དེ་ལྟར་ན་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ལ་ནི་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དོ། །
(བསྐྱལ་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྷན་བསྐྱུས་སོ།)

ཞར་བྱང་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་ནི།

དེ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། །འབྱུང་ངོ་མར་ནི་འགྲིབ་པ་ཡི།།

བརྒྱ་ཡི་བར་ལ་དེ་དག་འབྱུང་། །

བསྐྱལ་ཆེན་དུ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཅིག་ནས་གཉིས་སུ་བགྱངས་པའི་
བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་ལ་ཞེས་པའི་ལ་ནི་སྤྲོ་སྤོལ་ས་དུ་ལ་སོགས་པ་ལ་དང་མཐུན་
ཞེས་འབྱུང་བས་དུ་དང་འདུག་པ་མཐུན་པས་དུར་བྱས་ཏེ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་པ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ངོ། །དེ་ཡང་བརྒྱད་ཁྲི་

པ་ནས་མར་འགྲིབ་པའི་ཆོ་ཚད་ལོ་བརྒྱ་པའི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་དག་འབྱུང་གི་བརྒྱུད་
ཁྲི་པ་ཡན་ཆད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཆགས་པ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡར་འཕེལ་བ་དང་
བརྒྱ་ལས་མར་འགྲིབ་པའི་དུས་སུ་ནི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་འཁོར་བ་ལས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོ་དང་དུས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་
ལྟ་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིགས་མ་(སྟོན་རྒྱུད་པ་ཆེད་སྒྲིགས་མ། ལོངས་སྦྱོང་རྒྱུད་པ་དུས་གྱི་སྒྲིགས་མ་སྟེ་
འབྲས་བུ་རྣམས་རོ་དང་རྒྱས་པ་དང་མཐུ་རྒྱུད་བར་འགྱུར་བས་སོ། །ཁྱིམ་པའི་དགེ་ཕྱོགས་རྒྱུད་པ་ཉོན་མོངས་གྱི་སྒྲིགས་
མ། རབ་བྱུང་གི་དགེ་ཕྱོགས་རྒྱུད་པ་ལྟ་བའི་སྒྲིགས་མ། ལུས་རྒྱུད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིགས་མའོ། །དེ་དག་སྒྲིགས་མ་ཡིན་
ཏེ། བོངས་ཆོད་དང་གཞུགས་དང་ནད་མེད་པ་དང་སྟོབས་དང་སྟོང་དང་བྲན་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་བརྟན་པ་ཉམས་
པའི་ཕྱིར་དཀ་སྒྲིགས་སུ་གྱུར་པས་སྒྲིགས་མའོ།) ལྷ་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་
དག་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་གཞན་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མེད་དོ། །(ཐུབ་པའི་
དགོངས་པའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། བསྐྱེད་པ་འགའ་ཞིག་ནི་བར་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་ཅུང་ངེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ལམ་
དང་དགེ་བའི་རྩ་བའི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བསྐྱེད་པ་སྐྱར་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
དེའི་དུས་འགྲིབ་པའི་བར་གྱི་བསྐྱེད་པའི་ཆོད་ནི་བསྐྱེད་པ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །)

གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པར་ལམ་བསྟོམ་དགོས་ན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་
པ་མི་འཐད་ལ། གསུམ་ཡིན་ན་གངས་མེད་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཡེ་གངས་མེད་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། གངས་ཀྱི་གནས་གཞན་དུག་རྒྱུར་ཕྱིན་པ་ན་གངས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་
གྱི་གནས་གཞན་ཡོད་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གངས་ཀྱི་གནས་གཞན་དུག་
རྒྱུར་ལུང་སེལ་བུ་ལས་འབྱུང་བ་སྟོན་དུ་བསྟུས་པ་ནི། གཅིག་བརྒྱ་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་འབུམ་
དང་། སྐལ་ལྷན་བ་དུང་ཕྱུར་རྣམས། རྒྱུད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། བེར་འབུམ་ཁྲག་
ཁྲིག་རབ་བཟུང་དང་། གཏམས་དགྲིགས་མི་འཁྲུགས་ཁྲུང་ཕྱིན་དང་། སྤང་སྟོང་དེད་
འདྲེན་མཐའ་སྤང་དང་། རྒྱ་རིག་འོད་མཛེས་དབང་པོ་དང་། ལེགས་ཕྱིན་རྟོགས་འགོ་

བྱེད་རུལ་དང་། རྒྱ་ཏྟགས་སྟོབས་འཁོར་བརྒྱུས་དང་། རྣམ་བྱུང་དང་ནི་སྟོབས་མིག་
ནམས། ཆེན་པོ་དང་ནི་བཅས་པ་སྟེ། བྱངས་མེད་པ་ནི་ཐ་མ་ཡིན། བར་ནས་བརྒྱད་ནི་
མ་རྟེན་པས། སྲུང་ཕྱར་མན་ཆད་དག་ཏུ་ནི། གང་ཡང་རུང་བ་བརྒྱད་བསྟན་ཏོ། ཞེས་བྱ་
བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བྱང་ས་ལས་ནི། བསྐལ་པ་བྱངས་མེད་པ་ནི་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསྐལ་
པ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཉིན་མཆན་དང་ཟླ་བ་དང་ཟླ་བ་བྱེད་དུ་བབྱང་བའི་ཚུལ་
གྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱངས་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་
བབྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བབྱང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་བྱངས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་
བྱངས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བསྐལ་པ་བྱངས་མེད་པ་སྔ་མ་ཤོས་གྱིས་ནི་བསྐལ་པ་
བྱངས་མེད་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ། བསྐལ་པ་བྱངས་མེད་
པ་ཕྱི་མ་ཤོས་གྱིས་ནི་གསུམ་ཁོ་ནས་འཐོབ་ཀྱི་ལྷག་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བསྐལ་པ་ཆེན་
པོ་གཅིག་ལའང་ཉིན་མཆན་ལ་སོགས་པས་བབྱང་བར་མི་རྒྱས་པས་བྱངས་མེད་ཅེས་བྱ་
ལ། བསྐལ་ཆེན་དེ་དག་གཅིག་ནས་བབྱངས་པ་བྱངས་ཀྱི་གནས་གཞན་དུག་ཅུར་བྱིན་
པ་ལའང་བྱངས་མེད་ཅེས་བཤད་དོ། ། དེས་ན་མདོ་དག་ལས་བྱངས་མེད་མང་པོས་བྱང་
ཚུབ་འཐོབ་པར་གསུངས་པ་ནི་བྱངས་མེད་སྔ་མའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་
ལ་བྱངས་མེད་གསུམ་གྱིས་འཐོབ་པར་གསུངས་པ་ནི་བྱངས་མེད་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་མཛད་
ནས་གསུངས་པར་བཞེད་དོ། །

དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྔ་བ་ལྟར་ན་བྱངས་མེད་གསུམ་ག་ཆོགས་ལམ་མན་ཆད་དུ་
འདའ་བར་འདོད་ལ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པར། བྱངས་མེད་སུམ་ཅུ་ཙུག་གསུམ་
ལ་སོགས་པར་ལམ་བསྐྱབ་དགོས་པར་བཤད་མོད་ཀྱི། བྱང་ས་ལས་ནི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་
དགའ་བ་འཐོབ་པ་མན་ཆོད་དང་། དེ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་

འཕྲོ་བ་ཀྱི་བར་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་གྲངས་མེད་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པས་
འཕྲོ་བ་པར་བཤད་དོ། །(པད་དཀར་ལས། མཐེ་བོང་ཅན་གྱི་འདིག་ཏེན་དུ་སངས་རྒྱས་སྐར་མ་ལ་དཀའ་བ་ཆེ་
ལོ་བཅུ་པ་ལ་འབྱུང་བ་དང་མདོ་གཞན་ལ་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་གྱི་དུས་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་འབྱུང་བ་ཡང་བཤད་དོ། །)
གྲངས་མེད་གང་ལ་སངས་རྒྱས་གང་བསྟན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

རང་སངས་རྒྱས་ནམས་གཉིས་ཀ་ལ། །བསེ་རུ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས།།

(སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་པའི་ཞིང་དུ་འབྱུང་བའི་)རང་སངས་རྒྱས་ནམས་ནི་བསྐལ་པ་ཡར་
འཕེལ་བ་དང་། མར་འགྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་བའི་། དེ་ཡང་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་ཆོགས་
ན་སྟོད་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོགས་ན་སྟོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རང་
རྒྱལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་
ལས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱར་བདེན་པ་དང་ཏེན་འབྲེལ་དང་དགེ་བ་བཅུ་
ལ་གོམས་པའི་རྒྱས་འཕྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་མེད་པར་རང་ཉིད་གཅིག་ཤུའི་
དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་
དང་འགྲོ་བ་ནམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཛད་པའི་སྟོན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་
དོ།ཆོགས་ན་སྟོད་པ་ནི་བསྐལ་པ་འདི་སྲིད་ཅིག་ན་ཞེས་མ་ངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་འབྱུང་བ་ནི། །སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ལས་མི་འཕྱི།།

འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་འབྱུང་བ་ནི་མི་ནམས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་
ཅུ་ལས་མི་འཆི་བ་ནི་སྤྲ་བ་སྟེ་དེ་ཡན་ཆད་ཆེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །(སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ནི་འབྱུང་སྟེ་ཀ་ནི་ཀ་ལ་སོགས་པའོ།) དེ་མན་ཆད་
དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསོད་ནམས་མི་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཞེས་
བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དག་ཡོད་ལ་དེས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་མངའ་བསྐྱར་བའི་

ཕྱིར་རོ། །

འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དེ་ཡང་།

གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྷགས་འཁོར་ལོ་ཅན།།དེ་དག་སྤྱིང་གཅིག་སྤྱིང་གཉིས་དང་།།

གསུམ་དང་བཞི་ལ་མས་རིམ་བཞིན། །

གསེར་དང་དངུལ་དང་ཟངས་དང་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་བཞི་ཡིན་ནོ། ། (འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དེ་དག་ཀྱང་འཇམ་བུ་སྤྱིང་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་ངེས་སོ། །) དེ་རྣམས་ཀྱང་རྡོ་འཕངས་པའི་མདོ་ལས། རིམ་པ་ལྟར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱང་གྲགས་བཞི་པ་དང་གསུམ་པ་དང་གཉིས་པ་དང་གཅིག་པ་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་གཅིག་དང་སྟོ་དང་ཤར་གྱི་སྤྱིང་གཉིས་དང་བྱང་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་བཞི་ཆར་ལ་མས་རིམ་བཞིན་དུ་མངའ་བསྐྱར་རོ་ཞེས་གདགས་པ་ལས་བཤད་དོ། །མདོ་ལས་ནི་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཁོ་ན་གསུངས་སོ། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དེ་དག་སྤྱིང་བཞི་གཅིག་ཏུ་(གང་གིས་དབང་བྱེད་པའི་སྤྱིང་དུ།) དུས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ནི་མིན་ཏེ། འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་གཉིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་དུས་གཅིག་ལ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

སྟན་ཅིག་གཉིས་མིན་སངས་རྒྱས་བཞིན།།

འདི་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། གང་དག་སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་འདུལ་བར་མི་རུས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་གཞན་གྱིས་ཀྱང་འདུལ་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་མཁྱེན་པ་དང་སྤྲུགས་རྗེ་དང་མཐུ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་མང་པོ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཉིས་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མ་
ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ་འདི་ནི་གནས་མེད་གྱི་གཅིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་
དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་
ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ། །པལ་ཆེན་སྟེ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ནི་
མདོའི་དགོངས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་
ཡིན་གྱི་མདོ་གཞན་ལས་ཤར་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ནའང་སངས་རྒྱས་དུ་མ་ཡོད་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་པ་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །(དེ་ཡང་དུས་མཉམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
ཅིང་ཆོགས་བསགས་པ་དག་ལ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱ་ལ་ཁ་ཅིག་ལ་གོགས་བྱེད་པ་སྟེ་ཡོད། དེས་ན་ཞིང་གཅིག་དུ་ལྟན་ཅིག་
མི་འབྱུང་ཡང་གཞན་དུ་འབྱུང་ངོ། །མདོ་དེ་ནི་ཞིང་གཅིག་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའང་
གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་བར་མཚུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེར་སྟེ་བའི་རྒྱ་ནི་སྔར་མ་བཞེངས་པའི་སར་མཆོད་རྟེན་ཅིག་པ་
དང་སྟེགས་བམ་བཞེངས་པ་དང་ཆོས་འཁོར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །)

འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་སྟོགས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི།
པས་བསྟུ་རང་འགོ་གཡུལ་བ་ཤམས་དང་། །མཆོན་བརྩམས་པས་རྒྱལ་གཞོད་པ་མེད།།

གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི། (ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱན་རྣམས་ཀྱིས།) པས་བསྟུ་བ་བྱེད་པ་དང་།
དངུལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི་རང་འགོ་བ་དང་། ཟངས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི་གཡུལ་བ་ཤམས་
པ་ཅན་དང་། ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི་མཆོན་ཆ་བརྩམས་པ་ཅན་གྱིས་པ་རོལ་པོས་
འདུད་ཅིང་རྒྱལ་བར་བྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་འགའི་ཡང་སྟོག་ལ་གཞོད་པ་མེད་དེ། དེས་མི་
དགེ་བ་བརྩ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དེ་དག་ལ་ཡོ་བྱད་སྤྱན་སྟུང་ཆོགས་པ་རིན་པོ་
ཆེ་གཞན་དུག་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྤང་པོ་དང་། ཉ་དང་། རྟོར་བྱ་དང་། བྱད་མེད་དང་། བྱིམ་
བདག་དང་། སྟོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་རྒྱལ་སྤྱི་དེ་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་། དུན་པ་ཉེར་གཞག་

གི་མདོ་ལས། རལ་གྱི་དང་། སགས་པ་དང་། མལ་ཆ་དང་། ཚལ་དང་། བྱིས་དང་། གོས་
དང་། ལྷམ་ཉི་བའི་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ཡང་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ།

སྤུབ་མཚན་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །གསལ་ལ་རྫོགས་པས་འཕགས་པ་ཡིན།།

ལུས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ (མཛོད་སྤྱད་གཙུག་ཏྲར་མ་གཏོགས་པ་)
མཚན་སྤུམ་ཅུ་ཡང་ཡོད་དེ། འོན་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤེང་བ་ལས། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་
ཐམས་ཅད་ལ། །འདི་དག་ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱི། །དག་དང་མངོས་དང་གསལ་བ་ནི། །
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆར་མི་པོད། །ཅིས་དང་། ཉི་མ་རྣམས་ཀྱིས་འོད་བྱེད་པ། །མེ་བྱིར་
རྣམས་དང་བག་འདྲ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་དང་ནི། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་
རྣམས་བག་ཅམ་འདྲ། །ཞིས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་སྤུམ་ཅུ་ཆ་གཉིས་
ནི་ཤིན་ཏུ་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་གསལ་ལ་རྫོགས་པས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ལ་
འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །

འཇིག་རྟེན་འགྲིབ་པའི་ཚུལ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་འཆགས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་
ན་ཤིང་རྟེན་སྟོག་ཤིང་ཅམ་གྱི་ཆར་བབ་པས་ས་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱས་གང་བར་གྱུར་པ་རྒྱང་
གིས་བསྐྱས་ཤིང་འཐས་པར་བྱས་པས་སའི་སྟེང་དུ་སའི་རོའ་མ་བརྩུད་ཁ་དོག་མར་གསར་
འདྲ་བ་རོ་སྤང་ཅི་མ་བསྐྱོལ་བ་ལྟ་བུ་ནི་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཆགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་
སེམས་ཅན་ཆེ་དང་ལས་དང་བསོད་ནམས་ཟད་པ་དག་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲིའི་རིས་ནས་ཤི་
འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏེ་དེ་དག་ལ་ནི་བསྐྱལ་པ་དང་པོ་པ་ཞིས་བྱའོ། །དེའི་ཆེ་
ནི་ཉི་ཟླ་དང་རྒྱ་སྐར་དང་དུས་ཆོགས་དང་ལོ་ཟླ་དང་ཉིན་མཚན་དང་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་
ཡུད་ཅམ་དང་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐ་དད་དང་བཤང་གཅི་དང་ཁང་བྱིས་
དང་མིང་དང་རིགས་དང་མདོག་དབྱིབས་ཐ་དད་ཀྱང་མེད་དེ་གཞན་དུ་ན་སེམས་ཅན་
སེམས་ཅན་ཞིས་བྱའོ། །

ཡང་ཅི་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནམ་ཞིན་མ་
ཡིན་ཏེ།

སྤར་བྱང་སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་བཞིན། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རོ་ལ་ཆགས།།

སྤར་བྱང་བའི་སེམས་ཅན་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྟ་
བཞིན་དུ་རྩལ་ཏེ་སྦྱེས་པ་དབང་པོ་ཆང་བ་མངོས་པ་ཁ་དོག་བཟང་བ་ལུས་ལ་འོད་ཡོད་པ་
རྩུ་འཕྱལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བ་ཟས་སུ་ཟ་བ་ཆེ་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རོ་ལ་བཞུགས་ཞིང་ཆགས་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་གིས་སའི་རོ་འཕྱུ་བ་མོས་སྤངས་ཏེ་བསྟན་མས་ཤིང་ཟོས་ལ་སེམས་
ཅན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་ནས་ཟོས་ཏེ་ཁམ་གྱི་ཟས་དེ་དག་ཟོས་པས་ལུས་སྦྱི་ཞིང་རྩལ་
ལ་འོད་ཀྱང་འགགས་ཏེ་ཐུན་པར་གྱུར་པ་ན་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཉི་ཟླ་དང་རྒྱ་སྐར་དང་དུས་
ཆོགས་ལ་སོགས་པ་བྱང་སྟེ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བས་སྤིང་བཞིན་སྤང་བའི་བྱ་བ་བྱས་སོ། །(དེའི་ཆེ་
ཤར་ཚྭ་གས་ནས་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་འདི་སྐད་དུ་ལྟའི་འོད་དེ་ཉིད་འདི་རེ་ཞེས་པས་ཉིན་མོ་བྱང་ངོ། །དེ་
རྒྱལ་པ་ན་ལྟའི་འོད་དེ་དམར་པོར་གྱུར་པ་འདི་རེ་ཞེས་པ་ལ་མཆན་མོ་བྱང་ངོ། །དེ་ནས་ཟླ་བ་ཤར་བ་མཐོང་སྟེ་ཐུན་པ་
བཟ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པས་ཟླ་བ་ཞེས་ཆགས་སོ། །ཡང་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་ལྟའི་འོད་དེ་ཉིད་འཁོར་བ་འདི་རེ་ཞེས་བརྗོད་
པས་ཉི་མ་ཞེས་ཆགས་སོ།)

དེ་ནས་གང་ཁ་ཟས་མང་དུ་ཟ་བ་དེ་ནི་ཁ་དོག་ངན་ཞིང་ལུས་སྦྱི་ལ་གང་ཉུང་དུ་
ཟ་ན་དེ་ནི་ཁ་དོག་བཟང་བས་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་ཀྱང་བྱང་ཞིང་ཁ་དོག་བཟང་བའི་ང་རྒྱལ་
ཅན་དག་གིས་ངན་པ་རྣམས་ལ་བརྟན་པ་དང་མི་དགེ་བ་སྦྱད་པས་སའི་རོ་དེ་རྒྱལ་པར་
གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སའི་རོ་འཕྱུ་བ་ཟུང་ཟད་ནས་ཐུང་ན་བྱས་པ་དང་སའི་ཞག་དྲི་རོ་སྤྲ་མ་དང་
འབྲ་བ་ཁ་དོག་དོང་ཀའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་བྱང་བ་ཟོས་པས་དེ་ཡང་སྤྲ་མ་ལྟར་རྒྱལ་བོ། །དེ་ཟད་
པ་ན་ཐུ་གུའི་ཆལ་དྲི་རོ་སྤྲ་དང་འབྲ་བ་ཁ་དོག་ཀ་དམ་ལུ་ཀའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱང་

བ་ཐོས་སོ། །སའི་བརྟུང་དང་ཞག་དང་ལྷ་གྱུའི་ཚལ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སོར་བརྟུང་བྱག་
དང་བརྟུང་གཉིས་དང་བརྟུང་ཡིན་པར་གཞན་དག་འཆད་དོ། །ཟུ་མ་ལྟར་དེ་ཡང་ཟད་པ་ན་
མ་ཚོས་མ་བཏབ་པའི་འབྲས་ས་ལུ་སོར་བཞི་ཅམ་པ་ནང་བཟས་ན་རྩབ་སྦྱི་རྩབ་བཟས་ན་
ནང་སྦྱི་བ་སྤབ་ཤུན་མེད་པ་བྱང་བ་ཐོས་སོ། །དེ་ནི་ཁམ་གྱི་ཟས་ཆེས་རགས་ཤིང་རྩབ་པ་
ཡིན་པས་མི་གཙང་བ་འབྱང་བའི་ལམ་སོ་མོའི་དབང་པོ་དང་དབྱིབས་ཐ་དད་པ་དག་ཀྱང་
བྱང་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་དེ་དག་པན་ཚུན་དུ་བལྟས་པ་ན་སྡོན་གོམས་པའི་ཚུལ་བཞིན་
མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འདོད་ཆགས་སྦྱིས་ཏེ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ན་གཞན་དག་གིས་
(སྤན་བ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་སེམས་ཅན་སྤན་འབྱིན་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་།)ས་རྩལ་ལ་སོགས་པ་གཏོར་ཞིང་
སྤང་པས་དེའི་ཆེད་དུ་(བྱ་བ་མིན་པ་དེ་བྱ་བའི་ཕྱིར་།)ཁང་བྱིམ་དག་བྱས་སོ།། (དེ་ནི་བྱིམ་གྱི་དང་པོ་ལོ།)།

ལེ་ལོས་གསོག་འཛོག་བྱས་ནས་ནི། །

འཛིན་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་དཔོན་བསྟམས།།

མ་ཚོས་མ་བཏབ་པའི་འབྲས་ས་ལུ་དེ་དག་ཀྱང་ནམ་འདོད་པ་ན་ལེན་པ་ན་ལེ་
ལོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་(ནང་པར་ཟ་རྩ་རྩབ་མོ་བསྐངས་ནས་གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགྲན་ནས།)གསོག་འཛོག་བྱས་
པ་ན་སྤབ་ཤུན་ཀྱང་བྱང་ལ་དེ་བཟས་པའི་ཤུལ་དུ་ཡང་མི་སྦྱི་བས་དེ་ནས་ནི་སེམས་ཅན་
དེ་དག་མ་མཐུན་པར་སོ་སོར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་བགོས་ཏེ་
གནས་པ་ནི་པན་ཚུན་(དུ་ལན་གསུམ་དུ་)རྒྱ་འཕྲོག་དུ་གྱུར་པ་ན་(དེ་ལ་བཙད་པར་གྱུར་ཏེ་ཆར་བཙད་
པའི་ཕྱིར་ཆོགས་ནས་བཅོས་ཤིང་།)དེ་དག་ཀྱང་པའི་ཕྱིར་སྦྱི་བོ་རང་བཞིན་བཟང་པོ་ཞིག་ཞིང་དཔོན་
དུ་བསྟམས་ཤིང་བསྐོས་ནས་ལོ་ཐོག་གི་དུག་ཆ་སྟེར་བ་བྱས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀྱར་
བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚུལ་
ཀུན་དུ་སྦྱོད་པས་འཁོར་མགྱ་བར་བྱེད་པས་རྒྱལ་པོ་དང་། ཞིང་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་
ཅིང་སོངས་པ་ལས་སྦྱོབ་པས་ན་རྒྱལ་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་དེ་ཡིན་

ལ། (དེ་ནི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།) དེའི་བྱིམ་ལའང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་བྱའོ། །དེའི་ཆེ་གང་དག་འདྲོད་པ་རྒྱུད་ཞིང་བྱིམ་ལས་ཡིད་བྱིར་སྟོགས་ཏེ་དགོན་པ་དང་ནགས་སུ་གནས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་བྲམ་ཟེ་དང་། རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པ་ལ་རྗེ་འཁོར་རིགས་དང་། བྱེད་པ་ལ་དམངས་རིགས་དང་གདོལ་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དུ་སྦྱར་ཏེ་རིགས་ཐ་དད་ཀྱང་བྱུང་ངོ་། །

མང་པོས་བཀྱར་བའི་བྱ་འོད་མངེས་དང་། དེའི་བྱ་དགེ་བ་དང་། དེའི་བྱ་དགེ་མཚོག་དང་། དེའི་བྱ་གསོ་སྦྱང་འཕགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ནི་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ང་ལས་ལུ་དང་མངེས་པ་དང་ཉེ་མངེས་དང་མངེས་ཅན་དང་མངེས་ལྡན་རྣམས་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ལྷ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་ལས་རྒྱལ་པོའི་བརྒྱུད་པ་རི་ལྟར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ནི་གདགས་པ་དང་། ལྷང་གཞི་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་དག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། ། (དེའི་བྱ་འོད་མངེས་ཏེ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཆ་སྟོན་ཅེས་བྱའོ། །དེའི་བྱ་དགེ་བ་སྟེ། དེའི་ཆེ་མི་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཉི་ལ་སྟེས་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་བྱ་དགེ་མཚོག་སྟེ། དེའི་མི་རྣམས་ཀྱི་མིང་སྤྱིན་མགྲིན་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་བྱ་གསོ་སྦྱང་འཕགས་ཏེ། དེའི་ཆེ་མི་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཏ་ལའི་རྗེ་ངར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཡིན་ནོ། །གསོ་སྦྱང་འཕགས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ལས་སྟེས་པ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ལུ་སྟེ་སྤྱིང་བཞི་དང་། ལུམ་ལུ་ཅུ་གསུམ་ཀྱི་བྱེད་ལ་དབང་བྱས་སོ། །དེའི་མི་རྣམས་ཀྱི་མིང་སྦྱོད་པ་ཅན་དང་། སེམས་པ་ཅན་དང་། ཉེར་རྟོགས་པ་ཅན་དང་། ཤེད་ལས་སྟེས་པ་ཞེས་པ་བཞི་བཤད་དེ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཐ་དད་འདི་ནས་བྱུང་བར་གསལ་ལོ། །དེའི་བརྒྱ་གཡས་ལས་སྟེས་པ་མངེས་པ་སྟེ་སྤྱིང་གསུམ་ལ་དབང་ངོ་། །དེའི་བརྒྱ་གཡོན་ལས་སྟེས་པ་ཉེ་མངེས་ཏེ་སྤྱིང་གཉིས་ལ་དབང་ངོ་། །དེའི་བོལ་ལས་སྟེས་པ་མངེས་ཅན་ཏེ། སྤྱིང་གཅིག་ལ་དབང་བྱས་སོ། །དེའི་རྒྱུད་མཐེལ་ལས་སྟེས་པ་མངེས་ལྡན་ཏེ། སྤྱིང་གཅིག་ལ་དབང་ངོ་། །འདི་མན་ཆད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་རྣམས་ནི་སྤྱིང་གཅིག་ལ་དབང་བཤམས་ཀྱི་བཤམ་ཏུ་བཤད་ཅིང་མཐར་སྐྱ་གཅན་ཟེན་གྱིས་མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་མཐར་ཐུག་པར་བཤད་དོ། །ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕན་ནི་མ་ག་རྟེན་གཞུགས་ཅན་སྟེང་པོ། ཀོས་ལའི་གསལ་རྒྱལ། བད་ས་ལའི་འཆར་བྱེད། འཕགས་རྒྱལ་གྱི་

རབ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་ལོ། ཉ) གང་གི་ཆོ་མང་པོས་བཀྱར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོས་པ་དེའི་
ཆོ་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་གཅིག་ལོག་པར་སྒྱུད་པའི་འདོད་ལོག་དང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་
དང་སྟོག་གཅོད་པ་དང་རྩོན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་དུ་མ་བྱས་སོ། །

དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་ལྷག་པས། །ཆོ་སྤང་ལོ་ནི་བརྩ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་(མི་དགེ་བའི་)ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་ལྷག་པར་སྒྱུད་པས་ཆོ་དང་གཟུགས་དང་
ལོངས་སྒྱུད་ནམས་འགྲིབས་ཏེ་ཆོ་ཤིན་དུ་སྤང་བས་ལོ་ནི་(རིང་ཤོས་ཀྱང་)བརྩ་པའི་བར་དུ་
མར་འགྲིབ་པ་(ཡིན་པས་དེས་ན་སྤང་གོལ་གྱི་རྩ་བ་རོ་ལ་ཆགས་པ་དང་ལེ་ལོ་)ཡིན་ནོ། །(དེའི་ཆོ་ན་བུ་མོ་ནི་
ལོ་ལྷན་བག་མར་གཏོང་དོ། །གོས་ཀྱི་མཆོག་སྤེའི་ལ་གཟུགས་ཀྱི་མཆོག་གོ་ཏེ་པ། རྒྱན་གྱི་མཆོག་མཆོན་ཆ། རོ་ཁ་བ་
མིན་པ་ལྷ་ལྟུབ་པོ། །མར་ཏིལ་མར་སྒྲུང་ཅི་བུ་རམ་ལན་ལྷ་ཡང་ལྟུབ་པོ། །མཆོན་གྱི་དུས་སུ་བསམ་པ་རྩུབ་པ་མཐོང་
ཆད་ལ་སྤང་བའི་གཞོད་སེམས་དྲག་པོ། །མཆོན་ཆ་རྩུབ་པ་ཅི་བསྒྲུངས་མཆོན་དུ་ལྱུར་ཏེ། རྩོན་པས་རི་དྲགས་མཐོང་བ་
བཞིན། །གཅིག་གིས་གཅིག་གསོད་པ་ཞག་བདུན་འབྱུང་ལ་དེས་ཤི་བ་ཐམས་ཅད་དཔྱལ་བར་སྒྲེལ། །མ་ཤི་བ་ཁ་ཅིག་
འདུས་ནས་སྟོག་གཅོད་སྤངས་པས། །ཆོ་དང་ཁ་དོག་དང་སྟོབས་དང་བདེ་བ་དང་ལོངས་སྒྱུད་འཕེལ་ཏེ་དེ་དག་གི་བུ་བུ་
མོ་ནམས་ཀྱིས་ལོ་ནི་བུ་བུ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བརྩ་སྤངས་པས་བརྒྱད་ཁྲི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་མི་དགེ་
བ་སྒྱུད་པས་བརྩ་པར་ལྱུར་བ་ན་མི་མ་ཡིན་ནམས་འཁྲུགས་ནས་ནད་གསོར་མི་རུང་བ་རྩྭ་བ་བདུན་བཏང་བས་པལ་ཆར་
འཆི་སྟེ་དེས་ཤི་བ་ནམས་ཀྱང་དཔྱལ་བར་སྒྲེལ། །དེའི་ལྷག་མཆོགས་ན་འབྲིང་དུ་སྒྲིས་ནས་མི་དགེ་བརྩ་སྤངས་པས་
བརྒྱད་ཁྲིར་འཕེལ་ལོ། །དེ་ལས་ཡང་འགྲིབས་ནས་ལྷན་ཆར་མ་པལ་པས་སྟ་གེ་ལོ་བདུན། རྩྭ་བདུན། ཞག་བདུན་འབྱུང་
བས་པལ་ཆར་འཆི་ལ། ལྷག་མ་ལུས་ནས་ཆར་སྒྲིབས་དེ་ཆད་ནས་བརྒྱད་ཁྲིར་འཕེལ་ལོ། །དེས་ཤི་བ་ནམས་ཡི་དྲགས་
སྟ་སྒྲིབར་བཤད་དོ། །)

བསྐྱལ་པ་མཆོན་དང་ནད་དང་ནི། །ལུ་གེ་དག་གིས་ཆར་བྱིན་ཏོ།།

ཞག་ནམས་དང་ནི་རྩྭ་བ་དང་། །ལོ་བདུན་དག་དུ་གོ་རིམས་བཞིན།།

དེའི་ཆེ་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་དེ་མཆོན་གྱི་བསྐྱལ་པ་དང་། བད་གྱི་བསྐྱལ་པ་དང་། ལྷ་གེའི་བསྐྱལ་པ་དག་གིས་ཆར་ཕྱིན་པར་གྱུར་དོ། །དེ་ལ་ལྷ་གེ་ནི་(འབྲུག་པ་ཙོར་ཀྱང་བ་)གཤམ་ཙོ་དང་། (རུས་པ་སྦྱུང་དང་བལ་བ།) རུས་གོང་དཀར་པོ་དང་། (འབྲུ་རེ་ཙམ་གྱི་)ཐུར་མས་འཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །མཆོན་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱལ་པ་དེ་དག་ནི་ཞག་བདུན་པོ་ནམས་དང་། ཟླ་བ་བདུན་དང་ཞག་བདུན་དང་། ལོ་བདུན་དང་ཟླ་བ་བདུན་དང་ཞག་བདུན་དག་ཏུ་མཆོན་ཆས་གསོད་པ་དང་ནད་དང་ལྷ་གེ་གསུམ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །

བར་བསྐྱལ་དེ་དག་ལས་ཐར་པའི་རྒྱ་ནི་ཉིན་རེ་ཙམ་སྟོག་གཅོད་སྟོང་བ་དང་དགོ་འདུན་ལ་སྦྱོན་དང་ཞལ་ཟས་འབྲུལ་བ་ནམས་ཡིན་དེ། ཁང་བུ་བཅེགས་པའི་མདོ་ལས། ཀྱན་དགའ་བོ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། མཆོན་གྱི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་དང་། བད་གྱི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་དང་། ལྷ་གེའི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ལོ། །ཀྱན་དགའ་བོ་དེ་ལ་གང་གིས་ཉི་མ་གཅིག་སྟོག་གཅོད་པ་སྟོང་ཞིང་ཡང་དག་པར་སྒངས་ཏེ་གནས་པར་བྱེད་ན་དེ་མཆོན་གྱི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པར་མི་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞེག་གིས་ཨ་རུ་ར་གཅིག་ཙམ་ཡང་དགོ་འདུན་ལ་འབྲུལ་བར་བྱེད་ན་དེ་བད་གྱི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པར་མི་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞེག་གིས་ཟས་ནལ་བེ་གང་ཙམ་དགོ་འདུན་ལ་ཕུལ་ན་དེ་ལྷ་གེའི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པར་མི་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

(ས་ལས་སུམ་རྩ་པ་ལ་སྦྱོར་དང་། ཉི་ཤུ་པ་ལ་ནད་དང་། བརྩ་པ་ལ་མཆོན་འབྲུང་བར་བཤད་དོ། །དེ་དག་གི་དུས་སུ་སྒྲིང་གཉིས་སུ་གནོད་མེས་སྟག་པ་དང་། ཁདྲོག་ངན་པ་དང་། ཉམས་རྩུང་བ་དང་། བཤེས་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ལ། བྱང་ན་ནི་རྩང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་ངོ་། །སྟོད་རགས་པ་ཆགས་པའི་ས་བོན་ནི་འདིག་པའི་ཆེ་མོའི་རྩུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་བྱུང་ངོ་ཡང་ན་རྩུང་གི་འདིག་རྟོན་གཞན་ནས་བྱིར་ནས་འོངས་བ་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སོ། །)

འདིག་པའི་ངེས་པ་བཤད་པ་ནི།

མེ་དང་ཚུ་དང་རླུང་དག་གིས། །འཇིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡིན།།

མེ་དང་ཚུ་དང་རླུང་དག་གིས་སྟོད་འཇིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་མེས་འཇིག་པ་ནི་ཉི་མ་བདུན་གྱིས་འཇིག་སྟེ། གང་གི་ཆེ་བར་བསྐལ་བཅུ་དགུར་
སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་ཉེན་ཞིག་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་
ཀྱང་མ་ལུས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་ལ་སླིན་མེད་ཅིང་ཉི་མ་འདི་ཉིད་བཞི་འགྱུར་
གྱིས་ཆ་བར་གྱུར་པས་ནི་ཚུ་ལས་གྱུར་པའི་ཅི་ཤིང་དང་ནགས་ཆལ་རྣམས་སྐྱེམ་པར་བྱེད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པས་ནི་ཚུ་ཕྱན་དང་ལྷེང་ཀ་ཆེ་ཚུང་རྣམས་དང་། གསུམ་པས་ནི་
ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། བཞི་པས་ནི་མཆོ་ཆེན་པོ་མ་རྩོས་པ་དང་། ལྷ་པས་ནི་ཕྱིའི་རྒྱ་
མཆོའང་སྐྱེམ་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱག་པས་ནི་ས་ཆེན་པོ་དང་མཆོག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རི་རབ་ལའང་
དུ་བ་འཕུལ་བར་བྱེད་དོ། །བདུན་པས་ནི་ཐམས་ཅད་མེ་ལྷེ་གཅིག་ཏུ་འབར་ཏེ་མེ་དེ་ཡང་
རང་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །

ཚུས་འཇིག་པ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་གནས་སུ་སླིན་འཁྲིགས་པ་ལས་ཆར་ཆེན་པོ་
བབས་ནས་ལན་ཚུ་ཆུའི་ནང་དུ་ཁྱབ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །རླུང་གིས་འཇིག་པ་ནི་ལས་གྱི་རླུང་
གིས་རི་རབ་ཀྱང་གཏོར་ཡད་དུ་བྱེད་ན་གཞན་རྣམས་ལྟ་བུ་སྟོས་པའི་རླུང་གིས་འཇིག་
པར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་རླུང་གིས་སྐྱེམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་མི་རླུང་ནད་ཅན་སྐྱེམ་པ་
བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་དག་གིས་གང་འཇིག་ཅེ་ན།

བསམ་གཏན་གཉིས་སོགས་གསུམ་པོ་ནི། །དེ་དག་གི་ཅེ་གོ་རིམས་བཞིན།།

དེ་ཡི་སྟོན་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱིར། །བཞི་པ་ན་མེད་མི་གཡོའི་སྤྱིར།།

མེ་དང་ཚུ་དང་རླུང་གསུམ་གྱིས་འཇིག་པ་ན་རིམ་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོ་

གནས་བཞི་པ་ལས་བསྟན་པ།

༥ ད་ནི་ལས་བསྟན་པ་འཆད་པ་ན་འོན་(སྟག་བདེན་གྱིས་བསྟན་པའི་)སྟོན་
བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་སྟུང་བྱས་ཤེ་ན།

༥ ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྟེས།

དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་སྟུང་ཀྱང་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དག་མི་དག་སྣ་ཚོགས་ལས་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བདེ་
སྟག་དང་བཟང་ངན་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་སྟེས་ཞེས་བྱ་བས་མཚམས་སྦྱར་ནས། ལས་
དངོས་སྟོན་པ་ལ་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་གཉིས་ལས།

ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

དང་པོ་ལའང་མདོར་བསྟན་པ་ནི་འོན་དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་
ཡང་གང་ཞེ་ན། སྟུང་པ།

དེ་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ།

དེས་བསྟེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །དེ་དག་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན།

(ཐུན་མོང་དང་སོ་སོའི་) ལས་དེ་ནི་སེམས་པའི་ལས་དང་སེམས་པ་དེས་བྱས་པ་(རྟེན་དེས་

ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ།)བསམ་པའི་ལས་གཉིས་ལས་སེམས་པའི་ལས་ནི་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་
ལྡན་(ཡིད་ལུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པ།)ལུས་ངག་གི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། ཡིད་ནི་འདྲིར་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཡིད་ཡིན་ནོ། ། (ཡིད་
ཀྱང་རིག་བྱེད་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་མིན་པ་ནི་རྟོན་འབྱུང་བ་ལ་སྟོས་ལ་ཡིད་ལ་མི་སྟོས་སོ། ལས་ཀྱང་
རྟོན་ལ་སྟོས་པར་སྐྱེ་བས་ཁོ་ན་རྒྱུར་སྐྱེ་བའི་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་དེ་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་ཁོ་ན་མིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་གཙོ་
ཆའོ། །འདིག་རྟོན་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ལུལ་དང་ལུས་ལ་ཆགས་པས་འབྱུང་བོ།) སེམས་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་
(བསམ་པའི་)ལས་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་ངག་གི་ལས་ཏེ། དེ་དག་ནི་སེམས་པས་ཀུན་ནས་
བསྐྱང་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པས་དེའི་ལས་དང་། ངག་ནི་
ངག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་ཡིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་
ཕྱིར་ལས་སུ་འདོད་དོ། །ལུས་ངག་གི་ལས་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་མིན་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཤད་པ།

རྒྱུས་པར་བཤད་པ་ལ་རིག་བྱེད་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་
པར་བཤད་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་ངག་གི་རིག་བྱེད་གཉིས་ལས།

ལུས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དབྱིབས་སུ་འདོད།

ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་བྱེ་བྱག་ཏུ་སྐྱེ་བ་འགྲོ་བ་དང་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་
སྟོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་(དང་རྒྱས་བྱུང་གི་ལུས་)ལས་ཐ་དད་པའི་(ལུས་དེ་
ལྟ་བུའི་)དབྱིབས་སུ་(རྣམ་སྐྱབ་ཏུ་)འདོད་དེ། འདི་ལྟར་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་རིག་

བྱེད་དག་མི་དག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཕྱག་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དབྱིབས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་སྤྱི་བོའི་
གཙུག་ནས་རྒྱུ་པའི་བར་དུ་ཡོད་ལ་དེ་ནི་རིག་བྱེད་འོད་ལྟར་དང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་
སྤྲིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་གསེབ་དུ་ཚུད་པའི་ཕྱིར་ཆེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལྟེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་
ཞེས་འདོད་དེ་ནགས་ལ་མེ་ཞུགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

(འོ་ན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ལས་ཇས་ཐ་དང་ཅིང་དེ་དང་མཉམ་པའི་རིག་བྱེད་གྱི་ལུས་དབྱིབས་སུ་སྤྱི་ན་རྣམ་
སྤྲིན་གྱི་ལུས་སྤར་བས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་གསེབ་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་ཐིམ་པས་སོ་ཞེ་
ན། འོ་ན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་སྤར་བས་འབྲེགས་ཤིང་སྤྱིར་སོང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་གྱི་ལུས་འོད་ལྟར་དང་བས་
མི་འགྱུར་ཞེས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་དབྱིབས་སོ། །དེ་སྤྱི་བ་ན་མཚུ་
འགྲུལ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ན་ཡན་ལག་གཡོ་བ་དང་། ལྟོན་པའི་མཚུ་བེམ་པ་ལྟར་དམར་བ་སོགས་བསལ་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་
མཚུ་ལག་འགྲུལ་བ་ནི་འགྲུལ་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མིན་གྱི་ཁར་བྱུང་ཡིན་ལ། ཕྱག་
འཆལ་བ་སོགས་ནི་འགྲུལ་བར་བྱའོ་སྟམ་པའི་སེམས་སྤྱིས་པས་སོ། །ལྟོན་པའི་མཚུ་ནི་སྟོན་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མིན་པས་སོ། །ཞེས་འདོད་དོ།)

དོན་འདི་ལ་གནས་མའི་བྱའི་སྤེ་པ་ནི་ཡུལ་གཞན་ན་ཡོད་པའི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་
ཉིད་མ་ཉམས་པར་ཡུལ་གཞན་དུ་(སེམས་པས་རི་ལྟར་དམིགས་ལུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས་ལུས་ཉིད།)
འགྲོ་བར་(རིག་བྱེད་དུ་)འདོད་དེ། (ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་ནི་ལུས་གཡོ་བ་ལ་རིགས་ཀྱི་མི་
གཡོ་བ་ལ་མིན་པས་དེས་ན།) འདིས་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་སྐྱེ་དང་མེ་ལྷེ་དང་སྟོག་དང་འབབ་
ཚུ་ལས་གཞན་སྐྱེད་ཅིག་མར་མི་འདོད་(ཀྱི་འདིག་རྒྱ་དང་ཐད་ནས་མི་རྟག་པར་འདོད།)པའི་ཕྱིར་
དངོས་སོ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

འགྲོ་མིན་གང་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ནི། །སྐྱེད་ཅིག་མ་ཡིན་འདིག་ཕྱིར་རོ།

ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་མ་ཉམས་པར་ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་བ་ནི་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། འདུས་བྱས་ནམས་ནི་གྲུབ་མ་ཐག་འཇིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
རྒྱ་གཞན་མེད་པར་འཇིག་པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

སྟོགས་སྣ་མ་ན་རེ་རྒྱ་མེད་པར་འཇིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་འཇིག་པ་ཐོ་བ་
དང་གང་བ་འཇིག་པ་ཆ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བུམ་པ་
ལ་སོགས་པ་མེད་པའམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའམ། དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་
པ་ཡིན། སྟོགས་དང་པོ་ནི་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པ་བྱ་བར་འགལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོགས་གསུམ་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རང་གི་རྒྱ་
ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མ་གྲུབ་ན་འཇིག་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོན་རིགས་པ་མཁྱེན་པ་ནམས་ཀྱིས་བཙུང་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདིར་བྱེ་
བྱག་ཏུ་སྐྱ་བ་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་གཞོད་པར་དྲོགས་ནས་སྟོན་གཞན་བཙུང་པར་
བྱེད་དེ།

རྒྱ་མེད་པ་ལས་འགའ་མི་འབྱུང་།

འདི་ལྟར་འཇིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ན་སྟོ་དང་སྐྱ་དང་མེ་ལྷེ་དང་སྟོག་ལ་
སོགས་པ་འཇིག་པའི་རྒྱ་གཞན་མེད་པ་ནམས་ལས་འཇིག་པ་འགའ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ངང་གིས་འཇིག་པར་འདོད་ན་(སྐྱར་འཇིག་པ་བྱིས་)
རྒྱ་ལ་ལྟོས་པར་འདོད་པ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྱག་པ་སྟོ་ཡང་སྟོ་བྱི་མས་འཇིག་ལ། སྐྱ་
ཡང་སྐྱ་བྱི་མས་འཇིག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་(ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་

བས)ཕྱད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱ་ཡང་འཛིག་པ་པོར་འགྱུར་རོ།།

གཞན་ཡང་(ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྡུ་མ་སྡུ་མ་འཛིག་པར་བྱེད་ན་འོ་ན།)མེ་ལ་སོགས་པས་འབྲས་
ཆན་ལ་སོགས་པ་འཆེད་པ་ན་མ་ཆོས་པ་ཆོས་པ་དང་ཆེས་ཆོས་པ་དང་ཆེས་ཆེར་ཆོས་
པར་བྱེད་པ་ན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྡུ་མ་སྡུ་མ་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
ཡང་འཛིག་པར་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་འཛིག་པའི་རྒྱ་
ཡིན་ན་ནི་(འབྲས་བྱ་འགལ་བ་གཉིས་བྱེད་པའམ།)སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ན་འཛིག་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་
ནམས་(མི་འཛིག་པར་)ཡུལ་གཞན་དུ་འཕོ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། (ཕྱིས་)རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་
པར་ཡང་གྲུབ་པོ། །

བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱ་བས་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཁ་དོག་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་དབྱིབས་སུ་
འདོད་པ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ།

གཉིས་གཟུང་འགྱུར་ཏེ་.....

དབྱིབས་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོང་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོས་རེག་
པ་ན་ལུས་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་གཅིག་དབང་པོ་
གཉིས་ཀྱི་གཟུང་བར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཁ་དོག་གི་རྩལ་སྤྲ་རབ་
བཀོད་པ་ལ་ཁ་དོག་གི་དབྱིབས་དང་རེག་བྱའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་བཀོད་པ་ལ་རེག་བྱའི་དབྱིབས་
སུ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ལས་རྣམས་གཞན་པ་ནི་མེད་དོ། ། (གལ་ཏེ་རིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་
དབྱིབས་མིག་དང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་ན། དེ་ཙམ་དུ་ལུས་ཀྱིས་རེག་ནའང་རིང་པོ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་སྐྱེ་
བར་ཐོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དབྱིབས་དེ་ཉིད་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུང་བར་ཐལ་བ་ལས་མི་འཛིན་པས་སོ། །དེས་
ན་ཁ་དོག་དང་རེག་བྱའི་རྩལ་རགས་པ་མིག་ཤེས་དང་ལུས་ཤེས་ལ་སྦྲང་བའི་བཀོད་པའི་བྱེད་པར་ལ་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པས་

དབྱིབས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་དབྱིབས་མིག་ཤེས་དང་ལུས་ཤེས་གཉིས་ཀས་འཛིན་པ་མེད་གྱི། ལུས་ཀྱིས་འཛིན་
ཞེས་པའང་མིག་གིས་འཛིན་ན་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་ཞེས་དགག་པའོ། །གཞན་ཡང་དབྱིབས་དུ་མ་ལུལ་གཅིག་ན་གནས་
པར་ཐལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་བྱ་བཞིའམ་རྒྱུ་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་འདོད་ན། གོ་ས་
གཅིག་ཏུ་དབྱིབས་དུ་མ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་རགས་པ་མི་སྲིད་པར་འཇུར་ཏེ་དེའི་
སོག་བྱེད་རྩལ་ཕྲན་ལ་དབྱིབས་མེད་པས་སོ།།)

གཞན་ཡང་དབྱིབས་རྣམས་སུ་ཡོད་ན་རྩལ་སྤྲ་རབ་ལ་དབྱིབས་ཡོད་པར་འཇུར་
ཏེ། གཟུགས་ཅན་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

.....རྩལ་ལ་མེད།།

རྩལ་སྤྲ་རབ་ལ་དབྱིབས་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་དང་བཅས་པར་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁང་གི་ཕྱིར་དབྱིབས་དེ་རྩལ་སྤྲ་རབ་ལ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དབྱིབས་རྣམས་
སུ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་མོད་གྱི་དེ་ལྟ་ན་ཁ་དོག་དང་རེག་བྱའང་མེད་པར་འཇུར་ཏེ། དབྱིབས་
ནི་དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱང་
མ་ཡིན་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་འང་མེད་ན་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་
མ་འཁྲུལ་པ་ལ་མི་སྣང་བར་ཐལ་བ་ལ་ལན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དབྱིབས་རྣམས་
སུ་གཏན་ནས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་སྤྲ་བ་ལ་ལེགས་པར་མ་མཐོང་ངོ། །

ངག་རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ངག་སྒྲ།

ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་ངག་གི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ངག་གི་སྒྲ་
སྒྲོས་པ་ནི་སྒྱི་ལ་ཐལ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་བྱེད་ནི་རང་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་བསམ་པ་
རིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །

མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ནི་ལུས་ངག་གི་རང་བཞིན་ནི་ལས་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་དེ་

དག་གི་དུས་སྤྱི་འདྲ་སེམས་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་ཏེ། སེམས་པ་དགེ་མི་དགེ་བར་གྱུར་ན་ལྷས་
ངག་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བར་སྣང་ཡང་དོན་དགེ་བ་དང་། སྤྱིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །འོ་ན་སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སེམས་
པ་དང་བསམ་པའི་ལས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རྒྱ་དང་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་
གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ལྷས་ངག་ལས་སྤྱི་གསུངས་པ་ནི། སེམས་པ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་ལས་སྤྱི་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་སེམས་པ་ཉིད་ལས་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ལ། དོན་འདི་ནི་ཐེག་པ་གོང་མ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཞེད་པ་
ཡིན་ནོ། །

རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ནི་
བཤད་ཟིན་ན་དེ་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་ཤེ་ན། ལུང་གིས་ཤེས་ཏེ།

རྣམ་གསུམ་ངི་མེད་གཟུགས་གསུངས་དང་། །

འཕེལ་དང་མ་བྱས་ལམ་སོགས་བྱིར།

མདོ་ལས་གནས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
བསྟན་དུ་ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད། བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་
པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད། བསྟན་དུ་ཡང་མེད་ལ་ཐོགས་པ་ཡང་མེད་པའི་
གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གཟུགས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་དུ་ཡང་
མེད་ལ་ཐོགས་པ་ཡང་མེད་པའི་གཟུགས་ནི་རིག་བྱེད་མིན་པ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། གཞན་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་འདས་པ་དང་མ་

འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱང་བ་གང་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའམ་ཁོང་ཁྱོ་བ་མི་སྐྱེ་བ་འདི་དག་
ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་རྩི་མ་
མེད་པའི་གཟུགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་གཟུགས་ནི་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་
པ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

གཞན་ཡང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཡུལ་གོ་འཁྱུག་པའི་ན་དབྱངས་
ལེན་གྱི་ཀྲན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་སྐྱུལ་བྱེད་བཙམ་ལྡན་
འདས་ག་ན་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་བྱག་
བཙལ་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་སྟེ། བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་སྐྱུལ་བྱེད་
གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བརྩན་པ་རྗེས་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་བཟྱི་བའི་
དངོས་པོ་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་པན་ཡོན་ཆེ་བ་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་གདགས་པ་མཆིས་
ལགས་སམ། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་ལ་སྐྱུལ་བྱེད་ཡོད་དོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། སྐྱུལ་
བྱེད་བདུན་པོ་འདི་དག་ནི་རྗེས་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་འབྲས་བུ་
ཆེ་བ་པན་ཡོན་ཆེ་བ་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་དད་པའི་
རིགས་ཀྱི་བྱའམ། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ནི་རྒྱ་ཡང་རུང་འདུག་ཀྱང་རུང་ཉལ་ཡང་རུང་མི་ཉལ་
ཡང་རུང་སྟེ་ཉག་ཏུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འཕེལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་
རོ། །བདུན་གང་ཞེ་ན་སྐྱུལ་བྱེད་འདི་ནི་དད་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་བྱ་མོ་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་
སྲོང་གི་དགེ་འདུན་ལ་ཀྲན་དགའི་ར་བ་འབྲུལ་བར་བྱེད་དེ། སྐྱུལ་བྱེད་འདི་ནི་རྗེས་ལས་
བྱང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་པན་ཡོན་ཆེ་བ་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་
རྒྱ་ཆེ་བ་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་པའི་དད་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ནི་
རྒྱ་ཡང་རུང་འདུག་ཀྱང་རུང་ཉལ་ཡང་རུང་མི་ཉལ་ཡང་རུང་སྟེ་ཉག་ཏུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་
བསོད་ནམས་མངོན་པར་འཕེལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞིང་བསོད་ནམས་ཉེ་བར་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནར་

འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་དགའི་ར་བ་དེ་ཉིད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེག་
པ་དང་། མལ་ཆ་དང་སྟན་འབྱུང་བ་དང་། འཆོ་བ་ནར་མ་འབྱུང་བ་དང་། འགྲོན་བྱ་
སྒོ་བྱར་དུ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། བད་པ་དང་ནད་གཡོག་ལ་སྦྱིན་པ་
གཏོང་བ་དང་། རྒྱུད་དང་ཆར་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ངན་པའི་ཆོ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་
དུ་བསོད་སྟོམས་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དུག་ལའང་སྦྱར་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་བདུན་ཡང་
ལན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྦྱུལ་བྱེད་ཀྱིས་འདི་
སྐད་ཅིས་གསོལ་རྟོ། །བཙུན་པ་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་མ་ལགས་པའི་བསོད་ནམས་བཟྱི་བའི་
དངོས་པོའི་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་ནས་རྒྱ་ཆེ་བའི་བར་གདགས་སུ་མཆིས་པ་ལགས་སམ་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྦྱུལ་བྱེད་ཡོད་དོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། སྦྱུལ་བྱེད་བདུན་པོ་འདི་དག་
ནི་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དང་ལྷན་
པའི་དད་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསོད་ནམས་ཉེ་བར་
སྦྱེ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་ནས། བདུན་གང་ཞེ་ན། སྦྱུལ་བྱེད་
འདི་ནི་དད་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་གྲོང་ངམ་ཞིང་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ན་ཉེན་ཅིང་བཞུགས་སོ་ཞེས་ཐོས་
ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་། དགའ་བ་དང་རབ་དུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་དགེ་བ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
དང་ལྷན་པ་ཐོབ་སྟེ། སྦྱུལ་བྱེད་འདི་ནི་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་
དངོས་པོ་དང་པོ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསོད་ནམས་ཉེ་བར་སྦྱེ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་སྡུ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་དེའི་
ཉན་ཐོས་ཚུར་གཤེགས་པ་བཅོམ་པ་དང་། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཉེ་བའི་གྲོང་དང་གྲོང་
ཁྱིམ་དུ་བྱིན་པ་དང་། ལྷ་བའི་བྱིར་འགྲོ་ཞིང་མཐོང་བ་དང་། ཆོས་ཐོས་པ་དང་། དཀོན་

མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གནས་འཛིན་པ་ན་དགའ་བ་དང་།
རབ་ཏུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་དགེ་བ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་པ་ཐོབ་སྟེ། སྐྱལ་བྱེད་འདི་
ནི་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་བདུན་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་དང་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་
མ་ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་བདུན་ཆོན་གཉིས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ལ་མཁས་
པ་དག་གིས། ཀུན་དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་། །མལ་སྟན་ཆོར་བ་ནར་མ་དང་། །སྒོ་
བྱར་ནད་པ་ནད་གཡོག་དང་། །ཡུལ་ངན་ཆེན་སྦྱིན་པ་ནི། །རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་
ནམས་བདུན། །བལྟགས་དང་གཤེགས་ཚཱ་ལམ་ལྟགས་དང་། །ཕྱིན་པ་ཐོས་དང་མཐོང་
བ་དང་། །ཆོས་ཐོས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཛིན་ལས། །དགའ་དང་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། །རྣམས་
ལ་མ་ལྟོས་བསོད་ནམས་བདུན། །ཞེས་སྒྲོམ་དུ་མཛད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་བར་མ་དགེ་བའི་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡིན་གྱི་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་ཡིན་ན་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་
སྐབས་སུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་
ཡང་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་འགའ་ཞིག་གིས་གཞན་དག་བསྐྱལ་ཏེ། འགའ་ཞིག་གསོད་པ་དང་
མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དུ་བརྟུག་ན་པ་རོལ་པོའི་སྲོག་ཆད་པ་དང་། ཁོར་
ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པོ་པོ་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་དགེ་
བར་གནས་པའི་ཆོའང་སྲོག་གཅོད་པ་དང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་དགེ་
བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་དངོས་གཞི་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་
ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་ནི་དགེ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སོགས་པའི་སྒྲས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་མཆེད་བརྟུག་གཉིས་སྟོན་པ་ན། དགེ་
སྟོང་མིག་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱར་བྱས་པ་གཞུགས་

ཅན་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ལྷས་ཀྱི་བར་དང་། དགོ་
སྒོང་གཟུགས་དག་ནི་ཕྱི་འཁྱེད་མཆོད་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུ་བྱས་པ་
གཟུགས་ཅན། བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རིག་བྱའི་བར་
དུ་གསུངས་ལ། དགོ་སྒོང་ཆོས་ནི་ཕྱི་འཁྱེད་མཆོད་ཡིན་ཏེ། རྒྱེ་མཆོད་བཅུ་གཅིག་གིས་མ་
བསྟུས་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཐོགས་པ་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
པ་གཟུགས་སུ་མེད་ན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་པར་རིགས་པ་ལས། དེ་སྐད་
དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ།
མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ལྷས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ངག་
དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཛོལ་བ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་
བཤད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ངག་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒོང་བ་བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མེད་ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་རྒྱན་ཆགས་པར་
ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། རིག་བྱེད་དང་སྒོང་བའི་སེམས་པ་དག་ཡིད་གཞན་ལ་གཡེངས་པའམ།
སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་མདོ་ལས་སྒོང་བ་ནི་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཚུ་ལོན་དུ་འང་གསུངས་ན་མེད་པ་ནི་ཚུ་ལོན་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ཀྱང་། གང་གི་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་ལྷན་
པ་གང་སྒྲོམ་པ་ཉིད་སྒྲངས་པ་དེ་ཕན་ཆད་གཉིད་ལོག་གམ་ཚྱོས་སམ་རབ་དུ་ཚྱོས་ཀྱང་
དགོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་ཉིད་རབ་དུ་འབྱུག་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་བར་ཆད་མེད་པར་

ཏྟག་ཏུ་འབབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བྱ་གཉིད་ལོག་གམ་རབ་ཏུ་སྐྱོས་པའི་འཇུག་པ་ཡང་དེ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཐོགས་པ་
མེད་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཞུགས་
སྐྱེའོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དོན་འདི་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཞུགས་རང་གི་
མཆན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞུགས་
སྐྱེ་བའི་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞུགས་ལས་སྐྱེས་པས་གཞུགས་
སྐྱེ་འདོད་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་འང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོའི་
དགོངས་པ་འང་དོན་ལ་མི་གནས་པ་ཁོ་ནར་གསལ་བར་ཤེས་ཏེ། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་
ཀྱི་གཞུགས་ནི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཟད་པར་ཟེལ་གཞོན་དང་མི་
སྟག་པ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཞུགས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་
གསུངས་པས་གཞུགས་སྐྱེ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་གཞུགས་སྐྱུང་
གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་མི་གསུང་བའི་རྒྱ་ཡང་དེ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །དཔེས་སྟོན་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་གཞུགས་གསུངས་པ་ནི། དག་བཅོམ་པའི་གཞུགས་
དང་དེ་དག་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གཞུགས་ཡིན་ཏེ། ཟག་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འོ་ན་མདོ་ལས། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། མིག་ཇི་སྟེད་པ་དང་
གཞུགས་ཇི་སྟེད་པ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། དེ་ནི་ཟག་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་
པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཟག་བཅས་སྐྱེ་གསུངས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །བསོད་ནམས་རྣམ་
པར་འཕེལ་བ་དག་ཀྱང་ཡུལ་དང་བསམ་པ་དང་དངོས་པོའི་བྱད་པར་གྱིས་བག་ཆགས་
བསྐྱོས་པའི་རྒྱད་འགྱུར་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། མ་བྱས་པའི་ལས་
ཀྱི་ལམ་ཡང་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་པ་དང་། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་གཞན་གྱིས་

བྱས་པའི་རྒྱན་ལས་སྤྲིག་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་དགོངས་པ་
ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་བཤད་པ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལས་ལངས་པ་ན་རྩལ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་
བརྒྱད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོམ་པ་རྣམས་ནི་དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྲིན་པའི་སེམས་
པའི་རྒྱན་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ལོན་དུ་གསུངས་པ་ནི་སྤང་བྱ་ཉེ་བ་ན་ངོ་ཚ་ཤེས་
པས་དམ་བཅས་པ་དྲན་ནས་གཉིན་པོས་འཆལ་ཚུལ་སྤྲོད་པ་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་
མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནས་འཆལ་ཚུལ་གྱི་གོགས་བྱེད་ན་བརྗེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་
འབྲལ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་བྱེད་བྱ་ཉུ་སྟེ་བ་ནི།
གཞུགས་སུ་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་སུ་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་འབྱུང་
བཞི་རྒྱར་བྱས་པར་འདོད་ན། དེ་ཅི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྦྱེད་བྱེད་གྱི་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ལས་
སྦྱེའམ། འོན་ཏེ་རིག་བྱེད་སྦྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྦྱེ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་
མ་ཡིན་པ་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་སྤང་བ་དང་། རིག་བྱེད་དེ་ལས་བསྐྱོག་པས་
རགས་པ་ཡིན་ལ། འབྱུང་བཞིའི་ཆོགས་པ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་སྤང་རགས་གཉིས་བསྦྱེད་
པ་འགལ་བས་རིག་བྱེད་སྦྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྦྱེའོ། །

འོན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རང་རང་དང་དུས་མཉམ་པའམ་དུས་ཐ་དད་པའི་འབྱུང་
བ་ལས་སྦྱེ་ཞེ་ན།

འདོད་གཏོགས་རྣམ་རིག་མིན་སྟངས་ཅིག །

འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམ་པར་རིག་
བྱེད་དང་། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྟོམ་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་གཞུགས་ཐམས་ཅད་ནི་

རང་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་ལ། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་ནམ་
པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་སྟོམ་པ་སྟོམ་མིན་བར་མས་བསྐྱུས་པ་ནམས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་
ནི་རང་དང་དུས་མཉམ་པ་ལྟན་ཅིག་པ་ད་ལྟར་བའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་
རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཀྱིས། འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་སྟོམ་པ་ལ་
སོགས་པ་འོད་པའི་ཆེ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དག་རྒྱར་བྱས་ནས་འབྱུང་ལ།
དེ་བཞིན་དུ་ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཡང་དེ་དག་ཁོ་ན་རྒྱར་བྱས་ནས་འབྱུང་
ངོ་། །འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་གཞིའི་དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་
ཀྱིས་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་འབྱུང་བ་དང་། ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་ནི་འདིའི་ངོ་བོ་སྐྱེད་བྱེད་དང་འཇུག་པ་
དང་འཕེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞིའི་དོན་གྱི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོ་
ས་ལ་འདྲིལ་བ་ལག་པས་འཕུལ་བ་བཞིན་ནོ། །

ཕྱིན་ཆད་འདས་པའི་འབྱུང་ལས་སྐྱེ།

སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་ནི་འདས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ལས་སྐྱེ་སྟེ།
ལུས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་འབྱུང་བ་ད་ལྟར་བ་ནམས་ནི་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པ་དང་རྗེས་
སུ་འཇུག་པ་དང་རྟེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གྱི་དོན་གྱི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོ་འདྲིལ་བ་ལ་ས་ཕྱོགས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདོད་པའི་ནམ་པར་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི་སྟོག་གཙོད་པ་སྟོང་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་
དང་པོའི་ཆེ་ལྟན་ཅིག་པ་ད་ལྟར་བའི་འབྱུང་བ་བཞི་ཆན་ཁོ་ན་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་
པ་ཕན་ཆད་ངོ་བོ་སྐྱེད་བྱེད་གཞིའི་འབྱུང་བ་འདས་པ་དང་། སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་
གྱི་འབྱུང་བ་ད་ལྟར་བ་ལུས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བས་འབྱུང་བ་བཞི་ཆན་
གཉིས་གཉིས་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི་སྟོང་བ་བདུན་ཆར་

ཡང་དུས་མཉམ་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་འབྲུང་བ་བཞི་ཚན་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་རྒྱུ་བྱས་པའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་རང་དང་དུས་མཉམ་པ་ལྟན་ཅིག་པའི་འབྲུང་བ་བཞི་ཚན་ཐ་དད་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་ཏེ། སློབ་དཔོན་གང་སྤེལ་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་སེམས་དང་འབྲ་བར་དུས་མཉམ་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། སྤྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་གྱིས་ཀྱང་། རྒྱུ་བྱས་པའི་གཟུགས་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཟག་པ་མེད་པས་བསྟུས་པ་དང་། མིག་དང་ན་བ་དང་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ད་ལྟར་དུས་མཉམ་པའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ཁོ་ན་རྒྱུ་བྱས་ནས་འབྲུང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་རྒྱུ་བྱས་པའི་གཟུགས་གཞན་དག་གི་གཞི་ད་ལྟར་བའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་རྟེན་ནི་འདས་པ་རྣམས་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །

འབྲུང་བ་དེ་ཡང་ས་གང་གིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཟག་བཅས་ལྷུས་དང་ངག་གི་ལས། །རང་གི་འབྲུང་བ་དག་རྒྱུ་བྱས།།

ཟག་མེད་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡིན།།

ཟག་བཅས་ཀྱི་ལྷུས་དང་ངག་གི་ལས་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་ས་པའི་འབྲུང་བ་དག་རྒྱུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་ལྷུས་ངག་གི་ལས་འདོད་པའི་འབྲུང་བ་རྒྱུ་བྱས་པ་ཡིན་པ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པའི་ལྷུས་ངག་གི་ལས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པ་ཁོ་ནའི་འབྲུང་བ་རྒྱུ་བྱས་པའི་བར་དུའོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ལྷུས་ངག་གི་ལས་ནི་རྟེན་དབང་བཙན་པས་སྒྲོམ་པ་དེ་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ས་པ་དེའི་འབྲུང་བ་དག་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་ཤིང་འབྲུང་བ་ལ་

ངེས་པར་ལྟོས་ལ་ཟག་མེད་ལ་འབྱུང་བ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཁམས་
པའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྦྱེས་ན་དེ་འདོད་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྦྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པའོ། །

ནམ་རིག་བྱེད་མིན་མ་ཟེན་དང་། །རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་སེམས་ཅན་སྟོན།

དེ་ཡང་ནམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རྩལ་ཕྲན་བསགས་པའི་
གཟུགས་མ་ཡིན་པས་ཡུལ་ན་མི་གནས་ཤིང་ཕན་གཞོད་ཀྱིས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་
པ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྟེན་མ་ཡིན་པས་མ་ཟེན་པ་དང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་
པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ནམ་སྦྱིན་དང་རྒྱས་བྱུང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་
ལྟར་དགོ་མི་དགོར་ངེས་པས་ལུང་མ་བསྟན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩལ་ཕྲན་བསགས་པ་
མ་ཡིན་པས་རྒྱས་པའི་རྒྱ་དག་གིས་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱ་མཐུན་ཟེན་པའི་འབྱུང་ལས་སྦྱེ། །ཏིང་འཛིན་སྦྱེས་འབྱུང་མ་ཟེན་དང་།

རྒྱས་བྱུང་ཐ་དད་མིན་ལས་སྦྱེས།

འདོད་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་སྤྱོད་གི་སེམས་ལ་ལྟོས་པ་དང་། མཉམ་
གཞག་མ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་ཆད་ནས་མཆམས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རིམ་པ་ལྟར་
གཉིད་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྒྱས་པ་དང་། རམ་སྦྱིན་སྦྱེས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལས་སྦྱེ་བ་མ་
ཡིན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱིས་བསྦྱེད་པས་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བའི་འབྱུང་བ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་
ལུས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པས་རྒྱུད་ཀྱིས་ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བ་དང་།
སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་པས་འབྱུང་བ་བཞི་ཆན་ཐ་དད་ལས་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཏིང་
ངེ་འཛིན་ལས་སྦྱེས་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་རྗེ་

ཀར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱི་ངང་གིས་ལུས་དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་
འབྱུང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ནམས་ནི་འགོག་པའི་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་དག་ན་སེམས་མེད་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་
འབྱུང་བས་མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ཏིང་
ངེ་འཛིན་གྱིས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་འབྱུང་བ་ཐ་དད་མིན་པ་
ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་བ་བདུན་ཀའང་འབྱུང་བ་བཞི་ཆོན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་པ་ལས། སེམས་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་བྱེད་དག་གིས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཐ་དད་པ་
མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་འབྱུང་བ་ནམས་ཀྱང་ཐ་མི་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
ནོ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ནི་རྟེན་གྱི་དོན་གྱིས་ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞིར་
ཀྱར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་
འབྱུང་བ་ཐ་མི་དད་པ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདིས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པ་མ་
ཡིན་པ་ནི་སྟོང་བ་རེ་རེའང་འབྱུང་བ་བཞི་ཆོན་སོ་སོ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པའི་འབྱུང་
བ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ངོ་བོ་དང་སའི་བྱུང་པར།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་བྱུང་པར་ལའང་ངོ་བོ་དང་སའི་བྱུང་པར་དང་། དགེ་བ་དང་
མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་དང་།

ལྷན་པའི་ཚུལ་དང་། འཕྲོ་བའི་ཚུལ་དང་། གཏོང་བའི་ཚུལ་དང་། ཉེན་གྱི་བྱང་པར་
བདུན་ལས་དང་པོ་ནི།

རྣམ་རིག་མིན་ལུང་བསྟན་མིན་མེད། །གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་མི་དགེ་ནི།།

འདོད་ནའོ་གཟུགས་ནའང་རྣམ་རིག་མིན། །རྣམ་རིག་དཔྱོད་དང་བཅས་དག་ན།།

འདོད་པ་ན་ཡང་བསྐྱབས་པ་མེད། །གང་ཕྱིར་ཀུན་སྒྲོང་མེད་.....

རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ནི་ལུང་བསྟན་པ་དགེ་མི་དགེ་མིན་པ་ལུང་མ་བསྟན་
ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། འདི་ནི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་དགེ་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་
ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ལ་སྟོབས་ཚུང་བས་ཀུན་སྒྲོང་འགགས་ཀྱང་རྒྱན་རྗེས་སུ་འཇུག་
པའི་ལས་འཁེབ་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་
དག་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་མི་དགེ་བའི་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་དག་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །གཟུགས་ནའང་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཡོད་
ལ། འང་གི་སྒྲས་ནི་འདོད་པ་ན་ཡོད་པར་སྟོན་པ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ན་ནི་གཟུགས་ཅན་
ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་
ན་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པས་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་ས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་
དག་ཁོ་ན་ན་ཡོད་ཀྱི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡང་བསྐྱབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རིག་
བྱེད་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དེ་ན་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་བསྐྱབས་པའི་སེམས་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་འདོད་པ་ན་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་བསྐྱབས་
ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་དག་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས། ཁ་ནང་དུ་ལྟས་པའི་ཕྱིར་
རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྐྱབས་པའི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་

ནི་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་གཡོ་སྤྱོད་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ནས་ངག་སྤྱོད་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པས་
བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དོ། །

དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་ལ་དོན་དངོས་ནི། འདིར་དགེ་བ་ནི་དོན་དམ་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་།
མཚུངས་ལྡན་དང་། ཀྱན་སྦྱོང་གིས་དགེ་བ་བཞི་ལས།

.....ཐར་བ། །དམ་པའི་དོན་དུ་དགེ་ཙམ་།།

རོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་དག་དང་ལྡན་མཚུངས་ལྡན་གྱིས།།

བྱ་བ་ལ་སོགས་ཀྱན་སྦྱོང་བས། །

ཐར་པ་ཐུངན་ལས་འདས་པ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བ་དང་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་མཆོག་ཏུ་བདེ་བའི་ཕྱིར་ནད་མེད་པ་ལ་བདེ་བ་
ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་
རོ་ཆ་ཉེས་པ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་པ་དག་ནི། མཚུངས་ལྡན་དང་ཀྱན་སྦྱོང་ལ་མི་སྟོས་པས་འཕྲོད་
པའི་སྤྱན་ལྟར་བདག་སྟེ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བའོ། །བརྩ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འདིར་ལྷ་སྟོས་པ་ནི་བསྐྱོད་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བ་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་
དང་སེམས་བྱུང་ནམས་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ན་དགེ་བར་འགྱུར་གྱི་མི་ལྡན་ན་
མི་འགྱུར་བས་སྤྱན་དང་སྤྱར་བའི་བརྟུང་བ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །རོ་

བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་བའི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བའི་ལས་
ནམས་དང་། སོགས་པའི་སྒྲས་གཟུང་བ་ཐོབ་པ་དང་མཚན་ཉིད་དང་སེམས་མེད་པའི་
སྟོམས་འཇུག་གཉིས་པོ་ནམས་ནི། སྒྲན་དང་སྦྱར་བའི་བརྟུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་ལྟར་
ཀུན་ནས་སྒྲོང་བས་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། ། (གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དགེ་ཙམ་ཆད་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་
ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཆེད་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་ནམས་ཇི་ལྟར་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་སེམས་གྱིས་ཀུན་
ནས་བསྐྱང་བས་དགེ་བ་བཞི་གང་ཡང་མིན་པས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དེ་དག་ནི་ཐོབ་པའི་གོགས་སེལ་བའམ། རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་
ཙམ་དུ་ཟད་དེ། དགེ་བར་ནི་ཐོབ་བྱ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དོ་ཞེས་ལན་འདེབས་སོ།)

བསྐྱོག་པ་མི་དགེ་.....

དགེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་མི་དགེ་བ་ནམས་པ་བཞི་ཡིན་
ཏེ། འཁོར་བ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་འཇུག་པས་མཚོག་དུ་མི་བདེ་བའི་
ཕྱིར་ནད་ལྟར་དོན་དམ་པར་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་ངོ་ཚ་མེད་
པ་དང་ཁྲིལ་མེད་པ་ནམས་ནི་མི་འཕྲོད་པའི་སྒྲན་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བའོ། །ཁྲོ་བ་
དང་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་གོང་མ་པ་
རྩ་བ་གསུམ་གྱི་ཆ་ལ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་ལོགས་ཤིག་དུ་མ་བསྐྱེད་པའམ། འདི་པ་ལྟར་ན་
དགེ་རྩ་བ་གསུམ་ལས་བསྐྱོག་པ་མ་ཡིན་པས་མ་བསྐྱེད་ཏོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་དེ་དག་
དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ནམས་ནི་མི་འཕྲོད་པའི་སྒྲན་དང་
སྦྱར་བའི་བརྟུང་བ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་
བསྐྱང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དང་མཚན་ཉིད་དང་ཐོབ་པ་ནམས་ནི་མི་འཕྲོད་པའི་སྒྲན་
དང་སྦྱར་བའི་བརྟུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་ལྟར་ཀུན་སྒྲོང་གིས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །

.....དོན་དམ་པར། །ལུང་མ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་དག

ལུང་མ་བསྟན་ཅུམ་པ་བཞི་ལས་དོན་དམ་པར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་བརྟན་
པ་སོ་སོར་བཏགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་ནམ་མཁའ་དག་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉག་
ཅིང་དགེ་བ་བཞི་དང་མི་དགེ་བ་བཞིར་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ནི་
ཅི་རིགས་པར་དགེ་བ་བཞི་དང་མི་དགེ་བ་བཞིའི་ནང་དུ་འདུས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཐམས་
ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དགེ་བ་དང་། ལམ་བདེན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་ཀུན་
ནས་སྒོང་བ་དང་དོན་དམ་པར་དགེ་བར་ཡང་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་པ་དག་ལའང་
བཟོ་དང་སྟོད་ལམ་པ་དང་སྤྱལ་སེམས་དང་ཅུམ་སྟོན་སྟེས་གྱི་སེམས་བཞི་དང་(ཕྱི་ནང་གི་)
བཅའ་པོ་ཅུམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །(འདོད་པ་ན་འཇིག་རྟེན་མཐར་ལྟ་མཚུངས་
ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་གོང་མ་གཉིས་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་།)བཟོའི་སེམས་ལ་
སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །
(ཅུམ་སྟོན་སྟེས་མ་གཏོགས་པ་)བཟོ་དང་སྟོད་ལམ་པ་དང་སྤྱལ་སེམས་གྱིས་(བསྐང་བའི་)ལུས་ངག་
གི་རིག་བྱེད་(མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ།)དག་ནི་ཀུན་སྒོང་གིས་ལུང་མ་བསྟན་(ཡིན་ལ་
བསྐྱབས་པས་སྐང་བ་ནི་དང་པོ་ཁོན་ན་ཡོད་པ་)ཡིན་ནོ། །དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དབྱེ་བ་འདི་
དག་ལ་གཅིག་གཅིག་གི་ནང་དུ་འདུ་བ་ནི་ཡོད་མོད་ཀྱི། ལྷོག་པ་ལ་ལྷོས་ནས་འབྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །

(གལ་ཏེ་སེམས་པ་དགེ་མི་དགས་ཀུན་ནས་བསྐང་བས་དགེ་མི་དགེར་འཇོག་ན། ལུས་ངག་གི་རྟེན་འབྱུང་
བའང་དགེ་མི་དགེར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་གྱིས་ལུས་ངག་གི་ལས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའང་སྒོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་ལས་བྱའོ་སྟུང་དུ་སེམས་གྱི་འབྱུང་བ་ལ་མི་སེམས་པས་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བསམ་
པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་ཀུན་སྒོང་ཅུམ་ལས་མིན་ན་མཉམ་གཞག་གི་རིག་བྱེད་མིན་པ་དགེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །མཉམ་
པར་འཇོག་པའི་སྟོན་དུ་བསམས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པས་དེ་ཀུན་ནས་སྒོང་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཡིན་ན་ལྟའི་
མིག་དང་ན་བ་ཡང་དགེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྱུར་བའི་ཆོ་དེ་ལ་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཚུངས་ཏེ། ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་

སེམས་མེད་པར་མ་མཐོང་ལ། འབྱུང་བ་ནམས་ནི་སེམས་མེད་ཀྱང་འབྱུང་བས་དགེ་བ་ལ་སོགས་པར་མི་དབྱེ་སྟེ་མིག་
ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། འདི་དག་ཆོས་ཀྱི་དབང་གིས་
དགེ་བ་ལ་སོགས་པར་འདོག་ལ། འབྱུང་བ་ནམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །ལྷའི་མིག་དང་ན་བའི་སྒྱུར་
བ་ཡང་སྤང་བ་དང་སྒྲ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྒྱུར་བའི་དབང་གིས་དགེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ།)

ཀུན་སྒྲོང་བཤད་པ།

ཞར་ལ་ཀུན་སྒྲོང་བཤད་པ་ནི་གལ་ཏེ་མཐོང་སྤང་གིས་རིག་བྱེད་མི་སྒྲོང་ན་འོ་ན་
མདོ་ལས་ལོག་པར་ལྟ་བ་དེ་ལས་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ལོག་པའི་ངག་དང་ལོག་པའི་
ལས་ཀྱི་མཐའ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཀུན་སྒྲོང་ནམ་གཉིས་རྒྱ་དང་ནི། །དེ་ཡི་དུས་ཀྱི་སྒྲོང་ཞེས་བྲ།

གཉིས་ལས་དང་པོ་རབ་འཇུག་བྱེད། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན།

འདི་ལྟར་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བ་ནི་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་དང་(བྱ་བ་)དེའི་
དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཞེས་བྲའོ། །ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་ནི་
ལས་ལ་དང་པོར་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་(སྒྲོར་བ་ལྟ་བུ་)ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་
ཀུན་སྒྲོང་ནི་ལས་བྲ་བའི་དུས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་
(དངོས་གཞི་ལྟ་བུ་)ཡིན་ནོ། །

མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་ནམ་ཤེས་ནི། །རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ཡིད་ནི།

བསྒྲོམ་བས་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །ལྷ་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན།

དེ་དག་ལས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཅམ་ཤེས་ནི་(ལོག་ལྟ་ལས་དེ་བསྟན་
འདོད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁ་ཕྱིར་བཞུགས་འབྱུང་བས་དེས་ལྟས་ངག་སློང་བས་སམ། ལོག་ལྟས་གསོད་སོགས་ཀྱན་ནས་སློང་བས་
སོ་ཞེས་པའམ།)ཁ་ནང་དུ་བཞུགས་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་རབ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་རྒྱུའི་ཀྱན་སློང་
ཡིན་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སློང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་ཅམ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་
ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཀྱན་སློང་དང་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སློང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། ། (རྟོག་བཅས་ཁ་
ཕྱིར་བཞུགས་ཀྱང་ཡོད་པས་སོ།) མིག་ལ་སོགས་པའི་ཅམ་ཤེས་ལྟ་ནི་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་
སྤྱ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སློང་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་མཚུངས་
པར་ལྟན་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་
ལས། ལོག་པར་ལྟ་བ་མཐོང་སྤང་གིས་རིག་བྱེད་ཀྱན་ནས་སློང་བར་བཤད་པ་ནི་རྒྱུའི་
ཀྱན་སློང་གི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཁམས་ན་བསྐྱེབས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཀྱན་
སློང་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སློང་གི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འདོད་
པའི་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བ་(དང་ཕོ་གཉིས་)བསྐྱེབས་ལ་ལྷུང་མ་
བསྟན་མཐོང་སྤང་གིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཀྱན་སློང་བྱེད་ཀྱང་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སློང་ནི་སྒྲིམ་
སྤང་གི་ཅམ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ལ། སྒྲིམ་སྤང་གི་ཅམ་ཤེས་བསྐྱེབས་པའང་འདོད་པ་ན་མེད་
པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ན་བསྐྱེབས་པའི་རིག་བྱེད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ནི་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སློང་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུའི་ཀྱན་སློང་དགེ་བས་བྱས་
ནས་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སློང་མི་དགེ་བའམ་ལྷུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱས་པའི་སྒྲིམ་པ་དགེ་བར་མི་
འཇུར་རོ་ཞེ་ན། ཀྱན་སློང་གི་བསམ་པ་དེ་དག་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲིམ་སྤང་རིགས་ཐ་དད་
ན་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སློང་གཙོ་བོར་འཇུར་གྱི་རིས་གཅིག་པ་ལ་ནི་རྒྱུའི་ཀྱན་སློང་ཉིད་གཙོ་བོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །

གལ་ཏེ་རྒྱུའི་ཀྱན་སློང་དང་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སློང་དག་འདྲ་བའམ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེ་

ན།

རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་སོགས་ལས། །རྗེས་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་ནམ་གསུམ་འགྱུར།།

དེ་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ་ཉི་ཀུན་སྒྲོང་དགེ་བ་
ལས་རྗེས་སུ་འཇུག་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཡང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ནམ་པ་གསུམ་དུ་
འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སོགས་པའི་སྒྲས་བབྱང་བ་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་
མ་བསྟན་ལས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ནམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །(དེས་ན་རབ་ཏུ་
འཇུག་བྱེད་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ལ་སྦྱ་བཞི་སྟེ། མཐོང་སྣང་གི་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཁོ་ན་དང་། སྒོ་ལྗོངས་ནམ་
ཤེས་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཁོ་ན་དང་། ཡིད་ཤེས་སྒྲོམ་སྣང་ནི་གཉིས་ཀ་དང་། ཟག་མེད་ནི་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སྟའོ།)

དེ་ལ་དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

སྤྱབ་པའི་འདྲ་བའམ་དེ་དགེ་བ།།

སྤྱབ་པའི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ལས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་
ཀྱང་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འདྲ་བ་འབྱུང་བའམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་
སྟོན་པ་ནི་དམན་པར་མི་འགྱུར་བས་དགེ་བ་ལས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་མི་འགྱུར་གྱི་དགེ་བ་
ལས་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ལས་ཀྱང་དགེ་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་བས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་དེ་
ནི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་འདོད་དོ། །

སྟེ་པ་གཞན་དག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་
པའི་ཕྱིར་སྟོད་ལམ་བཞི་ཆར་ཡང་དགེ་བ་ཁོ་ནར་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
སེམས་མེད་དེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། སྤང་ཆེན་གཤེགས་ནའང་མཉམ་པར་བཞག །སྤང་ཆེན་
བཞེངས་ནའང་མཉམ་པར་བཞག །སྤང་ཆེན་མནལ་ནའང་མཉམ་པར་བཞག །བཞུགས་
ནའང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འདིར་སྤང་ཆེན་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཉེས་པ་མི་མངའ་བས་ན་སྤང་ཆེན་ཏེ། མདོ་ལས། འཆར་བྱེད་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སྐྱོད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱིས་ངན་པར་མི་མཛད་པས་ན་སྤང་སོ་ཆེ་
ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ནི་སྐྱོད་ལམ་བཞི་ཆར་དུ་བཅུད་ནའང་
བཅུད་དོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་བཅུགས་ནའང་བཅུགས་སོ་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་ཉི་
བར་གནས་པས་ཐུགས་མི་བཞེད་བཞིན་དུ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་དེ་སྐད་
དུ་གསུངས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ནམ་སྟེན་སྐྱེས་དང་སྐྱོད་ལམ་པ་དང་སྐྱུལ་
སེམས་མི་མངའ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ནམ་སྟེན་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་མིན།

(ཡིད་དང་སྒོ་ལྗེས་ཤེས་པ་ཀུན་སྟོང་དུ་བཤད་པ་ཡང་ནམ་སྟེན་སྐྱེས་ལས་གཞན་ལ་དགོངས་ཀྱི།) ནམ་
པར་སྟེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་ནི་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ངང་གིས་འཇུག་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་སྟོང་ཡང་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རབ་དུ་འཇུག་བྱེད་དང་རྗེས་སུ་
འཇུག་བྱེད་གཉིས་ཀ་མིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་མི་རྟོག་ཅིང་ནང་དུ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཀུན་
སྟོང་གིས་དགེ་མི་དགོར་འཇུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་
སྟོང་གི་བསམ་པ་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ཏེ་བསམ་
པའི་སྟོབས་ཙམ་ལས་བྱུང་བས་ཡིན་ན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་འབྱུང་
བཞི་དང་མིག་དང་རྣ་བའི་མདོན་ཤེས་དག་ཀྱང་དགེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
སྟོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་ཕན་པ་དང་གཞོད་
པའི་སེམས་པའི་རྒྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་ནམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་
སྐྱ་བས་ཀུན་བཅུགས་པ་ཁོ་ནར་སྤང་རོ། །

རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ།

ད་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ་ནི་

རྣམ་རིག་མིན་རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ། །སྟོམ་དང་སྟོམ་པ་མིན་དང་གཞན།།

སྤར་བཤད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ། གང་ཞེ་ན། གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་སྟོང་ཞིང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་རྒྱན་སྟོམ་ཞིང་འགོག་པས་ན་སྟོམ་པ་དང་། གཞོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལ་རྒྱན་དུ་
ཞུགས་པ་ནི་སྟོམ་པ་མིན་པ་དང་། གཞོད་པའམ་གཞོད་པའི་གཞི་དག་ཕྱོགས་རེ་སྟོང་
བའམ་ཕྱོགས་རེ་ལ་འདུག་ན་སྟོམ་པ་དང་སྟོམ་མིན་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་བར་མ་ཡིན་
ནོ། །འདི་ལའང་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། གཞོད་པ་དང་པན་
པའི་སྟོབས་རེ་ལ་རྒྱན་དང་ལྡན་པར་གནས་པ་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སྤར་སྟོམ་པའི་
རྣམ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཞི་བདུན་ལ་སོགས་པ་དང་། ལོ་རེ་རེ་ཞིང་ལྷག་ལ་
སོགས་པ་འདི་བསད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས་གསོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་གཞོད་པ་ནི་ལྷས་
ངག་གི་མི་དགེ་བ་བདུན་དང་གཞི་ནི་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་མཐ། ཡང་ན་གཞོད་པ་རང་བཞིན་
དང་གཞི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའོ། །

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་སྟོམ་པའི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་པའི་བྱེད་པར་
དང་། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པའི་བྱེད་པར་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྟོམ་པ་ལ་དབྱེ་ན།

སྟོམ་པ་སོ་སོར་ཐར་ཞེས་བྱ། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་སྟེས།།

སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་དང་བསམ་གཏན་

ལས་སྦྱོར་པའི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་ཡིན་ནོ། ། (དགེ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་བདུན་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་
མཉམ་གཞག་ལས་སྦྱོར་པའི་སྤྱོད་བདུན་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ལས་སྦྱོར་པའི་སྤྱོད་ཅུངས་མཚན་གཞི།
སོ་ཐར་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པའི་ཐ་སྟངས་དུ་བྱར་བྱུང་། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། འདོད་པའི་
དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་གང་གི་ངེས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་གཟུགས་ཟག་བཅས་དང་། སེམས་
ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་གཟུགས་ཟག་མེད་དོ། །གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་ནི་མཉམ་པར་འདོགས་པའི་རྟེན་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ། །ཞོ་རིམ་ངེས་པ་ནི་སྡོམ་པ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་སྦྱོར་བས་
སོ། །འོ་ན་བྱི་རོལ་པ་ལ་སོ་ཐར་མེད་པའི་བྱིར་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྡོམ་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྦྱོར་མེད་དེ་དེ་དག་གི་
བསམ་གཏན་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་ལྷན་ངག་གི་ཉེས་སྦྱོད་སྡོམ་པ་ལས་སྦྱོར་བས་སོ། །ཡང་ན་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་
སྟེ་ཀ་བ་དང་མིག་ཤེས་རྒྱ་འབྲས་སུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།།)

སོ་སོར་ཐར་ཞེས་བྱ་རྣམ་བརྒྱད། །རྣམ་སྟར་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སོ་སོ་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྡོམ་པ་ནི་གང་ཟག་གིས་བྱེ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་
དེ། དགེ་སྤྱོད་པ་མ་དང་། དགེ་སྤྱོད་པ་མ་དང་། དགེ་ཚུལ་པ་མ་དང་། དགེ་བསྟེན་པ་མ་
དང་། དགེ་བསྟེན་གནས་པའི་སྡོམ་པ་འོ། ། (བཤེས་སྤྱོད་འབྲེལ་པར་དགེ་སྤྱོད་པ་དོར་ནས་བསྟེན་གནས་ལ་
གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་བརྒྱད་དུ་མཛད་དོ།།) གང་ཟག་ཐ་དད་པ་མ་གཏོགས་པ་སྡོམ་པའི་རྣམ་སྟར་ནི་རྣམ་
པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། (སྤྱོད་བྱ་ལྟ་བརྒྱུད་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ངེས་པས་སོ།།) དགེ་སྤྱོད་པ་མའི་
སྡོམ་པ་དག་ནི་རྣམ་འབྲས་བུ་དང་། དགེ་སྤྱོད་པ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་པ་མ་གསུམ་ཡང་སྡོམ་པའི་
རྣམ་འབྲས་བུ་དང་། དགེ་བསྟེན་པ་མ་དག་ཀྱང་སྡོམ་པའི་རྣམ་འབྲས་བུ་འདི་བྱིར་རོ། །འདིར་
རྣམ་ནི་མཚན་ཉིད་ལ་འདོད་དོ། ། (དེ་ལ་ཉེས་སྦྱོད་དང་མི་ཚངས་སྦྱོད་རི་སྤྱོད་འཆོའི་བར་དུ་སྤྱོད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་སྡོམ་པ་དང་པོ་ལྟ་བཞག་ལ། ཉེས་སྦྱོད་དང་ལོག་གཡེམ་རི་སྤྱོད་འཆོའི་བར་དུ་སྤྱོད་ཅུངས་ཅན་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་དགེ་བསྟེན་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞག་ལ། ཉེས་སྦྱོད་དང་འདོད་ལོག་ཞག་རེ་ཅན་སྤྱོད་ཅུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་བསྟེན་གནས་པའི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ།) དགེ་བསྟེན་གནས་ལ་གཉིས་སུ་མ་བྱེ་བ་ནི་ཡུན་བྱང་

བའི་ཕྱིར་རོ། ། (བསྐྱབ་པ་ལས་ཟ་མ་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།)

གལ་ཏེ་དགེ་སློང་པ་མ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་པའི་རྣམས་འདྲ་བར་ངི་ལྟར་འགྱུར་
ཏེ། དགེ་སློང་མའི་ཁྱེ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་དགེ་སློང་ལ་མ་བཅས་ཤིང་། དགེ་སློབ་མས་དགེ་
ཚུལ་(པ་མའི་བཅུ་པོ་སློང་བའི་སྟེང་དུ་ཡང་ལོ་གཉིས་སྟེ།) སྐྱེས་པ་ལ་རིག་པ་དང་སྐྱེས་པ་དང་(དཔེན་པ་
སྐབས་ཡོད་དུ་)ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པ་དང་། གཅིག་ཕུར་ལམ་དུ་འགོ་བ་དང་། རྒྱལ་བྱེད་པ་
དང་། ལྟན་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་མོའི་ཉེས་པ་འཆབ་པ་སྟེ་ཆོས་དྲུག་དང་། གསེར་ལ་རིག་པ་
དང་། མདོ་མས་ཀྱི་སྤྱུ་འདྲེག་པ་དང་། ཕྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་བ་དང་། གསོག་འཛོག་བྱས་
པ་བ་དང་། རྩ་གཅོད་པ་དང་། ས་རྒྱལ་བ་སྟེ། ཉེ་བའི་ཆོས་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སྤངས་
ནས། དགེ་སློབ་མ་བྱེད་པར་བཤད་པས་སྤང་བྱ་ལ་མང་ཉུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

མཆོན་ལས་མིང་ནི་འཕོ་བའི་ཕྱིར།

སྤང་བྱ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་སྒྲིམ་པའི་རྣམས་ལ་བྱད་པར་མེད་དེ།
(དེའི་སློང་བ་བཅུ་ནི་དགེ་ཚུལ་པ་མའི་སྒྲིམ་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།) མཆོན་(ལན་གཉིས་སྟེ།)གྱུར་པ་ལས་
ནི་མིང་འཕོ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་བསྟེན་མཆོན་གྱུར་ན་དགེ་བསྟེན་མ་དང་།
དགེ་བསྟེན་མ་མཆོན་གྱུར་ན་དགེ་བསྟེན་དང་། དགེ་ཚུལ་མཆོན་གྱུར་ན་དགེ་ཚུལ་མ་
དང་། དགེ་ཚུལ་མ་དང་དགེ་སློབ་མ་མཆོན་གྱུར་ན་དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་སློང་མཆོན་
གྱུར་ན་དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་སློང་མ་མཆོན་གྱུར་ན་དགེ་སློང་དུ་འགྱུར་བ་ཅམ་ལས་
སྒྲིམ་པ་སྤྱར་ཡོད་(གཏོང་རྩ་ལྟ་པོ་གང་གིས་ཀྱང་།)གཏོང་བ་དང་(གཞན་གྱི་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྩ་གང་
གིས་ཀྱང་།)སྤྱར་མེད་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམས་ལ་བྱད་པར་ཡོད་ན་མཆོན་གྱུར་བ་
ཅམ་གྱིས་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐ་དད་.....

ཡང་དགེ་བསྟན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་གནས་གྱུར་པ་བྱི་མ་བྱི་མའམ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་ཕུལ་བས་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པའང་གཏོང་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། བྱི་མ་ནམས་སྒྲ་མའི་གཏོང་རྒྱར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། ། (དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཞན་གཉིས་ཀྱང་དེར་འདུས་པས་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་བཏང་བས་གསུམ་ཆར་གཏང་བར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་འདོད་དེ་ན་སྤང་ཙམ་ཏུ་འགྱུར་བར་བཤད་པས་སོ། །ཀལ་ཏེ་དགེ་སློང་གི་ཆ་ལྟར་བྱུང་བས་སྒྲ་མ་གཉིས་ལ་མི་གཞོད་པར་ཐལ། དེ་དག་རྣམས་ཐ་དད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་གཅིག་གིས་སྤང་བའི་རྣམས་ཏུ་མ་ཏུས་གཅིག་ལ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རིག་བྱེད་མངོན་གྱུར་ནི་རྣམས་གཅིག་སྟེ་དགེ་སློང་ཏུ་འཛིན་པའི་བསམ་པས་སློང་ཞིང་དེར་བརྟེན་པས་སོ། །སློང་སེམས་ལ་འདོད་པ་ལྟར་ན་འང་རྣམས་མཚུངས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་ཐ་དད་པས་སོ། །ཞེས་གསུང་ངོ་། །ཐ་དད་ཀྱང་སྒྲིམ་པ་བྱི་མ་སྤངས་པས་སྒྲ་མ་གཏོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ།)

འོ་ན་དགེ་སློང་གི་རྒྱད་གཅིག་ལ་སྒྲིམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་ན་ཐ་དད་པ་གསུམ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

.....དེ་དག་འགལ་བ་མེད། །

དེ་དག་ཐ་དད་ཏུ་འང་རྒྱད་གཅིག་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་དགེ་སློང་ལ་སྟོག་གཅོད་སློང་བ་ནས་ཆང་འཐུང་བ་སློང་བའི་བར་ལྷ་ནི་གསུམ་གསུམ་དང་། ལྷ་གར་ལ་སོགས་པ་སློང་བ་གཉིས་གཉིས་དང་། སློང་བ་གཞན་དག་ནི་རེ་རེ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་(བསྐྱབ་པའི་གཞི་མང་པོ་ལེན་པར་འདོད་པའི་སེམས་པ་ལས་སྦྱིས་པས་རྒྱགས་པ་དང་བག་མེད་པའི་གནས་ཆས་མང་པོ་ལས་རྫོག་ལ་གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས།)གཞི་དང་བསམ་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་དགེ་སློང་གི་སྟོག་གཅོད་སློང་བ་ཆེ་ལ། དགེ་ཚུལ་གྱི་འབྲིང་། དགེ་བསྟན་གྱི་རྒྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ། །

འོན་དག་སྤྱོད་དེ་ཉིད་དག་ཚུལ་དང་དག་བསྟེན་དུའང་འཇུར་རོཞེན། དེ་ལྟར་
ནི་ཡིན་མོད་ཀྱི་དག་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་དག་སྤྱོད་
ཡིན་ཡང་དག་བཅོམ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་སྤེལ་འཛིན་ལུགས་སོ། །

དོན་ལ་གནས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་སྤྱོད་བའི་སེམས་པ་གཅིག་ཡིན་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་པ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དུས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
དང་། ཆོགས་སྤྲུལ་མེད་པ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་སྦྱེ་བ་དང་། བསྟེན་པ་དག་ནི་སེམས་
པའི་བྱད་པར་ཁས་སྤྲངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕྲོག་པ་དང་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་
དག་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པའི་ཁོངས་སུ་དག་བསྟེན་འདུ་བ་དང་། དག་སྤྱོད་གི་ཁོངས་སུ་འོག་མ་
གཉིས་ཀའང་འདུ་བའི་ཕྱིར་སྟོམ་པ་གསུམ་ལྟན་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །

སྤྱོད་བྱ་ལྟ་བུ་བརྒྱད་བཅུ་དང་ནི། །ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བ་མཐོས་པ་ལས།།

དག་བསྟེན་དང་ནི་བསྟེན་གནས་དང་། །དག་ཚུལ་ཆེད་དང་དག་སྤྱོད་ཉིད།།

གཉིས་པ་ནི་དག་བསྟེན་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཆེད་དུ་(སྟོབས་འཕྲོད་ཐར་པ་འདོད་པ་སྟོན་
དུ་སོང་བས།)སྟོག་གཙོད་དང་། མ་བྱིན་ལེན་དང་། འདོད་ལོག་དང་། རུན་དང་། ཆང་འཕྱང་
བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་བྱ་ལྟ་སྤྱོད་བ་མཐོས་པ་ལས་དག་བསྟེན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉིད་དང་
ཆེད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟེན་གནས་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྦྱར་ཏེ། སྟོག་གཙོད་དང་། མ་བྱིན་
ལེན་དང་། མི་ཆངས་སྦྱོད་དང་། རུན་དང་། ཆང་འཕྱང་བ་དང་། སྟོས་དང་མེ་ཏོག་ཕྱེད་
དང་བྱུག་པ་དང་གར་དང་སྦྱ་དང་རོལ་མོ་དང་(སྤེལ་འཛིན་སྟོམ་པས་གཅིག་)ཁྱི་སྟན་མཐོན་པོ་
དང་། ཁྱི་སྟན་ཆེན་པོ་སྟེ། (འདི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ།) དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་བས་ཏེ་སྤྱོད་
བྱ་བརྒྱད་སྤྱོད་བ་མཐོས་པ་ལས་བསྟེན་གནས་དང་། དེ་དག་ལས་གར་དང་སྦྱ་དང་རོལ་
མོ་ལ་རེག་པ་གཅིག་དང་། སྟོས་དང་མེ་ཏོག་ཕྱེད་དང་བྱུག་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་བྱེ་ལ།

གསེར་དངུལ་ལེན་པ་བསྟན་པའི་སྤང་བྱ་བཅུ་སྟོང་བ་མཉོས་པ་ལས་ནི་དགེ་ཚུལ་དང་(སྤང་མ་ལ་གར་སོགས་སྤྱང་སོགས་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ནི་བསྟན་བྱ་མང་ངོ་སྟམ་པས་བྱིམ་པ་རྣམས་སྦྱིད་ལྷག་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་བྱས་སོ། །བསྟན་པ་ལས་རབ་བྱུང་གར་སོགས་བྱེད་པ་དང་གསོག་འཛོག་གིས་འཚོ་ན་ཉེས་པ་ཆེ་བས་ཉེས་པ་གཉིས་དང་གསེར་དངུལ་སྟོང་བ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་སོ།) བཅ་པ་བཞི་དང་། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་དང་། སྤང་ལྷུང་སུམ་ཅུ་དང་། ལྷུང་བྱེད་(འབའ་ཞིག་ལ།)དགུ་བཅུ་དང་། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་བཞི་དང་། བསྟན་བྱའི་ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ཉེས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཙ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་(དམ་ལུས་ངག་གི་ལས་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད།)སྟོང་བ་མཉོས་པ་ལས་དགེ་སྟོང་དུ་འགྱུར་རོ། །

མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི།

ཚུལ་བྱིམས་དང་ནི་ལེགས་སྦྱད་དང་། །ལས་དང་སྟོམ་པ་ཞེས་བྱའོ།

མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་མི་མཉམ་པར་འདུག་པས་ཚུལ་བྱིམས་སྤངས་པ་ན་ལས་མི་མཉམ་པ་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་འཛོག་ཅིང་འདོར་བས་སམ། ཡང་ན་མདོ་ལས། ལུས་ལ་ཡོངས་སུ་གདུང་མེད་པས། ཚུལ་བྱིམས་ཡང་དག་སྤང་བ་བདེ། གཉིད་ལོག་པ་ཡང་བདེ་བ་སྟེ། ཁུད་པ་ན་ཡང་བདེ་བར་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་བས་འགྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་སེམས་ལ་གདུང་བ་མེད་པས་བསིལ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་བྱིམས་དང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟགས་པའི་ཕྱིར་ལེགས་སྦྱད་དང་། བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ལས་(ཡིན་ཏེ་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་དག་གིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར།)དང་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྦྱིད་སྟོམ་པའི་ཕྱིར་སྟོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཙ་བ་དང་རྒྱ་དང་བྱུག་པ་དང་སྟོས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

དང་པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །སོ་སོར་ཐར་དང་བྱ་བའི་ལམ།

ཡང་སོ་སོ་ཐར་བའི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་

དང་ནམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་སྒྲོམ་པ་(གཞི་མཐུན་པ་)དང་བྱ་བའི་ལས་
གྱི་ལམ་(དངོས་)ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། སྒྲིག་པ་ལས་(དང་སོར།)ཐར་པའི་བྱིར་དང་། ལུས་ངག་སྒྲོམ་
པའི་བྱིར་དང་། ལས་འབྱུང་བའི་སྒྲོའི་བྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་པན་ཆད་ནི་སོ་སོ་
ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་དོན་ནི་སྤྲི་
མོལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སོར་ཐར་པ་ཡིན་ན་ཐར་ཟེན་པའི་བྱིར་རོ། །ལས་གྱི་ལམ་གྱི་མཛུག་
ཡིན་གྱི་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། (འདི་ནི་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཏེ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་
ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པས་སོ།)

སོ་སོར་ཐར་དང་ལྷན་པ་བརྒྱད།

ཡང་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ནི་བརྒྱད་དེ་དགེ་སྦྱོང་ལ་
སོགས་པའོ། ། (བྱི་རོལ་པ་ནམས་ལ་སོ་ཐར་མེད་དམ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་དག་ལ་ཡང་མི་དགེ་བ་སྒྲོམ་པ་ཅམ་ཡོད་མོད་
གྱི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་ལོག་ལྷ་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱི་པའི་བྱུང་པར་ཁོ་ན་
ལ་ཐར་པར་འདུ་ཤེས་པས་སྤྱི་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར་གཏན་ཏུ་སྒྲིག་པ་ལས་སོ་སོ་ཐར་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།)

གསུམ་པ་ནི།

བསམ་གཏན་སྦྱེས་དང་དེ་ལྷན་པ། །ཟག་མེད་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་།

ཐ་མ་གཉིས་ནི་སེམས་རྗེས་འབྲང་། །

བསམ་གཏན་ལས་སྦྱེས་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་ནི་བསམ་གཏན་ཉེར་བསྒྲོགས་(ཡར་བཅད་
དང་དངོས་གཞི)དང་བཅས་པ་དེ་དང་ལྷན་པ་ནམས་དང་ལྷན་པ། (ཉེར་བསྒྲོགས་ལའང་ཉེན་ཏུ་བརྗོད་
དོ།) །ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་ནི་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་(སྦྱོང་མི་སྦྱོང་)ནམས་དང་ལྷན་
ནོ། །སྒྲོམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་ཐ་མ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ནི་
སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཡོད་ལ་མ་བཞག་པ་ན་མེད་པའི་

ཕྱིར་རོ། ། (སོ་ཐར་ནི་གཡངས་པ་དང་སེམས་མེད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་མིན་ནོ།)

ཡང་སྤྱང་བའི་སྡོམ་པ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཞེ་ན།

བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་དེ་གཉིས། །མི་སྟོགས་མེད་ལ་སྤྱང་ཞེས་བྲ།

བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགུ་དག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གི་
སྡོམ་པ་དེ་གཉིས་ནི་སྤྱང་བའི་སྡོམ་པ་ཞེས་བྲ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དམ་
ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་པ་མེད་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། འཆལ་བའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དེ་ཀུན་ནས་སྤྱང་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
བསམ་གཏན་གི་སྡོམ་པ་ཡིན་ལ། སྤྱང་བའི་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་སྟོགས་པ་མེད་པའི་
བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མ་གཏོགས་པའི་ཟག་བཅས་གི་བསམ་གཏན་གི་སྡོམ་པ་འོ། །སྤྱང་
བའི་སྡོམ་པ་ཡིན་ལ་བསམ་གཏན་གི་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཉར་བསྟོགས་གི་བར་ཆད་མེད་
པའི་ལམ་གི་ཟག་མེད་གི་སྡོམ་པ་འོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ཉར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་
པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གི་བསམ་གཏན་གི་སྡོམ་པ་འོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་
ལས་མ་གཏོགས་པ་མི་སྟོགས་པ་མེད་པའི་ལམ་མ་གཏོགས་པའི་ཟག་མེད་གི་སྡོམ་པ་འོ་
ཞེས་བྲ་བའི་སྟུང་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་གི་སྡོམ་པ་ཡིན་ལ་སྤྱང་བའི་སྡོམ་པ་མ་
ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟུང་བཞི་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས། ལུས་གི་སྡོམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །ངག་གི་སྡོམ་པ་ལེགས་
པ་ཡིན། །ཡིད་གི་སྡོམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་སྡོམ་པ་ལེགས། །ཞེས་པ་དང་།
ཚུལ་ཁྲིམས་གི་སྤང་པོའི་མདོ་ལས། གང་ཡང་མིག་གི་དབང་པོ་སྡོམ་པས་བསྐྱམས་ཏེ་
གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུས་ངག་གི་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྡོམ་པ་
དེ་དག་ཀྱང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།

ཤེས་བཞིན་དང་ནི་བླ་དག་གཉིས། །ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན།།

ལྷ་བ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་། སྤྱོད་བའི་སེམས་པ་མ་
བརྟེན་པའི་བླ་པ་དག་གཉིས་ཀ་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་དབང་པོའི་སྒྲིམ་
པའང་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱང་སྤྱོད་ལ་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་
སྦྱོད་པ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་དག་གིས་ལྷན་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི།

སོ་སོར་ཐར་གནས་ཅི་སྲིད་དུ། །མ་བཏང་བར་དག་ད་ལྟར་གྱི།།

ནམ་རིག་མིན་ལྷན་སྐད་ཅིག་མ། །དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་།།

སྒྲིམ་མིན་གནས་པའང་དེ་དང་འབྲ། །

སོ་སོ་ཐར་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ནི་ཅི་སྲིད་དུ་འོག་ནས་འཆད་པའི་གཏོང་
རྒྱ་དག་གིས་མ་བཏང་གི་བར་དེ་སྲིད་དུ་ཉག་ཏུ་ད་ལྟར་གྱི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་
ལྷན་ལ། སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་(ནི་དེར་མ་ཟད།)འདས་པ་དང་ཡང་
ལྷན་ཏེ། (དེ་ལྟ་མིན་ན་སྒྲིམ་པ་སྤྲུལ་ནམས་བཏང་བར་ཐལ་ཏེ་ཐོབ་ནས་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་
འབྲང་མ་ཡིན་པས་གཏོང་རྒྱས་མཆམས་བཅད་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ད་
ལྟར་བ་ཁོན་དང་ལྷན་པར་བཤད་དོ།) དེ་ཡང་ཅི་སྲིད་དུ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྦྱར་
རོ། །སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པའི་ལྷན་པ་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་མིན་ལ་གནས་པའང་དེ་དང་
འབྲ་(བས་འདོན་པ་བརྒྱུད།)བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བསམ་གཏན་སྒྲིམ་དང་ལྷན་པ་ནི། །ཉག་ཏུ་འདས་དང་མ་འོངས་དང་།།

འཕགས་ནི་དང་པོ་འདས་དང་མིན།།མཉམ་གཞག་འཕགས་ལམ་གནས་དེ་གཉིས།།

ད་ལྟར་དང་ལྡན་.....

བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཇི་སྲིད་མ་བཏང་གི་བར་དུ་རྟག་དྲ་འདས་
པ་དང་མ་འོངས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཏོང་རྒྱས་བར་དུ་མ་ཆོད་པའི་ཐོབ་
པ་དག་དང་ཡང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། ། (དེ་ཡང་རྒྱུ་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་ཡང་ཆེ་
གཞན་དང་འདིར་བཏང་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་འདས་པ་ཐོབ་ལ། འོན་ཀྱང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱིས་བསྟུས་
པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ།) འཕགས་པ་ཟག་མེད་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་རྒྱུ་ཅིག་མ་དང་པོ་སྟུག་
བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་ཆེ་ནི་འདས་པ་དང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། ཟག་མེད་གྱི་
ལམ་སྡོན་མ་བསྐྱེད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་འདས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། (གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་
དང་དབང་པོ་འཕྱོང་བའི་དུས་ནའང་འདི་མཚུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན་དབྱིག་བཤེས་ན་རེ་དེ་ལ་ཟག་མེད་གྱི་སྡོམ་པའི་འདྲ་
བ་ཡོད་པས་དེ་ནི་མི་བཟོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ལ། རྒྱིག་བྱེད་འདྲ་བའི་དོན་ཟག་བཅས་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་ན་རྒྱུ་ཅིག་དང་པོའི་
ཆེ་འང་ཡོད་ལ། ཟག་མེད་ཡིན་ན་དེ་བཏང་ནས་ཇི་ལྟར་ཡོད། དེས་ན་སྡོན་མ་བསྐྱེད་པས། དེ་དག་གི་དང་པོ་འང་འདས་
པ་དང་མི་ལྡན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ།) གཞན་དག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་
བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་དག་ནི་འདས་མ་འོངས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་བའི་དབང་དུ་
བྱས་ན་ཟག་བཅས་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་
གནས་པ་སྟེ་སྟོམས་པར་ཁྱགས་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྡོམ་པ་དེ་གཉིས་
གྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྡན་གྱི་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པ་ན་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་དག་ད་ལྟར་བ་ནི་(མཉམ་གཞག་གི་)སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདས་མ་
འོངས་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཆེ་འང་གཏོང་རྒྱ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ལྡན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །

.....བར་གནས་ལ། །ཡོད་ན་དང་པོ་བར་གྱི་དང་།།

ཕྱིན་ཆད་དུས་ནི་གཉིས་དང་རྒྱུ།

སྒྲིམ་པའང་མ་ཡིན་སྒྲིམ་མིན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བར་མ་ལ་གནས་པ་ལ་གལ་ཏེ་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བར་ད་ལྟར་གྱི་དང་ལྡན་ལ་
སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་དུས་གཉིས་ཀྱི་དང་ལྡན་ནོ། ། དེ་
ཡང་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ལོ། །

འོ་ན་སྒྲིམ་མིན་དང་ལྡན་པ་(བར་མའི་)དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲིམ་
པ་དང་ལྡན་པའང་(བར་མའི་)མི་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།
ཡོད་དེ།

སྒྲིམ་མིན་གནས་པ་དགེ་བ་དང་། །སྒྲིམ་ལ་གནས་པ་མི་དགེ་བའི།

ནམ་རིག་མིན་ལྡན་ཇི་སྲིད་དུ། །རབ་དང་ཉོན་མོངས་ལྷགས་ལྡན་པར།

(དུས་ཇི་སྲིད་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།) སྒྲིམ་མིན་ལ་གནས་པ་ཤན་པ་ལ་སོགས་པའང་དགེ་བའི་
ནམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ཇི་སྲིད་དུ་རབ་ཏུ་དང་བའི་ལྷགས་དང་ལྡན་པས་
མཆོད་རྟེན་ལ་ལྷག་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་བར་དེ་སྲིད་དུ་བར་མ་དགེ་བའི་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ལ་གནས་པའང་
མི་དགེ་བའི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ཇི་སྲིད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ལྷགས་
དང་ལྡན་པས་སློག་ཆགས་གསོད་པ་དང་འཆིང་བ་དང་རྟེག་པ་དང་འཆོ་བ་ལ་སོགས་པ་
བྱེད་པའི་བར་དེ་སྲིད་དུ་བར་མ་མི་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་དག་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

ལྷན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

ད་ནི་རིག་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་ཏེ།

ནམ་རིག་བྱེད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་ལྷན།།

མ་བཏང་བར་དུ་སྐད་ཅིག་མ། །ཕྱིན་ཆད་འདས་ལྷན་མ་འོངས་མེད།།

བསྐྱབས་པ་དང་ནི་མ་བསྐྱབས་པ། །འདས་པ་དག་དང་ལྷན་པ་འང་མེད།།

ལུས་ངག་གི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་སྟོམ་པ་དང་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བར་མ་
ལ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་རིག་བྱེད་དངོས་སུ་བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྷན་ལ་
གཏོང་བའི་རྒྱ་དག་གིས་མ་བཏང་གི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་ནི་འདས་པ་
དང་ཡང་ལྷན་ནོ། །མ་འོངས་པ་(འི་རིག་བྱེད་)དང་ནི་ལྷན་པ་མེད་དེ། རིག་བྱེད་ནི་སེམས་
གྱི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་པའི་(ཕྱིར་དང་)བཅ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་མེད་དོ།
།དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་བསྐྱབས་པའི་རིག་བྱེད་དང་མ་བསྐྱབས་ལ་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པའི་
རིག་བྱེད་དང་ནི་མ་འོངས་པ་མི་ལྷན་པར་མ་ཟད་འདས་པ་དག་དང་ལྷན་པ་འང་མེད་དེ།
ལྷང་དུ་མི་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སྟོབས་ཚུང་བས་(དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི།)ཐོབ་པ་འང་
སྟོབས་ཚུང་བའི་ཕྱིར་(ཆོས་དེ་འགགས་ནས་དེའི།)ཐོབ་པ་སྤྱིར་འདྲེན་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞར་ལ་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ནམ་གངས་ནི།

སྟོམ་པ་མིན་དང་ཉེས་སྤྱད་དང་། །འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་དེའི་ལམ།།

ལུས་ངག་མི་སྟོམ་པའི་ཕྱིར་སྟོམ་པ་མིན་པ་དང་། དམ་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྱད་ཅིང་

འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོངས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་སྦྱད་དང་ཚུལ་སྤྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཡིན་པས་འཆལ་བའི་ཚུལ་སྤྲིམས་དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལས་
དང་། དངོས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་ལས་དེའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །

དེས་ན་འདིར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྡན་པའང་ཡོད་
ཅེས་པ་མུ་བཞི་སྟེ།

བར་མ་དོར་གནས་སེམས་ཞན་པས། །བྱེད་ན་རྣམ་རིག་ཉིད་དང་ལྡན།

སྟོམ་པ་སྟོམ་མིན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་བར་མ་དོར་(བར་མ་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་ལ།)
གནས་པ་ཞིག་ཀྱན་སྟོང་དགེ་མི་དགའི་སེམས་ཞན་པ་སྟེ་དྲག་པོ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་
དགེ་མི་དགའི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དག་བྱེད་ན་ནི་(སེམས་ཞན་པས་རིག་བྱེད་མིན་པ་སྟོང་མི་རྣམས་
པས།)རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཉིད་དང་ལྡན་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ནི་མི་ལྡན་ནོ་འདིར་
དགེ་མི་དགའི་སེམས་ཞན་པ་ཞེས་སྟོམ་པ་ནི་སེམས་དྲག་པོས་བྱེད་ན་ནི་རིག་བྱེད་དང་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། དགེ་མི་དགའི་སེམས་ཞན་པས་ཀྱང་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྐྱེད་མི་རྣམས་ན་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱེད་ན་ལྟ་སྟོམ་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་ཡང་སྦྱིར་བཏང་བ་སྟེ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ན་ནི་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་
ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་བདུན་དང་། རྟོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ནི་
སེམས་ཞན་པ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱེད་ཀྱང་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་ལྡན་ནོ། །

རྣམ་རིག་བཏང་དང་མ་སྦྱེས་པའི། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་རིག་མིན།

ཆོ་འདིའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཏང་བ་དང་བྱི་མའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་སྦྱེས་
པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་(རྒྱ་རྒྱུ་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་གཟུགས་མེད་དུ་སྦྱེས་པ་ལྟ་བུ་རིག་བྱེད་ཉམས་པ་)

དག་ནི་(ཟག་མེད་ཀྱི་)ནམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་ཏེ། རིག་བྱེད་ནི་འགགས་
ཤིང་མ་སྦྱེས་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་ཐོབ་པ་དང་ངེས་པར་ལྡན་པའི་བྱིར་རོ། ། (འདིར་
སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་དཔེར་མ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ཆེ་བརྗོད་ནས་རིག་བྱེད་མ་སྦྱེས་པ་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་སྦྱིར་བྱིས་
པ་ལ་མ་ངེས་ལ་འཕགས་པ་ལ་ངེས་པས་སོ། །ཡང་ན་འདོད་པ་ལ་བསམ་ནས་སྦྱས་ལ། ཡང་ན་འཕགས་པ་ནི་དཔེར་
བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡོད་ཅེས་རྒྱལ་སྤྱོད་གསུང་ངོ། །གལ་ཏེ་བྱིས་པ་བསམ་གཏན་ཀྱི་
ཉེར་བསྟོགས་དང་ཐོ་ཐོབ་པ་དག་ཤི་ན་འདོད་པར་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མ་རྒྱའི་ཞལ་ནས་བྱིས་པས་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་
པའི་ཉེར་བསྟོགས་ན་ཤི་བས་གཏོང་བར་མཚན་ཉིད་འདྲ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ལས་ལྟས་དང་ལྡན་ལ་ལྟས་ཀྱི་ལས་དང་
མི་ལྡན་པ་ནི་སྒྲོ་ངའི་ནང་ན་འདུག་པའི་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ་ཞེས་གསུང་ལ། འོན་ཀྱང་
འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཡང་རྣམས་ལ་སྟོས་པ་དང་མི་སྟོས་པའི་བསོད་ནམས་སྦྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་འདི་སྲིད་པར་རྟོགས་སོ།།)
འདི་ཡང་ས་འཕོས་པ་དག་གི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཀྱི་ས་མ་འཕོས་པ་ནི་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་
བསམ་གཏན་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་ཤི་འཕོས་པ་ལའང་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་ནི་མཉམ་
གཞག་ལས་ལངས་པ་ན་ད་ལྟར་ཀྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཕགས་པ་
ལའང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསམ་
གཏན་ལའང་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྒྲིམ་པ་དང་སྒྲིམ་མིན་དང་(བར་མ་དང་།)ལྡན་པ་(སེམས་བྲག་
པོས་དགེ་མི་དགེའི་)རིག་བྱེད་(བྱེད་བཞིན་པ།)དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་(དང་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་ཤི་ནས་རིག་བྱེད་མ་བྱུང་བ)འོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྒྲིམ་པ་དང་ལྡན་ལ་བར་མ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འཛོལ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

འཛོལ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།

བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་བསམ་གཏན་གྱི། །ས་ཉིད་ཀྱིས་འཛོལ་ཟག་མེད་ནི།།

འཕགས་དེས་སོ་སོར་ཐར་ཞེས་པ། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་བྱེད་སོགས་གྱིས།།

བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་
དང་། ཉེར་བསྒྲགས་ཀྱི་ས་སྟེ་སེམས་གང་ཡང་རུང་བ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛོལ་སྟེ། དེ་དག་
དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ནི་འཕགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་
བསམ་གཏན་ས་དུག་གི་སེམས་ཐོབ་པ་དེས་འཛོལ་པ་ཡིན་(བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུབ་པ་འཛོལ་པའང་།
ཉེར་བསྒྲགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་འོག་སར་སྒྱུར་བ་དང་། བོང་ནས་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བས་འཛོལ་བོ། །དངོས་གཞིས་བསྐྱེད་པ་ནི་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སམ། སྐྱེ་བས་ཉེ་བཤད་མ་ཐག་ལྟར་རོ། །ཟག་མེད་འཛོལ་པ་ཡང་། མི་སྒྲུགས་མེད་ལ་བརྟེན་
པ་ནི་སྒྱུར་བས་དང་། རྣམ་གྲོལ་དགྲུ་པ་ལ་དངོས་གཞིས་བསྐྱེད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཉེ། འཇིག་རྟེན་པའི་
ལམ་གྱིས་ཡིན་ན་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་དང་། འདས་པས་ད་ལྟར་བའང་འཛོལ་བོ། །ཕྱིར་མི་འོང་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་འགྲོས་
སྒྱུར་བ་ཁོ་ནས་འཛོལ་བོ།)ནོ། །སོ་སོ་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་པ་ནི་གཞན་གྱི་(མཁན་སྒྲོབ།)གསོལ་
བ་དང་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སོགས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་རང་གི་རིག་བྱེད་
གྱིས་ཀྱང་འཛོལ་བོ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་ནི་རང་གི་སེམས་པ་དང་ལུས་ངག་གི་རིག་
བྱེད་གཟུང་ངོ་། །དེ་ཡང་དགོ་སྒོར་ས་མ་དང་དགོ་སྒོར་མའི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ནི་དགོ་འདུན་
ལས་འཛོལ་ལ། དགོ་བསྟེན་ས་མ་དང་། དགོ་ཚུལ་ས་མ་དང་། བསྟེན་གནས་པ་རྣམས་ནི་
གང་ཟག་ལས་སོ། །

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ན་རེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་

ཚུལ་བཅུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་སོགས་པའི་སྒྲ་མཛད་དེ། སངས་རྒྱལ་དང་རང་སངས་རྒྱལ་ནི་
 རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའོ། །ཀྱན་ཤེས་ཀོ་འཁྱེད་དང་། ཉ་མུལ་དང་། བཟང་
 པོ་དང་། སྤངས་པ་དང་། མིང་ཆེན་ཏེ་ལྷ་སྟེ་ནམས་ནི་ངེས་པ་ལ་འདུག་པ་སྟེ་བདེན་པ་
 མཐོང་བས་སོ། །བྲགས་པ་དང་ལག་བཟང་དང་བ་ལང་བདག་དང་དྲི་མེད་དང་གང་པོ་སྟེ་
 ཉེ་བའི་ལྷ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ནི་དགེ་སློང་རྒྱུར་ཤོག་ཅེས་བརྗོད་པས་སོ། །འོད་སྤངས་
 ཆེན་པོ་ནི་སྟོན་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཅམ་གྱིས་སོ། །དྲི་བས་མཉེས་པས་ནི་ལེགས་སྦྱིན་
 (ལེགས་ཕྱིན་གཅིག་ཏུ་གཅེས་པའི་ཆོས་གང་ཡིན། ཐར་པ་ལགས་སོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡིན། དད་པ་ལགས་སོ།
 ཞེས་ལན་བཏབ་ཞེས་པ་ཤ་ཆེན་གསུང་རྒྱུ་ལོ།)འོ། །སྦྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མྱི་བའི་ཆོས་
 བརྒྱད་ཁས་སྤངས་པས་ཏེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། དགེ་སློང་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་
 བ་དང་སྒྲ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་དགེ་སློང་ལས་གདམས་ངག་མཛོད་པར་བྱ་བ་དང་དབྱར་དགེ་
 སློང་མེད་པའི་གནས་སུ་མི་འགོ་བ་དང་། དགག་དབྱེའི་ཆེ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་
 གནས་གསུམ་གྱིས་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་དང་། དགེ་སློང་གི་ལྷུང་བ་སྤེང་བར་མི་བྱ་བ་དང་།
 དགེ་སློང་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ལ་སྒོ་བར་མི་བྱ་བ་དང་། སྤྲ་མའི་ཆོས་(ཉི་མེ་ཆོས་བརྒྱད།)ཀྱི་ལྷུང་
 བ་བྱུང་བ་སྒྲ་བ་བྱེད་དུ་མཉེས་པར་བྱ་བ་སྦྱད་པར་བྱ་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་
 བརྒྱ་ལོན་པའི་དགེ་སློང་མས་ཀྱང་དགེ་སློང་གསར་བྱ་ལའང་ཕྱག་བྱ་བ་ནམས་སོ། །རྒྱལ་
 རིགས་ཆོས་སྦྱིན་ཞེས་བྱ་བ་བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་འདུག་པ་ལས་ནི་ཙོ་བཞིན་རྒྱལ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གསོལ་བའི་འཕྲིན་གྱིས་སོ། །ཡང་ན་ས་
 ཀའི་རྒྱུང་མ་ཆོས་སྦྱིན་མ་ལྷུང་ལའི་མདོག་ལས་འཕྲིན་གྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལྷ་བུའོ།
 དགེ་སློང་བཞི་དང་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་དང་ལུས་ནི་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་མི་ནམས་ཏེ། འདུལ་
 བ་འདྲིན་པ་ནི་རྒྱུ་བྱེད་དག་གསོལ་བ་བརྗོད་པ་པོ་ལ་འདོད་དེ་གསོལ་བ་དང་ལས་བརྗོད་
 མཁན་ནོ། །ཡུལ་དབྱས་སུ་ནི་གསོལ་བ་བརྗོད་པ་གཏོགས་པ་བཅུའི་ཆོགས་གྱིས་སོ། །
 དབྱས་དང་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་དཔག་ཆད་དུག་ཅུའི་ནང་དང་བྱི་རོལ་ཏེ་ལུང་ཀོ་

ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ལས། རྫོང་མེད་གདན་ནས་ཤར་ན་ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་གྱི་ནགས་དང་། ལྷོ་
ན་ཚུ་ལྷང་འདམ་བྱ་དང་འདམ་བྱའི་ཚུ་ཚུན་ཅན་དང་། ལུབ་ན་བྲམ་ཟེ་སྤྱན་གཉིས་ཀྱིས་
བྲས་པའི་གྲོང་ཀ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཀ་བ་དང་། བྱང་ན་ལུ་ཤི་རའི་རི་སྤྲེ་དེ་དག་པན་ཆད་ནི་
མཐའ་འཁོབ་དང་ཚུན་ཆད་ནི་དབྱས་སུ་བཤད་དོ། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལན་གསུམ་བརྗོད་
པས་ནི་སྤྲེ་བཟང་དུག་ཅུ་པོ་རྣམས་བསྟེན་པར་རྫོགས་སོ། །དེ་དག་གི་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པའི་སྤྲེ་པ་ནི་གདོན་མི་བླ་བར་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་(སྤྲེ་པར་མ་ངེས་པས་དེ་ལ་ངེས་
པར་)མི་སྤྲེ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བེར་རོ། ། (སྤྲེ་ལྷ་པོ་དང་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲེན་གྱི་སྤྲེན་ལམ་གྱི་
དབང་སྤྲེ་བསམ་པ་སྤྲེན་སུམ་ཆོགས་པའམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེད་པར་ཡང་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤྲེ་
པ་འཕྲོ་བོ་ཞེས་འཆད་དོ།)

དུས་རི་སྤྲེ་དུ་སྤྲང་བར་བྱ་ཞེ་ན།

རི་སྤྲེ་འཆོ་དང་ཉིན་ཞག་ཏུ། །སྤྲེ་པ་ཡང་དག་སྤྲང་བར་བྱ།

དུས་ཀྱི་མཐའ་ནི་སྤྲེ་གི་མཐའ་དང་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་གཉིས་ལས་དགེ་བསྟེན་
ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་སྤྲེ་གི་མཐའ་རི་སྤྲེ་འཆོ་བ་མ་ཤིའི་བར་དུ་དང་། བསྟེན་གནས་
པས་ནི་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་སྤྲེ་པ་ཡང་དག་པར་སྤྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །

གལ་ཏེ་རི་སྤྲེ་འཆོའི་འོག་ཏུ་ནི་ཡང་དག་པར་སྤྲངས་པ་ཡོད་ཀྱང་ལུས་སྐལ་བ་
མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཀྱང་ཆོ་ཕྱི་མ་དེར་སྦྱར་བ་མ་བྲས་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དྲན་
པའི་ཕྱིར་སྤྲེ་པ་མི་སྤྲེ་བར་རིགས་ན། ཉིན་ཞག་གི་འོག་ཏུ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྤྲེ་པ་མི་
སྤྲེ་བ་ལ་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། མདོ་ལས་ཉིན་ཞག་གཅིག་པ་ཁོ་ནར་བསྟན་པས་
ཉིན་ཞག་གི་འོག་ཏུ་སྤྲེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཡོད་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་སྤྲེན་པས་

ཉིན་ཞག་གི་འོག་ཏུ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མི་སྐྱེ་བར་གཟིགས་ནས་ཉིན་ཞག་པའི་
 བསྟེན་གནས་བསྟན་ནམ། འོན་ཏེ་དབང་པོ་གདུལ་དཀའ་བ་ཞག་མང་པོ་སྤང་མི་རུས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་འདུན་བཟང་ན་རེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚན་
 བྱི་བརྟག་པར་མི་རུས་ཏེ། འདུལ་བའི་དོན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་རྟོག་
 བཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མི་རུས་ཏེ། གང་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོགས་ཀྱི་ནང་དུ་
 གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་འཐོབ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་གང་ཟག་གཅིག་ལས་གསོལ་བ་
 ཅམ་གྱིས་འཐོབ་པ་འདི་ལའང་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་འདི་ལ་རྒྱ་མཚན་བཅའ་བར་མི་
 བྱའོ། །དབང་པོ་གདུལ་དཀའ་བ་ལ་སྟོས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆེས་གདུལ་དཀའ་བ་ལ་ཡུད་
 ཅམ་དང་ཉིན་མོ་ཅམ་དང་མཚན་མོ་ཅམ་པའང་སྟོན་པར་ཐལ་བར་འཇུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
 གཞན་ཡང་བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་པོ་གདུལ་དཀའ་བར་ཡང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །སློབ་དཔོན་ནི་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པར་ཟད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ངི་སྲིད་འཆོ་
 བ་ལྟར་ཉིན་ཞག་གི་འོག་ཏུ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་བ་ལའང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་
 ནི་མེད་དོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །

ཉིན་ཞག་པ་ཡི་སྒྲིམ་མིན་མེད། །དེ་དེ་ལྟར་ཁོད་མེད་ཅེས་གྲག།

ཉིན་ཞག་པའི་སྒྲིམ་པ་མིན་པ་ནི་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ནི་ཉིན་
 ཞག་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་མིན་དང་ལྡན་པར་ཇུར་ཅིག་ཅེས་དེ་དེ་ལྟར་ཁོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་གྲག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་མིན་ནི་ངི་སྲིད་འཆོ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་འདོད་
 མོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ལེན་པ་མེད་པས་མེད་པར་འཇུར་ན་ནི་ངི་སྲིད་འཆོ་བའི་སྒྲིམ་མིན་ཡང་
 མེད་པར་འཇུར་ཏེ། ལས་སྤྲོད་པ་ཡིན་པས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀལ་ཏེ་ངི་སྲིད་
 འཆོའི་བར་དུ་སྟོག་གཅོད་པས་འཆོ་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་ཉིད་ལེན་པར་འདོད་ན་
 ཉིན་ཞག་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོ་བཞིན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས་ཉིན་ཞག་

པའི་སྒྲིམ་པ་དང་སྒྲིམ་མིན་ཡང་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ། (མདོ་སྡེ་པ་མི་དགེ་བའི་སེམས་པ་ལ་སྒྲིམ་
པ་མིན་པར་འདོད་དོ།)

བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བཤད་པ།

འོ་ན་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པའི་ཚུལ་ངི་ལྟར་ཞེ་ན།

དམའ་བར་འདུག་སྤྲུལ་བཞུགས་པ་ཡིས། །མི་བརྒྱན་ནམ་ནི་ནང་པར་དུ།

བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་ཆང་བར་ནི། །ནང་པར་གཞན་ལས་མཐོང་པར་བྱ།

མཐོང་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱད་གཞིར་བྱས་ལ། གང་གིས། ཇི་སྲིད་དུ། གང་། གང་གི་
ཆོ། གང་ལས་མཐོང་པར་བྱ་ཞེ་ན། རིམ་པ་ལྟར་(ངི་ལྟར་ལུས་པ་བཞེན་དུ།)ལུས་ཀྱི་སྦྱོད་ལམ་
མ་གུས་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་མི་སྦྱེ་བས་ནད་པ་མ་གཏོགས་པ་སྟན་དམའ་བར་ཅོག་ཅོག་པོའམ་
ལུས་མོ་བཙུགས་ཏེ་འདུག་ནས་ལག་པ་ཐལ་མོ་བསྒྲེལ་བའམ་སྦྱར་ཏེ། བར་མས་གསར་དུ་
རྒྱགས་པར་མི་བྱེད་པས་ནར་མ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱན་གསར་པས་མི་བརྒྱན་པ་དང་། ངག་གི་
སྦྱོད་ལམ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་རྗེས་སུ་བཞུགས་པ་ཡིས་མཐོང་པར་བྱའི། སྤར་དང་ཁ་
བསྟམས་ཏེ་སྤྲུལ་པས་ནི་འབོགས་མོད་ཀྱི་དོན་མེད་པས་གཞན་ལས་མཐོང་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །དུས་ནི་ནང་པར་ནམ་ནངས་ནས་ཉི་མ་ཤར་གྱི་བར་དུའོ། །འོ་བོ་ནི་ཡན་ལག་མ་ཆང་
ན་བར་མར་འགྱུར་བས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སློག་གཅོད་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་
ལག་བརྒྱད་པོ་ཆང་བར་ནི་མཐོང་པར་བྱ་སྟེ། སྤོང་བ་ནམས་པན་ཚུན་རག་ལུས་པའི་བྱིར་
རོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་གང་སྟེལ་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་ནང་པར་ཉི་མ་མ་ཤར་ཞིང་ཟན་མ་ཟོས་

གྱི་གོང་དུ་དང་། (ཁྱིན་ཡོད་ཀྱང་མི་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།) ཡུལ་གཞན་ལས་མགོད་པར་བྱའོ། །
གཞན་དེ་ཡང་འདུལ་བ་ལས་དགེ་སྤྱོད་ལས་ལེན་པར་བཤད་མོད་གྱི། གནས་འཛོག་གི་
མདོ་ལས། རིགས་གྱི་བྱའམ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་དད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་
པའི་བསྟེན་གནས་སྤང་བར་འདོད་པས་ནང་པར་ལངས་ལ་དགེ་སྤྱོད་ངམ་བྲམ་ཟེ་གཞན་
གང་ཡང་རུང་བཤེས་པ་ཞིག་གི་དུང་དུ་སོང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཆོག་ཤེས་པ་ཅམ་
གྱིས་ཀྱང་ཆོག་པར་བཤད་ལ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས་ནི་ཡུལ་མེད་ན་
རང་གིས་ལེན་པའང་བཤད་(ཅིང་ཆོག་གི་བསྟེན་གནས་གནས་གཅིག་ཏུ་ལེན་པའང་བཤད་)དོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཅེས་བཤད་ཅི་ན།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཡན་ལག་བག་ཡོད་པའི། །ཡན་ལག་བརྒྱལ་ཞུགས་ཡན་ལག་སྟེ།

བཞི་གཅིག་དེ་བཞིན་གསུམ་རིམ་བཞིན། །

རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་ཡན་ལག་དང་པོ་བཞི་
དང་། ཆང་འཐུངས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ཡང་བག་མེད་པར་གྱུར་པས་ན་བག་ཡོད་
པའི་ཡན་ལག་ཆང་སྤོང་བ་གཅིག་ཕུ་དང་དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
བརྒྱལ་ཞུགས་གྱི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་གསུམ་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་སྟོག་གཅོད་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྤངས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྗོགས་ན་
ཆང་ལ་སོགས་པ་སྤངས་ཏེ་ཅི་བྱ་ཞི་ན།

དེ་ཡིས་དྲན་ཉམས་རྒྱགས་པར་འགྱུར།

ཆང་འཐུངས་པ་དེ་ཡིས་ནི་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་དྲན་པ་
དང་ཤེས་བཞིན་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱ་དང་གར་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས་

ནི་དྲེགས་པ་དང་རྒྱགས་པར་འགྱུར་ཞིང་དྲེགས་པར་གྱུར་པ་ལ་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཐག་མི་རིང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཏུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་མ་སྤངས་ན་བསྟེན་གནས་ཀྱི་བྱ་
པ་དང་སྟོབ་འཛིན་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་སྤང་
བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བསྟེན་གནས་པ་ལ་གར་སོགས་དང་ཕྱིང་སོགས་སྟོང་བ་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་
མཛད་ལ་དགོ་ཚུལ་ལ་དེ་དག་སྟོང་བ་ཡན་ལག་གཉིས་སུ་མཛད་པ་ནི་བྲིམ་པ་རྣམས་ལ་
ནི་དེ་དག་ཏུ་ཅང་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་དང་འགལ་ན་ཉེས་པ་གཅིག་
བཤགས་པས་ཆོག་པས་ཡང་བར་མཛད་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ཏེ་བཅས་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་ལ་ནི་དེ་དག་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་དེ་དག་དང་འགལ་ན་ཉེས་པ་གཉིས་བཤགས་
དགོས་པས་མྱེ་བར་མཛད་དེ་གཉིས་སུ་བཅས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གསེར་དབྱལ་ལེན་པ་སྟོང་
བའང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་བཅས་ཀྱི་བྲིམ་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་པས་མ་བཅས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས་བཤད་དོ། །སྟོབ་
དཔོན་གང་སྟེལ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་སྟུམ་ཏུ་སྦྱིད་ལུག་པའི་བྲིམ་པ་རྣམས་ལ་སྟེ་བར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ་བྱི་ཇིའི་བྱ་ལ་བསྟེན་པའི་གཞི་བསྟན་པ་བཞིན་
ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསྟེན་གནས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདིས་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཉེ་
བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རམ་ངེ་སྟེད་འཆོ་བའི་སྟོམ་པ་དང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་བསྟེན་
གནས་ནི་དགོ་བསྟེན་རྣམས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ཡིན་པས་དགོ་བ་གསོ་བ་དང་ལྷུང་བ་སྦྱང་བའི་
ཕྱིར་འདི་ནི་གསོ་སྦྱོང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལུང་ལས། གང་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་དགོ་བ་
གསོས་འདེབས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འདི་ནི་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་གསོ་སྦྱོང་བཤད་ཅེས་གྲག། །
ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་དགོ་བསྟེན་མ་ཡིན་པ་ལ་བསྟེན་གནས་མེད་དམ་ཞེ་ན།

གཞན་ལའང་བསྟན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། །སྐབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད།།

(སྐབས་སུ་སོང་ནས་ལེན་ན།) དགེ་བསྟན་ལས་གཞན་ལའང་བསྟན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་འགྲེལ་པ་ལས། དགེ་
བསྟན་མ་ཡིན་པ་ཡང་གང་ཞིག་ཉིན་ཞག་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་
སྐབས་སུ་སོང་སྟེ་བསྟན་གནས་ནོད་པ་དེ་ལ་བསྟན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་
གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

མི་ཤེས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་མ་གཏོགས་པའི་དོན་ནི་སྟོབ་དཔོན་
རྒྱལ་པོའི་སྲས་སྐབས་འགྲོ་བརྗེད་པ་(མི་ཤེས་པ།)དང་མ་བྱང་བ་ལ་འཆད་མོད་ཀྱི། །སྟོབ་
དཔོན་གང་སྟེལ་གང་ཞིག་ །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་ལོག་པར་ཞུགས་
པའི་བསམ་པས་སྐབས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ཅན་ལ་ནི་སྟོམ་པ་མི་སྐྱེ་ལ། གང་ཞིག་འབོགས་པ་པོ་
དང་ལེན་པ་པོས་སྐབས་སུ་འགྲོ་དགོས་པར་མ་ཤེས་པས་སྐབས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ཡིན་ཀྱི་ལོག་
པར་ཞུགས་པའམ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་སྐབས་སུ་མི་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་སྐབས་སུ་མ་
སོང་ཡང་བསྟན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

དགེ་བསྟན་ཀྱི་སྟོམ་པ་བཤད་པ།

འོ་ན་མིང་ཆེན་ཀྱི་མདོ་ལས། མིང་ཆེན་འདི་ལྟར་གྱིས་པ་གོས་དཀར་པོ་བགོས་
པ་སྐྱེས་པ་པོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ། །ཆོས་དང་དགེ་
འདུན་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་བདག་ལ་དགེ་བསྟན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་ཆོག་དུའང་
སློན་འདི་ཙམ་གྱིས་དགེ་བསྟན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཅི་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཁོ་

ནས་དག་བསྟན་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། ཉི་འོག་པ་རྣམས་ན་རེ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བེར་རོ། །
(འདི་ནི་ཐོབ་པ་ལ་བསམས་སོ།)

དག་བསྟན་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པས། །སྟོམ་པ་བསྟན་པ་དག་སྟོང་བཞིན།

ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་འགྱུར་(ཉི་སྟོམ་པ་མ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་དེས་ན།)གྱི་དག་
བསྟན་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པས་འདིའི་སྟོམ་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་དེ་ལས་
ཀྱང་བདག་དག་བསྟན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྟོབ་
དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་ཇི་སྟོད་འཆོའི་
བར་དུ་སྟོག་གཅོད་པ་སྐྱངས་ཏེ་སྟོག་གཅོད་པ་ལས་སྐྱར་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་མིང་
འདི་ཞེས་བཟྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་གཟུང་སྟེ་ཇི་སྟོད་འཆོའི་བར་དུ་སྟོག་གཅོད་པ་
སྐྱངས་ཏེ་སྟོག་གཅོད་པ་ལས་སྐྱར་སྟོག་པར་བཟྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་
གནས་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོམ་པ་དག་བསྟན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ་
ཞེས་བྱ་བས་ཐོབ་ཀྱང་སྟོག་གཅོད་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་བསྟན་པ་ན་
དཔེར་ན་དག་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་གྱིས་ཐོབ་ཀྱང་བསྐྱབ་པའི་གནས་
རྣམས་བརྗོད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་ཡིན་ན། །སྣ་གཅིག་སྟོད་སོགས་ཇི་ལྟ་བུ།

དེ་སྐྱང་བ་ལ་གསུངས་ཞེས་གྲག།

གལ་ཏེ་སྟོམ་པ་ནི་ཡན་ལག་(རྩ་པོ་)ཐམས་ཅད་(གྱིས་)བསྐྱམས་པ་ཡིན་ན་མིང་ཆེན་
གྱིས་ཁུས་པ་ལས་སྟོག་གཅོད་སྟོང་བའི་སྣ་གཅིག་སྟོད་པ་དང་། སོགས་པས་བསྐྱམས་པ་སྟོག་
གཅོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་གཉིས་སྟོང་བའི་སྟོགས་གཅིག་སྟོད་པ་དང་། འདོད་ལོག་དང་
གསུམ་སྟོང་བའི་པལ་ཆེར་སྟོད་པ་དང་། རྩ་བ་བཞི་ཆང་དང་ལྔ་ཆར་སྐྱང་བའི་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པའི་དགེ་བསྟན་ཞེས་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་
སྤྲ་བ་ནི་(དང་པོ་ནི་ལྷ་ཀར་སྤངས་པར་མཚུངས་ཀྱང་དེ་ལས་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཉམས་པས་ལྷག་མ་དེ་བསྐྱང་བ་ལ་
དགོངས་ནས།)གང་ཞིག་སྣ་གཅིག་པ་དང་པལ་ཆེར་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་
དང་དེ་སྤྱང་བ་ལ་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུར་གསུངས་པར་བཟད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་(དང་པོར་)སྟོམ་པ་
ལྷ་ཆར་ཐོབ་པར་ནི་འདྲའོ། །ཞེས་གྲག་སྟེ། (རྩ་བའི་ལྷང་བ་གཅིག་བྱུང་བས་སྟོམ་པ་གཞན་མི་གཏོང་
བ་འདོད་པས་སོ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།) དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱུ་བ་དང་བྱི་བའང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་འདྲིར་
མདོའི་དགོངས་པ་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྣ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་སྤངས་ནས་སྤྱང་བ་ཉིད་ཡིན་
པར་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། བཞིན་བཟང་དེ་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡར་ལྷ་པ་ཆངས་པར་སྟོད་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་ལོང་ཞིག་
ཅས་མི་ཆངས་སྟོད་སྟོང་བའི་དགེ་བསྟན་ཡང་གསུངས་ལ། རི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་བསྟན་
གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྤྱང་བ་གོ་མའི་དགེ་བསྟན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐབས་གསུམ་ཙམ་
འཛིན་པ་དང་ཉིན་མོ་ཙམ་དང་མཚན་མོ་ཙམ་པའི་དགེ་བསྟན་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཨ་བྱུ་ལ་
སོགས་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་དོ། །

ཆུང་དུ་ལ་སོགས་ཡིད་དེ་བཞིན།

དགེ་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་སྟོམ་པ་ཆུང་དུ་དང་། སོགས་པས་གཟུང་བ་འབྲིང་དང་
ཆེན་པོ་ནི་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་ཀུན་སྟོང་གི་ཡིད་ཆུང་བ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་
བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དག་བཅོམ་པ་བས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སྟོམ་པ་ཆེ་བའང་སྲིད་དོ།

སྐབས་འགོ་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐབས་སུ་འགོ་བ་སྒྲོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་ན་གང་
ཞིག་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བ་དེ་ཅི་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་ཞེ་ན།

གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐབས་འགོ་དེ། །སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས།།

མི་སློབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །ཕྱ་ངན་འདས་ལ་སྐབས་སུ་འགོ།།

གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་དང་ཆོས་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བ་དེ་
ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་མི་སློབ་པའི་ལམ་དང་། དགེ་འདུན་
དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀའི་ལམ་དང་ཆོས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཕྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་སློབ་པའི་ལམ་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་དགེ་འདུན་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་དུ་
འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་འགོག་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་བྱང་བ་མཆིམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་
ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཁྲག་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་རྟེན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་རམ།
གཙོ་ཆེ་བས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་སློབ་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

སྐབས་སུ་འགོ་བའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་སློང་བ་དང་བཅས་པའི་ངག་གི་
རིག་བྱེད་དེ། ཀུན་སློང་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པའོ། །འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། སྐབས་
སུ་འགོ་བ་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅི་ཞེ་ན། ངག་གི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། རྟེན་གཤམ། དེ་ནི་ལོ་ན་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གང་ལས་སྟོབ་ཅེན། རྩལ་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐབས་པའི་ཕྱིར་རོ།
།འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། སྐབས་ཀྱི་དོན་ཅི་ཞེན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩལ་བསྐལ་ཐམས་ཅད་
ལས་གཏན་དུ་ངེས་པར་ཐར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐབས་སུ་འགོ་བ་ལས་ཡུལ་དང་ཀུན་སྦྱང་དང་བྱེད་
པས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཡུང་ཕན་ཆོགས་ལས། འཇིགས་པས་སྒྲག་པའི་མི་རྣམས་
ནི། །པལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཆལ་དང་། ཀུན་དགའ་དང་ནི་མཆོད་གནས་ཀྱི། །སྟོན་
ཤིང་རྣམས་ལ་སྐབས་འགོ་སྟེ། སྐབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་དེ་མཆོག་གྱུར་མ་
ཡིན་ལ། སྐབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། རྩལ་བསྐལ་ཀུན་ལས་མི་འགོ་ལ་གྱི། གང་
ཆོ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སྐབས་སོང་ལ། རྩལ་བསྐལ་རྩལ་
བསྐལ་ཀུན་འབྱུང་དང་། རྩལ་བསྐལ་ཡང་དག་འདས་པ་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་བདེ་བ། བྱ་ངན་འདས་པར་འགོ་འགྱུར་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བུ་དང་། སྐབས་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་སྟེ། སྐབས་དེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
ཡིན། སྐབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། རྩལ་བསྐལ་ཀུན་ལས་གོ་ལ་བར་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོམ་པ་གཞན་དག་ལ་མི་ཆངས་སྟོད་སྟོང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་ལ་
དགེ་བསྟན་ལ་འདོད་ལོག་སྟོང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་འཇོག་པའི་རྒྱ་གང་ཞེན།

ལོག་གཡེམ་གྱིན་ཏུ་སྦྱང་ཕྱིར་དང་། །སྦྱ་ཕྱིར་མི་བྱེད་ཐོབ་ཕྱིར་རོ།།

འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱུང་མ་སྟན་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
(གཅིག་ཏུ་)ངན་སོང་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་ན་གྱིན་ཏུ་སྦྱང་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྦང་སྦྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འདོད་

ལོག་མི་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་སྤོང་བར་བཤད་ལ།
(ཁྱིམ་པས་སྤང་དགའ་ཞིང་འབྱུང་ཉེ་བས་)མི་ཆངས་སྟོང་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་ཚུལ་
ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་སྤང་དགའ་བ་དེ་སྤོང་བར་བཤད་པ་ནི་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དག་བསྟེན་རང་གི་ཚུང་མ་མ་ཡིན་པ་ལ་འདོད་ལོག་སྟོང་ན་དག་བསྟེན་
སྤར་ཚུང་མ་མེད་པ་དག་ཕྱིས་ལེན་པའམ་ཚུང་མ་སྤར་མ་གྱི་ནས་གསར་པ་ལེན་པ་ན་སྒྲིམ་
པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིམ་པ་ལེན་པའི་དུས་ན་དེ་དག་ལའང་འདོད་ལོག་མི་སྟོང་པར་
དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

སྒྲིམ་པ་རི་ལྟར་ཁས་སྤངས་བཞིན། །འཐོབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་མ་ཡིན་ནོ།།

དག་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་ལེན་པའི་དུས་སུ་འདོད་ལོག་མི་སྟོང་དོ་ཞེས་རི་ལྟར་
ཁས་སྤངས་པ་བཞིན་དུ་འཐོབ་ཀྱི་རྒྱུད་འདི་ལ་འདོད་པ་མི་སྟོང་དོ་ཞེས་རྒྱུད་ལས་ནི་ཁས་
ལེན་པ་དང་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱད་མེད་དེ་དག་དག་བསྟེན་གྱི་ཚུང་མར་མ་
བྱས་པའི་ཆེ་དེ་དག་ལ་འདོད་ལོག་དུ་འགྱུར་གྱི་ཚུང་མར་བྱས་པ་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་
ཚུང་མ་ལ་སྟུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་རྟུན་དང་ཕྲ་མ་དང་ཆོག་རྩལ་དང་ཀྱལ་པ་དག་ངག་གི་ལས་མི་དག་
བར་བྱད་པར་མེད་པ་ལ་བརྟུན་སྤོང་བ་ཁོ་ན་སྒྲིམ་པའི་ཡན་ལག་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན།

བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་འདས་གྱུར་ན། །རྟུན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།།

སྟོག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་གྱུར་ན་
ཁྱོད་ལ་ལྟང་བ་འདི་དག་བྱུང་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་རྟུན་སྤོང་བ་མ་བཤད་ན་མ་བྱུང་ཞེས་
རྟུན་དུ་སྐྱབ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟུན་དུ་སྐྱབ་བ་སྤོང་བ་བཤད་དོ། །ཕྲ་མ་ལ་སོགས་
པ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་

རྩྭ་སྒྲིལ་ཏུ་སྒྲིབ་ཕྱིར་དང་། སྒྲིབ་མི་བྱེད་ཐོབ་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།
(མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་གཅིག་ལས་ནི་འདས་ཀྱིས་ཅིང་། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དོར་བ་ཡིས། །ལུས་ཅན་རྩྭ་ཏུ་སྒྲིབ་
ཡིས། །འདི་ན་སྤྲིག་པ་མི་བྱ་མེད། །ཅེས་སོ།) འདི་ནི་དགོ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དག་ལས་ཆང་སྟོང་བ་ཁོ་ན་དེའི་ཡན་
ལག་ཏུ་བརྟེན་ཅེ་ན།

བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། །ཚྱོས་འགྱུར་ལས་གཞན་བསྐྱུང་ཕྱིར་རོ།

སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བཀའ་ཅིང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཚྱོས་པར་འགྱུར་བ་སྟོང་བ་
ནི་དེ་སྤངས་པས་དེ་ལས་གཞན་སོག་གཅོད་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱུང་བ་བསྐྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཚྱོས་པར་འགྱུར་བ་མ་སྤངས་ན་ནི་(དེས་དྲན་ཤེས་བཞིན་ཉམས་ནས།)བསྐྱུང་བ་གཞན་
དེ་དག་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་འདུལ་བ་འཇིག་པ་རྣམས་ནི་ཆང་འཕྱང་བ་ནི་རང་
བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པས་ཤྲུག་ནད་པ་རྣམས་ལ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
(གཞན་མཐའ་དག)གནད་ཆང་རྩེ་ཆེ་མོས་ཀྱང་འཕྱང་བ་མ་གནད་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་
ཡང་ཆང་འཕྱང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཆེ་འཕོས་
ཀྱང་མི་སྟོད་པའི་ཕྱིར། སོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆང་འཕྱང་བ་
ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་སྤྲིག་གི་ལུས་ངག་གི་ཉེས་པར་སྟོད་
པའི་ཆོམ་དང་། དགའ་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས། ལུས་ཀྱི་ཉེས་སྟོད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སོག་
གཅོད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས། ཉེ་བར་འཁོར་
གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བརྟེན་པ་བདག་གིས་ནད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་བློ་བྱོ་གཏོག་བཞིན་
ཞེས་ཞུས་པ་ན་ཉེ་བར་འཁོར་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནད་

པ་རྒྱལ་གསེ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ནས། གཞན་དུ་ཤུག་ནད་པ་རྒྱལ་ལའང་ཆང་
འཐུང་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུལ་བ་ཆོག་ལེན་ཀྱང་པ་ལས་ཀྱང་། ཁ་ཡི་ནད་
ལ་འཐུང་བྱུག་ཏུ། སྤྱིལ་བ་ཙམ་ལ་ཉེས་པ་མེད། སྤྱིལ་པའི་དག་གིས་འཐུངས་པར་ནི།
སྤྱིལ་ལ་བབ་ཀྱང་འདོད་མི་བྱ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ལུང་རྒྱུ་འབྱེད་
ལས། དགོ་སྤོང་དག་ད་སྤོན་པ་ཡིན་པར་སྤྱིལ་བ་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོས་པར་འགྱུར་བ་རྩེ་ཙེ་
མོས་ཀྱང་བཏུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

མདོན་པ་བ་རྒྱལ་ན་རེ་(ཆང་འཐུང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཆན་ཉིད་
དང་མ་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཏེ་ལ་དེ་དག་
གི་མཆན་ཉིད་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནས་སྤྱོད་ཅིང་། གང་ཟག་བསྐབ་པ་བཅས་མ་བཅས་ཐམས་
ཅད་ལ་སྤིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྤོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རེས་འགའ་གཉེན་པོའི་སྤོས་ཀྱང་སྤྱད་དུ་ཅུང་ཞིང་བསྐབ་པ་བཅས་
པ་ཁོ་ན་ལ་སྤིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྤོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི། ཆང་འཐུང་བ་ན་བསྐབ་པ་མ་བཅས་པའི་ནད་པ་ལྟ་བུ་འགའ་
ཞིག་གིས་ཕྱོས་པར་མི་འགྱུར་བར་གཉེན་པོའི་སྤོས་ཀྱང་བཏུང་བར་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ།)རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་
ཐོ་བ་ནི་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་མ་བཀག་ཀྱང་སྤིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཆང་ནི་རེས་
འགའ་གཉེན་པོའི་སྤོས་ཀྱང་བཏུང་བར་རུས་པའི་ཕྱིར་དེ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་
ཏེ་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀག་པའོ། ཏེས་ན་སྤིམས་སུ་བྱས་པས་
བཀག་པ་སྤྱད་ན་སྤིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤོ་བཙམ་ལྟན་འདས་
དང་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་གུས་པའི་སྤོ་ནས་སྤིག་པར་འགྱུར་བའོ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
ནི་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་སྤིམས་ཀྱིས་མ་བཀག་ཀྱང་སྤིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྤོ་སྤོག་གཅོད་པ་ལ་
སྤོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ལྷུང་ལས་ནད་པ་ལ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གནང་བ་ནི་སྤྱིར་བཏང་
བ་ཡིན་ལ། ཤུག་ནད་པ་ལ་མ་གནང་བ་ནི་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའོ། རྩེ་ཙེ་མོའི་ཆད་
ཀྱིས་ཀྱང་འཐུང་བ་བཀག་པ་ནི་དེའི་རུས་པ་མ་ངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལ་ལ་ནི་ཉུང་བྱས་ཀྱང་

ཚུམ་པར་འགྱུར་ལ། ལ་ལ་ནི་མང་པོས་ཀྱང་མི་ཚུམ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆགས་པ་འཕེལ་བས་
ཆོད་མི་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། གནས་གསུམ་པོ་ཆང་དང་། མི་ཆངས་པར་
སྒྱུད་པ་དང་། ཟུགས་པ་དང་གཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ངོམས་པའམ་ཆོག་པའམ་ཆོམ་པ་མེད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཆོ་བརྗེས་ནས་ཀྱང་མི་
གསོལ་བ་ནི་མདོ་ལས་དད་པ་དང་བཙུན་འགྱུས་དང་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲིལ་ཡོད་པ་དང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་སྟོབས་ལྡན་གསུངས་པས་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་དང་
ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགའ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལས། ལུས་ཀྱི་ཉེས་སྒྱུད་དུ་གསུངས་
པ་ནི་བག་མེད་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཐོབ་པའི་གཞི་སོགས་བཤད་པ།

ད་ནི་དེ་དག་ཐོབ་པའི་གཞི་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ནི།

འདོད་གཏོགས་ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀ་དང་། །ད་ལྟར་དག་ལས་འཐོབ་པར་འགྱུར།།

འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྟོམ་པ་སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་(དགེ་བའི་)ལས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་སྒྱུར་བ་
དང་དངོས་དང་མཚུག་ཐམས་ཅད་ལས་དང་། གཞི་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དང་མི་སྟོན་པ་
གཉིས་ཀ་དང་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་ཀ་ལས་དང་། (འདི་སེམས་
ཅན་ཀྱི་རྟེན་ལ་འཚུག་པས།) དུས་ད་ལྟར་བའི་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་ལས་འཐོབ་
པར་འགྱུར་གྱི་འདས་མ་འོངས་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སེམས་ཅན་དུ་མི་བགྲང་བའི་
ཕྱིར་རོ། ། (དེས་ནི་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ད་ལྟར་ཁོན་ལས་ཐོབ་པར་སྟོན་ནོ།།)

བསམ་གཏན་ཟག་མེད་སྒྲིམ་པ་ནི། །དངོས་དང་དུས་ནི་ཐམས་ཅད་ལས།།

བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་ལས་གྱི་ལམ་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ལས་དང་།
(འདི་དག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ལས་གྱི་ལམ་དངོས་གཞི་འོག་ས་སྤངས་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བས་སྦྱོར་མཇུག་ནི་པལ་
ཆེར་འོག་སའི་ངོ་བོར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལས་གྱི་སྦྱོར་མཇུག་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ན་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བ་ལས་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་ཏེ་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་འདི་གཉིས་ནི་ཉོན་མོངས་དང་དེས་བསྐྱང་བའི་
ལས་སྤོང་བ་ཡིན་པ་ལས་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྤང་བར་མ་ངེས་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ།) དུས་
ནི་གསུམ་པོ་(རྟེ་སེམས་རྗེས་འབྱང་།)ཐམས་ཅད་(གྱི་སྤང་ཁམས།)ལས་འཕྲོ་བ་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
སྦྱོར་མཇུག་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་མ་འཕྲོ་བོ་
ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྒྲིམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས། །ཡན་ལག་རྒྱ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད།།

ཡང་(སྒྲིམ་པ་དང་སྒྲིམ་མིན་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལས་
འཕྲོ་བ་པའམ། འོན་ཏེ་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལས་འཕྲོ་བ་ཅེ་ན།)སྒྲིམ་པ་(གསུམ་པོ་)ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལས་འཕྲོ་བ་ལ། ཡན་ལག་དང་རྒྱ་ལ་ནི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། (ལས་གྱི་ལམ་དང་།) ཡན་ལག་ཐམས་
ཅད་ལས་འཕྲོ་བ་པ་ནི་དགེ་སྤོང་གི་སྒྲིམ་པའོ། ། (དེ་ལས་ལམ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ།) ཡན་ལག་ལྔ་
ལས་འཕྲོ་བ་པ་ནི་དགེ་བསྟེན་ནོ། །བརྒྱད་ལས་འཕྲོ་བ་པ་ནི་བསྟེན་གནས་སོ། །བརྒྱུ་ལས་
འཕྲོ་བ་པ་ནི་དགེ་ཚུལ་ལོ། །ཡང་ན་ལས་གྱི་ལམ་བརྒྱུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་འཕྲོ་བ་པ་ནི་དགེ་
སྤོང་ངོ་། །སློག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་རྩུན་དུ་སྤྲོ་བ་དང་བཞི་ལས་འཕྲོ་བ་པ་ནི་
དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །རྒྱ་ནི་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་
པ་དགེ་རྩ་གསུམ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ལས་དང་། སེམས་རྒྱུད་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོས་
ཡིན་ན་དུས་གཅིག་ལ་གསུམ་ཅར་མི་འབྱུང་བས་རེ་རེ་ལས་འཕྲོ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲིམ་པ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཡན་ལག་ཀྱན་ལས་རྒྱས་མིན་ནོ།།

སྒྲིམ་པ་མིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་འཐོབ་པ་དང་། ཡན་ལག་
ཀྱང་སྟོག་གཅོད་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་ལམ་ཀྱན་ལས་འཐོབ་(སྟེ་མ་ཆང་བའི་སྒྲིམ་པ་ནི་མེད་ཅེས་
འདོད་དོ།)ལ། རྒྱ་ནི་ཆགས་སྤང་གཉིས་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་རྒྱ་བྱས་
ན་ཞེ་སྤང་གིས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱ་བྱས་བྱས་ན་ཆེན་པོས་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར་(རྒྱ་བྱས་ལ་སོགས་པ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བས།)ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཐོབ་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་
བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་འདོད་དོ། །

དེ་ལ་སྒྲིམ་མིན་ཅན་ནི་འགྲེལ་པ་ལས། ཤན་པ་དང་། བྱ་གཤམ་གསོད་པ་དང་།
ཕག་གསོད་པ་དང་། བྱ་བ་དང་། ཉ་པ་དང་། རི་དྲགས་འཆོར་བ་དང་། ཆོམས་རྒྱན་པ་
དང་། གཤེད་མ་དང་། བཅོན་རྩི་དང་། གྲང་པོ་ཆེ་འཆོར་བ་དང་། བྱི་འཆོར་བ་དང་།
པ་གྲུ་རི་འཆོར་བ་རྣམས་སོ་ཞེས་དངོས་སུ་བརྩམས་པའོ། །འགྲེལ་པ་ལས། རྒྱལ་
པོ་དང་སློན་པོ་དང་ཤགས་ཟེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ན་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་འབྱུང་བ་ལ། རྒྱུ་བྱེད་དག་རྒྱལ་པོ་དང་སློན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཆད་པས་གཅོད་པར་
བྱེད་པའི་བྱིར་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་དངོས་སུ་མི་འབྱུང་ཡང་སྒྲིམ་མིན་ཅན་ཁོ་ནར་ལྟོ་
ཞེས་འཆད་དོ། །ཀྱན་ལས་བརྩས་ལས་ནི་འདིར་བཤད་པའི་དང་པོ་བརྩམས་དང་། བོང་རྒྱས་
འཆོར་བ་དང་། རྒྱལ་བཟུང་ནས་ཆེ་བས་འཆོ་བ་དང་། རྒྱལ་གྱིས་འཆོ་བ་དང་། གཞན་
ལ་ཕྲ་མ་བྱས་ནས་འཆོ་བའི་ཉན་རྩ་བྱེད་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་བཞི་སྟེ་སྒྲིམ་མིན་
ཅན་བརྩམས་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཨ་བྱས་ནི་དེ་དག་དང་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་བ་དང་
ཡུལ་ཆོས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིམ་མིན་ཅན་ཏུ་བཤད་དོ། །དྲིན་ལན་བསབ་པ་ལས་ནི་དར་གྱི་
སྒྲིན་བྱ་གསོ་བའང་སྒྲིམ་མིན་ཅན་ཏུ་གསུངས་སོ། །

མདོ་སྟེ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསོད་པར་

འདོད་པ་དང་སྒོ་ཐམས་ཅད་དང་ལས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྟོད་པ་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཤན་པ་ལ་སོགས་པའང་རང་གི་ས་མ་ལ་སོགས་པ་གསོད་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྒོག་གཅོད་ཀྱང་མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་(པའང་ཡོད་)པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་ས་ལ་སོགས་པའང་
 ལུག་ལ་སོགས་པར་ལྷུར་པ་ན་གསོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི་ལུག་ཀྱང་ས་
 མར་ལྷུར་པ་ན་གསོད་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ལུག་ལའང་གསོད་པར་འདོད་པ་མེད་པར་
 འཇུར་རོ། ས་མར་ལྷུར་པ་ན་ལུག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའང་མཚུངས་ཏེ། ལུག་ཏུ་ལྷུར་པ་
 ན་ས་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཡང་ལུག་ཏུ་ལྷུར་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བསད་
 ཏོ་སྒྲམ་དུ་སེམས་ཤིང་གསོད་པའང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྒྲམ་མིན་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་ཀྱང་བདག་གིས་
 སྒོག་གཅོད་པ་ཅམ་དང་མ་བྱིན་པར་སྤངས་པ་ཅམ་གྱིས་འཆོ་བར་བྱའོ། གཤམ་གྱི་བྱད་
 མེད་ལ་རྒྱན་དུ་སྦྱད་ཏོ་སྒྲམ་དུ་བསམས་ཏེ་དེ་དག་གིས་ལས་རྫོགས་པར་སྦྱད་པ་ཅམ་གྱིས་
 སྒྲམ་མིན་དུ་འཇུར་རོ། རྟེན་བཞིན་དུ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་
 འདོད་དེ་དེ་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། སྒྲམ་པ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། རང་
 རང་གི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དང་། ཡུལ་ཐམས་ཅད་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོའམ་
 གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོང་བ་མ་ཡིན་(པར་ལྷས་བྱིན་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ངེས་པ་དང་། སྒོག་གཅོད་
 པ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་ངེས་པ་དང་། བོད་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ངེས་པ་དང་། རྒྱ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དུས་ངེས་པ་
 དང་། འཐབ་མོའི་ཆོ་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོ་ངེས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན།)ན་ལེགས་སྦྱད་ཅམ་དུ་
 འཇུར་གྱི་སྒྲམ་པར་མི་འཇུར་བས་ན་ངེས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ངེས་པར་དགོས་སོ། །

ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་ལས་ནི། རྒྱ་དུག་གིས་དགེ་སྦྱོང་གི་སྒྲམ་
 པ་ལེན་པར་མི་འདོད་ཅིང་འདོད་ཀྱང་མི་འཐོབ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དང་ཆོས་རྒྱན་དང་བྱུ་ལོན་པ་
 དང་འཆོ་བ་མེད་པས་འཛིགས་ཏེ་འཆོ་བ་ཅམ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པས། རབ་དུ་འབྱུང་

བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཉམས་པ་དང་། ལུས་ལ་འབྲས་དང་ཕོལ་མིག་ལ་སོགས་པ་ནད་
སྒྲ་ཆོགས་དང་ལྡན་པས་སྒྲ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་དང་སྦྱིན་བདག་གི་ཡོན་ཏྱར་
བར་མི་རུས་པའི་ལུས་ཉམས་པ་དང་། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་དང་མཆན་གཉིས་པར་གྱུར་པ་
སྦྱིས་པ་ཉིད་ཉམས་པ་དང་། མཆམས་མེད་བྱེད་པ་དང་དགོ་སྤོང་མ་སུན་འབྱིན་པ་དང་སྒྲ་
སྟེགས་ཅན་དང་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་དང་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་དང་གནས་པར་མི་བྱ་བ་
ནམས་ནི་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་མེད་ཆེན་པོས་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་ཆུང་དུར་བྱས་པ་དགོ་བའི་ཆོས་ཉམས་
པ་དང་། རྒྱལ་པོས་བཀྱབས་པ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་དང་རྒྱལ་པོ་དང་མི་མཐུན་
པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་བྱ་ལོན་ཅན་དང་བྲན་དང་སྟོགས་པ་དང་པ་མས་མ་གནང་བ་ལ་
སོགས་པ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། མིའི་འགོ་བ་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲལ་
པར་གྱུར་པ་རབ་དུ་བྱུང་ན་གཞན་མ་དད་པར་འགྱུར་བས་གཞན་རྗེས་སུ་སྒྲུང་བ་སྟེ་དུག་
པོ་དེ་དག་དང་། མཁན་སྟོབ་དང་དགོ་འདུན་མ་ཆང་བ་སྟེ་བདུན་ནི་བསྟེན་པར་རྗོགས་
པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཁ་ཅིག་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
ཡང་ཉམས་པ་ཡིན་པས་ཉམས་པ་བདུན་ངེས་པ་ལྡས་མི་འཕྲོབ་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
འཆད་དོ། ། (དེ་ལྟར་ན་མི་རུས་པ་དག་ལས་སྟོམ་པ་འཕྲོབ་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོག་ལ་མི་གཞོན་
པའི་བསམ་པས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱེ་བྲག་དུ་སྒྲ་བ་ནམས་ན་རེ་རུས་པ་ཁོ་ན་ལས་འཕྲོབ་ན་མི་དང་ལྟ་ལ་སོགས་
པ་རུས་པ་དང་མི་རུས་པ་པན་ཚུན་འཕྲོབས་འཕེལ་འགྲིབ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོམ་པ་འཕྲོབ་གཏོང་གི་རྒྱ་མེད་པར་
ཡང་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྩ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིས་པ་དང་སྐྱམས་པས་སྟོམ་པ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་
པ་ལྟར་འཕྲོས་ཀྱང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །སེམས་ཅན་ནི་སྟོན་དང་བྱིས་ཡོད་ལ་རྩ་ལ་སོགས་པ་ནི་མེད་པས་མི་
མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ལྷ་དན་ལས་འདས་ན་མེད་པར་འགྱུར་བས་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་གཏན་ཆོགས་སྒྲ་མ་ཉིད་
བཟང་ངོ་ཞེས་སོ།)

སྒྲུབ་མིན་འཐོབ་པའི་ཚུལ་ནི།

སྒྲུབ་པ་མིན་པ་བྱ་བའམ། །ཁས་ལེན་པ་ལས་འཐོབ་པར་འགྱུར།།

སྒྲུབ་པ་མིན་པ་ནི་ཤན་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་སྒྲིས་པ་ནམས་ནི་སློག་གཙོད་
པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་ཙམ་ན་འཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་གྱི་རིགས་སུ་སྒྲིས་
པ་ནམས་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་དུ་བདག་འཛོལ་བ་འདིས་འཛོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་
ལེན་པ་ལས་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།

བར་མའི་འཐོབ་ཚུལ་ནི།

ལྷག་མའི་རྣམ་རིག་མིན་ཞིང་དང་། །ལེན་དང་གྲུས་པར་བྱེད་པས་འཐོབ།།

སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་མིན་གྱི་ལྷག་མ་བར་མའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་དགེ་བ་ནི་རྣམ་
ལས་བྱང་བ་དང་རྣམ་ལས་བྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིང་དང་། ཟས་
མ་ཐོས་ཀྱི་གོང་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བར་དམ་བཅས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་
པ་ལྟ་བུ་ཡི་དམ་ནར་མར་ཁས་ལེན་ཞིང་དམ་བཅས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དང་བ་དང་ཉོན་
མོངས་པ་བྲག་པོས་ཕྱག་དང་སྐྱར་བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། དགེ་བ་དང་བརྟེན་པ་སོགས། མི་དགེ་
བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བསམ་སྦྱོར་གྲུས་པར་བྱེད་པ་ལས་འཐོབ་པོ། ། (བར་མ་མི་དགེ་བ་ནི་སློག་གཙོད་
པའི་ཁང་པ་བྱས་ནས་སྟེར་བ་ལྟ་བུ་ཞིང་། ཉིན་རེ་ལ་སློག་ཆགས་འཛོལ་བ་ལྟ་བུ་ལེན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་བྲག་པོས་རྟེན་
པ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུས་པར་བྱེད་པ་ལས་འཐོབ་པའོ།)

གཏོང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ།

ད་ནི་དེ་དག་གཏོང་བའི་རྒྱ་འཆད་པ་ནི།

བསྐྱབ་པ་སྤུལ་དང་གི་འཕྲོས་དང་། །མཆོན་གཉིས་དག་ནི་བྱང་བ་དང་།།

རྩ་བ་ཆད་དང་མཆོན་འདས་ལས། །སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་།།

འདིས་དབང་པོ་འདུལ་བར་བྱེད་པས་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་སྟེ་རིས་བརྒྱད་
ལས་བསྟེན་གནས་མ་གཏོགས་པའི་སྟོམ་པ་རྣམས་ནི་(དང་པོ་དེ་སྤྱི་འཆོ་བར་དུ།) ཡང་དག་
པར་སྤངས་པ་དང་(ཕྱིས།) འགལ་བའི་རིག་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་བརྟ་ཕྱད་པའི་བྱང་དུ་
བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བ་དང་། (གང་གིས་སྟོམ་པ་སྤངས་པའི།) རྟེན་པོར་བ་དང་
འཕེན་པའི་དུས་ཟད་པའི་ཕྱིར་གི་འཕྲོས་པ་དང་། (སྟོམ་གང་རུང་གི་) རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར་
ཕོ་མོའི་མཆོན་གཉིས་པོ་དག་ནི་དུས་ཅིག་ཅར་བྱང་བ་དང་། (ས་ཆད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤིང་
ཆད་པ་ལྟར།) གཞི་སྟེས་ཐོབ་ཆད་ན་སྦྱོར་བྱང་ཡང་ལྟོག་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་དང་
བཞིས་གཏོང་ལ། བསྟེན་གནས་ནི་དེ་དག་དང་མཆོན་མོ་འདས་པ་ལས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ།
མདའི་ཤུགས་ཟད་པ་ལྟར་འཕེན་པའི་དུས་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་གཏུན་ལ་དབབ་
པ་བསྐྱབ་པ་ལས་ནི། དགེ་བསྟེན་དང་བསྟེན་གནས་ནི་མི་མཐུན་པའི་སེམས་སྟེས་པ་ཅམ་
གྱིས་ཀྱང་གཏོང་བར་བཤད་དོ།

ཁ་ཅིག་ལྟར་བར་འགྱུར་ལས་སྟེ། །གཞན་དག་དམ་ཆོས་རྒྱབ་པ་ལས།།

མདོ་སྟེ་པ་དང་ཉི་འོག་བྱེ་བྲག་དུ་སྟོབ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་རྩ་བའི་ལྟར་བར་
འགྱུར་བ་མི་འཕྲོ་མིར་ཆགས་པ་བསད་པ་དང་། རིན་ཐང་ཆང་བའི་ནོར་གཞན་ལ་བརྟུས་

པ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྤྱད་པ་དང་། མི་ཚོས་སྤྲོ་མའི་རྩུབ་སྤྲོས་པ་བཞི་ལས་གང་ཡང་
རུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་སྤྲོ་ལ། སྡོམ་པ་གཞན་གོས་དམར་བ་དག་
ནི་དམ་པའི་ཚོས་རྩུབ་ན་བསྐྱབ་པའི་མཆིམས་ཐམས་ཅད་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་མེད་
པར་འགྱུར་བས་དམ་པའི་ཚོས་རྩུབ་པ་ལས་ཀྱང་གཏོང་བར་འདོད་དོ། །སྡོམ་དཔོན་སྤྱི་
མཆེད་ནི་དམ་པའི་ཚོས་རྩུབ་པས་དེ་ཕྱིན་ཆད་སྤང་དུ་མེད་པས་མི་སྤྱི་བ་ཡིན་གྱི་སྤར་ཡོད་
གཏོང་བར་མི་བཞེད་དེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས། དམ་པའི་ཚོས་རྩུབ་
པ་ན་ནི་དགོ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་པ་སྤར་མ་སྤངས་པ་ནི་སྤང་དུ་མེད་ལ། སྤར་སྤངས་
པ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དམ་
པའི་ཚོས་རྩུབ་ན་འདུལ་བའི་ལས་མེད་པའི་(ཕྱིར་སྡོམ་མེད་པའི་)འདུལ་བ་འཕྲོབ་པ་ནི་མེད་
གྱི་ཐོབ་ཅིན་པ་གཏོང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་ལྟར་ན་དགོ་
སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དམ་པའི་ཚོས་མ་རྩུབ་པར་འགྱུར་བས་ན་སྤར་
མ་གཉིས་ལེགས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་བྱུང་བ་ལ། །བྱ་ལོན་ལོར་བཞེན་གཉིས་སུ་འདོད།།

གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བའི་བྱེ་བྲག་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ནི་རྩ་བའི་
ལྟངས་པ་གང་རུང་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་སྡོམ་པ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་
གང་བཏང་བའི་ཆ་ནས་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ་དཔེར་ན་བྱ་ལོན་དང་
ལོར་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྤྱིས་བྱ་བཞེན་ནོ། །ལྟངས་དེ་བཤགས་ན་ནི་ཚུལ་བྲིམས་དང་
ལྡན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་དེས་བྱ་ལོན་བཅལ་ན་ལོར་ལྡན་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་བཞེན་ནོ། །འདི་
ལའང་སྟོག་གཅོད་པའི་རྩ་བྱང་གཅིག་བྱུང་ན་སྟོག་གཅོད་སྤྱོད་བའི་སྡོམ་པའི་ཆ་ཐམས་
ཅད་གཏོང་བ་དང་། དེའི་ཡང་ཐམས་ཅད་མི་གཏོང་བར་གང་བསད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་
ཁོ་ནའི་ཆའི་སྡོམ་པ་གཏོང་བར་འདོད་པའི་ལྷགས་གཉིས་ཡོད་དོ། །

དེ་དག་གང་ལས་ཤེས་ཤེན། ལུང་དང་རིགས་པ་ལས་ཏེ། ལུང་ནི་འདུལ་བ་
 རྣམ་འབྲེད་ལས། དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཞིག་དགོ་སྤྱོད་མ་ལ་འདོམས་པར་བྱེད་
 བ་ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་ལྟར་བའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱག་ཆན་རྒྱག་པའི་མདོ་ལས། འགར་བའི་བྱ་ཚུན་དས། ས་རོལ་
 ཆལ་ཅིང་སོམ་ཉི་སྤངས། ལྷུབ་པ་རབ་སད་རྣམ་འདྲེན་མཆོག་ །ཁ་ལོ་བསྐྱར་མཆོག་
 འཛིག་ཉེན་ན། །དགོ་སྤྱོད་དུ་མཆིས་བདག་འདྲིའོ་ཞེས་ཁྲུས་པ་ན། སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་
 ཚུན་ད། །དགོ་སྤྱོད་བཞི་སྟེ་ལྷ་པ་མེད། །དེ་དག་གསལ་བར་ངས་ཤེས་བྱ། །ལམ་གྱིས་རྒྱལ་
 དང་ལམ་སྟོན་དང་། །ལམ་ཕྱིར་འཆོ་དང་ལམ་སྟན་འབྲིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་
 ཚུན་དས། །ལམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་གང་ལ་བཞེད། །དི་ལྟར་མཚུངས་མེད་ལམ་སྟོན་ཡིན། །ལམ་
 ཕྱིར་འཆོ་བ་འདྲི་བས་གསུངས། །ལམ་སྟན་འབྲིན་པ་གསལ་བར་འདོད། །ཅིས་ཁྲུས་པ་
 ན། གང་ཞིག་ཐེ་ཆོམ་རྒྱག་རྩ་སྤངས། །གཞན་གྱིས་བགྱི་མིན་མུ་ངན་འདས། །འཛིག་ཉེན་
 ལྟར་བཅས་སྟོན་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་ལམ་གྱིས་རྒྱལ་ཞེས་བཞེད། །ལྷང་དང་དོར་བྱ་མཆོག་
 རིག་ནས། །ཆོས་རྣམས་དེ་བཞིན་སྟོན་ཅིང་འབྲེད། །ལྷུབ་པ་བགྱི་མིན་ཐེ་ཆོམ་ཆད། །ལམ་
 སྟོན་དགོ་སྤྱོད་གཉིས་པ་ཡིན། །གང་ཞིག་ཆོས་གནས་ལེགས་སྟོན་ཅིང་། །དན་པའི་བདག་
 ཉིད་ལམ་ཕྱིར་འཆོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་གནས་སྟོབ། །དགོ་སྤྱོད་གསུམ་པ་ལམ་ཕྱིར་འཆོ།
 འཕགས་པའི་རྟགས་གྱིས་གཡོགས་བྱས་ནས། །འགྲན་ཅིང་ཁྲིམ་སྟན་འབྲིན་པ་དང་། །
 འཆལ་ཞིང་མ་དུལ་སྐྱེད་དང་བཅས། །གཟུགས་བརྟན་བཞིན་སྤྱོད་ལམ་སྟན་འབྲིན། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཁྲིམ་བྱེད་དག་གིས་ལམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་སྟོབ་མི་སྟོབ་དང་། །ལམ་སྟོན་སངས་
 རྒྱས་དང་། །ལམ་ཕྱིར་འཆོ་བ་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པ་ལམ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆེད་
 དུ་འཆོ་བ་དང་། །ལམ་སྟན་འབྲིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བར་བཤད་པས་དེ་ཡང་དགོ་
 སྤྱོད་གི་དབྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཙུང་ལྷུང་བྱང་བས་སྡོམ་པ་གཏང་ན་ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས་དགའ་བ་ཅན་ཙུང་
ལྷུང་བྱང་ནས་འཆབ་སེམས་མ་སྦྱེས་པ་དེ་ཆད་པའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་དགེ་སྦྱོང་
དུ་མི་འགྱུར་བ་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལུང་རབ་ཏུ་བྱང་བའི་
གཞི་ལས། དུ་རོག་སྦྱོང་དང་སུན་ཕྱང་དང་། ཁྱུ་ཐབས་གནས་དང་མ་ནིང་དང་། ཞེས་
དགེ་སྦྱོང་མ་སུན་ཕྱང་བ་ལ་སོགས་པ་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང་དུ་མི་རུང་བར་
བཤད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ངན་པ་དེས་གོ་བཀའ་ནས་སྡོམ་པ་གསར་པ་མི་སྦྱེ་
བ་ཡིན་གྱི་གཤམ་ཏེ་དེ་ལ་སྡོམ་པ་མེད་ན་ཕྱིས་སྦྱངས་པ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མི་སྦྱེ་
ན་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བ་ལའང་ཕྱིས་སྦྱང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རིགས་པའང་
སྡོམ་པ་ནི་སྦྱོང་བདུན་ཡིན་པས་ན་སྟོག་གཅོད་སྦྱོང་བ་བཏང་བས་གཞན་བཏང་བར་ནི་མི་
འགྱུར་རྟེ། (ལུང་གཞིའི་འགྲེལ་པ་ལས། སྦྱོང་དཔོན་དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས། རྟོགས་གཅིག་འཇུག་ཀྱང་དགེ་
སྦྱོང་གི་དངོས་པོ་ལྷག་མ་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟོགས་གཅིག་འཇུགས་པས་ནི་སྡོམ་པ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གཏོང་
བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་རྟོགས་གཅིག་སྦྱངས་ཀྱང་པས། མཐའ་དག་སྦྱངས་པར་མི་བཞེད་ལྟར། དེ་
བཞིན་རྟོགས་གཅིག་འཇུགས་ཀྱང་པས། མཐའ་དག་འཇུགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཞེས་འབྱུང་
བ་ལྟར་རྟོ།) དེ་དག་གི་མི་མཐུན་རྟོགས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོག་གཅོད་པ་སྦྱོང་
བ་སྦྱངས་པས་ཀྱང་གཞན་སྦྱངས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་གཅིག་བཏང་བས་རྟོགས་
ཐམས་ཅད་གཏང་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། ལག་པ་བཅད་ན་རྒྱང་པ་ལ་སོགས་པ་རིལ་
བཅད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་
འཐད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་དགེ་སྦྱོང་མ་ལ་འདོམས་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཤད་
པ་ནི་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དགེ་སྦྱོང་དུ་བཤད་པ་ནི་
སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་(འཕགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཤོགས་བྱས་ནས། འབྲན་ཅིང་ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པ་དང་། འཆལ་
ཞིང་མ་དུལ་སྦྱུང་བཅས།)གཞུགས་བརྟན་བཞིན་སྦྱོང་ལམ་སུན་འབྱིན་ཞེས་གསུངས་པས་མིང་
ཙམ་གྱི་དགེ་སྦྱོང་སྟེ་ས་པོན་རུལ་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་བ་དང་མཆོའུ་སྐྱམ་པོ་ལ་སོགས་པ་

བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ལུང་ལས། གལ་ཏེ་སེམས་ནི་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །བཅབས་པ་མེད་
པར་འཆགས་བྱེད་ན། །ཐ་མ་བྱང་བར་ཐུར་ན་ཡང་། །དེ་ནི་པས་པམ་མི་འཇུར་རོ། །ཞེས་
པ་དང་། འདུལ་བ་ཆོག་ལེན་ཀྱང་པ་ལས་ཀྱང་། །མི་འཆབ་པ་ཡི་སེམས་གྱིས་ནི། །གལ་
ཏེ་བྱང་ན་གཅིག་ལའང་མཐོལ། །ཆུང་དུ་ལ་ཡང་འཛིགས་པའི་བྱིར། །དེ་ལ་པས་པམ་མི་
འཇུར་རོ། ། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་མི་ཆངས་སྟོན་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་པམ་པ་
འབྱུང་བར་མི་འདོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འཆབ་སེམས་སྟེས་ན་པམ་པར་འཇུར་གྱི་འཆབ་སེམས་
སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་སྟེས་པ་ནི་རྩ་བའི་ལྷང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། (པམ་པ་བྱང་ན་དགེ་སྟོང་
མ་ཡིན་ནོ། །དེས་བྱས་ཀྱང་སེམས་འགས་ཀྱང་མི་འཆབ་ན་པམ་པར་མི་འཇུར་བའི་བྱིར། །དེ་བཤགས་ནས་དགེ་སྟོང་
ཐམས་ཅད་ལས་གཞོན་རབས་སུ་འདུག་པ་སོགས་ཆད་པའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནམས་བྱིན་པས་སོར་ཆུད་པ་སྟེ་དགེ་སྟོང་
དགའ་བ་ཅན་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་སེམས་ནི་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །བཅབས་པ་མེད་པར་འཆགས་བྱེད་ན། །ཐ་
མ་བྱང་བར་ཐུར་ན་ཡང་། །དེ་ནི་པས་པམ་མི་འཇུར་རོ་ཞེས་སོ།) རྩལ་བྱིམས་འཆལ་བ་རབ་རྩ་མི་འབྲིན་
པ་ནི་རྒྱུད་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་མེད་ཤས་ཆེན་པོས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་བྱིར་ཡིན་ནོ། །

གཏོང་བ་ལ་རྩ་བའི་ལྷང་བ་གཅིག་བྱང་བས་གཏོང་ཡང་ལེན་པ་ན་གཅིག་སྤངས་
པས་ཀུན་སྤངས་པར་ནི་མི་འཇུར་ཏེ། །སྟོམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།
དེ་བཞིན་དུ་ཕྱགས་གཅིག་བཏང་བས་གཞན་དག་གཏོང་བར་མི་རིགས་ཞེས་པ་ལ་ནི་སྟོན་
པ་ཉིད་གྱིས་དཔེར་ན་ཤིང་ཏ་ལའི་མགོ་བཅད་ན་སྟོན་པོར་འཇུར་དུ་མི་རུང་ལ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཤིང་ཏ་ལའི་མགོ་བཅད་ན་ཐམས་ཅད་སྐྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །
དེ་དག་སྟོན་པ་ཅམ་གྱིས་གཞན་ལའང་ཐལ་བར་མི་འཇུར་ཏེ། །བྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་
བྱིར་རོ། །

ལུང་དང་འགལ་བའང་ཡོད་དེ། ལུང་རབ་རྩ་བའི་གཞི་ལས། དགེ་སྟོང་གིས་

དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགེ་སློང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར། དགེ་སློང་དུ་མི་རུང་གྲུའི་
སྙས་ཀྱིར་མི་རུང་། དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དགེ་སློང་གི་
ཚུལ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཞིང་ཉམས་པ་བཅོམ་པ་ལྟར་བ་པམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེའི་དགེ་
སློང་གི་ཚུལ་ཕྱིར་སྤང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཤིང་ཏ་ལའི་མགོ་
བཅད་ན་སྟོན་པོར་འགྱུར་དུ་མི་རུང་ལ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་ཡངས་པར་འགྱུར་དུ་
མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་དགེ་སློང་ལ་
དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་གཞན་དུ་བྱངས་
པས་བཀའ་ལ་ཐུགས་ཐུབ་ཆེར་བྱས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་པ་མང་པོ་ཅན་རྣམས་ལ་འཆལ་
བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་རྒྱན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་རྒྱུ་ངེས་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། ལུང་རྣམ་
འབྱེད་ལས། དགེ་སློང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མིང་གི་དགེ་སློང་དང་། ལས་འཆེ་བའི་དགེ་
སློང་དང་། སློང་བས་ན་དགེ་སློང་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་པས་ན་དགེ་སློང་ངོ་། །དོན་
འདི་ལ་ནི་གསལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སློང་ཡིན་ནོ་ཞེས་
པ་དང་། ལུང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཞི་ལས་ཀྱང་། བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཁྱེན་ཅིང་
གཟིགས་པ་དེས་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སློང་གི་ལྟར་བར་
འགྱུར་བའི་ཆོས་སུ་གསུངས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལུང་ལས་ཚུལ་
ཁྲིམས་འཆལ་བ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཟས་དང་གཙུག་ལག་ཁང་དག་ལ་ཁམ་གཅིག་
དང་གོམ་པ་གཅིག་འདོར་བ་ཅེས་ཡང་མ་གནང་བར་ལོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ལས་བཀར་
ཏེ། དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་མདོ་ལས། དགེ་སློང་མིན་ལ་དགེ་སློང་དུ། སྤྲོ་བ་སྟེད་ད་
བསལ་བར་གྱིས། ཤིང་རུལ་དག་ནི་སྤང་བར་གྱིས། སྟོང་པོ་མེད་པ་དོར་བར་གྱིས། ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རིགས་པ་དང་འགལ་བའང་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་སློག་གཅོད་བྱས་པས་སྡོམ་པ་མ་
ལུས་པ་མི་གཏོང་ན་སྡོམ་པ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་པ་ཡིན་ནའང་སློག་བཅད་པ་ལ་སོགས་
པས་ངེ་ལྟར་མི་གཏོང་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་བསྐྱུངས་པས་སྡོམ་པར་འགྱུར་
ན་ནི་ལེན་པ་ནའང་དེ་ལྟར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྡོམ་པ་དང་འགལ་བར་སྤྱད་
པས་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་ན་བསྐྱབ་པ་ཕུལ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་གིས་སློག་བཅད་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་པའི་སློག་གཅོད་པ་སྤོང་
བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་སྡར་སྡོམ་པ་བྲངས་ནས་
བསྐྱབ་པ་ཕུལ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་སྡོམ་མིན་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་པ་དེའི་ཆེ་ནའང་སྡོམ་པ་ཡོད་
པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསོད་པ་དང་ནོར་ཐམས་ཅད་མ་བྱིན་པར་ལེན་
པ་དང་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྩོམ་སྤྱོད་བ་
ནི་སྤྱི་ཀྱང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་སློག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་བཞིན་དུ་སྡོམ་པར་འགྱུར་ན་གང་
སྡོམ་པའི་ཕྱིར་སྡོམ་པ་ཡིན་པ་དེ་སེམས་ཤིག། །མ་བྱིན་ལེན་ལ་སོགས་པ་སྡོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། དེས་ནི་བར་མའི་དགེ་བར་འགྱུར་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་ངེས་པ་ལྡང་བལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ནི་ལེན་པ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱང་བ་ནའང་ཤིན་ཏུ་ཡིན་ཏེ། བྱད་པར་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩ་ལྟར་བྱང་བས་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་བར་འདོད་པ་འདི་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་
ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་བདུད་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །

བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ནི།

བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ནི། །ས་འཕོས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་།།

བསམ་གཏན་དུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་(གཞུགས་ཅན་ཡིན་པ་)ཐམས་ཅད་ནི་འོག་ས་
ནས་གོང་སར་སྐྱེས་པ་དང་གོང་ས་ནས་འོག་སར་སྐྱེས་པ་ན་རིམ་པ་ལྟར་འོག་ས་དང་
གོང་སས་བསྐྱེས་པ་གཏོང་བས་ན་ས་འཕྲོས་པ་དང་། སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཐོབ་ནས་
ཡང་ཉམས་པ་དག་གིས་ཀྱང་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་གཏོང་ངོ་། །དངོས་གཞི་མ་
ཐོབ་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཙམ་(དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ལ་སོགས་པ།)ནི་ཤི་བས་ཀྱང་གཏོང་
སྟེ། འགྲེལ་པ་ལས། རིས་མཐུན་པ་བཏང་བ་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་ནས་ཀྱང་འཕགས་མིན་ཤི་བས་སོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། ། (བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ནི་ཤི་འཕྲོས་པས་མི་གཏོང་སྟེ། ཆོ་
དེ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་གཞི་དག་པའི་ཆ་མཐུན་ནི་ས་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཀྱང་གཏོང་
སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ།)

དེ་བཞིན་གཞུགས་མེད་གཏོགས་འཕགས་པ། །

འབྲས་བུ་ཐོབ་སྤངས་ཉམས་པ་ལས།

རི་ལྟར་གཞུགས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ས་འཕྲོས་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་
གཏོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བའང་ས་འཕྲོས་པ་དང་ཉམས་
པ་དག་གིས་གཏོང་ངོ་། །འཕགས་པའི་(དགེ་བ་སོགས་)དགེ་བ་ཟག་མེད་ནི་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་
གཏོང་སྟེ། འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཐོབ་པས་(ཞུགས་པ་དང་)སྤྲ་མ་དང་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་སྤངས་པས་
རྗེན་པོ་ཐོབ་པ་ན་རྒྱལ་པོའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་དང་དེ་དག་ལས་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གསུམ་
ལས་ཉམས་པ་ལས་ཀྱང་གཏོང་ངོ་། །

སྒྲོམ་མིན་གྱི་གཏོང་ཚུལ་ནི།

སྒྲོམ་མིན་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། །ཤི་དང་མཆོན་གཉིས་བྱུང་བ་ལས།

སྟོམ་མིན་ནམས་ནི་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་གཏོང་སྟེ། སྟོམ་པ་(དང་པོ་གཉིས་ལས་)གང་ཡང་
རུང་བ་ཐོབ་པ་དང་གི་འཕོས་པ་དང་མཆན་གཉིས་བྱང་བ་ལས་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ།
གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་པོར་བ་དང་ཤུགས་ཆད་པའི་ཕྱིར་དང་།
རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་དུ་སྒྱུར་རོ། ། (དེ་ཡང་དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་ཐོབ་ན་ལས་ལམ་བདུན་པོ་དང་།
ལྷག་མ་དགེ་ཚུལ་སོགས་ཐོབ་ན་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་བཞི་པོ་གཏོང་ལ་ཕྱ་མ་སོགས་གསུམ་བར་མར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་
རོ། །ཟག་མེད་ཐོབ་ན་གཏོང་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་ནི། དེའི་སྟོན་དུ་བསམ་གཏན་སྟེ་དགོས་ལ། དེས་སྟོམ་མིན་དེའི་གོང་དུ་
གཏོང་བས་སོ། །མཆོན་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཐུག་པས་བོར་ཀྱང་སྟོམ་པ་མ་སྒྲངས་པར་སྟོམ་མིན་མི་
ཆད་དེ། སྟོན་མེད་པར་ནད་རྟིང་མི་བརྒྱུག་པ་བཞིན་ནོ།)

གལ་ཏེ་སྟོམ་མིན་དང་ལྡན་པ་བསྟན་གནས་སྒྲངས་ཏེ་བསྒྲུངས་པའི་ཆེ་སྟོམ་མིན་
གཏོང་བ་དེ་ལྟ་ནའང་བསྟན་གནས་ནི་མཆན་མོ་འདས་པ་ན་གཏོང་བའི་ཕྱིར་དེ་བཏང་བ་
ན་སྟོམ་མིན་དང་ལྡན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྷགས་གྱི་ཐོ་ལུམ་
འབར་བ་མེ་དང་བྲལ་བ་ན་སྟོན་པོར་འགྱུར་བ་ལྟར་གཏན་དུ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་དང་མི་
ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྟོམ་མིན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་གསོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྒྱུར་བ་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤྱི་དུ་སྟོམ་པ་དང་ཡང་མི་ལྡན་ལ་སྟོམ་མིན་དང་ཡང་
མི་ལྡན་གྱི་ཕྱིས་མི་དགེ་བའི་སྒྱུར་བ་བྱེད་པ་ནས་སྟོམ་མིན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོམ་
མིན་ཐོབ་པ་ནི་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

བར་མའི་གཏོང་ཚུལ་ནི།

བར་མ་ཤུགས་སྒྲངས་བྱ་བ་དང་། རྟོན་ཆེ་ཙམ་ཆད་པ་ལས།།

བར་མ་དགེ་མི་དགའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་རྩ་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོའམ་མདའི་
འཕེན་པའི་ཤུགས་ལྟར་རབ་དུ་དང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཤུགས་(བླག་པོ་)གང་གིས་རིག་

བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་འཕངས་པ་ན་འཕངས་པའི་ཤུགས་དེ་ཆད་པས་གཏོང་བའང་ཡོད་དེ།
རྩལ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བདུན་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་དང་བ་ལོག་པ་ན་གཏོང་བ་དང་།
ཞེ་སྒང་གི་ཤུགས་ཆད་ནས་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ན་བར་མ་མི་དགེ་བ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་བཞིན་
ནོ། །སྤངས་པ་ཆད་པས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ་ལོ་གསུམ་དུ་སློག་གཅོད་པ་སློང་ངོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་
པ་དང་། དེའི་བར་དུ་ལོ་རེ་ལ་སློག་གཅོད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་བྱའོ། །ཞེས་ཁས་སྤངས་པ་ན་
ལོ་གསུམ་འདས་པ་ན་དེ་དག་གཏོང་བ་ལྟ་བུའམ་ཡང་ན་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་འདིས་
ཆོག་གིས་ད་ཕྱིན་ཆད་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་སྤར་སྤངས་པ་བཏང་བས་ཀྱང་གཏོང་
ངོ། །བྱ་བ་ཆད་པས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ། ལོ་རེ་ལ་དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བར་ཁས་
སྤངས་ནས་བྱེད་པ་ན་ནམ་ཞིག་ན་དེ་མ་གྲུབ་ན་གཏོང་བ་ལྟ་བུའོ། །དོན་ཆད་པས་གཏོང་
བའང་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་ཞིག་པ་དང་། རྒྱ་དང་རྩོས་ལ་སོགས་པ་ཞིག་
པ་ན་བར་མ་དགེ་མི་དགའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཏོང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཆེ་ཆད་པ་དང་དགེ་
བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ལས་(ཀྱང་)གཏོང་བ་ནི་གི་འཕྲོས་པ་ན་བར་མ་དགེ་མི་དགའི་རིག་བྱེད་
མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་གཏོང་ལ། ལོག་ལྟ་སྦྱེས་ཏེ་དགེ་རྩ་གཅོད་པར་རྩོམ་པ་ན་བར་མ་དགེ་
བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཏོང་བ་ལྟ་བུའི་བྱིར་རོ། །

གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གཏོང་ཚུལ་ནི།

འདོད་གཏོགས་དགེ་བ་གཞུགས་མིན་ནི། །རྩ་ཆད་གོང་དུ་སྦྱེས་པ་ལས།།

འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་གཞུགས་ཅན་མིན་པ་སེམས་དང་
སེམས་བྱུང་དགེ་བ་ཐོབ་པ་དང་མཆོན་ཉིད་དང་བཅས་པ་དག་ནི་དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་།
འདོད་པའི་གོང་མ་གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་དུ་སྦྱེས་པ་ལས་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ། །
(དེ་དག་དང་གཞན་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཀྱང་རྩད་ཟད་གཏོང་བ་ཡོད་དེ་དཔེར་ན་ཡིད་མི་བདེའི་དབང་པོ་
དགེ་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཀྱི་ཀ་ལས་འཆད་དོ། །གང་བཏང་བ་དེ་སྤངས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནི་འདུན་པའི་

འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སྤོང་བས་སྤྱི་བཞི་ཡོད་དོ།) ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བའི་གཏོང་རྒྱ་ནི་
ཁྱད་པར་མེད་པར་བཤད་ཟིན་དོ། །

ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་མིན་ནི། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་རྣམ་ཉམས་འགྱུར།

ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་སེམས་སེམས་
བྱུང་མི་དགེ་བ་དང་བསྐྱེབས་པ་མཆན་ཉིད་དང་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་དག་ནི་རང་རང་
གི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་རྣམ་པར་ཉམས་པར་
འགྱུར་གྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཇེ་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་སྲིད་ཅེས་ཉོན་མོངས་
སྤངས་པ་མི་སྲིད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་གཉེན་པོ་ནི་དེའི་གོང་ན་གཞན་མེད་ལ་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་
སྤངས་པ་ནི་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །

རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ།

ཟ་མ་མ་ནིང་སྐྱ་མི་སྟོན། ཁཆན་གཉིས་མ་གཏོགས་མི་རྣམས་ལ།

སྟོམ་མིན་.....

ཟ་མ་ནི་དབང་པོ་གང་ཡང་མེད་པའོ། ཁ་ནིང་ནི་དབང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཉམས་པའོ།
ཁཆན་གཉིས་པ་ནི་སོ་སོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་བྱུང་བའོ། ཇེ་དག་དང་བྱང་གི་

སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་མ་གཏོགས་པའི་མི་རྣམས་ལ་སྒྲིམ་མིན་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་བྲམ་ལ་སོགས་
པ་ལ་ནི་སྒྲིམ་མིན་མེད་དེ། སྒྲིག་པ་བྱ་བའི་བསམ་པ་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་ལ་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྒྲིམ་མིན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་གཉེན་པོ་
སྒྲིམ་པ་མི་སྦྱེ་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་དག་དང་། གཞན་ཡང་གང་མེད་པས་སྒྲིམ་
མིན་དུ་འགྱུར་པའི་ངོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་ཤས་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངན་སོང་བ་རྣམས་
ལ་འང་སྒྲིམ་མིན་མེད་(དེ་གཉེན་པོའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བས་སྒྲིམ་པ་འང་མེད་)དོ། །བྱང་གི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་
ལ་ནི་སྒྲིག་པ་བྱ་བའི་བསམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། (ཉིང་ངེ་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།) དེ་དག་
ལ་སྒྲིམ་པ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་ལས་རྒྱ་འབྲས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་
པས་སྒྲིག་པ་བྱ་བའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདུལ་བ་ལས་ནི། སྦྱེས་ནས་དང་། སྦྱོང་བ་དང་། འབྱུང་ནས་ལྡང་བ་
དང་། སྤྲུལ་དོག་ཅན་དང་། ཉམས་པའོ་ཞེས་པོ་མ་ནིང་ལྟ་དང་། མཚན་གཉིས་པའོ། སྦྱོ་
འདམས་པའོ། །རྟག་ཏུ་སྦྱོང་མཚན་བྲག་པའོ། །སྦྱོང་མཚན་མི་བྲག་པའོ། །མཚན་མ་ཅམ་ཡོད་
པའོ་ཞེས་མོ་མ་ནིང་ལྟ་སྦྱོང་བརྒྱ་བཤད་ཅིང་། (དང་པོ་ལྟའི་མཚན་ཉིད་ནི།) ཀྱུན་ལས་བརྟུས་
ལས་ཀྱང་། སྦྱེས་ནས་མ་ནིང་དུ་གྱུར་པ་དང་། མ་ནིང་སྤྲུལ་དོག་ཅན་དང་། མ་ནིང་སྦྱོང་བ་
ཕྱིད་པ་དང་། རྒྱགས་པའི་མ་ནིང་དང་། ཉམས་པའི་མ་ནིང་ངོ་ཞེས་མ་ནིང་ལྟ་བཤད་དེ།
དེ་དག་གི་དང་པོ་བྲམ་ཡིན་ཞིང་། མཚན་གཉིས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། གཞན་དག་ནི་མ་
ནིང་གི་དབྱེ་བར་སྦྱང་ངོ་། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས་ཡོངས་མ་ནིང་དང་།
ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མ་ནིང་དང་། ཉམས་པའི་མ་ནིང་གསུམ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི་པོ་མོའི་
དབང་པོ་དང་མི་ལྟན་པར་བཅས་པ་སྦྱོང་བ་དང་མ་ནིང་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་
སྦྱོང་བ་ཕྱིད་ཕྱིད་ཅིང་སྦྱེས་པའི་སྦྱོབས་པ་སྦྱོང་བ་དང་བདག་ཉིད་ལ་པ་རོལ་གྱིས་སུན་འབྲིན་
པའམ། གཞན་འདོད་པ་བསྟེན་པ་མཐོང་ན་སྦྱེས་པའི་སྦྱོབས་པ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་སྦྱོང་དེ་

ནི་མ་ནིང་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཟ་མ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པས་བཅད་
པའམ། བད་དང་དུག་དང་མེ་དང་སྒྲགས་ལ་སོགས་པས་ཆད་ནས་སྦྱིས་པའི་སྟོབས་པ་མི་
འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ནི་གལ་ཏེ་པ་རོལ་པོས་བདག་ལ་སྟུན་འབྱེན་པར་མི་བྱེད་ན་ནི་ཟ་མ་ཁོ་
ན་ཡིན་ལ་སྟུན་འབྱེན་པར་བྱེད་ན་ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

འདུལ་བ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། འབྱུང་ཆགས་ཕྱག་དོག་བད་དང་སྦྱིས། །
ཟླ་བྱེད་ཅེས་བྱ་མ་ནིང་ལ། །འདི་དག་རེ་རེའི་མཚན་ཉིད་ནི། །རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བཟོད་
པར་བྱ། །གང་ལ་གཞན་གྱིས་མཚན་པ་ན། །འབྲིག་བྱིར་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་ནི། །རྣམ་
རྒྱས་དེ་ནི་སྟོ་ལྟན་གྱིས། །འབྱུང་ལྷང་མ་ནིང་ཤེས་པར་བྱ། །གཞན་གྱི་མཚན་ནི་མཐོང་བ་
ལས། །རང་ལ་འདོད་སྦྱེ་ཕྱག་དོག་གྲགས། །མཚོན་བད་གྱིས་ནི་རྟགས་ཉམས་པ། །དེ་ནི་
བད་གྱི་མ་ནིང་བཟོད། །གང་སྦྱིས་ཉིད་ན་མཚན་མ་ནི། །གཉིས་ཀ་མེད་པ་སྦྱིས་ནས་ཡིན།
།ཟླ་བྱེད་བྱད་མེད་ཟླ་བྱེད་ནི། །སྦྱིས་འགྱུར་ཟླ་བྱེད་མ་ནིང་བཟོད། །འདིར་ནི་སོགས་གྱི་
སྦྱ་མེད་ཀྱང་། །ཟླ་སོགས་མ་ནིང་འགྱུར་པ་ཡིན། །གང་ཞིག་གྲོང་གི་ཆོས་དག་གི། །རྣམ་
མེད་དེ་ནི་ཟ་མ་སྟེ། །གཉིས་ཀའི་མཚན་ནི་དོད་པ་ནི། །མཚན་གཉིས་པར་ནི་འདོད་པ་
ཡིན། །ཞེས་དང་པོ་ནས་མཚན་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ནི་སྦྱིས་ནས་མ་ནིང་དང་། །འབྲིག་པ་
སྦྱོད་མི་རྣམས་པ་ཟ་མ་ཡིན་ལ། །ཟླ་བ་བྱེད་པ་དངོས་སུ་བཤད་པས་ཤུགས་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་པ་
ལ་སོགས་པའི་མ་ནིང་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

.....སྟོམ་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ལྟ་ལའང་.....

སྟོམ་མིན་གང་ལ་སྦྱེ་བ་དེ་དག་ལ་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྟོམ་པའང་དེ་བཞིན་
དུ་སྦྱེ་ལ་འོན་ཀྱང་(བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་)སྟོམ་པ་ནི་ལྟ་ལའང་སྦྱེ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་
ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅིའི་བྱིར་ཟ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོམ་པ་མེད་ཅེ་ན། །ལུང་དང་རིགས་པ་
ལས་ཏེ། །ལུང་ནི་མིང་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། །མིང་ཆེན་འདི་ལྟར་བྱིས་པ་གོས་དགར་པོ་གྲོན་

པ་སྐྱེས་པ་པོའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདུལ་བ་རབ་ཏུ་
བྱང་བའི་གཞི་ལས་ཀྱང་། ཁྱེད་ཐབས་གནས་དང་མ་ནིང་དང་ཞེས་པ་དང་། བྱོད་ཟ་མ་མ་
ཡིན་ནམ་(མ་ནིང་མ་ཡིན་ནམ།)ཞེས་ངི་ཞིང་གལ་ཏེ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན་བྱོད་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་
ཅན་ཡིན་གྱི་སོང་ཞིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟ་མ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། གསོ་སྦྱོང་འདོད་སྦྱོང་ལྟ་ལུས་ཡིད་འོང་བ། སྐྱེས་
པ་བྱུང་མེད་དག་ལ་གསོལ་བར་བཀྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རིགས་པ་ནི་རྟེན་སོ་མོ་གཉིས་ཀའི་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་
པོ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷུང་ལ་ངོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་ཤས་ཆེན་པོ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེས་ན་འདུལ་བ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། མ་ནིང་ལ་སོགས་གནས་
མི་བྱ། །ཆ་སྒོའི་ཞིང་ལྟར་དེ་དག་ལ། ལྷུང་ཁྲིམས་ས་བོན་སྐྱེ་བ་མེད། ཅེས་འབྱུང་བས་ཟ་
མ་དང་མ་ནིང་དང་མཆན་གཉིས་པ་དང་ངན་སོང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་ཞིང་ལྷ་སྒོ་ཅན་
ལ་འབྲས་བུ་དང་རྩ་གཉིས་ཀ་མཆར་གཅིག་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར་རྟེན་ཞན་པས་སྒོམ་པ་དང་སྒོམ་
མིན་གཉིས་ཀ་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཉེ་ལྟར་ན་སྒོམ་པ་ནི་ལྷ་དང་མི་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་
ལ། སྒོམ་མིན་ནི་མི་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དོ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས་ནི་ཟ་མ་
དང་མ་ནིང་དག་ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པས་བསྐྱབས་པས་ལྷུང་
ཁྲིམས་དག་པ་དང་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་སྦྱོང་གི་ཕྱོགས་
སྐྱབ་ཞུ་བཞག་ནའང་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་མེད་གྱི་ཉེས་པ་བསྐྱེན་པར་འགྱུར་ལ། དག་
སྦྱོང་མའི་ཕྱོགས་སྐྱབ་ཞུ་བཞག་ནའང་ལོ་མ་པ་དང་ཀུན་དུ་ལོ་མ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་པའི་ཉེས་
པ་བསྐྱེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་དང་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་ནི་མི་བྱེད་
དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སྐྱོང་སོང་ཞིང་དག་བསྐྱེན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་
སྤངས་ནས་བསྐྱུང་ན་བསོད་ནམས་ནི་དག་བསྐྱེན་དང་མཚུངས་པར་ཐོབ་ལ། དག་བསྐྱེན་

ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ནི་མི་འཕྲོ་བ་སྟེ། དགེ་སློང་པ་མ་ལ་བསྟན་བཀུར་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་
ཅན་ནི་དགེ་བསྟན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་ཕོ་ཕོ་གཉིས་ཀའི་ཉེས་པ་བསྟན་པས་
ཕྱོགས་གཉིས་ལ་བསྟན་བཀུར་བྱེད་པའི་འོས་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དགེ་སློང་པ་
མ་ལ་ཀུན་ཏུ་འབྲེ་བས་བསྟན་བཀུར་མི་བྱ་ཞིང་། དགེ་སློང་པ་མས་ཀྱང་དེ་དག་གི་བསྟན་
བཀུར་བདག་གིར་མི་བྱ་རེག་པ་དང་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

འོ་ན་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་སློང་ལས་སྦྱེས་པའི་སྒྲ་ནི་ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་གྱི་ཆོས་
བརྒྱད་ལ་གནས་ནས་བྱུང་ནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྗན་པའི་བསྟན་གནས་ལ་ཉེ་བར་
གནས་སོ། ཞེས་དུད་འགྲོ་ལ་སྟོམ་པ་སྦྱེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལེགས་
སྦྱད་ཅིམ་ལ་སྟོམ་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་སྟོམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

མི་དང་ལྟ་ལ་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

.....མི་རྣམས་ལ་གསུམ་མོ། །འདོད་དང་གཟུགས་སྦྱེས་ལྟ་རྣམས་ལ།

བསམ་གཏན་སྦྱེས་ཡོད་ཟག་མེད་ནི། །བསམ་གཏན་བྱུང་པར་འདུ་ཤེས་མེད།

སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་ནའང་། །

མི་རྣམས་ལ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྟོམ་པ་གསུམ་ག་
ཡོད་དོ། །འདོད་པའི་ལྟ་རྣམས་དང་གཟུགས་སྦྱེས་པའི་ལྟ་རྣམས་ལ་ནི་བསམ་གཏན་
ལས་སྦྱེས་པའི་སྟོམ་པ་ཡོད་གྱི་གཟུགས་མེད་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ས་ན་གཟུགས་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་མར་ཐོབ་པ་དག་ཀྱང་ས་འཕོས་པས་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་
མེད་གྱི་སྟོམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་དང་འདུ་
ཤེས་མེད་པར་སྦྱེས་པའི་སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་པ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་སྦྱེས་པའི་
ལྟ་རྣམས་(ལ་གནས་གཙང་ན་ངེས་པར་ཡོད་པ་དང་གཞན་ལ་ཡོད་ཅུང་བ་)དང་གཟུགས་མེད་པ་ནའང་

(འཕགས་པ་ལ་འདས་མ་འོངས་ལྷན་པའི་སྒྲོན་པ།)ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་རང་ས་ན་གཟུགས་མེད་
ཀྱང་གཟུགས་ཁམས་སུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པ་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བར་གཟུགས་མེད་དུ་
སྐྱེས་པ་དག་ལ་ཐོབ་པ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཆངས་པ་ཆེན་པོ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་མི་ལྷན་པ་ནི་དང་པོ་ནི་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་ནི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་གང་སྤེལ་གྱིས་ཀྱང་། སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་མི་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་ལྟ་ལ་
ནི་མེད་དེ། མདོ་ལས། ལྟ་རྒྱུ་མས་ནི་མི་དག་གིས་གནས་གསུམ་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ།
དཔའ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། འདིར་ཆངས་པར་སྒྱུད་པ་ལ་གནས་པའོ་ཞེས་
གསུངས་ཏེ། འདིར་ཆངས་པར་སྒྱུད་པ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་བསྐྱེན་པར་རྒྱུགས་པ་དག་
སྒྲོང་གི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །སྒྲོ་བ་མེད་པས་འདོད་པའི་ལྟ་ཤེས་
རབ་ཅན་རྒྱུ་ལ་འང་མེད་ན་གོང་དུ་སྐྱེས་པ་རྒྱུ་ལ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་འོན་ཀྱང་
གོང་མ་རྒྱུ་ལ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་ཅི་རིགས་པར་རྒྱ་དང་ལས་
དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་བས་གྱིས་སྐྱེའོ། །བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
སེམས་ཅན་ལ་ནི་ཟག་མེད་མེད་དེ། འཕགས་པ་རྒྱུ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཟུགས་མེད་ན་ཟག་མེད་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལྷན་པས་ཡོད་ཀྱི་མདོན་གྱུར་ནི་མེད་དེ།
དེ་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

ཐེག་པ་གོང་མ་པ་དག་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་པའི་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཟག་
མེད་མེད་ཀྱང་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཆངས་པ་ཆེན་པོར་ཡང་
སྐྱེ་བས་དེ་ལ་ནི་ཟག་མེད་ཡོད་དོ་ཞེས་བཞེད་མོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱབ་པ་ནི་དེར་སྐྱེས་པའི་
བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པར་མི་འདོད་པས་དེ་ལ་ཟག་མེད་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །

མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

ད་ནི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་ཚན་གསུམ་པའི་མདོ་ལས།
ཡོན་སྟོན་སྟོན་གསུམ་མ་སྟོན་གསུམ་མ་ཅན། ཉེས་པར་སྤྱད་པ་རྣམས་གསུམ་དང་། ། གཙང་ཐུབ་
ལུས་བསོད་བསོད་མིན་དང་། ། འདས་སོགས་བདེ་གཤེགས་གསལ་བར་མཛད། གནས་
གསུམ་གྱིས་ནི་བསྟུས་པ་དང་། ། ཆེད་དུ་བསམ་བཞེད་གསུམ་དག་དང་། ། ལས་རྣམས་
གསུམ་དང་འདས་དང་དགེ། ། སྟོབ་དང་མཐོང་དང་འདོད་དང་གཟུགས། ། མཐོང་བའི་ཆོས་
ལ་བདེ་བ་དང་། ། ཡིད་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། ། རྟོག་ལྟ་སྤང་བྱ་རྒྱུ་དང་། ། སེར་
སྤྲོད་དེ་སེར་སྤྲོད་ཅིང་། ། བརྒྱུ་སེམས་བརྒྱུ་སེམས་མེད་པ་དག ། ཆོས་སུ་ཡང་དག་
བསྐྱེད་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་ཡིན་པས་

དེ་ལ་ལས་སུམ་ཚན་དུ་དབྱེ་བ་དང་། རྩོད་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དཀར་ནག་ལ་
སོགས་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་དང་། ཐུབ་པ་དང་གཙང་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། ལེགས་སྤྱད་ཉེས་
སྤྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དགེ་བརྒྱུ་མི་དགེ་བརྒྱུར་དབྱེ་བ་དང་། ལས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་
པར་དབྱེ་བ་དང་། རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་དབྱེ་བ་དང་། འཕེན་
བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། སྦྱིབ་པ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། མཚམས་མེད་ལྟ་
བཤད་པ་དང་། དེ་དང་ཉེ་བ་ལྟ་བཤད་པ་དང་། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་
པ་དང་། ཆ་མཐུན་གསུམ་བཤད་པ་དང་། རིག་པས་རབ་དུ་བརྒྱུག་པའི་ལས་གསུམ་བཤད་
པ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་ལས།

ལས་གསུམ་ཚན་དུ་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི་གསུམ་ཚན་གསུམ་པའི་མདོ་ལས་ལས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་
གསུམ་གསུངས་པ་ལས།

ལས་བདེ་མི་བདེ་དང་གཞན་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་དང་གཞན་ཡིན།།

དུས་རེ་ཞིག་ལས་ཀྱི་ནམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་བདེ་བ་ཚྱོད་བ་དང་གཏན་དུ་སྦྱག་
བསྐལ་ལས་སྒྲོབ་པ་མུང་འདས་ཐོབ་བྱེད་ནི་དགེ་བ་དང་། ནམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མི་
བདེ་བ་ཚྱོད་བ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྒྲིད་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་
ལས་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལས་གཞན་པ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་
དང་གཟུགས་མེད་པའི་དགེ་བའང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདེ་མི་བདེ་གཉིས་ཀ་
མི་ཚྱོད་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ས་དེ་དག་གི་དགེ་བ་ནི་ཉེ་བར་ཞེ་
བའི་བདེ་བ་ཚྱོད་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་བདེ་བ་ཚྱོད་འགྱུར་དགེ་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་དེ་བཞིན་དུ།

བསོད་ནམས་བསོད་ནམས་མིན་མི་གཡོ། །བདེ་བ་ཚྱོད་འགྱུར་ལ་སོགས་གསུམ།།

མདོ་ལས་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་
དང་། བདེ་བ་ཚྱོད་བར་འགྱུར་བ་དང་སོགས་པའི་སྐྱས་གཟུང་བ་སྦྱག་བསྐལ་ཚྱོད་བར་
འགྱུར་བ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཚྱོད་བར་འགྱུར་བ་གསུམ་ཡང་གསུངས་སོ། །

བསོད་ནམས་འདོད་ཁམས་དགེ་བའི་ལས། །མི་གཡོ་གོང་མ་ལས་སྒྲེས་པའི།།

དེ་ལ་རེ་ཞིག་བསོད་ནམས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བའི་ལས་
ཡིན་ལ། མི་གཡོ་བའི་ལས་ནི་འདོད་པའི་གོང་མ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྦྲུང་
པའི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མདོ་ལས། འདི་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེད་
པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་འདིར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཡོ་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་
བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གཡོ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེར་ནི་བསམ་
གཏན་གྱི་སྦྱོན་གྱིས་གཡོ་བར་བཤད་དེ། དང་པོ་ལ་ནི་རྟོག་དབྱེད་དག་གིས་གཡོ་བ་ཡིན་
ཞིང་། གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡིད་དགའ་བ་དང་མ་བྲལ་བས་གཡོ་བ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ནི་བདེ་
བ་ལ་བདེའོ་སྟམ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཡོ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་པ་ནི་དེ་
དག་གིས་གཡོ་བ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ནི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མི་གཡོ་བའི་
ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པའང་མི་གཡོ་བར་བཤད་དོ། །

ཇི་ལྟར་མི་གཡོ་ཞེ་ན།

གང་ཕྱིར་ས་ནི་དེ་དག་ཏུ། །ལས་རྣམས་སྦྱིན་ཕྱིར་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །

གང་གི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ལས་དགེ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྦྱིན་
པ་རང་རང་གི་ས་དེ་དག་ཏུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་དང་ས་གཞན་ཏུ་
རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། (གཞན་ཡང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཏུ་འཇུག་བའི་ལས་ལྟའི་ནང་
ཏུ་སྦྱིན་པར་འཇུག་བ་ནི་རེས་འགའ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་སྦོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་མི་དང་དབྱེད་འགྲོ་དང་ཡི་
དུགས་རྣམས་སུ་སྦྱིན་པར་འཇུག་བ་ཡོད་དེ།) འདི་ལྟར་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ལས་དགེ་བ་ནི་འགྲོ་
བ་གཞན་གྱི་ལས་དགེ་བའང་འགྲོ་བ་གཞན་ཏུ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་འདི་
ལྟ་སྟེ། འདི་ན་ལ་ལ་སྦྱིན་པ་པོ་ཡིན་ཞིང་སྦྱིན་བདག་ཡིན་ལ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གཙོད་པ་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་དེ་སྤང་པོ་ཆེར་ཐུར་ན་སྤང་པོ་ཆེའི་རྒྱན་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་དག་འཕྲོ་བ་
པར་འཇུག་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ།

འདི་ན་ལ་ལ་སྒྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་
བྱུང་བ་དང་བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཚུང་དུ་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་ཅིང་བསྐྱེམས་པ་དང་ལན་མང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདི་སྟམ་དུ་བདག་ལྟ་བུ་བཟང་པོ་ནམས་སམ་མི་བཟང་པོ་ནམས་དང་
སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེ་བར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་སེམས་ན་ཞེས་པ་ནས་དེ་ནི་དེར་
སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟ་ལང་ལྟའི་རིས་གཞན་
དང་། ལྟའི་ནང་དུ་ཚྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་མི་དང་དུད་འགོ་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ནང་དུ་ནམ་
པར་སྐྱེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ས་དེ་པའི་དགོ་
བ་ས་དེ་དག་ཁོ་ནར་སྐྱེན་པའི་ཕྱིར་ནམ་པར་སྐྱེན་པ་མི་གཡོ་བ་ཡིན་ནོ། །བསོད་ནམས་མ་
ཡིན་པའི་ལས་ནི་མི་དགོ་བ་ཡིན་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་མ་བཤད་དོ། །

བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་དགོ་བ། །བདེ་བ་ཚྱུང་འགྱུར་དེ་ཡན་ཆད།།

སྤྱག་མིན་བདེ་མིན་ཚྱུང་འགྱུར་བ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ཚྱུང་འགྱུར་འདིའི་མི་དགོ།

འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགོ་བ་ནི་བདེ་བ་ཚྱུང་བར་འགྱུར་
བའི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་དེ་དག་ན་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་དགོ་བ་ཁོ་
ན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དེ་ཡན་ཆད་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་
གཟུགས་མེད་པ་དག་གི་དགོ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡང་མིན་བདེ་བའང་མིན་པ་བཏང་སྟོམས་
ཚྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཏེ། ས་དེ་དག་ན་ཆོར་བ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཏང་
སྟོམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ཚྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་
འདིའི་མི་དགོ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཆོར་བ་འབའ་ཞིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་
དང་ཡུལ་དང་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དང་བཅས་པའོ། །འདིའི་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་འདོད་
ཁམས་ཁོ་ན་ན་མི་དགོ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དགོ་བ་སྟོས་པ་ནི་དགོ་བ་དང་
ལུང་མ་བསྟན་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འོག་ནའང་བར་མ་ཡོད་དོ་ཞེས། །ཁ་ཅིག་ཟེར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར།

བསམ་གཏན་བྱང་པར་རྣམ་སྤྲིན་ལས། །

བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འོག་མ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནའང་བར་མ་བཏང་
སྟོམས་ཚུང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཏེ། ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱང་པར་ཅན་ནི་
ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་གྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་
ཡིན་པའི་གཏན་ཆེགས་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལའང་རྒྱ་ནི་སྟོམས་འདུག་བྱང་པར་
ཅན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། འབྲས་བུ་ནི་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བར་མངོན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་(དེ་ན་བདེ་སྤྱག་ཀྱང་མེད་པས་དེའི་རྒྱ།)སྟོམས་འདུག་ཟག་
བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བྱང་པར་ཅན་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མེད་པའམ། (དང་པོའི་དངོས་གཞི་
ནི་དམན་ཞིང་ས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར།) སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་བྱང་པར་ཅན་དུ་ལས་གང་གིས་ཀྱང་
རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི་བསམ་གཏན་བྱང་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་བའི་
དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ས་དེ་ན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆོར་བ་ནི་མེད་གྱི་
འོན་ཀྱང་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་པ་གང་རི་སྟེད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀའང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། ལས་ཀྱི་
རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་
དེ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ལས་དགེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ལས་དགེ་བ་
ནི་བསམ་གཏན་བྱང་པར་ཅན་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་དེ་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མན་ཆད་རྟོག་པ་
དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱང་པར་ཅན་ཡན་ཆད་ན་རྟོག་པ་མེད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུང་འདི་ལས་ནི་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལས་ལ་རྣམ་
སྤྲིན་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ས་དེ་ན་བཏང་སྟོམས་
ཚུང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡོད་པར་ཤེས་སོ། །

སྔ་ཕྱི་མེད་གསུམ་སྤྲིན་འདོད་ཕྱིར།

ཡང་བསྟན་བཅོས་ལས་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་སྤྲིན་
པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་འོག་འདོད་པ་ནའང་བཏང་སྟོམས་ཚུང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་
ཡོད་པར་ཤེས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཡེ་ཤེས་ལ་འབྲུག་པ་ལས། འདི་ལྟར་ལས་གསུམ་པོ་རྣམས་
གྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ།
བདེ་བ་ཚུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་གཞུགས་སོ། །སྤྱག་བསྔལ་ཚུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྤྱག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་པ་
ཚུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། ས་གཞན་ན་སྤྱག་བསྔལ་ཚུང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལུང་གི་དོན་ཡང་བདེ་བ་ཚུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་གཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོ་རིས་
གྱི་མིག་ལ་སོགས་པའོ། །སྤྱག་བསྔལ་ཚུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
བའི་ཆོས་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་ལཱའི་སྤྱག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་སྟེ། ཡིད་
མི་བདེ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྤྱག་བསྔལ་བ་
ཡང་མ་ཡིན་པ་ཚུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སློག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་ཡང་དགེ་བ་སྟོབས་ཚུང་བའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབས་ཆེན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའང་བདེ་བ་ཚུང་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་དགེ་བས་བདེ་བ་ཚུང་བར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་།
ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྣམ་སྤྲིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འོག་ན་བཏང་སྟོམས་ཚུང་འགྱུར་

གྱི་ལས་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལས་གཞན་ན་ལས་གསུམ་གྱི་ནམ་སྤྱིན་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་དུས་
ཅིག་ཅར་སྤྱིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་དགེ་བ། བདེ་བ་ཚྱོང་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
ནམ་པར་སྤྱིན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། བཏང་སྟོམས་ཚྱོང་འགྱུར་གྱི་དགེ་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བསྟན་པ་དེ་དག་
ནི་ཕ་ལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཅུང་ཟད་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ།
ཁག་ཏེ་ལས་དེ་དག་ཆོར་བའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ན་བདེ་བ་ཚྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པར་
ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། བདེ་བའི་ཆོར་བ་ཚྱོང་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་
བུའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བདེ་བ་ཚྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ་འཁྱུ་བར་བྱེད་པའི་
འདག་ཆལ་ལ་འཁྱུ་བའི་འདག་ཆལ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟུག་བསྐྱེལ་
ཚྱོང་འགྱུར་ལ་སོགས་པ་ལའང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

ཚྱོང་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་ཚྱོང་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་ན།

ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། །དམིགས་པ་དང་ནི་ནམ་སྤྱིན་དང་། །

མངོན་སུམ་དུ་ནི་གྱུར་པ་ལས། །ཚྱོང་འགྱུར་ནམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཚྱོང་བར་འགྱུར་བ་ནི་ནམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟུར་ཏེ། གང་ཞེ་ན་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཚྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཆོར་བ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱིས་ཚྱོང་བར་འགྱུར་བ་ནི་རེག་

པ་སྟེ། བདེ་བ་ཚྱོད་བར་འགྱུར་པའི་རེག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དམིགས་པ་ཚྱོད་
བར་འགྱུར་བ་ནི་ཡུལ་རྣམས་ཏེ། མདོ་ལས་མིག་གིས་གཞུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་གཞུགས་
སོ་སོར་ཡང་དག་པར་ཚྱོད་བར་འགྱུར་གྱི་གཞུགས་ལ་འདོད་ཆགས་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་
ཚྱོད་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཚྱོད་བར་འགྱུར་བ་ནི་
མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཚྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མདོན་
སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཚྱོད་བར་འགྱུར་བ་ལས་ནི་སྤང་གཞི་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས།
གང་གི་ཆོ་བདེ་བའི་ཆོར་བ་ཚྱོད་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་དེའི་ཆོར་བ་གཉིས་འགག་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། ། ཉེས་ན་དང་པོ་ནི་ཆོར་བ་སྤྱི་དང་ལྡ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་
ཚྱོད་བའོ། ། ཉེ་ལྟར་ན་ཚྱོད་འགྱུར་རྣམ་པ་ལྡ་ལས་འདིར་ནི་རྣམ་སྤྲིན་ཚྱོད་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ངེས་དང་མ་ངེས་དང་། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ལ།

ཚྱོད་འགྱུར་བྱིར་ན་ངེས་རྣམ་གསུམ། །

གོང་དུ་བཤད་པའི་བདེ་བ་ཚྱོད་འགྱུར་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཚྱོད་བར་ངེས་པ་དང་ཚྱོད་བར་མ་ངེས་པ་གཉིས། ངེས་པ་ལའང་མཐོང་
བའི་ཆོས་སྟེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཚྱོད་བར་འགྱུར་བ་དང་། སོགས་པའི་སྒྲས་བབུང་བ་སྟེ་བ་བྱི་
མ་ཁོ་ན་ལ་ཚྱོད་བ་སྟེས་ནས་ཚྱོད་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྟེ་བ་ཡང་བྱི་མ་པན་ཆད་ལ་ཚྱོད་
བ་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་ཚྱོད་བར་འགྱུར་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་ཚྱོད་བར་ངེས་པའང་
རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་ངེས་པ་གསུམ་མ་ངེས་པ་དང་བཞི་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་ལས་རྣམ་ལྡ་ཞེས་ཟེར།

སྤྲོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི་ཚྱོད་བར་འགྱུར་བ་མ་ངེས་པ་ལའང་རྣམ་པར་སྤྲིན་
པ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་ལས་རྣམ་པ་ལྡ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདིའི་

ཚྱོང་བར་ངེས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་ངེས་པ་འོ། ། (མདོ་སྡེ་པ་ལ་
སོགས་པ་དེ་ལྟ་ན་མཐོང་ཆོས་ལ་ཚྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་ལས་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྒྱུ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཏུས་
ཐུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་ཆེ་རབས་གཞན་ནའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཚྱོང་བའི་འགོ་འདི་ནས་ཚུམ་པས་
མཐོང་ཆོས་ལ་ཚྱོང་འགྱུར་དུ་གཞག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ལས་གསུམ་གྱི་ཏུས་ངེས་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ་བས་སོ། །འབྲས་བུ་ཉེ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་རིགས་ལས་ཡིན་གྱིས་སྟོབས་ཆེ་བས་མིན་ཏེ། ཕྱིའི་ས་བོན་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།)

གཞན་དག་སྙམ་ནི་བཞི་ཞེས་ཟེར།

དཔེས་སྟོན་པ་ནི་སྡེ་པ་གཞན་དག་ནི་གནས་སྐབས་ཚྱོང་བར་ངེས་པ་དང་། མ་
ངེས་པ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་ཚྱོང་བར་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་
སྙམ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གནས་སྐབས་ངེས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་ཚྱོང་བར་
མ་ངེས་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཚྱོང་ན་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཚྱོང་འགྱུར་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་
སྤྲིན་པ་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་ནི་ངེས་ལ་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ་ནི་
རྣམ་སྤྲིན་ནི་གདོན་མི་བྱ་བར་ཚྱོང་ལ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་ཀ་ངེས་པ་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་ཚྱོང་བར་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱང་མ་ངེས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་ཡང་ཚྱོང་བར་མ་ངེས་པ་འོ།
།དེའི་ལྟར་ན་ངེས་པ་ལ་མཐོང་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་གཉིས་ཏེ་དུག་དང་
མ་ངེས་པ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་མ་ངེས་པ་དང་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ་དང་གཉིས་ཏེ་ལས་རྣམ་པ་
བརྒྱུད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་ཚྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་ལས་སྟོབས་ལྡན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་ནས་ཚྱོང་བ་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་ན་ལས་ཆེ་
བའི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མཐོང་ཆོས་ལ་ཚྱོང་འགྱུར་དུ་འགལ་ལོ་
སྟུང་ན། དེ་ནི་ཐོག་མར་འགོ་ཚུམ་པའི་དབང་གིས་མིང་དེར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ་

ཞེས་འདོད་དོ། །ཁྱེ་བྱག་ཏུ་སྦྲེལ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་མཐོང་ཆོས་ལ་
ཁྱོད་བ་ནི་སྦྱེས་ནས་ཁྱོད་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྲེལ་བ་
ཕྱེད་དང་གཉིས་ན་འབྲས་བུ་སྦྱིན་ལ་ནས་དང་གོ་ལ་སོགས་པ་སྦྲེལ་བ་དྲུག་ན་སྦྱིན་པ་བཞིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ། །

གསུམ་གྱིས་རིགས་ནི་འཕེན་པར་བྱེད།།

སྦྱེས་ནས་ཁྱོད་འགྱུར་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་(སྦྱེ་བ་གཞན་གྱི་)རིས་མཐུན་པའི་
སྟོག་གི་དབང་པོ་འཕེན་(ཅིང་རྣམས་)པར་བྱེད་པ་སྲིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་ཁྱོད་འགྱུར་གྱིས་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱེ་བ་དེའི་སྟོག་གི་དབང་པོ་ནི་སྤར་ཐོབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། (སྦྱེ་བ་གཞན་ནས་
འཕངས་པའི་)སྦྱེ་བ་གཞན་གྱིས་འཕེན་ན་མཐོང་ཆོས་ལ་ཁྱོད་འགྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། ། (དིས་ན་གཞན་གྱིས་འཕངས་པའི་རིས་མཐུན་དེ་ཉིད་ཏུ་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ།) བསོད་
ནམས་བསགས་པས་ཆེ་སྲིད་བ་ལ་སོགས་པའང་བར་ཆད་སེལ་བ་ཙམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྣམ་སྦྱིན་ནི་བཞི་གས་ཀྱང་འཕེན་པར་བྱེད་དོ། །

གལ་ཏེ་ལས་བཞིས་རྣམ་སྦྱིན་འཕེན་པ་ཁམས་དང་ས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དམ་ཞེ་
ན།

ཐམས་ཅད་ན་ནི་འཕེན་པ་བཞི། །དཔྱལ་བ་ན་ནི་དགེ་བའི་གསུམ།།

ཁམས་གསུམ་དང་ས་དགྲ་དང་འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ན་ནི་དགེ་མི་དགའི་ལས་
ཀྱི་འཕེན་པ་བཞི་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིར་བཏང་བའོ། །དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་ནི་
དཔྱལ་བ་ན་ནི་ལས་དགེ་བའི་སྦྱེས་ནས་ཁྱོད་འགྱུར་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་མཐོང་
ཆོས་ལ་ཁྱོད་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་ན་རྣམ་སྦྱིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་
དགེ་བའི་ནི་བཞི་གས་འང་ཡོད་དོ། །

གང་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བརྟན་པའི། །བྱིས་པ་དེར་སྐྱེས་ཐོང་མི་བྱེད།

འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་གང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བརྟན་པ་སྟེ་ཡོངས་
སྤྱི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནམས་ནི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་
དེར་སྐྱེས་ནས་ཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་མི་བྱེད་དེ། དེ་ནི་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ས་
གོང་མ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་བྱིར་རོ། །མཐོང་ཆོས་ལ་ཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་
བྱེད་དོ། །འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་(བར་མ་བདུན་པོ།)གང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
འཕགས་པའི་གང་ཟག་(བརྟན་པ།)ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཡོངས་སྤྱི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཞིག་
ཡིན་ན་ནི་སྐྱེས་ནས་ཐོང་འགྱུར་དུ་མ་བྱེད་སྐྱེ་བ་ཡང་བྱི་ལ་སོགས་པ་ལན་གངས་གཞན་
དུའང་ཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱང་མི་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ས་དེ་དག་ཏུ་བྱིར་མི་འོང་བའི་
བྱིར་རོ། །མཐོང་ཆོས་ལ་ཐོང་བ་དང་ཐོང་བར་མ་ངེས་པ་ནི་བྱེད་དོ། །བྱིས་པ་དང་འཕགས་
པ་ས་དེ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་ཡོངས་སྤྱི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་ནི་
སྐྱེས་ནས་ཐོང་འགྱུར་དང་ལན་གངས་གཞན་ལ་ཐོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱང་བྱེད་དོ། །(དེའང་
སྟིང་ཆེའི་སེམས་ཐོབ་པའི་འཕགས་པའང་ཉམས་ནས་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་བཤད་པས་སོ།)

འཕགས་པ་གཞན་དུའང་ཐོང་མི་བྱེད། །འདོད་ཆེའི་མི་བརྟན་པ་ཡང་མིན།

འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་སྟིང་ཆེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བའི་འཕགས་པ་ནི་མི་བརྟན་པ་ཡོངས་སྤྱི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྐྱེས་ནས་
ཐོང་འགྱུར་དང་ལན་གངས་གཞན་ལ་ཐོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། འདོད་པ་ལས་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བྱིར་མི་འོང་བ་དང་སྟིང་ཆེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པ་ན་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་ནི་འབྲས་ལས་
ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད་ཅེས་འབྲུང་བས་ངེས་པར་སོར་ཆུད་པར་བྱེད་པས་བྱབ་པའི་བྱིར་རོ།
(མ་ངེས་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་ཐོང་འགྱུར་བྱེད་པ་ནི་སྟིང་དོ། །

ཐམས་ཅད་ན་འཕེན་པ་བཞི་ཡོད་ན།) ཅི་སྲིད་པ་བར་མ་ནའང་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཡོད་
དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ།

སྲིད་པ་བར་མ་འདོད་ཁམས་སུ། འཕེན་པ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས།

དེ་ནི་མཐོང་ཆོས་འབྲས་བྱ་ཡིན། །དེ་ནི་རིགས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན།

འདོད་པའི་སྲིད་པ་བར་མ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་འཕེན་པ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙ
གཉིས་འཕེན་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱར་རྒྱར་པོ་དང་། མེར་མེར་པོ་དང་། བར་བར་པོ་
དང་། བོར་བོར་པོ་དང་། ཀླང་ལག་འཁྱུས་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་
ལྡང་དང་། བྱིས་པ་དང་གཞོན་ནུ་དང་། དར་ལ་བབ་པ་དང་། དར་ཡོལ་བ་དང་། ཆན་པོའི་
གནས་སྐབས་ཏེ་སྦྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ལྡེ་བཅུའོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་པོ་དེར་ཁྱོད་བར་ངེས་
པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་བྱིར་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་རང་ཉིད་ཏུ་ཁྱོད་བར་
ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་སྦྱོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་དག་ལས་ཁྱོད་བར་ངེས་པའི་ལས་
བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཁྱོད་བར་འཁྱུར་བའི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྲིད་པ་བར་མ་དང་དེའི་ངེས་པའི་འབྲས་བྱ་གནས་སྐབས་
བཅུ་གཅིག་པོ་(དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་བྱིར་ཞེས་པས། བྱིས་པ་ནས་ཆན་པོའི་བར་ལྟར་སྦྱིས་ནས་ཁྱོད་འཁྱུར་
ཁོ་ནས་འཕངས་པས་)དེ་དག་ནི་རིས་མཐུན་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་(པའི་བྱིར་)ཏེ། དེ་དག་ནི་སྦྱིས་
ནས་ཁྱོད་འཁྱུར་གྱི་ལས་གཅིག་ཁོ་ནས་འཕངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་སྲིད་པ་བར་མ་
དེས་ན་བར་སྲིད་ཁྱོད་བར་འཁྱུར་བའི་ལས་གཞན་མ་བཤད་དོ། ། (འདི་སློ་མི་གསལ་བས་ལས་
གཞན་གཉིས་ནི་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་མི་རྒྱུག་པར་འདོད་པས་སོ།) ཁྱོད་བར་མ་ངེས་པ་ནི་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །འདོད་ཁམས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞུགས་ཁམས་ན་རྒྱར་རྒྱར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་
སྐབས་བཅུ་པོ་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་དང་། གཞུགས་མེད་ན་བར་སྲིད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་རོ།

ཐྱོང་བར་ངེས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན།

ཉོན་མོངས་རབ་དང་བྲག་པོ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཞིང་དང་རྒྱན་ཆགས་སུ།

བྱས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། །པ་མ་གསོད་གང་དེ་ངེས་སོ།

ཀྱན་སྒོང་ཉོན་མོངས་པ་བྲག་པོས་བྱས་པའི་མི་དགེ་བ་དང་རབ་ཏུ་དང་བ་བྲག་
པོས་བྱས་པའི་དགེ་བ་(གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲིན་ངེས་པ་)དང་། ཀྱན་སྒོང་
ཉོན་མོངས་དང་རབ་ཏུ་དང་བ་བྲག་པོ་འང་མེད་ལ་རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་འང་མེད་ཀྱང་དགོན་
མཆོག་གསུམ་དང་འབྲས་བུ་བྱང་པར་ཅན་རྒྱན་ཞུགས་དང་དབྱ་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་
ལ་གནས་པ་དང་། སྟོམས་འདུག་བྱང་པར་ཅན་འགོག་པ་དང་བྱམས་པ་དང་ཉོན་མོངས་
པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་(འོག་ནས་འབྱུང་བའི་དགོན་མཆོག་
གསུམ་དང་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པ།)ལ་ཕན་གཞོད་བྱས་པ་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་
རྒྱན་ཆགས་སུ་བྱས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཀྱན་སྒོང་བྲག་པོ་དང་རྒྱན་དུ་
བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་པ་མ་གསོད་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་པར་སིག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་བསོད་
ནམས་ཀྱི་སྟོས་བྱས་ཀྱང་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ན་(ཀྱན་སྒོང་གང་གིས་བྱས་ཀྱང་མཚམས་མེད་
དུ་འགྱུར་བས།)རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཐྱོང་བར་ངེས་སོ། །(དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་ཞིང་དང་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་
གསུམ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཐྱོང་བར་ངེས་པ་ཡིན་ལ།) དེ་དག་ལས་གཞན་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་མཐོང་ཆོས་ལ་ཐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཅི་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས། །ཞིང་དང་བསམ་པའི་བྱང་པར་ལས།

མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས་ནི་ཞིང་གི་བྱང་
པར་ལས་འགྱུར་བ་དང་བསམ་པའི་བྱང་པར་ལས་འགྱུར་བ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཞིང་གི་བྱང་
པར་ལས་འགྱུར་བ་ནི་སྟོན་འདས་པའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་མ་པམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་

པ་ལ་སྟོན་པ་འདི་ཉིད་ཕྱག་པོའི་བྱར་གྱུར་པ་ན་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
ཅིང་རབ་དུ་བྱུང་ནས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པར་གྱུར་རྟོ། །དེའི་ཆེ་དགེ་འདུན་ལ་ཚོད་པ་བྱུང་བ་
ལ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པ་དེས་ཚོད་པ་དེ་སྤྲོ་འཕེལ་བར་བྱས་པ་དང་། དགེ་སྤྲོང་མདོ་སྡེ་འཛིན་
པ་ཞིག་གིས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པ་བཏོན་ནས་ཚོད་པ་ཞི་བར་བྱས་པ་དང་། སྡེ་སྡོད་གསུམ་པ་
ཁྲོས་ཏེ་བྱད་མེད་ནམས་ཀྱི་ཚོད་པ་ཞི་བར་བྱས་སམ་ཞེས་ཆོག་ཚུབ་པོ་སྤྲོས་པས་དེ་མ་ཐག་
དུ་བྱད་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང་སྤྲོ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱར་བྱད་མེད་དུ་སྐྱེས་སོ། །ཕྱིས་སངས་རྒྱས་
རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དད་པར་བྱས་པས་སྐྱེས་པའི་ལྷས་ཐོབ་པར་འགྱུར་
རྟོ། །འདི་ཉིད་ཕྲན་ཆོགས་ལས་སངས་རྒྱས་མང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པར། དེ་ནས་སངས་
རྒྱས་མ་པམ་པའི། སྟོན་བྱུང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པར་གྱུར། དགེ་སྤྲོང་དགེ་འདུན་ཚོད་པ་ན།
དགེ་འདུན་བྱད་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི། །ངག་གི་ཉེས་པར་སྤྱད་བྱས་པས། །བྱད་མེད་ཉིད་
དུ་ཉེ་བར་སོང་། །སྤྲོ་ཡང་སེམས་རབ་དང་བ་ཡིས། །སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བསམ་པའི་བྱད་པར་ལས་འགྱུར་བ་ནི་སྟོན་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཀའི་ཉུག་རུམ་ལོང་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གིས་མི་ཞིག་གིས་སྤང་ལྔ་བརྒྱ་དེད་ནས་འགོ་བ་མཐོང་ནས་ཅི་བྱེད་ངེས་
པས་འབྲས་བུ་འབྱེན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན་དེ་བདག་གིས་ཀྱང་སྟོན་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་པས་ད་
ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེལ་འདི་ལྟ་བུ་ཁྱོད་ལ། མི་འདིས་ཀྱང་ལས་འདི་བྱས་པས་སྐྱེ་བ་མང་པོར་
བདག་ལྟ་བུར་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཁྱོད་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ནས་སྤང་དེ་ནམས་ནོར་གྱིས་ཉོས་ཏེ་
བསམ་པ་བྲག་པོས་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་ལས་བཏང་བ་དང་དེ་ལ་མཐོང་བའི་ཆོས་དེ་ཁོ་ན་
ལ་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་བྱུང་ངོ་ཞེས་གྲག་པ་ལྟ་བུའོ། །

ས་དེའི་འདོད་ཆགས་གཏན་བལ་བྱིར། །ནམ་སྟོན་ངེས་པ་གང་ཡིན་པའོ།

ཡང་ན་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་དེའི་དགེ་མི་དགེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་

གཏན་དུ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཆད་དེར་མི་སྐྱེ་བས་ཡུལ་འཕོ་བ་ན་བྱ་ལོན་པ་ལྡང་བ་ལྟར་
ས་དེར་ཁྱོད་བར་ངེས་པའི་ལས་གཞན་གང་ཡིན་པ་དེའི་འབྲས་བྱ་ནི་མཐོང་ཆོས་དེ་ཁོ་
ན་ལ་ཁྱོད་བར་འགྱུར་རོ། ། (དེ་ཡང་སྟོན་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འདིར་ཁྱོད་ན་མཐོང་ཆོས་ལ་ཁྱོད་བ་
བཏགས་པ་བ་དང་འདིར་བྱས་པ་ཁྱོད་ན་མཚན་ཉིད་པའོ། ཁྱོད་འགྱུར་གྱི།) ལས་དེ་ཡང་ངི་ལྟ་བུ་ཞིན། དེ་
ནི་གནས་སྐབས་མ་ངེས་ཀྱང་ནམ་སྤེན་ཁྱོད་བར་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། (དའི་ནམ་སྤེན་མ་
ཁྱོད་ན་གཏན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་དོ།) ས་དེ་ལས་གཏན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བས་སྐྱེས་ནས་ཁྱོད་གྱུར་ལ་སོགས་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ས་དེའི་ལས་མ་ངེས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཏན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ནམ་ཡང་མི་སྤེན་པ་ཉིད་
དོ། ཁོ་ན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ཆོས་ལ་ཁྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཞིང་དེ་ངི་ལྟ་བུ་ཞིན།
གང་དག་འགོག་བྱམས་ཉོན་མོངས་མེད། མཐོང་དང་དག་བཅོམ་འབྲས་ལངས་པ།

དེ་ལ་ཕན་གཞོན་བྱས་པ་ཡི། འབྲས་བྱ་འཕྲལ་དུ་ཁྱོད་བར་འགྱུར།

སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དག་སྤོང་གི་དག་འདུན་དང་གང་ཟག་ཡིན་ཡང་
འཕགས་པ་གང་དག་འགོག་པ་དང་བྱམས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་མཐོང་བའི་
ལམ་དང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་སྟོམས་པར་ཁྱེགས་པ་ལས་ལངས་པ་སྟེ་ལྟ་པོ་དེ་
དག་ལ་ཕན་པ་དང་གཞོན་པ་བྱས་པའི་ནམ་པར་སྤེན་པའི་འབྲས་བྱ་ནི་འཕྲལ་དུ་མཐོང་
ཆོས་ཁོ་ན་ལ་ཁྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ། འགོག་པ་ལས་ལངས་པ་ནི་སེམས་མཆོག་ཏུ་ཞི་བ་ཐོབ་
པས་ཁྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་སྤྲར་ལོག་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་
པ་དང་བྱམས་པ་ལས་ལངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་
ཕན་པའི་ལྟག་པའི་བསམ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་བསོད་
ནམས་ཆད་མེད་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ལམ་
དང་དག་བཅོམ་ལས་ལངས་པའི་རྒྱད་ནི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་སྟོམ་སྤང་

མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་གནས་ཀྱི་གསར་པ་ཐོབ་པས་ངི་མ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ལྷག་མ་སྒྲོམ་ལམ་(གནས་པའི་འབྲས་བུ་བར་མ་གཉིས་)ནི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མ་
རྟོགས་པས་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྒྱུད་ནི་སྤྲ་མ་གཉིས་ལྟར་གནས་ཀྱི་གསར་པ་དང་དག་པ་
མ་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་དང་དག་བཅོམ་ལས་ལངས་པ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཆོག་
ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཆོར་བ་ཡིན་པས་དེ་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཁོ་
ན་ཡིན་པ་དང་ལུས་ཀྱི་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི། །དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ནི།

སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཁོ་ནར་འདོད། །མི་དགེ་བའི་ནི་ལུས་ཀྱི་ཡིན།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ས་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱིད་ཅེའི་
བར་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཡིད་བདེ་དང་བྱང་སྣོན་ཁོ་ན་
ཡིན་པར་འདོད་དེ་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་འོག་མ་
ན་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་ངེས་པར་རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དགེ་བའི་
ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་(གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཡང་ནི་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།)ནི་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཡིན་ལ་སེམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡིན་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་རྣམ་
སྤྲིན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མན་
ཆད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཆོར་བ་ཡིན་པར་དོན་གྱི་
ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་རུས་སོ། །

འོ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་སྒྲོ་བའི་སེམས་དེ་

(ཡིད་མི་བདེ་མ་ཡིན་ནམ།)སེམས་གང་ལ་འབྱུང་ཞིང་རྒྱ་ཅི་ཞིག་གིས་འགྱུར་ཞེ་ན།

གཡེངས་པའི་སེམས་ནི་ཡིད་སེམས་ལ། །དེ་ནི་ལས་ཀྱི་ནམ་སྟོན་སྟེས།།

སྒྲག་གཞོད་མ་མཉམ་ཐུང་ན་གྱིས། །

སེམས་ནམ་པར་གཡེངས་པ་སྟོབ་པའི་སེམས་ནི་(ཡང་དག་མིན་པར་རྟགས་པས།)ཡིད་ཀྱི་
ནམ་ཤེས་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིན་ཏེ། ནམ་ཤེས་ཆོགས་ལྔ་ནི་(ངེས་པར་རྟག་དང་རྟེན་པར་གྱི་)རྟག་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཡེངས་པའི་སེམས་ཀྱང་ངེས་པར་རྟག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སེམས་གཡེངས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་བཞི་པོ་(གཞན་སྟོབ་བྱས་པ་དང་དུག་དང་ཆང་ལུང་པ་དང་
གཡང་ལ་སྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ།)ལས་ཀྱི་ནམ་སྟོན་ལས་སྟེས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་(པས་གཟུགས་མི་སྒྱག་
པ་བསྟན་པ།)ལ་སོགས་པས་སྒྲག་པར་བྱས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་ཁྲོས་ཏེ་གནད་དུ་བསྟུན་པས་
གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་། (སྤང་མཁྱིས་བད་ཀན་འཁྱུགས་པས།) འབྱུང་བ་ཆ་མ་མཉམ་པ་དང་། (སྟོན་
གནས་བྱེད་ཀྱི་བྱ་དང་རུས་མཐུན་པའི་བྲམ་ཟེ་མོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལ་བྱ་བ་དུན་ཡོད་པ་ལས་བྱ་དུག་གི་བས་ཐུང་ན་གྱིས་སྟོབ་
བར་གྱུར་ཏེ་གཅེར་བྱ་ཁོ་ནར་བཅོམ་ལྟན་འདས་མི་མི་ལའི་ཨ་ལའི་ཆ་ལ་ན་བཞུགས་པའི་བྱ་དུ་ཕྱིན་པ་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མཐུས་བྲན་པ་རྟེན་ནས་ངོ་ཆ་བར་གྱུར་པ་ལ་སྟོན་པའི་བཀས་ཀྱང་དགའ་བོས་གོས་བྱིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་པས་ཆོས་
བསྟན་པས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ནས་སྤར་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་པ་ན་བྱ་བ་དུན་པའང་གི་བ་དང་དེ་ལ་དེ་ཐུང་ན་
མི་བྱེད་པ་ལ། རང་གི་ཁྱོད་ན་རེ་ཁྱོད་སྤར་བའི་བ་ལ་ཐུང་ན་བྱེད་ལ། ད་བྱ་བ་དུན་པ་གི་བ་ལ་ཐུང་ན་མི་བྱེད་པ་ལས་ན་བྱ་
དེ་དག་ཁྱོད་རང་གིས་ཐོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། བྲམ་ཟེ་མོས། བྲམ་ཟེ་ངས་ནི་ཡུན་རིངས་ནས། །བྱ་དང་ཆ་བོ་སྟོང་ཕྱག་
དང་། །ཀའི་མང་བརྒྱ་ཕྱག་དག་ཐོས་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་དེ་དང་འབྲ། །སྟོབ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ། །བྱ་དང་ཆ་བོ་སྟོང་
ཕྱག་དག་ །གཅིག་ལ་གཅིག་ནི་ཟ་ནམས་ཀྱི། །ཆད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་སྟོབ་དང་། །འཆི་ལས་
ངེས་འབྱུང་ཤེས་ནས་ནི། །སྟེ་ཞིག་ཐུང་ན་ཡོངས་གདུང་བའམ། །སྟེ་སྒྲགས་འདོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །བདག་གིས་
སངས་རྒྱས་བརྟེན་བྱས་ཏེ། །སྟོབ་དང་ནི་འཆི་བ་ལས། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཤེས་པས་ན། །ཐུང་ན་མི་བྱེད་གདུང་བ་མེད་
ཅས་སྒྲས་པ་ལྟ་བུ།) ཐུང་ན་གྱི་རྟེན་གྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

ལས་ཀྱི་ནམ་མེན་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། རྩལ་དང་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོར་བས་གཞན་གྱི་སེམས་གཡེངས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་དུག་དང་ཆང་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་པ་དང་། རི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་གཞན་སྐྱག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉགས་མེས་གཏོང་བ་དང་། སྒྲོག་ཆགས་གཡང་དུ་འདོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ནི་སྐྱན་དང་མན་ངག་དང་རྒྱས་པ་ཅན་གྱིས་བཅོས་སུ་མེད་དོ། །སྐྱག་པ་ནི་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པས་གཟུགས་མི་སྤྲུག་པ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་དངངས་པར་བྱས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ནི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་མན་ངག་གིས་བཅོས་སུ་ཡོད་དོ། །མི་མ་ཡིན་པས་གཞོན་པ་ནི་གཞོན་གྱིས་བྱས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ནི་རིག་སྤྲུགས་འཆང་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་ལྟམས་ཀྱིས་ཞིབར་བྱེད་དོ། །འབྱུང་བ་ཆ་མ་མཉམ་པ་ནི་ནད་ཀྱིས་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ནི་གསོ་བ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད་དོ། །ཟུངན་གྱིས་བྱས་པ་ནི་གནས་བྱེད་ཀྱི་བྱ་དང་རྒྱས་མཐུན་པའི་བྲམ་ཟེ་མོ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་ལ་ནི་ཟུངན་བསལ་བ་དང་སྦྱོད་ལམ་གྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད་དོ། །(དེ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བསག་སྦྱང་དང་། སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་མན་ངག་དང་། རིགས་སྤྲུགས་འཆང་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་ལྟམས་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་དང་། ཟུངན་བསལ་བའི་ཐབས་དང་སྦྱོད་ལམ་གྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད་དོ།)

གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་ནམ་མེས་ལ་སེམས་གཡེངས་པ་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་ནམ་མེན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ནམ་མེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ནི་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་འཁྲུག་ལ་འབྱུང་བ་འཁྲུགས་པས་སེམས་འཁྲུགས་ཤིང་གཡེངས་པར་གྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་ལས་མི་དགེ་བ་ལས་སྐྱེས་པས་རྣམ་སྐྱེན་ཡིན་ལ་སེམས་གཡེངས་པ་ནི་འབྱུང་བ་རྣམ་སྐྱེན་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་པས་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་སྐྱེན་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་འཕྲོས་ནས་འགྲེལ་བ་ལས། སེམས་གཡེངས་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ལ་

མུ་བཞི་བཤད་དེ། དེ་ལ་གཡེངས་པ་ནི་སྤར་བསྟན་པའི་འབྲུང་བ་འཁྲུགས་པ་ལ་སོགས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་སེམས་འཁྲུགས་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་
ནོ། །དེས་ན་དེ་དག་གཉིས་ཀའང་རྣམ་སྟོན་མ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་སེམས་དེ་ཡང་ཉོན་གང་ལ་ཡོད་ཅེ་ན།

སྒྲ་མི་སྟན་མིན་འདོད་ལྟན་རྣམས།།

(དགེ་བའི་རྣམ་སྟོན་འབའ་ཞིག་ལ་སྟོད་ཅིང་གཡེངས་པའི་རྒྱ་གཞན་ཡང་མེད་པས།) སྒྲ་མི་སྟན་པ་
མིན་ཏེ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཅི་རིགས་པར་
ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ལྟ་རྣམས་ལའང་སྟོན་པ་དག་ཡོད་ན་དུང་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་རྣམས་
ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔུལ་བ་རྣམས་ནི་ཆོར་བ་མི་བཟད་པས་ཉོན་པས་རེ་ཞིག་
བདག་ཉིད་ཀྱང་མི་བློན་ན་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པས་ཉལ་ཏུ་རྣམ་པར་
གཡེངས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ལའང་འབྲུང་བ་མ་
སྟོམས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ནི་ཡོད་ལ། ལས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་དང་།
འཇིགས་པས་གཡེངས་པ་དང་། གཞོད་པས་གཡེངས་པ་དང་། ཟུང་ན་གྱིས་གཡེངས་པ་
རྣམས་ནི་མེད་དེ། རིམ་པ་ལྟར་ལས་ངེས་པ་རྣམས་ནི་སྟོན་ཟེན་ལ་མ་ངེས་པ་ནི་དེ་ཕྱིན་
ཆད་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆོ་བ་མེད་པ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པ་དང་།
འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྒྲག་པ་དང་། འཆི་བ་དང་། ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་ལྔ་ལས་འདས་པའི་
ཕྱིར་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་འཁྲུགས་པའི་རྒྱ་མི་མངོས་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟུང་ན་
མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་སྤྱགས་གཡེངས་པ་
དང་རིམས་ཀྱིས་འགྲོངས་པ་དང་གསུང་འཛེར་བ་དང་དབུ་སྒྲུབ་པ་མི་འབྲུང་སྟེ། ལས་ཤིན་
ཏུ་དང་བའི་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་སྟོང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་འཆད་
དོ། །

ཡོན་སྐྱོན་སྟིགས་མར་གསུངས་པ་ནི། །གཡོ་དང་ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་སྐྱེས།།

ཡང་གསུམ་ཆན་གསུམ་པའི་མདོ་ལས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཡོན་པོ་གསུམ་
དང་། སྐྱོན་ནམ་ཉེས་པ་གསུམ་དང་། སྟིགས་མ་གསུམ་གསུངས་པ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།
ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གྱི་ལས་ཡོན་པོ་གསུམ་(དང་སྐྱོན་ནམ་ཉེས་པ་གསུམ་དང་། སྟིགས་མ་གསུམ་
ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྟོན་གསུམ་གྱི་ལས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གྲུ་བའི་གཡོ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་།
འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་སོ།)གསུངས་པ་ནི་སྟོན་གསུམ་གྱི་ལས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གྲུ་བྱུ་
བའི་གཡོ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱོན་ནམ་ཉེས་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་སྟོན་གསུམ་གྱི་ལས་ཞེ་
སྤང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། སྟིགས་མར་(གསུམ་ཞེས་བྱ་བར་)གསུངས་པ་གསུམ་ནི་སྟོན་གསུམ་གྱི་
ལས་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་འོ། །

དཀར་ནག་ལ་སོགས་པ་བཞིར་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་དཀར་ནག་ལ་སོགས་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་ནི།

དཀར་ནག་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ།།

མདོ་ལས་ལས་གནག་ལ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་གནག་པའི་ལས་དང་། ལས་དཀར་
ལ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དཀར་བའི་ལས་དང་། སོགས་པའི་སྦྱས་བབྱུང་བ་ལས་དཀར་ནག་
འབྲེས་མ་ལ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཡང་དཀར་གནག་འབྲེན་མ་དང་། ལས་མི་དཀར་མི་གནག་
ཅིང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མེད་ལ་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་
པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གྲང་གང་ཞེ་ན།

མི་དགོ་གཟུགས་དང་འདོད་གཏོགས་པའི། །དགོ་བ་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན་དུ།

གནག་དང་དཀར་དང་གཉིས་ཀའི་ལས། །

ལས་མི་དགོ་བ་ཉིད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱང་པར་མེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་
པས་ལས་གནག་ལ་འབྲས་བུ་ནམ་མེད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་པས་ནམ་མེད་ཀྱང་
གནག་པ་དང་། གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་དགོ་བ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མི་དགོ་བ་དང་མ་
འདྲིས་པས་ལས་དཀར་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བས་ནམ་མེད་ཀྱང་དཀར་བ་དང་། འདོད་
པར་གཏོགས་པའི་དགོ་བ་ཉིད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མི་དགོ་བ་དང་འདྲིས་པས་ལས་ཀྱང་
དཀར་གནག་འདྲིན་མ་ལ་ནམ་མེད་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་འདྲིན་མར་འབྱུང་བས་
དཀར་གནག་གཉིས་ཀའི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱད་ཀྱི་སྟོ་ནས་འདྲིས་པ་ཡིན་གྱི་ལས་
ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་དཀར་གནག་འདྲིས་པ་ནི་མེད་དེ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་མི་དགོ་བའང་འདྲིས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་དགོ་བ་དང་ལྡན་
པའི་རྒྱད་ལ་དགོ་བའང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདོད་པ་
རང་ས་ན་གཉིན་པོ་ཉིང་ངེ་འཛིན་མེད་པས། དགོ་བས་མི་དགོ་བ་གཏན་མེད་པར་བྱ་བར་
མི་རྒྱས་ལ་མི་དགོ་བ་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ལོག་ལྟས་དགོ་ཆ་གཙོད་རྒྱས་པས་དགོ་
བ་དང་གཏོན་མི་ཟ་བར་འདྲེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདོད་པའི་དགོ་བ་ནི་སྟོབས་
རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་འདྲེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །

ཀྱན་ལས་བརྟམ་ལས་ནི། དཀར་ལ་ནམ་པར་སླིན་པ་དཀར་བའི་ལས་གང་ཞེ་
ན། ཁམས་གསུམ་པའི་དགོ་བའོ། །དཀར་ནག་ཏུ་རྒྱུར་ལ་ནམ་པར་སླིན་པ་དཀར་ནག་ཏུ་
འགྱུར་བ་གང་ཞེ་ན། གང་འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་འདྲིན་མ་སྟེ། བསམ་པས་གནག་
ལ་སྦྱོར་བས་དཀར་བའམ། སྦྱོར་བས་གནག་ལ་བསམ་པས་དཀར་བའོ་ཞེས་འདོད་པའི་

བསམ་སྒྱུར་དཀར་ནག་འདྲེན་མ་ནི་དཀར་ནག་གཉིས་ཀའི་ལས་སུ་བཤད་ལ། བསམ་
སྒྱུར་དཀར་ནག་འདྲེན་མ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་པའི་དགོ་བ་དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་
བའང་དཀར་ལ་ནམ་སྒྲིན་དཀར་བའི་ལས་སུ་བཤད་དོ། །

འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་གཞུགས་མེད་པའི་དགོ་བ་དཀར་བར་མ་བཤད་ཅེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་
སྐྱ་བ་གང་ན་ནམ་སྒྲིན་སྒྱེ་སྲིད་དང་བར་སྲིད་གཉིས་ཡོད་པ་དང་ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་
གསུམ་ག་ཡོད་པ་འདྲིར་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་འཆད་ན་གཞུགས་མེད་ན་དེ་དག་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཞེས་འཆད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མདོ་གཞན་ལས་ནི་དཀར་ལ་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་
དཀར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། གཞུགས་མེད་པ་བཞིའོ་ཞེས་གཞུགས་མེད་པའི་དགོ་བའང་
དེར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཟད་བྱེད་པ་ཟག་མེད་ཡིན།།

ལས་དང་ནམ་སྒྲིན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཟད་ཅིང་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་
པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་མི་གནག་ཅིང་མི་དཀར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་
དགོ་མི་དགོ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་འགལ་བས་
ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ནམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་
ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ལྷུང་བར་མའི་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་དོན་གྱི་མདོ་ལས་ནི་མི་སྟོབ་པའི་
ཆོས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། ཀུན་དགའ་པོ་ཆོས་འདི་དག་ནི་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ། གཅིག་ཏུ་
དགོ་བ། གཅིག་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་
བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་རྐང་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་དཀར་པོ་ནམས་གང་ཞེ་ན། དགོ་བའི་
ཆོས་ནམས་དང་མ་བསྐྱིབས་ལ་ལྷུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་མ་
བསྐྱིབས་ལྷུང་མ་བསྟན་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པས་དཀར་བའོ། སྟོབ་དཔོན་གང་

སྒེལ་གྱིས་ཀྱང་དཀར་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་དཀར་བ་དང་། རྣམ་པར་
སྒྲིན་པས་དཀར་བའོ། །དེ་ལ་གཞུགས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ལ། ཟག་
པ་མེད་པ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གལ་ཏེ་ཟག་མེད་གྱི་ལས་དང་ལམ་ཐམས་ཅད་དཀར་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་བཅོད་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ཡི། །བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་གྱི་གང་།།

སེམས་པ་རྣམ་པ་བརྩུ་གཉིས་དེ། །ནག་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས་།།

འོན་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་
བཞི་དང་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བརྒྱད་གྱི་སེམས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་སེམས་པ་རྣམ་པ་བརྩུ་
གཉིས་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ནག་པོའི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་
ལས་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཤེས་
པ་བཞི་དང་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་བརྒྱད་དེ་བརྩུ་
གཉིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། (བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།) དེ་དག་རྣམ་གྲོལ་
གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ནག་པོའི་
གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཁམས་གོང་མའི་གཉེན་པོ་ཡིན་གྱི་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། (འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དེ་དག་སྤོང་ཡང་མ་བཤད་པ་ནི་ཟག་མེད་གྱི་
སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དགྲ་པ་མ་སྦངས་པ་དེ་སྤིད་ཏུ་འདོད་པའི་དགེ་བ་དང་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་
བསྟན་ཐམས་ཅད་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་དོ། །དེས་ན།)

དགྲ་པའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དཀར་ནག་ཟད་བྱེད་ཡིན།།

འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་
ལམ་དགུ་པའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཀར་གནག་འབྲེས་པའི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ། (དེས་ཡུལ་ཅན་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་སྤངས་པ་ན་དམིགས་ཡུལ་དགེ་བའང་སྤོང་
བའི་ཕྱིར་རོ།) དེ་ནི་འདོད་པའི་དགེ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་
ལམ་སྡེ་མ་དག་ནི་འདོད་པའི་དགེ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འདོད་པའི་
དཀར་ནག་འབྲེས་པའི་ལས་དགུ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའང་
ལས་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྤོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལན་ཅིག་སྤངས་
ཀྱང་ཡང་འདོད་པའི་དགེ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་
དེ། མདོ་ལས། དགེ་སྤོང་དག་མིག་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དེ་སྤོངས་ཤིག་དང་དེ་ལྟ་
ན་མིག་དེ་སྤངས་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་དགུ་པའི་བར་ཆད་
མེད་པའི་ལམ་མ་གཏོགས་པ་སྡེ་མ་དག་ནི་དེའི་གཉེན་པོར་མ་བཤད་དེ། དང་པོའི་རྣམ་པ་
སྤངས་ཀྱང་དེའི། ཡུལ་ཅན་ངི་མ་ལྟག་རྣམས་གྱིས། ཞེས་འབྱུང་བས་འདོད་པའི་དགེ་བ་
ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།
ནག་པོ་ནི་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་སྡེ་མ་དག་གིས་སྤོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་
དུ་དཀར་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པའང་དེའི་ཡུལ་ཅན་སྤངས་པས་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་སྤོང་བ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་དཀར་པོའི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ངི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

དཀར་པོ་བསམ་གཏན་ཆགས་བྲལ་བའི། །བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་ཐ་མས།།

དཀར་པོ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་

པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་
བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགུ་དགུ་སྟེས་པའི་ཐ་མ་བཞི་པོ་དག་གིས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་
གཞུགས་ཀྱི་དགོ་བའི་ངོ་བོ་མི་སྤོང་ཡང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཁང་དག་གཞུགས་མེད་པའི་དགོ་བའང་དཀར་པོའི་ལས་སུ་འཆད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་
ན། (དཀར་པོ་གཞུགས་མེད་ཆགས་བྲལ་བའི། བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེས་ཐ་མས་ཞེས་པར་འགྱུར་བས།)གཞུགས་
མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཐ་མ་བཞི་ཡང་དཀར་པོ་ཟད་
བྱེད་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཡང་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་འདིར་ནི་མི་འདོད་དོ། །

གཞན་ནི་དཔྱལ་བ་སྤོང་འགྱུར་དང་། །འདོད་གཞན་སྤོང་འགྱུར་གཉིས་སུ་རིག་།

གཞན་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་གནག། །འདོད་པ་ལས་སྟེས་གཞན་དཀར་གནག།

སྟོན་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་གཞན་དག་ནི་དཔྱལ་བ་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་
ནི་གཅིག་ཏུ་མི་དགོ་བ་དང་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ལས་གནག་ལ་
རྣམ་སྤྲིན་གནག་པ་དང་། དཔྱལ་བ་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པའི་ཁམས་གཞན་སྤོང་བར་
འགྱུར་བའི་ལས་ནི་དཀར་གནག་འདྲེན་མ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དེ་དག་ན་
དགོ་མི་དགོ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་སྤྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཀར་པོ་དང་དེ་དག་ཟད་བྱེད་ཀྱི་
ལས་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །སྟོན་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་གཞན་དག་ནི་
མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་འདོད་པའི་ལས་ནི་གནག་པོའི་ལས་ཏེ་དགོ་བ་དང་མ་འདྲེས་
པས་མི་དགོ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་ལས་སྟེས་པའི་ལས་མཐོང་སྤང་ལས་
གཞན་སྟོམ་སྤང་ནི་དཀར་གནག་འདྲེན་མ་སྟེ་དགོ་མི་དགོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
འདོད་དོ། །དཀར་པོ་དང་མི་གནག་མི་དཀར་བ་ནི་བྱད་པར་མེད་པ་སྤྲ་མ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

ཐུབ་པ་དང་གཙང་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།

བཞི་པ་ཐུབ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་དབྱེ་བ་ནི།

མི་སྟོབ་ལུས་ངག་ལས་ཡིད་ཉིད། །ཐུབ་པའི་གསུམ་སྟེ་གོ་རིམས་བཞིན།།

མདོ་ལས། ཐུབ་པའི་གསུམ་སྟེ། ཐུབ་པའི་ལུས་དང་ཐུབ་པའི་ངག་དང་ཐུབ་པའི་
ཡིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རིག་བྱེད་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་མི་སྟོབ་པའི་ལུས་ངག་གི་
ལས་སྟོང་བའི་རང་བཞིན་ཟག་མེད་ཀྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དང་། མི་སྟོབ་པའི་
ཡིད་ཉིད་ཐུབ་པ་ཡིན་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཐུབ་པའི་ལུས་ལ་
སོགས་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་རོ། །སྟོབ་པ་དང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་ནི་
ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དགྲ་བཙམ་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤངས་པའི་བྱིར་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལའང་བྱེད་བྱ་དུ་སྒྲ་བ་ལུས་
ངག་གི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་ཡིད་ཐུབ་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ལྟར་ན་སྟོང་བ་ལ་ཐུབ་པར་འདོད་ཅིང་སྟོང་བའང་རིག་བྱེད་
མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སུ་འདོད་ན་སེམས་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཉིད་མེད་པའི་
བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་སྟོགས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའི་སེམས་
པ་ཉིད་ཐུབ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
དེའི་བྱིར་སྟོགས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པ་ནི་ཐུབ་
པ་ཡིན་ནོ། །

ལེགས་སྤྱད་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། །གཙང་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་མདོ་ལས། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གཙང་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ལ་

ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་(དགེ་བ་)གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ལུས་དང་
ངག་དང་ཡིད་གཙང་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། གཙང་བྱེད་ནི་དུས་རེ་ཞིག་དང་གཏན་
དུ་ཉེས་པར་སྦྱོད་པའི་ངི་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ལེགས་པར་སྦྱད་པ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
དག་གི་དགོས་པ་ནི་ལོག་པའི་སྤྱབ་པ་མི་སྦྱ་བར་འདུག་པ་ཙམ་གྱིས་འདག་པར་ལྟ་བ་ལ་
མོས་པའམ། ཡང་ན་སེར་སྒྱ་དང་རྒྱང་མིག་ལ་སོགས་པ་ལོག་པའི་སྤྱབ་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་
ངི་མ་དག་པ་ཙམ་གྱིས་འདག་པར་ལྟ་བ་འདུག་དོགས་བཞིར་ཁྱུས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
གཙང་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་མོས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། ལུས་
ཀྱི་དཀའ་ཕྱབ་མི་བཟང་ཞེས། མཁས་པ་རྣམས་ནི་དེ་སྐད་གསུང་། སེམས་ཀྱི་དཀའ་ཕྱབ་
ཉིད་ཀྱིས་ནི། ཉོན་མོངས་རི་ཀུན་སྟེག་པར་བྱེད། ཅེས་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་འཕགས་
པའི་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཕྱབ་བཅུས་པ་ཡིས། མཐུད་པ་འཇིག་པ་གཅེར་
བྱ་འཆལ། བྱོད་ནི་ཕྱགས་ཀྱི་དཀའ་ཕྱབ་ཀྱིས། མཐུད་པ་འཇིག་པར་བཞེད་པ་ལགས། །
ཞེས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱན་ལས། སྦྱེས་བུའི་ནང་ན་གནས་པའི་སྦྱོན། བྱི་རོལ་
ཁྱུས་ཀྱིས་མི་འདག་སྟེ། དེ་ནི་ལན་བརྒྱར་ཁྱུས་བྱས་ཀྱང་། ཁྱུས་བཞིན་དུ་གཙང་མི་
འགྱུར། ཞེས་འབྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །

ལེགས་སྦྱད་ཉེས་སྦྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ།

ལྟ་བུ་ལེགས་སྦྱད་ཉེས་སྦྱད་དུ་དབྱེ་བ་ནི་ཉེས་པར་སྦྱད་པ་གསུམ་མདོ་ལས་
གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན།

ལུས་ཀྱི་ལ་སོགས་མི་དགེ་བ། ཉེས་པར་སྦྱད་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །

བནལ་སེམས་ལ་སོགས་ལས་མིན་ཡང་། །ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱད་ནམ་གསུམ་མོ།།

དེ་ལ་(མདོ་ལས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་དང་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས།)ལུས་ཀྱི་ལས་མི་
དགེ་བ་དང་སོགས་པའི་སྐྱེས་གཟུང་བ་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་མི་དགེ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིད་
དུ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་གསུམ་དུ་
འདོད་དོ། །ཁོ་ན་ཡིད་ཀྱི་ལས་མི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་
མ་ཡིན་ཏེ། བནལ་སེམས་དང་སོགས་པས་གཟུང་བ་གཞོད་སེམས་དང་ལོག་ལྟ་གསུམ་ནི་
འདོད་ཆགས་དང་ནམ་པར་འཆོ་བ་དང་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་སེམས་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་དང་
ཉོན་མོངས་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་
པར་སྤྱད་པ་ནམ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། (མདོ་སྡེ་བའི་བྱ་བྱག་)དཔེ་སྟོན་པ་ནམས་
ན་རེ་ཆེད་དུ་བསམ་པར་བྱ་བའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་ཆེད་དུ་བསམ་པར་བྱ་བའི་ལས་
བྱས་ཤིང་བསགས་པས་དཔྱལ་བ་དག་གི་ནང་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རི་ལྟར་ཆེད་དུ་བསམ་
པར་བྱ་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དགེ་སློང་དག་འདི་ན་ལ་ལ་ཆེད་དུ་
བསམས་ནས་ལུས་ཀྱི་ལས་ནམ་པ་གསུམ་བྱེད་ཅིང་སྒྲོགས་པ་ཡིན་ལ་དག་གི་ལས་ནམ་
པ་བཞི་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ནམ་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས་
དཀའ་སྦྱུལ་པ། དགེ་སློང་དག་རི་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསམ་པར་བྱ་བའི་ལས་ནམ་པ་
གསུམ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ན་དགེ་སློང་ལ་ལ་བནལ་སེམས་དང་ལྷན་པ་
ཡིན། གཞོད་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན། ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
དགེ་སློང་དག་ཡང་འདི་ན་ལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་
ཏེ། མདོ་དེར་བནལ་སེམས་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་གཞན་མ་གསུངས་
ཀྱི་བནལ་སེམས་ལ་སོགས་གསུམ་པོ་ཉིད་ཡིད་ཀྱི་ལས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་

གྱི་ལས་འགའ་ཞིག་ནི་ཉོན་མོངས་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་གྱི་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ཉོན་
མོངས་པའང་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ནམས་ན་རེ་དེ་ལྟ་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
ལ་དེ་འདྲོད་ན་མདོ་དང་འགལ་ཏེ། མདོ་ལས་ནི། བརྒྱུ་ལེན་པ་ཡིན་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སེམས་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲོ་ནས་
ཡིད་གྱི་སེམས་པའི་ལས་འདྲུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཟེར་རོ།

བརྒྱུ་ལེན་པ་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་ཡིན། །།

ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གྱི་ལས་མི་དགེ་བ་ལས་བརྒྱུ་པའི་དགེ་བ་དག་ནི་ལེགས་
པར་སྦྱད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ལོག་ལྟ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་
མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་རོལ་ལ་སུ་གཞོད་བྱེད་པའི་བསམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
སུ་གཞོད་བྱེད་པའི་བསམ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དགེ་བཅུ་མི་དགེ་བཅུར་དབྱེ་བ།

དྲུག་པ་དགེ་བཅུ་མི་དགེ་བཅུར་དབྱེ་བ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྐྱུས་ནས་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་པར།

ལས་གྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་སོ། །

ཉེས་སྦྱད་དང་ལེགས་སྦྱད་དེ་དག་ལས་ཆེ་ལོང་ཅམ་ཞིག་མདོར་བསྐྱུས་ནས་ནི་

དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བརྩ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་བརྩར་གསུངས་སོ། །
དགེ་མི་དགའི་རགས་རིམ་ཙམ་ཞིག་བསྟུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཅི་རིགས་
པར་ཞེས་སྟོས་སོ། །གང་དག་མ་བསྟུས་ཤེ་ན། རེ་ཞིག་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལས་གསུམ་
ཀྱི་སྒྱུར་མཐུག་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ལས་མི་ཆངས་སྟོད་དང་རྟེན་པ་
དང་འཆིང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོག་གཅོད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པས་མཆམས་མེད་ལྗེ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱིན་པ་དང་། ཉེ་བ་ལྗེ་མཆོད་རྟེན་འཛིག་
པའང་མ་བསྟུས་ཤིང་ངག་གི་ལས་རྒྱུད་བ་དག་ཀྱང་མ་བསྟུས་ལ། ཡིད་ཀྱི་ལས་སྟོབ་ལ་
སོགས་པ་དགུ་དང་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་མེད་དང་སེམས་པ་མི་དགེ་བ་དག་ཀྱང་མ་བསྟུས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་དགེ་བའི་སྟོགས་ལའང་ལུས་ཀྱི་དགེ་བ་བདུན་ཀྱི་སྒྱུར་མཐུག་དང་ལུས་ཀྱི་དགེ་
བ་ཆང་མི་འཐུང་བ་དང་བྱི་རྩོའི་ཁ་ཟས་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱིན་པ་དང་མཆོད་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་ངག་གིས་སྟོན་པར་སྟོབ་པ་དང་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་སེམས་པ་
དགེ་བ་དང་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྩ་ཡང་མ་བསྟུས་སོ། །

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀྱན་སྟོང་དང་།
གཞི་དང་། རོ་བོ་དང་། ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་དང་སེམས་པ་ལྟན་ཅིག་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ལྟན་
པའི་རྒྱལ་དང་། འབྲས་བུ་བཤད་པ་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི།

མི་དགེ་བྱུག་ནི་རྣམ་རིག་མིན། །གཅིག་རྣམ་གཉིས་སོ་དེ་དག་ཀྱང་།

བྱེད་ན་.....

ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་རྣམས་ལས་མི་དགེ་བ་སྟོག་གཅོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་དང་ངག་གི་
ལས་བཞི་སྟེ་བྱུག་ནི་གཞན་བྱེད་དུ་འཐུག་པ་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གཞན་བྱེད་དུ་བརྩག་པས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལའང་ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལ་དངོས་ཀྱི་རིག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲོད་ལོག་གཅིག་ཕ་
ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ལས་དེ་ནི་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་ན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་གྱི་གཞན་བྱེད་དུ་བརྟག་པས་ཚླགས་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལས་བདག་གིས་བདེ་བ་མི་ཐོང་བས་སོ། །སློག་
གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་ལམ་དུག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་ཅིང་དུས་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཤི་བ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ན་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་
ཀར་འགྱུར་རོ། ། (དེ་ཡང་སློག་གཙོད་པ་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་དུས་དེའི་ཆེ་ཤི་ན་གཉིས་ཀ་ཡིན་གྱི་ཕྱིས་ཤི་ན་ནི་རིག་
བྱེད་མིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།) བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དེ་དུས་ཕྱིས་ཤི་ན་ནི་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། སློར་བའི་ཆེ་དངོས་གཞི་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་
གཞིའི་ཆེ་རིག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ནི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་
ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ། །

.....དགེ་བ་བདུན་རྣམ་གཉིས། ཉིང་འཛིན་ལས་སྦྱེས་རྣམ་རིག་མིན།།

དགེ་བ་སློག་གཙོད་པ་སློང་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་ལམ་གཟུགས་
ཅན་བདུན་ནི་ཡང་དག་པར་གླངས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ནི་གཞན་
ལས་ནོད་པས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀའོ། །བསམ་
གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ལས་སྦྱེས་པའི་སློག་གཙོད་པ་སློང་བ་ལ་སོགས་པ་
སྒོམ་པས་བསྐྱུས་པ་བདུན་ནི་མཉམ་གཞག་གི་སེམས་ཅན་ལ་རག་ལས་པས་རྣམ་པར་རིག་
བྱེད་མིན་པ་ཁོ་ན་འོ། །

ཉེར་བསྒྲགས་རྣམས་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད། །རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་འགྱུར་བ་འཇ།།

མ་ཡིན་བརྗོད་པ་མཇུག་ཡིན་ནོ། །

དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བདུན་པོ་དེ་དག་གི་ཉེར་བསྟོན་ཏེ་སྒྱུར་བ་
 རྣམས་ནི་ངེས་པར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་གི་རང་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྱུར་བ་དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཀུན་སྒྲོང་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོའམ་རབ་ཏུ་
 དང་བ་དྲག་པོས་ཚྩམ་ན་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། །འོན་
 ཏེ་ཀུན་སྒྲོང་དྲག་པོ་མ་ཡིན་པས་སྒྱུར་བ་ཚྩམ་ན་ནི་རིག་བྱེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་རིག་བྱེད་
 མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བརྟགས་
 པའི་སྒྲུབ་ཁེས་སྒྲོས་སོ། །སྒྱུར་བ་ཉེར་བསྟོན་ལས་བསྒྲོག་པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རང་
 བཞིན་ནི་ངེས་པར་ཡིན་ལ། རིག་བྱེད་དུ་ནི་འགྱུར་བའམ་ཡང་ན་མ་ཡིན་པ་ནི་ལས་ཀྱི་
 ལམ་ཀྱི་མཐུག་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་ལམ་བྱས་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པའི་ཆོས་སྦྱོང་ན་ནི་རིག་བྱེད་དུ་འང་འགྱུར་ལ། །འོན་ཏེ་མི་སྦྱོང་ན་ནི་རིག་བྱེད་མ་
 ཡིན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྱུར་བ་དང་དངོས་དང་མཐུག་གི་བྱང་པར་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འགའ་ཞིག་
 རྟོག་ཆགས་གསོད་པར་འདོད་ནས་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་ལས་ལངས་ཏེ་རྟོག་ཆགས་དེའི་དྲུང་དུ་
 འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་མཚོན་སྤངས་ཏེ་ལན་གཅིག་གམ་གཉིས་བསྐྱུན་པར་བྱེད་ཅིང་
 དངོས་སུ་རྟོག་གཅོད་པར་མི་བྱེད་པའི་བར་ནི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱུན་པ་གང་གིས་དངོས་
 སུ་རྟོག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་
 ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷགས་པ་བཤུ་བ་
 དང་། འཁྱུད་པ་དང་། ཤ་འཆོང་བ་དང་། འཆོད་པ་དང་ཟ་བ་དང་སྒྲོགས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རིག་བྱེད་དག་ནི་མཐུག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་ནོར་བདག་གིར་བྱ་བར་
 འདོད་པས་འགོ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལེན་པ་དང་སྦྲེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་བྱིན་པར་ལེན་
 པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་ཐོབ་པའི་སྟོ་སྟེས་ཏེ་གནས་ནས་སྤགས་པའམ་བདག་

གིས་བྱས་པ་དེའི་ཆེད་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་ནི་དངོས་ཡིན་ནོ། །
དེ་ཕྱིན་ཆད་ནི་མཇུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདུག་པར་བྱའོ། །བརྒྱུ་མེད་པ་
ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྒྱུར་བ་
དང་མཇུག་མེད་དོ། །

གཤམ་ཏེ་གསང་བྱ་དེ་འཆི་བའི་སྲིད་པ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆེད་གསོད་པ་པོའི་རིག་
བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཤི་ཟེན་པ་དེའི་
ཆེད་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གསོད་པ་པོ་དང་གསང་
བྱའི་སྲོག་ཆགས་ལྟན་ཅིག་གི་བའང་དངོས་སུ་འགྱུར་ན། སྤང་མཉམ་དུ་གི་བ་ལ། །
དངོས་མེད་ལུས་གཞན་སྦྱེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁག་ཉིས་པ་ལྟར་ན་
བསྟན་པ་གང་གིས་དངོས་སུ་སྲོག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེད་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་
མ་ཡིན་པ་དེ་དངོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེད་ཤི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉིས་པ་
མེད་དེ། སྲོག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྱུར་བའི་འབྲས་བུ་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་སུ་
རྫོགས་པ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་སྲོག་ཆགས་ཤི་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་བསྟན་བཅོས་ལས། སྲོག་ཆགས་བསང་ལ་སྲོག་གཅོད་པ་མ་འགགས་པ་
ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་སྲོག་བཅད་ལ་སྒྱུར་བ་མེད་
པར་མ་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ན་རེ་དེར་
ནི་མཇུག་ལ་སྒྱུར་བའི་སྒྲར་གསུངས་ཏེ་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་སྲོག་ཆད་ཀྱང་འབྲུབ་པ་དང་སྒྲིང་
འབྱེན་པ་དང་མགོ་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཇུག་མ་འགག་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །

སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱེད་རང་གི་འདོད་པ་དང་འགལ་ཏེ། བྱེད་སྲོག་ཆགས་

ཤི་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་སུ་འདོད་པས་དེའི་ཆོ་སློག་གཙོད་པའི་དངོས་གཞི་མ་འགགས་
པའི་ཕྱིར་རོཞེས་བརྗོད་པ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བས་འོ་ན་ནི་བསྟན་བཅོས་དེར་དངོས་ཁོ་ན་
ལ་སྒྱུར་བའི་སྒྲར་གསུངས་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་འོ་ན་
དེའི་ཆོའི་རིག་བྱེད་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤི་ཟེན་པ་ལ་རིག་བྱེད་དེས་ཡང་
གསོད་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོཞེས་བརྗོད་པ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ན་རེ་དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཆོའི་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའང་དངོས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤི་ཟེན་པ་ལ་དེས་གསད་པར་མི་རྒྱས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེའི་ཆོ་མི་རྒྱས་ཀྱང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ཡིན་པ་
ལྟར་རིག་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤི་ཟེན་པ་ལ་དངོས་སུ་བྱས་
ན་དངོས་ལ་སྒྱུར་བའི་སྒྲར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འཆི་བ་ལ་དངོས་སུ་བྱས་ན་མཇུག་ལ་
སྒྱུར་བའི་སྒྲར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཞན་ཡང་ལས་ཀྱི་ལམ་གཞན་གྱི་སྒྱུར་བ་དང་མཇུག་གཞན་གྱི་དངོས་སུ་འགྱུར་
བའང་ཡོད་དེ། འགའ་ཞིག་བསད་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་ནོར་འཕྲོག་པ་དང་དེའི་ཚུང་མ་ལ་
ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དང་རྩལ་སྤྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། (སློབ་དཔོན་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་བྱ་བ་མ་བརྩམས་
པའི་ཕྱིར་སྒྱུར་བར་མི་འགྱུར་བར་བཞེད་དོ།)

གཉེས་པ་ཀུན་སྒྲོང་བཤད་པ་ལ།

སྒྱུར་བ་རྩ་བ་གསུམ་ལས་སྦྱེས།

མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་ཀྱང་མཐར་ཕྱིན་པར་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བ་
ལྟར་ཆགས་སོགས་སོ་སོས་བྱེད་ལ། དང་པོའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྱུར་བ་ནི་
མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། །ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ནི་སྒྱུར་བས་སྦྱེད་པ་
ཡིན་ལ་སྒྱུར་བའང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་

སློག་གཅོད་པ་འདོད་ཆགས་ལས་སྦྱིས་པ་ནི་ཤ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྲིད་ནས་གསོད་པའོ། །ཞེ་
སྤང་ལས་སྦྱིས་པ་ནི་འཁོན་གྱིས་གསོད་པའོ། །ཀའི་ཐུག་ལས་སྦྱིས་པ་ནི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་
པ་ནམས་དང་། རྒྱལ་པོ་ནམས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་མི་མ་རུངས་པ་ནམས་བསད་ན་
བསོད་ནམས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ་སྟེ་ནམ་གསོད་པ་དང་། པར་སིག་པ་ནམས་པ་
མ་ཆས་སམ་ནད་ཆབས་ཆེན་པོས་བཏབ་པ་ན་བསད་ན་བསོད་ནམས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། སྦྱལ་དང་སྤྲིག་པ་དང་སྤང་བུ་རྩི་མ་བུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་ནམས་ལ་གཞོད་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་བསད་ན་བསོད་ནམས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རི་དྲགས་དང་ཕྱགས་
དང་བྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཆད་
མར་བྱས་ནས་གསོད་པ་དང་། (འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དོ་སྟེ་ནམ་གསོད་པ།) ལོག་པར་ལྟ་བས་
རབ་ཏུ་བཅུག་པའི་སློག་གཅོད་པ་ནམས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །

མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་འདོད་ཆགས་ལས་སྦྱིས་པ་ནི་ནོར་ལ་སོགས་པ་ལ་སྲིད་པས་
ལེན་པའོ། །ཞེ་སྤང་ལས་སྦྱིས་པ་ནི། འཁོན་ལས་འཕྲོག་པའོ། །ཀའི་ཐུག་ལས་སྦྱིས་པ་
ནི་རྒྱལ་པོ་ནམས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་བྱས་ནས་མི་སྦྱིན་པ་ལ་ཆད་པས་གཅོད་པའི་
ཕྱིར་འཕྲོག་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་ནམས་ན་རེ། འདི་ཐམས་ཅད་ཆངས་པ་དབང་བ་ཡིན་ལ་
བྲམ་ཟེ་ནམས་ནི་ཆངས་པའི་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ཆངས་པས་བྲམ་ཟེ་
ནམས་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་ན་བྲམ་ཟེ་ནམས་དམས་པས་དམངས་རིགས་ལ་སོགས་པས་ལོངས་
སྤྱོད་པར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བྲམ་ཟེ་ནམས་གཞན་གྱི་ནོར་ལེན་པ་ནི་རང་གི་ནོར་ལེན་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་(དེ་ཡང་། བྲམ་ཟེ་རྒྱུད་ཆེ་རྒྱ་བ་ཆོས་སུ་བཤད། །དོ་འཕྲོན་དུ་ནི་ནོར་འཕྲོག་
རུས་གྱུར་གྱང་། །རང་གི་གྲགས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་ན། །དེ་ཕྱིར་མ་མཐོང་བར་ནི་སྤང་བར་གྱིས།)ཞེས་ཟེར་
ནས་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལོག་པར་བལྟ་བས་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདོད་ལོག་འདོད་ཆགས་ལས་སྦྱིས་པ་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱུང་མ་ལ་ཆགས་པས་ལོངས་

སྒྱོད་པའོ། །ཞེ་སྤང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་འཁོན་གྱིས་ལོངས་སྒྱོད་པའོ། །གཏི་ཐུག་ལས་སྐྱེས་
པ་ནི་པར་སིག་པ་ནམས་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོངས་སྒྱོད་པ་དང་། བ་ལང་འབྲང་གི་མཆོད་
སྐྱེན་ལས་ཆོ་ག་ཅན་གྱིས་ཚུ་བཏུང་ངོ་རྩལ་བཅད་དོ། །མའི་གན་དུ་ཉལ་པོ་ལ་འགོའོ། །སྤང་
མའི་གན་དུ་འགོའོ། །རུས་གཅིག་པའི་གན་དུ་འགོའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ནས་དེ་དག་ལ་ལོངས་སྒྱོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲམ་ཟེ་མཚུ་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་
བ་དག་ན་རེ་བྱང་མེད་ནི་གཏུན་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བྱ་དང་། ཟས་སྒྲིན་པ་དང་
ངོགས་དང་། ལམ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་སྒྱུད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྱུད་
པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལོག་ལྟས་བརྟག་པའོ། །

རྩལ་ལ་སོགས་པ་ཆགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་བདག་དང་མཛའ་བོ་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེའི་ཕྱིར་སྒྱུའོ། །ཞེ་སྤང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་འཁོན་ལས་ངེས་པར་
འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཏི་ཐུག་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་གཞན་གད་ལྡན་དང་བྱང་
མེད་དང་། །བག་མ་ལེན་པའི་ཆོ་དང་གསོད་པ་དང་། །ཁོར་རྒྱན་འཕྲོགས་ཆོ་རྩལ་བྱས་
གཞོད་མེད་དེ། །རྩལ་ལྟུང་བར་བྱེད་པ་མེན་ཞེས་བཤད་ཅིས་དྲང་སྤོང་དག་གིས་རྒྱལ་
པོ་ལ་སྒྲུས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་དག་གི་ཆོ་དང་ལོག་ལྟས་སྒྲུབ་ལྟ་བུའོ། །སྤྲ་མ་ལ་
སོགས་པ་གཏི་ཐུག་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ལོག་ལྟས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་རིག་
བྱེད་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་ལ་ཞེན་པའི་སྒྲོས་འདོན་པའོ། །

གལ་ཏེ་བརྟན་སེམས་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་ངི་ལྟར་སྤོང་སྟེ་དེ་
དག་ཉིད་ཀྱན་སྤོང་གི་བསམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

དེ་ཡི་མཐུག་ཐོགས་ལས་བྱུང་བྱིར། །བརྟན་སེམས་སོགས་རྩ་གསུམ་ལས་སྐྱེས།

འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་ཐུག་གསུམ་པོ་དེའི་མཐུག་ཐོགས་ལས་བྱུང་

བདེ་ཕྱིར་བརྟུན་པ་མཉམས་ལ་སོགས་པ་འདྲ་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ཏེ།
རིན་པོ་ཆེའི་སྤངས་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤངས་གཏི་ཐུག་གསུམ། དེས་བསྦྱེད་ལས་ནི་
མི་དགེ་བ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དེ་དག་ནི་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་པོས་ཅི་རིགས་པར་
ཀྱན་ནས་སྦྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དགེ་བ་སྦྱོར་དང་མཇུག་བཅས་ནམས། །ཆགས་སྤངས་གཏི་ཐུག་མེད་ལས་སྦྱེས།

དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་སྦྱོར་བ་དང་མཇུག་དང་བཅས་པ་ནམས་ནི་བྱད་པར་
མེད་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་སྤངས་བ་མེད་པ་དང་གཏི་ཐུག་མེད་པ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྟངས་བདེ་ཕྱིར་དང་། མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལས་སྦྱེས་པ་ནི་དགེ་བར་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་བ་དག་ནི་དགེ་
བའི་སེམས་ལས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་
ནི་རིམ་པ་ལྟར་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟར་དགེ་ཚུལ་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ན་སྟོན་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་གནས་སུ་
འཇུག་པ་དང་མཉམ་སྦྱོང་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཐུག་འཆལ་བ་དང་མཉམ་པོ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ལས་ལན་གཉིས་བརྗོད་པ་ཡན་ཆད་དོ། །ལས་ལན་གསུམ་
པ་བརྗོད་པའི་ཐ་མའི་དུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་དེའི་སྐད་ཅིག་གི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་ལས་
ཀྱི་ལམ་དངོས་ཡིན་ནོ། དེ་ཕྱིན་ཆད་གནས་བསྟོན་བ་དང་། དེའི་ཉེན་ནམ་པར་རིག་པར་
བྱེད་པ་དང་། ཇི་སྲིད་དུ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟོན་པ་མ་བཟང་བ་དེ་སྲིད་
ནི་མཇུག་ཡིན་ནོ། །

གསོད་དང་གཞོད་སེམས་ཆོག་རྩུབ་པོ། །ཞེ་སྤངས་གིས་ནི་མཐར་ཕྱིན་བྱེད།

ལོག་གཡེམ་བརྟུན་སེམས་མ་བྱིན་ལེན། །ཆགས་པ་ཡིས་ནི་རྫོགས་པར་བྱེད།

ལོག་པར་ལྟ་བ་གཏི་ཐུག་གིས། །ལྟག་མ་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པར་འདོད།།

གལ་ཏེ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་ཀྱན་ནས་སྤོང་བ་ན་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྤོང་ལ་དེ་དག་རྫོགས་ཤིང་མཐར་ཕྱིན་པར་
བྱེད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོས་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་ན་དེ་དག་གང་ཞིག་གང་
གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་ཅེ་ན་གསོད་པ་སྟོག་གཅོད་དང་གཞོད་སེམས་དང་ཆོག་རྩལ་
པོ་གསུམ་(དང་པོས།)ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འདོར་བ་དང་(གཞན་གཉིས་)རྩལ་པའི་སེམས་
མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེ་སྤང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་
གཡེམ་པ་དང་བརྟུག་སེམས་དང་མ་ཕྱིན་པར་ལེན་པ་རྣམས་ནི་ཆགས་པ་ཡིས་རྫོགས་པར་
བྱེད་ལ། ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི་ཆར་སྤོངས་ན་ལོག་པར་ལྟ་བས་གཏི་ཐུག་གིས་རྫོགས་པར་
བྱེད་དོ། །ལྟག་མ་རྩལ་པ་མ་དག་ཀྱལ་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ཅི་
རིགས་པར་རྫོགས་ཤིང་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་གཞི་བཤད་པ་ནི།

གཞི་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། །མིང་དང་གཟུགས་དང་མིང་ཡིན་ནོ།།

ཞེ་སྤང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་གཞི་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
གསོད་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། རིག་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། སྤང་
པོ་ལྔ་ཆར་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པས་མིང་དང་གཟུགས་དང་། རྩལ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡིན་
ཞིང་དག་མིང་ལ་འཇུག་པས་མིང་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཆོག་རྩལ་གྱི་གཞི་སེམས་ཅན་ཡིན་པ་
ལྟར་རྩལ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་འང་ཡིན་ལ། གསུམ་གྱི་གཞི་མིང་ཡིན་པ་ལྟར་ཆོག་རྩལ་
གྱི་འང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པན་ཚུན་མཆོན་པའོ་ཞེས་གསུང་དོ། །

འདིར་གཞིའི་སྒྲ་ནི་རྟེན་ནམ་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་

སེམས་ཅན་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ལོག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོངས་སྟོང་ལ་འདུག་
པའི་ཕྱིར་དང་། ལོག་ལྟ་ནི་ཐུང་པོ་ལྡ་ག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟན་ལ་སོགས་
པ་ནི་ངག་ཡིན་ལ་དེ་མིང་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟོག་གཅོད་པ་ལ་བྱད་པར་བཛོད་པ་ནི།

སྒར་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ། །དངོས་མེད་ལུས་གཞན་སྦྱེས་ཕྱིར་རོ།

གང་ཞིག་གིས་པ་རོལ་པོ་འཆི་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་པ་རོལ་པོ་འཆི་བའི་སྒ་
རོལ་དང་པ་རོལ་དང་གསོད་པ་པོ་མཉམ་དུ་ཤི་བ་དེ་ལ་ནི་སྟོག་གཅོད་པའི་སྦྱར་བས་རིག་
པར་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་དང་མཐུག་འབྱུང་བ་མེད་དེ། གང་ཞིག་བསད་པར་
བྱ་བ་དེ་མ་ཤི་བར་ནི་སྟོག་གཅོད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བྱུང་བར་མི་རིགས་ལ་དེ་ཤི་བ་ན་ནི་
གསོད་པ་པོ་འང་ཤི་སྟེ་ལུས་གང་གིས་སྦྱར་བ་བྱས་པའི་ལུས་དེ་ལ་བཞེན་ནས་འབྲས་བུ་
རྫོགས་པ་ཡིན་པ་ན་སྟོག་ཆད་པའི་ཆེ་སྦྱར་བ་བྱེད་པ་པོའི་ལུས་(དེ་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་)
ལས་གཞན་པའི་ལུས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། (དེར་འགྱུར་བ་ལ་གང་གིས་སྦྱར་བ་བྱས་པ་དེ་ལ་དངོས་གཞི་
འབྲུབ་དགོས་པས་སོ།) དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མདོ་ལས། སྦྱར་བ་ཡང་བྱས་ལ་འབྲས་བུ་ཡང་ཡོངས་
སྒྲོགས་པར་གྱུར་ཀྱང་སྟོག་གཅོད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་རིག་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་མཆིས་
སམ། བཀའ་སྩལ་པ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་གསོད་པ་པོ་སྒར་རམ་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དམག་ལ་སོགས་པར་དོན་གཅིག་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལྟ།

འོ་ན་མང་པོ་ཆོགས་ཏེ་གྲོས་བྱས་ནས་དམག་དང་རི་དྲགས་ཀྱི་ཡིངས་དང་རྒྱར་
འཆུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ན་དངོས་སྒྲོག་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་སྟོག་དང་བྲལ་བར་བྱས་
པ་ན་གཞན་དེ་དག་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།

དམག་དང་རི་དྲགས་ཀྱི་ལིངས་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་
པར་དོན་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྱུར་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་སུ་གསོད་པ་པོ་མ་ཡིན་
པ་ཐམས་ཅད་ལའང་དངོས་སུ་གསོད་པར་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་དུ་སློག་གཅོད་པའི་དངོས་ཀྱི་
ལས་ཀྱི་ལམ་དང་ལྡན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཞིག་ནན་གྱིས་སྤྲིད་པ་དེ་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་ལྡན་
ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དམག་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་ཀྱང་གལ་ཏེ་རང་གི་སློག་ལ་ཐུག་
ཀྱང་གཞན་གྱི་སློག་མི་གཅོད་དོ་སྦྱམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་འགོ་ན་ནི་དེ་ལ་སློག་གཅོད་པའི་
ཉེས་པས་རིག་པར་མི་འགྱུར་ལ། འོན་ཏེ་བསམ་པ་ངེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་ན་ནི་ལྡན་པར་
འགྱུར་རོ། །

མི་དགེ་བཅུ་འདི་དོ་བོ་བཤད་པ།

བཞི་པ་དོ་བོ་བཤད་པ་ནི།

སློག་གཅོད་པ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ། །མ་ནོར་བར་ནི་གཞན་གསུང་པའོ།

སློག་གཅོད་པ་ནི་འདི་བསུད་དོ་སྦྱམ་དུ་བསམས་བཞིན་དུ་གསོད་པ་དང་། མ་
ནོར་བར་གསོད་པ་དང་། གཞན་བསུད་པའི་ཡན་ལག་གསུམ་དང་ལྡན་པས་གསོད་པའོ།
བསམས་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་གཅེར་བུ་པ་དག་བསྐྱེད་པར་མ་བསམས་ཀྱང་མེ་ལ་
རེག་ན་འཆིག་པ་ལྟར་མ་བསམས་པར་རྐང་པའི་འོག་དུ་སློག་ཆགས་ཤི་བ་དང་། སེམས་
ཅན་གྱི་བསམ་པ་མེད་པ་ཤིང་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའང་སློག་གཅོད་པའི་ཉེས་པ་དང་ལྡན་
ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་སྤངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གསོད་པའི་བསམ་པ་མེད་པར་འཆི་བའི་རྐྱེན་བྱས་པ་
ཙམ་གྱིས་སློག་གཅོད་པར་འགྱུར་ན་པ་མ་རྣམས་སུ་དང་བུ་མོ་ཤི་བ་ན་སློག་གཅོད་དང་

ལྷན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཆི་བའི་རྒྱ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་
དུ་སྒྲན་པ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲན་སྟུང་ཉེས་པ་དང་། ཡོན་བདག་ནམས་ཀྱིས་བསོད་སྟོམས་སྤུལ་
བ་ན་གསོལ་བྲགས་ཏེ་གསུང་དེ་ཤི་ན་སྒྲན་པ་དང་ཡོན་བདག་ནམས་ཀྱང་སྟོག་གཅོད་པ་
དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་གསོད་པའི་བསམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བསམས་བཞིན་དུ་ཞེས་སྟོས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས།
རྒྱ་ལྷས་སྟོག་གཅོད་པ་བྱས་ཀྱང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་གོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ལམ་དུ་
ཞུགས་པ་ན་མི་ཤེས་པས་སྟོག་ཆགས་སྤྲོ་མོ་དང་གྲོག་སྦྱར་ལ་སོགས་པ་སྟོག་དང་བྲལ་བར་
བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་མཆོན་ཆ་གཟས་པ་ལས་བསམ་པ་དང་མི་ལྷན་པ་གཞན་ལ་ཕོག་
སྟེ་དེ་སྟོག་དང་བྲལ་བ་དང་། བྲན་པ་ལ་སྒྲན་པ་ཕན་པར་འདོད་པས་ཉེས་པར་མ་མཐོང་
སྟེ་སྒྲན་བྱིན་པ་ལས་དེ་ཤི་བ་དང་། མས་བྱ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་བརྟེན་པ་ལས་དེ་སྟོག་དང་
བྲལ་བ་དང་། མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་སྟོག་ཆགས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལྷང་བ་སྟེ་རྒྱ་དེ་ལྷས་་
སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞོར་བར་བསད་པ་དང་བདག་བསད་པས་ནི་སྟོག་གཅོད་པའི་སྦྱོར་
བ་ཅམ་དུ་འགྱུར་གྱི་དངོས་སྤྱི་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་ལ་བསམས་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་དང་། གཉེས་པ་ལ་རྟོགས་པ་ན་ལྷས་གཞན་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟོག་ཅེས་བྱ་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷས་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུག་པའི་རྒྱང་དང་
ནམ་ཤེས་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་རྟོད་དང་ནམ་ཤེས་རིས་མཐུན་པར་གནས་པ་དང་སྟོག་གི་
དབང་པོ་ནམས་ལ་ཅི་རིགས་པར་སྟོག་ཅེས་བྱ་ལ་དེ་དག་གཅོད་པའི་ཕྱིར་སྟོག་གཅོད་
པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། གང་ཆེ་ཆེ་དང་རྟོད་ནམ་ཤེས། །འདི་དག་གིས་ནི་ལྷས་
འདོར་ཞིང་། །པོར་བས་དེ་ཆེ་འདུག་པ་ནི། །རི་ལྟར་ཤིང་ལ་སེམས་མེད་བཞིན། །ཞེས་
གསུངས་སོ། ། (ཐེ་ཆོམ་ཟ་ནས་གང་ཡིན་བསད་སྟུང་ནས་བསད་ན་འང་དངོས་ཡོད་དོ།)

མ་བྱིན་ལེན་པ་གཞན་གྱི་ནོར། །མཐུ་དང་འཇམ་བུས་བདག་གིར་བྱེད། །

མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བདག་གིར་བབྱང་བའི་ཚོར་དབང་གིས་
འཕྲོག་པའི་མཐུ་དང་མ་ཆོར་བར་འཇབ་བྱས་བདག་གིར་བྱེད་པའོ། ། (རྩལ་མཛོན་དུ་གྱུར་
པ་ལ་ཐོབ་སློབ་སྦྱིས་པ་ན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་རོ།) འདིར་ཡང་བསམས་བཞིན་དུ་མ་ཚོར་བར་ཞེས་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མ་བསམས་པར་བདག་གི་ཚོར་གྱི་གསེབ་དུ་གཞན་གྱི་ཚོར་སྤངས་པ་ལ་
ནི་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོར་བར་གཞན་གྱི་ཚོར་སྤངས་པ་ནི་སྦྱོར་བའི་ཉེས་པར་
འགྱུར་གྱི་དངོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀོར་སྟོགས་པ་དང་གཏེར་བྱས་པ་(དང་ནི་བའི་ཚོར་སྤངས་ན་གང་
ལས་མ་བྱིན་ལེན་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན།)ལས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱིས་བདག་དུ་
མ་གབྱང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀོར་ནི་སངས་རྒྱས་དང་མཆོད་
རྟེན་གྱི་སྤངས་མ་དག་གིས་བབྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཏེར་ནི་ཡུལ་གྱི་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་
བབྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཤི་བའི་ཚོར་སྤངས་པ་ནི་བྱིམ་པ་ཡིན་ན་ཉི་དུ་ནམས་ཀྱིས་བབྱང་བའི་ཕྱིར་དང་།
རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་བབྱང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་མ་བྱིན་པར་ལེན་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལའང་དང་པོ་ཐ་མའི་ཆོག་འཕམ་གསོལ་བའི་ལས་བྱས་ན་
མཆོམས་ནང་དེའི་དགེ་འདུན་ལས་མ་བྱིན་ལེན་དུ་འགྱུར་ལ། མ་བྱས་ན་ནི་སངས་རྒྱས་
གྱི་སློབ་མ་ཐམས་ཅད་ལས་མ་བྱིན་ལེན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལུང་གོས་གྱི་གཞི་ལས། གསོལ་
བའམ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མ་བྱས་པའི་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་རྟེན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་སློབ་མ་
ཐམས་ཅད་དབང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བགྲོད་མིན་འགྲོ་བ་འདོད་པ་ཡིས། །ལོག་པར་གཡེམ་པ་ནམ་པ་བཞི།།

བགྲོད་པར་བྱ་བ་མིན་པ་ནམ་པ་བཞིར་འགྲོ་བ་འདོད་པ་ཡིས་ལོག་པར་སྦྱོད་པའི་

ཕྱིར་འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བགོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་།
ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་བགོད་པའོ། །དེ་ལ་
དང་པོ་ནི་གཞན་གྱིས་བབྱང་བའི་བྱད་མེད་རྣམས་དང་མ་དང་བྱ་མོ་དང་པ་མ་དང་བདུན་
རྒྱད་དུ་འབྲེལ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དགེ་སྦྱོང་མ་རྣམས་ནི་ཡུལ་གྱི་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་
བབྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞོན་ནུ་མ་རྣམས་ནི་གང་ལ་བྱིན་པ་དེ་ལས་དང་། བྱིན་པ་མེད་
ན་དེའི་པ་མ་དང་མིང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤང་བ་གཞན་མེད་ན་ཐ་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་ལྟོས་
ནས་ཀྱང་དེས་ཡོངས་སུ་བབྱང་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་བབྱང་བའི་ནང་དུ་གཏོགས་སོ། །
རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་དང་། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ནི། སྦྱོང་བ་དང་མ་
ནིང་དང་དུད་འགོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བགོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཁ་དང་བཤང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཆའི་སྟོ་གཞན་དུ་སྟོ་ལ་བ་སྟེ། དེ་
དག་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུང་མ་ཡིན་ཡང་འདོད་ལོག་དུ་འགྱུར་ན་གཞན་ལ་ལྷ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས། དེ་ལ་ཆོད་ནི་ལན་ལྗེའི་བར་དུ་བྱེད་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལྷག་པ་ནི་ཆོད་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བས་ལན་ལྷ་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་
པའི་ཆོད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཆོད་ལས་ལྷག་པ་
ན་དུས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་དུས་མ་ཡིན་པར་འདུས་པར་ཡང་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི་སྤང་བ་དང་བཅས་པ་དང་། སྦྱོང་བོ་མང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། གང་
དུ་དེ་ལ་གཞོད་པའི་ས་སྟོགས་འབར་འབྱར་ཅན་དང་སྤྲུལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཆོད་
ཉིན་དང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། རང་གི་པ་མ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དང་སྦྲུམ་མ་དང་། དགེ་
སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་དྲུང་དུ་སྦྱོད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རང་གི་རྒྱུང་མ་ལ་སྦྱོད་པའང་ལོག་
གཡེམ་དུ་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ནི་སྦྱོང་མ་དང་ནུ་ཞོ་འཕྱང་བ་དང་འཁྲིག་པ་སྦྱད་དུ་མི་རུང་བའི་ནད་གྱིས་

ཐེབས་པ་དང་ཐུང་ན་གྱིས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཉིན་པར་དང་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པའི་
དུས་ཏེ་དེ་དག་ཏུ་རང་གི་ཚུང་མ་ཡིན་ཡང་འདོད་ལོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཡང་མ་ནོར་
བར་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རོར་བ་ལ་ནི་དེའི་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། (རབ་བྱུང་ཡིན་ན་
པམ་པར་འགྱུར།) དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་ཚུང་མ་ལ་རང་གིར་འདུ་ཤེས་ནས་སྤྱད་པ་ལ་ནི་འདོད་
ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་གཞན་གྱི་ཚུང་མ་ལ་གཞན་ཞིག་གི་ཚུང་མར་འདུ་ཤེས་ཏེ་
སྤྱད་ནའང་འདོད་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་ནོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྡོན་གྱི་སློབ་
དཔོན་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བྱད་པར་ལ་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་བར་གྱུར་ཀྱང་སྤྱིར་གཞན་གྱི་ཚུང་མར་
འདུ་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བས་སྦྱོར་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་འང་རྫོགས་པར་སྤྱད་
པའི་ཕྱིར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྦྱོར་བའི་ཆེ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་དངོས་
གྱི་ཆེ་གཞན་ལ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་ཏེ་དཔེར་ན་སྟོག་གཅིད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་
ལྷགས་སྲ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ལྷས་ཀྱི་ལས་གསུམ་མོ། །

རྩན་ཆིག་འདུ་ཤེས་གཞན་སྦྱར་བའི། ཆིག་དོན་མངོན་པར་གོ་བ་འོ།

རྩན་གྱི་ཆིག་ནི་སྦྱ་བ་པོ་རང་གིས་དོན་སྦྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་པ་རོལ་པོ་འདུ་
ཤེས་གཞན་དུ་བསྦྱར་བའི་བསམ་པས་མི་བདེན་པ་སྦྱས་པས་ཆིག་དེའི་དོན་མངོན་པར་གོ་
བ་འོ། །འདིར་ཡང་བསམས་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་མ་ནོར་བར་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མ་
བསམས་པ་དང་ནོར་བ་ལ་དངོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆིག་དོན་མངོན་པར་གོ་བ་འོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྲ་མ་ལ་སོགས་པ་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་འོ། །

(མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཐོས་མ་ཐོས། རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་ཤེས་མ་ཤེས། རི་བཞིན་སྦྱ་བ་འཕགས་
པ་ཡི། ཐ་སྙད་འདོད་པ་བྱིས་པ་ཡིན། ཞེས་སོ།) འོ་ན་བརྒྱད་ཆན་བརྒྱད་པའི་མདོ་ལས། འཕགས་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་དང་འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་དེ་བརྩ་དྲུག་བཤད་པ་ལ་
མཐོང་བ་ཐོས་པ་དང་རྟོགས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མ་མཐོང་བར་སྦྱ་བ་ལ་སོགས་བཞི་

དང་། མ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྲ་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ནི་
བྱིས་པའི་ཐ་སྟད་དེ་རྩྱ་དུ་འཇུག་རོ། །མཐོང་བ་ལ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྲ་བ་བཞི་
དང་། མ་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྲ་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ནི་འཕགས་པའི་ཐ་
སྟད་དེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཉིད་གང་
ཞེ་ན།

མིག་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། །གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་གང་དེ།

མཐོང་ཐོས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། །རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ་རིམ་བཞིན་བཤད།

མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཤད་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣ་
བའི་རྣམ་ཤེས་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཤད་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཤད་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་དང་སྒྲེ་དང་ལྷུས་ཀྱི་
རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཤད་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་རིམ་
པ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་གསུམ་ནི་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་
རྣམ་སྒྲིན་འབྱེན་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར་ཤི་བ་དང་འདྲ་བར་རྒྱས་པ་རྒྱུད་བས་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། རྟོགས་པའི་སྒྲ་ནི་ཤི་བར་ཡང་འདྲེན་པའི་བྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཤི་བའི་རོ་ལ་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་རྗེས་སུ་མི་འདུག་ལ་ལུང་
མ་བསྟན་རྗེས་སུ་འདུག་པ་ལྟར་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་ཤི་བ་དང་
འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གང་གིས་ཤེས་ཤི་ན། ལུང་དང་རིགས་
པ་ལས་ཏེ། དེ་ལ་ལུང་ནི་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མཆོད་བྱེད་ཀྱི་མ་ཅན་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས།
མཆོད་བྱེད་མ་ཅན་རི་སྟམ་དུ་སེམས་གཟུགས་གང་དག་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་གིས་མ་མཐོང་སྟེ་
སྟོན་མ་མཐོང་ཞིང་མི་བཟླ་ལ་ཁྱོད་ནི་འདི་སྟམ་དུ་བཟླ་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་འང་མི་སེམས་

ན་གཞི་དེ་ལས་ཁྱོད་འདུན་པའམ། འདོད་ཆགས་སམ། འདོད་པའམ། དགའ་བའམ།
ཆགས་པའམ། འཆུམས་པའམ། ལྷག་པར་ཆགས་པ་སྦྱེའམ། བཅུན་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྲ་དང་རི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་ཀྱི་བར་ལ་ན་བ་དང་སྦྲ་དང་
ལྷེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ལའང་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས་མདོར་བསྡུ་བའི་
ཕྱིར་མཆོད་བྱེད་ཀྱི་མ་ཅན་ཁྱོད་འདི་ལ་མཐོང་ནའང་མཐོང་བ་ཅམ་དུ་འགྱུར་ལ། ཐོས་པ་
དང་། རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་ནའང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། མིག་དང་། རྣ་བ་དང་ཡིད་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གསུམ་ནི་རང་གི་མིང་གིས་
བསྟན་པས་རྟོགས་པའི་སྒྲས་རིའ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གཟུང་བར་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རིའ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
དག་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་ནི་མ་གཏོགས་ལ་རྟོགས་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བ་རྣམས་འདོད་དོ། །

སློབ་དཔོན་འདུན་བཟང་ན་རེ་གང་ཞིག་རང་གི་དབང་སོ་དང་ཕྱད་པ་དེ་ནི་རྟོགས་
པ་ཡིན་ལ་དབང་སོ་གསུམ་སོ་འདི་དག་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་དང་ཕྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
ཟེར་རོ། །སློབ་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དག་ནི་མདོའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལྔ་སོ་དེ་དག་
དབང་སོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མདོན་དུ་བྱས་པ་ནི་མཐོང་བའོ། །པ་རོལ་
ལས་འོངས་པའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དུག་ཅར་ཤེས་པ་ནི་ཐོས་པའོ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་
མི་འཁྲུལ་པའི་རིགས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་ནས་ཡུལ་དུག་རྟོགས་པ་ནི་རྟོགས་པའོ། །ཡིད་
ཀྱི་མདོན་སུམ་དུ་འགྱུར་པ་བསྒྲེམས་ནས་རྟོགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་ཅམ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའི་སྦྱག་
མི་སྦྱག་ཏུ་བདེན་པ་དང་མཆོན་མར་བཟུང་བར་མི་བྱ་བ་འདི་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་
དོ། །སློབ་ཀྱི་ནལ་འཁྱོར་སྦྱོད་པ་པའི་སློབ་དཔོན་གཞན་དག་ནི་མིག་ཁོ་ནས་མདོན་སུམ་

དུ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐོང་བའོ། །རྩ་བས་ཐོས་པ་དང་པ་རོལ་ལས་འོངས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ནི་ཐོས་པའོ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསམས་པ་གང་ཡིན་པ་རྟོགས་པའོ། །
བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པས་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་འཇིག་རྟེན་
པའི་མཉམ་གཞག་གིས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་ལུགས་སྔ་མ་ལྟར་ན་ཡུལ་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་
རྟོགས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་ཤིང་ཆོས་ལ་ནི་མཐོང་བ་མ་གཏོགས་
པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་ལ། ལུགས་བྱི་མ་ལྟར་ན་ཡུལ་དྲུག་ཅར་ལ་ཡང་སོ་སོར་ཅི་རིགས་
པར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་བཞི་འདོགས་པའི་བྱིར་དྲི་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་ཐ་
སྙད་འདོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཉེས་པ་འང་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་སོག་གཅོད་ལུས་ཀྱི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དང་
ངག་གིས་ཀྱང་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དང་སྟོང་ཁྲོས་པས་དན་དྲ་ཀའི།
༡༥འོན་པ་ཇི་ལྟར་སྟོངས་པར་འགྱུར། ཞེས་བྲིས་བདག་ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་མདོ་ལས། དང་
སྟོང་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་རབ་དུ་ཁྲོས་པས་དན་དྲ་ཀ་དང་ཀ་ལིང་ཀ་དང་མ་ཏར་ཀའི་དགོན་
པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཤི་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། གཉིས་པ་ནི་གཞན་ལ་བསྐྱོན་ནས་གསོད་
པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྩུན་ངག་གི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དང་ཡིད་
ཀྱིས་ཀྱང་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཡོད་པ་ལ་ལུས་ཀྱིས་མེད་པའི་བཟླ་བྱེད་པ་ལ་
སོགས་པའི་བྱིར་དང་། གཉིས་པ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ན་ལྟར་བ་ཡོད་ལ་
དན་བཞིན་དུ་མི་མཐོལ་ན་དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩུན་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདུལ་བ་འཇིན་
པས་ཅི་འདི་ལ་ཁྱོད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དྲིས་པ་
ན། གལ་ཏེ་དགོ་སྟོང་འགའ་ཞིག་ལྟར་བ་ཡོད་བཞིན་དུ་འཆགས་པར་མི་བྱེད་པར་ཅང་མི་

སྤྱི་བར་འདུག་པར་བྱེད་ན་རྩལ་དུ་སྤྱི་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་མེད་ཀྱང་སྟོག་གཙོད་དང་རྩལ་དུ་སྤྱི་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་དུ་སྤྱི་
བ་རྣམས་ཟེར་རོ། །

སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འོ་ན་དང་སྟོང་གི་ཡིད་ཁྱོས་པ་དང་གསོ་སྦྱང་གི་རྩལ་ལ་དེའི་ཆེ་
རིག་བྱེད་མེད་ན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པའི་རིག་བྱེད་མ་
ཡིན་པ་ནི་ངེས་པར་རིག་བྱེད་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡིད་གྱིས་སྟོག་གཙོད་དང་
རྩལ་གཉིས་ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་བྱེ་བྲག་
དུ་སྤྱི་བས་ལན་གདབ་དགོས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདི་ལ་སྟོབ་དཔོན་འདུན་བཟང་དང་
སྟོང་ཁྱོས་པ་དང་གསོ་སྦྱང་གི་ཆེའང་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། དང་
སྟོང་ལ་དད་པའི་མི་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་གང་གིས་དང་སྟོང་དེ་དག་ལ་ལས་ཀྱི་ལམ་སྟེ་
བར་འགྱུར་བ་སྟེ་བོ་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་། དང་སྟོང་རང་
ཉིད་ལའང་གཞན་ལ་ཁྱོས་པ་ན་ལུས་ངག་གི་གཡོ་བ་དམོད་པ་འདོར་བ་ལ་སོགས་པའི་
ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་རྩལ་ཟད་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་ཆེའང་མ་
དག་བཞིན་དུ་ཅང་མི་སྤྱི་བས་བདག་ཉིད་དག་པར་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་
མ་དག་པ་ཞིག་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འདུག་པར་བྱེད་ཅིང་འདུག་པར་བྱེད་རང་གི་སྦྱོད་
ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་ལ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་རྩལ་ཟད་སྤྱི་བར་བྱེད་ན་དེ་ཉིད་འདིའི་རིག་བྱེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་ལ། གཞན་དག་ནི་དེ་
དག་ལ་རིག་བྱེད་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་འདོད་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་རིག་བྱེད་
ལ་རག་ལས་པར་ངེས་པའང་མེད་དེ་དཔེར་ན་ལྷ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་མོད་
ལ་རིག་བྱེད་མེད་ཀྱང་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་སྟེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་དགོ་བའི་རིག་བྱེད་
མ་ཡིན་པའང་འགའ་ཞིག་རིག་བྱེད་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བ་སྟེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་ཀྱི་གཏན་

ཆོགས་དེ་མ་ངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ཡང་ངག་གིས་བསྒྲོས་ཏེ་སྟོག་བཅད་པ་དང་ལུས་ཀྱིས་བརྟ་བྱས་ཏེ་རྩལ་བྱས་
ཀྱང་དངོས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ལུས་དང་ངག་ཁོ་ནའི་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རིམ་པ་ལྟར་ལུས་ངག་གི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་
པོའི་སྤྱི་འཆད་དོ། །

སྤྲུལ་པ་རྣམས་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོག་

སྤྲུལ་པ་རྣམས་པོ་དག་དབྱེ་ཞིང་མི་མཛུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཆོག་རྩལ་བ་ལྟེ་ཆོག་དོན་མཛོན་པར་གོ་བ་དང་མ་ཞོར་
བ་ཞེས་འདྲིར་ཡང་སྒྱུར་རོ། དེ་ལ་བདེན་པ་བརྟོག་ན་སྤྲུལ་པ་ཅན་དང་མི་བདེན་པ་སྐྱུས་ན་
རྩལ་དང་གཉིས་ཀར་འགྱུར་རོ། །

ཆོག་རྩལ་པོ་ནི་མི་སྟན་པ།

ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཆོག་རྩལ་པོ་ནི་མི་སྟན་པ་བརྟོག་པའི་ངག་
ལྟེ་དེ་ཡང་པ་རྣམས་ལ་སྐྱུས་ཤིང་དེས་ཀྱང་དོན་མཛོན་པར་གོ་ལ་གང་ལ་སྐྱུས་པར་འདོད་པ་དེ་
ཉིད་ལ་མ་ཞོར་བར་སྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོག་རྩལ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །

ཉོན་མོངས་ཅན་གྱུ་ལ་པ་ཉིད། །གཞན་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉོན་མོངས་།

ཁ་གསལ་གྱི་དང་སྒྲོས་གར་བཞིན། །བསྟན་བཅོས་ངན་བཞིན་.....

སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་རྩལ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་
ཀུན་ནི་ངག་གྱུ་ལ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྩལ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གའང་གྱུ་ལ་པ་ཡིན་
མོད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཆེ་བས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གི་ཡིན་

ནོ། །སྒོན་གྱི་སྒོབ་དཔོན་གཞན་དག་ནི་དག་གི་ལས་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་
ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དག་ཀྱལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
ཏེ། །དཔེར་ན་དགེ་སློང་ལོག་འཆོ་ཅན་ཁ་གསལ་སྒྲ་བ་དང་། ཆགས་པས་སྒྱ་ལེན་པ་དང་
སྒྲོས་གར་མཁན་དག་གཞན་མགྱ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དག་ཀྱལ་གྱི་ཆོག་འདོན་པ་བཞིན་
དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་བ་ལ་ཞེན་ནས་དེའི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་ལ་ཁ་ཉོན་བྱེད་པ་དང་དེ་
བཞིན་དུ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲེ་སྒྲགས་འདོན་པ་དང་། འདུ་འཛིན་
གཏམ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་ནའང་དག་ཀྱལ་ཡོད་པར་
འགྱུར་ཏེ། སྒྱ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷ་ན་དེའི་ཆེ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟངས་པ་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་པའི་སྒྱ་ལེན་གྱི་
སྒྲེ་སྒྲགས་དང་ལྷན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེའི་ཆེ་ནའང་སྒྱ་དང་བག་མ་གཏོང་
ལེན་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཡོད་པས་དག་ཀྱལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་(ལ་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མེད་པས།)ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་ནི་དག་གི་ལས་
བཞིའོ། །

.....བནབ་སེམས་ནི། །ལོག་པས་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས།།

བནབ་སེམས་ནི་པ་རོལ་པོའི་དེ་བདག་གི་ཡིན་པར་གྱུར་ཀྱང་ཅི་མ་རུང་སྟམ་
ནས་མཐུའམ་འཇབ་བུའམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ལོག་པ་མི་རིགས་པས་བདག་གིར་
བྱེད་འདོད་པས་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས་པའོ། །སྒོབ་དཔོན་གཞན་ནི་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་
པའི་སྤྲེད་པ་ཐམས་ཅད་བནབ་སེམས་ཡིན་ཏེ། ཚུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོའི་མདོ་ལས་སྒྲིབ་
པ་ལྷ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དེ་

འཇིག་རྟེན་ན་བརྒྱུ་སེམས་སྤངས་ཏེ་བརྒྱུ་སེམས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ལན་མང་
དུ་གནས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་ན་གཞོད་སེམས་དང་། ཟུགས་པ་དང་གཉིད་དང་། རྟོན་པ་
དང་འཁྱོད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་སྤངས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཁ་ཅིག་
ན་རེ་དེ་ལྟ་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དང་བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟན་པ་ལའང་བརྒྱུ་སེམས་ཀྱི་ལས་
ཀྱི་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་དུ་འོང་བས་འདོད་མེད་ཐམས་ཅད་བརྒྱུ་སེམས་ཡིན་
ཡང་དེའི་བྱེ་བྲག་ལོག་པས་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས་པ་ཁོ་ན་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་གྱི་བརྒྱུ་
སེམས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་སྤྱད་ཆེ་འོང་བསྐྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། ཞེས་ཟེར་རོ། ཉེས་ཕྱིར་བཤད་པ་སྔ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞོད་སེམས་སེམས་ཅན་ལ་སྤང་བ།

གཞོད་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྤང་བ་སྟེ་གཞོད་པར་ཞུགས་པའོ། །

དགེ་དང་མི་དགེ་མེད་ལྟ་བུ། ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་.....

ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་རྩ་ལས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་
པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། སྦྱོན་པ་མེད་དོ། མཆོད་སྦྱོན་མེད་དོ།
སྦྱོན་སྟེག་མེད་དོ། ལེགས་པར་སྦྱད་པ་མེད་དོ། ཉེས་པར་སྦྱད་པ་མེད་དོ། ལེགས་པར་
སྦྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྦྱད་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་པར་སྦྱོན་པ་མེད་དོ། འཇིག་
རྟེན་འདི་མེད་དོ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དོ། མ་མེད་དོ་པ་མེད་དོ། སེམས་ཅན་རྩལ་
ཏེ་སྦྱེ་བ་མེད་དོ། འཇིག་རྟེན་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་རྩ་ལས་དང་འབྲས་བུ་
དང་འཕགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། ཉེ་ལ་སྦྱོན་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་
ནས་ཉེས་པར་སྦྱད་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་དང་། མ་མེད་དོ། པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་རྣམས་
ནི་རྩ་ལས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལེགས་པར་སྦྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྦྱད་པའི་

ལས་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནས་སེམས་ཅན་རྩལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་
མེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་ནི་འབྲས་བྱ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་དག་
བཅོམ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་འཕགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པས་གསུམ་ཆར་
ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པར་ནི་མཆོན་པའི་དོན་དུ་དང་པོ་ཙམ་ཞིག་
བསྟན་པར་བྱ་དོ། །

.....འདི་ལ། །གསུམ་ལམ་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན།།

དེ་ལྟར་མི་དགེ་བ་བརྩུར་གསུངས་པ་འདི་ལ་བརྟུན་སེམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་
ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཀྱི་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་
དག་གི་དབང་གིས་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་པ་འཇུག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ལུས་ངག་གི་ལས་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ཀྱན་ནས་སྦོང་བའི་སེམས་པའང་བདུན་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྟུན་སེམས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་བརྩུ་པོ་
ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་དང་མཇུག་ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྦྱོར་
བ་ནི་དངོས་དེའི་དོན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། མཇུག་ནི་དངོས་དེའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་འཇུག་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྐྱུས་ནས་ནི། དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་
ཀྱི་ལམ་ནི་བརྩུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པས་འདིར་ཆེ་ལོང་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་
མི་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྤེལ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་བརྟུན་སེམས་ལ་སོགས་པ་ལས་སུ་འདོད་
པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ནི་དེ་དག་བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོའི་ལས་དང་ལམ་ཡིན་པའམ། ཡང་
ན་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་འདྲིན་པས་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ལམ་ཡང་
ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་ལོག་ལྟའི་བྱེད་པ་བསྟན་པ་ན།

མེད་པར་ལྟ་བུ་ཆ་བ་གཅོད། །འདོད་གཏོགས་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས།།

ལས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ནི་སེམས་མེད་པར་ལྟ་བ་ཆེན་པོའི་ཆེན་
པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི་དགེ་བའི་ཆ་བ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་བསྟན་
བཅོས་ལས། མི་དགེ་བའི་ཆ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། མི་དགེ་བའི་ཆ་བ་
གང་དག་གིས་དགེ་བའི་ཆ་བ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་། །འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་ན་དང་པོ་ཉིད་དུ་སྤོང་བ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
ན། དེ་ནི་ལོག་ལྟས་མི་དགེ་བའི་ཆ་བ་ཀུན་ནས་བསྐྱང་ལ་དེས་དགེ་ཆ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དེ་
སྐད་དུ་བཤད་དེ་དངོས་སུ་མེས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཆོམ་རྒྱན་པས་གྲོང་བསྐྱེད་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
བཞིན་ནོ། །དགེ་བའི་ཆ་བ་གང་གཅོད་ཅེ་ན། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་
རྣམས་ཏེ། དགེ་བ་གཅོད་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་གོང་མ་
གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པའི་སྦྱོར་བྱུང་གི་དགེ་བ་ནི་ལོག་ལྟ་ཆུང་
དུ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ཉམས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་གདགས་པ་ལས། གང་གིས་བསམས་བཞིན་དུ་པ་དང་མ་སྟོག་དང་ཕྲལ་
ནས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་ལོག་པར་ལྟ་ཞིང་
འགྲོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྦྱེད་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་ན་གང་ཟག་འདིས་ཁམས་གསུམ་པའི་
དགེ་བའི་ཆ་བ་རྣམས་ཀུན་དུ་བཅད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་དང་ཞེ་ན། དེ་
ནི་རྒྱུད་དེ་དེའི་སྦོད་མ་ཡིན་པས་ཁམས་གསུམ་པའི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་ཐག་སྤྲིང་བ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལོག་ལྟ་ཇི་ལྟ་བུས་ཤེ་ན།

རྒྱ་དང་འབྲས་ལ་སྐྱར་འདེབས་པས།།

ལེགས་པར་སྤྲད་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྲད་པ་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱུ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་
དང་ལེགས་པར་སྤྲད་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྲད་པའི་ལས་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་
མེད་དོ་ཞེས་འབྲས་བྱ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྷས་གཅོད་དོ། །སྒྲིན་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་
ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བར་ཆད་མེད་པ་
དང་ནམ་གྲོ་ལ་གྱི་ལམ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་ཡང་ཟག་བཅས་སྤྲུག་
ཀྱན་ལ་དམིགས་པ་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པའི་ཁམས་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ནས་གཅོད་ཀྱི་ཟག་
མེད་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པ་དང་སྐལ་པ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ལ་དམིགས་པས་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་མིན། །བདག་གིར་མ་བྱས་གཉེན་པོའི་ཕྱིར། །
ཞེས་འབྱུང་བས་ཟག་མེད་དང་སྐལ་པ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྷ་ནི་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་ཀྱི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པ་མེད་པས་སྟོབས་རྒྱུ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་དགེ་ཆ་གཅོད་པ་
མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དགེ་ཆ་ཇི་ལྟར་ཆད་ཅེ་ན།

ཀྱན་གྱིས་རིམ་གྱིས་མིའི་ནང་དུ།

བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱབ་ནམས་ནི་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་སྐལ་པ་མཉམ་མི་
མཉམ་གྱི་ཁམས་ལ་དམིགས་པ་དང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྷ་ཀྱན་
གྱིས་གཅོད་དོ་ཞེས་བཟྍ་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དགེ་ཆ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་
ཆད་པར་འཇུར་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ན་མཐོང་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགུ་
ཅར་ཡང་ཅིག་ཅར་སྤོང་བ་བཞིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལོག་ལྷ་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་
དུ་ལ་སོགས་པ་དགུས་དགེ་ཆ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགུ་རིམ་གྱིས་གཅོད་དེ་སྒྲིམ་
ལམ་གྱིས་སྒྲིམ་སྤང་སྤོང་བ་བཞིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་ལས། སྤུ་མོ་

དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཐུར་པའི་དགེ་བའི་ཙ་བ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་ཙ་བ་རྣམས་ཀྱན་
ཏུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་འདོར་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། གང་དག་མེད་
པས་དགེ་བའི་ཙ་བ་ཀྱན་ཏུ་ཆད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་
འདི་ལེགས་པར་བྲངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། (ཁ་ཅིག་མཐོང་ལམ་ལྟར་སྟན་ལས་མ་ལངས་
བར་སྟོད་པར་འདོད་ཀྱང་ལངས་ནས་ཀྱང་མི་འགལ་ལ། སུར་སྟོམ་པ་སྟོང་ལ་བྱིས་དགེ་ཙ་གཙོད་ཟེར་ཡང་སྟོམ་པ་སེམས་
གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་བཏང་བས་དེ་ཡང་གཏོང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།) གང་ཏུ་གཙོད་ཅེ་ན། འདོད་
པའི་ཁམས་སུ་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་མིའི་ནང་ཏུ་གཙོད་ཀྱི་ངན་སོང་བ་དང་ལྟན་རྣམས་སུ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། ངན་སོང་བ་ནི་དགེ་སྤྱིག་གི་བསམ་པ་མི་བརྟན་པའི་བྱིར་དང་། ལྟན་རྣམས་ནི་
ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་ཏུ་ཐུར་པའི་བྱིར་རོ། ། དེ་ཡང་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྟན་ཏུ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། སྤྱིག་པའི་བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ཁོ་ནར་གཙོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་པ་ཐམས་ཅད་པས་ཉུང་ན་དབང་པོ་བརྒྱད་
དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་པ་དང་རྒྱབ་གྱི་བ་ལང་སྟོད་པའང་དེ་དང་
འབྲའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། ། དབང་པོ་བརྒྱད་ནི་ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་
དང་ལུས་དང་སྟོག་དང་ཡིད་དོ། ། དད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལོག་ལྟ་སྦྱེས་པ་ལ་ཆད་པའི་བྱིར་
དང་། སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་མི་ལྟན་པ་དང་། རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དང་ཞར་
བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པའང་མི་ལྟན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །

གང་ཟག་གང་གིས་གཙོད་ཅེ་ན།

སྦྱེས་པ་བྱད་མེད་གྱིས་གཙོད་དོ། ། ལྟ་སྦྱད་དེ་ནི་མི་ལྟན་པའོ།

སྦྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་གྱིས་གཙོད་ཀྱི་བཅ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་པ་

མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་འདུན་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་ཞན་པས་བྱད་མེད་ཀྱིས་མི་
གཙོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟན་བཙོས་ལས། གང་མོའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་
དེ་ངེས་པར་དབང་པོ་བརྟུན་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱིས་
པ་དང་བྱད་མེད་དེ་ཡང་བསམ་པ་གཡོ་བའི་ཕྱིར་སྤྲོད་པ་སྦྱད་པས་མ་ཡིན་གྱི་སྡིག་པའི་
བསམ་པ་བརྟན་པ་དང་། སྡིག་པ་འཆབ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་སྦྱད་པས་ཡིན་ནོ། །
དགེ་རྩ་ཆད་པ་དེ་ནི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་དང་མི་ལྷན་ཞིང་མ་ཐོབ་པ་སྦྱིས་པའོ། །

མཆེམས་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་ལྟ་བུས། །མཆེམས་མེད་བྱེད་པ་འདི་ལ་མིན།།

དགེ་རྩ་ཆད་པ་དེ་ཉིང་མཆེམས་སྦྱོར་བ་ནི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྦྱིས་པའམ་
ལས་འབྲས་ཡོད་པར་ལྟ་བའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་སོ། །གང་དག་མཆེམས་མེད་པ་བྱེད་
པའི་དགེ་རྩ་ཆད་པ་དེ་དག་ནི་ཆེ་འདི་ལ་དགེ་རྩ་ཉིང་མཆེམས་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
ལས། གང་ཟག་འདི་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཉིང་མཆེམས་
སྦྱོར་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདི་ནི་ངེས་པར་དཔུལ་བ་དག་ཏུ་སྦྱེ་བའམ་འཆི་
འཕོ་བ་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཉིང་མཆེམས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལ་དཔུལ་བར་སྦྱེ་བ་ནི་དཔུལ་བའི་བར་དོའོ། །འཆི་བ་ནི་དཔུལ་བ་ནས་འཆི་བ་
འོ། །དེས་ན་མཆེམས་མེད་མ་བྱས་པའི་ནི་ཆེ་འདི་ཉིང་ལ་མཆེམས་སྦྱོར་བའང་ཡོད་དོ་
ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གང་ཞིག་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཙོད་པ་དེ་ན་འཆི་
བ་ན་ཉིང་མཆེམས་སྦྱོར་ལ། གཞན་གྱི་སྤྲའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཙོད་པ་ནི་སྦྱེ་བ་ན་སྦྱོར་རོ། །དེ་
བཞིན་ཏུ་རང་གི་རྟོག་གའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཙོད་པ་དང་གཞན་ལས་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
གཙོད་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གང་ཞིག་བསམ་པ་ཉམས་པས་དགེ་རྩ་གཙོད་པ་དེ་ནི་
ཆེ་འདི་ལ་ཉིང་མཆེམས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ལ། །བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀ་ཉམས་པས་
དགེ་རྩ་གཙོད་པ་དེ་ནི་ལུས་ཞིག་ནས་ཉིང་མཆེམས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་བསམ་པ་

ཉམས་པ་ནི་ལོག་ལྟ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། བསམ་པ་དང་སྒྱུར་བ་ཉམས་པ་ནི་ལོག་ལྟ་
མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་མཆམས་མེད་གཉིས་ཀ་བྱས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལོག་ལྟ་སྒྲིམ་པའི་
ལྟ་བ་ཉམས་པ་དང་། ལོག་ལྟ་འདྲ་སྒྲིམ་ལ་མཆམས་མེད་ཀྱང་བྱས་པའི་ལྟ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་
(གཉིས་ཀ)ཉམས་པའང་རབ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་དང་རང་སྟོབས་དང་གཞན་སྟོབས་
ཀྱིས་ཉམས་པ་ནི་སྤྲ་མ་ཁོ་ནའི་རྣམ་གངས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདིར་དགེ་ཚུ་ཆད་ལ། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་ཟུ་བཞི་ལས། ཟུ་དང་པོ་
ནི་འོད་སྤངས་རྫོགས་བྱེད་དང་། ཀྱན་དུ་རྒྱ་གནག་ལྟས་ཀྱི་བྱ་དང་། ཟླ་འདོད་ཀྱི་བྱ་མོའི་
བྱ་ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན་དང་། མི་པམ་སྒྲའི་ལ་བ་ཅན་དང་། ཀ་བྱའི་བྱ་ཞོག་ཅན་དང་།
གཅེར་བྱ་པ་གཉིན་ཀྱི་བྱ་སྟེ་རྟོག་གི་བ་དུག་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་མ་སྒྲིམ་དགའོ། །
གསུམ་པ་ནི་ལྟས་བྱིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །

ལྟ་བ་ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་འབྱུང་བ་ན།

མི་དགེ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དག་དང་། །སེམས་པ་ཅིག་ཅར་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་།།

མི་དགེ་བ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ལ་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དག་སེམས་པ་ཅིག་ཅར་
ལྟན་ཅིག་དུ་འབྱུང་གི་ལས་ཀྱི་ལམ་དགུ་དང་བརྒྱ་དང་སེམས་པ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་
མེད་དེ། །བརྒྱབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་
ལ་གཅིག་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་གཞན་མེད་པར་
བརྒྱབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་གཅིག་མངོན་དུ་གྱུར་པའམ། སེམས་པ་དགེ་བའམ་མ་བསྐྱབས་
ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་འདོད་ལོག་མ་གཏོགས་པའི་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཅན་
རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱེད་ནའོ། །གཉིས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་གཞོད་
སེམས་དང་ལྟན་པས་སྟོག་ཆགས་བསད་པ་ལ་སོགས་པ་ནའོ། །གསུམ་དང་ལྟན་ཅིག་

འབྱུང་བ་ནི་གནོད་སེམས་དང་ལྷན་པས་དུས་ཅིག་ཅར་གཞན་གྱི་སློག་ཆགས་འསློག་ཅིང་
གསོད་པ་དང་། བརྒྱབ་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པས་སློག་གཅོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་གཞན་ལ་
བཅོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནའོ། །བཞི་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་གནོད་སེམས་སམ་བརྒྱབ་
སེམས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་བསམ་པ་དང་ལྷན་པས་རླུན་གྱི་ཆིག་གམ་ཆིག་རྩུབ་མོ་སྤྲོ་བ་དང་
བརྒྱབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་དང་ལྷན་པས་སློག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
གཞན་ལ་བཅོལ་བ་ནའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་དང་རྒྱག་དང་བདུན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་
བའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་རང་བརྒྱབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་
གང་རུང་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ལྷས་ངག་གི་རྒྱག་གཞན་ལ་བཅོལ་ནས་འདོད་ལོག་རང་ཉིད་
ཀྱིས་བྱས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་དུ་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་ནའོ། ། (ལས་ཀྱི་ལམ་གཞན་མེད་
པར་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་མངོན་དུ་གྱུར་པའམ། སེམས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཆོ་འདོད་ལོག་ལས་
གཞན་པའི་གཞུགས་ཅན་རྒྱག་གང་རུང་གཅིག་བཅོལ་བས་མཐར་ཕྱིན་ན་སེམས་པ་ལས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་
འབྱུང་ངོ། །གནོད་སེམས་ཀྱིས་སློག་གཅོད་པའམ། བརྒྱབ་སེམས་ཀྱིས་མ་བྱིན་ལེན་ནམ། ལོག་གཡེམ་མམ། ཆིག་ཀྱལ་
སྤྲོ་ན་གཉིས་དང་ངོ། །ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལས་གང་རུང་གཅིག་མངོན་དུ་གྱུར་པས། རང་གིས་ལོག་གཡེམ་བྱས་གཞན་རྒྱག་
གཞན་ལ་བཅོལ་བས་བྱབ་ན་བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ངོ། །གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ནས་བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་
བར་དུ་བཅིངོ།)

དགེ་བ་བརྩུ་ཡི་བར་དག་དང་། །གཅིག་དང་བརྒྱད་དང་ལྷ་དང་མིན།།

དགེ་བ་ནི་བརྩུའི་བར་དག་དང་སེམས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་
བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་སྟོན་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་དང་བརྒྱད་དང་
ལྷ་དང་ནི་སེམས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་མིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་
མི་འབྱུང་བ་ནི་སེམས་པ་དགེ་བ་ལ་བརྒྱབ་སེམས་མེད་པ་དང་གནོད་སེམས་མེད་པ་གཉིས་
མི་འབྲལ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་སྟོ་ལྡེ་རྣམ་ཤེས་

དགེ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིམས་འབྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་པ་དང་མི་
 གྱེ་བ་ཤེས་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། སྒྲིམས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་ཡིན་ཞིང་། ཟད་པ་དང་མི་གྱེ་བ་ཀྱི་
 སྒྲིམས་མིན་ཞེས་འབྲུང་བས་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟེན་
 སེམས་མེད་པ་དང་གཞོན་སེམས་མེད་པ་གཉིས་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུགས་
 མེད་སྒྲིམས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམས་པ་ཡོད་པས་སྒྲོང་བ་
 བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲིམས་ཏུ་བསམས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྲུང་བ་ནི་
 ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་པ་སྟེ། ཡང་
 དག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་ལ་ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ་འབྲུག་མི་སྲིད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་སེམས་མེད་
 པ་དང་གཞོན་སེམས་མེད་པའང་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་དང་ལྟན་ཅིག་འབྲུང་
 བ་ནི་སེམས་མི་དགེ་བའང་ལྷང་མ་བསྟན་ལ་གནས་ཏེ་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་བསྟན་ཀྱི་སྒྲིམས་
 པ་ལེན་པ་ན་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ་དང་ངག་གི་རྟུན་སྒྲོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་
 དང་ལྟན་ཅིག་འབྲུང་བ་ནི་མེད་དེ། སེམས་དགེ་བ་ལ་གནས་པས་དགེ་ཚུལ་ལམ་དགེ་
 བསྟན་ཀྱི་སྒྲིམས་པ་ལེན་ན་ངེས་པར་དུག་གམ་བདུན་ལྟན་ཅིག་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་
 སྒྲོང་གི་སྒྲིམས་པ་ནི་སྒྲོང་བདུན་ངེས་པར་ལྟན་ཅིག་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་དང་ལྟན་
 ཅིག་འབྲུང་བ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྔ་དགེ་བ་ལ་གནས་པས་དགེ་ཚུལ་ལམ་
 དགེ་བསྟན་ཀྱི་སྒྲིམས་པ་ལེན་པ་ན་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་སེམས་མེད་པ་དང་གཞོན་སེམས་མེད་
 པ་གཉིས་ངེས་པར་ཡོད་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་དང་ལྟན་ཅིག་
 འབྲུང་བ་ནི་ཡིད་ཤེས་དགེ་བས་རྩ་བ་གསུམ་དང་སྒྲོང་བཞི་ཡོད་པས། དགེ་ཚུལ་ལམ་དགེ་
 བསྟན་ཀྱི་སྒྲིམས་པ་ལེན་པའམ། སེམས་མི་དགེ་བའང་ལྷང་མ་བསྟན་ཀྱིས་དགེ་སྒྲོང་གི་སྒྲིམས་
 པ་ལེན་པ་ན་འོ། །དེ་ལ་སྒྲོང་བདུན་ཡོད་པས་སོ། །བརྒྱད་དང་ལྟན་ཅིག་འབྲུང་བ་ནི་མེད་
 དེ། དགེ་སྒྲོང་གི་སྒྲོང་བདུན་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལྷང་མ་བསྟན་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ལེན་
 བའང་བདུན་ཅན་ལྟན་ཅིག་ཡོད་ལ། དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ལེན་པ་ན་ནི་སྒྲིམས་ཀྱི་ཤེས་པ་

དང་ཡིད་ཤེས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་དགའ་མ་བརྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགའ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་སྒོ་ལའི་རྣམ་ཤེས་དགེ་བ་ལ་གནས་པས་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་དང་། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནའོ། ། བརྩ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་ཤེས་དགེ་བས་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་དང་། (རྩ་བ་གསུམ་སློང་བདུན་འབྱུང་བས།) ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་(འདི་གཉིས་ལ་སློང་བདུན་འབྱུང་བས་ཁྱབ་བས།)དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་པའི་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །

དེ་དག་ཀྱང་སྒྲིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དགེ་བ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ལ་གནས་པས་(བར་མའི་དགེ་བ་ལ་ནི།)སྒོག་གཅོད་སློང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གང་རུང་གཅིག་ལེན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྷ་ལེན་པ་ན་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་དང་དེ་དག་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བས་བར་མ་དགེ་བ་ལ་ནི་གཅིག་དང་ལྷ་དང་བརྒྱད་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དཔྱལ་བ་ན་ནི་ཀྱལ་པ་དང་། །ཆིག་རྩལ་གཞོན་སེམས་རྣམ་གཉིས་སོ།།

བརྒྱལ་སེམས་ལོག་ལྟ་ལྟན་བས་སོ། །

དུག་པ་ལྷན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི་མི་དགེ་བ་བརྩ་པོ་དེ་དག་ལས་དཔྱལ་བ་ན་ནི་ཆིག་ཀྱལ་བ་དང་ཆིག་རྩལ་དང་གཞོན་སེམས་གསུམ་ནི་ལྷན་པ་དང་མངོན་གྱུར་རྣམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་ཡོད་དེ། དཔྱལ་བ་པ་དག་སྤྱི་སྤྱགས་འདོན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩལ་པའི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། (གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་པས།) བརྒྱལ་སེམས་དང་ལོག་ལྟ་ནི་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་ཀྱི་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ནི་མ་

ཡིན་ཏེ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ལས་དང་འབྲས་སུ་མངོན་དུ་གྱུར་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་པ་ལ་ནི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་པལ་ཆེ་བའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་སྟེ། མཆོམས་མེད་བྱེད་པའི་འདི་ལ་མིན། །ཞེས་བསམ་སྒྲུར་ཉམས་པས་དགེ་ཙམ་
ཆད་པ་ནི་དཔུལ་བ་ནས་འཆི་བ་ན་མཆོམས་སྒྲུར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟོག་གཅོད་པ་ནི་མེད་དེ། དེ་ལས་མ་ཟད་ན་བསད་ཀྱང་མི་འཆི་བའི་ཕྱིར་དང་།
འཆི་བ་ནི་ལས་ཟད་ནས་འཆི་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྱིན་པར་ལེན་པའང་མེད་དེ། རྣམ་ཡོངས་
སུ་བབྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ལོག་ཀྱང་མེད་དེ། བུད་མེད་ཡོངས་སུ་བབྱང་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་བའི་སྐབས་ཀྱང་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། སན་ཚུན་སྟིང་དུ་སྒྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་རྟག་དུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་རྟུན་དང་
ཕྱ་མའང་མེད་དོ། །སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྒར་ཐོབ་པ་དག་བཏང་བའི་ཕྱིར་
དང་། མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་དེ་དག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟན་པའང་མེད་དོ། ། (དེས་ན་ལྟ་པོ་དེ་
དག་མངོན་གྱུར་མེད་ཅིང་དེ་མེད་པར་འདོད་པའི་གཞུགས་ཅན་ལ་ཐོབ་པའང་མི་འབྱུང་རོ།)

སྐྱ་མི་སྟན་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། །དེ་ན་བདུན་པ་དངོས་སུ་ཡང་།

བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟན་ན་ནི་བན་བ་སེམས་དང་གཞོད་སེམས་དང་ལོག་ལྟ་གསུམ་ལྟན་
པའི་སྟོན་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་དུ་གྱུར་བའི་སྟོན་པ་
ནི་མེད་དེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ང་ཡིར་འདྲིན་པ་མེད་པས་རྣམ་བབྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྒྱུད་འཇམ་པ་དང་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྟོག་པ་ཅན་གྱི་བསམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱ་མི་སྟན་དེ་ན་དེ་དག་རིས་འགའ་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བ་བདུན་པ་ངག་ཀྱལ་ནི་དངོས་སུ་
ཡང་ཡོད་དོ། །ཡང་གི་སྐྱ་ནི་ལྟན་པའི་སྟོན་པ་ཀྱང་ཡོད་པ་སྟུང་པའོ། །སྟོག་གཅོད་པ་ནི་
མེད་དེ། སྟོག་པ་ཅན་གྱི་བསམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆེ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་དང་བུད་

མེད་ཡོངས་སུ་བབྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་ལ་སོགས་པ་བཞེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་
ཡིན་ན་ནི། རང་གི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གིས་མི་སྒྲོབ་པས་དེ་དག་མི་སྒྲོད་པའི་ཕྱིར་མ་
བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་འདོད་ལོག་མེད་དེ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་འཇམ་
པའི་ཕྱིར་རྒྱན་དང་སྤུ་མ་དང་ཆིག་རྒྱབ་ཀྱང་མེད་དོ། །

འདོད་པ་གཞན་ན་མི་དགེ་བཅུ།

དཔལ་བ་དང་སྒྲ་མི་སྒྲན་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པའི་ཁམས་གཞན་ན་ནི་མི་དགེ་
བ་བཅུ་ཀ་ལྟན་པ་དང་མངོན་གྱུར་གྱི་སྒྲོན་པ་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཡི་དྲགས་
དང་དུད་འགོ་དང་འདོད་ལྟའི་ནང་ན་ནི་སྒྲོམ་མིན་གྱིས་བསྐྱས་པ་མེད་ཀྱི་གཞན་པར་ན་
མི་དགེ་བས་བསྐྱས་པ་དག་ཡོད་ལ་མའི་ནང་ན་ནི་སྒྲོམ་མིན་གྱིས་བསྐྱས་པ་འང་ཡོད་དོ། །
གལ་ཏེ་ལྟ་ལ་སློག་གཅོད་པ་ངི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྟས་ལྟ་གསོད་པ་མེད་ཀྱང་
ལྟས་འགོ་བ་གཞན་དག་གསོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྟ་འང་པན་ཚུན་
མགོ་དང་ཞེད་པ་བཅད་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དགེ་བ་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་ན། རྟེན་དང་མངོན་དུ་གྱུར་སྒྲོན་ནས།

གཞུགས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་སེམས་ཅན། རྟེན་པས་བདུན་ཡོད་.....

བནཔ་སེམས་མེད་པ་དང་གཞོད་སེམས་མེད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་
བྱ་བའི་(ཡིད་གྱི།)དགེ་བ་གསུམ་ནི་ཁམས་དང་ས་དང་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ན་རྟེན་པ་དང་
མངོན་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཀའི་སྒྲོན་པ་ཡོད་དོ། གཞུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་
ནམས་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ནི་རྟེན་པའི་སྒྲོན་པ་སློག་གཅོད་པ་
སྒྲོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷུས་ངག་གི་དགེ་བ་བདུན་ཡོད་དེ། (གཞུགས་མེད་ཀྱི་འཕགས་པ་ལ་ནི་ལྷུས་
ངག་གི་བདུན་རྟེན་པས་ཡོད་དེ། འདས་པ་ནི་སྒྲོན་སྐད་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེད་དེ། འགགས་པ་དེ་

དང་ལྟན་ཏེ། འདི་ནི་སྤྱིས་བས་དེ་ཁོ་ནས་བསྟན་དོ། །མ་འོངས་པ་ནི་ས་ལྡ་ཆར་ལ་བརྟེན་པ་དང་ལྟན་ཏེ། འདི་ནི་མ་
འོངས་པ་མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དག་བཅོམ་ཡིན་ན་ནི་ཞུགས་ལམ་གྱི་འཁོར་བས་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་དང་
ལྟན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ།) གཞུགས་ཁམས་སུ་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་མ་བྱུང་
ན་གཞུག་མེད་དུ་སྤྱིས་པའི་འཕགས་པ་དག་ལ་ནི་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་བདུན་གྱི་འདས་མ་
འོངས་གྱི་ཐོབ་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་འང་བསམ་
གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ཐོབ་པ་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། མངོན་གྱུར་ནི་མེད་དེ། གཞུགས་མེད་ན་
གཞུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

.....ལྷག་བྱས་ན། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་ས་ཀྱང་།

དཔུལ་བཅས་སྐྱ་མི་སྟན་མ་གཏོགས། །

གཞུགས་མེད་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལས་ལྷག་མར་བྱས་པའི་
ཁམས་དང་འགོ་བ་གཞན་དག་ན་ནི་སྒོག་གཅོད་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་པོ་ཐོབ་པར་
མ་ཟད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་ས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་ནས་དཔུལ་བ་དང་བཅས་
པའི་སྐྱ་མི་སྟན་པ་མ་གཏོགས་ཞེས་དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དུད་འགོ་དང་
ཡི་དྲགས་ན་ནི་སྒྲིམ་པས་བསྟུས་པ་མེད་ཀྱང་བར་མས་བསྟུས་པ་ཡོད་དོ། །གཞུགས་ཁམས་
ན་ནི་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པས་བསྟུས་པ་ཡོད་དོ། །མི་རྣམས་ལ་ནི་སྒྲིམ་པ་
(གསུམ་ག)དང་བར་མས་བསྟུས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། ། (འདོད་ལྟ་ལ་སྒྲིམ་པ་གཉིས་དང་བར་མ་ཡོད་
དོ།) དཔུལ་བ་དང་སྐྱ་མི་སྟན་པ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ན་ཡང་དག་པར་སྤངས་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱི་ཀྱེད་པ་འཆད་མོད་གྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡི་དྲགས་དང་
དུད་འགོ་འང་མ་གཏོགས་པའི་ནང་དུ་བགང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔུལ་བ་ན་
ནི་སྤྱི་བ་བསྟུས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཡེང་པས་སྒོག་གཅོད་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་པའི་

སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་མི་སྟན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟན་པའི་ཕྱིར་(དང་ལེན་སེམས་དང་ཉིང་ཏེ་
འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར།)དེ་དག་སྟོང་བའི་སེམས་པ་མེད་དོ། །སེམས་པ་མེད་པའམ་སྟོག་གཙོད་པ་
མེད་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་དགོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྫོང་འུམ་བུ་ལ་སོགས་པའང་དགོ་བར་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དུང་འགོ་འང་ཤིན་ཏུ་སྟན་པའི་ཕྱིར་སྟོག་གཙོད་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་
མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དུང་འགོ་ཁ་ཅིག་ནི་སྟོགས་ལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བདུན་པ་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི།

ཐམས་ཅད་བདག་པོ་རྒྱ་མཐུན་དང་། །རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་བུ་འབྲིན་པར་འདོད།།

མི་དགོ་བ་བར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་པོ་དང་རྒྱ་མཐུན་པ་དང་རྣམ་པར་
སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་གསུམ་འབྲིན་པར་འདོད་དེ། དེ་ལ་མི་དགོ་བ་བར་པོ་དེ་དག་
ཆེན་པོས་དཔྱལ་བ་དང་འབྲིང་གིས་དུང་འགོ་དང་ཆུང་བུས་ཡི་དྲགས་སུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་
པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། མི་དགོ་བ་ཀུན་
ཏུ་བསྟན་པ་དང་། ཁོ་མས་པར་བྱས་པ་དང་། ལན་མང་དུ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དཔྱལ་
བ་དག་ཏུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ནི་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྟེང་བ་ལས་ཀྱང་། མི་ཉིད་ལ་ནི་འབྲས་བུ་འདི། །ཀུན་གྱིས་དང་
པོར་ངན་འགོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་སྦྱོར་བའོ། །ཁོ་མས་པར་
བྱས་པ་ནི་དངོས་སོ། །ལན་མང་དུ་བྱས་པ་ནི་མཇུག་སྟེ་དེ་དག་གསུམ་ག་ཆང་བ་ནི་ཆེན་
པོ་ཡིན་ལ་གཉིས་ཆང་བ་ནི་འབྲིང་དང་གཅིག་ནི་ཆུང་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ལས་གདགས་པ་ལས་ཀྱང་། མི་དགོ་བ་བར་པོ་དེ་དག་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་ཆུང་བུ་
གསུམ་ལས་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བསྟན་ཞིང་བསྟོམས་ཏེ་མང་དུ་བྱས་པས་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་
བ་རྣམས་སུ་སྦྱེ་ལ། འབྲིང་གིས་ནི་དུང་འགོ་དང་། ཆུང་བུས་ནི་ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་བར་
འགྱུར་རོ། །

དེ་དག་གི་ཆེ་ཆུང་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་དགིས་པ་ཆུང་བྱ་དང་
འབྲིང་དང་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་དགིས་ཏེ་བྱེད་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་ཆུང་
བྱ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི། ཆུང་
བྱར་སྒྱུད་པས་དུད་འགོར་སྒྲེ་བར་བཤད་དོ། །

རྒྱ་མཐུན་ལ་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ནི་མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་གོམས་ལངས་ཅན་དུ་
འགྱུར་ལ། མྱོང་བ་རྒྱ་མཐུན་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་བྲེང་བ་ལས། གསོད་པ་ཡིས་ནི་ཆེ་མུང་
འགྱུར། ཀླུ་བ་ཡིས་ནི་ལོངས་སྟོང་པོངས། བྱི་བ་བྱེད་པས་དགྲ་དང་བཅས། རྩུན་དུ་སྒྲ་
བས་སྒྱུར་མང་སྟེ། སྤྲ་མ་ཡིས་ནི་བཤེས་དང་འབྱེད། རྩུབ་པོ་ཡིས་ནི་མི་སྟན་ཐོས། ཁ་
འབྲེལ་བ་ཡིས་ཆོག་མི་བཅུན། བརྒྱབ་སེམས་ཡིད་ལ་རེ་བ་འདོམས། གཞོད་སེམས་
འདིགས་པ་སྒྲིན་པར་བཤད། རྟོག་པར་ལྟ་བས་ལྟ་བུ་ཉིད། ཅིས་གལ་ཏེ་དམུལ་བ་
ལ་སོགས་པ་ནས་ཐར་ནས་དགེ་བས་མིར་སྒྲིས་ན་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་བཤད་ལ། འདིའི་
འབྲེལ་པར་ནི་(རིམ་པ་ལྟར་དུག་གསུམ་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་བར།)བརྒྱབ་སེམས་ཀྱིས་ནི་འདོད་ཆགས་
ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། གཞོད་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། རྟོག་པར་
ལྟ་བས་ནི་གཏི་མུག་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་ནི་གཏི་མུག་མང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་
ལ། གཞན་དག་ནི་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །

བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡུལ་ངན་པ་ནམས་སུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་ལྟར་
གསོད་པས་གཟི་ཆུང་བརྒྱས་པ་ཡིས། ། (ལོ་ཐོག་ལ་) སེར་བ་བཅའ་ཆར་འདོད་ལོག་གིས།
(སྤྲ་བུ་པས།) རུལ་འཁྲིགས་ཅན་འགྱུར་རྩུན་ཀྱིས་ནི། གྲིང་སྤྲ་མས་མཐོན་དམན་ཅན།
རྩུབ་པོས་ཚྭ་སྟོ་ཅན་དང་ནི། (འབྲུ་མི་སྒྲེ་བ།) ། དགོན་གཏུང་(ནི་ཆུ་མེད་པ་)ཐ་ཆད་(ནི་ལྷ་སྟེང་
ཡུལ་སོགས།)སྒྲིག་པ་ཅན། (སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་མང་བ། ལུས་པ་ཆུང་བས།) ཀྲུལ་པས་དུས་ལོག་(ཆར་
དུས་སུ་མི་འབབ་པ་སོགས།)བརྒྱབ་སེམས་ཀྱིས། འབྲས་བུ་སྤྲ་དང་གཞོད་སེམས་ཀྱིས། འབྲས་བུ་

ཁ་དང་ལོག་ལྟས་ནི། །འབྲས་བུ་ཆུང་བའམ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལས་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྒྱུར་བས་ངན་སོང་དུ་སྒྲེལ། །དངོས་གཞིས་ཆེ་མུང་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། (དེ་དག་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིན་པ་ནམ་སྒྲིན་དང་། ཕྱི་རོལ་ལ་སྒྲིན་པ་བདག་འབྲས་དང་། རིས་
མཐུན་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་འབྲས་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་ལ་བྲལ་འབྲས་ཀྱང་ཡོད་ལ། གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲིས་བུ་བྱེད་འབྲས་ཡོད་
ཀྱང་། འདིར་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་ནས་བསྟན་ནོ།)

འོ་ན་དེ་དག་ལས་འབྲས་བུ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱིར་དང་བསང་ཕྱིར་དང་། །གཟི་བྱིན་མེད་ཕྱིར་འབྲས་རྣམ་གསུམ།

སྒོག་གཙོད་པས་པ་རོལ་པོ་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། །སྒོག་དང་ཕྱལ་
ནས་བསང་པའི་ཕྱིར་དང་། །བསང་ནས་གཟི་བྱིན་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རིམ་པ་ལྟར་
རྣམ་སྒྲིན་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཁྱོང་བ་དང་། །རྒྱ་མཐུན་ཆེ་མུང་བ་དང་། །བདག་འབྲས་
ཡུལ་དང་བྱིའི་སྒྲན་རྣམས་གཟི་མཐུ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རེས་སོ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱིན་ལེན་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྒྱུར་རོ། །

དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་མཐོ་རིས་སུ་སྒྲིས་ནས་བདེ་
བ་ཁྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། །རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིང་བ་ལས་བསྒྲོག་པས་ལྟ་དང་མི་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་
དོ། །བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ནི་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་གོམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོང་བ་རྒྱ་མཐུན་ནི་
སྒོག་གཙོད་པ་སྤངས་པས་ཆེ་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་གཟི་
མཐུ་ཆེ་བའི་ཡུལ་དུ་སྒྲེབ་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིང་བ་ལས། མི་དགོ་
ཞེས་བྱ་དེ་དག་གི་རྣམ་སྒྲིན་བསྐྱགས་པ་གང་ཡིན་པ། །དགེ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །
འབྲས་བུ་དེ་ནི་བསྒྲོག་སྟེ་འབྱུང་། །ཞེས་བཤད་དོ། །

ཞར་ལ་ལོག་པའི་ངག་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་ནི་

ལུས་དང་ངག་ལས་ཆགས་ལས་སྐྱེས། །ལོག་འཆོ་སྤང་དཀའི་ཕྱིར་ལོགས་ཤིག

བསྟན་ཏེ་གལ་ཏེ་ཡོ་བྱད་ལ། །ཆགས་བསྟངས་མདོ་དང་འགལ་ཕྱིར་མིན།

ཡང་མདོ་ལས་ལོག་པའི་ངག་དང་ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་ལོག་པའི་འཆོ་བ་
གསུམ་གསུངས་པ་ལ་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ངག་ནི་ལོག་པའི་ངག་གོ། །དེ་
གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའོ། །ལུས་དང་ངག་གི་ལས་
ཆགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ལོག་པའི་འཆོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་
ལས་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ལོག་འཆོར་བསྟན་ཞེ་ན། ཆགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ངག་
གི་ལས་ལོག་འཆོ་དེ་ནི་གཉིན་པོས་སྤང་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་ལས་
སྐྱེས་པ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ལོག་པའི་འཆོ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས།
རྟག་ཏུ་ལྟ་བ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི། །བྱིམ་པས་ལྟ་བ་སྤང་བར་དཀའ། །འཆོ་བ་གཞན་ལ་རག་ལུས་
པའི། །དགེ་སྟོང་གིས་ནི་འཆོ་བ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལ་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་
ལ་ཆགས་པས་བསྟངས་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཁོ་ན་ལོག་འཆོ་ཡིན་གྱི་རང་ཉིད་དཀའ་བར་
བྱ་བའི་ཆེད་ཏུ་སྤྱ་གར་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ནི་ལོག་འཆོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མིན་
ཏེ། གལ་ཏེ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པས་བསྟངས་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཁོ་ན་ལོག་འཆོ་
ཡིན་ན་དེ་ནི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་སྤང་པོའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི་འདི་ཡིན་
ཏེ། དབྱུག་གྲུ་གསུམ་པ། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་སྟོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་ཁ་ཅིག་དད་པས་བྱིན་
པ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱད་ནས་ལྟ་མོ་སྣ་ཆོགས་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་པོ་ཆེ་འཐབ་པ་དང་། རྟ་
འཐབ་པ་དང་། ཤིང་རྟས་འཐབ་པ་དང་། རྟ་ཐང་འཐབ་པ་དང་། དབྱུག་པས་འཐབ་

པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་དམག་བྱིན་པོ་སྟོན་པ་ལ་ལྟ་བར་ཚོམ་པའི་བཙོན་པ་དང་ལྟན་པར་གནས་པའམ། འདུས་པ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་དེ། དགེ་སྦྱོང་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་མོ་སྣ་ཆོགས་ལྟ་བར་ཚོམ་པར་བཙོན་པ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བོ་ཆེད་སྦྱ་ལ་སོགས་པ་ཉན་པ་ལའང་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཏེ། གཞུགས་སྦྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པས་ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་ལོག་འཆོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པར་དབྱེ་བ།

བདུན་པ་ལས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པར་དབྱེ་བ་ནི་འོ་ན་ལས་གང་ཞིག་འབྲས་བྱ་ལྔ་ལས་འབྲས་བྱ་དུ་ཞིག་གིས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

དྲིར་བཅས་སྤྱོད་བའི་ལམ་དག་གི། །ལས་ནི་ལྔ་ཡི་འབྲས་བྱར་བཅས།།

དྲི་མེད་བཞི་ཡི་ཟག་བཅས་གཞན། །དགེ་དང་མི་དགེ་གང་ཡིན་པའང་།།

ཟག་པ་མེད་པ་ལྟག་མ་དང་། །ལུང་བསྟན་མིན་གང་གསུམ་གྱིས་སོ།།

དྲི་བཅས་ཏེ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་བའི་ལམ་(འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་པ་)དག་གི་ལས་ནི་ནམ་མཁུན་དང་། བདག་འབྲས་དང་། རྩུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། རྩེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་དང་། བྲལ་འབྲས་དང་ལྔ་ཡིས་འབྲས་བྱར་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དྲི་བཅས་སྤྱོད་བའི་ལམ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་པའི་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའོ། །འདིའི་ནམ་མཁུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི་རང་གི་སར་གཏོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ནམ་མཁུན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན་ལ། བདག་འབྲས་ནི་སྤར་བྱང་མ་གཏོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དོ། །རྩུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་རྩེས་པའི་ཆོས་འབྲུ་བ་

ཕྱི་མ་རྣམས་སོ། །སྐྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་ནི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་ཐོབ་པ་དང་སྤངས་པ་ལ་
སོགས་པ་དེ་མ་ཐག་དང་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །བྲལ་འབྲས་ནི་ས་འོག་མའི་ཉོན་
མོངས་པ་སྤངས་པ་འོ། །དྲི་མེད་ཀྱི་སྤོང་བའི་ལམ་ནི་འབྲས་བུ་བཞི་ཡིས་འབྲས་བུ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤོང་བའི་ལམ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གང་
ཡིན་པ་དེའང་འབྲས་བུ་བཞིས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བྲལ་འབྲས་
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་པ་མེད་པ་སྤོང་བའི་ལམ་གྱི་ལྷག་མ་སྦྱོར་བ་དང་རྣམ་གྲོལ་
དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། དགེ་མི་དགེར་ལུང་བསྟན་པ་མིན་པ་བསྐྱིབས་པ་དང་མ་
བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་
པ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱིས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་སོ། །

དགེ་བའི་དགེ་ལ་སོགས་པ་ནི། །བཞི་དང་གཉིས་དང་དེ་བཞིན་གསུམ།།

དགེ་བའི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་ཡིན་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་
གྱི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤོང་ལམ་གྱི་བྲལ་འབྲས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དགེ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་པའི་སྐྱེས་གཟུང་བ་དགེ་བས་མི་དགེ་བ་སྦྱེད་པ་ལ་ནི་འབྲས་
བུ་སྐྱེས་བྱ་བྱེད་པ་དང་བདག་འབྲས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་དང་བྲལ་འབྲས་དང་རྩ་
མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བས་ལུང་མ་བསྟན་
སྦྱེད་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། བྲལ་བ་དང་རྩ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མི་དགེའི་དགེ་སོགས་གཉིས་དང་ནི། །གསུམ་དང་བཞི་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན།།

མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་ཡིན་པ་ལ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེས་བྱ་

བྱེད་པ་དང་བདག་འབྲས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་དང་རྩ་མཐུན་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་
བྱ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པ་མི་དགེ་བས་མི་དགེ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་
སྐྱེས་བྱ་བྱེད་པ་དང་བདག་པོ་དང་རྩ་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་དང་
བྲལ་འབྲས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་སྐྱེད་པ་ལ་འབྲས་
བྱ་བཞི་ཡིན་ཏེ། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དགེ་བས་ལུང་མ་བསྟན་
བསྐྱེད་པ་ལ་རྩ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འབྱུང་བས་ཀྱན་འགོ་མི་དགེ་བ་
སྟུག་བསུལ་མཐོང་སྤང་གིས་བསྐྱབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་
འཇིག་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སྐྱེད་པ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལུང་བསྟན་མིན་གྱི་དགེ་ལ་སོགས། །དེ་དག་གཉིས་དང་གསུམ་དང་གསུམ།

ལུང་དུ་བསྟན་པ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དགེ་བ་ཡིན་པ་ལ་ནི་སྐྱེས་བྱ་བྱེད་པ་
དང་བདག་འབྲས་གཉིས་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་དང་བྲལ་བ་དང་རྩ་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་གསུམ་
མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་དང་དེ་དག་ཅེས་པའི་སྒྲས་བབྱང་བ་ལུང་མ་བསྟན་
ཀྱིས་མི་དགེ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་འབྲས་བྱ་གསུམ་སྟེ། བྲལ་འབྲས་དང་རྣམ་སྤྲིན་གཉིས་མ་
གཏོགས་པའོ། །

འདིའི་རྩ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི་བསྐྱབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་འཇིག་ཚོགས་མཐར་
འཇིག་གྱི་སྟུག་བསུལ་མཐོང་སྤང་ལ་སོགས་པའི་མི་དགེ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་
ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ལུང་མ་བསྟན་སྐྱེད་པ་ལ་འང་
འབྲས་བྱ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་སྤྲིན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདས་པའི་ཐམས་ཅད་བཞི་ཡིན་ནོ།

འདས་པའི་ཚོས་ཟག་བཅས་ཀྱིས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་

ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་(འབྲས་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པས་དེ་མ་གཏོགས་པ།)འབྲས་བྱ་བཞི་
བཞི་ཡིན་ནོ། །ཁང་ཞེ་ན། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོར་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་ཤིང་
དུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་མི་སྲིད་དོ། །

བར་མ་ཡི་ནི་མ་འོངས་པའང་། །བར་མ་གཉིས་སོ་.....

དེ་བཞིན་དུ་བར་མ་ད་ལྟར་བྱང་བ་ཡི་ནི་འབྲས་བྱ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་ལའང་
བཞི་ཡིན་ཏེ་སྔ་མ་དང་འབྲའོ། །བར་མ་ད་ལྟར་བྱང་བས་ད་ལྟར་བྱང་བ་བསྐྱེད་ན་ནམ་
མེན་དང་རྩ་མཐུན་དང་བྲལ་འབྲས་གསུམ་མི་སྲིད་པས་སྐྱེས་བྱ་བྱེད་པ་དང་བདག་འབྲས་
གཉིས་སོ། །

.....མ་སྐྱེས་པའི། །འབྲས་བྱ་མ་འོངས་གསུམ་ཡིན་ནོ།།

ལས་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་འོངས་པ་སྟེ་དེའི་འབྲས་བྱ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་རྩ་མཐུན་
དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟར་བས་འདས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་
འོངས་པས་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དབྱེད་པ་མ་མཛད་དོ། །

རང་གི་ས་པ་བཞི་ཡིན་ནོ།།

ཟག་བཅས་རང་གི་ས་པའི་ལས་ཀྱིས་རང་གི་ས་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་ན་བྲལ་འབྲས་
སས་མ་བསྐྱས་པས་དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བྱ་བཞི་ཡིན་ནོ། །རང་ས་ཟག་མེད་ཡིན་ན་
ནམ་མེན་དང་བྲལ་འབྲས་ལས་གཞན་གསུམ་མོ། །

གཞན་གྱི་ས་པ་གསུམ་དང་གཉིས།།

གཞན་གྱི་ས་པའི་ལས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ས་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་ན་འབྲས་བྱ་གསུམ་བྱེད་
པ་ནི་ས་དགའི་ལམ་ནི་པན་ཚུན་དུ་ཞེས་འབྱུང་བས་ཟག་མེད་ས་གཞན་ལ་ཉེན་པས་ཟག་

མེད་ས་གཞན་ལ་ཉེན་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་འང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་འབྲས་
དང་སྦྱིས་བུ་བྱེད་འབྲས་ཀྱང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྤྲིན་དང་བྲལ་འབྲས་ནི་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་བྱེད་པ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱིས་བུ་བྱེད་པ་དང་
བདག་འབྲས་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་དང་རྒྱ་མཐུན་དང་བྲལ་འབྲས་རྣམས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
རོ།

སྟོབ་པའི་སྟོབ་ལ་སོགས་པ་གསུམ།

སྟོབ་པའི་ལས་ཀྱིས་སྟོབ་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་ན་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་དང་བྲལ་
འབྲས་སྟོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་པའི་སྦྱས་བསྟན་པ་སྟོབ་པས། མི་སྟོབ་པ་
སྐྱེད་པའང་དེ་དང་འབྲེལ་སྟོབ་པས་སྟོབ་པའང་མ་ཡིན་མི་སྟོབ་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་
བསྐྱེད་ནའང་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མི་སྟོབ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། །སྟོབ་པ་ཡི་ནི་ཆོས་ལ་སོགས།

གཅིག་དང་གསུམ་དང་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

མི་སྟོབ་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྟོབ་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་
གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མི་སྟོབ་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་ནའང་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་
བས་བར་ཏུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་དེ་མ་ཐག་གམ་ཅིག་ཅར་ཏུ་
སྟོབ་པ་འབྱུང་བ་མེད་པས་སྦྱིས་བུ་བྱེད་འབྲས་ཀྱང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁང་དག་སྦྱིས་བུ་བྱེད་འབྲས་
ཆོད་པ་ལས་ཀྱང་སྦྱེ་བར་འདོད་ལ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་མི་སྟོབ་པས་སྟོབ་པ་བསྐྱེད་ན་འབྲས་
བུ་གཉིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སོགས་པས་བསྟན་པ་མི་སྟོབ་པས་མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་ན་
འབྲས་བུ་གསུམ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་

སྟོབ་པས་སྟོབ་པའང་མ་ཡིན་མི་སྟོབ་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་ན་དེ་ལ་རྩ་མཐུན་
དང་རྣམ་སྤྲིན་དང་བྲལ་འབྲས་གསུམ་མི་སྲིད་པས་སྦྱིས་བྱ་བྱེད་པ་དང་བདག་པོའི་འབྲས་
བྱ་གཉིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བྱ་ནི། །སྟོབ་སོགས་གཉིས་དང་གཉིས་དང་ལྔ།

སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་སྟོབ་པའང་མ་ཡིན་མི་སྟོབ་པའང་
མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ནི་སྟོབ་པ་ཡིན་ན་སྦྱིས་བྱ་བྱེད་པ་དང་བདག་འབྲས་གཉིས་
ཡིན་ཏེ་རྣམ་སྤྲིན་དང་རྩ་མཐུན་དང་བྲལ་འབྲས་གསུམ་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་
པའི་སྦྱས་གཟུང་བ་སྟོབ་པའང་མ་ཡིན་མི་སྟོབ་པའང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བྱ་མི་སྟོབ་པ་
ཡིན་ནའང་འབྲས་བྱ་གཉིས་ཡིན་ཏེ་སྔ་མ་དང་འབྲེལ། །སྟོབ་པའང་མ་ཡིན་མི་སྟོབ་པའང་
མ་ཡིན་པས་སྟོབ་པའང་མ་ཡིན་མི་སྟོབ་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྐྱེད་པ་ལ་ནི་འབྲས་བྱ་
ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །

མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་དེ་ལ་སོགས། །གསུམ་དང་བཞི་དང་གཅིག་ཡིན་ནོ།

མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དེ་ཡིན་
ན་འབྲས་བྱ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་
པས་གཟུང་བ་མཐོང་སྤང་གི་འབྲས་བྱ་སྟོམ་སྤང་ཡིན་ན་བཞི་ཡིན་ཏེ། བྲལ་འབྲས་མ་
གཏོགས་པའོ། །མཐོང་སྤང་གི་འབྲས་བྱ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ན་གཅིག་ཉིད་བདག་འབྲས་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ། །

བསྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་ལས་ཀྱི། །དེ་དག་གཉིས་དང་བཞི་དང་གསུམ།

བསྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མཐོང་སྤང་དང་། །སྟོམ་སྤང་དང་
སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཡིན་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བྱ་གཉིས་དང་བཞི་དང་གསུམ་

ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ལ་ནི་ནམ་སྤྲིན་དང་རྩ་མཐུན་དང་བྲལ་འབྲས་གསུམ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
དང་། གཉིས་པ་ལ་ནི་བྲལ་འབྲས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་པ་ལ་ནི་རྩ་མཐུན་དང་
ནམ་སྤྲིན་གཉིས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤང་བྱ་མིན་པའི་དེ་དག་གཅིག །གཉིས་དང་བཞི་སྟེ་གོ་རིམས་བཞིན།

སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་སྤང་དང་སྤང་བྱ་
མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཡིན་ན་འབྲས་བྱ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་བཞི་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་
ཏེ། དང་པོ་ལ་བདག་འབྲས་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལས་ལངས་པའི་ཆོ་
དའི་མཐུག་དུ་སྟོམ་སྤང་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་འབྱུང་བ་ནི་སྦྱོས་བྱ་བྱེད་པ་
དང་བདག་འབྲས་གཉིས་དང་། གསུམ་པ་ལ་ནི་ནམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་དབྱེ་བ།

བརྒྱད་པ་རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི།

རིགས་མིན་བསྐྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །

བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་
དང་། གཉིས་ཀས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསུམ་གསུངས་པ་ལ་རིགས་པ་མིན་པས་
བསྐྱེད་པ་ནི་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མི་དགེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བ་དང་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྐྱེད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག་ཆོ་ག་ཉམས་པའང་ཞེས། །

སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་ནི་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནར་མ་ཟད་གྱི་
བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འགྲོ་བ་དང་གནས་པ་དང་བཟའ་བ་དང་གོ་བ་ལ་སོགས་པ་
འདིག་རྟེན་ན་འདི་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཆོ་ག་ལས་ཉམས་ནས་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་
བྱེད་པའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །

རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལས་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ནི་དེར་མ་ཟད་གྱི་ཆོ་ག་མ་
ཉམས་པའང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའོ། །

འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།

དགུ་པ་འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཅི་ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་
ཁོ་ན་འཕེན་ནམ། འོན་ཏེ་དུ་མའང་འཕེན། དེ་བཞིན་དུ་ལས་དུ་མས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དུ་མ་ཁོ་
ན་འཕེན་ནམ། འོན་ཏེ་གཅིག་ཀྱང་འཕེན་ཞེས།

གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་ཏོ། །

ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་འཕེན་པར་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་
དུ་མ་འཕེན་པའང་མེད་ལ། རིས་མཐུན་པ་དུ་མར་འཕེན་དུ་འོང་བས་ན་(ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
གཅིག་ཟད་ཅིང་གཞན་སྐྱེས་པ་ན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ་བས་ན།)ལས་དུ་མས་སྐྱེ་བ་གཅིག་
འཕེན་པའང་མེད་དོ་(གཅིག་གིས་དུ་མ་འཕེན་ན་སྐྱེས་ནས་ཐོང་འགྱུར་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་ངེས་པའང་

མི་འཐད་དོ།) ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྒྱལ་པོ་དང་ཡང་དག་པར་
ལྷན་པའི་མདོ་ལས། གནས་བརྟན་མ་འགགས་པས་དགེ་སློང་ནམས་ལ་སྤྲོས་པ། ཆོ་དང་
ལྷན་པ་དག བདག་ལྷ་ར་རྒྱ་སེར་སྤྲོས་བྱ་དབུལ་པོ་ཙ་མུ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན་རང་སངས་
རྒྱས་སྤོང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་འཇམ་སྤྱི་གཙུག་མེ་ཏོག་ཏུ་ཀ་པ་ལྷ་བྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསོད་སྟོམས་
སྤུལ་ཏེ། བདག་ནི་བསོད་སྟོམས་གཅིག་པོ་དེའི་ནམ་པར་སྤྲོན་པས་ལན་བདུན་གྱི་བར་
དུ་སུམ་ཙུ་ཙ་གསུམ་པའི་ལྷ་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྲོས་ཤིང་ལན་བདུན་གྱི་བར་དུ་འཁོར་ལོས་
བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ནས་ད་ལྟར་ཤུག་པོའི་རིགས་སུ་སྤྲོས་པའི་བར་དུ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་(པ་དང་། ལུང་སྤྲན་གྱི་གཞི་ལས། སུམ་ཙུ་ཙ་གསུམ་ལྷ་ནམས་སུ། བདག་གིས་ལན་བདུན་སྤྲོ་བ་བླངས། །
སྤྲར་ཡང་མའི་ནང་དུ་ནི། མི་ཡི་དབང་པོ་ལན་བདུན་བྱས། རྟེ་ཆོ་འཇམ་སྤྲིང་དབང་ཤུག་གི། རྒྱལ་རིགས་སྤྱི་པོར་
དབང་བསྐྱར་ནོ། །འདིར་ནི་བདུན་དང་དེར་བདུན་ཏེ། བདག་གིས་ལན་ནི་བརྒྱ་བཞིར་འཁོར་ཞེས།)གསུངས་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བསོད་ནམས་དེས་བདེ་འགྲོའི་འབྱོར་བ་རྟེན་ནས་སྤྲོ་
བ་བྲན་ཏེ་ཡང་བསོད་ནམས་བྱས་པས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སྤྲོས་པ་ལ་བསོད་སྟོམས་གཅིག་
པོ་དེས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དེ། གཅིག་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་དཔེར་
ན་དོང་ཅེ་གཅིག་ལན་དུ་མར་བསྐྱར་བས་ཤུག་པོར་གྱུར་པ་ལ་བདག་ནི་དོང་ཅེ་གཅིག་
གིས་ཤུག་པོར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྷ་བྱུའོ། །ཡང་ན་བསོད་སྟོམས་གཅིག་སྤུལ་བ་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་དགའ་བ་དང་ཡིད་རང་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་པའི་ལས་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར་
དེ་དག་དེ་དག་གི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ། །

ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིན།

ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་རིས་མཐུན་པའི་སྤྲོ་བ་དེའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ནི་རི་མོ་མཁན་དག་སྤྲོ་རིས་
རི་ལུ་གཅིག་གིས་བྱས་ནས་ཆོན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་མིར་མཚུངས་

ཀྱང་ཁ་ཅིག་ནི་(རྫོགས་བྱེད་དག་བས་)གཞུགས་བཟང་བ་དང་དབང་པོ་ཚང་བ་དང་ལོངས་
སྟོང་ཆེ་བ་དང་ནད་མེད་པ་དང་དབང་ཐང་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ཁ་
ཅིག་ནི་(རྫོགས་བྱེད་མི་དག་བས་)གཞུགས་ངན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུགས་བཟང་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི་དག་བས་རྫོགས་པར་བྱེད་ལ། ངན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་དག་བས་རྫོགས་པར་
བྱེད་དོ། །

འདི་ལ་འཕེན་བྱེད་དག་བས་བྱས་ལ་རྫོགས་བྱེད་མི་དག་བས་བྱས་པའང་ཡོད་དེ་
ལྟ་དང་མི་དབུལ་སོ་དང་ནད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྫོགས་བྱེད་དག་བས་བྱས་ལ་འཕེན་
བྱེད་མི་དག་བས་བྱས་པའང་ཡོད་དེ་ཡི་དྲགས་ན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྗེ་དང་། ཏུང་
འགོ་ན་སྒྲུའི་རྒྱལ་པོ་ནོར་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་དག་བས་བྱས་པ་ནི་ལྟའི་
དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མི་དག་བས་བྱས་པ་ནི་དཔྱལ་བ་མནར་
མེད་ལྟ་བུའོ། ། (གལ་ཏེ་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རིགས་མོད། དབང་པོ་དུག་འཕེན་བྱེད་
ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་ཡང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་སྟེ་བ་འཕངས་
ཕན་ཆད་འགའ་ཡང་དབང་པོ་མ་ཚང་བར་མི་འགྱུར་རོ།)

གལ་ཏེ་(ལས་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྟེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཡིན་ནོ།) ལས་ཐམས་
ཅད་སྟེ་བ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་

སེམས་མེད་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག །འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་.....

(རྣམ་སྟོན་དང་བཅས་ཀྱང་།) སེམས་མེད་པ་འགོག་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་དག་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་སེམས་མེད་པས་ལས་
སེམས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་མི་འབྱུང་བའི་ལས་ནི་སྟོབས་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུ་
ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྟོན་ལྟ་ཆེ་རིང་སོ་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་

གི་རྣམ་སྤྲིན་སྲིད་ཅེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་
འཕེན་བྱེད་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། སྲིད་པའི་ཅེ་མོའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །

.....ཐོབ་པ་འང་མིན།།

དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་འང་ལས་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ཡིན་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་
མིན་ཏེ། ལས་དང་ཐོབ་པ་འབྲས་བུ་མི་གཅིག་པའི་བྱིར་དང་། ཐོབ་པ་ལ་སེམས་པ་མེད་
པར་ཞར་ལ་འབྱུང་བས་སྟོབས་རྒྱུད་བའི་བྱིར་དང་། ཐོབ་པ་ནི་ཤིང་གི་ཤུན་པ་ལྟར་ལས་
ལས་ཐ་དད་པའི་བྱིར་རོ། ། (སྦྱོར་ལམ་དང་འཕགས་ལམ་ཡང་འཕེན་བྱེད་མིན་གྱི་རྫོགས་བྱེད་ཡིན་ནོ།)
འོན་ཀྱང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་མི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་དེ་དག་ནི་རྫོགས་པར་
བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ། (དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་སྦྱོར་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞིའང་རྫོགས་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།)

མདོ་སྡེ་པ་དང་ཐེག་པ་གོང་མ་བ་དག་ནི་ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་
པ་མདོ་དེ་དང་དེ་ལས་རྣམ་པ་དུ་མ་བཤད་པའི་བྱིར་ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ་
དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་འཕེན་པ་འང་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱེ་བ་པ་གསུམ་བཤད་པ།

བརྒྱུ་པ་སྐྱེ་བ་པ་གསུམ་བཤད་པ་ནི་མདོ་ལས། ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
པའི་སྐྱེ་བ་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་སྐྱེ་བ་པ་གསུམ་བཤད་པ་ལ།

མཚམས་མེད་པ་ཡི་ལས་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་ཤིང་ཆེན་པོ་འགྲོ་དང་།

འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། སྦྲ་མི་སྟན་སྒྲིབ་གསུམ་དུ་འདོད།

མ་དང་། ས་དང་། དག་བཅོམ་པ་གསོད་པ་དང་། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྲ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱེན་པ་སྟེ་སྦྲ་བ་བྱི་མ་ཁོ་ན་
ལ་དཔྱལ་བར་སྦྲ་བ་ལ་ལས་དང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱིས་མཚམས་སམ་བར་བཅད་པར་མི་
ལྷན་པས་མཚམས་མེད་པ་ལྟའི་ལས་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཤས་
ཆེན་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཤས་ཆེ་བ་དང་ནི་
བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཚུང་བ་ལས་
འབྲིང་འབྲིང་ལས་ཆེན་པོ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བས་གཉིན་པོས་སྤོང་བའི་སྐབས་མི་
ཉིད་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པར་གཞག་གོ། ། (གཉིས་པ་ནི།) དག་ཏུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་
པ་སྟེ་དེ་ནི་སྤང་སྤང་བའི་བྱིར་སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་མ་གཏོགས་སོ། །ངན་འགྲོ་རྣམ་པ་
གསུམ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་བྱང་གི་སྦྲ་མི་སྟན་དུ་སྦྲེས་པ་རྣམས་ནི་
རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། སྤར་གྱི་ལས་ཀྱིས་རྒྱད་ངན་པར་འཕངས་པའི་བྱིར་རོ། །
དེ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། འཕགས་པའི་ལམ་དང་རྩོ་བར་གྱུར་པ་
ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་དགེ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་གེགས་སུ་
གྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་ནི་ལམ་སྟན་པ་དང་སོར་མོའི་བྲེང་བ་ཅན་དང་དགའ་བོ་ལ་
སོགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་དེ་དག་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་མི་སྦྲེ་
བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་འང་ཇི་སྲིད་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་མ་སྦྱངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལམ་མི་
སྦྲེ་བ་ཡིན་ལ་སྦྲེ་བ་ན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འཕགས་པའི་ལམ་དང་དེའི་སྦྱོར་ལམ་ལ་སྒྲིབ་པས་མཚམས་
མེད་རྣམས་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན་ངན་སོང་གསུམ་དང་། ཆངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། འདུ་

ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། སྒོ་ང་ལས་
སྐྱེ་བ་དང་། རྗོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། བུད་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཟ་མ་ལ་སོགས་
པ་དང་། སྤེད་པ་བརྒྱད་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ནམས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་དང་སྒྱུར་བའི་དགེ་བ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
དང་། འཕགས་པ་ནམས་ཀྱང་དེ་ཏྟག་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་སྐྱིབ་པར་
ནི་འགྱུར་མོད་ཀྱི་(སྐྱེས་གནས་གཉིས་སུ་སྐྱེས་པ་ཁ་ཅིག་བུད་མེད་ལ་ཡང་འཕགས་ལམ་སྐྱེ་ལོ།) འོན་ཀྱང་
འདིར་མཆིམས་མེད་ཁོ་ན་ལས་སྐྱིབ་དུ་བསྟན་པ་ནི་(རྩ་ལྗོན་གཞི་དང་། འབྲས་བུ་དང་།
འགྲོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་བསྟན་པར་སྤྲོ་ཞིང་རང་གིས་ཐ་
སྟན་གདགས་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་ཡ་མ་དང་དག་བཅོམ་གསོད་པ་གསུམ་གྱི་གཞི་ནི་སོག་གཅོད་པའོ། །དགེ་
འདུན་གྱི་དབྱེན་གྱི་གཞི་ནི་རྩུན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་
ཁྲག་འབྱེན་པའི་གཞི་ནི་སོག་གཅོད་པའི་སྒྱུར་བའོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་
བུ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའོ། །འགྲོ་བ་ནི་དབྱུལ་བའི་འགྲོ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་
སྐྱེས་ནས་ཐོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེན་
པོ་ཀུན་དུ་སྦྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་འབྲས་བུ་ནི་དབྱུལ་བ་དང་། འགྲོ་བ་
ནི་མཆིམས་མེད་སྤྱིང་གསུམ་དག་ན་ཡོད་ཅིས་འབྱུང་བས་མི་དང་། གང་ཟག་ནི་སྐྱེས་པ་
དང་བུད་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐྱིབ་པ་གསུམ་པོ་
དེ་དག་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ནི་(སྐྱེ་བ་མང་པོར་གསོར་མི་རུང་བས།)ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་
ཡིན་ལ། དེ་ནས་(སྐྱེ་བ་གཉིས་སུ་སྐྱིབ་པས།)ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཐ་ཤལ་ཡིན་ནོ། །(ཞེས་ཟེར་རོ།) དེ་
གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཆོ་ཕྱི་མ་ལའང་གསོར་མི་རུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱོ་བ་
ནམས་ན་རེ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མས་བྱེ་མ་བྱེ་མ་འདྲེན་པས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ཉེས་པ་ཆེ་ཞེ། ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱིས་

ལས་སྒྲིབ་འདྲེན་ལ་ལས་སྒྲིབ་ཀྱི་ནམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ངན་སོང་ལ་སོགས་པར་འདྲེན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་མཐོང་ཆོས་ཁོན་ལ་སྒྲིབ་ལ། སྡེ་མ་གཉིས་ཀྱིས་
ནི་སྒྲིབ་བ་གཞན་དུ་འང་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

མཆམས་མེད་སྒྲིང་གསུམ་དག་ན་ཡོད། །

སྒྲིབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་མཆམས་མེད་ལྔ་ནི་སྒྲིང་གསུམ་དག་ན་ཡོད་ཀྱི་སྒྲིབ་
མི་སྟན་དང་འགྲོ་བ་གཞན་དག་ན་མེད་དེ། ངན་སོང་བ་དག་ན་པ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་
ཡོད་ཀྱང་མཆམས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིག་པའི་བསམ་པ་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་
གཉེན་པོ་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་ལ་ནི་པ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དེ། སྒྲིག་པའི་
བསམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་འབྲས་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིབ་
སྟན་ལའང་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ན་
བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །(ཞེས་སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་འཆད་པ་ནི། དེ་ན་ལྷས་དག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་
མེད་པས་མི་འཐད་ཀྱི། སྟོབ་དཔོན་གང་སྤེལ་རང་བཞིན་བཟང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ན་བསྟན་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རིགས་སོ།།)

ཟ་མ་སོགས་ལ་མི་འདོད་དོ། །ཕན་དང་ངོ་ཆ་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར། །

སྒྲིང་གསུམ་གྱི་ཡང་ཟ་མ་དང་སོགས་པའི་སྒྲིབ་གཟུང་བ་མ་ནིང་དང་མཆན་
གཉིས་པ་ལའང་མཆམས་མེད་འབྱུང་བར་མི་འདོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགྲེལ་པ་ལས་
སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་གཏན་ཆོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། སྒྲིག་པ་དག་
ལའང་བསམ་པ་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་ལ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པ་
དེ་ལ་སྒྲོམ་མིན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
དེ་དག་གི་སྤུངས་དེ་དག་དབང་པོ་མ་ཆང་བར་བསྐྱེད་པ་དང་བྱམས་པ་རྒྱུད་བས་པན་པ་

ཆུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱད་ཞིང་ཚྲོ་ཅན་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་ས་མ་ལ་ངོ་ཚ་
ཁྲིལ་ཡོད་ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་སྟེ། རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་པ་ཤས་ཆེན་པོ་ཉམས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་པ་དང་རོ་ཆ་ཆུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགོ་
ལའང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཙུན་པ་ན་རེ་སྤིང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པ་ལས་གཞན་ནི་སྟོ་
མི་གསལ་ན་ས་མ་ལ་སོགས་པ་བསད་ཀྱང་མཆིམས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། གང་དག་སྟོ་
གསལ་བ་དེ་དག་ནི་དུད་འགོ་ཡིན་ཡང་ས་ལ་སོགས་པ་བསད་ན་འགྱུར་ཏེ་རྟ་ཅང་ཤེས་མ་
ལ་འདོད་ལོག་སྟོང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གལ་ཏེ་དབང་པོ་མ་ཆང་བར་བསྐྱེད་པས་ཡན་ཆུང་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ས་མ་བསད་
པས་མཆིམས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ན་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་ལོང་བ་དང་འོན་པས་ས་མ་
བསད་ཀྱང་དེར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐལ་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལ་འདོད་པ་ན་ལོང་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐལ་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
རང་ཉིད་མི་ཡིན་ཡང་ས་མ་མི་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་དེ་དག་བསད་ཀྱང་མཆིམས་མེད་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །

ལྷག་མ་འགོ་བ་ལྷ་དག་ན།

ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་ལྷག་མ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་སྐྱབ་
པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འགོ་བ་ལྷ་དག་ན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྐྱབ་
པ་ནི་ལྷའི་ནང་ན་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། མའི་ནི་བྱང་གི་སྐྱེ་མི་སྟན་པ་
དང་། ངན་སོང་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཅན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་
སྐྱབ་པ་ནི་འགོ་བ་ལྷ་པོ་དག་ལ་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དོ། །

མཚམས་མེད་ལྔ་བཤད་པ།

བརྩ་གཅིག་པ་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བཤད་པ་ནི་མཚམས་མེད་ལྔ་པོ་དག་ལས་དང་
པོ་གསུམ་སྟོག་གཅོད་དང་། ལྔ་པ་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པས་བཞི་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་
དང་། བཞི་པ་ནི་རྩན་ཡིན་པས་ངག་གི་ལས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་དག་ནི་རྟོགས་པར་སྒྲ་
བས་མ་བཤད་ལ།

དག་འདུན་དབྱེན་ནི་མི་འཕྲོད་པའི། །རང་བཞིན་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཆོས།།

ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་བསྟན་མིན། །དེ་དང་དག་འདུན་ཡང་དག་ལྡན།།

དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་ནི་དག་འདུན་སྟེ་གཉིས་(ཐུགས་ཆེ།)མི་འཕྲོད་པའི་རང་
བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བྱེ་བྲག་དུ་སྟོབ་པའི་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡང་མིན་ལ་དག་བར་ལུང་
བསྟན་པའང་མིན་པའི་བྱིར་མ་བསྐྱབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེན་དེ་
དང་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་དག་འདུན་ནམས་ཡང་དག་པར་ལྡན་ལ་མཚམས་མེད་པའི་ལས་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ལས་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན།

དེ་ཡི་ཁ་ན་མ་ཐོ་རྩུན། །དེ་དང་འབྲེད་པོ་ཡང་དག་ལྡན།།

བསྐྱལ་པར་མནར་མེད་པར་སྟོན་འགྱུར། །

དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་དེའི་རྩུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལས་ནི་དག་འདུན་འབྲེད་པར་བྱེད་

པའི་རྩུབ་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྩུབ་དེ་ནི་མཆོམས་མེད་ཡིན་ལ། དེ་དང་ནི་དགེ་འདུན་འབྱེད་
པར་བྱེད་པ་པོ་ལྟས་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་ལྟན་ནོ། ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་གྱི་
མཆོམས་མེད་པའི་ལས་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་འབྱེད་པ་པོ་དེ་བར་གྱི་བསྐྱེད་པར་མནར་མེད་
པའི་དཔུལ་བར་སྟག་བསྐྱེད་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་མཆོམས་མེད་ལྟག་མ་རྣམས་བྱས་པས་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན།

ལྟག་པས་གཞོད་པ་ལྟག་པར་འགྱུར།

མཆོམས་མེད་པ་གཞན་དག་གིས་ནི་སྦྱིར་དཔུལ་བར་སྦྱེ་བར་ངེས་ཀྱང་མནར་
མེད་ཁོ་ནར་སྦྱེ་བར་ནི་མ་ངེས་སོ། ། (གལ་ཏེ་མཆོམས་མེད་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་དཔུལ་བར་ཆེ་
གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མི་སྦྱེ་ན་ལས་ཆེ་ཆུང་ལ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཆེ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་ཡང་སྦྱེ་ན་ནི་མཆོམས་
མེད་དང་སྦྱེས་ནས་ཐོང་འགྱུར་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།) བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་ན་རེ་མཆོམས་མེད་པ་
གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལྟག་པར་བྱས་པས་ལས་ཀྱི་གྲངས་བཞིན་མནར་མེད་པ་
དེར་ལུས་ཉིས་འགྱུར་ལ་སོགས་པས་ཆེ་བ་དང་གཞོན་ཤ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཞོད་པའི་
སྟག་བསྐྱེད་ཡང་ཉིས་འགྱུར་ལ་སོགས་པས་ལྟག་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བས་སྦྱོན་གཉིས་ཀ་
ལས་གོ་ལ་ཞིང་། དེ་དག་གྱང་སྤྲ་མ་ནི་འཕེན་བྱེད་ཡིན་ལ་བྱི་མ་དག་ནི་རྫོགས་བྱེད་ཡིན་
ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

མདོ་སྤེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཆོམས་མེད་མང་པོ་བྱས་པས་མནར་མེད་པར་ཡང་
དང་ཡང་སྦྱེ་ཡང་ལས་བྱེད་པའི་ལུས་དེ་དང་དཔུལ་བའི་བར་དུ་སྦྱེ་བ་གཞན་གྱི་མཆོམས་
མེད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་སྦྱེས་ནས་ཐོང་འགྱུར་དུ་འང་འདོད་པ་ལ་བསལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་
དང་། གྱི་ཏུ་སེམས་ཞེས་བྱ་བའི་རྫོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། མཆོམས་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་
རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་སྦྱེ་བས་རྣམ་པར་

སྒྲིན་པ་ཕྱོང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། གྲུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་ཚྱུ་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཕྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རྣམ་པར་
བཞག་གི་དེ་ཅམ་ལ་ཕྱོང་བར་འགྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་སྐྱེས་ནས་ཕྱོང་འགྱུར་དུ་གསུངས་པ་ནི་དང་པོ་འགོ་ཚྱུ་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་སྒྲིན་དུ་མི་ལྟོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

དགེ་སློང་ལྟ་སྤྱད་ཚུལ་ལྟན་པས། །འབྲེད་དོ་གཞན་དུ་འོ་བྱིས་པ་རྣམས།།

སྟོན་དང་ལམ་གཞན་ལ་བཟོད་པ། །བྱེ་བའོ་དེ་ནི་མི་གནས་སོ།།

དེ་ནི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དུ་འདོད། །

དགེ་འདུན་དེ་དག་གང་ཟག་གང་གིས་འབྲེད་ཅེ་ན། དགེ་སློང་ཡིན་པ་དང་། ལྟ་བ་
སྤྱད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པས་འབྲེད་ཀྱི་བྱིམ་པ་དང་། སྤེད་པ་སྤྱད་པ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་འཆལ་བས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་འགྲན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་
རྣེ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ལ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དང་ཆོག་བཅན་པར་མི་
འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁང་དུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་གནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་
ཡིན་ཀྱི་སྟོན་པའི་མདོན་སྤྱད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟི་བརྒྱུད་མི་བཟོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཁང་འབྲེད་ཅེ་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དགེ་འདུན་རྣམས་(ཀོག་ལི་ཀ་དང་། རྒྱ་མཚོ་
ཕྱིན་དང་། ལུང་པ་བྱ། ཀ་ཏ་མེ་ར་ཀ་ཏི་བྱ་ལ་སོགས་པ།)འབྲེད་ཀྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
ཆོས་མདོན་སྤྱད་དུ་གྱུར་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལ་ཅིག་ན་རེ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་དབྱེ་བར་མི་རྒྱས་སོ་
ཞེས་(བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་འབྲས་བུ།)འདོད་དོ། །བྱེ་བའི་ཆད་ནི་གང་གི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ལས་
སྟོན་པ་གཞན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པའི་ལམ་ལས་གཞན་ལྟས་བྱིན་གྱིས་ངེས་པར་

འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འོ་མ་མི་སྤྱད་པ་དང་ཤ་སྤང་བ་དང་། ལན་ཚུ་ལོངས་མི་སྤྱད་པ་
དང་། གོས་མ་བྱས་པ་བཞོ་བ་དང་། ཁྱོད་གི་ནང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུག་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་བསྐྱབ་པའི་ཆོགས་ལྷ་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཟོད་ཅིང་དང་དུ་ལེན་པ་དེའི་ཆེ་
དགེ་འདུན་བྱེ་བའོ། །དུས་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་ཤེ་ན། བྱེ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཞག་གཅིག་
ལས་རིང་དུ་མི་གནས་སོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དུ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དུ་འདོད་དེ། ཇི་སྲིད་དུ་དགེ་འདུན་བྱེ་ནས་མ་དུམ་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་
རྒྱུ་ལའང་ལམ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། (བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ།) དེ་ནི་
མཆོམས་མེད་ཡིན་ནོ། །དབྱེན་གཞན་ནི་མཆོམས་མེད་མ་ཡིན་ནོ། །

འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དེ་ཡང་།

འཇམ་བྱའི་སྤྱིང་ནའོ་དགུ་སོགས་ཀྱིས། །

སངས་རྒྱལ་བཞུགས་པས་འཇམ་བྱའི་སྤྱིང་ན་ཡོད་ཀྱི་སྤྱིང་གཞན་ན་མེད་དོ། །གང་
ཟག་ནི་དགེ་སྤྱོད་དགུ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དབྱེན་འགྲུབ་སྟེ། དགེ་འདུན་ནི་དགེ་
སྤྱོད་བཞི་ཡན་ཆད་ཡིན་ལ། (སངས་རྒྱལ་དང་འབྱེད་པ་པོའི་ཚྭ་གས་སུ་བཞི་བཞི་དང་། དགུ་པ་ནི་འབྱེད་པ་
པོ།) དེ་སྟེ་གཉིས་དང་འབྱེད་པ་པོ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཉུང་མཐའ་བཟུང་
བ་ཡིན་གྱི་མང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ། །

ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་སྤྱིང་གསུམ་ན། །དེ་ནི་བརྒྱུད་དག་ཡན་ཆད་ཀྱིས། །

ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་(འདུལ་བའི་ལས་མེད་པས།)སྤྱི་མི་སྤྱན་མ་གཏོགས་པ་སྤྱིང་གསུམ་
ན་ཡོད་དེ་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཆོམས་ཀྱི་ནང་གཅིག་ཏུ་གསོ་སྤྱོད་ལ་
སོགས་པའི་ལས་སྤྱི་མི་མཐུན་པས་བྱེད་པའོ། །དགེ་སྤྱོད་དུ་ཞིག་གིས་ཤེ་ན། ལས་ཀྱི་
དབྱེན་དེ་ནི་དགེ་སྤྱོད་བརྒྱུད་དག་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འགྲུབ་སྟེ། (གསོ་སྤྱོད་གི་དུས་ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་

མདོ་གདོན་པ་ན། སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱ་སྟེ། །དགེ་བ་སྦྱོར་སྦྱོར་ཆོགས་པར་བྱ། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུལ། །
འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ལྷན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །དག་གི་སྒྲོམ་པ་ལེགས་པ་ཡིན། །ཡིད་གྱི་སྒྲོམ་པ་འདྲ་
ལེགས་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྒྲོམ་པ་ལེགས། །ཀླན་ཏུ་བསྐྱམས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ནི། །སྦྱག་བསྐལ་ཀླན་ལས་རབ་ཏུ་
གྲོལ། །དག་ནམས་བསྐྱང་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱམས་ཏེ། །ལྷན་གྱིས་མི་དགེ་བ་དག་མི་བྱེད་ཅིང་། །ལས་ལམ་གསུམ་པོ་
འདི་དག་རབ་སྦྱངས་ནས། །རང་སྦྱོང་གསུངས་པའི་ལམ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཁོ་ན་སྟོན་པས་ཆོག་གོ།) འདི་
ལ་འབྲེད་པ་པོ་ལོགས་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དེ་ནི།

དང་པོ་མཐའ་སྦྱོར་བྱུང་གཅིག་གི། །སྔ་རོལ་སྤྱབ་པ་ནོངས་པ་དང་།

མཆོམས་མ་བཅད་པ་དག་ཏུ་ཡང་། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་།

སངས་རྒྱས་ནས་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་ཆེ་ནི་
མི་འབྱུང་སྟེ། །ཐམས་ཅད་དགའ་བ་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྦྱེས་པར་སློ་མཐུན་(པ་དང་སྟོན་པ་
དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད།)པས་ན་ཤ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོར་ཆེའི་མཐའ་
མ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆེའང་མ་ཡིན་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ལ་དཀོན་པར་འཛིན་
པ་དང་། །མི་རྟག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་སྦྱོར་བ་ཤས་ཆེ་བར་སློ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
(བར་དུ་ཡང་)འདུལ་བ་ཆོག་ལེན་པར་བྱས་པ་ལས། །སྟོན་ཀའི་ཚུ་བཞིན་ངི་མེད་པར། །སྟོན་
པའི་བསྟན་པ་བརྒྱ་གཉིས་ལོར། །ལྷུང་བ་མེད་པར་ལེགས་གནས་ཏེ། །ཉོན་མོངས་སྦྱང་
བར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་ངི་སྲིད་དུ་བསྟན་པ་ལ་(ལྟ་བུའི་སྟོན་ནི་དགེ་སྦྱོང་འཆི་ལྟས་
ཀྱིས། །སྟོན་པས་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སུ་གསུངས་པ་དེ་དག་སྟོན་ཡང་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཚུལ་བྱིམས་
ཀྱི་སྟོན་ནི་ལྷུང་བ་འབྱེད་པའོ།)ལྟ་བ་དང་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་སྟོན་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་འདྲ་མི་འབྱུང་
སྟེ། །བསྟན་པ་སྟོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོག་བྱུང་གཅིག་མ་བྱུང་གི་སྔ་རོལ་དུ་འདྲ་

མི་འབྱུང་སྟེ། བྱེ་བ་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་སྦྱུང་པ་ཡིན་པ་ལ་སྦྱུང་བྱེད་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤྱབ་པ་ནོངས་པ་ན་འང་མི་འབྱུང་སྟེ། གང་ལ་འབྲུན་པའི་སངས་རྒྱས་
མི་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མཆེམས་ཆེ་བ་དང་རྒྱུད་བ་མ་བཅད་པ་དག་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་
སྟེ། མཆེམས་གཅིག་ཏུ་དགོ་འདུན་བྱེ་བ་ནི་དབྱེན་ཡིན་ན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་
འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དེ་ནི་དུས་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ་། ། དབྱེན་འདི་ཡང་ཉན་ཐོས་
པ་དག་སྟོན་གྱི་ལས་ལ་རག་ལུས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། སངས་རྒྱས་ཤྲུག་སྤྱབ་པས་ནི་སྟོན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན་བྱང་སྟོང་མངོན་
ཤེས་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གི་འཁོར་བྱེ་བས་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་བྱི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
འཆད་དེ་འདི་ནི་དགོངས་པའི་དོན་དུ་ཐེག་པ་གོང་མ་བས་བཞེད་དོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་པ་མ་བསད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་མཆེམས་མེད་དུ་འགྱུར་གྱི་གཞན་
བསད་པ་ལ་སོགས་པས་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཕན་འདོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཞིང་། །སྤངས་དང་མེད་པར་བྱས་ཕྱིར་རོ།

པ་མ་བསད་པ་ནི་མཆེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་རང་གི་ལུས་ཐར་པ་དང་
མཐུན་པར་བསྐྱེད་པས་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཞིང་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་བསམ་
པས་སྤངས་པ་དང་སྦྱོར་བས་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་།
(དགོ་འདུན་དང་) སངས་རྒྱས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ཡིན་ལ། དེ་དག་བསམ་པས་སྤངས་ཤིང་
(སྦྱོར་བས་སྟོན་གནས་པ་དང་མཐུན་པ་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཀོངས་པར་མི་རྣམས་ཀྱང་
བསམ་པས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ།) དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱུ་ལ་ངན་
སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བ་དང་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ཡང་མཆེམས་མེད་ཡིན་ནོ། ། ལས་གཞན་
དག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་ཆེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཆེམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་ས་མ་མཚན་གྱི་པ་བསད་ན་ས་མ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་
རམ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།

མཚན་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་ཀྱང་འགྱུར།

ས་མ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་ཏེ་བྱད་མེད་དང་སྐྱེས་པར་གྱུར་པས་
བསད་ཀྱང་ས་མ་གསོད་པའི་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་
པའི་ས་མའི་བྱ་བ་བྱས་པ་དེ་བསད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ས་ཡང་མ་ཡིན་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེས་པ་ཞིག་བསད་ན་མཚམས་མེད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་རེག་
པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། མ་མཚན་གྱི་པ་བསད་ན་མཚམས་མེད་པའི་ཁ་
ན་མ་ཐོ་བས་རེག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་ཡང་མ་ཡིན་དག་བཅོམ་
མ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་མེད་ཞིག་བསད་ན་མཚམས་མེད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་རེག་པར་
འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ས་མཚན་གྱི་པ་བསད་ན་མཚམས་མེད་པའི་ཁ་ན་མ་
ཐོ་བས་རེག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལས་གདགས་པ་ལས་སྟོན་བྱང་གིས་སྟོན་བྱང་བྱང་སྟེ། སོང་ལ་མ་
གསོད་ཅིག །བདག་ཉིད་ཀྱིས་གསོད་ལ་གཞན་གསོད་དུ་མ་གཞུག་ཅིས་བྱས་ན། དེ་ཅི་
གཉིས་ཀ་མཚམས་མེད་པའི་ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་གཅིག་ལྡན་པར་
འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱེས་པ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསད་ན་ནི་གཉིས་ཀ་མཚམས་མེད་པའི་
ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་གཞན་གསོད་དུ་བརྟུག་སྟེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་བསད་
ན་ནི་ཕྱི་མ་ཤོས་མཚམས་མེད་པའི་ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་གྱི་སྔ་མ་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་སྟེ་བདག་ཉིད་དང་གཞན་གཉིས་ཀས་བསད་ན་ཡང་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་མཚམས་མེད་ཀྱི་
ལས་དང་ལྡན་གྱི་སྔ་མ་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་བྱང་གིས་སྟོན་བྱང་བྱང་སྟེ་སོང་ལ་མ་
གསོད་ཅིག །གཞན་གསོད་དུ་ཕྱག་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་བསད་ཅིག་ཅིས་བྱས་ན། དེ་

ཅི་གཉིས་ཀ་མཆིམས་མེད་པའི་ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་གཅིག་ལྡན་པར་
འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲས་པ། གལ་ཏེ་གཞན་གསོད་དུ་བརྟུག་སྟེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་བསད་
ན་ནི་གཉིས་ཀ་མཆིམས་མེད་པའི་ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་བདག་ཉིད་ཁོ་
ནས་བསད་ཀྱི་གཞན་གསོད་དུ་མ་བརྟུག་ན་ནི་ཕྱི་མ་ཤོས་ཁོ་ན་མཆིམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་
ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀས་བསད་ན་ཡང་ཕྱི་མ་ཤོས་ཁོ་
ན་མཆིམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟུན་བྱང་གིས་སྟུན་བྱང་
བྱང་སྟེ། སོང་ལ་མ་གསོད་ཅིག །བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀས་གསོད་ཅིག་ཅེས་བྱས་ན།
གལ་ཏེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀས་བསད་ན་ནི་གཉིས་ཀ་མཆིམས་མེད་པའི་ལས་དང་
ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། འོན་ཏེ་བདག་དང་གཞན་གང་བྱང་རེ་རེས་བསད་ན་ནི་ཕྱི་མ་ཤོས་ཁོ་
ན་མཆིམས་མེད་པའི་ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མཆོན་ཆ་དང་མེ་དང་དུག་དང་དབྱུག་པས་བསྐྱན་པ་ལ་སོགས་པ་
ཐབས་ནམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་བསད་པའང་དེ་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་
དུ་མིང་པོས་སྲིང་པོ་ལ་བསྒྲོ་བ་དང་། སྲིང་མོས་མིང་པོ་ལ་བསྒྲོ་བ་དང་། སྤུ་མོ་དང་རྩ་
མོ་གཉིས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་བསྒྲོ་བའང་དེ་དང་འདྲའོ། །མ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕའང་དེ་དང་
འདྲའོ། །མར་འདུ་ཤེས་པས་མ་བསད་པར་བྱའོ་སྟུམ་སྟེ། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་མེད་
བསད་ན་དེ་ཅི་མཆིམས་མེད་པའི་ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་མི་འགྱུར་ཞེ་
ན། སྒྲས་པ། ལྡན་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་མེད་དུ་འདུ་ཤེས་པས་
ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་མེད་བསད་པར་བྱའོ་སྟུམ་པ་ལས་མ་བསད་པར་གྱུར་ན། དེ་ཅི་
མཆིམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲས་པ། གལ་ཏེ་དགྲ་
བཅོམ་མ་བསད་ན་ནི་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་མ་མ་ཡིན་ན་ནི་མི་འགྱུར་
རོ། །པ་དང་མར་འདུ་ཤེས་པས་དེ་གཉིས་བསད་ན་ནི་མཆིམས་མེད་པའི་ལས་དང་ལྡན་

པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་བྱད་མེད་གཞན་གྱི་རྩར་རྩར་པོ་གཞན་གྱི་མངལ་དུ་སྤྲུགས་ནས་གཞན་
དེའི་མངལ་དུ་བསྐྱེད་ན་བྱད་མེད་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་བསང་ན་མཆམས་མེད་དུ་འགྱུར་
ཞེ་ན།

གང་གི་སྒྲ་མཆན་ལས་བྱུང་མ།།

གཉིས་པོ་དེ་ལས་བྱད་མེད་དང་པོ་གང་གི་སྒྲ་མཆན་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་བྱ་དེའི་མ་
ཡིན་པས་བྱད་མེད་དང་པོ་དེ་བསང་ན་འགྱུར་ཏེ། ལུས་སྐྱེད་པའི་གཙུག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་མངལ་དུ་འཛིན་པ་དེ་ནི་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་དུ་གཙུག་པོ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྩ་ཞོ་ལྷུང་པ་དང་གསོ་ཞིང་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མ་དང་འབྲ་བས་མ་ལ་ཁྱུ་བའི་
བྱ་བ་ནམས་ཁྱུ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཁ་མ་ལ་སྒྱུར་བ་བྱས་ནས་གཞན་བསང་པ་དང་། གཞན་
ལ་སྒྱུར་བ་བྱས་ནས་པ་མ་བསང་པ་ལ་ནི་མཆམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མཆམས་མེད་
ནི་སྒྱུར་བ་གང་ལ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་རྫོགས་པ་དགོས་པ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དཔེར་ན་མ་ཁྲིའུ་འོག་ན་འདུག་པ་བསང་པ་དང་། ལྷུས་པའི་བྱས་སྤང་བྱ་བསང་པར་
འདོད་པས་ཐོ་བས་པའི་ཁྲད་པ་བཙོམ་པ་བཞིན་ནོ། །

མཆན་ཐབས་གཅིག་གིས་མ་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་ཀྱང་བསང་ན་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་མཆམས་མེད་ཀྱི་དང་སློག་གཙོད་འབའ་ཞིག་པའི་དང་གཉིས་ཡིན་ལ་
རིག་བྱེད་ནི་མཆམས་མེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཁོ་ནའི་ཡིན་ཏེ། མཆམས་མེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཉིད་
སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཙུན་པ་དབྱངས་སློགས་ན་རེ་རིག་བྱེད་ནི་རྩལ་ཕྲ་རབ་བསགས་
པ་ཡིན་པས་རྩལ་ལ་མཆམས་མེད་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཡིན་ལ། རྩལ་ལ་ལ་ནི་སློག་གཙོད་འབའ་
ཞིག་པའི་ཡིན་པས་རིག་བྱེད་ཀྱང་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དག་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དག་བཅོམ་པ་བསད་ན་ནི་མཆོམས་
མེད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་བསད་དོ་སྟམ་ཏུ་ཉེན་ངེས་པར་བརྒྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀལ་ཏེ་
ཕའང་ཡིན་ལ་དག་བཅོམ་པའང་ཡིན་པའམ། ཕའང་ཡིན་ལ་དག་བཅོམ་ཕའང་ཡིན་པ་
བསད་ན་ནི་དག་བཅོམ་པ་གསོད་པའི་མཆོམས་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཉེན་གཅིག་ལས་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལུང་ནམ་འབྲེད་ལས། སྒོན་གོང་ཁྱེར་སྒྲོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཟུ་
ཏུ་ཡ་ན་ཕའང་ཡིན་དག་བཅོམ་པའང་ཡིན་པ་རང་གི་བྱ་རྒྱལ་བྱ་སྒྲ་ཅན་གྱིས་བསད་པ་
ན། སོང་ལ་སྒྲ་ཅན་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཆོམས་མེད་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ། བ་བསད་པ་གང་ཡིན་པ་
དང་། གང་ཡང་དག་བཅོམ་པ་བསད་པའོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཤིག་ཅེས་པས་བསྐངས་པ་དེ་རི་ལྟ་
བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་མཆོམས་མེད་པའི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོམས་མེད་པ་བྱས་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བའམ། ཡང་ན་སྒོ་གཉིས་ནས་སྒྲོས་པ་ཡིན་གྱི་མཆོམས་མེད་ནི་གཅིག་ལས་མེད་དོ། །

སངས་རྒྱས་བརྟེན་པར་སེམས་ལ་མིན། །བསྐྱེད་འོག་དག་བཅོམ་པ་ལ་མིན།།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱིན་པའང་སངས་རྒྱས་
བཀྲོངས་པར་འདོད་ནས་མཆོན་བསྐྱེད་ན་འགྱུར་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོན་བརྟེན་པར་
སེམས་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་མཆོམས་མེད་ཏུ་འགྱུར་པ་མིན་ཏེ། སྒོག་གཅོད་པའི་བསམ་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དག་བཅོམ་མ་ཐོབ་པ་ལ་མཆོན་བསྐྱེད་ལ་མཆོན་བསྐྱེད་
པའི་འོག་ཏུ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་བསྐྱེད་པ་དེས་དག་བཅོམ་གྲོངས་པ་ལའང་
མཆོམས་མེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དེས་དེ་ལ་སྒྱུར་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཅི་
མཆོམས་མེད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་བྱས་ནས་དེ་མ་སྤངས་པར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བྱ་
འཐོབ་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།

མཆོམས་མེད་སྒྱུར་བ་བྱས་པ་ལ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་འབྲས་མི་སྲིད་དོ།།

མཚམས་མེད་པའི་སྒྲིབ་བ་བྱས་པ་ལ་ནི་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །

མཚམས་མེད་མ་གཏོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་བ་བྱས་པ་ལ་ནི་
འཕགས་པའི་ལམ་སྐྱེ་ཞིང་འཕགས་ལམ་སྐྱེས་པ་ནི་སྒྲིབ་བ་བྱས་པ་དེའི་ལས་ཀྱི་ལམ་མི་
སྐྱེ་ཞེ། འཕགས་ལམ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་དེ་དང་ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་བྱིར་
རོ། །དེའི་བྱིར་མཚམས་མེད་དངོས་བྱས་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་བྱིར་རོ། །འདིར་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་དགེ་སྦྱང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གཉིས་སོ། །མཚམས་མེད་
པ་ལས་གཞན་པའི་ལས་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འབྲས་བུ་ལ་གེགས་སུ་
འཇུར་བ་མ་ཡིན་པར་ནི་ཅེན་མའི་རྟོགས་པ་བརྟུན་པ་ལས། སྤྱུ་ཅེན་མ་ཞེས་བྱ་བ་བྱ་
དང་བཅས་པ་རྟོན་པས་འཚོ་བ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་
བཀོད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

འདི་ཡང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ན་ནི་མཚམས་
མེད་བྱས་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འཐོབ་སྟེ། མ་སྐྱེས་དགའི་འགྲོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་ལས་མ་
བསད་པའི་མཚམས་མེད་བྱས་པས་ཀྱང་དག་བཅོམ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

འོ་ན་མཚམས་མེད་དེ་དག་ལས་གང་ལྟེ་ཞེ་ན།

དགེ་འདུན་དབྱེ་བྱིར་རྒྱན་སྟེ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་རབ་ཆེར་འདོད།

དགེ་འདུན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རྒྱན་སྟེ་བ་དེ་ནི་མཚམས་མེད་པ་
ནམས་ཀྱི་ནང་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་རབ་ཏུ་ཆེ་བར་འདོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བསྟན་པའི་བྱིར་དང་དགེ་འདུན་བྱེ་བ་སྤྲོད་མ་དུ་མ་གྱི་བར་དུ་(འཇིག་རྟེན་
ནམས་ཀྱི་མཐོ་རིས་དང་།)དེས་པ་ལ་འདུག་པ་དང་། འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་

དང་འབྲལ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་གོགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། བསམ་གཏན་དང་སྒྲིག་པ་དང་ཁ་ཏྲོན་དང་སེམས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་མི་འདུག་པས་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གོལ་གྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་འཁྲུགས་ཤིང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་རང་དབང་མེད་པ་དང་བླན་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྤྲིན་བར་བསྐྱལ་གཅིག་ཏུ་མཐར་མེད་དུ་སྒྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྗེས་ལ་(ལྷ་པ་དང་དེའི་རྗེས་ལ་གསུམ་པ་དང་དེའི་རྗེས་ལ་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་པ་སྟེ་བས།)དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་རན་སེམས་གྱིས་ཁྲག་འབྱེན་པ་སྟེ་ལོ། །དེའི་རྗེས་ལ་དག་བཙམ་པ་གསོད་པ་སྟེ་ལོ། །དེའི་རྗེས་ལ་མ་གསོད་པ་སྟེ་ལོ། །ལྷ་པོ་དེའི་ནང་ནས་པ་གསོད་པ་ཡང་བར་བཤད་དོ། །

འོ་ན་མདོ་ལས་ཉེས་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ན་ཡིད་གྱི་ལས་གསུམ་སྟེ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ལོག་ལྷ་སྟེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མཐར་མེད་དུ་བར་བསྐྱལ་དུ་སྤྲིན་པས་འབྲས་བུ་རྣམ་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་མཆམས་མེད་པའི་ནང་ནས་དགོ་འདུན་དབྱེན་སྟེ་བ་དང་། དྲང་སྲོང་གི་ཡིད་ཁྲོས་པས་དན་ཏྲ་ཀའི་དགོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འཆི་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བོ་པལ་བོ་ཆེ་འཆི་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་ལས་ཡིད་གྱི་ལས་སྟེ་བ་དང་(སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས།)དགོ་རྩ་ཀུན་ཏུ་གཙོད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གཞན་གྱིས་མི་གཙོད་པས་ཡིད་གྱི་ལས་གྱི་ནང་ནས་ལོག་ལྷ་སྟེ་བའམ། (ཡང་ན་མཆམས་མེད་ལྷ་དང་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་དང་།)ལྷ་བ་ལྷ་གཞིར་བྱས་ནས་(རིམ་པ་ལྟར་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་ཡིད་གྱི་ལས་དང་།)ལོག་ལྷ་སྟེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །

ལས་དགོ་བ་རྣམས་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཆེ་ཞེ་ན།

འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་དགོ་བ་ལ། །སྤྲིད་རྩེའི་སེམས་པ་འབྲས་རབ་ཆེ།

འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ལ་ནི་སྲིད་པའི་ཆེ་མོ་འི་སེམས་པ་དགེ་བ་འབྲས་བྱ་རབ་
ཏུ་ཆེ་བར་འདོད་དེ། དེའི་ནམ་སྒྲིན་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲིར་སྒྲུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་
ཉེ་བར་ཞི་བ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཟག་བཅས་དགེ་བའི་ནམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་བཤད་གྱི་བྲལ་འབྲས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་ལ་ནི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བྲལ་བའི་འབྲས་བྱ་ཆེ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་
ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་དང་ཉེ་བ་ལྟ་བུ་བཤད་པ།

བརྒྱ་གཉིས་པ་མཆོམས་མེད་དང་ཉེ་བ་ལྟ་ནི་ཅི་མཆོམས་མེད་པ་ནམས་ཁོ་ནས་
དབྱལ་བ་དག་ཏུ་གདོན་མི་ཟ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་སྦྱེ་
བར་འགྱུར་ཞེ་ན། མཆོམས་མེད་པ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་སྦྱེ་
བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན།

མ་དག་བཅོམ་མ་སྟན་བྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་དང་།

སྟོབ་པ་གསོད་དང་དགེ་འདུན་གྱི། །འདུ་བའི་སྟོན་ཉི་འཕྲོག་པ་དག །

མཆོམས་མེད་པ་དང་ཆ་འདྲ་སྟེ། །ལྟ་བུ་མཆོད་རྟེན་འཇིག་པ་ཡིན།

མ་ཡང་ཡིན་ལ་དག་བཅོམ་མ་ཡང་ཡིན་པ་ཞིག་འདོད་ལོག་གིས་སྟན་ཕུང་བར་
བྱས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་བསད་པ་དང་། འཕགས་པ་
སྟོབ་པའི་གང་ཟག་བདུན་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་གསོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་གྱི་

འདྲ་བའི་སྒོ་འཕྲོག་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མ་དང་མ་དང་དག་བཅོམ་པ་གསོད་
པ་དང་དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་མཆིམས་མེད་པ་རྣམས་དང་ཉེས་པ་ཆ་འདྲ་ཞིང་
མཚུངས་པས་དེ་རྣམས་དང་ཉེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔུལ་བ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱིན་པ་དང་
ཉེ་བ་ནི་ལྷ་པ་ཞེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་མཆོད་རྟེན་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་རྟེན་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དག་འདུན་གྱི་འདྲ་བའི་སྒོ་འཕྲོག་པ་ནི་སྒོ་བ་
དཔོན་དབྱིག་བཤེས་ནར་མར་འདྲ་བ་འཕྲོག་པ་ལ་འདོད་ལ། རྒྱལ་པོའི་སྲས་དང་གང་
སྤེལ་ནི་གང་གི་དག་འདུན་འཆོ་བར་བྱེད་པ་ཞལ་དུ་གསོལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འཕྲོག་པ་
ལ་འདོད་དོ། །

དན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ནི་ཆུང་དུ་ཞིག་སྐྱངས་
ནའང་ཆེན་པོར་འགྱུར་རྟེ། དེ་དག་ལ་རིས་མཐུན་པ་སྤྲར་སྤུལ་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་
ཀྱི་ནི་དག་པར་འགྱུར་ལ། དག་འདུན་གྱི་ནི་ཆོར་བ་མ་སྤྱོད་བར་དག་པར་མི་འགྱུར་རྟེ་
ཞིང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱི་ཞལ་དུ་འདྲ་བའི་སྒོ་ཞིག་ན་ནི་དཔུལ་བ་
ཆེན་པོར་ལྟུང་ལ། །ཞལ་དུ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ན་ནི་མནར་མེད་པའི་འཁོར་ཐུན་ནག་ཆེན་
པོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆ་འདྲ་བ་དང་ཉེ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་
ནོ། །ཁ་ཅིག་འདི་དག་བྱས་ན་ཡང་དཔུལ་བ་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་སྤྲོན་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི་
འོན་ཀྱང་མཆིམས་མེད་དང་བྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བར་མེད་པར་ཁོ་ནར་ནི་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་བར་མེད་པར་སྐྱེ་ཡང་དུས་དང་རྣམ་སྤྲོན་ཆེ་ཆུང་
མི་འདྲ་བས་མཆིམས་མེད་དང་བྱད་པར་ཡོད་པས་ན་མཆིམས་མེད་པ་དང་ཆ་འདྲ་བར་
འདོད་དོ། །

གཞན་ཡང་གོགས་བྱེད་པའི་རྣམ་སྤྲོན་དང་བཅས་པའི་ལས་གསུམ་བཤད་དེ།

བཅོད་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དགྲ་བཅོམ། །འཛོལ་ལ་ལས་གོགས་ཤིན་ཏུ་བྱེད།།

དཔེར་ན་ཡུལ་འདོར་བར་བྱེད་པ་ན་བྱ་ལོན་པ་ལྷང་བ་ལྷར་སྒྱུར་ལམ་བཅོད་པ་
འཛོལ་པ་དང་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་འཛོལ་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་འཛོལ་པ་རྣམ་གསུམ་
ལ་ནི་རིམ་པ་ལྷར་ངན་སོང་(དུ་ངེས་པར་སྐྱེ་འཁྲུར་གྱི་ལས་)དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱིང་བ་མ་
གཏོགས་པ་འདོད་པ་དང་ཁམས་གོང་དུ་ངེས་པར་སྐྱེ་བའི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་གོགས་ཤིན་
ཏུ་བྱེད་དེ། རིམ་པ་ལྷར་བཅོད་ཐོབ་ངན་སོང་མི་འགྲོའོ་ཞེས་འབྱུང་བས་བཅོད་པ་ཐོབ་ནས་
ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ནས་འདོད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་།
དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཁམས་གསུམ་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། །གང་ནས་མཆན་གྱི་ལས་བྱེད་པ།།

གལ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་བསད་ན་པ་གསོད་པ་དང་ཉེ་
བ་ཞེས་གང་བཤད་པས་ས་མཆོམས་གང་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་པ་ལ་གནས་
པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ནས་བབྱང་སྟེ་མཆན་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་
གསོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནས་ངེས་པར་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་བསྐླལ་པ་བརྒྱ་
ན་སངས་རྒྱས་འཛོལ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །

དེ་ཡང་ངི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

བདེ་འགོ་རིགས་མཐོར་སྐྱེ་དབང་ཆང་། །པོར་འགྱུར་ཆེ་རབས་བྲན་མི་ལྟོག།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དེ་པན་ཆད་བདེ་འགོར་སྐྱེ་བ་དང་དེའི་ནང་ནས་
ཀྱང་རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སྤྲ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རིགས་མཐོ་བར་སྐྱེ་བ་དང་མིག་ལ་
སོགས་པའི་དབང་པོ་ཆང་བ་དང་པོར་འགྱུར་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆེ་རབས་བྲན་པ་
དང་། བསྐླལ་པ་བརྒྱ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་སངས་རྒྱས་འཛོལ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་

ཁྱད་པར་དྲག་དང་ལྡན་པའོ། །དེས་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་འཕྲོ་བ་པའི་རྒྱ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་རྣམས་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་སྦྱར་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
དང་ལོག་སྤྱབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྟོབར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པར་
གཞན་དོན་སྦྱར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ནི་འཇམ་གླིང་པོ་སྦྱར་ཉིད། །མངོན་སུམ་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་པ།།

བསམས་པ་ལས་བྱང་བསྐྱེལ་པ་བརྒྱ། །ལུས་པ་དག་ཏུ་འཕེན་པར་བྱེད།།

མཆོན་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་སུ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོན་པའི་
ཕྱིར་འཇམ་བུའི་གླིང་གི་སྤྱུས་པ་པོའི་དབང་པོ་ལྡན་པར་སྦྱར་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསོག་པར་
བྱེད་ཀྱི་འགོ་བ་གཞན་དང་གླིང་གཞན་དང་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ལས་གསོག་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་ལ་
གསོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་
སེམས་པ་དགེ་བ་ཡིན་གྱི་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་གཞན་ལ་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། དེ་ཡང་བསམ་པ་ལས་བྱང་བའི་དགེ་བ་ཡིན་གྱི་ཐོས་པ་ལས་བྱང་བ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ་དམན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟོམས་པ་ལས་བྱང་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་མ་ཐོབ་ཅིང་།
ཟག་བཅས་ནི་ཁམས་གོང་མར་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ནི་འདོད་པར་
རིགས་མཐོ་བའི་མཐོ་རིས་སུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རམ། བྱང་ན་སྟོམ་བྱང་ཟག་བཅས་ལ་གཉིས་
ལས་སྲིད་པ་ལ་ཉེན་པ་བྱི་རོལ་པའི་སྟོམ་བྱང་ནི་སྲིད་ཅེ་ཐོབ་ཀྱང་མཆོན་གྱི་རྒྱུ་མི་རུང་
ཞིང་། ཐར་པ་ལ་ཉེན་པ་ནི་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྟོན་དང་བསེ་
རུ་བྱང་ཚུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐའ་ཉེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །ཞེས་སྦྱོར་ལམ་མཐུ། མི་
སྤྲུག་པ་ནས་བཟུང་ནས་སྟན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྦྱེད་པས་དེའི་གོང་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོ་བོའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །འཆང་རྒྱ་བ་ལ་བསྐྱེལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ལུས་

པ་དག་ཏུ་སྟེ་ལྷས་པ་ན་ལས་དེ་འཕེན་ཅིང་གསོག་པར་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ་ནི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་སྟེ། འདི་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་བས་མང་དུ་ལྷས་པ་ན་ནི་འཕེན་པ་མི་སྲིད་ལ་ཁྱད་དུ་ལྷས་
པ་ན་འཕེན་པ་སྲིད་དེ། སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པས་བསྐྱལ་པ་དགུ་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་ལྷས་པ་
ན་ལས་དེ་འཕངས་པར་བཤད་དེ། མདོ་ལས། ཁྱོད་དཔོན་ངས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐྱལ་
པ་དགུ་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ཏེ། ཟས་སྒྲིན་པ་སྟེར་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་བྱིས་འགའ་ལའང་མི་བདེ་བའམ་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་
པར་མི་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་དགེ་སྦྱོང་གཅིར་བྱ་བའི་ཁྱོད་དཔོན་རལ་གྱི་ཐོགས་པ་ལ་གསུངས་ཏེ།
ལྷང་འདིས་ནི་བསྐྱལ་པ་དགུ་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་ཚུན་ཆད་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆེ་རབས་བྱན་
པར་སྟོན་ལ། མཆོན་ནམ་པར་སྒྲིན་པའི་ལས་གསོག་པ་ནི་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆེ་རབས་
བྱན་པ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ནམས་ན་རེ་བསྐྱལ་བ་དང་པོ་ཆར་ཕྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཁོ་ནས་ངན་འགོ་དང་། རིགས་དམའ་བ་དང་། དབང་པོ་མ་ཆང་བ་དང་། བྱང་མེད་
གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་སྟོན་བཞི་ནི་སྟོག་ལ་ཆེ་རབས་བྱན་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
ཡོན་ཏན་གཉིས་ནི་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཚུན་ཆད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་
ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

རེ་རེའང་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་སྟེ།

མཆོན་སུམ་ཙུ་ཙུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རེ་རེའང་བསོད་ནམས་བརྒྱ་བརྒྱ་ལས་སྟེས་
སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་དེ། རེ་རེའི་ཆད་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་པ་ལ་
གནས་པ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་
བསོད་ནམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དང་མཉམ་མོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་ཅན་
སྤྱིའི་ལས་ཀྱིས་སྦྱོང་གསུམ་འཆགས་པ་ཇི་སྟོན་པ་དེ་ཙམ་དང་མཉམ་ལ། དེ་དག་བརྒྱས་

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་གཅིག་འབྲུབ་པ་ནས་སྐྱམ་ཙུ་ཙ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འང་དེ་དང་
འབྲེལ། ཞེས་ཟེར་རོ། གཞན་དག་ནི་བསོད་ནམས་དེའི་ཚད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཁྱེན་
པར་ཟད་ཀྱི་གཞན་གྱིས་ནི་དཔག་པར་དཀའ་ཞེས་འདོད་དོ། །

བརྒྱའི་གངས་ངེས་པའང་ཁ་ཅིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྐྱ་མཚན་སྐྱམ་ཙུ་ཙ་
གཉིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མ་འབྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ལྷ་བརྒྱལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་
ལྷ་བརྒྱད་དང་། བདག་ཀྱང་ལྷ་བརྒྱུ་པོ་འདི་འབྲ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པའི་སེམས་
པ་གཞན་ལྷ་བརྒྱ་སྟེ་བརྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་འདོད་དོ། གཞན་དག་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་
གནས་ཉི་ཤུ་དང་གང་བའི་དཔྱལ་བ་བརྒྱད་དེ་ཉི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་དང་གཟུགས་ཁམས་བརྒྱ་
དྲུག་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་བཞི་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལྷིང་རྩེ་
སྐྱེ་ལ། ལྷིང་རྩེ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་པ་བཞི་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་དང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ལས་སེམས་ཅན་བཀོལ་ལོ་སྐྱམ་པ་གཅིག་དང་། བདག་
གིས་ཀྱང་དགོལ་སྐྱམ་པ་གཅིག་སྟེ་ལྷ་བརྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལན་གཉིས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་བརྒྱ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ནི་སྟོག་གཅོད་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་བརྒྱལ་རེ་རེ་
ཞིང་རྒྱ་ལྷ་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ་སྟོག་གཅོད་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་
ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཉེར་བསྟོགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པས་མ་སྤྲུག་
པ་དང་། དྲན་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྟོས་པ་སྟེ་རྣམ་
པར་དག་པ་ལྷ་ལྷ་དང་ལྷན་པས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཡིན་ལ། ཇི་
ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་རྒྱ་ལས་ཀྱི་ལམ་ལྷ་བརྒྱུ་པོ་དེ་ལས་བྱང་བ་ལྟར་བདག་ཀྱང་རྒྱ་ལྷ་བརྒྱས་
སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པ་ལྷ་བརྒྱ་སྟེ་བརྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱི་(འདི་ནི་མཚན་འབྲུབ་
པའི་བསོད་ནམས་རེ་རེ་བ་བརྒྱལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡིན་པར་གསལ་བས།)

སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ནི། ཏུས་གསུམ་གྱི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་
ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྦྱུང་བྱུང་བ་
གཅིག་དང་། བ་སྦྱུང་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་དཔེ་
བྱད་གཅིག་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྱུར་
གྱིས་མཛོད་སྦྱ་དང་གཙུག་ཏྲོར་མ་གཏོགས་པ་མཆན་སུམ་ཅུའི་གང་རུང་གཅིག་དང་།
མཆན་སུམ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཁྲི་འགྱུར་གྱིས་མཛོད་སྦྱ་དང་།
མཛོད་སྦྱ་འགྱུར་པའི་བསོད་ནམས་འབུམ་འགྱུར་གྱིས་གཙུག་ཏྲོར་འགྱུར་ལ། དེ་འགྱུར་
པའི་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་ཕྱག་འབུམ་འགྱུར་གྱིས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་དྲུང་འགྱུར་པར་གསུངས་
ལ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་ཡུལ་གྱི་ཐབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་འཕུལ་པ་བསྟན་
པའི་མདོ་ལས་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་ཐམས་ཅད་
འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་བའི་བསོད་ནམས་དེ་དག་བརྒྱ་
འགྱུར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྦྱུང་བྱུང་བ་གཅིག་དང་། བ་སྦྱུང་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་
པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་དཔེ་བྱད་གཅིག་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་པོ་ཐམས་
ཅད་འགྱུར་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་མཛོད་སྦྱ་དང་གཙུག་ཏྲོར་ལས་གཞན་
པའི་མཆན་སུམ་ཅུའི་གཅིག་དང་། མཆན་སུམ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་པའི་བསོད་ནམས་
བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་མཛོད་སྦྱ་དང་། དེ་འགྱུར་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་གཙུག་
ཏྲོར་འགྱུར་པོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ནི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་པའི་མཆན་དང་ལྡན་པ་ཞེས་
བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། (མཆན་སུམ་ཅུ་རེ་རེའང་དཔེ་བྱད་བརྒྱ་བརྒྱ་པོ་འགྱུར་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་བརྒྱ་ལ་གྱུབ་
པར་གསུངས་པ་ཉིད་གཞུང་གི་དགོངས་པར་འགྲིག་གོ།) བསོད་ནམས་བརྒྱ་པའི་མཆན་དང་ལྡན་པས་
ན། །ལྟར་བཅས་འདིག་ཉེན་ནང་ན་བསོད་ནམས་གཏོར། །མཐོང་དང་ཐོས་དང་གཞེས་

པ་མཛད་པས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་པན་པ་མཛད་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་སོ། །
གསུང་ཆོས་ཀྱི་དྲུང་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་མདོ་སྡེ་མ་དང་འབྲེལ། །

རིན་པོ་ཆའི་སྤེང་བ་ལས་ནི། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་
ནམས་བརྒྱུ་འགྱུར་གྱིས་མཆན་སྲུལ་ཅུའི་གཅིག་དང་། མཆན་སྲུལ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་
འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་མཛོད་སྤྱུ་དང་། གཙུག་ཏྱར་འགྲུབ་པའི་བསོད་
ནམས་འབྲུམ་ཕྱག་བརྒྱར་བསྐྱར་བས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་དྲུང་འགྲུབ་པར་གསུངས་ལ། གཞན་
ནི་སློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །

བྱང་ས་ལས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་མཉམ་པའི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་སྤང་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤྱའི་ཁྱད་བྱ་རེ་རེ་འགྲུབ་ལ་བ་སྤྱའི་ཁྱད་བྱ་ཐམས་
ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོས་དཔེ་བྱད་གཅིག་འགྲུབ་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་
ལས་གཞན་དཔེ་བྱད་ལས་མཆན་སྲུལ་ཅུ་དང་། དེ་ལས་མཛོད་སྤྱུ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་
རིན་པོ་ཆའི་སྤེང་བ་དང་མཐུན་པར་བཤད་ལ། མཛོད་སྤྱུ་ལས་གཙུག་ཏྱར་དང་། གཙུག་
ཏྱར་ལས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་དྲུང་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་སློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་དང་
མཐུན་པར་བཤད་ཅིང་། གསུང་ཆོས་ཀྱི་དྲུང་ནི་མཆན་སྲུལ་ཅུ་ཙུག་གཉིས་ལས་ལྷོག་པ་ཐ་
དད་དུ་བཤད་ཀྱང་རྩིས་ཆངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་སུ་འདུས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

འདི་ལ་སློབ་དཔོན་རྒྱ་མཚོ་སྤྱན་ནི་བྱང་ས་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་
ནམས་དང་མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤྱའི་ཁྱད་བྱ་རེ་རེ་
འགྲུབ་ཅེས་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
བཛོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འཛམ་བུའི་གླིང་པའི་སེམས་
ཅན་ཁོན་བཛོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱུན་མར་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་འཐུངས་པ་ལ་ཁྱུན་
མར་ཐམས་ཅད་འཐུངས་སོ་ཞེས་བཛོད་པ་ལྟར་སྤྱིའི་མིང་གིས་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇམ་བུའི་གླིང་པའི་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་གཟུང་བ་ནི་འཇམ་བུའི་གླིང་པ་
ནི་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཇམ་བུའི་གླིང་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
ལོངས་སྤྱོད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཆད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤྱའི་ཁུང་བུ་
གཅིག་འགྲུབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

འོ་ན་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཇི་སྟེད་
ཅིག་བསྟོན་བཀྱར་ནས་སངས་རྒྱས་ཤེ་ན། དེ་ལ་སྦྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོགས་
གཉིས་བསྐྱབས་པའི་དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བསྐྱེད་བཟང་ལྟར་ན། ང་ནི་སྟོན་
ཆེ་དམན་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ། །འཇམ་གང་ཞིག་ནི་
དབུལ་བ་བྱས་ནས་ཀྱང་། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་ཤུག་ཐུབ་ལ་
དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྟོང་རྩེ་པད་མ་དཀར་པོ་ལས་ནི་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་
མཆོའི་རྩལ་ཏུ་གྱུར་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྟོང་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་
གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་ལས་ནི་གཞོན་ནུ་བཙུན་འགྲུས་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་
བ་གྱུར་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་།
མ་སྐྱེས་དགའི་འགྲོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་ལས། ཆོང་དཔོན་གྱི་བུ་རི་མ་མེད་པའི་དབྱང་པ་
ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
པར་གྱུར་པ་ལ་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་
དག་ལས་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་མོད་ཀྱི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལྟར་ན་ལུང་སྟན་གྱི་གཞི་ལས། ཀུན་
དགའ་བོས། འཇིག་རྟེན་གཙོ་བོ་རྣམ་འབྲེན་པ། ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐུགས། ཐོག་
མར་གང་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དག །སྐལ་ལྷན་ཆེན་པོ་བདག་ལ་གསུངས་ཞེས་ཁྱེས་པ་ན། སངས་
རྒྱས་འདོད་ཆགས་བྲལ་ཐོས་ཤིང་། སྤང་པོ་རྟེགས་པའི་ཤས་ཆེན་དང་། །འཇིག་རྟེན་སྤྱག་
བསྐྱེད་གྱུར་མཐོང་ནས། །ངས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །མི་དབང་འོད་ལྡན་གྱུར་པ་

ན། །ངས་ནི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་ཕྱིར། །ངས་ནི་བརྟན་པོར་དམ་བཅས་ཏེ། །སྒྲོན་མེད་
པ་ཡི་སྒྱུན་པ་བཏང་ཞེས་འབྱུང་བས་སྒྲོན་རྒྱལ་པོ་འོད་ལྡན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན་དང་པོ་
མཆིམས་བསྐྱེད་པར་འདོད་དོ། །

འདིར་གཉིས་པ་ཆོགས་གཉིས་བསྐྱབས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྒྲོན་འདས་
པའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོན་པ་འདི་བཞིན་དུ་ཚོད་པའི་དུས་སུ་
བྱུང་ལ། དེའི་སྐྱེ་ཆོ་དང་འཁོར་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའང་འདི་དང་འབྲེལ་བ་སྟན་པའང་
ལོ་སྟོང་གི་བར་དུ་གནས་པ་ཞིག་བྱོན་པ་ལ་སྒྲོན་པ་འདི་རྩ་མཁན་གྱི་བྱེད་སྣང་བྱེད་དུ་
གྱུར་པ་ན་འབྲས་པོར་པ་གང་དང་། མཆིལ་ལྷམ་དང་རས་གྱི་ཁ་ཆར་དག་སྤུལ་ནས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་བྱེད་སྐྱེ་ཅི་འདྲ་དང་། །འཁོར་དང་ཆོ་ཡི་ཆད་དང་ཞིང་ཁམས་དང་།
དེ་བཞིན་མཆོན་མཆོག་བཟང་པོ་ཅི་འདྲ་བ། །དེ་འདྲ་ཁོ་ནར་བདག་ཀྱང་འགྱུར་བར་
ཤོག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པོ། །ཞེས་སྔ་མ་དག་འཆད་མོད་གྱི། །ལུང་སྒྲན་གྱི་གཞི་ལས་
ནི། །སྒྲོན་གྲོང་བྱིར་ཡངས་པའི་རྩ་མཁན་ཡངས་པའི་འོད་ཅེས་པར་གྱུར་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་བསེར་མའི་རྒྱན་གྱིས་ཟེན་པ་ལ་ཆུ་འཇམ་པོས་སྐྱ་ཁྲུས་གསོལ་ཏེ།
མར་དང་ཏིལ་མར་གྱིས་བྱགས་ནས། བུ་རམ་ཆུའི་བརྟུང་བ་དྲངས་པས་རྒྱན་ལས་གྲོལ་ལོ།
དེ་ནས་དེ་དད་ནས། བདག་ཀྱང་རབ་དུ་སྒྱུན་པ་འདི་ཡིས་ཤུག་ཏེ་རིགས་སྐྱེས་པ། །ཡོན་
ཏན་རིགས་དང་རུས་དག་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱུར་ཅིང་། །བདག་གིས་ཆངས་
པའི་འཇིག་རྟེན་བར་གྱི་ཉམ་ཐག་འཆི་བ་ཡི། །ཁ་རོལ་ཞི་བ་རྒྱ་ཆེན་འཇིགས་པ་མེད་པས་
སྒྲོལ་བར་ཤོས་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པོ་ཞེས་པ་དང་། ང་ནི་རྩ་མཁན་གྱུར་པ་ན། །སངས་
རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་མཐོང་ནས། །བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་ནི་ཐོག་མར་ངས། །མར་དང་ཏིལ་མར་གྱིས་
མཆོད་དོ་ཞེས་འབྱུང་དོ། །

ནམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་ །གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱུང་།

དང་པོ་ཤུ་གུ་ཐུབ་པ་ཡིན། །

དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐལ་པ་གངས་མེད་དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའི་ཐ་མར་གཞུང་གི་གོ་རིམ་ལས་བསྟོན་སྟེ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏྲར་ཅན་ཞེས་པ་བྱུང་སྟེ་དེའི་ཆོ་བསྐལ་པ་གངས་མེད་དང་པོ་རྫོགས་སོ། ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གངས་མེད་གཉིས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའི་ཐ་མར་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆོ་གངས་མེད་གཉིས་པ་རྫོགས་སོ། ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གངས་མེད་པ་གསུམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའི་ཐ་མར་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གཟིགས་བྱུང་སྟེ། འདི་ནི་བསྐལ་པ་དགུ་བརྩ་ཙུ་གཅིག་འདས་པ་ན་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆོ་གངས་མེད་གསུམ་པ་རྫོགས་སོ། ། དེ་ལྟར་ན་གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་སངས་རྒྱས་དེ་དག་བྱུང་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོ་ནི་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཤུ་གུ་ཐུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། (དེའི་བྱང་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁྱེད་སྐྱེ་ཅི་འདྲ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་བཏབ་སོ།)

གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གཟིགས་ཀྱི་དུས་ཉིད་དུ་བསྐལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་པོ་རྫོགས་ན་གཙུག་ཏྲར་ཅན་ནས་འོད་སླུང་གི་བར་དུ་འཆང་མི་རྒྱ་བ་མི་རིགས་ཏེ། བསྐལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་ཆོགས་རྫོགས་ཤིང་། ཆོགས་རྫོགས་པ་ནི་བཞེས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་ཆོགས་རྫོགས་ཤིང་གངས་མེད་པར་རྫོགས་མོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་འོད་སླུང་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་ཆངས་པར་སྟོད་པ་སྟུང་ནས་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་མདོ་འདི་ཡང་ཆད་མར་བྱས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེ་ལ་འཆད་དོ། །

ལུང་སྟན་གྱི་གཞི་ལས་ནི། ཀུན་དགའ་བོས། འཇིག་རྟེན་གཙོ་བོ་རྣམ་འབྲེན་པ།

ཁྱོད་སྟོན་བྱང་ཚུབ་སྟོན་པ་ན། །སངས་རྒྱས་ཇི་སྟེད་དུས་གང་དུ། །རི་ལྷ་བུར་ནི་བསྟེན་
བཀྱར་མཛད། །ཅིས་པ་དང་། །རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་བཙུན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
སླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤྲད་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཇི་སྟེད་ཅིག་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བགྱིས་ལགས་ཞེས་བྱས་པ་ན། (རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པ་དང་པོ་
ལ།) སངས་རྒྱས་ཤྱུག་ཐུབ་པ་ནས། །འདྲེན་པ་ཡུལ་འཁོར་སྟོང་གི་བར། །བདུན་ཁྲི་དང་
ནི་ལྷ་སྟོང་གི། །སངས་རྒྱས་ནམས་ནི་ངས་མཛོད་དོ། ། (གངས་མེད་གཉིས་པ་ལ་ནི།) སངས་
རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ནས་ནི། །ཐུབ་པ་དབང་པོའི་རྒྱལ་མཆོན་བར། །བདུན་ཁྲི་དང་ནི་དུག་
སྟོང་གི། །སངས་རྒྱས་ནམས་ནི་ང་ཡིས་མཛོད། ། (གངས་མེད་པ་གསུམ་པ་ལ་ཡང་།) སངས་རྒྱས་
ལེགས་མཛད་ནས་བཟུང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་འོད་སྤྲང་བར་དག་ཏུ། །བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་
ང་ཡིས་མཛོད། །གངས་མེད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ནི། །རྒྱལ་བ་ངས་ནི་མཛོད་བྱས་ཏེ། །བྱང་
ཚུབ་ཕྱིར་ནི་སྟོན་པ་ན། །དེ་ཆེ་ང་ལ་སྟོ་སེམས་མེད། །ཅིས་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་
བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་འདི་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་པ་ནི་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་
སྟོང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ་ཞེས་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
བརྒྱ་སྟོང་ལྷ་བཙུ་ཙ་ལྷ་ལ་སྦྱིན་པ་ཐུལ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་
གངས་མེད་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྟེན་བཀྱར་བར་བཞེད་དོ། །

ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གནས་སྐབས་གང་དུ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་གང་
རྫོགས་པར་བྱེད་ཅི་ན།

ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་རྗེ་ཡིས། །སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་སྦྱིན་པ་རྫོགས།།

གང་གི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དངོས་པོ་མིག་ནས་རྐང་གི་བར་ལྷས་དང་ལོངས་

སྟོད་ཐམས་ཅད་ཀྱན་སྟོང་མངོན་མཐོའི་བྱང་པར་ལ་མི་རེ་བར་སྟོང་རྗེ་ཡིས་སྦྱོར་པར་བྱེད་
པས་དུས་དེའི་ཆེ་སྦྱོར་པའི་ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྫོགས་ཏེ་འདི་ནི་སྦྱོར་པའི་རབས་སུ་བཞུགས།
ལུང་གཞི་ལས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱོར་པ་ཆེན་པོའི་དུས་ན་སྦྱོར་པའི་སར་བྱིན་
རྫོགས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ལས་ནི། སྦྱོར་པའི་སྐབས་སུ་ས་མ་ནི་སྤྲུལ་ལྟ་
བུའི་ཞིང་ཡིན་པས་གཞན་ལ་སྦྱོར་པར་མི་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བརྟམ་སྤྲད་
པ་དང་མི་དགའ་བཞིན་དུ་བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་བྲན་ལ་སོགས་པའང་མི་སྦྱོར་པར་བཤད་
ཅིང་། མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་འང་དངོས་པོ་དམན་པ་བབ་ལས་བྱུག་པ་དང་། མར་ཁྱུས་
བཟུ་བ་དང་། བྱ་བྱལ་གྱིས་བདུག་པ་དང་། ཡུམ་མེ་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པ་མི་བྱ་
བར་བཤད་དོ། །

ཆགས་བཅས་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་ནི། །མི་འཁྲུགས་བཟོད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི།

གང་གི་ཆེ་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་ཆགས་པ་དང་བཅས་
བཞིན་དུ་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་སེམས་མི་འཁྲུགས་པ་དེའི་ཆེ་སེམས་མ་འཁྲུགས་པའི་བྱིར་
དང་། ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྟོད་སྟོམ་པའི་བྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྫོགས་ཏེ་བྲང་སྟོང་བཟོད་པར་སྤྲོ་བའི་སྦྱོར་པའི་རབས་བཞིན་ནོ། །

སྐར་རྒྱལ་བསྟོད་པས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི།

སྟོན་པ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུར་གྱུར་པ་ན་སངས་རྒྱས་སྐར་རྒྱལ་རིའི་ཕུག་ཞིག་ན་མེའི་
ཁམས་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་མཐོང་ནས་རྐང་པ་ཡ་གཅིག་གིས་འགྲེང་སྟེ་ཞག་བདུན་གྱི་
བར་དུ། སྦྱོར་བྱ་བྱ་མཆོག་ཁྱོད་འབྲའི་དགེ་སྟོང་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ལྟ་ཡུལ་ས་ལ་མེད། །
འཇིག་རྟེན་འདི་ནའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཐོས་བྱ་ཡི་གནས་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོ་ཡི་
ཕོ་བྲང་གནས་མཆོག་དག་ནའང་ཡོད་མིན་ཚུགས་དང་ཚུགས་མཆོམས་དག་ནའང་མེད།

རི་དང་ནགས་སུ་བཅས་པའི་ས་སྟངས་རྒྱས་པ་ཀུན་ཏུ་ཡུལ་གཅིག་ག་ལ་ཡོད། ཁྱེས་པའི་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟོད་པས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྫོགས་སོ། ཇི་
 ལྟར་བསྐྱོར་བ་བྱས་ཏེ་བསྟོད་པས་བསྐྱལ་པ་དགུའི་ཆོགས་ཀྱང་འདུམས་ཏེ། ལུང་སྒྲན་གྱི་
 གཞི་ལས། རིན་ཆེན་བཟ་བའི་སྤྱག་ན་ཡང་། ཁངས་རྒྱས་སྐར་རྒྱལ་ལ་ནི་ངས། ཇི་ཆོ་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་བསྟོད་པས། བསྐྱལ་པ་དགུ་ནི་ཕྱིར་བསྐྱེལ་ཏོ་ཞེས་པ་དང་། མདོ་
 གཞན་ལས་ཀྱང་། བྲམ་ཟེ་དམ་པ་དེ་རིང་དུ། ཇི་བཞིན་གཤེགས་པ་ལེགས་བསྟོད་པའི།
 སྟོབས་དང་བཙོན་འགྲུས་འདི་ཡིས་ནི། བསྐྱལ་པ་དགུ་ཞིག་འདུམས་པར་གྱུར། ཞེས་
 འབྱུང་ངོ་། ཇི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་བཙོན་འགྲུས་ཆེ་ཞིང་ཐབས་ལ་མཁས་ན་
 དུས་སྤང་དུས་བསྐྱལ་པ་མང་པོ་ནི་འདུམས་པར་འགྱུར་གྱི་གངས་མེད་པ་ནི་འདུམས་པར་
 མི་རུས་ཏེ། བྱང་ས་ལས། སུ་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོས་སྦྱོར་བ་དེའི་
 ནང་ན་ལ་ལ་ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་མང་པོ་ཞིག་འདུམས་པར་བྱེད་དོ། ལལ་ལ་ནི་བསྐྱལ་པ་
 ཆེན་པོ་དག་གི་བར་དུ་འདུམས་པར་བྱེད་གྱི་གངས་མེད་པ་འདུམ་པར་བྱེད་པ་ནི་འགའ་
 ཡང་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། འབུམ་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་དེ་བཙོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་
 ཆེར་བརྒྱུམས་པས་འབད་པ་ན་བསྐྱལ་པ་མང་པོ་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་ནས་བསྐྱལ་པ་
 བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྤྲག་འབུམ་གྱི་བར་དག་ཀྱང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་བདག་ཅག་
 གི་སྟོན་པ། བཙོན་ལྷན་འདས་ཤྲུ་ཐུབ་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གྱུར་པ་ན་སངས་རྒྱས་
 སྐར་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་མཉེས་པར་བྱས་པས་བསྐྱལ་པ་དགུ་འདས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
 བུ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་འབད་པར་བྱས་ནས་བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
 འབུམ་སྤྲག་མང་པོ་རྣམས་ནི་འདྲ་བར་འགྱུར་གྱི། བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་ལས་ནི་སྤྲུལ་
 ཀྱང་འདྲ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་མ་ཐག་ལ་ཏིང་འཛིན་སྟོའི།

བྱང་ཆུབ་པའི་སྟོན་རོལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་ལ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་ཆེ་ནི་
ཉིང་ངེ་འཇིན་བསམ་གཏན་དང་སྟོའི་སྟེ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྫོགས་ཏེ། དེ་དག་
ནི་རང་རང་གི་སྤུན་སྲུང་ཆོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་ན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ།

བཅུ་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ་ནི།

གསུམ་པོ་བསོད་ནམས་བྱ་བ་དང་། །དེའི་གཞི་དཔེར་ན་ལས་ལམ་བཞི་ན།།

མདོ་ལས། སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་དང་བསྟོམས་པ་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་
བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་ཞེས་འབྱུང་བའི་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བས་ན་
བསོད་ནམས་དང་། ལས་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་བྱ་བ་དང་། གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
ཀུན་སྟོང་གི་སེམས་པ་འདུག་པའི་གཞི་ཡང་ཡིན་པའི་བྱིར་བསོད་ནམས་བྱ་བ་དེའི་གཞི་
སྟེ་དཔེར་ན་ལུས་ངག་གི་བདུན་ལས་དང་ལས་གྱི་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ་ཡིད་གྱི་གསུམ་
ལས་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ལས་གྱི་ལམ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་
གཞིའི་སྐྱ་ནི་རྩུ་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱིན་པ་ལས་བྱང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་
ནི་བསོད་ནམས་དང་བྱ་བ་དང་གཞི་གསུམ་ག་ཡིན་ལ། ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་སེམས་པ་ནི་
བསོད་ནམས་དང་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། (བྱ་བའི་རྟེན་མིན་པས་གཞི་མིན་ནོ།) དེ་ཡང་མཚུངས་པར་
ལྟན་པའི་ཆོས་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ནི་བསོད་ནམས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་བྲིམས་
ལས་བྱང་བ་ནི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གསུམ་ག་ཡིན་ནོ། །བསྟོམས་པ་ལས་
བྱང་བ་ལ་བྱམས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ།

བྱམས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
དེ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སེམས་པ་དང་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་བསོད་
ནམས་དང་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། ། (སེམས་པ་དེ་དག་བརྟེན་ནས་མི་འདུག་པས་གཞི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སྟེ།) བྱམས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ནི་བསོད་ནམས་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་གསུམ་པོ་འདི་དག་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྩོམ་པས་
ན་གསུམ་པོ་ལ་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །

ཁ་ཅིག་(མདོ་སྡེ་པ་)ན་རེ་བསོད་ནམས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ན་སེམས་པ་དགེ་བ་
ཡིན་ལ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་སེམས་པ་དགེ་བ་དེའི་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན།

གང་གིས་སྦྱིན་བྱེད་དེ་སྦྱིན་པ། །མཚོད་དང་པན་གདགས་འདོད་པ་ཡིས།།

ལུས་དང་དག་ལས་སྦྲོང་དང་བཅས། །དེ་འབྲས་ལོངས་སྦྱོད་ཆེན་པོ་ཅན།།

སྦྱིས་བྱ་གང་གིས་བསམ་པ་དགེ་བས་བདོག་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་
བྱེད་པ་དེ་ནི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དྲང་སྲོང་རྒྱས་པས་ཁྱས་པ་ལས། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དད་
པས་གང་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྦྱིན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཀུན་ནས་སྦྲོང་བ་གང་ཞེ་ན། ཡུལ་བཟང་པོ་ལ་མཚོད་པར་འདོད་པ་དང་། རང་
དང་སྦྱོམས་པ་དང་། དམན་པ་ལ་པན་གདགས་པར་འདོད་པ་ཡིས་གཏོང་བ་སྦྱིན་པ་ཡིན་
གྱི་འདིགས་པ་དང་ལན་ལ་རེ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལས་དེ་ཡང་ལུས་དག་གི་
ལས་ཀུན་ནས་སྦྲོང་བའི་སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིན་པ་ལས་
བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དེ་ལོ་མ་ལས་
བྱུང་བའི་སྦྱིལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །འོག་མ་དག་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཆེ་སྤྱི་བུ་དགེ་ཡིད་ཀྱིས། །རང་གི་རྣམ་དག་སྤྱིན་
བྱེད་པ། །དེ་ཆེ་དགེ་བའི་སྤྱང་པོ་རྣམས། སྤྱིན་པ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །
དེས་ན་ལྷས་དག་གི་ལས་ཀྱན་སྤྱོད་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་སྤྱང་པོ་ལྷ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། སྤྱིན་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། དེའི་གཞི་
དང་། ཀྱན་ནས་སྤྱོད་བ་དང་། དངོས་པོ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གཞི་
ནི་མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པའོ། །ཀྱན་ནས་སྤྱོད་བ་ནི་དེ་
དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་པའོ། །དངོས་པོ་ནི་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོའོ། །
རོ་བོ་ཉིད་ནི་གཏོང་བ་ན་ལྷས་དང་དག་གི་ལས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྱིན་པ་དེའི་འབྲས་བུ་
ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

བདག་གཞན་དོན་ཕྱིར་གཉིས་དོན་ཕྱིར། །གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མིན་ཕྱིར་སྤྱིར། །

དབྱེ་བ་ནི་བདག་གི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་ནི་(འཕགས་པ་)འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་
བའམ། སོ་སོའི་སྤྱེ་བོ་འདིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་མཆོད་རྟེན་
ལ་སྤྱིན་པའོ། ། (བདག་ལ་ཕན་ལ་མཆོད་རྟེན་ལ་མི་ཕན་པས་སོ།) གཞན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་
ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་ཁྱོད་བ་མ་གཏོགས་པ་འཕགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སེམས་
ཅན་གཞན་ལ་སྤྱིན་པའོ། ། (དེ་ཡང་ཁོ་འདོད་པ་ལས་འདས་ལ་སྤྱིན་པའི་རྣམ་སྤྱིན་གྱིས་ནི་འདོད་པས་བསྐྱུས་
པས་གཞན་ལ་ཕན་རང་ལ་མི་ཕན་པས་སོ།) གཉིས་ཀའི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་ནི་འཕགས་པ་འདོད་
ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའམ་སོ་སོའི་སྤྱེ་བོ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སེམས་ཅན་གཞན་
ལ་སྤྱིན་པའོ། ། (དེ་ཡང་རང་དགེ་བ་བསགས་པའི་ཕྱིར་དང་གཞན་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལ་ཕན་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་
སོ།) གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་ཁྱོད་བ་མ་གཏོགས་པ་
འཕགས་པ་འདོད་ཆགས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་མཆོད་རྟེན་ལ་འབྱུལ་བ་ཡིན་
ཏེ། (ཕྱི་མར་རང་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕན་པ་མེད་པས་དེ་ལ་འབྱུལ་བ་ནི།) དེ་ནི་བཀྲུར་སྟེ་དང་བྱས་པ་

གཞོ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། (མཐོང་ཆོས་ལ་ཕྱོད་བར་ནི་མི་འགལ་ལོ།)

དེ་ཡི་བྱད་པར་སྦྱན་བདག་དང་། །དངོས་དང་ཞིང་གི་བྱད་པ་ལས།།

སྦྱན་བདག་བྱད་འཕགས་དད་སོགས་ཀྱིས།།གྲུས་ལ་སོགས་པས་སྦྱན་པར་བྱེད།།

སྦྱན་པ་དེའི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་སྦྱན་བདག་དང་དངོས་པོ་དང་ཞིང་གི་
བྱད་པར་གསུམ་ལས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྦྱན་བདག་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་དད་
པ་དང་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་
ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བའི་འཕགས་པའི་ནོར་བུན་དང་འདོད་ཆེན་ཚུང་བ་
དང་ལུན་པས་སོ། །ཚུ་ལ་ནི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་སྦྱེས་བྱ་དམ་པའི་སྦྱན་པ་ནི་ནམ་
པ་ལྷ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། དད་པས་སྦྱན་པ་སྦྱན་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་དང་།
རང་གི་ལག་ནས་དང་། ཏུས་སུ་དང་། གཞན་ལ་མི་གཞོད་པར་སྦྱན་པ་སྦྱན་པར་བྱེད་
དོ་ཞེས་པ་དང་། མཁས་པས་གྲུས་དང་རང་ལག་ནས། ཏུས་སུ་མི་གཞོད་སྦྱན་བྱེད་ན། །
སྦྱན་བདག་སྦྱན་པ་ཡངས་ཤིང་ཆེ། རྒྱལ་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་ལ།
འབྲེལ་པ་ལས་ནི། གྲུས་པ་དང་། སོགས་པས་བསྐྱུས་པ་རང་གི་ལག་གིས་སྟེར་བ་དང་། ཉེ་
བར་མཐོ་བའི་ཏུས་དང་། གཞི་དེས་གཞན་ལ་(བརྒྱས་པ་དང་ཤན་པ་ལ་ལྷག་ཕྱིན་པ་རྩ་བུ་ཕྱིན་བྱ་དང་།
དུག་མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་རྩ་བུ་ཞིང་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་པར་གཞན་ལ་)མི་གཞོད་པར་སྦྱན་པར་བྱེད་པའོ།
ཞེས་དད་པ་ལས་གཞན་བཞི་བཤད་དོ། །

དེ་ཕྱིར་བཀྱར་སྟེ་རྒྱ་ཆེན་དང་། །ཏུས་དང་བར་ཆད་མེད་པར་རྟེན།།

འབྲས་བུ་ནི་གྲུས་པ་ལ་སོགས་པས་ཕྱིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གྲུས་པར་ཕྱིན་པས་སྦྱེ་བ་ཕྱི་
མ་ལ་རང་ལ་འཁོར་གྱིས་བཀྱར་སྟེ་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་ལག་
གིས་ཕྱིན་པས་ནི་ལོངས་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་སྟེ་རང་དབང་འབྱོར་བར་འགྱུར་བ་

དང་། ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དུས་སུ་བྱིན་པས་ནི་རང་ལ་དགོས་པའི་དུས་སུ་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པ་མེད་པར་བྱིན་པས་ནི་རང་གི་ཡོངས་སྟོང་ལ་དབང་དང་མེས་འཆོག་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་པར་རྟེན་པ་སྟེ། འདིར་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ནི་པ་རོལ་ལ་མ་བྱིན་པར་སྒྲངས་ནས་སྟེར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

ཁ་དོག་ལ་སོགས་སུན་ཆོགས་དངོས། །དེ་ལས་གཟུགས་བཟང་གྲགས་ལྟན་དང་།།

དགའ་དང་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་དང་། །དུས་སུ་རེག་ན་བདེ་ལུས་འགྱུར།།

ལྷ་མཆོན་ལྷ་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་པ་དུ་མ་སུན་ཆོགས་ཤིང་། ཁེར་སྒྲ་མེད་པར་སྦྱིན་བྱེད་ན། རྣམ་པ་དུ་མ་སུན་ཆོགས་པའི། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་སོ་སོར་བསྟེན་ཞེས་འབྱུང་བས་ཁ་དོག་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་སོགས་པས་བསྟན་པ་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་དངོས་སོ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །ཁ་དོག་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པ་དེ་ལས་སྦྱེ་བ་བྱི་མར་རང་ཉིད་གཟུགས་བཟང་བ་དང་། སྟན་པའི་གྲགས་པ་དང་ལྟན་པ་དང་། ཡིད་དགའ་བ་ལུས་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་ཅན་དང་བྱད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་གང་བའི་ཆེ་ནི་རྩོ་ལ་རྩོ་བའི་ཆེ་ནི་གང་ཞིང་ཐ་མལ་པའི་ཆེ་ནི་ཐ་མལ་པར་འདུག་པས་ན་དུས་སུ་རེག་ན་བདེ་བའི་ལུས་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །

ཀུན་ལས་བདུས་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ན་སྦྱིན་པ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱིར་ཞིང་སྦྱིན་པ་དང་། རྩོགས་མི་འབྱེད་པར་སྦྱིན་པ་དང་། འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱིན་པ་དང་། མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་དང་། རྩ་ཆེར་སྦྱིན་པ་དང་། དགའ་བས་སྦྱིན་པ་དང་། སྟོད་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། འཁོར་དང་སྟོ་བྱར་དུ་འོངས་པ་ལ་ལེགས་པར་བགོས་ཏེ་སྦྱིན་པས་སྦྱིན་པ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་རིག་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་སུན་སུམ་

ཆོགས་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གནོད་པས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་གཞན་ལས་འཕྲོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་རུལ་ཅིང་རྩི་མ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་
རུང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། སློག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོའང་དམན་པ་ཡིན་པས་
སྦྱིན་པར་མ་གསུངས་སོ། །སློ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། འདུན་པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལྷག་དང་།
འཛིགས་པས་སྦྱིན་པའོ། །གཞན་ཡང་བཞི་སྟེ། བརྗོད་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་། སྦྱང་དང་།
ཆོགས་སུ་བཅད་པས་སྦྱིན་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། རོར་ལྷ་བ་དང་། སྐབས་རུང་ཟད་ཀྱི་ཕྱིར་
དང་། བརྟམས་ཐབས་དང་། རང་གི་ལག་ནས་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། ངན་
པ་དང་། མི་བསོད་པ་དང་། གྲས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། མདོན་པའི་ང་རྒལ་གྱིས་སྦྱིན་པའོ།
ཡང་བཞི་སྟེ། མཆོན་ཆ་དང་། དུག་དང་། རུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་ཆོག་པར་སྦྱིན་
པའོ་ཞེས་བསམ་པ་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་པོ་དམན་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་
འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བུ་མོ་སློ་གྲོས་བཟང་མོས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། དུས་སུ་
སྦྱིན་དང་འགྲོད་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་འོང་སྦྱིན་དང་ནམ་སྦྱིན་མི་རེ་བ། །དཔལ་པོ་ནམས་
ནི་ལས་འདི་བྱས་པས་ན། །ཏྭ་ཏྭ་ལོངས་སྟོད་ཆེན་པོ་འཕྲོབ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི།

འགྲོ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་འདོགས་དང་། །ཡོན་ཏན་ནམས་ཀྱིས་ཞིང་ཁྱད་འཕགས་།

འགྲོ་བ་བཟང་བས་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། གོ་བྱ་ཏ་མའི་མདོ་ལས། ཀྱན་
དགའ་བོ་དུད་འགྲོའི་སྦྱེ་གནས་སུ་སོང་བ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན་སྐར་ནམ་པར་སྦྱིན་པ་བརྒྱ་
འགྱུར་དུ་རེ་བར་བྱའོ། །ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བར་གྱུར་པའི་མི་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན་སྟོང་

འགྱུར་དུ་རེ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ(འགྲོ་བ་བཟང་བ་དང་།)། །སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་
ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་རྩལ་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞིའི་ནང་ནས་
ནད་པ་དང་ནད་གཡོག་དང་གྲང་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སྟེན་བྱིན་པ་ནི་རྩལ་ལས་བྱང་བའི་
བསོད་ནམས་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ(སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་།)། །
ཕན་འདོགས་པས་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་ཕ་མ་དང་ཕན་འདོགས་པ་གཞན་ཡང་
རུང་སྟེ་དོམ་དང་རི་དྲགས་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིས་པའི་རབས་(ལྟ་བུ་རང་ལ་ཕན་འདོགས་པས་དང་)
དཔེར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་གྱིས་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་གོ་བྱ་ཏ་མའི་མདོ་ལས། ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱིན་ན་ནམ་པར་སྦྱིན་པ་འབྱམ་འགྱུར་དུ་རེ་བར་བྱའོ། །རྒྱན་དུ་
ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བྱིན་ན་ནམ་པར་སྦྱིན་པ་ཚད་མེད་དོ། །དེ་བས་གྲང་
རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བྱིན་ན་ཆེས་ཚད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ(ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སྟེ་
བཞི་པོ་དེ་ནམས་གྱིས་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ།)། །ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་
མདོ་ལས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སྲོང་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་ན་ནམ་པར་སྦྱིན་པ་
ཁྲིར་འགྱུར་སྟེད་འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ནམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མང་པོའི་
ཆོག་སྟེ་ཞིང་བཞི་པོ་དེ་དག་གོ། །

མཆོག་ནི་གྲོལ་བས་གྲོལ་བའམ།།

སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་གྲོལ་བས་
གྲོལ་བ་ལ་བྱིན་ན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱོན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གོ་བྱ་ཏ་མའི་མདོ་ལས་ནི། གང་ཞིག་ལྷས་ངག་བསྐྱམས་བདག་ཉིད། ལྷག་
བརྒྱུད་བསོད་སྟོམས་སྦྱོད་པ་ཡི། འདོད་ཆགས་བྲལ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱིས། སྦྱིན་ན་ཟང་
ཟིང་སྦྱིན་པའི་མཆོག་ཅེས་གསུངས་སོ། །ལྷང་ལས་གྲང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ནམས་

ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་.....

ཡང་སྦྱིན་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་
བྱ་བའི་བྱིར་གང་ཅི་བྱིན་པ་དེ་ནི་མ་གྲོལ་བས་མ་གྲོལ་བ་ནམས་ལ་བྱིན་ཡང་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱིན་པས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྦྱིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

.....བརྒྱད་པ།

ཡང་མདོ་ལས། ཉེ་བ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། འཇིགས་པས་སྦྱིན་པ་དང་། བདག་ལ་
བྱིན་པས་སྦྱིན་པ་དང་། བདག་ལ་སྦྱིན་པར་འགྱུར་བས་སྦྱིན་པ་དང་། སྡོན་བདག་གི་ཕ་
དང་མེས་པོ་དག་གིས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པས་སྦྱིན་པ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་།
གཤམས་པའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱི་དོན་དང་སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་དོན་
དང་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་དོན་དང་དོན་ཀྱི་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སྦྱིན་པ་བྱིན་
པའོ་ཞེས་སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་གསུངས་པ་དག་གི་ནང་ན་ནི་བརྒྱད་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་
སོགས་པའི་བྱིར་སྦྱིན་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉེ་བ་ལ་སྦྱིན་པ་ནི་སློབ་དཔོན་སྡེ་མ་དག་
ན་རེ་ནམ་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་ཉེ་བར་ལྷགས་པ་དག་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
འཇིགས་པས་སྦྱིན་པ་ནི་མེད་པར་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་དམ་པ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་
སྦྱིན་པ་བྱེད་པའོ། །བདག་ལ་བྱིན་པས་སྦྱིན་པ་ནི་འདིས་སྡོན་བདག་ལ་བྱིན་ནོ་སྙམ་ནས་
སྦྱིན་པའོ། །ཀུན་ནི་གོ་སྟོན་འོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་རྩ་འབྲུལ་ལོ། །སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ནི་
འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་
མཐོང་རོ། །དོན་ཀྱི་མཆོག་ནི་དག་བཅོམ་པའམ་ཁྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པའོ་ཞེས་

ཀྱལ་པོའི་སྐས་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་འཆད་དོ། །སློབ་དཔོན་གང་སྤེལ་ནི་སེམས་ཀྱི་
རྒྱན་གྱི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནོར་འདྲེན་པ་
དང་། སེར་སྒྲའི་རི་མ་དང་འགལ་བ་དང་། སྟོམས་འདུག་གི་བདེ་བ་སྦྱིད་པ་དང་། བྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོའི་ཞེས་འཆད་དོ། །ས་ལས་ནི་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་
ཀྱིས་དོན་གྱི་མཆོག་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྟོས་པ་དང་ནལ་འབྱོར་གྱི་ཆོགས་བྱང་
འདས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་བདེ་འགྱོར་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་
ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཡོངས་སྦྱོད་ཆེན་པོར་ཡང་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་
ལ་སོགས་པ་བཞི་རིམ་པ་ལྟར་ཆོགས་སྦྱོར་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྟོམ་ལམ་དང་། བྱང་
འདས་སམ། ཡང་ན་ཆོགས་སྦྱོར་དང་། ས་དང་པོ་བདུན་དང་། དག་པའི་ས་གསུམ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་རྣམས་དང་སྦྱར་རོ། །

འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་སྒྲུ་མ་བདུན་པོ་དམན་ཞེ་ན། ས་ལས། དང་པོ་བདུན་ནི་གོ་
རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་ལེ་ལོས་ཉམས་པ་དང་། འདི་དང་པོ་ལ་རྟུ་ཟང་ཟིང་གིས་དབུལ་
བས་འཛིགས་པ་དང་དབང་ཕྱག་འདོད་ནས་བྱིན་པ་དང་། འདས་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་། མ་
འོངས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། སྦྱིན་གནས་ལ་བརྟན་པ་དང་། མཐོང་རིས་ཀྱི་
ཡོངས་སྦྱོད་འདོད་པ་དང་། གྲགས་པ་འདོད་པའི་སྦྱོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དམན་པར་
བཤད་དོ། །

གཞན་ཡང་དང་སྟོང་རྒྱས་པས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་སྐྱམ་
ཅུ་ཙམ་གཉིས་སྤངས་ཏེ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱབ་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་
གཏོང་བ་པོ་བྱིན་ཅི་ལོག་རྟུ་ལྟ་ཞིང་མ་དད་པས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་དང་། སན་བཏགས་པའི་
ལན་དུ་སན་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་དང་། དམན་པ་སྦྱིན་པ་དང་། འདོད་པའི་
རྒྱུའི་ཕྱིར་མེ་དང་མེ་ལྷེ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། ལྷེ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། བདག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་

བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ལ་སྦྱོན་པ་དང་། འཇིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོན་པ་
དང་། དུག་སྦྱོན་པ་དང་། མཚོན་ཆ་སྦྱོན་པ་དང་། སོག་ཆགས་བསད་དེ་ཤ་སྦྱོན་པ་དང་།
བག་མེད་པ་ནམས་ལ་ཆང་སྦྱོན་པ་དང་། འདི་དག་བདག་གིར་འཁྱུར་ཏེ་བདག་གི་རིམ་
གྲོ་དང་མཚོད་པར་འཁྱུར་རོ། །སྟམ་ནས་སེམས་ཅན་བསྐྱབ་བ་དང་འཕྱོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
སྦྱོན་པ་དང་། བརྗོད་པ་དང་སྦྱང་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་སྦྱོན་པ་དང་། གར་དང་སྦྱ་
དང་བཞད་གད་དང་ཅེད་མོ་དང་གཏམ་དང་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོལ་མོ་མཁན་ནམས་
ལ་སྦྱོན་པ་དང་། གཟའ་སྐར་གྱི་མཚན་མའི་ཕྱིར་སྐར་མཁན་ལ་སྦྱོན་པ་དང་། གཞན་
གྱི་ནོར་མཛའ་པོ་ལ་སྦྱོན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཞིང་ངམ་འབྲུའི་སྤང་པོ་ལ་རི་དྲགས་དང་བྱ་
ཟ་བ་ལ་དགའ་མགུ་སྦྱེད་པ་དང་། བཟོའི་ཕྱིར་སྦྱོན་པ་དང་། ལུས་མི་བདེ་བས་འཇིགས་
པའི་ཕྱིར་སྦྱོན་པ་ལ་སྦྱོན་པ་དང་། སྦྱོང་བ་ལ་སྦྱོས་བརྒྱད་དེ་ཆོག་པ་ཟ་བར་བྱས་ནས་སྦྱོན་
པ་དང་། སྦྱོན་པའི་ནམ་སྦྱོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་ཐེ་ཆོམ་ཟེའི་སྦྱོན་པ་དང་།
སྦྱོན་པ་བྱིན་ནས་གདུང་བ་དང་འགྲོད་པས་གདུང་བ་དང་། སྦྱོན་པ་བྱིན་ནས་གང་བདག་
ལས་ཁྱེར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆེ་བྱི་མ་ལ་སྦྱར་བདག་ལ་བྱིན་པར་འཁྱུར་རོ་སྟམ་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་ནས་སྦྱོན་པ་དང་། སྦྱོན་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་འབྲས་བུ་འདི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱང་
གྱི་སེམས་ཅན་གཞན་གང་ལའང་འབྲུང་བར་མ་གྱུར་ཅིག །སྟམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
སྦྱོན་པ་དང་། ལང་ཆོ་ལ་བབ་པས་སྦྱོན་པ་དང་། ཆས་པ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བའི་མུ་ངན་
དུ་གྱུར་པ་ན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བ་དང་དད་པ་མེད་པར་ཆ་ལག་ནམས་ཀྱིས་བྱེད་དུ་
བཅུག་ཆེ་སྦྱོན་གནས་ལ་བྱིན་པ་དང་། ལུལ་གཞན་དུ་བདག་སྦྱོན་བདག་དུ་གྲགས་པར་
འཁྱུར་རོ་སྟམ་ནས་གྲགས་པའི་རྒྱར་སྦྱོན་པ་དང་། ལ་ཟས་གཏོང་མི་པོ་དང་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་
པ་མི་དགའ་བར་མཐོང་ནས་སྦྱོན་པོད་པའི་ཉེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བཟོད་དོ་སྟམ་སྟེ་
སྦྱོན་པ་དང་། བྱད་མེད་སྟོང་དུ་སྦྱག་སྟེ་ཚུང་མར་སྦང་བའི་འབྲེལ་བ་དང་ཕྱིར་བྱེད་པར་
བྱ་བའི་དོན་དུ་བྱད་མེད་ཀྱི་གཞི་ལས་མཛའ་བཤེས་དང་གཉེན་འདབ་དང་འབྲེལ་བའི་

ཕྱོགས་ལ་ནོར་བུ་དང་གསེར་དབུ་ལ་སོགས་པའི་ནོར་བྱིན་ནས་མགུ་བར་བྱེད་པ་དང་།
འདི་ལྟར་བདག་ལ་ནོར་ནི་མང་དུ་ཡོད་ན་བདག་ལ་བུ་མེད་དེ་བདག་གིས་གང་རིགས་པ་
ལ་བཏང་བར་བྱའོ་སྟམ་སྟེ་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོ་འདི་ལ་བྱིན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་རྟེན་
པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པས་སྦྱིན་པ་དང་། གང་མེད་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་ཟང་ཟིང་འདོད་
པས་དབུ་ལ་བ་བཞེན་པ་དང་སྟག་པོངས་པ་གོས་དེངས་ཤིང་དྲི་མ་ཅན་རྣམས་བཀོལ་ཏེ་
བོར་ནས་ཕྱག་པོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་ལ་སྦྱིན་པ་སྟེ། དང་སྟོང་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་
པོ་འདི་དག་ནི་སྦྱིན་པ་བྱིན་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟོ། ། (དེ་དག་ཆེགས་སུ་
བཅད་དེ་སྤྲས་པ། མ་དང་བཞིན་སྟེར་ཕན་བཏགས་ལན་དུ་སྟེར། མེད་ཆུ་དང་རྒྱལ་པོ་མགུ་བྱིར་སྟེར། འཇིགས་
ནས་སྟེར་དང་དུག་མཚོན་བསད་ཤ་སྟེར། བག་མེད་པ་ལ་ཆང་སྟེར་འཁོར་བསྐྱེད་བྱིར། རང་ལ་བསྟོད་བྱིར་གཟའ་སྐར་
མཁན་ལ་སྟེར། རོལ་མོ་མཁན་སྟེར་གཞན་ནོར་མཛའ་ལ་སྟེར། གཞན་གྱི་འབྲུ་ནི་བྱ་ལ་སྟེར་བ་དང་། བཟོ་བོ་ལ་སྟེར་
ནད་བྱིར་སྤྲོན་པ་དང་། སྦྱོད་ནས་སྟེར་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ། བེ་ཆོམ་ཟ་བཞིན་སྟེར་དང་བྱིན་རྗེས་འགྱུད། འདི་
ཡིས་བྱིན་སྟེར་འགྱུར་སྟམ་ནས་གཏོང་། རྣམ་སྦྱིན་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་སྦྱད་སྟམ་སྟེ། ལང་ཆོད་ཆོ་དང་ཁྲས་ཆོ་ན་བའི་
ཆོ། འཆི་བའི་ཆོ་ནི་སྟེར་བར་བྱེད་པ་དང་། རྟ་པ་མེད་བཞིན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་སྟེར། ཡུལ་གཞན་གྲགས་བྱིར་
གཏོང་པོད་བཟན་བྱིར་སྟེར། བུད་མེད་བྱིར་དང་བུ་ནི་མེད་ཟེར་སྟེར། སྦྱོ་བ་བྱི་མར་རྟེན་བྱིར་སྟེར་བ་དང་། རྟམན་པ་
བོར་ནས་ཕྱག་པོ་རྣམས་ལ་སྟེར། མ་དག་སྦྱིན་པ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་ཡིན། བཞི་བྱ་བའོ།)

དང་སྟོང་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ནི་ཚུ་སྟོ་ཅན་གྱི་ཞིང་ལ་ས་བོན་ངན་
པ་བཏབ་པའི་ཕྱ་གུ་ངན་པ་སྦྱོ་བ་བཞིན་དུ་ལྟ་སྟེ། སྦྱིན་པ་དེའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ནི་མེད་པ་
མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཞིང་དང་ས་བོན་གྱི་ཉེས་པས་མེད་ཏོག་དང་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་
རོ། དང་སྟོང་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྦྱོས་བུ་ལ་ལ་ཞིག་གང་འདོད་པའི་ས་བོན་བྱིར་
ཏེ་མ་ཚོས་མ་བསལ་བའི་ཞིང་ལ་བཏབ་ན། དེའི་ས་བོན་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་ཆར་བ་བབ་
ནས་བངས་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་ཕྱ་གུ་སྦྱོ་བུས་པར་འགྱུར་ཏེ། འོན་ཀྱང་མེད་ཏོག་དང་འབྲས་

བྱར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །དང་སྟོང་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་དེའི་ནམ་པར་དབྱེ་བ་དེ་ཡང་
བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་འབྲས་བུ་ནམ་པར་སྦྱིན་
པ་གྲུང་པོར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་
ཁ་ཅིག་མེ་དང་ཚུ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་ནམས་གཅིག་དུ་བྱས་ཏེ། ཆས་པ་དང་། ན་བ་
དང་། འཆི་བའི་ཆེ་སྟར་བ་གསུམ་དང་། དད་པ་མེད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་
སྟར་བ་བཞི་རེར་བགྲངས་ནས་སྦྱོར་བ་བྱིན་པ་བོར། སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་སུ་བྱེད་མོད་གྱི་
འོན་ཀྱང་དངོས་པོ་བཟང་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་དམན་པ་སྟར་བ་དང་མེ་དང་ཚུ་དང་རྒྱལ་པོ་
ལ་སྦྱིན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་(ལ་སྟར་བ་)དང་། ཆས་པ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བའི་ཆེ་མ་དད་ཀྱང་
གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱིན་པ་གཅིག་དུ་བྱས་ན་མདོ་དང་མཐུན་ནོ། །

ཡང་དག་པའི་སྦྱིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དང་སྟོང་ཆེན་པོ་གང་ཡང་འཇིག་
ཉེན་པ་རོལ་གྱིས་འཇིགས་པས་སྟོད་ལ་མི་རྟོག་པར་མ་སྒངས་པར་ཡང་ཚུལ་བྲིམས་དང་
ལུན་པའམ། ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་ནས། མིག་ཕྱེ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་མཉམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན་དང་སྟོང་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སྦྱིན་བདག་ཡིན་
ནོ་ཞེས་པ་དང་། གང་དད་པ་བསྐྱེད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཤིང་བྱམས་
པ་དང་ལུན་པའི་སེམས་ཀྱིས་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་དུལ་བས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་
ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱིན་བདག་གི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་སྦྱིན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་
སྦྱིན་པ་དང་། གནས་སྦྱིན་པ་དང་། མར་མེ་སྦྱིན་པ་དང་། སྟོས་དང་ཕྱེད་བ་སྦྱིན་པའོ་
ཞེས་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ནམ་པ་ལྟ་སྦྱིན་པ་དང་། ཞིང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་མཛད་
ནས་མགོན་པོ་དང་། ནད་པ་དང་། ནད་གཡོག་དང་། ཆོས་སྦྱོར་བ་དང་། ཡུལ་གཞན་དུ་
འགོ་བ་ལ་དུས་སུ་སྦྱིན་པ་སྟེ་སྦྱིན་པ་ལྟ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དང་། དགོ་འདུན་དང་། ཆོས་སྦྱོར་བ་དང་། ནད་པ་དང་། ས་མ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་

ན་སྦྱོན་པ་སྦྱོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱོན་པ་སྦྱོན་མེད་པ་ལྟ་དང་། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྤྱི་གྱི་
 དབང་ཕྱུག་ལས་ཉམས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་མནར་བ་དང་། མགོན་མེད་པ་དང་། ནད་པ་ལ་
 སྦྱོན་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྤངས་ནས་ཉམ་ང་ཞིང་སློག་ཆད་ལ་ཕྱུག་པ་ལས་གསོས་པ་དང་།
 ན་བ་ལ་སྦྱོན་སྦྱོན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་ངེ་འདྲིན་དང་ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་
 སྟོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་དུས་སྟེན་ཕྱིན་པ་དང་། དུད་
 འགྲོའི་སྦྱེ་གནས་སྟེ་སོང་བ་བྱ་རྟོག་དང་འུག་པ་དང་རི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འདྲིགས་
 པ་སྦྱོན་པ་དང་། གང་ལ་གང་དགོས་པ་དང་མི་བདོག་པ་དེའི་བསམ་པ་ཡོངས་སྟེ་རྒྱུ་གས་
 པར་བྱེད་པ་ནི་སྦྱོན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱོན་པ་ཆེན་པོ་དགྲ་དང་། སེམས་ཅན་གང་
 དག་གཞན་དག་གིས་དེ་ལྟར་བསྐྱུལ་ན་དད་པ་དང་དང་བ་བསྐྱེད་དེ་སྦྱོན་པ་ཡོངས་སྟེ་དག་
 པ་འདི་ལ་རྗེས་སྟེ་ཡི་རང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་མཚུངས་པར་བསོད་ནམས་སྦྱེད་པ་པོ་དང་
 སྦྱོན་བདག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གང་རྗེས་སྟེ་ཡི་རང་བ་དང་། གང་བསྐྱུལ་བ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་བསོད་ནམས་སྦྱེད་པ་པོར་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྐྱུལ་བ་དང་རྗེས་སྟེ་
 ཡི་རང་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་འཐོབ་པར་གསུངས་ཤིང་།

གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤང་སྟོང་ཆེན་པོ་འདི་ལ་གཏོང་བ་པོས་སྦྱོན་པའི་
 དངོས་པོ་ཡོངས་སྟེ་བཏང་སྟེ། དད་པ་བསྐྱེད་ནས་གཞན་བྱེད་དུ་བརྟུག་སྟེ་རང་ཉིད་ཡུལ་
 གཞན་དུ་སོང་ནས་བྱེད་དུ་བརྟུག་པ་དེ་ཀྱང་ནོར་རྣམས་རྣམ་པར་གཏོང་བར་བྱེད་ན་
 ནོར་གང་གི་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྦྱོན་བདག་ཡིན་ནོ། །བྱེད་དུ་བརྟུག་པས་བྱིན་པ་ནི་གཏོང་བ་
 པོ་ཡིན་གྱི་སྦྱོན་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །གང་རང་གི་དངོས་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོན་པ་དེ་ནི་
 གཏོང་བ་པོ་འང་ཡིན་ལ་སྦྱོན་བདག་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱོན་བདག་དང་གཏོང་བ་པོ་ལ་མུ་
 བཞིར་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །བྱང་ས་ལས་ནི། རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱོན་པ་བརྟུ་བཤད་
 དེ། སྟོང་བ་པོ་འོངས་མ་ཐག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་སྟེར་བས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྦྱོན་པ་དང་།

ལོག་ལྟ་དང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་མི་འཇིག་པས་
མཆོག་ཏུ་འཇིག་པ་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱོང་བ་ན་གང་ཡོད་པ་སྟེར་གྱི་ཡུན་རིང་པོར་
བསགས་ནས་དུས་གཅིག་ལ་མི་སྦྱིན་པས་བསགས་པ་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱོང་མོ་བ་
ལ་དམའ་བའི་བསམ་པ་དང་གཞན་ལ་འགྲན་པ་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོད་པའི་
བསམ་པ་སྦྱོང་མེས་སྤངས་པས་ཁེངས་པ་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། གྲགས་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་
ལས་བྱུང་བ་དང་། སྒྲ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་དང་ལོ་མ་སྐམ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་གྲགས་པ་དང་
སྒྲ་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་མི་སྦྱིན་པས་མི་རྟེན་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཡིད་
དགའ་ཞིང་དངོས་གཞི་སྦྱིན་པ་ན་མེས་དང་ལ་རྗེས་བྱིན་ནས་མི་འགྲོད་པ་དང་སྦྱིན་པ་
རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དང་ཁུམ་པ་མེད་པས་ཁུམ་པ་མེད་
པའི་སྦྱིན་པ་དང་། དངོས་པོ་ངན་ཉུང་མི་སྟེར་གྱི་བཟང་མང་གདམ་ནས་སྟེར་བས་ངན་པ་
མ་ཡིན་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། མཛའ་བཤེས་དང་དག་པོ་དང་ཐ་མལ་པ་གསུམ་དུ་མི་འབྱེད་
པར་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་རྗེས་སྟོམས་པར་སྟེར་བས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་
དང་། སྟོང་རྗེས་ཁོ་ནས་སྟེར་གྱི་ཆེ་འདིར་པ་རོལ་གྱི་ལན་ལ་རེ་བ་མེད་པས་ལན་ལ་མི་ལྟ་
བའི་སྦྱིན་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟོག་པས་སྟོང་པོ་མེད་པས་བྱི་མའི་ལུས་དང་
ལོངས་སྟོད་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་མི་རེ་བས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་མི་ལྟ་བའི་སྦྱིན་པ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །

གཞན་ཡང་སྦྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་མཛའ་ནས་སྦྱོང་མོ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་སྟོམ་
བཅོམ་གཙང་སྒྲ་ཅན་རྣམས་ལ་ཟས་སྟོམ་ལྷག་མར་གྱུར་པ་དང་བཤང་གཅི་ལ་སོགས་པས་
འབགས་པ་དང་། ཞག་ལོན་པའི་ཁེངས་པ་རྣམས་འདི་དག་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བར་
མ་བྱས་པར་སྟེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོག་བཅོང་དང་ཤ་ཆང་ལོངས་མི་སྟོད་པ་རྣམས་
ལ་དེ་དག་སྟེར་བ་རྣམས་བཀག་ལ། དམིགས་བསལ་གཞན་ལ་དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་

ཕན་ན་དུག་དང་མེ་དང་མཚོན་དང་ཆང་ཡང་སྦྱིན་པར་བཤད་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་ཐེང་
བ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་དུག་ནི་ཕན་གྱིས་པ། ཉེ་ལ་དུག་ཀྱང་སྦྱིན་པར་བྱ། ཞེས་བཤད་
དོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ས་ལས། བདག་འབའ་ཞིག་གིས་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་འབའ་ཞིག་བྱེད་དུ་བརྟུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐུན་མོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་
ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ་གོང་ན་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་རང་ཁོ་ནས་
བྱས་པ་དང་། གཞན་ཁོ་ན་བྱེད་དུ་བརྟུག་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀས་བྱས་ཤིང་བྱེད་
དུ་བརྟུག་པ་ནམས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་བས་བྱི་མ་བྱི་མ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་བཤད་དོ། །

མདོ་ལས། འཕགས་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་ཞུགས་པ་དང་གནས་པ་
ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན་རིམ་པ་ལྟར་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་ཆེས་གཞལ་དུ་མེད་པར་གསུངས་
མོད་ཀྱི་དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་།

འཕགས་པ་མིན་ཡང་པ་མ་དང་། ཉན་པ་དང་ནི་ཆོས་སྤྲད་ང་།

སྦྱི་མཐའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །ཡོན་ནི་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཡིན།

འཕགས་པ་མིན་ཡང་(ཕན་འདོགས་པའི་ཞིང་།)པ་མ་དང་(སྦྱག་བསྐལ་གྱི་ཞིང་)ནད་པ་
དང་ཆོས་སྤྲད་པ་དང་སྦྱི་མཐའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པའི་ཡོན་ནི་
བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་བསྟན་པའི་མདོ་
ལས་གཞན་ཡང་གང་ཟག་ནམ་པ་གསུམ་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་ན་ནམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་
བྱ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། པ་མ་དང་། ཉན་པ་
ནམས་སོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་ས་སྟོན་སྟེ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པས་སངས་

རྒྱས་ལ་སྤུལ་པ་བས་ཀྱང་དགེ་འདུན་ལ་སྤུལ་བ་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་འདོད་ལ། ཆོས་སྤྱང་སྟེ་
 པ་ནི་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་མ་གཏོགས་པས་དགེ་འདུན་ལ་སྤུལ་བ་བས་ཀྱང་
 སངས་རྒྱས་ལ་སྤུལ་བ་འབྲས་བུ་ལྷག་པར་ཆེ་བར་འདོད་དོ་ཞེས་སྟེ་པ་ཐ་དད་པ་བཟླག་
 པའི་འཁོར་ལོ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་སྦྱི་བ་ཐ་མ་པ་ནི་སྟོན་པ་ཐ་མ་པ་སྟེ་སྦྱི་བ་དེ་ཉིད་ལ་
 འཚང་རྒྱ་བའོ། །དེ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་སོ་སོའི་སྦྱི་བོར་འདོད་དོ། །ཆོས་སྦྱ་བ་པ་ནི་ཆོས་
 གྱི་སྦྱིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།
 འབྲེལ་པ་ལས་ཆོས་སྦྱ་བ་ཞིང་གི་བྱང་པར་རྣམ་པ་བཞི་པོའི་ཕྱོགས་གང་དུ་གཏོགས་པར་
 བྱ་ཞེ་ན། ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ནི་སྦྱི་དགུ་མ་རིག་པས་སྤྲོངས་པ་
 རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་
 པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་བྲག་པ་མེད་པ་མངོན་པར་འགྱུར་པར་བྱེད་པ་དང་། མདོར་
 ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་
 གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་སྟོང་པོ་འཁོར་མང་པོ་ལ་ཡང་
 དག་པར་བསྒྲགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་མིག་འབྱེད་པའི་ཆོས་སྦྱ་བ་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་ན་
 རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཚད་མེད་པ་སྟེད་འཕྱོང་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ནི་ཤེས་པར་སྤོའོ། །

ཞར་ལ་ལས་ལྷི་བ་དང་ཡང་བ་བཤད་པ་ལ།

མཐུག་དང་ཞིང་དང་གཞི་དང་ནི། །སྦྱོར་དང་སེམས་པ་བསམ་པ་སྟེ།

དེ་དག་ཚུང་དང་ཆེ་བ་ལས། །ལས་ཀྱང་ཚུང་དང་ཆེ་བ་ཉིད།

མཐུག་ཏུ་བྱེད་པས་ཆེ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་དང་།

ཞིང་གིས་ཆེ་བ་ནི་ཕན་འདོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕན་གནོད་བྱེད་
པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞིས་ཆེ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སློག་གཅོད་པ་དང་། ངག་གི་ལས་ལ་
རྩུན་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་ལོག་ལྟ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སློག་གཅོད་པ་ལ་འང་ཆེན་
པོ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མནར་མེད་དུ་འགོ་བས་སོ། །འབྲིང་ནི་ལམ་
ལ་གནས་པ་བསད་པ་འོ། །ཐ་མ་ནི་དུད་འགོ་དང་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་པ་བསད་པ་འོ་ཞེས་
བྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་འབྱུང་བ་འཕ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས། དུད་
འགོ་བོངས་ཆེན་པོ་གསོད་པ་དང་། མིའམ་མིར་ཆགས་པའམ་ཕ་མའམ་སྤ་རུའམ་སླ་མ་
ལྟ་བུའམ་ཡིད་གཙུགས་པའམ་སློབ་པའམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའམ་དགྲ་བཅོམ་པའམ།
རང་སངས་རྒྱས་སམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གསོད་པའི་བསམ་པས་ངན་སེམས་ཀྱིས་
ཁྲག་འབྲིན་པ་རྣམས་ནི་གཞི་ལས་ལྷི་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྦྱོར་བས་
ཆེ་བ་ནི་ལུས་པ་ལ་གིས་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས།
བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་བྱེད་པ་དང་བྱས་པ་ལ་སེམས་རངས་ཤིང་དགའ་བ་དང་། རང་
ཡང་བྱེད་ལ་གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་ཅིང་དེའི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་པ་
མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་བ་དང་། ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསམ་ཞིང་བྱེད་པ་དང་། ཉག་ཏུ་བྱེད་པ་
དང་། གུས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལན་ཅིག་ལ་འང་མང་པོ་གསོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་
གཤེས་ངན་དུ་གསོད་པ་དང་། བསྐྱེགས་ནས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་དུ་བཙུག་ནས་གསོད་
པར་དང་། ཞན་པ་དང་སྟུག་བསྐྱུལ་བ་དང་བཀྲེས་སྒྲོམ་གྱིས་ཉམས་ཐག་པར་སྦྱ་བ་དང་
སྟོང་རྗེ་བར་སྦྱེ་སྐྱུགས་འདོན་བཞིན་དུ་གསོད་པ་རྣམས་ནི་སྦྱོར་བའི་སྒྲོ་ནས་ལྷི་བར་བཤད་
པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་པས་ཆེ་བ་ནི་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་(འམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་)སེམས་
པ་ཆེ་བ་དང་། བསམ་པས་ཆེ་བ་ནི་ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་ཆེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མཐུག་ལ་
སོགས་པ་བྱུག་པོ་དེ་དག་ཚུང་བ་དང་ཆེ་བ་ལས་ཀྱང་ཚུང་བ་དང་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ།
གལ་ཏེ་རྣམ་པ་བྱུག་ཀ་ཆང་ན་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བའི་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞི་བསྐྱ་བ་ལས་ནི། ལས་ལྷི་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་དྲག་
པོས་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་ན་རབ་དྲ་དགའ་བ་དང་དེའི་འོག་དྲ་ཤེས་རྗེས་སུ་
རྟོག་ཅིང་རྗེས་སུ་དཔྱོད་པ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་དང་། རྒྱན་དུ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་དང་
གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་འཇུག་ཅིང་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་སྒྲིབ་བའི་སྒོ་ནས་དང་། བན་
འདོགས་པ་དང་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དང་ནན་ཏན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་པན་གཞོད་བྱས་པ་ནི་
ཞིང་གི་སྒོ་ནས་ལྷི་བའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་ཉེན་པ་
དང་། སྤྲོ་མ་དང་། ཉན་པ་དང་། རང་རྒྱལ་དང་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྟོགས་
པའི་དོན་དུ་མ་བྱིན་པར་སྤངས་པ་འདི་ནི་འབྲས་བུ་ཆུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱིན་པར་
ལེན་པའི་སྒོ་མ་པ་མ་སྤངས་པས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། བྱས་ནས་འགྱོད་ཅིང་འཆགས་
ལ་བྱིས་མི་བྱེད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཉེར་བསྐྱོགས་དང་མཇུག་མ་ཆང་བ་ནི་ཆུང་སྟེ་ཕྱོད་བར་
འགྱུར་བར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་འཇུག་ལས་ནི། རྟག་པར་མངོན་
ཞེན་གྱིས་བསྐྱང་བའམ། གཉེན་པོ་ཡིས་ནི་བསྐྱང་བ་ཉིད། ཁྟོན་ཏན་དང་ནི་པན་འདོགས་
ཞིང་། །སྐྱུག་བསྐྱལ་ཅན་ལ་དགོ་ཆེན་འགྱུར་ཞེས་དུས་དང་ཀུན་སྒོང་དང་ནི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་སྤངས་པ་དང་ཞིང་གི་སྒོ་ནས་ལས་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་བཞི་བཤད་ཅིང་། བཤེས་སྤྱིང་
ལས་ནི། རྟག་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། ཁྟོན་ཏན་གཙོ་ལྡན་གཞི་ལས་
བྱུང་བའི་ལས། །དགོ་དང་མི་དགོ་རྣམས་ལྷ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་ལས་དགོ་བ་སྟོན་ལ་བརྩོན་པར་
མངོད། །ཅེས་བཞི་པོའི་སྟེང་དུ་གཞི་ལུས་སེམས་དར་ལ་བབ་ཅིང་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་བྱས་
ན་ཆེ་བ་དང་ལྷ་བཤད་ལ། ཀུན་ལས་བདུས་ལས་ནི་གང་ཟག་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་
དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ནས་ཕྱོད་འགྱུར་མཐོང་ཆོས་སུ་འབྲེན་པ་དང་མཐོང་ཆོས་
ལ་ཕྱོད་འགྱུར་ཕྱོད་བར་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་པས་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་དང་། ཆ་བའི་ཉོན་

མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་འཁོར་མང་བས་འདོད་ཁམས་པའི་དགོ་བ་བས་
མི་དགོ་བ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། མ་གོམས་པ་བས་གོམས་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། གནས་ལ་
གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་སེམས་དར་ལ་བབ་པས་བྱས་ན་གཞོན་ནུ་དང་ཀླན་པོས་བྱས་པ་
བས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། རིགས་ཆད་པའི་གང་ཟག་གིས་བྱས་པའི་མི་དགོ་བ་ནི་རིགས་
ལྡན་གྱིས་བྱས་པ་བས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་པ་མ་ལ་སོགས་པའི་
ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོན་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཀྱན་སྦྲིང་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དྲག་པོས་བྱས་པ་སྟོབས་
ཆེ་བ་དང་།

གཞན་ཡང་རྣམ་པ་དགུས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
ཞིང་དང་། དངོས་པོ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་། གཞི་པོ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བསམ་
པ་དང་། གྲོགས་དང་། ལན་མང་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོས་ཀྱང་སྟོབས་དང་ལྡན་
པ་སྟེ་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལ་ཞིང་ནི་ཚུལ་བྲིམས་དང་མི་ལྡན་པ་བས་ལྡན་པ་ལ་སྟོབས་ཆེ་
བ་དང་། དངོས་པོ་ནི་ངན་ཉུང་བས་བཟང་མང་བྱིན་ན་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ནི་
བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་དང་པར་བྱིན་དྲག་ལ་སོགས་པ་སྐྲ་མ་བས་བྱི་མ་རོ་བོ་
ཉིད་གྱིས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། གཞི་པོ་ནི་གང་ཟག་ཆགས་བཅས་གྱིས་བྱས་པ་བས་ཆགས་
བྲལ་གྱིས་བྱས་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐ་མལ་པས་བྱས་
པ་བས་རབ་དུ་དང་བའམ་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོས་བྱས་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། བསམ་པ་ནི་
འཁོར་བ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་བས་ཐར་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་སྟོབས་ཆེ་
བ་དང་། གྲོགས་ནི་སྦྱིན་པ་གཅིག་ཤུ་བས་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པའི་གྲོགས་དང་བཅས་
པའམ་ཡང་ན་གྲོགས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་བཅས་ན་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། ལན་མང་དུ་བྱེད་
པ་ནི་ལན་ཅིག་བྱེད་པ་བས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོས་བྱས་པ་ནི་རང་གཅིག་ཤུས་

བྱས་པ་བས་རང་གིས་ཀྱང་བྱས་གཞན་དག་ཀྱང་བྱེད་དུ་བརྟུག་ན་སྟོབས་ཆེ་བའོ། །ཁ་
ཅིག་ནི་དེ་མང་པོ་འདུས་ནས་བྱས་པ་ལ་འདོད་དོ། །དེ་དག་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་སྟོབས་དང་
མི་ལྡན་པའི་ལས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

ཡང་མདོ་ལས། ལས་བྱས་ལ་བསགས་པ་དང་བྱས་ལ་བསགས་པ་མ་ཡིན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ལ་

བསམས་བཞིན་པ་དང་རྫོགས་པ་དང་། །མི་འགྲོད་གཉིན་པོ་མེད་པ་དང་།།

འཁོར་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལས། །བསགས་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།།

སྟོ་སྟོན་དུ་མ་གཏང་བ་དང་བབ་ཚེལ་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་འདི་ངེས་པར་བྱའོ་
སྟུམ་དུ་ཆེད་དུ་བསམས་བཞིན་བྱས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་(གང་གིས་སྦྱོ་བ་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་བ་སྟེ་)རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་བྱིས་མི་འགྲོད་པ་དང་། འཆགས་པ་སོགས།
ལས་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ་མེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སོགས། འཁོར་དང་
བཅས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱོང་བར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དུག་ལས་ནི་བྱས་ལ་བསགས་
པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ལས་གཞན་དག་ནི་བྱས་ལ་བསགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའང་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་རྫོགས་པ་ནི་ལས་ཁ་ཅིག་ནི་ཉེས་པར་སྦྱད་པ་དང་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་གཅིག་
གིས་ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་
བརྟུ་ཆར་གྱིས་ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ཡོད་དོ། །དེའི་ལས་དག་རྫོགས་པར་བྱས་
པའོ། །གཉིན་པོ་མེད་པ་ནི་ལོག་ལྟ་དང་འགྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བཤགས་པ་དང་བསྐྱམ་
པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའོ། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས། གཉིན་པོ་མེད་པ་ནི་
སྟོག་གཅོད་ལ་སོགས་པའི་མི་དགེ་བ་བྱེད་ལ། བསྐྱབ་པའི་གནས་འགའ་ཡང་མི་ལེན་པ་

དང་། ཆོས་བརྒྱད་དང་བརྒྱ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔ་ལ་བསྟན་གནས་ལ་གནས་པར་མི་བྱེད་པ་
དང་། ཏུས་ཏུས་སུ་སྦྱིན་པ་དང་བསོད་ནམས་དང་མངོན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་
ལྷང་བ་དང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་འདུད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཏུས་ཏུས་སུ་ངོ་ཆ་
ཁྲེལ་ཡོད་དང་འགྱོད་པ་ཤས་ཆེན་པོ་མི་འཐོབ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་དང་། ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་མི་རིག་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འཁོར་ནི་
དགེ་བའི་ལས་ལ་ནི་འཁོར་ཡང་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་ནི་འཁོར་ཡང་མི་
དགེ་བ་སྟེ་གང་ཞིག་བྱས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་པའོ་ཞེས་རྒྱུ་ཀར་བཤད་མོད་ཀྱི་འདིར་
འཁོར་ནི་སྦྱར་བ་དང་མཐུག་གཉེས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ནི་ཤེས་པར་སྤོམ་ཏེ། །

གཞི་བསྟར་བ་ལས་ནི་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་། མི་ལམ་དུ་བྱས་པ་དང་།
མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་འགྱོད་པ་དང་། གཉེན་པོས་ཟིན་པ་དང་།
རྒྱུད་དག་པར་བྱས་པའི་ལས་ནི་མ་བསགས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལས་ནམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱས་ལ་མ་བསགས་
པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། ལས་གང་བྱས་ནས་ངོ་ཆ་བ་དང་འཛེམ་པ་དང་འགྱོད་པ་དང་སྦྱོད་པ་
དང་མཐོལ་བ་དང་འདོར་བ་དང་སྦྱང་བ་དང་མ་འོངས་པ་ན་སྦྱོམ་པར་བྱེད་པའོ། །བསགས་
ལ་མ་བྱས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། ལས་གང་ལུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་སེམས་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱས་ཤིང་ཆོག་དུང་ལས་འདི་བྱའོ་ཞེས་སྦྱས་ལ་ལས་དེ་མ་
བྱས་པའོ། །བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། ལས་གང་བྱས་ནས་ངོ་མི་ཆ་བ་ནས་མ་
འོངས་པ་ན་མི་སྦྱོམ་པའི་བར་རོ། །མ་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། ལས་གང་
ཆེད་དུ་མ་བསམས་པར་བྱས་པའོ་ཞེས་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་ལས་གང་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་ཆོ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱས་
ནས་འཆི་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། འགའ་ཞིག་དཔྱལ་བར་སྦྱེ་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་

ནས་དེས་ངོ་མི་ཆ་བ་ནས་མ་འོངས་པ་ན་མི་སྒྲིམ་པའི་བར་ཏེ་དཔེར་ན་ལྷས་བྱིན་ལྟ་བུའོ།
སེམས་ཅན་དམུལ་བའི་ཆེ་བྱེད་ཟད་ནས་འཆི་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། འགའ་ཞིག་གིས་
དམུལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་བྱས་ནས་ངོ་ཆ་བ་ནས་མ་འོངས་པ་ན་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་བར་
རོ། །སེམས་ཅན་དམུལ་བར་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཆི་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། འགའ་ཞིག་གིས་
དམུལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་ནས་དེས་ངོ་ཆ་བ་ནས་སྒྲིམ་པའི་བར་དུ་བྱེད་
ཅིང་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་ཡིན་ཡང་དེས་ལས་དེ་སེལ་བར་མི་རུས་པ་སྟེ་དཔེར་ན་
རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དབྱུངས་པ་བསད་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ལྟར་ན་འགྲོད་པ་དང་བཤགས་པ་དང་ཕྱིས་མི་བྱེད་
པར་བསྐྱམ་པ་བྱས་ཀྱང་སྟོག་པ་ཙུང་བ་ནས་དག་པར་མི་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཤིན་ཏུ་
མི་བཟད་ལས་ནམས་བྱས་པ་ནི། །བདག་ལ་སྟོན་དང་རབ་ཏུ་བཤགས་པ་དང་། །སྒྲིམ་པར་
བྱེད་པས་དེ་དག་བསྐྱབས་འཇུར་གྱི། །ཤིན་ཏུ་ཙུང་བ་ནས་བྱིན་ཅེས་མི་སྤྲོད་ཞེས་གསུངས་སོ།
དེའི་རྒྱུ་མཆན་ནི་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དམ་པ་ནམས་གསུང་ངོ་།

གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤར་བདེ་ལ་ཕྱིས་སྟུག་བསྐྱལ་བར་འཇུར་བའི་
ལས་གང་ཞེ་ན། འགའ་ཞིག་སྐྱིན་པ་བྱིན་པ་ན་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་
ལ། བྱིན་ནས་ཕྱིས་འགྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆེ་སྟོད་ལ་བདེ་བར་སྦྱོད་ལ་ཕྱིས་འོངས་སྦྱོད་
ཉམས་ཤིང་ཟད་པས་སྟུག་བསྐྱལ་དུ་འཇུར་བའོ། །སྤར་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་ཕྱིས་བདེ་བར་
འཇུར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། བྱིན་པ་བྱིན་པ་ན་སྟུག་བསྐྱལ་བར་འདུག་ཅིང་བྱིན་པ་བྱིན་
ནས་མི་འགྲོད་པར་དགའ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྟེ། དེ་ནི་མི་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་པ་ན་
སྤར་དབུལ་ལ་ཕྱིས་འོངས་སྦྱོད་འཕེལ་ནས་བདེ་བའོ། །སྤར་ཡང་བདེ་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་བདེ་
བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། བྱིན་པ་བྱིན་པ་ན་དེ་ཡིད་དགའ་བཞིན་དུ་བྱིན་ལ་བྱིན་ནས་ཀྱང་
མི་འགྲོད་པའོ། །སྤར་ཡང་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་སྟུག་བསྐྱལ་བར་འཇུར་བའི་ལས་

གང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་བས་སྦྱིན་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱིན་ཞིང་སྤྲིག་
པའང་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པའོ། །

ཡང་ཕྱག་པོར་གྱུར་ལ་གཏོང་བ་དང་ལྡན་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། ཞིང་བཟང་
པོ་ལ་སྦྱིན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱིན་པའོ། །ཕྱག་ལ་སེར་སྣ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ལས་གང་
ཞེ་ན་ཞིང་བཟང་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་རུང་ཟད་ཅམ་བྱིན་པ་སྟེ། དེས་ཞིང་བཟང་པོ་ལ་སྤུལ་བས་
ནི་སྦྱིད་པར་གྱུར་ལ། གཏོང་བ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པས་ནི་སེར་སྣ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏོ།
།དབུལ་ལ་གཏོང་བ་དང་ལྡན་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། ཞིང་ངན་པ་ལ་སྦྱིན་པ་མང་དུ་བྱིན་པ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་བསོད་ནམས་ཟད་པས་ནི་དབུལ་པོར་གྱུར་ལ་སྟོན་གོམས་པར་བྱས་པས་ནི་
གཏོང་པོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དབུལ་ལ་སེར་སྣ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། སྟོན་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་བས་སྦྱིན་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཏང་བའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ལས་གཉིས་ཀྱང་བཤད་དེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྣོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
གཉིས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་
མི་བྱས་པ་དང་མི་བྱས་པའི་ལས་གཉིས་ཀྱང་བཤད་དེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ལས་དགེ་བ་ཟག་
བཅས་གྱིས་བདེ་འགོ་འཐོབ་པ་དང་། མི་དགེ་བས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྦྱེ་བ་ལ་སོགས་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ལས་འདི་ཁོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སྣ་ཆོགས་སུ་འགྲུབ་པ་དང་།
ཕྱིའི་དངོས་པོ་སྣ་ཆོགས་འགྲུབ་པོ་ཞེས་པ་དང་། འོར་བུ་དང་སྤྲུགས་དང་སྦྱོན་གྱི་རྒྱས་པ་
དང་། འབྱུང་སྦྱང་གྱི་ལས་དང་ནལ་འཁྱོར་པ་ནམས་གྱི་མཐུའི་ལས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ནམས་གྱི་དབང་གི་ལས་དང་། སངས་རྒྱས་ནམས་གྱི་མཛོད་པ་སྦྱབ་པའི་འཕྲིན་
ལས་ནམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་པལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པས་བསམ་པར་མི་རྒྱས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

པལ་ཆེན་སྒེའི་བྱེ་བྲག་ཤར་རྩལ་གྱི་རི་བོའི་སྤེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ་འདོད་
ཆགས་དང་བཅས་པས་མཆོད་རྟེན་ལ་སྤུལ་ན་དེ་བདག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། མཆོད་རྟེན་ལ་སྤུལ་བ་ལ་བསོད་ནམས་འབྱུང་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ།
ལེན་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།

མཆོད་རྟེན་ལ་བཏང་རྒྱས་བྱུང་བའི།

བསོད་ནམས་ལེན་མེད་བྱམས་སོགས་བཞིན།

དེ་དག་ལ་ལེན་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་མེད་ཀྱང་(སེམས་
གྱི་མཐུས།)མཆོད་རྟེན་ལ་བཏང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱམས་པ་ཆོད་མེད་པ་
ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་ལེན་པ་དང་གཞན་ལ་དངོས་སུ་པན་པ་
མེད་ཀྱང་རང་གི་སེམས་གྱི་མཐུས་བསོད་ནམས་ཆོད་མེད་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་ནི་བསོད་ནམས་གཉིས་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་།
བཏང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལ་མཆོད་རྟེན་ལ་སྤུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་བཏང་བའི་
རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་གཅིག་སྤྱོད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་པ་ལ་བྱིན་པ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་
ཡོད་དོ། །

གལ་ཏེ་པན་འདོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་བཟང་པོ་ལ་བྱིན་པའི་འབྲས་སུ་
ནི་ནམ་སྦྱིན་ཡིད་དུ་འོང་བར་རིགས་ན་དུད་འགོ་ལ་སོགས་པ་ཞིང་ངན་པ་ལ་བྱིན་པས་ནི་
ནམ་སྦྱིན་ཡིད་དུ་འོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྒྱ་ལས་འབྲས་སུ་མི་འཁྲལ་བྱིར། །ངན་པའི་ཞིང་ལ་འོང་འབྲས་ཡིད་འོང་།

རྒྱ་དགེ་བ་ལས་འབྲས་སུ་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་
འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་ངན་པའི་ཞིང་ལ་བྱིན་པ་ལའང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་སུ་ནི་ཡིད་
དུ་འོང་བ་ཁོན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཞིང་ངན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲིན་ཚུང་
བའམ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞིང་ངན་པ་ལ་བཏབ་པའི་འབྲས་སུ་དུས་སུ་མི་སྤྲིན་པ་དང་
ཚུང་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་
ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བཤད་པ་ལ་

འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དགའི་གཟུགས། །དེ་སྟོང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གཉིས་སོ།།

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བཅད་པ་ཡང་། །རྣམ་དག་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྟན་ནོ།།

འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་མི་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
གཟུགས་ཏེ་(སྟོག་གཙོད་སོགས་ལུས་ངག་གི་ལས་དང་།)སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། འཆལ་བའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་སྤངས་བྱ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་
ཡིན་པས་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྡིག་པ་
མ་ཡིན་ཡང་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བཅད་པ་སྟེ་
བཀག་པ་དེ་སྟོང་བའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་
ཁྲིམས་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་གང་ཞེན།

འཆལ་ཁྲིམས་དེའི་རྒྱས་འཕན་མ་བྱུང་། །དེ་གཉེན་པོ་དང་ཞེ་ལ་བརྟེན།།

འཆལ་བའི་ཚུལ་སྤྲོས་ཀྱིས་འཕན་ཏེ་སྐྱོན་མ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་འཕན་མ་བྱུང་བ་དང་།
 འཆལ་བའི་ཚུལ་སྤྲོས་དེའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
 ཐར་པར་བསྐྱོས་པས་ཞི་བ་ལ་བརྟེན་པའོ། །གཞན་དག་ན་རེ་ཚུལ་སྤྲོས་ནམ་པར་དག་
 པ་ནི་རྒྱ་ལྡང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སློག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པས་མ་གོས་པས་ལས་ཀྱི་ལམ་
 དངོས་ཀྱིས་ནམ་པར་དག་པ་དང་། སློག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱར་བས་ཀྱང་མ་གོས་
 པས་ཉེར་བསྐྱོགས་དག་གིས་ནམ་པར་དག་པ་དང་འདོད་པའི་ནམ་ཉོག་ལ་སོགས་པས་མ་
 གོས་པས་ནམ་པར་ཉོག་པ་ནམས་ཀྱིས་འཕན་མ་བྱུང་བ་དང་། ལུས་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་
 གིས་བརྟེན་པར་བྱས་པའམ། བྲན་པས་བྲིན་པས་བྲན་པས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་དང་། ལྷ་
 ངན་ལས་འདས་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཞན་དག་ནི་ཚུལ་སྤྲོས་ནི་བཞི་སྟེ། འཆོ་བ་མེད་པ་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་
 པ་མེད་པ་དང་ཆད་པ་དང་ངན་འགྲོས་འཇིགས་ནས་སྤང་བ་འཇིགས་པའི་ཚུལ་སྤྲོས་
 དང་། སྤྱིད་པ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་ཆགས་ནས་སྤང་བ་ལེགས་སུ་སྦྱོན་པའི་
 ཚུལ་སྤྲོས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཅན་ནམས་
 ཐར་པའི་དོན་དུ་སྤང་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚུལ་སྤྲོས་དང་།
 ཇི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་སྤྲོས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་སྤྲོས་སོ་
 ཞེས་འཆད་དོ། །

བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་བཤད་པ་ནི་

མཉམ་པར་བཞག་པའི་དགེ་བ་ནི། །བསྐྱོམ་པའོ་སེམས་ལ་བསྐྱོ་བྱིར་རོ། །

མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་སྟོམ་བྱུང་མ་ཡིན་པས་སེམས་

དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་བྱང་བའི་དགེ་བ་ཉིང་ངེ་འཇིན་མཚུངས་ལྟན་
དང་བཅས་པ་ནི་བསྒྲམས་པ་ལས་བྱང་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྒྲམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན་(ཉིལ་
མར་དང་མེ་ཉྱག་གི་ཇི་ལྟར།)སེམས་ལ་དགེ་བའི་བག་ཆགས་བསྒྲེ་ཞིང་གོམས་པ་དང་དབང་དུ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཚུལ་བྲིམས་དང་བསྒྲམས་པ་ལས་བྱང་བ་དེ་དག་གང་གཙུག་ཅི་ན།

མཐོ་རིས་དོན་དུ་ཚུལ་བྲིམས་དང་། །འབྲལ་བའི་དོན་དུ་བསྒྲམ་གཙུག་ཅི་ན།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་ནི་མཐོ་རིས་འགོ། །ལྟ་བས་གོ་འཕང་མཆོག་
དུ་འགོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་མཐོ་རིས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཚུལ་བྲིམས་གཙུག་ཅི་ཆེ་བའི་ཕྱིར་
དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤོང་བས་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་
འབྲལ་བའི་དོན་དུ་སྒྲམ་པ་གཙུག་ཅི་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་འདོད་པས་དེ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་
བྱའོ། །ཚུལ་བྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་སྟག་མཐོང་འབྱུང་བས་གཙུག་ཅི་ཆུང་བ་ནི་གཉིས་
ཀའང་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་ལྟའི་བྱ་རབ་ཚུལ་སེམས་ཀྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། ལོངས་སྤྱོད་
ཆེན་པོའི་རྒྱ་བྱེད་པ་མི་སྤོང་བ་དང་། མཐོ་རིས་སུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཚུལ་བྲིམས་མི་སྤོང་བ་དང་།
ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཐོས་པ་མི་སྤོང་བ་དང་། འབྲལ་བའི་རྒྱ་སྒྲམ་པ་མི་སྤོང་བ་སྟེ་ཞེས་
པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་རྒྱ་བྱེད་པ་མི་སྤོང་དེའི་འབྲས་དེ། །མཐོ་རིས་སྤྱོད་རྒྱ་ཚུལ་བྲིམས་
མི་སྤོང་དེའི་འབྲས་དེ། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་འདོམས་རྒྱ་ཐོས་པ་དེའི་འབྲས་དེ། རྣམ་གྲོལ་
རེག་རྒྱ་སྒྲམ་པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་འབྲས་དེ། །རྒྱ་བཞི་དེ་ལ་རྟག་བཙོན་མཁས་པ་དེ་དག་
ནི། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པོར་དབང་བསྐྱར་འབྲས་ཕྱིར་ཉོན་མཆོན་སྤྱོད་ཅེས་པ་དང་། རྒྱུད་ལྔ་
མ་ལས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་བྱེད་པས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ནི་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་། །བྲིམས་ཀྱིས་མཐོ་

རིས་བསྐྱེམས་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་ལ། ། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཀུན་སྤོང་དེ་ཡི་
ཕྱིར། །འདི་མཆོག་ཉིད་དེ་དེ་ཡི་རྩ་ནི་འདི་ཐོས་ཡིན། །ཞེས་བཤད་དོ། །

འོ་ན་མདོ་ལས། གང་ཟག་བཞི་ནི་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་དེ། མ་
བྱས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ་འདི་ནི་
གང་ཟག་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་པ་དང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་
ཅིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་སྦྱུང་པ་དང་། བྱམས་པ་ཆད་མེད་
སྒོམ་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་ནི།

བསྐྱལ་པར་མཐོ་རིས་དགའ་བཀུས་ཕྱིར། །བཞི་ཡི་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་ཡིན། །

ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་ཆེ་དང་མཉམ་པར་(བར་གྱི་)བསྐྱལ་པར་(བཞི་བརྒྱ་
)མཐོ་རིས་སུ་དགའ་བར་གཀུས་པའི་ཕྱིར་སྤར་སྒོས་པའི་མ་བྱས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེ་
གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་བཞིའི་ཆངས་པའི་བསོད་
ནམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིར་ཆངས་པ་ནི་ཆེ་བསྐྱལ་པར་ཐུབ་པ་ཆངས་པའི་མདུན་
ན་འདོན་ལ་འདོད་དོ། །སྤེལ་བ་གཞན་གྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་། ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་པ་
ནི། བསྐྱལ་པར་མཐོ་རིས་དགའ་བར་གཀུས། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ནི་སྤོན་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་
གྱི་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒོ་བ་དཔོན་རྒྱ་མཆོ་སྤོན་གྱིས་ཀྱང་། ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་
གྱི་ཆད་ནི་བསོད་ནམས་གང་གིས་བསྐྱལ་པ་གཅིག་དུ་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་
སྟེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་ནམ་པར་སྤོན་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་པའི་བསོད་
ནམས་ལ་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་ཞེས་བརྗོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་

བསོད་ནམས་དང་མཚུངས་པ་ལ་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཞན་དག་ལས་
ནི། དགེ་འདུན་མཐུན་པར་བྱས་ན་ནི། །བསྐྱལ་པར་མཐོ་རིས་བདེ་བ་ཐོབ། །ཅིས་བཤད་
དོ། །

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ནི་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ནི་མཚན་ཅན་པར་སྤྲིན་པ་
ཅན་གྱི་ལས་ཏེ། དེས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།
གང་ལྟར་ཡང་ཚངས་པའམ། ཚངས་པར་སྤྱེ་བའི་བསོད་ནམས་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་ཚངས་
པའི་བསོད་ནམས་ཏེ། འདོད་པའི་མཐོ་རིས་སུ་ཆེ་འཐུང་ཅིང་བར་བསྐྱལ་བཞི་བརྒྱར་བདེ་
བ་ཐོབ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ལ་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཞར་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་བཤད་པ་ལ་

ཆོས་སྤྱིན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས། །མདོ་སོགས་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་སྟོན།

ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ནི་བསམ་པ་ཀུན་སྒྲོང་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་སོགས་པ་འདོད་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པས་བསྟན་བྱ་མདོའི་སྟེ་ལ་སོགས་པ་(དབྱངས་བསྟན་ལུང་བསྟན་
ཚིགས་བཅད་དང་། ཆེ་བཟོན་གླེང་གཞི་རྟོགས་བཟོན་དང་། ཁྱེ་ལྟ་བུ་སྤྲིན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས། ཁྱད་བྱུང་གཏན་ལ་དབབ་
པའི་སྟེ། །ཞེས་པ་)གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སམ་སྟེ་སྟོད་གསུམ་པོ་དག་སྟོར་བ་ཡང་
དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ནོར་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི་
གདུལ་བྱ་མདོར་བསྟུས་པ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཞག་སྤྲོ་བ་དང་བཤད་སྤྲོ་བ་
དང་། བརྒྱུད་སྤྲོ་བས་ཆོས་ལ་གྲུས་པས་ཆོགས་ཇོགས་པ་དང་། ལྷུང་དུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་

པ་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་འཐོབ་པ་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་
བདེ་བར་རེག་པར་གནས་པ་དང་། འབེལ་གཏམ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་བརྩའི་
ཕྱིར་གདུལ་བྱའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོད་པ་ལ་བཙམས་ནས་མདོར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་
ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་དང་ཉེན་འབྲེལ་དང་ཟས་དང་བདེན་པ་དང་ཐེག་པ་
གསུམ་དང་མི་སྟག་པ་དང་དབྱུགས་འབྱུང་རྩབ་དང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་ཤེས་ནས་དད་
པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་པས་གསུངས་པ་
མདོའི་སྡེ་དང་། གང་གི་དབྱུས་དང་མཐར་ཆེགས་སུ་བཅད་དེ་གསུངས་པ་དང་བྲང་དོན་
ཀྱི་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། གང་ལས་ཉན་ཐོས་འདས་
ཏེ་ཤི་འཕོས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བ་ལུང་སྟོན་པ་དང་ངེས་དོན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ནི་ལུང་
བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། རྒྱུད་པས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཙུ་བ་གཉིས་པ་དང་། ཙུ་བ་གསུམ་
པ་དང་། ཙུ་བ་བཞི་པ་དང་། ཙུ་བ་ལྔ་པ་དང་། ཙུ་བ་དྲུག་པར་བསྐྱེབས་ནས་གསུངས་པ་
ཆེགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་དང་། གང་ཟག་གི་མིང་དང་རིགས་མ་བཟོད་པར་དམ་པའི་ཆོས་
དང་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡི་རང་ནས་གསུངས་པ་ཆེད་དུ་བཟོད་
པའི་སྡེ་དང་། གང་ཟག་གི་མིང་དང་རིགས་བཟོད་ནས་བསྟན་ཅིང་བཤད་པ་དང་གང་གི་
ཆེད་དུ་གསུངས་པ་དང་འདུས་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱུང་བ་དང་བཅས་སྟེང་གཞི་དང་བཅས་
པའི་སོ་སོ་ཐར་པ་གསུངས་པ་སྟེང་གཞིའི་སྡེ་དང་། དཔེས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དཔེ་
དང་བཅས་པར་གསུངས་པ་རྟོགས་པ་བཟོད་པའི་སྡེ་དང་། སྟོན་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོར་བ་
དང་ལྷན་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། འདས་པའི་དུས་ལ་བཏེན་ཏེ་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྟེ་མཆེད་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་དང་དཀའ་
བ་རྒྱུད་པ་བསྟན་པ་སྟེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡེ་དང་། གང་ལས་སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་དང་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷན་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། གང་

ལས་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དོ་མཆར་ཟུང་དུ་བྱུང་བར་གྲགས་པ་བསྟན་པ་ཟུང་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པས་མདོ་སྡེའི་དོན་འཆད་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་གཏན་ལ་འབབས་པར་བྱེད་པ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་མངོན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ་ལ་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ་དང་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ་དང་། དེས་ཆོག་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ་དངོས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས། མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ནི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་ཞིང་། སྤང་གཞིའི་སྡེ་ནི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་ལ། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་ལ། ཆོས་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྟམ་ལས་ནི་དང་པོ་ལྟ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་དོ། སྤང་གཞིའི་སྡེ་ནས་སྦྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡེའི་བར་བཞི་ནི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་དོ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། ཟུང་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་གཉིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་དོ། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཉིས་ཀའི་ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་དོ་ཞེས་བཤད་མོད་ཀྱི་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་མདོའི་སྡེ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མདོ་སྡེའང་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞན་གཉིས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཟུང་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་དུ་རིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་དེས་པ་ནི་མི་སྤང་དོ་ཞེས་གསུང་དོ། །

གཉིས་པ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ་པའི་དགོས་པ་ནི་རྒྱ་དགུས་གཞག་སྟེ། དེ་ལ་

གསུམ་མཚན་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་
 པ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་གཉེན་པོར་ནི་མདོ་སྤེའི་སྤེ་སྟོད་བསྟན་
 ཏེ། གང་ཞིག་གང་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དེ་དེ་ལ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།
 སྟོད་པ་མཐའ་གཉིས་ལ་སྦྱོར་བའི་གཉེན་པོར་ནི་འདུལ་བའི་སྤེ་སྟོད་བསྟན་ཏེ། འདོད་
 ཡོན་ལ་ཆགས་པས་གསོག་འཛོག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་རབ་
 ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ཡོངས་སུ་དབྱད་པ་དགག་པའི་སྟོན་པ་འདོད་པ་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་མཐའ་སྤྱང་
 ལ། བརྒྱ་སྟོང་རི་བའི་གོས་དང་ཁང་བཟང་དང་ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 བ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱད་པ་རྗེས་སུ་གནང་བའི་སྟོན་པ་དོན་མེད་པའི་དཀའ་ཐུབ་བདག་
 ཉིད་དུ་བ་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་མཐའ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ལྷ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་
 གཉེན་པོར་ནི་མདོན་པའི་སྤེ་སྟོད་བསྟན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་
 ཕྱན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པས་ལྷ་བ་ངན་པ་རྣམས་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་བསྟན་པ་
 ལ་མ་ཁྱགས་པ་འདུག་པའི་གེགས་ཐེ་ཆོམ་དང་། ཁྱགས་པའི་སྟོད་པ་དང་ལྷ་བ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་སྤྱང་བ་ལ་གསུམ་པོ་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(བརྗོད་ལྔ)བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྟོན་ཅིང་སྦྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་
 པ་ནི་མདོ་སྤེའི་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་སྟོན་ལ། འདུལ་བས་ནི་བསྐྱབ་པ་
 དང་པོ་གཉིས་སྦྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་སྟོན་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པ་སྦྱབ་ལ། ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནི་འགྲོད་པ་མེད་ཅིང་། འགྲོད་པ་མེད་པས་ནི་
 སེམས་ལས་སུ་རུང་ལ། དེ་ལ་བཞེན་ནས་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རིམ་གྱིས་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་པས་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མདོན་
 པས་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྦྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེ་བའི་

ཐབས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་བྱས་ཏེ་བསྟོམས་པས་འཇིག་རྟེན་དག་དེ་ལས་
འདས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་ཤེས་བྱའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རབ་རྟུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་(བྱེད་ལས།)ཆོས་དང་དོན་གྱི་དབང་རྟུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་མདོ་སྟེན་ནི་
རྫོང་བྱེད་སྒྲའི་ཆོས་དང་བརྫོང་བྱ་དོན་གྱི་ཆོས་ལ་བྱང་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་གཉིས་བཤད་
ལ། འདུལ་བས་ནི་ཆོས་དང་དོན་འགྲུབ་སྟེ། ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་འདུལ་བ་ལ་རབ་རྟུ་བརྩོན་པས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཆོས་དང་དོན་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མངོན་པས་ནི་ཆོས་དང་དོན་འབེལ་བའི་གཏམ་
ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་དེ། དེས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་
མཆན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པས་ཆོག་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་མི་འཇིགས་
པ་ཐོབ་པས་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་གནས་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ཆོས་དང་
དོན་ནི་སྐྱེད་དང་དོན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྟེ་སྟོང་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ་ནི་བྱང་ས་ལས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་
བརྒྱ་གཉིས་ལས་ཤིན་དུ་རྒྱས་པའི་སྟེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོང་དོ། །ལྟག་མ་ནི་
ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྟེ་སྟོང་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་འབྱུང་བས་བརྒྱ་གཉིས་དང་གསུམ་པོ་
དེ་དག་ཉིད་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་མཆོག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོང་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་སྟེ་སྟོང་དང་གསུམ་
དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟས་པ་ལས་ཀྱང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་
སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྐབ་
པ་དང་ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ངས་ཆོག་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་སྟེ་སྟོང་ཅས་བྱ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱའི་དོན་ཐམས་

ཅད་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་སྡེ་སྡོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སྡེ་སྡོད་དག་
ནི་གསུམ་མཐ་གཉིས་ཀྱང་རུང་། །བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱ་ནི་དགུས་འདོད་དོ། །ཞེས་བཤད་
དོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་གྲངས་ནི་གསུང་རབ་དང་། སྡེ་སྡོད་དང་། བཀའ་དང་། ལུང་དང་།
གཙུག་ལག་དང་། བསྟན་བཅས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ལུང་ཕྱན་ཆེགས་ལས། འཕགས་པ་
འོད་བསྐྱེད་ཆེན་པོས། གྱེ་མ་སྟོབས་བརྩུ་མངའ་བའི་གསུང་ནི་ཆད་མེད་པ། །འགྲོ་ལ་
པན་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་བཅས་འདི་བསྐྱུས་པས། །གང་ན་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ན་སྟན་བྱེད་
རྒྱུད་ཟོས་པའི། །སྟོན་གྲོས་རབ་རིབ་བསལ་ནས་སྟོན་མར་ཡང་དག་ལྟ། །ཞེས་པ་དང་།
འདུལ་བ་ལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་དེ་ཡི་བསྟན་བཅས་དག །མདོ་དང་ཆོས་
མདོན་ཡིན་གསུང་འདུལ་བ་ནི། །སྟོན་དང་བསྟན་པ་དངོས་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཉིས་གྱུར་
ཕྱག་བྱ་སངས་རྒྱས་ཆོས་གཅིག་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་། (བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
རབ་ནི་ནང་གི་བསྟན་བཅས་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་།) རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་
ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཁོ་ན་བསྟན་བཅས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་
བརྗོད་བྱ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅས་སྟོན་པའང་ཆོས་ཀྱི་
སྦྱོར་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་དེ་ཡང་། ཀུན་སྟོང་གི་བསམ་པ་
རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པས་སྟོན་པ་ནི་བདག་ཉིད་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བ་ནོར་བར་སྟོན་པའང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་
པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་གང་དག་ཆོས་ལོག་པར་འཆད་པར་བྱེད་པའམ། སེམས་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་བསྟོད་དང་གྲགས་པ་འདོད་པས་འཆད་པ་དེ་དག་ནི་བདག་ཉིད་
ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་
བསྟོག་སྟེ་བསམ་པ་བཟང་པོས་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་ན་ནི་བསོད་ནམས་འཕེལ་

བའི་རྒྱུ་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཟང་ཟིང་མེད།
བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་གསུམ་བཤད་པ།

བཅུ་བཞི་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་གསུམ་བཤད་པ་ནི་མདོ་ལས། བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པའི་དགེ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་ལ།

བསོད་ནམས་ཟུངན་འདས་པ་དང་། །དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དགེ་རྣམ་གསུམ།

འཁོར་བར་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅན་ནི་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ནོ། །ཆོགས་
ལམ་དུ་ཟུངན་ལས་འདས་པར་བསྐྱོས་པའི་དགེ་བ་ནི་ཟུངན་ལས་འདས་པ་ཐར་པའི་
ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟེ་གང་སྦྱེས་ན་ཡོངས་སུ་ཟུངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་བའོ།
དགེ་བ་དེ་ཡོད་པར་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དང་ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་ན་དད་པའི་
ཤུགས་ཀྱིས་བ་སྦྱ་ལྡང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལས་ཤེས་སོ། །དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པའི་དགེ་བ་ནི་རྫོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་རྣམ་
པ་གསུམ་མོ། །

རིགས་པས་རབ་ཏུ་བརྟུག་པའི་ལས་བཤད་པ།

བཙོ་ལྷ་པ་ (འཛིག་རྟེན་པའི་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་ནི།) རིགས་པས་རབ་ཏུ་བརྟུག་པའི་ལས་ནི།

རིགས་པས་རབ་ཏུ་བརྟུག་པའི་ལས། །རྣམ་གསུམ་ཀུན་སྒྲོང་བཅས་པ་ནི།།

ཡིག་འབྲུ་རྒྱ་དང་བགྲང་བཅས་པའི། །སྟན་ངག་གྲངས་ཏེ་གོ་རིམས་བཞིན།།

སྒྲོབ་པ་རིགས་པ་ཐབས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟུག་པའི་ལས་དང་ངག་དང་ཡིད་གྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལྷའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་འབྲུའི་གཞུགས་འདི་བ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུར་གྱི་རྒྱ་ཤོ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་ལས་དང་། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བགྲང་བ་དང་བཅས་པའི་སྟན་ངག་ནི་ངག་གི་ལས་སོ། ། (ཀུན་སྒྲོང་དང་བཅས་པ།) བརྟུ་པ་བརྟུ་ལ་བརྟུ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་བསྟེན་ཏེ་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་གྱི་ལས་ཏེ་(སྤང་པོ་བཞིན།)དེ་ལྟར་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་ཡིག་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའི་ཞར་ལ་བྱུང་བའམ། ཡང་ན་འདི་ཆོས་མངོན་པ་བསྟུས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

བསྐྱབས་ངན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བཅས། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཆོས་.....

ཉོན་མོངས་པས་(ཀུན་སྒྲོང་དང་བཅས་པས་)བཀའ་པས་ན་བསྐྱབས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པས་གནག་ཅིང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོར་བས་ན་ངན་པ་དང་།

ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

.....རྩི་མེད་དག ། གྲུ་ལོ་མ་འདུས་བྱས་དགེ་བསྟན་བྱ། །

རྩི་མ་མེད་པའི་དགེ་བ་ནི་དག་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་ན་གྲུ་ལོ་མ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དེས་ན་གྲུ་ལོ་མ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ངན་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དགེ་བ་ཟག་མེད་ནི་གྲུ་ལོ་མ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ན་ངན་པ་དང་གྲུ་ལོ་མ་
པ་ལས་གཞན་པ་(དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན།)ནི་བར་མ་ཞེས་བྱའོ། ། རྒྱུད་ལ་
སྦྱེད་པའི་སློ་ནས་གྲུས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དགེ་བ་ཟག་
བཅས་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། ། །དེ་ལས་གཞན་པ་འདུས་མ་བྱས་དང་མི་
དགེ་བ་དང་བསྐྱེབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ནི་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་
འདུས་མ་བྱས་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ནི་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྦྱེད་པ་
དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱུད་ལ་གོམས་པར་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུའི་དོན་
དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འབྲས་བུའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མི་དགེ་བ་དང་། བསྐྱེབས་ལ་
ལུང་མ་བསྟན་དང་། འདུས་བྱས་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་
དང་། འདུས་བྱས་ཟག་མེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་ནམ་མཁའ་
བརྟགས་མིན་དང་། ཐར་པ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་རྣམས་ནི་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྤྲ་
མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཏྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཏྟག་ཅིང་དགེ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐར་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན། །

དེས་ན་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཐར་པ་མཛུང་འདས་
སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནི་དེ་ལས་སྤུ་ཕྱིན་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གཞན་
མེད་པས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དགོ་སྤྱོད་དག་ཆོས་འདུས་བྱས་སམ། འདུས་
མ་བྱས་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་གི་ནང་ན་མཆོག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་
བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐར་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས་ནི། མ་
ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། དེས་པར་སྤངས་པ་དང་། བྱང་བར་གྱུར་བ་དང་། ཟད་པ་དང་།
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བ་དང་། ལུབ་པ་ལ་སོགས་
པ་དང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི་རྟག་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། ཐེར་བྱུག་པ་དང་། མི་
འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། གནས་དང་། སྤིང་དང་། སྦྱོབ་པ་དང་། སྦྱབས་དང་། དཔུང་
གཉེན་དང་། བདེ་བ་དང་། ཞི་བ་དང་། ལེགས་པའི་གཞི་དང་། བདེ་ལེགས་སུ་འགྱུར་བ་
དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། མི་གཞལ་བ་དང་། བཟླར་དཀའ་བ་དང་། འཆི་བ་མེད་པ་དང་།
མྱ་ངན་མེད་པ་དང་། འཆི་འཕོ་མེད་པ་དང་། རིམས་ནད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཏུང་
བ་མེད་པ་དང་། བདེ་མེད་པ་དང་། གཡོ་བ་མེད་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་།
སྦྱོས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་དོ། །

འཇིག་རྟེན་འབྲུབ་བྱེད་སེམས་པ་བསམས་པའི་ལས། །

རིག་བྱེད་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་སྟོམ་པ་དང་། །

སྟོམ་མིན་བར་མ་ལས་འབྲས་རྣམ་དབྱེ་རྣམས། །

ལེགས་རྟོགས་འདོད་པས་གནས་འདི་མཉན་པར་གྱིས། །

ཆོས་མདོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས།

ལས་བཟླན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བཞི་བའོ། །